

༄༅།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ369258	ImageGroup:	I4CZ369502
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱལ་མཁའ་ཁྱིམ་གྱི་མཛེས་དེབ་བཅུ་བདུན་པ། blo bzang dgongs rgyan mu tig phreng mdzes deb bcu bdun pa/
Author:	K emendra K emendra
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada
Original Publication:	blo gsal pod phreng /;18
Place:	mundgod, karnataka
Publisher:	drepong loseling educational society
Date:	1996
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

སྒོ་བཟང་དགོངས་ཀྱི་ཕུ་ཉིག་ཐེང་མཛེས་དེབ་བཙུ་བདུན་པ།
 ཉིག་ས་བཙོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་སྒྲན་ཆོག་གི་ཀྱིན་
 ལྷག་པར་བཀྲོལ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོེ་ ཆོས་ཀྱིས་དགེ་བའི་དབང་པོ་དང་སྤྲས་ཆོས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ།

འབྲས་ཐོག་སྒྲིང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོག་སྤྲེལ་འགྲེམས་སྟེལ།

Publication of Drepung Loseling Educational Society

Year 1996

ཐོ་བཟང་དགོངས་ཀྱི་མུ་ཉིག་ཐེང་མཛེས་དེབ་བཅུ་བདུན་པ།
 ཉིག་པ་བཟོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་སྒྲིལ་ཆོག་གི་ཀྱིན་
 ལྷག་པར་བཀྲོལ་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་བཞུགས་སོ།

ཐོ་གསལ་པོད་ཐེང་། ༡༩

Losel Literature Series Volume XVIII

Year 1996

Losel Literature Series Volume XVIII

First Print October, 1996 1500 Copies

Price: Rs 90/-

Compiled & Published by

Drepung Loseling Educational Society

P.O. Tibetan Colony Mundgod-581411

Distt (N.K.) Karnataka State

INDIA.

Printed at: Photo Offset Printers

Drepung Loseling Printing Press

P.O. Tibetan Colony Mundgod - 581411

Distt. (N.K.) Karnataka State

INDIA

སྒྲིམ་མཛེས་ཀྱི་

མཛེས་ཀྱི་ལུ་དགེ་པའི་དབང་པོ་ཡལ་བ་སྤྱི་མཛེས་པའི་སྒྲིམ་རབས་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ཁྱད་ཆོས་
བཞི་ལྟར། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནས་སྒྲིམ་རབས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་འདི་བཞིན་སྒྲི་
ལོ་ ༡༧༦༥ ལོར་སོག་པོ་དགེ་སྦྱོང་རྣམ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤེུ་བག་ཏུ་བཞུགས་པའི་མ་དཔེ་ཁོ་ན་གཞི་བཙུག་
གྲིས་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དེབ་གཟུགས་གསུམ་ཤིག་འདིར་ཕྱི་མོའི་ཚུལ་དུ་ད་ལམ་འབྲས་སྒྲིམ་མཛེས་ལོན་
ལྟན་ཆོག་ནས་སྤྱི་ཡའང་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས། དཔར་གཞི་བཞི་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཡའང་སྤྱི་ཡའང་སྤྱི་ཡའང་སྤྱི་ཡའང་
དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་མཛེས་པའི་དེབ་གཟུགས་གདོང་གི་ཁ་ཤིག་ངོས་ལ་བསྐྱུ་ཆོས་འཕེལ་གྲིས་
བཙུགས་པའི་སྒྲིམ་རབ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ལག་སོན་བྱུང་བས། གོང་སྒྲིམ་མ་དཔེ་
དང་བསྐྱར་ཞིབ་སྤྱི་ཡའང་འདྲུག་གི་བསྐྱར་ལ་ཕྱན་བྱ་མི་གཅིག་པ་ལས་ད་ལམ་མཐུན་གཤེགས་ཆེ་བ་
འདྲུག་ཅིང་། གཅིག་ལ་མཛེས་པ་པོའི་མཆན་འཁོད་ཡོད་ལ་གཅིག་ཤིག་ལ་མ་ཁོད། ཡང་གཅིག་ལ་
ཞལ་བྱུང་དུ་ཉོགས་བཅོལ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་སྒྲིམ་ཆོག་གི་ཀྱན་རྒྱལ་པར་བཀྲོལ་བ་མཐོང་བ་དོན་ལྟན་
ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་ཡའང་ནས་བསྐྱུན་འགྲེམས་ལ་སྒྲིམ་རབས་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ཞེས་འཁོད་
པ་ལས་དེ་མིན་མཆན་གཞན་མ་འབྱུང་། གང་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཉོགས་བཅོལ་དུ་ཡལ་འདབ་བཟུ་དང་བཟུ་ད་
སོ་ཆོགས་བཙུང་དུ་གཏན་འཁེབས་བྱུང་བ་རྣམས་ཤོ་བདེའི་ཆོག་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ནས་འབྲུག་ཉེར་བྱས་པ་
མཆོངས་ལ། འདི་ག་ཚུ་སྒྲིམ་ལྟན་ཆོག་སུ་ལས་བྱེད་པ་ཉུང་ཆུན་དང་དུས་ཆོད་དོག་ཆུན་དཔར་མ་
གཉིས་ཞིབ་པར་བཞུགས་ཀྱི་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་མ་བྱུང་བས་ཉོགས་བཅོལ་དུ་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན།
མཛེས་པ་པོ་ནས་ཡལ་དུས་རིགས་དང་གསན་བསམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞིབ་གཏུགས་མེད་
པས་ཉོགས་བཅོལ་དུ་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་གནས་ཚུལ་ཇེ་གསལ་བཀོད་མ་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་
ཡིན།

འབྲས་སྒྲིམ་མཛེས་ལོན་ལྟན་ཆོག་ནས་ཀྱི་སྤྱི་ཡའང་ཉེ་སྤྱི་ཡའང་དགོངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ཉེ་མཛེས་
དེབ་བཅུ་བདུན་པ་འདི་བཞིན་སྒྲི་ལོ་ ༡༧༧༦ ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༥ རོད་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་
འཇམ་མགོན་ལྷ་མོའི་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་པར་བསྐྱུན་གྱི་དོངས་གཞིའི་ལས་འགོ་
ཀྱིས་ཀྱི།

ཚུམ་འགྲིགས་ལྟན་ཆོག་ས།

མའི་བཟུན་འགྱུར་ན་བཞུགས་པའི་པོད་ཡིག་དུ་ཡོད་པའི་ལེགས་སྤྱར་མ་དཔེ་ནས་ཀྱང་གར་གྱི་ཡིག་
ཐོག་དུ་ཕབ་བསྐྱར་མངོན་པུ་མའི་གཞུང་ཁུངས་མའི་སྐད་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱར་ཡང་སོར་ཆུད་པ་བྱུང་
འདུག་ཅིང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ཤུག་དཔལ་བཟང་པོས་(Sakyashri Bhadra)སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱུག་
༡༣༠༣ལོར་ས་པར་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་ལ་རྟོགས་བཞིན་གྱི་གཞུང་མཚོག་འདི་ཉིད་འབུལ་
ལམ་ཞུས། དེ་ནས་ལོ་བདུན་ཅུའི་རྗེས་སུ་ཀུའུ་པ་ལེ་ཁུན་(Kublai Khan)གྱི་ཡོངས་འཛིན་འགྲོ་
མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྤྱད་ས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤོང་སྟོན་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དང་ལེགས་སྤྱར་གྱི་འཛིན་
རྟོན་མིག་ཆེན་པོ་ལག་ཤི་མི་ཀ་ར་(Lakshmi Kara)ནས་པོད་སྐད་ཐོག་ཕབ་བསྐྱར་མངོན། ཕྱིས་
སུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་སྤྱིང་བཟང་པོས་སྤྱར་ཡང་སྤྱར་ཟིན་གྱི་བཟུན་བཅོས་བསྐྱར་བཞིན་ཞུས། རྒྱལ་
མཚོག་སྤྱི་འཕྲེང་ཐུ་པའི་བཀས་བསྐྱལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་དར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དག་དབང་ཕུན་ཆོག་ས་ནས་
རྟོགས་བཞིན་གྱི་གཞུང་ཆོན་གྱི་དོན་སོར་གནས་སྟེང་སྟན་འཛེབས་སྤྱས་ཁ་བསྐྱར། རྟོགས་བཞིན་
གྱི་འབྲེལ་པ་དག་ཡོངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་རིན་སྤངས་དག་དབང་འཛིན་པས་དྲག་ཤོག་
པོ་ན་དབྱངས། སྤང་སྟོ་གྲོས་བཟུན་པ་སོགས་གྱི་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས། ཐང་ཀ་དང་ཅིག་
ལོག་ལ་རྟོགས་བཞིན་གྱི་རྣམ་ཐར་རྣམ་བྱེས་པའི་སྟོལ་རྟེང་ལྷགས་བཤད་གྱི་ལམ་ལུགས་པོད་གྱི་ཐོག་ས་
དབུས་མཐའ་ཀུན་ལ་གས་ཆེ་བར་དར་བ་ཁུམས། རྟོགས་བཞིན་འདི་ཉིད་གྱི་བཞུད་ལམ་ནས་པོད་
ཡིག་གི་འབྲེལ་ཐོབ་ཐད་གསར་བཞིན་གན་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོན་པས་སྟན་འཛེབས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དགའ་
སྟོན་གསར་པའི་རྒྱབས་འཕྱར་ཤིང་། བཞིན་བྱ་དང་མངོན་བཞིན་གྱི་རྣམ་པའི་སྤྱི་རངས་གསར་
པ་ཞིག་གྱུང་གཏོད་པར་གྲགས་པ་བཅས་སོ།།

དཀར་ཆག

CONTENS

ཡང་།	ཆོས་མཆན།	ཤོག་གྲངས།
༡།	ཕྱལ་པོ་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་བཞིན།	༡
༢།	དཔལ་གྱི་ལྗོངས་རྟོགས་བཞིན།	༣
༣།	གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟོགས་བཞིན།	༥
༤།	ང་ལས་ལྷའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༠
༥།	ཕྱལ་པོ་རྩ་ལོད་ཀྱི་རྟོགས་བཞིན།	༡༣
༦།	བད་རའི་ཁྱེད་བཟོད་ཀྱི་རྟོགས་བཞིན།	༡༥
༧།	བུ་མོ་ལྷ་ཉིག་འཁྲི་ཤིང་གི་རྟོགས་བཞིན།	༡༨
༨།	ཁྱིམ་བདག་དཔལ་ལྷས་ཀྱི་རྟོགས་བཞིན།	༢༡
༩།	མེ་ཁྱེས་ཀྱི་རྟོགས་བཞིན།	༢༤
༡༠།	མངལ་ནས་འབྱུང་བ་བརྟན་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༢༦
༡༡།	མཛེས་དགའ་པོའི་རྟོགས་བཞིན།	༢༩
༡༢།	འཕགས་ཁྱེས་པོའི་རྟོགས་བཞིན།	༣༡
༡༣།	འཕྲུག་མའི་རྟོགས་བཞིན།	༣༤
༡༤།	ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་རྟོགས་བཞིན།	༣༦
༡༥།	ལྷ་ལས་བབས་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༤༨
༡༦།	བྲག་འཕངས་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༥༤

༡༩།	བུམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༥༦
༡༩།	རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གཤོང་གི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༥༨
༡༩།	ཤུ་རིའི་བྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༥༩
༢༠།	གྲོ་བཞིན་སྒྲུལ་ན་བ་བྱེ་བ་རིའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༦༡
༢༡།	ཡ་སྒྲ་སྒྲིང་མའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༦༢
༢༢།	རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ལོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༦༩
༢༣།	ཡབ་སྐུམ་མཇལ་བའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༧༤
༢༤།	ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༧༩
༢༥།	མངོན་པར་བྱུང་བའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༩༩
༢༦།	བདུད་བཙུམ་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༩༨
༢༧།	ཤུ་བྱུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༩༩
༢༨།	གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༩༩
༢༩།	སྒྲང་ཆེན་རྟོར་སྒྲིང་གི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༩༥
༣༠།	ཀ་གི་མཛེས་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༩༨
༣༡།	གམེར་ལོགས་ཀྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༠༠
༣༢།	དགེ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༠༡
༣༣།	བྱུང་པར་ལོ་མའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༠༥
༣༤།	དགའ་བོ་ཉི་དགའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༠༨
༣༥།	ལོགས་སྒྲིན་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༠༩
༣༦།	གདངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༠༩

༡༨།	གང་པོའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༧
༡༩།	སྐྱགས་པ་འབྲེ་པོའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༩
༢༠།	བཟོན་པ་ལ་དག་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༨
༢༡།	མེར་སྐྱའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༩
༢༢།	ཡུ་ཏུ་ཡ་ནའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༩
༢༣།	མཁས་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༨
༢༤།	གསེར་མདྲག་གི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༩
༢༥།	གསེར་གྱི་ལག་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༧
༢༦།	མ་སྐྱེས་དབྱམ་པ་བསད་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༧
༢༧།	བྱས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༥
༢༨།	སྤྱ་ལའི་སྤྲང་པོའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༩
༢༩།	དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༡༨
༣༠།	ཐུང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་བཞིན།	༡༢༧
༣༡།	ལས་བརྩུ་ཐུད་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༢༩
༣༢།	གསེར་ལྗན་གྱི་རྟོགས་བཞིན།	༡༢༨
༣༣།	བཟོན་ནམས་མི་དམན་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༥༩
༣༤།	ལེགས་བཤད་འཛོལ་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༥༧
༣༥།	མེམས་ཅན་སྐྱན་གྱི་རྟོགས་བཞིན།	༡༥༥
༣༦།	རྒྱལ་པོ་མམས་ཅན་སྐྱེར་གྱི་རྟོགས་བཞིན།	༡༥༦
༣༧།	རྒྱ་བ་ལང་སྤྲང་བརྩུལ་པའི་རྟོགས་བཞིན།	༡༥༩

༤༨།	མཆོད་རྟེན་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༥༩
༤༩།	བསོད་ནམས་སྒྲིབས་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༥༩
༥༠།	ཀུ་ལུ་ལའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༦༠
༥༠།	ལྷ་གཞིན་རྩའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༦༥
༥༡།	ཞིང་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༦༥
༥༡།	གྲགས་ཐྱིན་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༦༦
༥༡།	འོད་སྤངས་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༦༩
༥༢།	ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༧༠
༥༤།	རྩ་གཅིག་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༧༡
༥༥།	གཞིན་རྩ་སྒྲིབ་དངགས་མཁན་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༧༡
༥༥།	དགེ་འདུན་སྤང་གི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༧༦
༥༥།	པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༧༩
༥༨།	ཆོས་རྒྱལ་རབ་གནས་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༨༡
༥༠།	ཉི་མ་གྱང་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༨༡
༥༡།	ལྷ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༨༢
༥༡།	ཉིར་སྒྲིབ་གྱི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༨༥
༥༡།	ལྷ་ལ་སྤྱིང་ཡིག་བཏང་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༨༨
༥༢།	ས་གཞི་ཕུལ་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༨༩
༥༤།	རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༡༩༩
༥༥།	ཐིང་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་།	༢༠༠

༨༨།	ཀེ་ལ་ཀའི་རྟགས་བཞེད།	༡༠༡
༨༩།	བརྒྱ་མུན་ཁུང་པའི་རྟགས་བཞེད།	༡༠༡
༩༠།	དབང་ཆེན་ལྷའི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༠༡
༩༡།	རབ་བཟང་གི་རྟགས་བཞེད།	༡༠༢
༩༡།	རྒྱའི་མཆོག་གི་རྟགས་བཞེད།	༡༠༢
༩༢།	དཔལ་པ་ལྷན་ལྷན་གྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༠༢
༩༣།	ལྷ་གཙན་འཛིན་གྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༠༤
༩༤།	ལྷང་ཅིའི་དབྱངས་ཀྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༠༤
༩༥།	ལན་པ་འཆོལ་གྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༡༡
༩༥།	བྱ་ལྷག་པའི་རྟགས་བཞེད།	༡༡༡
༩༦།	པརྫོ་ཅན་གྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༡༢
༩༦།	ནག་པ་ལྷང་པོ་བནན་གྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༡༥
༩༧།	ཆོས་ལྷན་གྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༡༨
༩༨།	ནོར་ཅན་གྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༡༩
༩༩།	མི་པོ་ལེགས་པའདྲའི་རྟགས་བཞེད།	༡༢༢
༩༩།	མཇའ་པོའི་བྱ་མོའི་རྟགས་བཞེད།	༡༢༥
༩༩།	མ་ག་རྒྱ་བཟང་མོའི་རྟགས་བཞེད།	༡༢༨
༩༩།	ལྷགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟགས་བཞེད།	༡༣༡
༩༩།	ལྷག་མོའི་རྟགས་བཞེད།	༡༣༡
༩༩།	ལྷང་པོའི་རྟགས་བཞེད།	༡༣༣

༩༩།	འུམ་ཐུལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༡༩
༩༩།	དགའ་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༡༩
༩༩།	པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༡༥
༡༠༠།	པམོད་ནམས་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༡༦
༡༠༡།	ཐུ་བསངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༡༨
༡༠༡།	མེད་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༡༩
༡༠༢།	དགའ་པའི་ཁོང་ཕྱི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༡༩
༡༠༣།	འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༢༠
༡༠༤།	འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༢༡
༡༠༥།	གསེར་གྱི་ཁོང་ཕྱི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༢༡
༡༠༦།	ཐམ་གཙང་གི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༢༡
༡༠༧།	ཐུལ་པོ་ཐུན་གཞོན་གྱི་རྟོགས་པ་ཤིང་།	༡༢༥
	རྟོགས་པ་ཤིང་གྱི་ཐོན་ལམ་མཚམས་ཐུར།	༡༢༨
	པར་ཕྱང་ཐོན་ཆེག	༡༤༡

༡༡། རྟོགས་བརྟེན་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་སྟན་ཆོག་གི་བྱན་ལྷག་པར་བཀྲོལ་
 པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞེས་བ་བྱ་བཞུགས་སོ།།

ཡལ་འདབ་དང་པོ། ས་བདག་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ལ་མཐུན་བརྟེན་རབ་དགོངས་ནས། །གུངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་
 རབ་རྟོགས་ཏེ། །སྟོང་གསུམ་མི་མཛད་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་པ། །འདྲན་མཆོག་སྤྱུའི་རྟོག་ལ་ཐུག་
 འཆལ་ལོ། །རྒྱ་ཟེར་པོག་པའི་ཆུ་སྟེས་གཞོན་ཅུ་བཞིན། །ལག་པའི་སྤར་མོ་སྟེང་གའི་ངོས་སུ་བྱམ། །ཅི་
 གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་ཁྱོད་སྐར་མཛོན་ཕྱོགས་ཏེ། །ཅུང་ཟད་བསྟོད་ལ་ཐུག་ཇི་ཅན་ཁྱོད་དགོངས། །ཁྱོད་
 རི་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་སྒྲུང། །ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ངལ་ཞིང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །ཡོན་
 ཏན་བརྟེན་ལ་ངལ་མ་གྱུར། །ཅེས་ལེགས་བྲས་ཀྱི་ཤིས་པ་སྟེལ་བའི་དམ་པའི་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་ཀྱང་
 བརྒན་པ་ཕྱོན་དུ་བཏང་སྟེ། །དེ་ཡང་གཞུང་དུ། །འཁོར་བ་ཆུ་སྟེན་འབྱུང་གནས་ལས། །འགྲོ་བ་འདོན་
 པའི་སྒྲོ་གྲོས་ནི། །ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཡང་འདི་སྐད་རྗེས་སུ་བོས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན། །རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་འདྲན་པ་མཉམ་མེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱུ་མེད་ཞེས་གདུལ་དཀའ་སྟོགས་
 དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འདྲན་བཞི་པར་བྱོན་པ་གང་ཉིད་འཁོར་བའི་བྱ་མཆོ་རྣམ་
 འགྲོ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྤྱད་པར་མཛད་པ་ན། །ཕྱོན་འོད་ལྡན་
 དུ་གྲགས་པའི་ཁྱོད་ཁྱེར་དུ་གསེར་གྱི་བ་གམ་གྱི་བསྐྱར་བའི་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཁང་པ་བྱང་སྟོང་དང་། །གྲུབ་
 པས་བརྟེན་པའི་གནས་སུ། ས་གཞི་སྟོང་བ་རབ་གསལ་ལ་ཞེས་བ་བྱ། །བདེན་པའི་བརྟེན་ལ་ཞུགས་དང་།
 རྒྱུན་པ་དང་། །བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོང་ཞིང་། །སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་
 ཀྱན་དུ་བྱུང་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་བསོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་བས་མཐའི་ཀྱལ་ཕྱན་རྣམས་གྲུས་པས་
 འདུ། །འགྲུལ་ལུང་རྣམས་གསེར་གྱི་མེ་རྟོག་གི་འབྲེང་བ་ལྟར་ཀྱན་གྱིས་སྤྱོ་བོར་འཁྲུར་ཞིང་གནས་སོ།།
 སྐབས་ཤིག་ཀྱན་དུ་བཞུད་ཅིས་བྱ་བའི་སྒྲུང་རྗེ་ཞིག་གིས་ནགས་ནས་སྒྲུང་པོའི་མཆོག་མད་དུ་བྱུང་བཞིག་
 བཟུང་སྟེ། །ཀྱལ་པོའི་པོ་བྱང་གི་སྟོ་དུང་དུ་འབྲིད་ནས། །བཀྱ་བྱིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་འོས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་
 གཞིགས་སུ་གསོལ་ཞུས་པར། །ཀྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གྱིས་གཞིགས་སུ་བྱོན། །སྟོ་དུང་ན་གངས་རི་གཡོ་
 བ་ལྟར་འདུག་པས་ཐུགས་རབ་དུ་མཉེས་ནས། །འདི་ལེགས་པར་བྱལ་ལ་ངལ་ཕུལ་ཅིག་ཅིས་འགྲུལ་བསྐྱོས་
 ཏེ་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་ནོ། །དེ་ནས་ཀྱན་དུ་བཞུད་ཀྱིས་སྒྲུང་པོ་བདུལ་བས་སྟེ་བ་ཕྱོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་དུལ་
 བར་གྱུར་ཏེ། །ཁེངས་ཕྱོགས་མེད་པ། །གདུང་བ་མེད་པ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ། །སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ། །དག་

བོ་འཛེམས་པའི་གཡུལ་དུ་ལེགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་སྒྲུང་པོའི་ཡིན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། ད་
 གྲང་པོ་དུལ་ཡོད་ཅེས་ལྷགས་ཀྱི་དང་བཅས་ཀྱི་ལ་པོ་ལ་ཐུལ་བས། ཀྱལ་པོ་རབ་དུ་སྤྲོ་ཞིང་། ཤར་རིའི་
 ཅེ་མོར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ལྟར་གྲང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྤྲོད་དུ་ཀྱལ་པོ་ཆེབས་
 ཏེ་ཀུན་དུ་འགྲོད་དང་བཅས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་བགྲོད་ཅིང་མཐར་ཉགས་གསེབ་དུ་འང་།
 ཉུལ་ནས་རི་བོ་འབྲིགས་བྱེད་དང་ཉེ་བར་བྱིན་པས། མོངས་པ་ནམས་འཁོར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་གྱིས་སྤྲོ་
 བ་བཞིན་གྲང་པོ་སྤར་གྱི་བག་ཆག་བྲན་ཏེ་ནགས་ཆལ་དུ་ཅི་བདེར་སྤྲོད་པ་དང་། གྲང་མོའི་བྲི་ཆོར་ཏེ་
 འདྲོད་པའི་དབང་གིས་བྲི་མ་ཞོ་མ་ཞིང་མཁྱོགས་པར་རྒྱགས་པས། གནམ་ས་འཁོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་
 ལ། ཀྱལ་པོ་སྤྲག་སྟེ། གྲང་རྩི་ལ་སྤྲུམ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲང་པོ་དུལ་ཡོད་ཟེར་རུང་། མ་རུངས་པ་འདི་
 འདྲ་ཞེས་བཀའ་བཀྲོན་པར། གྲང་རྩི་དུལ་བ་བསྐྱབས་པ་དང་འགལ་བས་སྦྱངས་ཤིང་རབ་དུ་འཛིགས་
 ནས་ཐལ་མོ་སྤར་ཏེ་གསོལ་བ། བདག་ནི་གྲང་པོའི་ལུས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པས་ཐུལ་ལགས་མོད། ཡིད་
 འདུལ་བ་ལ་ནི་དཀའ་ཐུབ་སྤྲོམ་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ནམས་མཁས་སོ། །འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་
 ནི་ཤང་ཤིང་རི་གཟར་གྱི་རྒྱ་དང་འདྲ་བས་བསྒྲིག་པ་དཀའ་གྲང་པོ་ནི་གྲང་མོའི་བྲི་ཆོར་བས་ལྷགས་ཀྱིས་
 དབང་དུ་མི་འདུས་ཤིང་། སྤྲོ་བོ་ངན་པ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངལ་བ་དང་། སྤྲོམ་པ་དང་ཡང་
 བ་གང་ལ་ཡང་མི་འཛེམས་པར་ལམ་ལོག་པར་གྱུང་བ་རང་བཞིན་ལགས་ན། ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་གྲང་
 པོ་གང་འགྲོར་བཏང་ནས། རང་རེ་གཉིས་རྒྱུན་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ལ་གཟུང་བར་མཛོད་ཁྱས་པས། གཉིས་
 ཀལ་ཤིང་ཆེན་པོའི་ལོ་མ་ལ་འདུས་པས་སྤྲོག་ཐར། ཀྱལ་པོ་དང་གྲང་རྩི་ཤིང་ལས་བབས་ནས་འབངས་
 གཞན་ནམས་ཀྱིས་ཏེ་འབྲིད་པ་ལ་ཞོན་ནས་པོ་བྲང་དུ་ཕེབས་སོ། །གྲང་པོ་དེས་གྲང་མོ་ལ་སྤྲད་པས་འདྲོད་
 པ་ཆེམ། ཞག་བདུན་ནས་སྤྲད་པ་བྲན་ཏེ་སྤར་གྱི་སར་སྤེབས་པས་ལུས་སེམས་དུལ་བར་འདུག་པ་ལ།
 གྲང་རྩི་ཀུན་དུ་བགྲོད་དགའ་སྟེ། ཀྱལ་པོའི་བྲུང་དུ་བྱིན་ནས་ཁྱུས་པ། ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་དུ་འདྲོད་
 པ་ལ་ཆགས་པའི་ཆང་གིས་སྤྲོས་པའི་གྲང་པོ་དེ་ནི་དུལ་བ་བསྐྱབས་པ་དང་མི་འགལ་བར་སྤེབས་འདུག་
 ད་དུང་ལེགས་པར་བདུལ་བའི་ནགས་བདའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་གཟིགས་ཞེས་ལྷགས་གོང་མི་ཕྱེ་འབར་
 བ་ཟ་བར་བསྐྱལ་བས་ཆོམ་ཆོམ་མེད་པར་ལེན་པར་ཆས་པ་ན་ཀྱལ་པོ་ཡང་ཐུགས་ཆེས་ཤིང་། གཞན་
 ཡང་སེལ་དང་། ལྷག་ལ་སོགས་པའི་གཅན་གཟན་མ་རུངས་པ་ནམས་ཀྱང་ལུས་འདུལ་བས་མོད། འདྲོད་
 ཆགས་ཀྱིས་སྤྲོས་པའི་སེམས་འདི་ཤིན་དུ་འདུལ་བར་དཀའོ། །ཞེས་ཁྱུས་པས། ཀྱལ་པོ་ཐུགས་མགྱ་
 རྟེན། རྟེན་ཀུན་དུ་བགྲོད། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་པ་དང་། རིགས་པར་བཛོད་པ་ཡིན། རབ་དུ་ཞི་བའི་ཆུལ་

ཡངས་མེད་དུ་གཏོང་བ་འདིས་སྒྲན་གྲགས་ན་ཅང་ཆེ་བས། རྒྱ་དབང་བཟུ་བྱིན་ཡང་ཕྱག་དོག་དང་བཅས་
 རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ལུས་སྤོང་དུ་ཡོང་བ་གདའ། རྒྱལ་པོའི་ཉིད་ཀྱང་ནོར་ཀུན་སྒྲིན་པར་གཏོང་བ་ལྷགས་དང་མཐུན་
 མོད་༥ རྩེད་གི་སྤྱོད་དང་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་སོགས་གཏོང་སྒྲམ་པ་ཐུགས་ལ་འདུག་པས་བདག་འདི་ནི་ད་
 ཅང་ཐུབ་ཆོད་ཆེ་བ་འདི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ལུས་འདི་འགྲོ་བ་ཀུན་འཆོ་བའི་ནོར་བུ་ཡིན་པས་འདི་སྤྱོད་པ་ཞིག་
 འོང་བ་འདུག་ན། དེ་ལ་ཐུགས་དཀྱུས་པར་མ་མཛད་ཅིག །ཅེས་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོས་ཞལ་མཆུ་མཛེས་
 པའི་འཇུ་མ་དཀར་བསྒྲན་ནས་གསུངས་པ། སྒྲོན་པོ་སྒྲོ་ལྷན་བྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཕན་པར་བཟོད་པ་ལེགས་
 ནའང་༥ རྩེད་འདོད་པས་གདུང་ནས་བསྐྱང་ཟེར་དུ་འོང་བ་ན་མས་རེ་བ་དོན་མེད་པས་དོ་སྤྲོད་པར་
 བྱེད་པ་ནི་སྤུས་ལྷས། ཅི་འདོད་སྟེར་བའི་སྒྲིན་པ་འགོག་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་ནི་གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འབྲེལ།
 འདི་ལས་འདི་ཐོབ་སྒྲམ་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་ནས་འོངས་པའི་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་བྱེད་ན་གསོན་པས་ཅི་
 འོང་༥ རྩེད་འགའ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་ན་བདག་གི་ལུས་ལ་གནོད་ཀྱང་སྒྲ། ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་སྒྲོ་
 བན་ན་པས་མི་གསན་པ་འདུག་སྒྲམ་སྟེ་སྒྲོན་པོ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུབ་པར་ཡི་སྤྲུག་ནས་འདུག་གོ །དེའི་ཆེ་ནགས་
 བྱོད་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་རྒྱལ་བའི་འོད་ཅེས་
 པ་ཤིན་དུ་མཛེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། བྲམ་ཟེ་དེས་མཐོང་ནས་ཆགས་བྱལ་ཡིན་
 ཀྱང་༥ རྩེད་བ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལངས་ནས་བཙུན་མོ་དེ་སྟོང་ལ་འདོད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དེ་
 ལ་སྒྲོབ་མ་སྒྲོག་སྒྲོབ་པའི་བྲམ་ཟེ་བྱིའུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐིན་པ་ཤེས་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་
 ལ་ཡོན་ཅི་མཉེས་པ་འབྲལ་བས་ཐུགས་ལ་དགའ་འདོད་པ་གསུངས་ཤིག་ཞུས་པས། ང་ལ་ནགས་གསེབ་
 དུ་ནོར་གྱི་དགོས་པ་མེད་ཀྱི། རྒྱལ་པོ་དཔལ་སྤེའི་བཙུན་མོ་རྒྱལ་བའི་འོད་བྱ་བ་བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱངས་ནས་
 ང་ལ་འབྲལ་རུས་ན་ཡོན་དུ་འགྱུར་གསུངས་པས། སྒྲོབ་མས་བསམས་པ། འདི་མ་བསྐྱངས་ན་སྒྲོབ་
 དཔོན་མི་མཉེས། བསྐྱང་ན་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་ཤིག་གས་སྒྲམ་དུ་དྲོགས་བཞིན་པར་ཤོ་བྱང་དུ་དེའི་གས་
 དུ་ཐིན་པས། སྒྲོང་བ་པོ་མཐོང་བས། རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་ཅི་འདོད་འདྲིས་པས། སྒྲུ་མ་རུས་པར་གདོང་
 ས་ལ་ཕབ་ནས་འདུག་གོ །རྒྱལ་པོས་ཅི་འདོད་སྟེར་བས་སྒྲོས་ཤིག་གསུངས་པ་ལ་ཡོ་རྒྱས་བཤད་པས།
 རྒྱལ་པོ་ཡང་བཙུན་མོ་ལ་ཤིན་དུ་མཛེས་པས་འབྲལ་མི་ཡོད་ལ། མ་སྒྲིན་ན་བྲམ་ཟེའི་འདོད་པ་མི་སྤྲོད་པས་
 བས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྒྲམ་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ཐིན་པའི་དམ་བཅོལ་བན་པོས་བཙུན་མོ་པོས་ཉེ། གཏམ་ལེགས་
 པར་བཤད་ནས་ཐིན་ནོ། །བཙུན་མོ་རེ་དྲགས་ཞགས་པས་ཟིན་པ་ལྟར་དངངས་སྤྲག་དང་བཅས་མིག་
 རིག་རིག་བྲམ་ཟེས་འབྲིད་པས། རྒྱལ་པོ་ཡང་བཙུན་མོའི་སེམས་ལ་འཕྲེང་བས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་

པའི་སྒྲིམ་པར་གྱུར་དོ། །སྒྲིའི་ཀྱན་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱད་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་གཏོང་།
 ལ་ལ་ནོར་གཏོང་། ལ་ལ་དཀའ་ཐུབ་གཏོང་། ལ་ལ་ཚོས་གཏོང་། ལ་ལ་ངོ་ཚ་གཏོང་། ལ་ལ་ལུས་
 གཏོང་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་འདིས་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་བཙུན་མོ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲེར་མོད་པ་ཞེས་ལ་མཚན་བྱེད་ཅིང་གཏོང་
 བ་དེ་ཅིང་ཐལ་བས་ས་འདི་ཡང་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུར་འདར་ཞིང་གཡོ་བར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ནི་འདུས་
 བས་ཅུའི་ཟེལ་པ་ལྟར་མི་བཟན་པས་སྒྲིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ནས་བས་ཟེ་སྒྲིབ་མས་བཙུན་
 མོ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་སར་འགྲོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲིད་དེ་ཡོངས་པ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་མཐོང་སྟེ། ཨེ་
 མ་བདག་གིས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་མ་བསམས། ཡང་དག་སྒྲིམ་པ་མ་དུན། ཆགས་དང་བུལ་བར་མ་ཅིས།
 དཔེན་པར་མ་བརྟམས་པར་བཙུན་མོ་འདི་ཚུལ་མ་ཡིན་པས་རྒྱག་བསྐལ་ལ་སྒྱུར་བས་ཤིན་དུ་ངོ་ཚ་བས་འགྲོད་
 པར་གྱུར་དེ། དེ་ལ་སྒྲུབ་པ། གྱེ་སྒྲེ་ལྷ་ཀྱན་གྱི་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་འོ་བརྒྱལ་བ་འདི་བདག་གིས་མི་རིགས་
 པ་བས་སོ། །འདོད་པའི་དབང་གིས་ཚུལ་བྲིམས་དང་ངོ་ཚའི་གོས་བུལ་བ། གཏམ་ངན་གཡང་སར་
 མཚོངས་པའི་ལས་འདི་ཤིན་དུ་མཛོངས་ན། དེ་ཉིད་རང་སྒྲོ་བར་མ་མཛད་ཅིག །ད་ལྟ་སྒྱུར་དུ་བདག་
 གིས་འབྲིད་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་དུ་འགྲོའི་ཟེར་བས། བཙུན་མོ་ནི་ཤི་བའི་རོ་ལ་སྒྲིག་རྟེན་པ་ལྟར་དགའ་
 པར་གྱུར་དོ། །དེའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲུལ་པ་བས་ཟེ་རོ་སྒྲད་ཆད། །རྒྱ་མ་ཐོན་པ། བྲག་འཛིག་
 པ། །ཤའི་རི་ལ་བྱ་དང་གཅན་གཟན་ཤ་ཟ་རྣམས་རྗེས་སུ་རྒྱག་པ། ཟས་ནོར་མེད་པ་ཉམ་ང་བཞིག་
 མི་བཞིས་ཁྲིགས་ཀྱི་བྲི་ལ་འཁྱུར་ནས་བྱུང་བ། བྱོང་བྲེར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་
 བས་མིག་ཟུམ། འདར་ཅིང་སྐད་མི་ཐོན། བརྟ་མི་བཟོད་པར་འཛིགས་པས་སྒྲིད་ལྷག་པར་འདུག་གོ་
 ཡང་བདེ་ལྟ་བུ་མ་གྱི་བ་ཐུབ་པར་འདུག་པ་དེ་ལ། རྒྱལ་པོས་ཅི་འདོད་རྒྱས་པས། བས་ཟེ་དེས་སྐད་
 མི་ཐོན་པ་ལྟར་ལྟ་བུའི་བྱི་ཆོག་གིས་སྒྲུབ་པ། བདག་གི་ལུས་སྒྲད་འདི་ནགས་གསེབ་དུ་སྒྲག་གིས་ཟོས་
 པས་འདི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་མ་གྱི་བཞི་ལས་སུ་ཟད། ཚུལ་འདི་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིམ་པས་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཞིག་གིས།
 རང་གི་ལུས་ལ་ཡངས་པ་མེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་ལུས་སྒྲད་བཅད་དེ་སྒྲིན་ནས་མཐུད་ན་ཁྲོད་ཀྱི་སྒྲིག་འཛོལ།
 ཟེར་བ་བྱུང་ཀྱང་རང་བདེ་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་སུ་ཡང་མི་འདུག་ན། འཛིག་རྟེན་འདི་
 ན་རྒྱལ་པོ་ཁྲོད་གཅིག་པུ་སྒྲིན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་འཁྱུངས་པ། དཔུལ་མོངས་ཉམ་ཐག་གི་དཔུང་གཉིན།
 ལུས་སྒྲིག་གཏོང་རྒྱས་པ་ཁྲོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྩ་ལ་སྒྲིན་པའི་དཔུག་གུས་བདུངས་པས་སྐད་པའི་ར་
 གྲུམ། །དེ་རི་ཅོམ་ལ་རྩོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུང་མོག་པ་བཞིན་འཛིགས་པས་ཉེན་རྣམས་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་དུ་
 ཆེས་ཆེར་བསིལ་བའི་གྲགས་པ་ཀྱན་དུ་བྲབ་འདུག་པས། སྒྲུབས་སུ་རེ་ནས་ཡོང་བ་ལགས། ཁྲོད་ཀྱི་

ཞལ་ནས་ཉ་གང་གི་རྒྱ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཆོག་གི་བདུད་ཅིང་ཆར་རྒྱན་རྒྱའོད་ལྟར་བསལ་བ་འདིས།
 ཉན་མོངས་པ་བདག་གི་ཆ་གདུང་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞུས་པས། དུམ་ཟེ་དེའི་ལྷག་བསྐལ་མ་བཟོད་པས།
 རྒྱལ་པོས། ཁྱོད་བག་པེབས་པར་དབྱགས་ལྷུང་ཞིག་དང་། བདག་གི་ལུས་ལྟེང་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་སྟེར་
 ར་གསུངས་པས། རྒྱན་པོ་རྒྱ་གྲོས་ཆེན་པོས་ལུས་ངག་འདར་བཞིན་པར། རྒྱལ་པོ། བབ་ཅོལ་དང་ཐོ་
 ཅོད་ཅང་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱེ་རྒྱ་ཀུན་ལ་ཡན་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ལྟ་བུ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཅག་
 ནས་མཆིང་བའི་དུམ་བུ་དང་བརྩེ་བ་ལྟར། རྒྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྩེས་རྒྱོམས་བདར་ནས། རྒྱན་པོ་
 བསྐྱེད་དུམ་ཟེར་བརྩམ་པའི་གདོན་ངན་འདི་ཅམ་ཞིག་གི་དོན་རྒྱུ་བ་པའི་འགྲོལ་ཡན་པའི་དུ་མི་བཅིང་།
 ཞེས་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བདེ་བ་ཀྱང་མ་གསན་པར། རྒྱན་འབངས་ལ་བཀའ་རྒྱལ་པ།
 བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་རྒྱེ་བ་ལྷ་མ་དཔ། རྒྱན་དུང་ལུས་རྒྱན་པས་ད་ལྟ་ལུས་
 ནད་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། ལྷག་མོ་ལྷོགས་པས་བྱ་ཟ་བར་བཅམས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པར་ལུས་རྒྱན་
 པ་དཔ། བེ་པེར་རྒྱུས་ཆེའང་ལོང་བ་ཞིག་ལ་མིག་གཉིས་རྒྱན་པ་དཔ། བྱས་བདས་པའི་ལྷག་རྟོན་རང་
 གི་ལུས་ཀྱི་གས་བསྐྱངས། རྒྱལ་པོ་རྒྱའོད་དུ་གྱུར་ཆོད་པའི་མིག་ལ་མགོ་བོ་རྒྱན་པ་དཔ། རྒྱེ་བ་གཞན་
 དུ་ཡང་རང་གི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྒྱན་པ་དང་། བྱ་དང་རྒྱུང་མ་སོགས་ཀྱང་རྒྱན། ད་ལན་ཀྱང་
 ལུས་ཀྱི་རྒྱན་པ་ལ་བར་ཆད་ལྟེད་དུ་མི་རུང་བས་མ་ལྟེད་ཅིག །གསུངས་པས། འཁོར་འབངས་ཀུན་
 སེམས་སྟོར་བ་ལྟ་བུར་གྱུ་གྱུར་ལུས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བཀའ་རྒྱུ་བས་བཟོ་བོ་བཀའ་སྟེ། སོག་ལེ་
 རྣམས་རྒྱུབ་པས་རྒྱལ་པོའི་ལུས་ལྟེང་བཅད་པའི་ཆོས་རྣམས་གཡོ་ཞིང་སྐར་མ་དང་འབྲུག་པ་དང་། གཟའ་
 སྐར་རྣམས་སྒྲ་སྒྲག་ཅིང་མཆི་མ་འདོན། ཉི་མ་དུལ་གྱིས་འགྲིབ། མི་ཐམས་ཅད་དུ་ཞིང་བརྒྱལ་ལོ། །རྒྱལ་
 པོ་ཉིད་ནི། ལུས་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བཅད་ཀྱང་དགའ་ཞིང་འཇུམ་པ་དང་བཅས་རང་གི་སྤྲད་དང་བམ་
 ཟེའི་སྟོང་དུ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པས་ལགས་པར་གསོས་ནས་དུམ་ཟེ་བདེ་བར་ལངས་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་དོ།
 དེ་ན་བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པས་དོ་མཆར་སྒྲུས་ཏེ། རང་གཟུགས་བསྐྱན་ནས་
 ལྟེའི་བདུད་ཅིང་སྤན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ལུས་སྤར་བཞིན་གསོས་པར་གྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་འཇའ་ཆོན་གྱི་
 གུར་ལུབ། མེ་དོག་གི་ཆར་བབས། ས་གཞི་ལ་དགེ་མཆན་གྱི་ལྷས་རྣམ་པར་འཕེལ་བས། ཀུན་རོ་
 མཆར་དུ་གྱུར་ནས་དགའ་ཞིང་གུས་པའི་སྐབས་དེར། དུམ་ཟེའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤར་རྒྱན་པའི་བཅུན་
 མོ་འཁྲིད་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུལ། བསྟོད་པ་དང་བཟུགས་པ་ཆེས་ཆེར་བརྟེན་ཅིང་། དེ་གྲགས་སྤུལ་པའི་
 མེ་ཁྲིའི་བྱི་ལ་རྒྱལ་པོ་བརྟགས་སུ་གསོལ་ཏེ། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འཕེབས་

པའི་མའི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱར་ནས། རྒྱལ་མོན་པའི་མོ་དང་བཅས་པའང་བྱམས་པ་དང་མིང་རྩི་
རྩོམས་དང་རྩོམ་པས་མིང་རྩོམས་ལུ་ལྷུར་ཅིང་སྤྱེ་རྒྱ་ནས་པ་བདེ་བས་ཆོམ་པར་མཛད་དོ། །མ་
གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་པ་སྟེན་པའི་གྲགས་པས་ཁྲབ་པར་གྱུར་དོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིན་པའི་
ཆོས་རྒྱུད་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་མིང་ལས། མའི་དབང་པོ་དཔལ་གྱི་རྩི་རྩོགས་པ་བཟོད་
པ་རྟེ། ཡལ་འདབ་གཞིས་པའོ། །

ཡལ་འདབ་གསུམ་པ། གཙུག་ན་ནོར་བུའི་ཉིགས་པ་བརྗོད་པ།

[illegible]

ལྷན་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་འདྲི་སྒྲིག་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འབྲིང་ནས། འདི་པ་རྒྱུ་འདྲི་དཀྱིལ་ནས་རྩམ་
ཏེ་སྒྲེས་པ་ཡིན། བདག་གིས་སྒྲིན་སྒྲེག་གི་ལྷན་མའི་འོ་མས་གསོས་པ་འདི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དམ་པའི་
ཁུང་མར་བཞེས་སུ་གསོལ། ཞེས་ཕུལ་བར། ཡོན་ཅི་འདོད་གསུངས་པར། བདག་གི་དུས་ཀྱི་སྒྲིན་
སྒྲེག་གི་མཆོད་སྒྲིན་མ་ཆག་པར་མཛོད། ཟེར་རོ། རྒྱལ་པོས་དེ་དང་ཅིས་པས་སྒྲུལ་བདུད་ཅི་པ་རྒྱུ་འདྲི་
གཙུག་བྱ་བ་ཡབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་འབྲུངས་པས། རྒྱལ་པོ་ཡང་དང་
སྤོང་གི་དྲིན་གསལ་བྱེར་ཀུན་གྱི་སྒྲོར་མི་ཤིང་བ་ཅམ་གྱི་མཆོད་སྒྲིན་བྱས་སོ། །དེར་སྒྲིན་སྒྲེག་གི་མེའི་
དཀྱིལ་དུ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲིན་པོ་ཤིན་ཏུ་རིད་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུལ་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་བཀྲེས་བསྐྱོམ་
གྱིས་གདུངས་པས་བཟའ་བདུང་བསྐྱང་ཟེར་བ་ལ། བཟའ་བ་དང་བདུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་སྐབས་པས། འདི་
དག་བདག་མི་འདོད་ཀྱི། འབྲུལ་དུ་བསད་པའི་གདང་། ཁྲག་མང་པོ་འདོད། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཅི་འདོད་
ལྟར་བར་དམ་བཅའ་ནས་བདག་འདོད་པ་མི་སྒྲུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། ཟེར་རོ།
རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་མཛད་དཀའ་བར་གྱུར་ཏེ། བཤག་གསར་པ་མ་སྒྲིན་ན་སྒྲིན་པོ་འདི་མི་ཆོས་ལ། སྒྲིན་
ན་མ་བསད་པའི་བཤག་མི་འཕྱོར། བསད་ན་གཞན་སྒྲོག་ལ་འཆོ་བ་ག་ལ་རུང་། བྱ་ཐབས་གཞན་
མ་ཆོད་ནས་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་ཅི་ཅམ་ཞུས་ཀྱང་མ་གསན་པར་རྒྱལ་པོ་རང་གི་བཤམས་ཅད་བཅད་ནས་
སྒྲིན་པོ་དེའི་མགྱིན་པའི་བར་བཤག་གིས་གང་བར་སྒྲིན་པས། བཙུན་མོ་པ་རྒྱུ་འདྲི་ལྷན་ནི་བདག་པོ་དེ་ལྟར་
གྱུར་པ་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་ཤིས་ནམས་ཀྱང་འདར། རྒྱལ་པོ་སྤིང་སྒྲོབས་ལ་ཞུས་པ་
མ་མཆོས་པས་བརྒྱ་བྱིན་པོ་མཆར་སྒྲུལ་ཏེ། རང་གཟུགས་བསྐྱན་ནས་ལྷའི་སྒྲན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཡུས་
ལྟར་བཞེན་གསོས་པས་རྣལ་དུ་གནས་པར་བྱས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་འཁོར་བཅས་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲོ་
བས་ཐས་ནོར་ན་སྤང་མོགས་གང་འདོད་ལྟར་ཞིང་། དཔག་ཆད་བརྒྱའི་ལམ་ཉིན་གཅིག་ལ་བཤོད་པའི་
སྤང་ཆེན་བཟང་པོ་རི་ཡང་སྒྲོན་པོ་ཆངས་པའི་ཤིང་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲིན་ནོ། །དེ་ནས་མ་རི་ཅོའི་སྒྲོབ་མ་
བྱབ་པ་པུ་ཏི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་འོངས་ཏེ། བདག་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་བཀྲེས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བདག་ལ་རིག་
པ་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་དུ་གཞན་ལ་མི་འཕྱོར་བའི་བྲན་གཡོག་ཅིག་བྱགས་ལ་བཞེད་པར་གདའ་བས། རྒྱལ་
པོའི་ལྷ་མོ་པ་རྒྱུ་འདྲི་ལྷན་སྒྲུལ་དང་བཅས་པ་བསྐྱང་ཟེར་བ་བཞིན། ལྷ་མོ་འདི་སྒྲོག་ལས་གཅིས་པས་བྲལ་བར་
མི་བཟོད་ཅིང་། སྒྲུལ་འདི་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་འོས་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་འདོད་ན་སྒྲིན་ནོ་གསུངས། ཡུམ་སྒྲུལ་གཉིས་
སྒྲིན་ཞིང་། དང་སྤོང་གི་སྒྲོབ་མས་སྒྲོབ་དཔོན་པ་ཕུལ་ལོ། །སྐབས་དེར་ཀུ་རུའི་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་
དཀའ་པ། རྒྱལ་པོའི་འཕྱོར་པ་ལ་ཕྱག་དོག་གིས་སྤང་ཆེན་བཟང་པོ་རི་སྤོང་དུ་བདུང་བས། དེ་སྒྲོན་པོ་

པ་སྒྱུན་ཟིན་པས། ཟོན་པོ་ཁོས་ཏེ་ཀྱ་རུ་ལ་དམག་རྒྱལ་ས་བཅུག་ལོ། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་གཡུལ་སྤང་
ཀྱང་ཀྱ་རུ་འཛོམས་པར་སྒྲུ་སྒྲེ། སྒྲེ་འགོ་མར་པོའི་སྒྲིག་གཅོད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཉིས་ལེན་པ་ཡིན་པར་དགོངས་
ནི་ཐུགས་མ་བདེ་པའི་ཆོ། ཉགས་གསེབ་ཀྱི་རང་རྒྱལ་བཞི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཏེ་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་ལ་
ཉགས་ཆོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤངས་ནས་དེ་དག་དང་བསྐྲུབས་ནས་རི་པོ་གངས་ཅན་
ཀྱི་ངོས་ཀྱི་ཉགས་གསེབ་དུ་བྱོན། ས་བདག་རྩ་བ་རྒྱལ་རིམ་ཡི་བ་པ་ན་ཟོན་པོ་ནམས་མོངས་པའི་མུན་
པས་ཡིད་གདུངས་ཏེ། དྲང་སྤྱོད་མ་རི་ཅེའི་དྲུང་དུ་སྒྱུན་ནས་སྤྱི་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྤར་གྱི་སྒྲུལ་བསྐྱར་
པར། རྟེན་སྤྱོད་གིས་ཀྱང་སྒྲུལ་པ་རྒྱལ་སར་བསྐྱོས་ཏེ་དམག་བྱས་པས། ཀྱ་རུའི་དམག་ནམས་
པས་ནས་ད་སྒྲེ་ནའི་གོང་ཁྱེར་གྱི་བར་དེད་དོ། རྟེན་སྤྱོད་ཀྱ་རུའི་ཡུལ་དུ་ཆར་མེད། མ་གཤེད་། ཡམས་
ནད་ཀྱང་རབ་དུ་སྤང་བས། རྒྱལ་སྤྱོད་ནམས་གྲིས་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ནོར་བུ་གང་ན་ཡོད་འདྲི་
བའི་ཕྱིར་བྱ་མ་ན་བཏང་པས། དཔེན་སྤྱོད་ས་ལས་རིང་དུ་བརྒྱལ་བའི་རི་པོ་གངས་ཅན་ངོས་ན་བསམ་
གཏན་ལ་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས། སྤར་བྱ་མ་ཟེ་ལྷ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དེའི་དྲུང་དུ་བཟངས་
སོ། རྟེན་ཆོ་གཙུག་ན་ནོར་བུ་མ་རི་ཅེའི་གནས་ཀྱི་ཏེ་འཁོར་ཡངས་པར་བྱོན་པས། དེ་ན་ཉགས་གསེབ་
དུ་དྲ་སྤྱད་སྤྱི་ཉིང་རྩེ་ལྷེ་འདྲ་བཞིག་གིས། ཀྱི་དུད་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ནོར་བུ་གང་ན་བཞུགས། བདག་སྐྱབས་
དང་བྲལ་ལོ་ཞིས་སྤྱོད་འག་གིས་འོ་དོད་ལྷང་ལྷང་འཕོད་པ་གསན་པས། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ས། རང་གི་བཙུན་
མོ་མེ་ཏོག་ལྷན་དེ་དྲང་སྤྱོད་གིས་ཉགས་སུ་ཅ་བ་དང་འབྲས་བུ་བྱ་རུ་བཏང་བར། རྟོན་པར་ཆས་པའི་
ག་བ་རི་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་སྐྱག་སྒྲེ་སྤྱད་རན་གྱིས་ཆོ་དེ་བཏང་པར་གཞིགས་ཤིང་། ག་བ་རི་བ་ནམས་
ཀྱང་རྒྱལ་པོ་མཐོང་བས་དྲང་སྤྱོད་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་སྤྱོད་དམོད་པ་ལ་འཛིགས་ནས་བྲོས་སོ། རྟེན་པཅུན་མོ་
གཞན་གྱི་བྱན་མོར་གྱུར་པས་སྤྱིང་རྩེའི་གནས་སུ་འདུག་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ཡང་གདུགས་དང་། རྟེན་གཡལ་
སོགས་རྒྱལ་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བས་སྤྱོད་བཏང་། འཕྲལ་དུ་མཐོང་བས་ཡིད་དགའ་བ་གཉིས་འདྲེས་
མར་གྱུར་དོ། རྟེན་དུས་ཞི་བའི་ཏིང་འེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་ཀྱིས་སྤྱེས་བུ་ཞིག་དུ་
སྐྱལ་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ། འདི་རྩ་བུའི་བཙུན་མོ་ད་ཕྱིན་ཆད་མ་བཏང་བར་བདག་དུ་བཞེས་ཤིག ཟེར་
ཞིང་། རྩ་མོ་ཡང་འབྲལ་བར་འཆོར་བས་དེ་རྩ་བུ་ཞིག་ལ་ཤིན་དུ་རེ་བར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱལ་པོས་བཙུན་
མོ་ལ། རྩ་མོ་སྐྱག་པུལ་མ་བྱེད་ཆོས་ཀྱིས། ཆོ་འདོའི་བདེ་ལ་སེམས་འབྲལ་ན་དུས་གཏན་གྱི་སྐྱག་
པུལ་ཡིན། རང་གི་ལུས་དང་། སྤྱིང་སྐྱག་གི་ཤོགས་སོགས་མེ་ཏོག་གི་ཅེར་ཆགས་པའི་ཟེལ་བ་དང་
འབྲུ། རྟེན་པོ་ལ་ཞིག་མ་མཁན་དང་སྤྱོད་གི་རོལ་ཅེད་བཞིན། འཁོན་པའི་དུ་ཁ་ནི་སྐྱལ་གྱི་ཕྱེ་རྩུར་གཡོ།

མངས་སྤྱོད་སྐད་ཅིག་ཙམ་འཁྱོར་བཞི་མི་ལམ་དུ་བག་མ་ལེན་པ་དང་མཚུངས། ཆོ་འདིའི་བདེ་བཞི་
 རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི་མར་མེ་ལྟར་མི་བཏན། སྤྱིད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་དག་སྤྱོན་པའི་གར་དང་འདྲ། དེ་
 ལས་དགའ་ཐུབ་ནགས་སུ་ཡང་དག་སྤྱིང་པོ་བསྒྲུམ་དུ་འགོ་གསུངས་ཤིང་། བཅུན་མོ་བཏང་ནས་བྱོན་
 པའི་ཆེ། ཀྱ་རུའི་བྲམ་ཟེ་ལྡ་པོས་རྒྱལ་པོ་མཐོང་ནས་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསུལ་
 བྱིམྱིར་རབ་དུ་རབ་དུ་དགའ་ནས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་ལ་སྤྱེས་པའི་ནོར་བུ་དེ་མཆོན་ཆོན་པོས་བཅད་པས་རྒྱལ་
 པོ་བྱུག་དུ་མ་བཟོད་པས་བརྒྱལ་ཁྱང་། གཏོང་ལ་སྤྱོད་པས་སེམས་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ་སྤར་ནོར་བུ་ཕྱག་དུ་བཞེས་
 ནས་པ། རྩམ་ཟེ་ནམས་ལ་སྤྱིག་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཕན་པའི་སྤྱོན་ལམ་བཏབ་ནས་
 དགུས་བཞིན་དུ་སྤྱིན་ནོ། ཞོར་བུ་དེ་ཀྱ་རུའི་ཡུལ་དུ་སྤྱེབས་པ་ཅམ་གྱིས་ནད་དང་སྤྱུ་གེ་ཁྱི་ཁྱིང་། བཀྱ་
 བེས་པར་གྱུར་ནོ། རྒྱལ་པོའི་དབུ་ཁྲག་གིས་ཞོན་ཁྱིང་། འཛིག་རྟེན་ཀུན་གཤིས། ནམ་མཁའ་ནས་
 ལྷ་ནམས་ཀྱང་རྒྱགས། གཏམ་ཐོས་པས་སྤྲས་སྤོན་འབངས། དྲང་སྤྱོད་མ་རི་ཅེ་དང་། བཅུན་མོ་པར་
 ལྷན་སྟགས་ཀུན་རྒྱགས་ནས་ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་ཅིང་། ལྷག་པར་བཅུན་མོ་ནི་དཔན་མེད་དུ་བརྒྱལ་
 ལོ། རྟེན་ཐུབ་པ་མ་རི་ཅེས། རྒྱལ་པོ། འདི་ལྷ་བུའི་སྤྱིན་པའི་སྤྱིང་སྤོབས་ལ་མི་འགྱོད་དམ། འདི་
 བྲས་པའི་བསོད་ནམས་ཅི་འདོད་དྲིས་པས། རྒྱལ་པོའི་གཏོང་ཁྲག་གིས་སྤྲགས་པ་བྱིས་ནས་གསུངས་
 པ། རྩམ་ཟེ་ལྡ་པོས་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྤྱོད་བྱིར་
 འགྱོད་པ་མེད། དེ་ཉིད་བདེན་ན་མ་འདི་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས་པས། དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་པོའི་མ་
 གསོས་ཤིང་། དབུ་གཙུག་དུ་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་ནོར་བུ་སྤར་བཞིན་སྤྱེས་སོ། བརྒྱ་བྱིན་ཆངས་པ་སྟགས་
 ལྷ་དང་པར་ལྷན་སྟགས་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། མོ་བྱང་དུ་སྤྱོད་ཁྱིའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་ཀྱང་། རྒྱལ་
 སྤྱིད་ཀྱི་མངས་སྤྱོད་ལ་མི་དགུས་པའི་ཆེ། སྤར་གྱི་རང་རྒྱལ་ནམས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་གཞན་དོན་དུ་རང་
 ལུས་ཀྱང་སྤྱིན་རྒྱས་ན། དེ་ནི་རེ་བས་ཉག་དུ་བས་མས་པའི་གཉེན་འདི་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱིད་བཟུང་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་འགོ་ལ་ཕན་པ་མཐོང་ཅེས་བསྟུལ་བས། རྒྱལ་པོས་ནམ་མཁའ་ལ་ལམ་བྱས་ནས་རང་
 བོ་སྤྱང་དུ་བྱོན་ཁྱིང་ཀུན་ཆོས་ལ་བཀོད་དོ། སྤྱིན་པའི་གདམས་ངག་དུ་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་དཔེར་མཛད་
 ནས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟོགས་པ་བཞིན་
 པ་སྟེ་ཡལ་འདབ་གསུམ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བཞི་པ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རུའི་རྟོགས་པ་བཞིན་པ།

༡༡། སྤྱིན་སྤྱེ་བྱ་ནམས་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་པའི་དུས། རྒྱལ་པོ་གསོ་སྤྱོད་འཕགས་ཞེས་རྒྱལ་པོ་བྱིས་

གྱི་པོར་པ་ཀུར་པ། དཔལ་འབྱོར་རྒྱུ་ཤིང་། བཅུན་མོ་སྒོར་ཐུག་དུག་ཅུ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་སོ། །ནམ་
 བྱི་ཅན་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་སྤྱིར་ནམས་ལ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དཀའ་བྱུང་ནགས་ཀྱི་ས་ལ་ན་ལ་ཞོན་ནས་ཀུན་
 ཏུ་རྒྱགས་པས། དང་སྤྱིར་ནམས་ཀྱིས། བྱ་འབྱུང་བའི་རིག་སྤྲུགས་བཏབ་པའི་ཆུ་བྱས་པ་གང་ཕྱོགས་
 གཅིག་ན་བཞག་པ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དཔལ་བས་ཞལ་སྐྱེམས་པས་དེ་ནས་ཆུ་བཞེས་སོ་བྱང་དུ་བྱོན་
 པས་རྗེས་མངལ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་སྒྲིན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་འདྲ་བཅུག་ཏུ་སྤྱ་བ་སྐྱེས་པ་དུས་སུ་རྩོལ་ནས་
 བྱིས་པ་མཛེས་སྤྱག་ཉི་མ་ལྟར་འོད་འབར་བ་ཞིག་སྐྱེས་ཤིང་། སྐྱེས་མ་ཐག་རྒྱལ་པོ་འདྲ་བའི་དཔུང་མ་ཡང་འཕྲལ་
 ཏུ་གསོས་སོ། །བཅུན་མོ་ནམས་བྱིས་པ་འདྲིའི་མ་བདག་གིས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཡིད་སྟོན་བྱས་པས། བཅུན་མོ་ཀུན་གྱི་རྩ་མ་ལས་འོ་མ་འཛགས་པར། དེ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྲུག་རྩ་
 ར་ལས་རྩ་ཞེས་སྐྱེས་པས་ན། མཚན་ཡང་གྱི་པོ་སྐྱེས་སམ། ར་ལས་རྩ་ཞེས་གྲགས་སོ། །བྱིས་པ་དེ་ཅེ་
 དགའི་རོལ་བ་དང་བཅས་གཞན་ལས་བསྐྱེད་ཆེ་ཞིང་། རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པར་གྱུར་ནས། ཡབ་གཤེགས་རྗེས་རྒྱལ་མིད་བཟུང་བ་ན། རྩོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གནོད་
 སྐྱོན་མཁའི་ཁྲིམ་ཞེས་བྱ་བས་གསེར་གྱི་གཙུག་ཏོར་ཅོད་པར། ར་ཆ་སོགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཡོ་བྱད་
 རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་། འཁོར་ལོ། རྩོན་པུ། གླང་པོ། བྱད་མེད། ཁྲིམ་བདག། དམག་དཔོན་
 བཅས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་གྱི་རྩོན་འཕྲོད་དང་། བྱ་ཡང་སྤྱིར་བྱང་སྤྱེ། ཐམས་ཅད་གཟུགས་སྤྱོད་བས་དཔལ་
 རྒྱལ་གཟི་བཞིན་དང་ལྡན་པ་གསུག་གོ། །བསོད་ནམས་འབྲི་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་དང་པོར་བློན་པའི་འཁོར་
 ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནམ་ཞིག་ནགས་ཀྱི་མཐར་མེ་ཏོག་ནམ་པར་རྒྱས་པའི་གཟིགས་སོ་ལ་བྱོན་པས།
 བྱ་མང་པོ་གཤོག་པ་ཆད་པས་རྒྱང་པས་འབྱོ་ཞིང་། བཟོད་དཀའ་བ། ཟས་དང་ལུས་གཡོགས་མེད་
 པ་རིག་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་གཟིགས་པས་སྤིང་རྗེ་སྐྱེས་ནས། ཅི་བྱས་བྱིས་པར། རྩོན་པོ་བདེན་པའི་
 རྗེ་ཞེས་བྱ་བས་མདུན་ཏུ་འདུག་སྟེ་ཞུས་པ། རྣགས་ན་རྒྱ་བ་ནམས་ཀྱི་སྤྱིང་བ་འདི་ལྟར་ཐོས་ཏེ། རྣགས་
 འདི་ན་དཀའ་བྱུང་སྤྱིད་པའི་དང་སྤྱིར་ཁ་ཏོན་བཞུས་པས་རག་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གནས་ཤིང་། བྱ་འདི་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་གི་ཅེར་ཅ་ཅོ་སྤྱོགས་པས། དང་སྤྱིར་གི་སྤྱོག་པ་དང་། བསམ་གཏན། བསྐྱེས་པ་སོགས་
 ལ་གཞན་ཏུ་གནོད་པས་ཁྲོས་ནས་དམོད་པ་བཞིན་པས། བྱ་ནམས་འདི་ལྟར་གྱུར་པ་ལགས། ཞུས་པས།
 ཁོང་གྱི་མི་ལ་བཞིན་པའི་ཆུས་མ་བྱན་པར་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པའི་དང་སྤྱིར་དེ་དག་ར་ལ་
 དབང་བའི་ས་འདིར་མ་སྤོད་ཅེས་གསུང་འཕྲིན་བསྐྱར་བས། དང་སྤྱིར་ནམས་སྤྱིངས་ནས་ས་གཞི་འདི་
 ཀུན་ལ་རྒྱལ་པོས་དབང་པས་གང་དུ་འབྱོ་བའི་ཐབས་མ་རྟེན་དེ། གསེར་གྱི་རིའི་རོལ་ལྟ་དང་གྲུབ་པས་

བཟུང་པའི་གནས་གིང་འཛམ་བུའི་ཕྱོགས་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་ཏེ་གནས་སོ། ། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་
 ཆེ་བས་ས་ལ་མ་ཆོས་པའི་འབྲུ་སྟོན། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆའི་དགོས་ཀྱིས་བྱུང་། ཞག་བདུན་གསེར་
 ཀྱི་ཆར་བབས། རྒྱལ་པོའི་དཔག་དཔོན་དང་དཔལ་པོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བཙོ་བརྟུང་གི་སྡེ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
 ནམ་མཁའ་བཀོད་དེ་གར་ལུས་འཕགས་སྒྲིང་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་རྩབ་བ་ལང་སྦྱོད་དང་། བྱང་སྒྲུ་མི་སྟོན་
 ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་བཞིའི་ས་དང་། རི་རབ་རྩུན་པོའི་ངོས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པར་
 དབང་དུ་བསྟུས། དེ་ནས་ལྷ་ནམས་བལྟ་བར་བཞེད་ནས་ལྷའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པས། ནམ་མཁའ་ནས་
 ཉ་དང་སྒྲང་པོའི་སྒྲངས་རྒྱུང་བ། སྒར་ཡུལ་ནས་བཏོན་པའི་དྲང་སྤྱང་རྩུན་པོའི་ངོས་སུ་གནས་པ་ནམས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བབས་པས། དྲང་སྤྱང་ནམས་ཁྲིས་ནས་བྱུབ་པ་བཞིན་ངན་རྒྱས་པ་དཔོན་པས་ཆུ་ནམ་མཁའ་
 གཏོར་བས་རྒྱལ་པོའི་སྡེ་བཀོད་མ་བྱུབ་པར་ལུས། རྒྱལ་པོས་འདི་ཅི། སྡེ་དཔོན་ཡོངས་འདྲེན་གྱིས་
 རྒྱལ་པོ་ལ་ལོ་རྒྱས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བདེན་ཆོག་བཞོད་པས་དྲང་སྤྱང་ནམས་ཀྱི་རལ་
 བ་ས་ལ་ཅིག་ཅར་རྒྱུང་ངོ་། ། དེ་ནས་རོལ་མཆོ་ནས་ཐོན་པའི་སྤྱང་དང་། གཞོད་སྒྲིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས།
 ལྷ་འཕྲེང་འཛིན། ཉག་ཤྲིས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་སོགས་ཀྱིས་གཡུལ་བཤམས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་མཐུས་
 བས་སྟེ། རིམ་བཞིན་གཤེགས་པས་དཔག་བསམ་གིང་ཀོ་བོ་དྲ་ར་དང་། ཡོངས་འདྲུ་སོགས་མཐོང་།
 རྩུན་པོའི་ཅེར་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་སར་གསེར་དང་བྱི་རུ་བྱི་རུའི་ཀ་བས་མཛེས་པའི་ནམ་པར་རྒྱལ་
 པོའི་ཁང་བཟང་གི་ལྷའི་སྡོད་བརྟུང་གི་བཀོད་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ནམས་མཐོང་ནས། ལེགས་བྱས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡང་ལ་མཆོན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ལྷ་དབང་བརྟུན་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྟུས་
 ཏེ། ། བརྟུན་ཕྱིན་གྱི་ཁྲི་སྟོན་ཕྱེད་ལ་རྒྱལ་པོ་བཞུགས། ཕྱེད་ལ་བརྟུན་ཕྱིན་བཞུགས་སོ། ། དེར་བརྟུན་
 དུག་འདས་ཀྱི་བར་ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་ནམས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་གཞུ་
 བརྟུངས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛམས་པས་ཀུན་གྱིས་འགྲན་ཆེད་བྱལ་བའི་ཆོ། བསོད་ནམས་ཟད་ཀར་བསམ་
 ངན་སྟེ། བྱ་བ་དང་། མ་གོམས་པས་རིག་པ་འཛམས། ང་རྒྱལ་གྱིས་དཔལ་འབྱོར་འཛམས། ཞེས་
 པའི་དཔེ་ལྟར། རྒྱལ་པོའི་བྱུགས་ལ་ལྷ་མིན་ནམས་ངའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འཛམས་ལ། ལྷ་ནམས་ཀྱང་
 ངས་བསྐྱངས་པས། ད་བརྟུན་ཕྱིན་དང་སྟོན་མཉམ་པོ་འདི་མི་འོས་ཀྱི། བརྟུན་ཕྱིན་ནམས་པར་བྱ་སྟེ། ། ལྷ་
 མིའི་ས་ཐམས་ཅད་རང་གཅིག་པོས་དབང་བར་བྱ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་ངན་སྟེས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བྱུགས་ཆུ་
 ཆོག་པ་ཅན་ལྷ་བྱར་གྱུར་པར། དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀུན་ཟད་དེ་སྤྲད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འོག་
 དུ་རྒྱུང་བར་གྱུར་ནི། ། དེ་ནི་སྟེ་བ་ལྷ་མ་གོང་བྱིར་གཉེན་ལྡན་དུ། ཆོང་དཔོན་ཡུད་ཀ་རེ་ཀ་ཞེས་པར་

ལྟར་ཏེ། མངས་ཀྱིས་ནམ་གཟིགས་བསོད་སྒོམས་སུ་ཕེབས་པར། བེན་ཏུ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོ་
མ་སྤར་བ་གང་ཕུལ་ཞིང་། མཐུག་ཏུ་ཡིད་མ་རངས་པའི་སེམས་སྒྲིམ་པས་སྤྲོ་མ་ལྷག་མ་བཞི་ས་ལ་
ལྟར་། དེ་ལྟར་དད་པས་ཕུལ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིང་བཞི་ལྷ་གནས་དང་བཅས་གསེར་གྱི་འཁོར་
ལོས་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཡི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་མ་རངས་པས་སྤྲོ་མ་ལྷག་མ་བཞི་ས་ལ་ལྟར་
བའི་ནམ་སྒྲིན་གྱིས་ལྷ་ཡུལ་ནས་ས་ལ་ལྟར་བར་གྱུར་ཅེས་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཆོག་ཤེས་མེད་པའི་
ཉེས་དམིགས་ཤེས་བརྟན་དུ་གདམས་སོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་པོ་ང་ལ་
ལུ་རྟེན་གས་པ་བརྟུན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བཞི་པོ། ॥

ཡལ་འདབ་ལྷ་པ། རྒྱལ་པོ་སྐྱོད་ཀྱི་རྟེན་གས་པ་བརྟུན་པ།

༡༡། །གངས་རིས་མཆོན་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ན། །ཁྲིང་ཁྲིར་བཟང་པོའི་བྲག་ཅེས་བྱ་བ་འདོད་ཡོན་
དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུན་ཆོགས་པའི་དབུས་ན། །སྒྲིང་མོས་ཆལ་དང་། མེ་རྟོག་ལྷུ་རྩས་བསྐྱར་བའི་
རིན་པོ་ཆེའི་ཕོ་བྲང་གསེར་དང་མུ་རྟིག་གིས་བརྒྱན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བ་སྤྲུམ་ཤེས་ཤིང་ལྷས་
པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། བཅོ་ལྷའི་རྒྱ་བ་ཉ་གང་བ་ལྟར་དཀར་ལ་འདུམ་པའི་འོད་འཕྲོ་བ། སྒྲིན་པ་ལ་དགའ་
བས་རང་གི་གདུགས་དང་། ཅོད་པར་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟེར་བཞིག་བྱུང་ངོ་། །སྒྲི་བྱ་ནམས་ཆེ་ལོན་
བཞི་ཁྲི་དང་བརྒྱ་ཕྱག་ཐུབ་པའི་ཆེ་ཅོད་པ་ལ་སྤང་ཞིང་། །ཁྲིང་ཁྲིར་ནི་སྟོང་ཕྲག་དུག་ཕུང་། །སྒྲིན་པོ་
རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱང་པོས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲར་བཟོད་པའི་སྒྲི་གྲོས་དང་ལྷན་པ་གཉིས་དང་། གཞན་
ཡང་རྩེ་ལ་གྲུས་པའི་འབས་རྟོག་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་མང་པོས་འདུད་ཅིང་སྒྲིན་པ་ལ་
བརྟུན་ནོ། །ནམ་ཞིག་སྒྲིན་པོ་གཉིས་ལ་ཆེ་ལམ་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་བྱུང་བས་རིམ་གྱོ་ཆེན་པོ་བྲས་ཀྱང་། ལྷ་
ཆོགས་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་དྲང་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་ད་དྲུང་ཡང་མཆོན་ལྷས་ངན་ཞེས་ཀྱན་གྱི་སྒྲོ་
མི་བདེ་བར་གྱུར་ནོ། །དེའི་དུས་རི་སྒྲོས་དང་ལྷན་པའི་འདབ་ན་གནས་པའི་སྒྲོ་ངན་མ་རུངས་པ་ཕྲག་
དོག་ཅན་བྲམ་ཟེ་དྲག་པོའི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲིན་པའི་སྤྲོ་བ་གསལ་
མཐའ་དབུས་སུ་བྱུང་བ་ལ་ན་བར་ཁབ་བཅུགས་པ་ལྷ་བྱར་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་པས་སྟེང་
ཤིན་ཏུ་ན་བར་གྱུར་ནོ། །བསམས་བསམས་པ་ནས། ང་རྒྱལ་པོའི་མགོ་སྟོང་དུ་འགྲོ། སྒྲིན་ན་ཁོ་ཤི་
བས་སྟེང་ཆོམ། མ་སྒྲིན་ན་ཁོའི་སྤྲོ་བ་གསལ་འགོག་རྩས་སྤམ་ནས་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཁྲིང་ཁྲིར་བཟང་
པོའི་བྲག་གི་ལྷ་མོ་གཟུགས་ཅན་མས་ཁོ་ཡོང་བ་ཤེས་ནོ། རྒྱལ་པོ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ནས། རྒྱལ་པོའི་

དབུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲུབ་པ་གཡེ་ཅན་འོང་བ་འདུག་གི། རྟེན་པ་དག་གིས་སྒྲོ་བ་ལྟ་བུ་གི། འཕྲོ་བ་ཀྱང་
 གྱི་འཚོ་ཉེན་ཁྱོད་གྱི་དབུ་བསྐྱར་ན། འཕྲོ་བའི་འཚོ་བ་གཅོད་པ་ཡིན་པས། མ་རུང་བ་དེ་ཆར་གཅོད་
 པར་འོས་སོ། ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་པོས་ལྷ་མོ་ལ་སྦྱས་པ། ཐག་རིང་ནས་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་
 འོང་བའི་སྒྲོང་བ་འབྲས་མེད་དུ་སྒྲིག་པ་མི་རུང་བས་ནང་དུ་ཐོངས། བདག་གི་ལུས་ནི་དུས་བཞིའི་གྲངས་
 སུ་གནས་ཀྱང་མཐར་ནི་དེས་པར་འཇིག། རྟེན་པས་སྒྲོང་བའི་རེ་བ་རྒྱུགས་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་མཆོག་སྦྱིན་པའི་
 བསམ་པ་པའི་གོགས་མ་མཛད་པར་གྲོགས་མཛོད་ཅིག་གསུངས་པས། ལྷ་མོ་ཡིད་གདུང་བས་སྦྱག་པའི་
 མིག་གཡེ་ཞིང་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་དོ། རྟེན་པ་ཆེ་ལོག་སྒྲོན་ཅན་དེས་མིག་འབྲུལ་གྱིས་པས། མིག་ལེས་
 དྲང་པོའི་ཤིང་གཅོད་པ་ལྷ་པོའི་བསམ་པ་ངན་ཡང་། སྒྲོར་བ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། སྒྲ་
 ཅན་རྒྱ་བའི་རྩར་སྦྱེབས་པ་ལྷར་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སྦྱེབས་པས་ས་ཡང་རབ་དུ་འདར་རོ། རྟེན་པོས་མི་
 གྱིས་པ་མེས་ལ་བཅངས་ནས། གྱིས་པ་བཞོད་པས་སྒྲོན་དུ་འཕྲོ་བ་ལྷར་བྱས་དེ། རྒྱལ་པོ་དག་གི་བར་
 གྱུར་ཅིག། བདག་གི་དཔེན་པར་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྒྲུབ་ཇས་སུ་འཁོར་འོས་སྒྲུར་བའི་མགོ་
 བོ་བྱང་ན་འགྲུབ་ཟེར་བའི་ལུང་འགའ་བྱུང་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཉིད་མ་གཏོགས་གཞན་མགོ་བོ་སྟེར་རྒྱས་
 པ་སུ་ཡོད། ཁྱེད་ནི་སྒྲོང་བ་ནམས་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་དཔགས་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྷ་བྱ། བཟོད་པས་ཁོང་ཁྱོད་
 དུ་ལ་སེལ་བ་བདུད་ཅི་འི་ཆར་ལྷ་བྱ། སྒྲུག་བསམ་ལྱི་རྒྱུ་ལོར་བྱིངས་པ་ལ་སྦྱན་པའི་གྲག་ཟིངས་ལྷ་བྱ། དཔལ་
 འཕྲོར་དེ་མེད་སྦྱིན་པའི་ཆོས་གྱིས་མཛོད་པར་མཐོ་བའི་སྦྱན་གྲགས་ཐོས་པ་བདེན་ཞིང་རིགས་སམ་སྦྱུ།
 དེས་ན་འཕྲོ་བའི་དབུང་གཉེན་དུ་སྦྱེས་པ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྷར་རེ་འདོད་ཚུལ་བ་ཁྱེད་ལྷ་བྱ་ཤིན་དུ་
 དཀོན། རྟེན་པ་ཆེ་ལོག་སྒྲོན་ཅན་པ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡིན་པས། བདག་གི་འདོད་པ་ཐོབ་དུ་རེ་ནས་འོང་བ་
 ལགས། རྟེན་པས་ཁྱུས་པས། རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་པའི་བསམ་པ་ལ་གཡེ་བ་མེད་པས་དགའ་བའི་འཇུམ་གྱིས་
 བསུས་ནས་བདག་གི་ལུས་དང་སྒྲོག་གིས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་རྒྱུགས་ན་གིན་དུ་ལེགས་སོ། གསུངས་
 ནས་དབུ་སྟེར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན། སྒྲོན་པོ་རྒྱ་ཆེན་དང་། མ་འཛོན་གྱིས་ཁྱུས་པ། རྒྱལ་པོ་
 ཉིད་ནི་འཕྲོ་བ་མང་པོའི་འཚོ་བ་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། དུམ་ཟེ་གཅིག་གི་དོན་དུ་དབུ་སྦྱིན་པར་མི་འོས།
 སྟེན་པ་ཅན་འདིའི་སེམས་མ་རུངས་པ་སྦྱེ་རྒྱུའི་ཉེར་འཚོ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་འདི་རྩ་བ་ནས་བཅད་ནས་
 རྒྱལ་པོའི་དབུས་ཅི་བྱེད། དུམ་ཟེ་འདི་རེ་བ་རྒྱུགས་ཕྱིར་གསེར་གྱི་མགོ་བོ་སྦྱིན་པ་འོས། ཁོ་གསེར་གྱིས་
 མགྱ་སྟེ་འཕྲོ་མོད། ཞེས་རིན་ཆེན་གྱི་མགོ་བོ་མང་པོ་ལེགས་པར་བཟོས་དེ། དུམ་ཟེ་ལ་སྦྱིན་པས། འདི་
 དག་ང་ལ་སྒྲགས་འགྲུབ་པ་ལ་མཁོ་བ་མེད་ཟེར་ནས་མི་ལེན་ནོ། རྟེན་པས་རྒྱལ་པོས་དབུ་སྟེར་བ་བརྒྱུས་

ཏེ་ཚོད་པར་བཀོལ་བས། རྒྱལ་པོའི་དབྱ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་སེམས་མེད་དབྱ་རྒྱན་སྤྲིག་
 རྣམས་ཀྱང་མཆི་མ་འཇག་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་ཀུན་གྱི་ཚོད་པར་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་ས་ལ་ལྟུང་། ཆོན་
 རོ་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་དབྱ་གཙོད་པ་མི་བཟོད་པས་རང་གི་ལུས་སྤྲིག་སྤྲིན་ལ་བཏང་ངོ་། རྒྱལ་པོས་ཙམ་
 པ་ཀའི་སྤྱད་མོས་ཆལ་དུ་བྱོན་ནས་དབྱ་གཙོད་པར་བཅུམ་པ་ན། སྤྱད་མོས་ཆལ་གྱི་ལྷས་མཐོང་ནས་
 ཟུང་ན་གྱིས་འཁྲུགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཐུབ་ཆོད་མ་མཛད་ཟེར། ཆོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་འདར། བུང་བ་
 རྣམས་ཀྱང་ཁྱོས་པའི་སྤྲི་ཁྱེར། ཡལ་འདབ་རྣམས་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པས་སྤྱད་ཆལ་གྱི་ལྷ་ལ་དང་བས་
 སྤྲིན་ལམ་བཟོད་པ། ཁྱོང་དང་རིན་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱད་ཆལ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོས་མཐོ་
 བཡིན་པས། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྤྱོལ་བར་འོས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་འབྱུང་
 བར་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་སྤྱིན་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཅུང་ཟད་བསྐྱབས་པ་འདིས། འཁོར་བའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤོང་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ནས་དབྱ་སྤྲིན་རྣམས་ཙམ་པ་ཀའི་ལོ་མ་
 ལ་བཏགས་ནས་དབྱ་བཅད་དེ་བམ་ཟེ་ལ་སྤྱིན་ནོ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་དང་། སྤྲིན་ལམ་གྱི་བདེན་
 ཆོག་གིས། སྤྲི་ལུས་གང་དུ་བཏང་བའི་ས་དེར་སྤྱད་པའི་ངན་འགྲོ་འཛོམས་རྒྱས་ཤིང་འགྲོ་བའི་མུན་པ་
 བེལ་བ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ངོ། །སྤྲིན་སྤྱིས་སྤྱོད་པའི་མཐུས་སྤྱིན་
 པའི་ཆོས་གསལ་བར་མཛད་པའོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་འོད་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ལྡ་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་དྲུགས་པ། བ་ད་རའི་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། །མཉན་ཡོད་དུ། བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱོང་ཁྱེར་པ་རྣམས་ལ་མན་ངག་གི་ཆོས་བསྐྱན་ནས་
 མྱོའི་མུན་པ་བསལ་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་མ་ག་རྩར་བྱོན་ནོ། །དེར་ལམ་གྲོགས་ཀྱིས་
 ཆོང་པ་དོན་མཐུན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་ནས་བྱོན་པས། སྤྱ་ལའི་ནགས་གསེབ་ནས་ཆོས་རྒྱན་པས་
 མཐོང་སྟེ། སྤྲིན་ལ་བཙེམ་ལྷན་འདས་གཤེགས་སུ་བཅུག་ནས། རྗེས་ཀྱི་ཆོང་པ་རྣམས་བཟུང་ན་ནོར་
 ཆེན་པོ་འདི་དག་འཕྲོག་གོ་སྐྱམ་པ་ལ། དེ་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ། འཇུམ་པ་དང་བཅས་
 ཁྱེད་རྣམས་ཅི་ཡིན། ཅི་འདོད་གསུངས་པས། ཆོས་རྒྱན་པ་རྣམས་སེམས་ཁྱིལ་སྤྲིན་པའི་ཆོག་གིས་
 གསོལ་པ། བཙེམ་ལྷན་འདས། བདག་ཅག་ནི་སྤྲིན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད། བདག་ཅག་
 གི་ལས་ནི་གཡོག་གི་སྤྱང་དང་བཅན་པ་མ་ཡིན། ཁྱེད་དང་ཆོང་ལས་མ་ཡིན། ལས་ངན་པ་དྲུག་སྤྱལ་

གྱི་མཆེ་བ་ལྟར་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་འཛོལ་ཡིན། བདག་ཅག་གི་འཛོལ་ཉམས་པར་མ་མཛད། གཤེགས་
 པར་ལ། ཁྱེད་གཤེགས་ཤེས་ཚོང་པ་ནོར་ཆེན་འདི་དག་འཕྲིག་པ་ལགས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་རྣམས་ཅིས་གིང་བགངས་ནས། དེ་དག་དང་མཉམ་པའི་གཏེར་ཆོས་རྒྱན་
 པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པས། ཆོས་རྒྱན་པ་དང་། ཚོང་པ་རྣམས་སོ་སོར་དགའ་ནས་ལམ་ལ་སྤེལ་ནས་བྱོན་
 པས། རྟལ་དང་ལམ་དུ་སྤྱོན་མ་བཞིན་ཆོས་རྒྱན་བྱུང་བ་ལ་ནོར་གྱིས་ཆོས་པར་མཛད། དེ་ལྟར་ལམ་དེར་
 ལན་དུག་གི་བར་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་འཛིགས་པ་བསྐྱངས། མཐར་ཆོས་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་དང་
 རས་ཀྱིས་བཀོལ་བའི་བཅས་ཟས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་སྦྱོན་འདྲེན་པར་འདོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་མཁྱེན་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དོན་སྤྱོད་པ། དོན་མཐུན་པ། བདོག་པ་སྦྱིན་པ། སྦྱོན་པར་སྤྱོད་པ་
 བཅས་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། སྤྱིང་རྩེ། དགའ་བ། བཏང་སྦྱོམས། བུམས་པ་སྤྱེ་ཆངས་པའི་
 གནས་པ་བཞི་དང་། འཛིན་ཆགས་མེད་པ། ལྡང་བ་མེད་པ། ཆོངས་པ་མེད་པ་སྤྱེ་དགེ་བའི་ཅ་བ་
 གསུམ་ལ་ཐུགས་གོམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྱེ། སྦྱིན། ཚུལ། བཟོད། བཅོན། བསམ། ཤེས་ཏེ།
 ས་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དུག་དང་། ཐབས་དང་། སྦྱོན་ལམ། ཡེ་ཤེས། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་རབ་དུ་
 བཞེན་པའི་ཐུགས། ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པའི་དཔལ་པོ་གཅིག་ལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་གསུངས་པ། རིག་
 པ་གསུམ་གསལ་བ། རྩེ་མ་མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ། བྱང་པོ་ལྟ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་། སྦྱེ་མཆེད་
 དུག་འབྱེད་པ། བྱང་ཚུབ་ལན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་ཅིང་། འཕགས་ལམ་ལན་ལག་བརྒྱད་ཏེ་བར་སྦྱོན་
 པ། རྟལ་དུ་སྦྱོར་བ་དགུས་དམན་པའི་ཀྱལ་བཞི་སྦྱོབས་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། འཛིག་ཏེན་གྱི་
 སྦྱེ་པོའི་སྦྱོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁྱེན་པ་དང་མི་གཟིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས། མགྲོན་དུ་གཏེར་ཅིང་ཞབས་
 ལ་གཏུགས་པ་དེ་དག་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་གིང་། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་དུ་ཟས་སྦྲངས་པའི་
 མཐར་ལ། རྟལ་ཆོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུས་ཆོས་རྒྱན་པ་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཆགས་བུལ་གྱི་དབང་པོ་ཡོངས་
 སུ་སྦྱིན་པ། རབ་དུ་གསལ་བ། དང་བཟོབ་སྤྱེ་རབ་དུ་བྱུང་ངོ་། རྟེ་ལ་ངོ་མཆར་སྦྱིས་ནས་དགེ་སྦྱོང་
 རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྦྱོན་གྱི་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་དག་ངས་སྦྱོབ་གཞན་དུ་འང་དོན་
 མཐུན་པ་སྤང་ཞིང་བསྐྱབས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། སྦྱོན་སྦྱར་ཆུ་མི་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཀྱལ་པོ་ཆངས་
 སྦྱིན་ཞེས་ཡུལ་ཁམས་ཆངས་པའི་འཛིག་ཏེན་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ན། དེད་དཔོན་
 དགའ་བའི་སྤྱེ་ཞེས་འབྲོར་པ་རྣམས་ཐོས་ཀྱི་སྤྱིས་ལྟ་བུ་ལ། བུ་ཤིན་དུ་དགའ་བུ་བ། སྦྱོད་པ་སྦྱིན་དུག་
 ནང་། རྟལ་མཆན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། རྟལ་འདས་ནས་བུས་པའི་ལས་ཀྱི་ཁུར་ཕྱག་པར་

རྒྱུད་པའི་ཆོ། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་དག་ལ་སྦྱོན་པ་བྱིན་ཀྱང་། ཐམས་
 ཅད་ལ་མི་ཕན་པས། ཀུན་གྱི་རེ་བ་རྫོགས་ཅུས་པའི་ཁོར་མང་པོ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་
 བྱ་སྐྱེས་ནས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱུ་བ་ལ་བྱིན་པས། ལམ་བར་དུ་ཆོང་པ་ཕྱིར་ལོག་ཀྱང་རྒྱ་
 པས་བཅོམ་པ་ནགས་སུ་རྒྱ་བ་མཐོང་ནས། རང་གི་ཁོར་སྦྱོན་ནས་དེ་དག་བསྐྱབས། དེ་ལྟར་ལན་དུག་
 གི་བར་དེ་བཞིན་བྱུང་སྟེ། མཐར་ཁོར་ཐམས་ཅད་ཟད་ཀྱང་ཆོམ་ཀུན་ནམས་མ་ཆོམ་ཞིང་། དེད་དཔོན་
 བེན་དུ་མི་དགའ་བས་ཡི་མུག་སྟེ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་རེ་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མ་རྟེན་པས། མཆོན་
 དུས་གཅིག་ལ་ལོ་བརྒྱའི་ཡུན་གྱི་ཆོད་ལྟར་བེན་དུ་རིང་བར་བསམ་བཞིན་དུ་གདུང་བའི་སེམས་གདུངས་
 མོ། འདྲི་རྟེན་དུ་སོང་བའི་མི་ལམ་ལ། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟས། དེད་དཔོན་སྐྱུག་བསྐྱལ་མ་བྱེད་
 ཅིག འཁྱེད་ཀྱི་རེ་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་ཀྱི། གློ་ལྡན་བཅོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་འབད་པས་སྐྱུ་བ་པ་
 ལ་དོན་མེད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་མི་སྟོང་། གློ་དང་ལྡན་པས་བསྐྱབ་ན། མི་མཉམ་པའང་མཉམ་པར་གྱུར།
 རིང་པོ་རྟེན་ཀྱང་ཉེ་བར་འོང་། མཆོ་ཡང་སྐམ་པོར་བྱེད་པར་ཅུས། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དོན་བཅོན་པའི་
 རྟེན་སྟོབས་འདི་ལ། བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཆོམ་མེད་པས། ལྟ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་
 གནས་བ་ད་རའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བ། རིན་ཆེན་མང་པོའི་ས་དེ་ན། རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་མཐུས་ཀྱང་འཛིག་
 རྟེན་གསུམ་ཆོམ་པར་ཅུས་པ་ཡོད། དེར་མི་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་དང་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱི་གློ་གྲོས་
 བཅན་པས་བཏོད་ཅུས་ཀྱི་ཞེས་ལམ་གྱི་བཏོད་རྒྱ་ལ་ཞིབ་པར་བརྟན་ནས། ལྟ་མེད་ཡལ་བ་དང་། བེན་
 དུ་དགའ། གཉིད་སད་དེ། མི་ལམ་གྱི་ལུང་བརྟན་ལྟར་ཅུབ་ཕྱོགས་སུ་གླིང་ཆེ་བ་བདུན་བརྒྱ། རི་ཆེན་
 བདུན། འཁྱུང་བདུན། རྒྱ་མཆོ་རྗེས་འགོ་དང་། བརྒྱུག་འགོ། དེ་དང་མཚུངས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་
 རི། འཁྱུང་གིས་རབ་རི་བཅོངས་པར་བྱེད་པ། རྒྱ་མཆོ་ཀུན་འཁོར་བདུན་དང་། རི་ཀུན་འཁོར། འབྱུང་
 པོ་དུང་གི་སྟེ་བ་ཞེས་བེན་དུ་འཛིགས་པ། རྒྱ་སྟོན་མཆོ་དང་སྟོན་པོ་མིག་དམར། རྒྱ་སྟོན་རིར་འབྱུང་
 པོ་མཁྱིན་སྟོན་སྟོན་པོ་ལྔ་བརྒྱར་བཅས་པ། དུག་སྐྱུལ་དང་། བེང་རྟ་རི་དང་། དུག་པ་ཕྱ་མོ། བེར་མ་
 ལྟ་ཞེས་པའི་རི། འཛིགས་རུང་ཟངས་ཀྱི་ནགས་ཆོལ། དུག་སྐྱུལ་སྐྱ་མཆོན་ཟངས་མིག་ཅན། འོད་
 མའི་ཆེར་མ་ཅན་གྱི་རི་བདུན། བལ་མ་ལའི་ནགས་དང་། འབྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁུང་བདུན། ཅེ་གསུམ་
 ཆེར་མ་ཅན་གྱི་རི་དང་། རྒྱ་ཁུང་། ལུགས་ཅེ་རི་དང་། རྒྱ་ཁུང་རོལ། ལུགས་ཕུར་རི། རྒྱ་པོ་བཅོ་
 བརྒྱད། འབྲོད་དགའ་ཁྱོགས་ཀྱི་རི། རི་ཕྱ་མོ། རི་དུ་བའི་མིག་དུག་སྐྱུལ་གྱི་གླིང་། སྐྱུལ་རི་དྲག་
 པོ་བདུན། རྒྱ་ཁུང་མཐའ་ཡས། རི་དཀར་ནམ་མཁར་སྟེགས་པ་སོགས་འཛིགས་པ་དང་། བཏོད་

དགའ་བ་དེ་དག་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་དང་། སྦྲུལ་ཆེན་དོན་ཡོད་དང་། ཏུང་ལྷེ་མ་ཀར། ཇི་
 ལུན་ཉིན་མཚན་དུ་འབར་བ་སོངས་སྦྲུལ་དང་། ཆོར་མ་ཅན་གྱི་རི་ལ་རྒྱུད་པ་ལ་ཟངས་ཀྱི་སྒྲེགས་བྱ། གཞན་
 ཡང་གསོ་སྦྱོང་། བུམས་པ་དང་། སྒྲིང་རྩེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིག་སྒྲགས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བཟླས་བཞོད་
 སོགས་ཐབས་དུ་མས་བསྟོད་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་བ་ད་རའི་ལམ་རོ་དྲི་ཉི་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྒྲེབས། དེར་
 དེད་དཔོན་མ་རྩ་ཞེས་པ་ཀད་པེ་ཆེ་བད་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་བེན་པ་དང་ཤད། སྦྲུལ་གྱིས་རེ་ཞིག་གསོས་ནས་
 བེན་དུ་མཛུལ་བར་གྱུར། བ་ད་རའི་གྲོང་དུ་དེད་དཔོན་གྱིས་འགོ་མ་སྦྱོང་ཡང་། རྩ་བས་ཐོས་པས་ལམ་
 རྒྱས་བྱས་ཏེ། ལྷ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན། རྒྱ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་དེས་པས། ལྷགས་
 རི། རྩ་བས་རི། དངུལ་རི་ནམས་ཀྱི་མདངས་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་དེད་དཔོན་ཆེའི་དུས་བྱས་ཀྱང་།
 བེན་དུ་དགའ་སྒྲིང་སྒྲོབས་ལ་ཞུས་པ་མེད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་མཐོ་པའི་དྲགས་
 སོ། རྟེན་དཔོན་གྱི་ཡུང་པོའི་བྱ་བ་ནམས་རྫོགས་ནས་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཕྱིན་པས་རྒྱ་མཆོའི་གྲོང་
 རྒྱགས་ཆལ་སྒྲུག་པོའི་ནང་དུ་རི་ཆེན་པོ་ནམ་མཁར་ཟུག་པ་རྩ་བར་གང་དུ་ཡང་མ་ཐར། རི་འགྲམ་དུ་
 ཉལ་བའི་མི་ལམ་དུ། རིའི་རྩ་སྒྲོན་པོས་ཡུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཤར་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཆད་བསྟོད་ནས་
 རི་ཆེ་མོ་གསུམ་པར་མའི་ཐོམ་སྒྲས་ལ་འཛེགས་ནས་ཕྱིན། ཡང་ཤེལ་རི་འཇམ་པོ་ནམ་མཁར་སྒྲུགས་
 པ་བྱ་ཡང་མི་ཐར་པ་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ། འཛེགས་མི་རྩས་པར་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། ཟླ་
 འོད་ཅེས་པ་གཏོད་སྒྲིན་བྲག་གི་ཡུག་ན་གནས་པ་དེས་ཡུང་བསྟན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་
 ར་ཅན་ཞན་གསས་ཆལ་གྱི་ཡུག་ནས་སྦྲུལ་རབ་གསལ་ཤེད་རྟེན་པའི་མཐུས། དེའི་འོད་ཀྱིས་ཤེལ་གྱི་རི་ལ་
 ཐོམ་སྒྲས་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ་བསྟོད་ནས་བ་ད་རའི་གྲོང་དུ་གཤེར་གྱི་ཁང་པའི་སྒྲོར་སྒྲེབས། སྒོ་བརྩམས་
 རས་མ་ཐར་བས། མི་ལམ་དུ་མཐུ་ཆེན་རྩས་ཡུང་བསྟན་པ་ལྟར་སྒོ་བརྩུངས་པས། མིའམ་ཅི་མོ་བཞིས་
 བརྟན་བཀྱར་བ་ལ་མི་དག་བཅུ་སྟོང་གི་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། དཔག་ཆད་སྒྲོང་དུ་དགོས་འདོད་ཀྱི་ཆར་འཁེབས་
 པའི་ནོར་བུ་ལྟལ། དེ་བཞིན་དངུལ་གྱི་ཁང་པར་མིའམ་ཅི་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་། བེ་རྩུའི་
 ཁང་པར་མིའམ་ཅི་མོ་བཅུ་དྲུག་གིས་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་། རིན་ཆེན་བཞིའི་ཁང་པར་མིའམ་ཅི་མོ་སུམ་
 ཅུ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་འཇམ་བུ་སྒྲིང་ཁབ་པར་དགོས་འདོད་དུ་འཁེབས་པའི་ནོར་བུ་ལྟལ་ལོ། རྟེན་རྩ་མཆོག་
 རབ་དགའ་སྒྲིན་གྱི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ལས་མཁྱོགས་པ་ཞིག་ལ་ཞོན་ནས་ཕྱོན། དེ་དག་གིས་ལམ་
 བསྟན་པ་ལྟར་སྒྲོང་ཅིག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་སྒྲེབས་སོ། རྟེན་རྩ་བུ་པོ་ཆངས་སྒྲིན་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་
 པས། རྩ་བས་ནམས་བསྟོས་ནས། སྤས་ཤིན་དུ་དགའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་ཏོ། རེས་

ཆོ་བཅོམ་ལ་གསེས་པའི་ལ་གནས་པས། རྟོར་བྱ་དེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཅེ་ལ་བདགས་ནས་འཛམ་བུའི་རྒྱང་
 ཏུ་འདོད་རྒྱུའི་ཆར་བབས་ཤིང་། རྟོ་བརྒྱ་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་། མཐར་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲོས་ལ་གཏད། རིན་
 ཏུ་དགའ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པས་ཉེ་བར་ཞི་བཅོམ་ཅིང་། ཆངས་པའི་དངོས་པོ་བདག་ལ་གསེགས་
 པ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱན་པ་དེ་དག་ད་ལྟའི་ཆོས་རྒྱན་པ་རབ་དུ་བྱུང་བ་འདི་དག་གོ་
 ཞེས་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིན་པ་དང་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གདམས་སོ། །མཛད་བརྒྱ་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བ་ད་རའི་རྒྱང་དུ་འགྲོ་བའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་དུག་པའོ། །

॥

ཡལ་འདབ་བདུན་པ། བུ་མོ་མུ་ཉིག་འབྲི་ཤིང་གི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། རལ་མུ་ལྷན་འདས་ཤིང་ཁྱེར་མེར་སྤྱིའི་རྩ་གོ་རྟེན་ནགས་ཆལ་དུ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་བདག་མོ་ཤུག་འཛེས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་འཁོར་སྟོང་ཕྱག་ལ་ཆོས་གསུངས་
 པ་ལ། རྒྱལ་རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་ཤུག་མིང་ཆེན་གྱིས། རང་གི་བྲིས་ཐབ་རྩ་འོད་མ་ལ་ཆོས་ཁྱབ་བསྐྱེད་
 བས། རྟོ་བཟོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་པ་ཅན་ནམས་རྗེས་སུ་བཟུང་མོད། བདག་ཅག་བྱུང་མེད་ནམས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་འོས་སུ་མཆོས་ཀྱི་ཆོས་མེ་ཐོབ་ཟེར་བར། མིང་ཆེན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 འགྲོ་བའི་གྲ་མ་སྟེང་རྗེའི་གཟིགས་པ་ཉི་མའི་འོད་དང་། རྟོ་མཁའ་ཁའི་ཆར་དང་འབྱུང་བར་ཀུན་ལ་སྟོམས་
 པས་ཆོས་ཐོབ་པར་ངེས་ཞེས་བརྟེན་པས། མོ་ཡང་དགའ་སྟེ་ཕྱི་དྲོའི་དུས། སྤྱོད་ཀྱི་བདག་མོ་དང་། ཤུག་འི་
 བུ་མོའི་རྟོགས་དང་བཅས་མོང་སྟེ་རྟོན་ཤིང་རྒྱུད་གིས་བསྟོད་པ་ལྟར་ཕྱག་འཆལ་བ་ན། དེ་ཉིད་གསེར་
 འོད་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་མཐོང་ནས། ཀུན་དགའ་པོས། མ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འདི་དྲེགས་
 པས་རྒྱགས་ཤིང་། རབ་དུ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཁྱབ་བཞི་དཀའ་བྱུང་ཆགས་བྲལ་གྱི་གནས་
 ཡིན་པས་མཆོར་རྒྱན་འདི་དག་མེ་འོས་སོ། ཞེས་སྤྲོས་པར། མོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱན་ནམས་བཀྲོལ་ནས་
 བྲིས་དུ་བསྐྱར་རོ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་འཁོད་པ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྲུས་ཐམས་ཅད་མི་
 ཉག་པའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆོ། ཤུག་འི་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མཛེས་མ་ཞིག་ལང་ཆོ་དར་ཅིང་། གཟུགས་
 དང་སྐལ་པ་བཟང་བའི་བསམ་པས་ཁེངས་དྲེགས་སྤྱེས་ནས། རང་གི་མགུལ་ལ་མུ་ཉིག་གི་འབྲང་བ་རྒྱ་
 མའི་ཐད་དུ་འཕྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ཆོས་མེ་ཉན་པར་འདུག་གོ། དེ་མིང་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་མ་རྩ་འོད་མས་མཐོང་
 ནས། རྟོ་ཆོས་གསུངས་པ་ལ་མེ་ཉན་པར་ཆོངས་པས་དངོས་པོ་དོ་གལ་འདི་ལ་བརྟེན་པ། ངའི་དོ་གལ་

བསྟན་ན་མོའི་འདི་བས་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་ལྷག་པས། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མོ་ཁོངས་དྲེགས་ཞི་འགྲོ་སྐྱེས་
 ནས། རྩལ་གྱི་གཡོག་མོ་རོ་དེ་ཏེ་ལ། མོང་ལ། བྱིས་ནས་ངའི་དོ་གཤམ་མཐོག་གས་པར་མོངས་གིག་
 བྱས་པས། གཡོག་མོ་དེ་ཆོས་ཉན་འཕྲོ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ། རང་དབང་མེད་པ་གཡོག་གི་ལུས་ང་འདྲ་
 བ་བསམ་བཞིན་དུ་མོང་བའི་ཆོ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསམ་པ་མཁྱེན་ཏེ་སྤྱིང་རྩལ་པོ་འཁྱུངས་
 གྱང་། རྩལ་ཆོ་འདིའི་འཕེན་པ་རྩོགས་པར་གཟིགས་ནས། འདི་འཁོར་བ་ལས་འདོན་པར་བྱའོ་སྐྱེས་
 དུ་དགོངས་སོ། དེ་ནས་གཡོག་མོ་དེ་མཐོག་གས་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ། མ་ཤེལ་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་ཤེལ་
 ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདྱངས་ནས་འགྲོ་མ་བྱུལ། དེར་མོའི་བསམ་པ་ལ། བཙམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་ན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་ཅ་རྒྱལས་
 ཀྱིས་དཀྱུགས། རང་རང་གི་ཐོད་པ་དོའི་དོས་ལྷ་བྱུལ། ལས་ཀྱི་རི་མོའི་གཞོང་གིས་སྐྱེ་འཆིའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེལ་ཡིག་འབྲུ་བཞོས་པ་དང་འདྲ་བས། འདི་དག་ལག་པས་བྱིས་པས་དག་པ་མ་ཡིན་བསམ་པ་སོགས་
 ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པར་གིའོ། དེའི་དབང་གིས་སིང་ལའི་སྤྱིང་དུ་འོ་མའི་མཚོ་ལ་རྒྱ་རིས་
 གསལ་བ་བཞིན་མི་བདག་གི་བརྩམ་མོའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་སྐྱེས་དུས་ནམ་མཁའ་ནས་སྤྱིག་
 གི་ཆར་བབས་པས། མིང་ཡང་སྤྱིག་འབྲི་ཤིང་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཡུན་སྤུས་ཆོགས་པ་ཞིག་གོ། དེ་ཆར་
 སྐྱེས་ནས་ཡུལ་དེའི་བདག་མོར་གྱུར་པའི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ། མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཆོང་པ་རྒྱ་མཚོར་གཟིངས་
 བཏང་ནས་སིང་ལར་སྐྱེབས་པ་འགས་མཚན་མོ་གཉིད་ལོག་སྟེ། ཐོ་རངས་སད་ནས། ངལ་གསོས་ཏེ་
 དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྐུ་རུ་བྱུངས་པས། ཤོ་བྱང་དུ་སྤྱི་
 ཏིག་འབྲི་ཤིང་གིས་ཐོས་ནས་ཆོང་པ་རྒྱུམས་བཀྱག་སྟེ་ཅི་ཡིན་དུས་པས། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུས་བཙམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བྱགས་བཅེ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་དུ་བཤད་
 པའི་ཆོ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཚན་དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་ནས་མ་བྱའི་བྱ་མོ་འབྲུག་
 གི་སྐྱ་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དགའ་ཞིང་། ལུས་བ་སྤྱི་གཡོ་བས་འགྲུལ་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། དེར་མོས། བཙམ་
 ལྷན་འདས་ལ་ཞུ་ཡིག་ལོགས་པར་བཙམ་ཏེ། ཆོང་པ་རྒྱུམས་ལ་བསྐྱར་རོ། ཆོང་པ་རྒྱུམས་རྒྱ་མཚོ་
 ནས་མཉན་ཡོད་དུ་འཕྱོར་ཏེ། ཞུ་ཡིག་ཡུལ་བ་བཙམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། ཞལ་
 འཇུག་པའི་འོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཁུབ་ཅིང་། རང་གི་སྐྱ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་ནས། ཡིག་ལན་དུ་
 བརྒྱངས་ལ། སྐྱར་ཡང་ཆོང་པ་རྒྱུམས་ཀྱིས་སིང་ལར་བྱིན་ནས། སྤྱིང་འབྲི་ཤིང་ལ་སྤྱད་དོ། དེར་
 ཐང་སྐྱ་ལ་བཞུས་པས། གསེར་གྱི་སྟོན་འབྲི་སྟོན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་འདུག་པ་མཐོང་བ་ཙམ་

གྲིས་བསམ་གཏན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་མོ། རྒྱུ་ལྷན་ལ་སྦྱོར་ལྟུང་ལ་སྦྱོར་གསུམ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ།
 རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ལྷགས་འབྲུང་དང་། ལྷགས་རྒྱུག་ འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོགས་མཆོག་
 གི་བདུད་ཅི་རྩོགས་པར་འདུག རྟེན་ན་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་མཛེས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཀོད་པ། རྒྱུ་འཆི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་མ་རིག་པའི་སྤྱབས་
 རས་ཕྱིར་ཐོན་ལ་མངས་ཀྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ཞིག རྟེན་ལ་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ། ཞེས་
 པ་སྟོགས་མངས་ཀྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོན་བཟང་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་བ་ཅས་ཀྱིས་སྤང་པའི་མེད་པའི་
 ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས། བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་ནས་རིམ་བཞིན་ཆོ་དེར་བྱང་རྒྱབ་
 ཀྱི་འབྲས་བྱུ་ཐོབ་པོ། རྟེན་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱགས་རྩེའི་དྲིན་དུ་བསམས་ནས། རྟོན་པ་དགེ་
 འདུན་དང་བཅས་པ་མཆོད་པའི་སྤྲད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྲུག་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྦྱོར་བཟང་པོ་བསྐྱར་
 བ་ཆོང་པ་རྣམས་སྤར་འཁོར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུལ་ཞིང་། ཀྱན་དགའ་པོས་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པས།
 གཤམ་མོ་རྟེན་ཏེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུ་བ་གཞན་དུ་འཕྱོར་པ་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མོངས་པའི་
 མེས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལ་མེར་སྤྲུ་ཆེ་བ་བྱས་པས། ལྷན་རིང་པོར་གཤམ་མོའི་ལུས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་རྩོན་ལྷན་རྒྱ་མེར་ཆོང་པ་ནོར་ཆེན་བྱ་བའི་རྒྱུང་མ་རིན་ཆེན་ལྷ་ལྡན་ཟེར་བར་སྦྱོས། ནོར་ཆེན་འདས་
 རེས་བྱད་མེད་དེས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཅེར་དོ་གལ་བྱུལ་ཞིང་། མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། ལས་དེས་ད་ལྟ་སྤྲུ་
 འའི་བདག་མོ་སྤྲུག་འབྲི་བེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཅིང་། ང་དང་ཆོས་ལ་དད་པས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཐོབ་པོ། དགེ་སྦྱོང་རྣམས། རྒྱུ་བའི་ཞིང་ལ་དགེ་མེད་དགེ་ས་པོན་གང་དང་གང་བཟབ་པ་དེ་
 དང་དེ་ཉིད་སྦྱོན་པར་འབྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་ས་པོན་བཟབ་ན་ཆོས་ཀྱི་འབྲི་བེད་སྦྱོ། རྒྱུག་པའི་ས་པོན་
 བཟབ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུག་གི་སྤོང་པོ་སྦྱོ། དེས་ན་རྒྱུག་པ་རྟག་དུ་སྤོངས་ལ། དགེ་བའི་བསྐྱེད་རྣམས་
 སྦྱེལ་༥ རྟེན་ས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་གྱས་པ་སྦྱེད་ཅིག ཅེས་སྦྱོན་ལམ་དམ་པའི་
 འབྲས་བྱའི་སྦྱོབས་བསྟན་ཏེ། མཇུག་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་བེད་ལས། བྱ་མོ་སྤྲུག་འབྲི་བེད་གི་
 རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བདུན་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་པ། བྱིས་བདག་དཔལ་སྤུས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

ཨོ། ཁྱོད་ཁྱོད་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ། བྱིས་བདག་དཔལ་སྤུས་ཞེས་འཕྱོར་པ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ། ནོར་ལ་
 གནག་པ། རྒྱུད་ཁྱོད་བ། མོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་པས་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ། གཞན་གྱི་ཡིན་ཏན་དང་གྲགས་

པ་ལ་ཕྱག་དོག་ཅིང་། ཚེས་དང་དགེ་བ་ལ་མི་མོས་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་
 པ་ལས། རྣམ་ཞིག་ཕྱ་སྒྲེགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་གཉེན་གྱི་བྱ་དང་ཕྱད་ནས། དཔལ་སྤུས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གདམ་
 སྒྲོ་དང་མཐུན་པ་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་མཛའ་བར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་སྒྲོན་པ་གཉེན་གྱི་བྱ་ན་རེ། ད་ལྟ་
 བྱོན་སྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གྲ་བརྒྱའི་དབྱས་ན། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཞེས་ཡིན་ཏན་
 ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་གིས། རྒྱལ་འཛོམས་ཁོ་ནས་སྒྲུན་པ་ཐམས་ཅན་མགོ་བོ་བསྐྱོར་ཞིང་། ཐམས་ཅན་
 གྲང་མགིན་གཅིག་དུ་རྗེས་སུ་འབྱེད་པ་ནས་མོས་གུས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པ། འདི་ནི་རྒྱ་སྐྱེད་མི་སྤྱོད་དང་
 ཀྱང་གཅིག་གི་གཡོས་ཅ་ན་མས་ཟ་བ་ལྟར། གཡོ་དང་ཚོག་གི་སྒྲོ་ནས་ཟས་གོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན།
 འདི་མེད་པར་བྱེད་ཀྱས་ན་དཔལ་སྤུས་ཁྱོད་ལ་གདམ་དང་གུགས་པ་འོང་གི་བྱས་པས། དཔལ་སྤུས་མགྱ་
 རྣམ་ཁོ་རང་གི་བྱིས་དུ་གསང་བའི་དོང་མེད་ལྗོངས་གསོལ་བ་མེད་འབར་བ་བཀའ་ནས། ཅུང་ཞིབས་
 ཀྱིས་མི་མཐོང་བ་བྱས། ཟས་ལ་དུག་བཏབ་ནས། བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱ་དུ་བྱིན་ནེ། གུས་གུས་
 ལྟར་བྱས་ནེ། བདག་གི་མགོན་དུ་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཕྱེབས་དགོས་ཞུས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་བཙས་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། དེ་ནས་ཁོས་བྱིས་དུ་ལོག་པར། རྒྱང་མ་དེ་ཚེས་ལ་དཀར་བ་ཡོད་པས་འདི་འདྲི་
 ལས་མ་བྱེད་ཅེས་འཐབས་པར། མོས་གཞན་ལ་བཤད་དོགས་ནེ། ཁོས་མོ་བཀྱགས་ནས་བྱིས་ཀྱི་སྐྱག་
 གཅིག་དུ་སྤུས་ནེ་བཞག དེ་ལྟར་གིན་དུ་གསང་ཡང་ཁྱོད་ཁེར་པ་ན་མས་ཀྱིས་རིག་པར་གྱུར་ནས། དགེ་
 བསྐྱེན་ཞིག་གིས། བཙུང་ལྷན་འདས་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་སྒྲོན་སོགས་འཁོར་བཙས་འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་
 བྱིན། འཐབས་ལ་མགོ་བོ་གཙུགས་ནེ་གསོལ་པ། བཙུང་ལྷན་འདས། དཔལ་སྤུས་ནི་གིན་དུ་སེམས་
 རན་པ། མཚོན་ཆར་སྤྱང་ཅི་བྱགས་པའི་མངར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་མ་གཙོད་པ་ལྟར། རྣམ་རྣམ་གུས་
 གུས་ཀྱི་གཡོ་རྒྱས་མེ་དོང་དང་དུག་གི་ཁ་ཟས་སྤྱར་བ་ཐོས་པས། ད་རིང་མགོན་དུ་མི་ཕྱེབས་པར་བྱ།
 འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་ཁྱེད་ལྟ་བུ། མ་རུང་པའི་སྤྱ་གཅན་གྱིས་ཐེན་ན། འགྲོ་བ་སྤྱན་པར་ལུས་པ་
 རྣམས་ཅི་བྱེད། ཅེས་ཞུས་པས། བཙུང་ལྷན་འདས་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཙས་དེའི་སེམས་སྤྱོད་བསྐྱེད་
 དེ། འདྲེན་བསྐྱེན། ར་ལ་མེ་དང་། དུག་དང་། རྒྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། སྒྲོན་ནགས་དུམ་བུའི་
 སྤོང་ཐེར་བར་ཀ་ལིང་ཀ་ལི་རྒྱལ་པོས་རི་དུགས་མང་པོ་གསོད་པའི་ཕྱིར་མེ་བརྒྱབས་པ། ར་བྱིའུ་ཉི་ཉི་
 རི་གཅིག་དུ་སྤུས་དུས། རྒྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པས་མེ་རྣམས་འཛོམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 རི་ཁྱོད་དུ་སྤོང་ཅ་བ་དང་འབྲས་བུའི་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པའི་བྱང་སྤོང་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་ང་ཡང་རི་པོང་
 མི་སྐད་སྤྱོད་པར་སྤུས་དུས། རྣམ་ཞིག་ཆར་མེད་པར་སྤོང་ཅ་འབྲས་ཀུན་ཟད་ནས། བྱང་སྤོང་དེ་གིན་

ཏུ་བཀྱེས་ཤིང་ཅིང་པ་མཐོང་ནས། རི་ཤོང་གིས་བདག་གི་ལུས་འདིས་ཆོས་སྐུ་བ་པ་པོ་ཁྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་
 མཛོད་ཅིག །ཅེས་དྲང་སྤྱོད་གིས་བསྐྱེད་སྤྱང་གྱུར་མ་བྱུང་པར་མེ་འབར་པའི་དཀྱིལ་དུ་མཆོངས་གྱུར་གནོད་
 པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཡངས་ཤིང་འཇམ་པའི་པརྒྱའི་མཆོར་ལྗེའི་ལུས་སུ་གྱུར་ནས། དྲང་སྤྱོད་ལ་ཆོས་
 གྱུར་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་མེ་དང་དུག་གིས་མི་ཚུགས་གསུངས་ནས། དཔལ་སྤྲུལ་
 ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱེབས་སོ། ཁོའི་བསམ་པ་ལ། ངའི་ངན་སེམས་ཀྱི་གཡོ་མི་ཤེས་པས། ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པ་ག་ལ་ཡོང་བསམ་པའི་ཆོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཡུས་བཞག་པས་མེ་དོང་དེ་པརྒྱའི་རྒྱུར་
 གྱུར་པའི་དཀྱིལ་དུ་པད་སྤྱོད་གི་པརྒྱའི་ཁྱི་སྤྱོད་དུ་བཞགས་པས། ཁོ་སྤྱིག་པའི་སེམས་ཉམས་ཏེ་རབ་ཏུ་
 དད་པ་སྤྲེས་ནས་ཕྱག་འཆོལ། མཆོ་མ་འདོན། བདག་མོངས་པའི་ཁར། སྤྱིག་ཅན་གྲོགས་ཀྱི་ཁ་ལ་
 ཉན། །ཐམས་ཅད་སྤྱིག་གིས་སྤྲུགས་ནས་གསོལ་རུང་བ་མེད། ཅེས་འཁྱོད་པ་དུག་པོས་ཞུས་པར།
 དཔལ་སྤྲུལ་ཁྱིད་ཡི་ཐུག་པར་མ་བྱེད། དགེ་སྤྱོད་ནམས་གྱུར་ཉོན་ཅིག སྤྱོན་ལྟར་རྒྱ་སིར་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་
 བྱེན་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱིག་དང་འབྲེལ་བའི་བཅུན་མོ་དཔེ་མེད་མ་བྱ་བ་ཡོད། དེའི་སྤྱོད་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་ན་ནགས་
 ཆལ་ཞིག་ནང་མ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་དུ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྲེས་དུས། ལྷན་སྐྱེད་པ་སྤྱོད་བྱུང་། བོ་
 ཐང་ལྟ་བུ་བཅུན་མོས་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། མ་བྱ་གསེར་སྤྱང་གི་ལྷན་ཡིན་ཆུལ་
 སོགས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པར། བྱ་དེ་འཛིན་དགོས་ཞུས། རྒྱལ་པོ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁར་དབང་མེད་དུ་སོང་
 བས། །དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་བཅུ་ལ། འབངས་ནམས་ལ་བྱ་བ་སྤྱུར་ཏེ་མ་བྱ་ཐེན་ན་ལེགས་ཀྱི། །མ་
 ཐེན་ན་ཁྱེད་རང་གསོད་དོ་ཟེར། བྱ་བ་ནམས་ཀྱིས་གནས་གནས་སུ་བྱ་བ་བཅུགས་པས། རྒྱ་ཐམས་
 ཅད་རང་སར་ཆད་དོ། །དེ་དག་སྤྱིག་ལ་ཐུག་པའི་ཐུག་བསྐུལ་བ་མ་བྱའི་རྒྱལ་པོས་མཐོང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་
 བས་བྱ་བ་ནམས་དང་ཕྱེབས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་ཕྱིན་དོ། །དེ་ལ་ལ་མཆན་ཆེར་སྤྲེས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་
 དང་བཅུན་མོ་ནམས་མ་བྱ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ། ལྷབས་ཤིག་རྒྱལ་པོ་ཕྱིགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་གཡུལ་
 གཞིམ་པའི་ཕྱིར་སོང་བས། བཅུན་མོ་མ་བྱའི་ཞབས་ཏོག་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ཆོ། བཅུན་མོ་དེ་འདོད་
 པས་ངོ་ཆ་དང་བག་ཡོད་བྱལ་ཏེ། འབངས་གཞན་ཞིག་དང་བག་མེད་པར་སྤྱད། རེས་སུ་འཁྱོད་དེ།
 མ་བྱ་འདི་མི་ལྷན་སྐུ་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཤོད་པར་ངེས་སྟེན་ནས། མ་བྱའི་ཐས་ཐམས་ཅད་དུག་དང་སྤྱུར་
 བས་སྤྱིན་པས། མ་བྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་མདངས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དབང་པོའི་གཞུང་དུ་གྱུར་དོ། །དེར་
 མོ་རབ་ཏུ་འཛིགས་ནས་ཐུག་བསྐུལ་གྱི་རིམ་བཞིན་རྒྱད་ནས་ཤིའོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་འབྱོར་གྱི་དུག་གིས་
 ང་ལ་མ་ཚུགས་པས། དེ་ལྟ་ཡང་དུག་གི་གཙོ་པོ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ་བཅོམ་པས་དུག་

མལ་པས་མི་ཚུགས། མེའི་བདུད་ཅིས་ཁོང་ཁྱིའི་མེ་བསད་པས་མེ་གཞན་གྱིས་མི་ཚུགས། ཞེ་སྤང་གི་
 མེ་ལ་བཅོད་པའི་རྒྱལ་འབྲུན་པས་ན་མེ་གཞན་གྱི་མི་ཚུགས། སངས་རྒྱལ་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི་
 རྒྱབས་གསུམ་རྩལ་མེའི་ཆར་གྱིས་འཁོར་བའི་དུག་དང་མེ་འོབས་འཛོམས་པ་ཡིན། དགེ་སྦྱོང་ནམས་
 ལ་གནོད་པ་བཅིས་ཀྱང་འཁོན་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོན་བྱུང་བརྟན་ནོ། །མཇུག་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་
 ལས། རྒྱིས་བདག་དཔལ་སྤྲུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཅོད་པ་རྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱད་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དགུ་པ། མེ་སྤྲུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཅོད་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀ་ལན་ཏ་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཆལ་དུ་བརྒྱགས་པའི་ཆོ། ཁྱོང་ཁྱེར་རྒྱལ་
 པའི་ཁབ་དུ་བྱིས་བདག་རབ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་བྱི་པ་ལུ་སྤྲུལ་པར་འཁོར་དུ་མོས་པ་དང་། དེའི་རྒྱང་མ་
 རི་བདེ་ལྡན་མ་ཞེས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པར་མོས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་མངལ་དུ་རྒྱལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
 པའི་དུས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་གསོད་སྤོམས་ལ་ཤེབས་པ་བྱིས་དུ་གདན་ཏུ་དངས། བརྟན་
 བཀྱར་བྱས། བྱེད་དང་ཡང་ན་མོ་གང་སྤྲུལ་ཞུས་པར། འདི་བྱར་སྤྱི་ཁོང་ལྷ་མེའི་འཕྱོར་པ་དང་ལྡན་
 པ་འོང་། དེ་ངའི་བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོགས་ཏུ་སྤྲུལ་། དེ་ཤེས་བྱིས་དེར་
 ལུ་སྤྲུལ་ལྷ་རི་ཀ་ཟེར་བ་བྱུང་བ་ལ་རབ་བཟང་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 བཤད་པས། ཁྱིའི་བསམ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་བདེན་ཅེས། བདེན་ན་ཡིན་བདག་
 འདི་ཡང་ནང་པར་མོས་པར་གྱུར་ན། ཟུ་པའི་བརྟན་པ་ལ་གནོད་ཅེས་བསམས་ནས། སྤྲུལ་པ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཟེར་བའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེས་ཅི་ཤེས། ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷ་ལ་འོས། ལྷའི་ཕུན་ཚོགས་མི་ལ་
 ཡོང་རྟོགས་མེད། །རབ་དུ་བྱུང་བ་བདེན་ནོ། དཔལ་པ་ལྷོ་གོས་མ་འཕྱོར་པས་སྦྱོང་བདེ་བའི་ཕྱིར་དགེ་
 སྦྱོང་དེ་ནམས་ལ་རྒྱབས་སུ་རེ་བ་ཞིག་འོང་། བདག་གིས་མངོན་ཤེས་བདེན་ན། བྱིས་པ་འདི་བྱིས་བདག་
 རང་གི་རིགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་སྤྱེ་བ་འདུག་གོ། ཞེས་སྤྲུལ། དེ་ནས་རབ་བཟང་གིས་དེ་བདེན་
 པར་བསམས་ནས། རྒྱང་མ་དེ་ལ་མངལ་འཛིག་པའི་རྣམ་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱིན་པས་མངལ་མ་འཛིག་པར་ཁོ་
 ཁྱོས་ནོ། རྒྱང་མ་དེའི་སྤོ་བར་འཛོག་བརྒྱུངས་མང་པོ་བརྒྱབས་ནས་བསད་དོ། །དེའི་རོ་དུར་ཁྱོང་
 བསལ་པའི་ཆལ་དུ་མེ་ལ་བསྤྲུག་པར་བརྟམ་པ་ན། ལུ་སྤྲུལ་ནམས་དགའ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བྱུང་བརྟན་པའི་བྱིས་པ་འདིའོ། །ལྷ་མེའི་འཕྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་འདིའོ། །རབ་དུ་བྱུང་བ་འདིའོ། །མ་
 བྱ་གནིས་ཀ་ཤི་བ་འདི་ལ་སྤོས་ཟེར་ནས་གསལ་འདེབས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

།ཀྱང་དུར་བྱོང་དུ་མཁྱེགས་པར་བྱོན། །མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱགས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་བྱོན་
 །འབངས་དང་བཅས་པའང་རྒྱལ་བ་ལེབས་པའི་རྩེས་སུ་རྒྱགས་ནས་ཀྱན་འདུས་སོ། །དེར་རོ་བསྟེགས་
 །པའི་སྟོ་བ་གས་པའི་ནང་ནས་པར་འཛིན་མེད་དུ་བྱིས་པ་ཡི་རེ་བྱོན་བྱུང་། མེད་དཀྱིལ་དུ་ཆོག་དྲོགས་སྟེ་པོ་
 ཀྱན་ན་ཏེ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོ་བེར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ལ་བྱིས་པ་མེ་ནང་ནས་
 །ཡོངས་ཤིག་གསུངས་སྐངས་པས་མེ་ནས་ཀྱང་དེ་རི་ཅན་ལྡར་བམིལ་བ་འདུག །བྱིས་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་
 །པ་སྟོན་མེད་མེ་ལས་བྱོན་པས། ལུ་སྟེགས་ནམས་ཁ་སྐྱེངས་ཤིང་ཤི་བ་ལ་ཐུག་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་བྱེད་
 །དོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རབ་བཟང་ལ་བྱིས་པ་གསོས་གསུངས་པས་ཁོས་ལུ་སྟེགས་པ་ལ་
 །མིག་བརྒྱ་ཁིང་འདུག །མེ་ལས་སྟེས་པའི་བྱིས་པ་འདི་གང་དུ་ཡོད་པའི་བྱིས་དེ་ཉིད་ཐུང་འགྲོ་བས་མ་
 །ལེན་ཅིག་བྱས་པས། ཁོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མ་སྐངས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འོ་ན་རྒྱལ་པོས་གསོས་
 །ཤིག་གསུངས་པས། །གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་གསོས་སོ། །བྱིས་པ་དེ་མེ་འོད་ལྡར་མཛད་ས་དང་ལྡན་
 །པས་མིང་ཡང་མེ་སྟེས་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེའི་ཁང་པོ་དེ་ཐག་རིང་དུ་སོང་བ་འཁོར་ནས། ལོ་རྒྱུས་ཐོས་
 །པས། །རབ་བཟང་གི་སྟོར་བྱིན་ནས་སྟེན་པ་བྱོང་གིས་ལུ་སྟེགས་པའི་ཁ་ལ་ཉན། རེ་དགེ་བྱུང་མེད་
 །བསད། །འུ་སྟེས་པ་ཡང་མ་གསོས། ད་བྱོང་རང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་སྐངས་ནས་གསོ་མ་ལེགས། མེ་
 །ལེན་ན། བྱོང་གིས་རྒྱང་མ་བསད་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་དེ། ཆད་པ་གཙོང་དུ་བཅུག་གི་རེ་མ་ །འབངས་
 །བས། །ཁོ་སྟེགས་ནས་བྱ་སྐངས་ཉེ་གསོས་སོ། །དེ་ནས་རབ་བཟང་གི། བྱེད་ཆེར་ཡོངས་ནས་འབྱོར་
 །པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས། །རང་གི་མ་ཤི་པའི་ལུ་དུ་སངས་རྒྱལ་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཞབས་
 །དོག་ཆད་མེད་པ་བྱས། །སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་པ་བཏང་། མེད་དཔལ་འབྱོར་ནམས་ཀྱང་འབད་
 །རྒྱལ་མེད་པ་རྒྱ་མཚོར་རྒྱ་པོ་འདུ་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་རོ། །སྐབས་ཤིག་མེ་སྟེས་ཀྱི་གོས་ལྡེ་གོས་ལྡེ་བྱག་ཞན་
 །ལ་མི་འབྱོར་པ་ཞིག་བཀྱས་ནས་ཉི་མ་ལ་བཞག་པ་རྒྱང་གིས་འཁྱེར་ནས། རྒྱལ་པོའི་དཔུ་སྤྱིང་དུ་བབ་
 །ཅིང་། །དེ་རྩེས་མེ་སྟེས་ཀྱི་ཁང་པར་རྒྱལ་པོ་མཁྱེན་དུ་པོས་པས་དེ་དག་གིས། གོས་དང་རིན་ཆེན་
 །བང་མཛོད་ནམས་མཛོད་པས་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱིང་ཀྱང་རྩ་དང་འདྲ་བར་སེམས། རྒྱལ་པོ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་
 །སྟོང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་མེ་སྟེས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་སུ་གྱུར། དེའི་བྱ་མ་སྟེས་དགས་གཡོད་དང་ལྡན་
 །པས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བཀོངས་ཤིང་། །རང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིང་བཟུང་བའི་ཆོ། མེ་སྟེས་ལ། བྱོང་རའི་པས་
 །གསོས་པ་ཡིན་པས་སྟེན་དང་འདྲ་བས་བྱོང་གི་སྤྱིང་ར་ལ་དགོས། མི་སྟོང་ན་གཡུལ་སྤྱང་
 །པར་བྱེད་ཐེར་བ་ལ། མེ་སྟེས་ཀྱིས། ཁང་བྱིས་ནོར་དང་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱང་ནས་བྱིས་

གཞན་དུ་བྱིན། ཡང་སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མེ་སྒྲུབ་འཁྱོར་པ་ལྟར་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྒྱལ་
 སྤོ་མ་སྒྲུབ་དག་འཁྱོར་པ་ཆེ་རུ་མ་སོང་བས། ཡང་ཡང་ཙོད་པ་བྱས་པས་ཁང་བྱིས་ནོར་དང་བཅས་པ་
 ལན་བདུན་བར་སྒྲུབ་ཀྱང་གོང་བཞིན་བྱུང་ངོ་། །མཐར་རྒྱལ་སྤོ་མ་ཙོད་པ་ཁོན་དང་དེའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་
 རྒྱ་དང་རྒྱ་པ་ཁོན་མེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞིན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་བསམས་པ། རོར་དང་ལོངས་
 སྤྱོད་འདི་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འཆིང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་མི་བཟོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཐབ་ཙོད་སོགས་
 རང་གཞན་སྤྲིག་པ་ལ་སྒྱོར་བའི་རྒྱ་ལས་མི་འདུག །ཡབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤོ་མ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོས་
 བཞིན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱལ་སྤོ་མ་སྤྱོད་འདིས་སྒྲིབ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་གང་
 ལ་བསམས་རུང་སྒྲིབ་པ་ལས་མི་འདུག་སྟེ། རོར་རྒྱས་ནམས་དབྱེ་ལོངས་ལ་རྒྱགས་པར་སྒྲིབ་ནས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱིན་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཞི་དུལ་གྲོལ་བའི་མཆོག་ཐོབ་པོ། །དེའི་ལས་ཅི་
 ཡིན་ཞེས་དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་ཁྱས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་
 གཉེན་ལྷན་དུ་བྱིས་བདག་དཔལ་ལྷན་མ་བསྐྱམས་པ་བྱ་བ་བསམ་པ་བཟང་ཞིང་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཆེ་བཞིག་ཡོད།
 སངས་རྒྱས་ལྷན་གཞིགས་འཁོར་དགེ་སློང་སློང་ཕྱག་དུག་ཏུ་དང་བཅས་པར་དད་པས་སྐབས་གསུམ་བཞེན་
 བཀའ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཁྱས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་སྤོ་མ་འགྲན་སེམས་ཀྱིས། ཁྱང་པོ། རྒྱལ་མཆོན། རོར་
 ཕྱུ། རྒྱུགས་སོགས་ཡོ་བྱད་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་མཆོད་པར། བྱིས་བདག་
 དཔལ་ལྷན་མ་བསྐྱམས་པ་ཡི་ཐུག་པ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གྲོགས་བྱས་ཏེ། ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་ཅིང་སྒྲིབ་ལས་ཡང་དག་པར་བཏབ་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། བྱིས་བདག་
 དཔལ་ལྷན་མ་བསྐྱམས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་མེ་སྒྲུབ་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་བསོད་ནམས་སྐལ་
 ལྷན་ནམས་ལ་གཞན་གྱི་གཞིན་པ་འང་དགེ་བའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཐུན་པས་སྤྲན་གྱི་ནགས་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་དང་། རོངས་པ་ནམས་དགེ་བའང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲིག་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་། བྱའི་མིག་
 ལ་ཉི་འོད་རྫོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་མེ་སྒྲུབ་དང་མ་སྒྲུབ་དགའི་བྱུང་བ་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐའ་བཅན་པ་དགོས་པར་གདམས་སོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་
 བེང་ལས། མེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱགས་པ་བཟོད་པ་ཉི། ཡལ་འདབ་དགྲ་པོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་པ། མངལ་ནས་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པ།

༄༅། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་ཅམ་པ་ཀ་དང་ཉི་བའི་བྱི་མོད་པ་སྤྱོད་མཛད་འགྲམ་དུ་བཞུགས་དུས།

ཀུན་དགའ་པོས་ཞུས་ཤིང་གསུངས་པ། སྐྱེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་དཀར་ནག་འདྲེས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན། གོས་རྣམས་གསར་པའི་དུས་ན་མདོན་པར་མཛེས་ཀྱང་། རྒྱུ་པས་རྩལ་པོར་ཟད་
 པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ན་ཡང་། དྲི་མའི་དྲུག་པ་ཆགས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མོག་མར་
 ཆགས་ཚུལ་ནི། ཤོ་མོ་སྒྱུར་བའི་ཀྱེན་གྱིས་པའི་བྱ་བ་དང་། མའི་རྒྱ་མཚན་མངལ་དུ་འདྲེས་ནས་དེ་ལ་
 ལས་ཀྱི་འདུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ཏེ། འོ་མ་དགྲོགས་པའི་མར་ལྟར་བྱ་བྱག་འདྲེས་པས་ཤེལ་དུ་མ་
 ལས་ཆོན་དང་། སྤྲིན་ལས་ཆུ། ཉིལ་ལ་མེ་ཏོག་དང་། གསེར་ལ་མེ་ཡིས་བལྟ་བ་བཞིན་ལས་རྒྱར་
 དབང་གིས་བདེ་སྟག་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་མྱོང་ཞིང་། མེར་མེར་པོ་དང་། རུར་རུར་པོ་དང་། རར་རར་
 བོ་དང་། གོར་གོར་པོ་ལ་མོགས་རིམ་པས་ཆགས་པ། མའི་སྒོ་བའི་དྲོད་ཀྱིས་སྤྲིན་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱས།
 རྒྱ་བ་དགའི་བར་སྟག་བསྐལ་གྱི་འདུ་ཤེས་དཔག་དུ་མེད་པས་རྫོགས་ནས། གཞུའི་འཕལ་གྱིས་མདའ་
 འགོ་བ་ལྟར་མ་ལས་བྱ་ལས་ཀྱི་རྒྱར་གིས་མངལ་ནས་ཐོན་ཏེ། བྱིས་པ་དེ་གན་རྒལ་དུ་ཉལ། ཁག་དངས།
 རྩེ་ཡིས་མའི་རྩ་ཏོག་འཛེན། རུ་ཞོ་འཕུང་བ་ཙམ་ལས། ར་བས་བདེ་དོན་མི་གོ། མིག་གིས་ཤི་བཞིན་
 མི་མཐོང་། སྤྲོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྟག་བསྐལ་ནི་མང་པོ་མྱོང་ངོ་། དེ་ནས་འདུ་ཤེས་སྒོངས་པ་དེ་
 ལ་རུ་མའི་དོན་དུ་བརྗོད་ཅིང་མ་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ། མལ་སྟན་གོས་ཀྱིས་མནན་པ་དང་། ཡ་ཡོ་དང་། སྟོག་
 ཆགས་སྤུ་མོས་བ་བ་ཤོགས་མི་དགེ་བ་རྣམ་པ་མང་པོས་མནར་བས་དུ་ཡང་ཆོག་ནི་ལབ་མི་ཤེས། ཉོན་
 མོངས་པའི་སྟག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་པའི་གནས་སུ་གྱུར། རིམ་པས་འཁོར་བ་ཆར་
 མེད་འཆིང་བའི་ལས་འཕྲོའི་ཕྱིས་གངས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡི་གའི་སྐྱ་དོན་ཆོག་
 འབྱ་སྤྲི་ཞིང་། བྱིས་པའི་སྒོངས་པ་བྲལ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་བ་རྟེན་དོ། དེ་ནས་ལུས་སྒོ་བས་དར་
 ལ་བབས་པས་འདོད་པའི་དབང་གིས་འདུ་ཤེས་ཉམས་ཏེ། སྟག་བསྐལ་གྱིས་ཙ་བ་སྟེས་པ་རྣམས་བྱད་
 མེད་དང་། བྱད་མེད་རྣམས་སྟེས་པ་ལ་ཆགས། རྒྱུར་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལ་ནན་གྱིས་འདུག་པའི་སྟོན་
 རང་རང་མཛའ་བའི་ཆོག་ལ་རྩ་བ་ཉན། ལུས་ཀྱིས་འཁྱུད། ཁ་ཡི་ཆང་གི་དྲི་ལ་སྒྲམས་པ་དང་། དེ་ཡི་
 རོ་ལ་ལྟེ་ཡི་མྱོངས། གདོང་ལ་མིག་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསྒྲ་ཞིང་དགྲ་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་མཛའ་བའི་སེམས་
 རེན་བྱེད། གཉེན་འདུན་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ལ་སྤང་ཞིང་འཁོན་སེམས་བྱེད་པ་དང་། གསར་པ་གསར་
 པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། གཞན་གྱི་འདོད་ལྟན་མའང་འདོད། དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་ཁ་གསལ་ཙམ་ཞིག་བཟོད་
 རྒྱགས་མེད་པའི་སེམས་མཛའ་བའི་ལང་ཆོས་སྒྲིམ་གྱི་མིག་ལོང་སྟེ། རྒྱང་པོ་ཆེ་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལྟར་
 འཁོར་བའི་བྱ་མཆོ་མཐའ་མེད་དུ་བྱིངས་ཀྱང་མོངས་པའི་ང་རྒལ་གྱིས་ལགས་པའི་རྩལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཅ

ཞིང་འབྲུམས་དང་གཡོ་དང་དགའ་དང་སྐལ་དང་། འདོད་པས་འབྲུད་པའི་ལུས་འཁྱིག་ཅིང་འདྲུམ་ཞིང་
 སྐྱ་བར་བྱེད། དེའི་ངང་ནས་དུས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་གསོད་ཉགས་མགོ་པོའི་སྐྱ་དཀར་བ་སོགས་མ་ཆོར་
 བཞིན་དུ་ཁ་བ་བབས་པ་སྐྱ་བྱར་འོང་། གནི་ལུག་སྤོངས་པའི་ངང་དུ་ལུས་ཉེན་པོའི་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་
 འབྲས་མེད་པའི་ཁར། མི་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག་བཞིན་པ་ནས། ཆེ་ལ་རྒྱན་སོ་ཤིར་བ་སྐར་སྐར་མེད་
 གྱིང་ནས་ནས་ཤིང་། བྱད་མེད་ནས་པ་འཛི་སྒྲིག་བྲལ་བས་སོས་ཀའི་མེ་ཉོག་སྒྲོན་གྱི་ཆེ་སྤོང་ནན་གོག་
 པོར་སོང་བ་དང་འདྲ། སྐྱུས་པ་ནས་པ་ནགས་ཀྱི་སྤྱུ་བསྐྱམས་ཤིང་འབྲུགས་པ་འདྲ། གཞིན་ཅུ་གཟེར་
 གྱི་སྒྲོན་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་དེ་ཡང་། མཛེས་དང་བྲལ་བ་སྤྲིན་བྱས་ཆོས་པའི་ཤིང་ཉར་གྱུར་པ་ན། ཉ་ཆུང་
 གཞིན་ཅུས་མིག་གིས་བརྒྱ་བའང་འིང་ནས་སྤོང་བར་བྱེད། ལུས་ཀྱི་འཛིག་ལྷས་སོ་ཡོ་སྐྱ་ཐད་སྤོབས་
 ཉམས་པ། རྒྱུང་སྤོང་དུ་དབྱགས་བཅེགས། ད་དུང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤོང་པ་མ་ཐད་པར་སྤྲིག་པ་འབའ་
 ཞིག་གསོག་གོ། དེའི་ངང་ནས་དབྱལ་སྤོངས་ལ་བྱ་མོན་དེད་པ་བཞིན་འཆི་བ་སྐྱེབས་ཏེ། ས་དང་ཁང་
 པོར་དང་གཡོག་འཁོར་བྱད་དང་ཆུང་མ་ནམས་ལ་ཆགས་བཞིན་པར་འཆི་ལོ། །འཆི་བ་དེ་དག་གི་འཛིན་
 ཆགས་དང་། སྤྲིག་པའི་ནམ་སྤྲིན་གྱིས་ཐངས་ཆེན་སྤོང་ཕྱག་ནང་དུ་བཟོད་མེད་འཆོད་པ་དང་། ཏུ་
 འཕོད་པ། རྒྱུག་ནག་ལ་སོགས་དཔུལ་བ་ནམས་སྤྱ་རྒྱག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་སྤོང་ཏོ། དེ་བས་སྐྱུས་ནས་
 ལང་ཆོ་དར་ལ་བབས་ཆོ། འདྲི་སྒྲོག་ཆོས་བསམ་སྒྲོས་པ་ནམས་མངོན་མཛེས་ལེགས་ཐོབ་ཅིང་། བྱད་
 པར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གནས་སྤོང་པའི་རྒྱ་པོ་ལ་བྱུར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས། དེ་མེད་སྤོང་
 ཉིང་ཏེ་འཛིན་སྒྲོས་པ་དང་། འཁྱོ་བ་ནམས་སྒྲོལ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཛོད། ཅེས་སྤོང་པའི་རྒྱག་བསྐལ་
 སྐྱེ་གནས་འཆི་ཏེ་མཛེས་གསུངས་པའོ། །མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྱི་ཤིང་ལས། མངལ་ནས་
 འབྱུང་བ་བསྐྱན་པ་སྒྲེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་གཅིག་པ། མཛེས་དགའ་པོའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༣༡། །བཙུང་ལྡན་འདས་མེར་སྐྱའི་ས་གནི་རྩ་མོ་རྒྱའི་ཀུན་དགའ་རྩ་བ་ན་བཞུགས་པ་ལ། སྤྱུའི་
 རྩལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དགའ་པོ་བྱ་བ་མཇལ་དུ་བྱུང་། དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པའི་གཏམ་མང་པོ་གསུངས་
 པའི་མཐར། ཁྱོད་རབ་དུ་བྱུང་ཞིག་གསུངས་པས་བཀའ་རྒྱུན་དུན་པས་དགའ་བར་གྱུར་ཀྱང་། རང་
 གི་མཛེས་མ་ལ་ཡིད་ཆགས་པས་གསོལ་པ། བཙུང་ལྡན་འདས། བདག་རབ་དུ་བྱུང་བ་མི་རྩམ་གྱི། ཁྱེད་
 ཀྱི་ཉེ་གནས་ཡི་བྱད་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་ནམས་བདག་གིས་ཁྱོའི། ཞེས་ཞབས་ལ་མགོ་

བོ་བདུད་དེ་སོང་ངོ་། ། དེ་ནས་མཛེས་དགའ་བོ་མཛེས་མ་དང་ཡུད་ཅམ་ཡང་འབྲལ་མི་ཡོད་པར་སྐྱོད་
 མོས་ཆལ་དུ་ཅེ་ཞིང་རོལ་ལོ། ། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་དགའ་བོས་བྱིས་དུ་
 བྱོན་པར། དགའ་བོས་ཁབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་སྒྲན་ལ་བཞུགས་གིང་། མཆོད་
 པ་དང་རིམ་གྱོ་བསྐྱོད་དོ། ། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགའ་བོ་ལ་བསོད་ནམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
 བསྐྱན་ནས་བྱོན་པ། དགའ་བོ་གིན་དུ་དད་ཅིང་གུས་པས་གསེར་སྒོད་དུ་ཁལ་ཆས་མངར་བའི་ཡོ་བྱད་
 ཞུགས་ནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྲོ་བར། འབྲལ་བར་མི་བཟོད་པའི་མཛེས་མས་མིག་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་བའི་བྱར་མིག་
 གིས་བསྐྱས་ཏེ་སྒྲོ་བའི་ཆུ་ལ་བྱས་པ་ལ། དགའ་བོས་ང་ད་ལྟ་རང་སྤྱེད་ཡོང་བྱས་པས། འོ་ན་འདི་མ་
 བསྐྱམས་པར་ཤོག་ཅིག་ཟེར་ནས། གོས་ལ་མཆི་མ་བསྐྱས་སོ། ། དེ་ནས་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། ད་བདག་བྱིས་དུ་འགྲོ་བྱས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་བཅས་
 བཀའ་སྐུལ་པ། དགའ་བོ། ལྷུར་བར་འགྲོ་བཅི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྡོངས་པ་ནམས་བྱིས་ལ་
 དེས་འབྱུང་བསྐྱོད་ནས། མི་ཆེའི་རྒྱན་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་ནི་དཔེན་པ་ཡིན། དཔེན་
 པའི་རྒྱན་ནི་ཞི་བ་ཡིན། ཞི་བའི་རྒྱན་ནི་ཆགས་བྱལ་ཡིན། སྤྱིང་སྤྱུག་སེམས་ལ་བཀོད་པའི་ཐུག་གཟེར་
 དུམ་བུ་དེ་ནི་མི་ཆེ་འདི་ཉིད་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཕྱོལ་སོང་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་ཡང་མི་ཏག་རང་
 བཞིན་འདི་ལ། བསོད་ནམས་སྒོ་གྲོས་སྤྱིང་སྤྱུག་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆུལ་བྱིས་མ་དང་། ཞི་དུལ་
 བདེ་ལེགས་གང་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པོ་སྒོ་རྒྱང་ནམས་ནི་འབྲལ་གྱི་འདོད་ཡོན་རྒྱང་
 དུའི་བྱིར་དུ་དཀའ་ཆེགས་མང་པོ་བྱེད། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་བུད་མེད་གཡོ་རྒྱུའི་བསྐྱོང་འབྲེལ་ཞིང་།
 སྐམ་ལ་མཛེས་པ་འཕྲལ་གྱི་རྒྱུ་པོ་འབབ་ཅིང་། ཁེངས་དྲེགས་མི་ཟད་མཚན་མའི་རྒྱ་སྤྱན་འཛིགས་པ་ཆེ།
 ཉེ་འབྲལ་འབྲལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསྐྱལ་པའི་མེ་འོབས་འདྲ། དེ་ལས་འཁོར་བ་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་གདོན་
 ཆེན་འདི་སྤངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་སྐམ་ཁྲོད་རབ་དུ་བྱུང་ནས་རང་གི་དབང་པོ་ཐུལ་ལ་ཆངས་པར་སྐྱོད་
 པ་གཟུང་ཞིག་གསུངས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཕན་པར་གོ་ཡང་མཛེས་མ་ཡིད་
 ལ་གཅགས་པས་ཁས་མི་ལེན་པར། རྒྱལ་བས་རབ་དུ་བྱུང་ནས་སྐྱ་ནམས་བཅད་ཅིང་། ཆོས་གོས་དང་
 ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་པས། རྒྱུས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ནམས་ཀྱིས་མཛེས་པ་བྱིས་མེད་ཐུག་དར་ཁྲོད་པར་
 བྱུར་དོ། ། དེར་དགའ་བོའི་ལུས་རབ་དུ་བྱུང་ཡང་སེམས་ལ་བདག་གིས་ལྷུར་དུ་འོང་བའི་ཁས་སྤངས་
 པ་མ་བྱོན་པས་གཞུངས་ངན། བདག་གི་མཛེས་མ་དེ་མི་ཉལ་ཞིང་བྱོས་ནས་ཅི་བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ་བསམ།
 ཉིན་མཚན་དུ་མཛེས་མ་འབའ་ཞིག་དུན་པས་མདོག་སྐྱ་ཞིང་ཡུད་རིད་པར་བྱུར་ཅིང་། ནགས་ཆལ་དུ་

རྫོལ་པ་མཛེས་པའི་བྱད་གཟུགས་བྱིས་པས། སྒྲར་ཡང་དྲན་དུས་ལག་པ་འདར་བ་དང་། མཆི་མ་
 གཏོང་ཞིང་། རྫོལ་བྱིས་པ་དེ་མདོན་སུམ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒྲད་འཛེར་འཛེར་གཏམ་ཟེར་རོ། །དགེ་
 སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་ཁུས་པས། དགའ་བོ་ལ་ཤེས་ལྟན་ཁྱོད་སྦྱངས་པས་
 འཁོར་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་སེམས་འབྱུལ་ལ་འདིར་འདུག་ཅིག་གསུངས་པས། དགའ་བོས་སྐབས་ཤིག་
 བྱིས་ནས་ཕྱིན། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་མང་པོ་བཙད་པས་ཡུན་རིང་ནས་ཐར་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ། །བཙམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། དགའ་བོ་ཁྱོད་རི་དྲགས་རྒྱ་ནས་ཐར་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་
 ཐར་པ་ལ། སྒྲར་ཡང་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་ཅིས་དྲན་གསུངས། ཁང་པ་གད་དར་བ་བསྒྲེས་ནས་བཞག །དེར་
 དགའ་བོ་བྱ་གཞེབ་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་མི་དག་པ་བཞིན་ཁང་པའི་དུལ་ཡང་མི་
 འགྲོ་བར། རྒྱ་བརྒྱབས་ནས་གད་བྱས་ཀྱང་དུལ་མི་དག་ཅིང་། རྒྱ་ཐད་པས་སེམས་སྒྲོ་སྟེ། ཡང་བྱིས་
 དུ་བྱིས་ནས་ཕྱིན། དེ་འགྲོ་བ་གཞིགས་པས་ཡང་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཟུང་ནས། དགའ་བོ་སྒྲོས་
 ངད་ལྟར་བའི་རི་དྲགས་ཀྱི་ར་མའི་རྒྱང་ཡབ་གཡོ་བའི་ནགས་ཆལ་དུ་འབྲིད། གྲུ་མོ་ཞར་མ་བརྒྱན་ཏེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་མ་དང་། འདི་ཉིད་ག་ཁྲག་རུས་པའི་གཟུགས་ལྷང་འདྲ་བ་ཡིན། ཁྱོད་ཆགས་ན་འདི་
 ལ་དགའ་འཇམ། གསུངས་པས། བེན་དུ་མ་འོས་པར་འདུག་པས། བཙམ་ལྟན་འདས། བདག་གི་
 མཛེས་མ་ཡིད་འོང་དེ་འདི་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རབ་བྱུང་གཏོང་བར་ཁུས་པས། བཙམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས་དགའ་བོ་ལྟ་ཡུལ་དུ་འབྲིད་ནས། བརྒྱ་བེན་གྱི་དགའ་ཆལ་དུ་བདུད་ཅི་བསྐྱབས་པ་ལས་
 འབྲུངས་པའི་ལྟ་མོ་བེན་དུ་མཛེས་པ་བརྒྱན་ནས་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་མ་སུ་དགའ་གསུངས་པས། དགའ་
 བོ་ལྟའི་མཛེས་མས་ཡིད་འཕྲོག་པས་རང་གི་མཛེས་མ་བརྗེད་པ་བཞིན་དུ་སོང་། ད་ཁྱོད་རེ་ཞིག་ཆངས་
 པར་སྦྱོད་ན་ལྟ་མོ་འདི་དག་ཁྱོད་ལ་སྟེར། གསུངས་པས། དགའ་བོ་དགའ་ནས་ནགས་ཆལ་དུ་འབྲིད་
 དེ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་ཆོ། སྐབས་ཤིག་དཔྱལ་བའི་ཟངས་ཆེན་མི་བཟད་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མཐོང་
 ནས། །དཔྱལ་སྲུང་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། འདི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མཛེས་དགའ་བོ་ཞེས་ཆངས་པར་སྦྱོད་ཆེ་
 ཡང་ལྟ་མོ་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་འདིར་མནར་གཅོད་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། དགའ་
 བོ་སྒྲག་སྟེ། རང་གི་མཛེས་མ་དང་། ལྟ་མོ་སོགས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་སེམས་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་
 ཡོངས་སུ་དག་ནས། དག་བཙམ་པ་ཐོབ་པོ། །དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་དགའ་བོའི་
 ལས་ཅི་ཡིན་ཁས་པར། སྒྲོན་ཨ་རུ་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཞིགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནོར་
 བུ་ལས་གྱུབ་པ་བཞེངས་པའི་ཆོ། ལས་བྱེད་བྱམ་ཟེའི་བྱ་བྱམས་ལྟན་ཞེས་བྱ་བས་ནོར་བུའི་མཆོད་རྟེན་

དང་། རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་འདྲ་ལ་བྱས་ཀྱི་སྒྲུ་མཉེ་བྱས་པས། དེའི་ལས་ཀྱིས་བྱིས་པ་དག་ཞིག་གི་རིགས་
 ལྟ་སྟེན་ནས། རང་མངས་རྒྱུ་ཤིག་གི་ཉེ་གནས་བྱས་ཤིང་། རྩོམ་ལྟ་དེའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ནས་
 འཕྲུང་བས་བརྒྱན་ཏེ། མཆོད་པ་ལྟུང་། དེའི་རྩོམ་ཀ་ཤིའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་གི་ཀྱིའི་བྱ་ལེགས་སྟེན་བྱ་
 བར་སྟེན། རྒྱལ་པོ་གི་རྒྱུ་མངས་རྒྱུ་ཤིའི་སྒྲུ་ཤིའི་མཆོད་རྟེན་ཅིན་ཅེན་བདུན་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས།
 བྱ་ལེགས་སྟེན་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གསེར་གྱི་གདུགས་ལྟུང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དགའ་པོ་
 ལྟུང་རིགས་སྟེན། གཟུགས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དར་ཞིང་དགའ་བའི་ཐོབ་པ་སོགས་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་འབྲས་བྱེད་ལྟུང་། ཞེས་གསུངས། ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བརྒྱན་ཏེ། མཛེད་
 བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། མཛེས་དགའ་པོའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་གཅིག་
 པོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་གཅིག་པ། འཕགས་སྟེན་པོའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ།

༡༡། རྩོན་ལྟུང་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱར། ལྟུང་མིང་ཆེན་གྱི་གཡོག་མའི་བུ་མོ་མཛེས་ཤིང་། བརྒྱན་
 བའི་སྤྱོད་དང་རྒྱ་ཅལ་ལ་མཁས་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། མིང་ལ་འཕྲུང་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱང་།
 སྤྱོད་མོས་ཆལ་དུ་རང་གི་དཔོན་པོའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཆོ། བའི་སྤྱོད་ལྡན་འདས་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་
 མཆོག་ཏུ་དད་པ་སྟེན་ཏེ། འདི་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱང་ད་བར་མའི་བུ་མོར་སོང་བས་མི་རུང་སྐྱམ་
 པ་ལ། བའི་སྤྱོད་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་བསོད་སྟོམས་དགོས་གསུངས་པས། མོ་དགའ་
 སྟེ། རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟུང་། བརྒྱ་མའི་སྐྱུ་ག་བརྒྱལ་མི་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལས་བཏབ། དེ་ནས་མོ་
 རང་གི་པོའི་བྱོགས་པོ་བྲམ་ཟེ་མཆོན་མཁན་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། དེའི་བྱོགས་པོའི་བུ་མོ་འདི་ནོར་ཡོངས་
 སྤྱོད་མེད་པར་གཡོག་བྱེད་དགོས་ཀྱང་ཁྱོད་རང་སེམས་ངལ་མ་བྱེད་ཅིག ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་མཛེས་ཤིང་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ལག་པ་འཇམ་པ་སྒྲུའི་པ་སྒྲུའི་འདྲ་བར་འཕྲུང་བ་དང་། འཁོར་ལོ། ལྷགས་ཀྱི་
 མོགས་ཀྱི་མཆོན་ཏེགས་འདུག ཁྱོད་སྐྱར་དུ་རྒྱལ་པོའི་བརྒྱན་མོར་འགྱུར་ངེས་ཟེར་རོ། དེ་ནས་གོ་
 ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་པོ་དུགས་གོ་འདོད་དུ་བྱོན་པ། ཏེ་བཟང་གིས་བྱིར་ནས་ཡུལ་དེར་སྟེབས།
 འཕྲུང་ཅན་མ་མཐོང་བས་སེམས་ཆགས་ཏེ། ལྟུང་མིང་ཆེན་ལ་གསུངས་ནས། མིང་ཆེན་གྱིས་རང་གི་
 བུ་མོ་ལྟར་རྒྱན་གོས་དང་བཅས་ཏེ་ལུལ་བས། རྒྱལ་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་འཕྲུང་ལྟན་མ་སྐྱང་པོ་ཆེར་ཞོན་
 ནས་བྱོན་ནོ། རྒྱལ་པོའི་བརྒྱན་མོ་སྤྱོད་མ་དབྱར་ནས་མ་ཞེས་ལྟ་ལས་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། འཕྲུང་

ཅན་མར་འདུས་པས་འཕྲེང་ཅན་གྱི་ལུས་པར་ལས་འཇམ་པ་འདུག་པས་ལ་མཆན་ཆེན་མ། དེ་གཉིས་
 བྱེད་ཏུ་མཇམ་པར་གྱུར། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱུས་པས། རྩོན་བྱམ་ཐེ་ཐོས་མཆོག་བྱ་བའི་རྒྱུར་མ་མཛེས་
 མ་དང་། གཤི་གཤམ་ཞེས་པ་གཉིས་བྱུང་བ། མཛེས་མའི་མིང་པོ་རང་མངས་རྒྱུས་སྤྱུར་པ་ཞིག །བྱམ་
 ཐེ་ཐོས་མཆོག་གི་བྱིས་དུ་པོས་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་ཞབས་དོག་བྱས། མཛེས་མས་གཙང་རྒྱ་དང་གྱུས་པས་
 མཆོད་པས་ད་ལྟར་དབྱར་ནས་ལྷ་མོ་ལྟར་མཛེས་པར་སྦྱེས། གཤི་གཤམ་གྱི་མཛེས་འཇམ་ལོངས་
 རྒྱུད་ཀྱིས་མཆོད་པས་ད་ལྟ་འཕྲེང་ཅན་མ་རེག་བྱ་འཇམ་པར་སྦྱེས་སོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 དགེ་སྤྲོད་རྣམས་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཕྲེང་ཅན་མར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུས་ཞིག་བྱུང་བ། མིང་འཕགས་
 སྦྱེས་པོར་བཏགས་ཏེ་རིག་པ་དང་དཔལ་ཅལ་རྣམས་སྦྱངས་ཤིང་། དེའི་རྒྱན་པོའི་བྱ་མ་སྤྱག་བསྐལ་བ་
 དང་བཅས་ཏེ་བཅས་པས་བྱ་ལ་གཞོད་ཅེས་སམ། མིང་གཞན་རིང་རྒྱུད་ཐེར་བ་དང་ན་ཆོད་མཐུན་པས་
 དེ་གཉིས་གཞོན་ནུའི་དུས་ཉིད་ནས་བྱེད་ཏུ་མཇམ་པར་གྱུར། རྣམ་ཞིག་འཕགས་སྦྱེས་པོ་དང་། རིང་
 རྒྱུད་གཉིས་ན་ལ་བཞོན་ནས་བྱ་ཀྱའི་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པས། བྱ་ཀྱུ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་རེད་ཀྱི་བྲན་མོའི་བྱ་ཡིན་
 ཞེས་ཐོཅོ་བྱས་ཏེ་ཁོང་དུ་མ་བཅུག་པས། ཁོང་དཔོན་གཡོག་སྤིང་ན་སྟེ་ལན་འཇལ་བར་འདོད་ནས་རང་
 བོས་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་པ་ལ་རིངས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་པས་ཆོས་
 ཉན་དུ་ཕྱིན་པས། རྒྱན་པོ་རིང་རྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱལ་ནས་ཤིང་ན་དང་བཅས་སྤྱར་དུ་ལོག །འཕགས་
 སྦྱེས་པོ་རྒྱལ་ས་བཏོད་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་དབང་བྱས། གསལ་རྒྱལ་ཆོས་ཐོབ་ནས་རྒྱན་པོ་དང་ཤིང་ན་
 མོགས་མེད་ཀྱང་། ཞབས་ཐང་ལ་ལོག་སྟེ། བཅུན་མོ་གཉིས་དང་འཕྲད་པར་བསམས་ནས་ལོང་བས།
 དེ་གཉིས་དང་ཕྱད་ཀྱང་བྱས་རྒྱལ་སྤྱི་འཕྲོག་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་ནས། འཕྲེང་ཅན་མ་སྦྱོས་བཏང་། དབྱར་
 རྣམ་འཁྲིད་དེ་རང་གི་གྲོགས་པོ་མ་སྦྱེས་དགའི་སར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཕྱིན་པས། ལམ་དུ་བཀྲེས་ནས་
 ལ་ཕུག་རད་པ་ཐོས། འཕྱར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འཕྱར་བས་མ་བཞུ་བར་གྲོངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དགའ་
 ཀྱང་གྲོགས་པོ་ལོང་བ་ཐོས་ནས་བསུ་དུ་ཕྱིན་པས་གྲོངས་ཆར་བས་མེས་ས་སྦྱོ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཁྱུས་པ། བདག་གི་གྲོགས་པོ་དེ་ལ་ཕན་པ་མ་ཐོབ་ན། གྲོགས་དང་། ལོངས་རྒྱུད་
 ཀྱང་ཐེས་མེད་པ། འདི་ལྟ་བུ་བདག་གི་གྲོགས་པོ་དེས་ལས་ཅི་བསམས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ཁྱུས་པར།
 བཀའ་རྒྱལ། འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ནི་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྦྱོས་པ་གལ་
 ཆེ་ཞིང་། རྩོན་བྱམ་ཐེ་རབ་བདེ་ཞེས་བྱ་བས་ལ་ཕུག་ཞིག་རྟེན་པ། མ་ལ་བཅོམ་ནས་ཁྱུས་བྱེད་དུ་ཕྱིན།
 རྟེན་བར་ལ་རང་མངས་རྒྱུས་ཞིག་སྤྱར་བཟེད་ཐོགས་ནས་བྱུང་བས་ལ་ཕུག་མཐོང་ནས་བསྐྱངས་པར།

མས་དེ་ལ་སྒྲིན། དེ་རྗེས་ཁོ་རྟོགས་ནས་སྒྲེབས་ཏེ། ལ་ཕུག་ག་རེ་ཟེར་བ་ལ། མས་རང་རྒྱལ་ལ་ཕུག་
 བས་ཁྱོད་རང་དགེ་ལ་ཡི་རང་བཀྲིས་མིག། །བྱས་པས། ཁོ་ཁྱོས་ནས་ངའི་ལ་ཕུག་དེ་མ་འདྲུ་བར་མི་
 རས་སྒྲིག་དང་ལ་ཕུག་མཉམ་དུ་སྒྲིན་ཅིག་བྱས་པ་དེའི་སྒྲེ་བ་གསལ་རྒྱལ་ཡིན་པས། གཞན་དུ་བསྐྱོད་
 རས་ས་བསགས་པས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཀྱང་། ཆོག་རྒྱལ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ལ་ཕུག་མ་འདྲུ་བར་འདས་སྒོ་
 གསུངས། དེ་རྣམ་འཕགས་སྒྲེས་པོ་སྒྲིན་པོ་དང་བཅས་སྒྲིན་གྱི་འཁོན་དགས་གྱིས་དམག་བསྐྱལ་ནས་
 སྤྱུའི་གྲོང་དུ་འདྲུག། དེ་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མཆོན་ཏེ། སྤྱུའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་སྐྱམ་པོ་གཅིག་གི་
 འགམ་དུ་བཞུགས་པས། འཕགས་སྒྲེས་པོས་མཐོང་བས་ཕུག་ཆ་ལ་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་སྒྲིན་ཤིང་
 བཟང་པོའི་གྲིབ་བམེལ་ལ་མི་བཞུགས་པར། སྤོང་སྐྱམ་འདིའི་འགམ་དུ་ཅི་མཛད། དེས་པས། སྤྱུ་
 འདི་རྣམས་ངའི་གཉེན་ཡིན་པས། གཉེན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་གྱིས་སྤྱུའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་སྐྱམ་འདིའི་
 ནུང་དུ་བཞུད་པ་ཡིན་གསུངས་པས། ཁོང་སྤོངས་ནས་སྤོང་བྲལ་ཏེ་ལོག་གོ། དེ་རྣམ་བཙམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་སྤྱུ་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་ལས་གྱིས་དགས་འཛོམས་པར་མཆོན་ནས། མཐས་ཅད་ཆོས་དང་། དགེ་བ་
 ལ་བསྐྱལ་བས་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ། འཕགས་
 སྒྲེས་པོ་ལ་སྒྲིན་པོའི་བྱས། འཁོན་ལན་མ་བྱས་པར་འཛོག་པའི་ཐབས་མེད་དོ། ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་
 རས་ཡང་དམག་དངས་སུ་བཅུག་པས། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་
 དམག་བསྐྱུང་དུ་བཏང་བའི་སྐབས་དེར། སྤྱུ་རྣམས་གྱིས་གྲོས་བྱས་པ། ད་ལྟ་ཡང་སྒྲིན་གྱི་ལས་ཡིན་
 པར་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པས། ད་ནི་སྤྱི་ཀྱང་སྤྱི་པ་མི་བྱེད། ཅས་དམག་ལ་ཡང་འཐབ་
 པར་མི་བྱེད་པའི་བྲིམས་བཅས་སོ། དེར་སྤྱུ་གསྐྱ་ཀ་ཟེར་བ་གྲོང་ཁྱིམ་ཤིང་སྤོང་སྐྱེ་གྲོས་ལ་མེད་
 པས་མ་ཤེས་པར་ཁོ་ཁྱོས་ནས་དམག་བཅུ་བས་པས་དག་མང་པོ་བསད། འཕགས་སྒྲེས་པོ་པམ་སྒྲེ་ལོག་
 གོ། །གསྐྱ་ཀ་སྤྱིར་ལོག་ཀྱང་། སྤྱུ་རྣམས་གྱིས་སྤྱི་པ་མི་བྱེད་པའི་བྲིམས་བཅས་པ་དང་འགལ་བས་
 རང་དུ་འོང་མ་བཅུག། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་ཉན། དབྱ་སྒྲ་དང་སེན་ཆ་
 གནང་བ་འབྱེར་ནས་བདུ་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱོས། དེས་གཞིས་བཟུང་ནས་དབྱ་སྒྲ་དང་སེན་ཆའི་མཆོད་རྟེན་
 ཡང་བཞེངས་སོ། དེ་རྣམ་འཕགས་སྒྲེས་པོས་ཡང་དམག་དངས་ནས་སྤྱུ་སྤོང་ཕུག་བདུན་ཅུ་ཅ་བདུན་
 བསད། །བྱ་པོ་གཞོན་དུ་སྤོང་ཕུག་གཅིག་བཅིངས་ནས་འབྲིད། སྤྱུ་ལྔ་བཅུ་ལྷགས་དང་། སྤོང་
 པོས་བཙམ་ནས་གྲོང་འབྱེར་སྤོང་པར་བྱས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ལས་ལ་སྤོང་རྗེ་འབྲུངས་ཏེ་
 ཐུགས་འབྱུང་བར་མཛད་དོ། །དགེ་སྤོང་རྣམས་གྱིས་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྒྲིན་ཉ་པ་རྣམས་གྱིས་

རྩ་ནང་ནས་ཉི་ཤུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཟིན་ནས། རྩ་ཏུ་ག་བཅད་དེ་མཐར་བསད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་གཞན་
 དུ་ཆོས་ཀྱན་པར་གྱུར་ཆེ་བྱིས་བདག་ཞིག་གི་ནོར་འཕྲོག་ ཁེར་བསྐྱེད་ནས་བསད་པས་རྩ་ལ་སྐྱོན་གཉིས་
 ཉི་ཉེ་དང་བྱིས་བདག་དང་། སྤྱུ་རྣམས་ནི་ཉི་པ་དང་ཆོས་ཀྱན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་སྐྱོན་གི་ལན་
 ཆགས་འདེད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་པར། བུ་རྩལ་བྱེད་ཅེས་
 པས་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར། དོན་མེད་དུ་སྤྱུ་མང་པོ་བསད་ནས་ཅི་མཛད། བྱས་
 པས་༥ ཁྲི་སྟེང་ནས་བུ་ཡང་བསད། ཁོང་རྩལ་བྱེད་པས་པ་དང་སྤྱི་པས་རྩལ་པ་ལ་སྤྱུ་འེ་བུ་མོ་བཅེངས་
 པ་རྣམས་ཡིད་མ་རངས་པས། ཁོས་རིག་ནས་དེ་དག་གི་ལག་པ་ཆོད་ཅིག ཅེས་ཀུན་གྱི་ལག་པ་བཅད་
 པའི་ཁྲག་ཅིང་དེ་ལ། ཅིང་བུ་ལག་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞིས་ད་ལྟ་འང་གྲགས་སོ། །བུ་མོ་དེ་རྣམས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ལ་སྐབས་སུ་སྤང་བས། ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་དང་གོས་སྒྲིན་ནས་ཆེ་འཕྲོས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ནས།
 དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །ལས་འབྲས་ནི་སྐྱོན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སངས་
 རྩལ་འདྲ་སྤང་འཁོར་བཅས་ལ་ཡིད་དང་བས་མཆོད་པ་བྱས། ལག་པ་དབྱུག་ཅིང་། ཁ་ནས་དབྱ་སྒྲུམ།
 འབས་སྒྲུམ། ཞེས་ཐོ་ཅོ་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་གསུངས། དེ་དུས་འཕགས་སྐྱེས་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཅི་གསུངས་པ་ཉན་བྱེད་མེ་ཞིག་བཏང་བས། དགེ་སྦྱང་རྣམས་ལ་ཞག་བདུན་ནས་རྩལ་པོ་སྐྱོན་བཅས་
 མེས་ཆོག་ནས་འཆེ་བའི་འོག་དུ་མཉར་མེད་དུ་སྐྱེ་ཞེས་གསུང་བ་ཐོས་ནས་རྩལ་པོ་ལ་བཤད་པས། རྩལ་
 དཀྱིལ་དུ་གྱུ་བཅོམ་པའི་ནང་དུ་རྩལ་སྐྱོན་རྣམས་བསྟན། ཞག་བདུན་ནས་བྱིས་དུ་མེ་མེད་པར་བྱས་ཀྱང་།
 ཁང་པའི་རྩལ་ལ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ལ་ཉི་མའི་མདངས་ཕྱི་ལ་རྩལ་བྱས། བྱིས་ལ་མེ་མོར་ནས་ཀུན་ཆོག་
 གོ་༥ ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་གདམས་པའོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་བའི་ལས་འཕགས་སྐྱེས་
 པོའི་དོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་གཉིས་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་གསུམ་པ། འཕྲོག་མའི་དོགས་པ་བཟོད་པ།

ལྟོ། ཁྲོང་ཁྲེར་རྩལ་པོའི་ཁབ་དུ་གཟུགས་ཅན་སྒྲིང་པོས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པའི་བྱིས་ས་
 བཅས་པར། ཀུན་སྐྱོ་མི་དད་པའི་ཆོ། སྐབས་ཤིག་ཁྲོང་ཁྲེར་དུ་ནད་ཡམས་དང་། བྱད་མེད་སྐྱུ་མ་
 རྣམས་ཀྱི་བུ་བརྒྱགས་པས་ཀུན་གྱང་སྐྱག་བསྐུལ་ལོ། དེ་ནས་འབངས་རྣམས་གྲོས་བྱས་དེ། རྩལ་པོའི་
 བྱད་དུ་ཕྱིན་ནས། བདག་ཅག་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འཆེ་བ་མཆིས། རྩལ་པོ་ཀུན་གྱི་དེན་ཡིན་པས་འདི་ལ་
 བཅོམ་པའི་ཐབས་ཅི་ལགས། ཞུས་པས། རྩལ་པོ་འབངས་རྣམས་ལ་ཐུགས་བཅེ་ཞིང་བྱམས་པས། ཁྲིད་

གྱི་བྱ་སྤྱང་པའི་ཐབས་ངས་བསྐྱབ། ཁྱོད་ནམས་བཅོད་པ་དང་། བུམས་པ་སྒྲོམས་ཤིག་གསུངས་པས་
 ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ལ་དད་ཅིང་མགྱ་ནས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བཤམས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཁྱིམ་
 ཏུ་འབྱུང་པོ་ནམས་ལ་མཆོད་པའི་རིམ་གྱི་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པས། ཁྱོང་ཁྱིམ་གྱི་སྒྲ་ཞིག་གིས་འདི་ནི་གནོད་
 གྱིན་མོ་འཕྲོག་མ་ཞེས་པས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་ནམས་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་
 ཀ་ལན་ཏ་ཀའི་འོད་མའི་ཆལ་དུ་སྤྱོན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་ཁུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་ཆོས་གོས་དང་ལྗང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་འཕྲོག་མའི་བྱིམ་དུ་བྱོན་ཏེ། བྱ་ལྔ་བརྒྱའི་ནང་ནས་བྱ་དགའ་
 རྩེད་ཅེས་པ་སྐྱས་སོ། །དེ་རྗེས་འཕྲོག་མ་སྐྱབས། བྱ་དགའ་ཤེད་མེད་པ་ཤེས་ནས་སྤྱིང་ཐོན་པ་ལྟར་
 སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བཅལ་བས་མ་རྟེན། དེ་ནས་སྤྱིང་བཞི་དང་། རྒྱལ་མཆོ་ཆེན་པོ། རི་
 རབ་དང་། ལྷ་གནས་སོགས་ཀུན་དུ་ངའི་བྱ་དགའ་ཤེད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་གདོང་ཡིད་ལ་མི་བརྟེན་
 པར་རྒྱག་ཅིང་འཆོལ་བའི་ཆོ། ལུས་ངན་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཀུན་གྱི་ལེགས་ཉེས་སྟོན་པས་
 དེར་ཁུས། ཞེས་སྐྱས་པ་ལྟར། འཕྲོག་མས་སྤྱོད་སྐྱགས་བཅོད་ནས་ཁུས་པས། ཞལ་འཇུག་པ་མཛད་
 ནས་འཕྲོག་མ་ཁྱོད་ལ་བྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལ། གཅིག་མེད་པར་དེ་ཙམ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་མི་དགོས། གསུངས་
 པས། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱ་སྟོར་བ་ལས་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆེ་བཅི་ལ་འབྱུང་། བྱ་འབྱུམ་ཡོད་ཀྱང་
 གཅིག་མེད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་བཅོད་སྐྱགས་མ་མཆིས། ཁུས་པས། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་
 དང་འདྲ་བས་ཁྱོད་གྱིས་སྤར་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་དེ་ཙམ་བརྒྱས། ད་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་ཤེད་ཅིང་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་འཛིན་ན། བྱ་དགའ་ཤེད་ཡོང་བ་ཤེད་དོ། །གསུངས་པས། མོ་དགའ་ནས་ཁས་སྐྱབས། བསྐྱབ་
 གཞི་བཟུང་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལྗང་བཟེད་ནས་བྱ་གནང་ངོ། །དེའི་ལས་ནི་སྤྱོན་རྒྱལ་པོའི་
 ཁྱབ་དུ་གྲོང་པ་འགའ་ཤས་ནོར་སྐྱག་ཅིང་། འགར་ཅེ་རུ་འགྲོ་བ་ལ། བརྗེ་མ་ཞིག་དར་བ་འཆོང་དུ་
 འགྲོ་བ་མཛོང་ནས། གར་མཁན་དེ་དག་ལ་སེམས་ཆགས་ནས་མིག་བརྒྱ་ཞིང་ག་ལེར་སྤྱོན་པས། དེའི་
 འདོད་པ་ཤེས་ནས་གར་མཁན་ནམས་ཀྱང་སེམས་ཆགས་པས་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱད་དོ། །དེར་མོ་ངལ་
 དུབ་སྟེ་ལུས་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་མཛོང་ནས་དང་བས་སྐྱག་འཆལ་ཞིང་། དར་པའི་རིན་
 ལ་བྱང་པའི་གིང་ཐོག་ཨ་མ་ལྔ་བརྒྱ་ལ། དེའི་བསོད་ནམས་གྱིས་ད་ལྟ་འཕྲོག་མ་མཐུ་ཅལ་ཆེ་བ་འདིར་
 སྤྱོས་ནས་བྱ་ལྔ་བརྒྱ་བྱང་། རང་རྒྱལ་ལ་སྐྱག་འཆལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་བསྐྱབ་གཞི་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས།
 ལས་གྱི་རྒྱད་ཉེ་བར་བརྟན་པོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། འཕྲོག་མའི་རྟོགས་པ་
 བཅོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་གསུམ་པོ། །

ཡལ་འདབ་བཙུ་བཞི་པ། ཆོ་འཕུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། ཁྲོང་ཁྲོང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ། བྱ་ཀ་ལན་ཏ་ཀ་གནས་པ་འོད་མའི་ཆལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཙུ་གསུམ་དང་ཐབས་གཅིག་དུ་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོ་ན་རྒྱལ་པོ་གསུགས་ཅན་སྤོང་པོ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཐོབ་པས་དད་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བའི་སེམས་སྟོན་བས་ཀྱང་སྒྲག་པར་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་པ་བཞི་དྲག་དུ་འབུལ་རྟེ་སྟེ་པོ་མང་པོ་དག་ཀྱང་མཐུན་པར་བསོད་ནམས་དང་དག་བ་སྟེལ་བ་ལ་སྦྱོར་པོ། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ལ་མ་མེ་གཅིག་པའི་སྤྱན་རྒྱ་ལ་ཞེས་པ་ནག་པོའི་མིང་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་པོ་བྱང་གི་ཉེ་འཁོར་ཁང་བཟང་འབྲས་ལ་དགའ་བའི་ཅེད་མོ་དང་བཅས་འགྲོ་བ་ན། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བསྟོན་པ་བཞིན་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་ལག་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཕྱང་བཞིག་རྒྱུད་བ་དེའི་ཕྱག་པར་བབས་པ་ལས། སྤ་མ་མཁའ་གྱིས་བཙུན་མོ་དང་འགྲོགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁུས་པས། རྒྱལ་པོ་ཕྱག་དོག་རྒྱས་ནས་མ་བཏག་པར་རང་གི་སྤྱན་རྒྱ་དེ་ལས་གྱི་བཞི་མདོར་འབྲིད་ལ་ཀར་ལག་རྣམས་ཆོད་ཅིག ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་བཅད་དེ་པོར་བས། གཞོན་རུ་ས་ལ་ཉལ་ཞིང་འཆི་ལ་འཐུག་པ་ན། དེའི་མ་དང་གཉེན་ཆེན་གང་ཡོད་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་རྟེ་མི་བཞོན་པའི་སྤྱག་བསུལ་དྲག་པོས་གདུང་བའི་ཆོ། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཕྱོགས་དེར་རྒྱ་བ་མཐོང་ནས། གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྟེན་གཞིགས་ལ་ཉེ་མེད་ཆད་པས་དབྱེད་པ་འདི་ལ་སྤྱབས་དུ་གསོལ་ཞེས་འཆི་མ་དྲག་དུ་གཏོང་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་གཞོན་རུ་ས་ལ་ཕན་པའི་རུས་མཐུ་མེད་པར་སྦྱངས་ནས་ཅང་མི་སྦྱ་བར་གཞན་དུ་སོང་ངོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་སྤྱག་བསུལ་མཁྱེན་རྟེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་དགའ་པོ་བཏང་ནས་དེ་ལ་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་མཛད་པ་ཅམ་གྱིས་གཞོན་རུའི་ཀར་ལག་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་ཞེ་མེད་པར་སྤར་བཞིན་སྟེས་པས་དད་པ་རབ་དུ་སྟེས་རྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་སུ་གྱུར། ཀུན་དགའ་པོས་ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཆར་བཅད་དོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་གྲགས་སོ། །དེའི་ཆོ་ཡལ་དེ་ན་རྟོགས་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དུག་བྱུང་བས་རན་པར་བརྟེན་བ་ལོག་པར་སྟོན་རྟེ་འགྲོ་བ་མང་པོ་བསྐྱས་པས། དེ་ལ་གང་བསྐྱས་པར་མཐོང་བ་དགཉིན་པར་བརྟེན་བ་ལ་ཡོད་ཆེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་མང་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ནི། རྒྱལ་པོ་གསུགས་ཅན་སྤོང་པོའི་གཙུང་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་པ་དུག་ལ་ཡོད་ཆེས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་མིངས་སྟོན་ཅི་བདོག་དེ་དག་ལ་དབུལ་རྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉི་མ་གར་བ་ཤེས་རབ་

གྲིས་ཀྱན་ཏུ་ལྷ་མ་མེར་མཛད་ཀྱང་དེ་ལ་ངན་པར་བརྟུ་བས་མོས་པའི་མེམས་མེད་དོ། །ཀྱལ་པོ་གཟུགས་
 ཅན་སྤོང་པོན་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཟུགས་བཅེ་བས་ཐབས་གྲིས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བར་སྐུལ་ན་
 ཡང་བསྟོན་བ་བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་མ་བྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་གྲིས་ཤིག་ཅེས་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་བསྐུལ་རུང་། བདག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱོང་གོ་བྱ་ཏ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་དོ། །འོན་
 ཀྱང་ཀྱལ་པོའི་བཀའ་བཅག་པར་མི་རིགས་པས་མཆོད་སྟོན་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས་འཛོད་པར་གང་རུང་
 འོངས་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་སྦྱིན་ནི་ཞེས་བྱ་ནས། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བཤམས་ཏེ་སྟོན་བཞིང་སྟེ་སྟོན་པ་
 དུག་ནི་འཛོད་པར་བཏང་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷགས་ནས་གྲལ་གྱི་སྟོན་ལ་འདུག་གོ། །སངས་རྒྱས་དང་དགེ་
 འདུན་ནམས་མ་ཕྱོན་པས། ཀྱལ་པོས་དགེ་སྦྱོང་གོ་བྱ་ཏ་མ་སྦྱོན་དོངས་ཤིག་ཅེས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྐུལ་
 བར་། །བདག་གིས་མཆོད་པ་བཤམས་ཏེ་གདུགས་ཆོད་ལ་བབས་ན་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་མི་གཤེགས། ཀྱལ་
 པོས་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཉིད་སྦྱོན་འདྲན་དུ་འགྲོ་མི་རྣམས་ནའང་མི་ཞིག་གདུགས་ཆོད་ལ་བབ་པོ་ཞེས་སྦྱོན་
 འདྲན་པ་ཐོངས་ཤིག་གསུངས་པར། གཙུང་གིས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་སྦྱོན་འདྲན་དུ་བཏང་བས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་གཤེགས་ནས་གྲལ་རིམས་བཞིན་དུ་བཞུགས་
 སོ། །སྟོན་པ་དུག་གྲལ་གྱི་ལྷག་ན་འདུག་པ་ཡང་གྲལ་གྱི་འོག་ན་འདུག་པར་གྱུར་ནས་མཐུ་མེད་པ་སྦྱངས་
 ཤིང་དེ་བཞིན་ལན་གསུམ་གྱི་བར་གྲལ་གྱི་འོག་ཁོ་ནར་བྱུང་དོ། །འོན་པོ་བདག་གིས་གནས་བཞུན་ལ་ཁུ་
 བྲིམས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་སྟོན་པ་དུག་ལ་ཁུ་བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྐུལ་པ་དང་།
 སྟོན་པ་དུག་ལ་ཁུ་བྲིམས་པས་ཁུ་སྟོད་ཀྱི་ཁ་འགག་སྟེ་ཁུ་འབྱུང་དུ་མ་བཏབ་པས། སྐར་ཡང་སངས་རྒྱས་
 རས་མཐར་གྱིས་གསོལ་ནས་ཁུ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱན་ལག་པ་དཀྱས་སོ། །སྦྱོན་བདག་གིས་བསོད་སྟོམས་
 ཐོགས་ཏེ་སྟོན་ལམ་གདབ་པར་གསོལ་བ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྦྱོན་བདག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
 སྐུལ་ནོ། ཐོག་མ་ཡང་དེད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་ད་ཡང་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་དུག་ལ་སྟོན་ལམ་གདབ་པར་
 གསོལ་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྐུལ་པ། སྦྱོན་བདག་གིས་སྟོན་པ་ནམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ་སྟོན་ལམ་གདབ་
 པར་གསོལ་བ་ན། སྟོན་པ་དུག་ཁ་འཐམ་ནས་ཅང་སྦྱ་མ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་གསོལ་ཅིག་ཅེས་ལག་
 བཅ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆངས་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུའི་གསུང་གིས་སྟོན་ལམ་གདབ་
 པོ། །སྦྱོན་བདག་གིས་བསོད་སྟོམས་བྲིམས་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་
 པ་ལ་བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྐུལ་པས། སྟོན་པ་དུག་ལ་བྲིམས་པར་ཞལ་ཟས་ནམས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་
 ལ་འཕགས་ཏེ་བྲིམ་དུ་མེད་པར་གྱུར་ནོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ལོགས་སུ་བྲིམས་པ་དང་། ཞལ་ཟས་

[illegible]

སྤྱིང་ཤུག་ལེ་བུ་འདི་ལ་ཀུན་གྱིས་རིམ་འགོ་དང་བཀུར་སྟེ་བྱེད་དེ། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་ལོ་བྱང་རྟེན་པར་
 མ་གྱུར་གྱི། དནི་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱིས་དགེ་སྤྱོད་ཀོ་ཉུ་ཏ་མ་མིའི་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་ལ་འགྲགས་
 མོ། རྟེན་དགེ་སྤྱོད་ཀོ་ཉུ་ཏ་མས་ཆོ་འཕུལ་གཅིག་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་ན། བདག་ཅག་གིས་གཉིས་བརྟན་
 རོ། རྟེན་དགེ་སྤྱོད་ཀོ་ཉུ་ཏ་མས་གཉིས་ན། བདག་ཅག་གིས་བཞིའོ། ཀོ་ཉུ་ཏ་མས་བཞི་ན། བདག་ཅག་
 གིས་བརྟན་དོ། ཀོ་ཉུ་ཏ་མས་བརྟན་ན། བདག་ཅག་གིས་བརྟ་ཏུག་གོ། ཀོ་ཉུ་ཏ་མས་བརྟ་ཏུག་ན།
 བདག་ཅག་གིས་སུམ་ཏུ་ཅ་གཉིས་སོ། རྟེན་དགེ་སྤྱོད་ཀོ་ཉུ་ཏ་མས་རི་རྟེན་དུ་མིའི་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་
 བརྟན་པ་ལ། བདག་ཅག་གིས་ཉིས་འགྱུར་སུམ་འགྱུར་ལྷ་བརྟ་མིའི་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་ལས་འཕགས་
 པར་བརྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་བདུད་ཀྱི་སྒྲ་མས་འཕུལ་གྱིས་རྟུས་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་གདེངས་བཅོལ་
 ཏེ་ཞེ་སྤང་གི་དུ་བ་མུན་སྒར་གཏིབ་ཅིང་རྩོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དུག་ཀྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་
 པོ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་དུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཀྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ལ་ཀྱལ་བ་དང་ཆེ་རིང་པར་
 མོག་ཅིག་ཞེས་ཤིས་པ་སྟོན་དུ་བཞེད་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། ལ། ཉགས་ལ་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་
 ཀོ་ཉུ་ཏ་མ་ཞེས་པ་མངོན་པའི་ང་ཀྱལ་ཅན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཁས་འཆེ་བ་འདི་དང་། དེད་ནམས་
 རྩ་འཕུལ་གྱི་མཐུ་འགན་དུ་འཇུག་དགོས། རྩ་འཕུལ་སུ་ཆེ་བ་དེས་ད་ནས་བཟུང་འགོ་བགས་སུམ་གྱིས་མཆོད་
 པའི་འོས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་ཞུས་པས། ཀྱལ་པོས་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་འདི་ཅི་
 འདྲ་ན། ཞ་པོ་རྒྱུ་དུམ་རིམ་འཛིན་པ་འོས་སམ་ཅི། བྱེ་མ་ལེབ་ནམས་མར་མེ་ལ་འགན་པ་དང་
 འདྲ་བས་དེ་སྐད་མ་སྒྲ་ཞིག ཀལ་ཏེ་སྒྲ་ན། དའི་རྒྱུང་ཁྱེར་དུ་མ་འདུག་པར་སོང་ཞེས་གསུངས་པས་
 སུ་སྟེགས་པ་ནམས་མ་དགའ་བར། ཀྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་འདི་རྩོངས་པ་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་འདུག རྟེན་ཀྱལ་པོ་གཞན་གྱི་སར་འགྲོ་བེར་པའི་སྐབས་སྟོན་པ་དུག་ནས་སྒར་ཡང་ཀྱལ་པོ་ལ་གསོལ་
 བ། རྟེན་དགེ་སྤྱོད་ཀོ་ཉུ་ཏ་མས་ཆོ་འཕུལ་དང་ལྷན་ཞིང་ཤེས་པར་སྒྲ་བ་ལགས་ན། དགེ་སྤྱོད་ཀོ་ཉུ་ཏ་མ་
 ཡང་བདག་ཉིད་ཆོ་འཕུལ་དང་ལྷན་ཞིང་ཤེས་པར་སྒྲ་འོ་ཞེས་མཆིས་ན་ཤེས་པར་སྒྲ་བ་ནི་ཤེས་པར་སྒྲ་བ་
 དང་ལྷན་ཅིག་མིའི་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་འགན་དུ་བཞུགས་པར་རིགས་གྱི། བདག་ཅག་ནམས་སྤྱོད་
 ཅིག་ཅེས་སྒྲས་པ་དང་། ཀྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་དེ་དག་ལ་བགད་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་པ། ཁྱོད་
 ནམས་རེ་སྟེན། ཁྱོད་ནམས་རེ་འཕུལ། སངས་རྒྱུ་ཞི་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་བ། རྩ་འཕུལ་ཆེ་བ།
 ཆོ་འཕུལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་འདྲ་བ་ནི་མིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ཉི་མ་ལ་འགན་
 པ་འཇམ། རྟེན་ཞིག་གི་རྩ་རྩ་མཆོ་དང་འགན་པ་འཇམ། ས་སྒར་མ་མེད་གོ་དང་འགན་པ་འཇམ། བྱི་བུན་

ལྷན་པོ་ལ་འཕངས་མཐོ་བ་འགན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཆེ་ཆུང་བྱུང་ཞུགས་པར་མངོན་པས་ངན་པར་སྒྲ་བ་
 ཉ་ཅང་ཡང་ལྷན་ཆ་བ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷན་པ་དྲུག་གིས་ཡང་སྒྲས་པ། མངོན་ཉལ་གྱིས་
 འབྱུང་བ་རྒྱལ་པོས་མ་གཟིགས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོ་འགན་ན་འགན་པས་འག་ཏུ་རྒྱལ་
 བ་མཐོན་ནོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲས་པ། འགན་འདོད་ན་འགན་པར་རིག་སྟེ་བྱིད་རྣམས་སྦྱངས་ཀྱི་དྲོགས་
 མོ་ཞེས་གསུངས་པས། ལྷན་པ་དྲུག་གིས་སྒྲས་པ། དེ་དེ་ཞག་བདུན་ནས་འགན་པའི་ས་ཕྱོགས་བྱི་དོར་
 མངོན་ཅིག་ཅེས་སྒྲས་ནས། དེ་དག་ཕྱིར་དེར་བའི་འག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྦྱང་པོས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་པ་དང་། རང་ག་ཞན་རྣམས་ཆོ་འཕུལ་གྱི་ལྷས་མོ་བལྟ་བར་འདོད་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཞུས་པ། ལྷ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་དོག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པ་ལ་མ་བཟོད་ནས་ལྷན་པ་དྲུག་གི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་འཕུལ་འགན་ནོ་ཞེས་མཆིས་ཏེ། བདག་
 གིས་བགག་ན་ཡང་མ་བརྟུབས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་འཕུལ་གྱི་མཐུ་བརྟན་ཏེ། འདི་བདག་
 གི་དྲོགས་པ་འཛོམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བུ་ཤིང་རབ་ཏུ་གསལ་བས་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་དཔྱིད་ངན་
 ལྷན་པ་ལྷ་བུ་རྣམས་མ་ལུས་པར་བརྟག་པར་མངོན། ཅེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱོ་བ་མེད་པའི་བཀའ་རྩལ་པ། རྒྱལ་པོ། གཞན་དག་འཛོམས་པ་
 དང་། རྩོད་པ་དང་། རྒྱགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བཟུང་བར་བྱ།
 འགན་སེམས་ཀྱིས་མ་རོལ་གྱི་སྒྲགས་པ་འཕྲོག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷག་དོག་གི་དྲི་མ་ཅན་ཡིན། དཔུང་
 ན་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བས་དེས་ཅི་བྱ། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་དེ་
 རང་གི་ཆོས་རྒྱས་སོན་པས་བརྟགས་འོས་མིན། ཡོན་ཏན་ནི་སྤང་ལ་གཞལ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་
 ཏན་ལྷན་ཡང་གཞན་ལ་དྲངས་སེམས་མེད་ན་ལག་ཏུ་མར་མེ་ཐོགས་པས་སྤྲོད་ཀྱི་གྲིབ་མས་བསྐྱིབས་པ་
 དང་འདྲ་བས་ཅི་བྱར་ཡོད། དེས་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ཐུགས་རྩལ་ཏུ་ཞི་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་
 བཞུགས་པ་ལ། ཡང་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ། ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་ན་བ་འཕེག་པར་འདུག་
 པས་ངོ་མཆར་གྱི་ཆོ་འཕུལ་བརྟན་པར་མངོན་དུ་གསོལ། ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། ། དེར་རྒྱལ་པོ་མགྱུ་བས་ཞག་བདུན་ནས་ཆོ་འཕུལ་འགན་པར་དུས་
 བཏབ་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྩལ་པ། རྒྱལ་པོ། ང་བདག་དུས་མཁའ་གྱིས་གང་དུ་འགན་
 པའི་གནས་ཡངས་པ་ཞིག་ཏུ་བྱི་དོར་གྱིས་གིག་ཅེས་བཀའ་རྩལ་ནས། རྒྱལ་པོས་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་གནས་
 ཡངས་པ་ཞིག་ཏུ་ཐུག་བདར་བྱས་ནས་སེམས་ཀྱི་བཀའ་མཐོང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་བཙུག་སྟེ་མཆོད་

པའི་བྱེ་བྲག་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་མངོས་པར་བརྒྱན་དགོས་ཞེས་བཀོད། དེ་ལྟར་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་དུས་
 ལུ་ཐམས་ཅད་མཐོང་དུ་རེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་གསེགས་
 ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བཞུད་དོ། །ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙ་བྱི་དང་མི་མང་པོས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཆོད་
 རྒྱུ་མང་པོས་བསྟུན། རྟོན་པ་དུག་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ་དགེ་སྦྱོང་གོ་འདུག་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་བདག་ཅག་
 མི་ཐུབ་པའི་ཞེས་བྱས་ན་ཁྱོད་ཡིད་མི་ཆེས་ཏེ། ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་དུས་བྱས་པ་ལས་ཁྱོ་ལ་དེ་ཡངས་པ་
 ཅན་དུ་བྱོས་པའི་ཞེས་བསྐྱགས་ཏེ། རྟོན་པ་དུག་པ་རྒྱལ་རྒྱུ་ཤིང་སྤྱོད་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེགས་སོ། །དེའི་
 ཆོ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་བཤམས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་བྱི་ཕྱག་བརྒྱ་བཞི་མཆོད་པའི་
 ཡོ་བྱད་དང་འཆོ་བའི་རྒྱགས་འཁྱེར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་རྒྱུ་ཞེས་སུ་ཞུགས། རྟོན་པ་དུག་དང་
 ལི་ཙ་བྱི་ནམས་འཁོར་ཡོ་བྱད་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་བཞིན་དུ་སྦྱར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་གྱི་ཤར་
 གསེགས་སོ། །དེའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡ་ན་རྟོན་འབངས་དང་བཅས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བསྟུན། དེར་
 ཡང་རྟོན་པ་དུག་གིས་སྦྱར་བཞིན་འགྲན་པར་ཞུས། དེའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡ་ནས་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་
 པོ་བཞིན་དུ་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་བཤམས་ཏེ་དོང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་ཡུལ་སྦྱར་
 གྱིར་གསེགས་སོ། །དེའི་རྒྱལ་པོ་ཤུན་ཅིང་ལ་རྟོན་འབངས་དང་བཅས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བསྟུན།
 རྟོན་པ་དུག་ཀྱང་བྱི་བཞིན་བསྐྱེགས། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡ་ན་འཁོར་སྤྱིང་ཕྱག་བརྒྱད་ཁྱི་དང་། རྒྱལ་
 པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་ཡུལ་སྦྱར་གྱིར་གསེགས་སོ། དེ་ནས་རྟོན་པ་དུག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོ་
 འཕྲུལ་འགྲན་པར་བསྟུན་པོ། རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་དོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་ཐོག་ཆ་བྱི་གསེགས་སོ། །ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་ཕར་མ་
 ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་རྟོན་མང་པོས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བསྟུན། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་
 པོ་ཤུན་ཅིང་ལ་འཁོར་བྱི་ཕྱག་ལྔ་དང་། གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲོགས་ཏེ་ཡུལ་
 ཐོག་ཆ་བྱི་དོང་དོ། །རྟོན་པ་དུག་པོ་ཡང་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐད་ཆེན་པོས་དགེ་སྦྱོང་གོ་འདུག་པ་དང་
 ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པར་གྱིས་ཤིག་སྦྱས་སོ། དེའི་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་ཉིད་དུས་མཁའ་ནི་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་དོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་བཤམས་
 ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་སྦྱར་རྒྱ་སེར་གསེགས་སོ། །ཡུལ་དེའི་
 རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་རྟོན་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བསྟུན། རྟོན་
 པ་དུག་པོ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་དོང་དོ། རྒྱལ་པོ་ཨིན་ཕར་མ་ཡང་འཁོར་བྱི་ཕྱག་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱལ་

པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲོགས་ཏེ་གནས་དེར་སོང་ངོ་། །སྟོན་པ་དྲུག་ཀྱང་
 དེར་ཕྱིན་ཏེ་སྤར་བཞིན་ཀྱལ་པོ་ལ་གསོལ་ནས། ཀྱལ་པོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པར་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ང་ཉིད་དུས་མཁའ་ནོ་ཞེས་བཀའ་ལྷུ་ལོ། །དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་
 བཤམས་ཏེ་དོང་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་སྤྱོད་གི་དག་འདུན་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་སེར་སྤར་གཤེགས་
 མོ། །ཡུལ་སེར་སྤྱི་ལྷུ་ལི་རིགས་རྣམས་ལ་སྤྱད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསུའོ། །སྟོན་པ་དྲུག་པོ་
 ཡང་སྤར་བཞིན་དོང་ངོ་། །ཀྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་འཁོར་བྱི་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་དང་། གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་
 ལ་སོགས་ཏེ་ཀྱལ་པོ་དྲུག་ཆར་ཡང་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དུ་ཕྱེབས་པའི་རྗེས་སུ་
 དོང་ངོ་། །སྟོན་པ་དྲུག་ཀྱང་དེར་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷུ་ལི་རིགས་རྣམས་ལ་དག་སྤྱོད་གོ་ཕྱུ་ཏ་མ་དང་ཆོ་
 འཕུལ་འགན་པར་བྱས་པ་ལས་དེད་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེ་བ་མ་བཟོད་པར་འདི་བར་བྱོལ་ལེ་ཞེས་ཡོངས་གཏས་
 བྱས་སོ། །དེ་ནས་ལྷུ་ལི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་ང་ཉིད་དུས་མཁའ་ནོ་ཞེས་བཀའ་ལྷུ་ལོ། །དེ་ནས་ལྷུ་ལི་རིགས་རྣམས་མཆོད་པའི་
 ཡོ་བྱད་སྤར་ཞིང་བཤམས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་སྤྱོད་གི་དག་འདུན་བཅས་པ་ཡུལ་མཉན་
 ཡོད་དུ་གཤེགས་སོ། །དེའི་ཆོ་མཉན་ཡོད་དུ་ཡོད་པའི་ཀྱལ་པོ་གསལ་ཀྱལ་ཡང་འཁོར་སྟོན་བྱི་ཕྱག་དྲུ་
 མ་དང་བཅས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསུའོ། །སྟོན་པ་དྲུག་
 པོ་ཡང་སྤར་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །ལྷུ་ལི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བྱི་ཕྱག་དགུ་དང་། ཀྱལ་པོ་གཟུགས་
 ཅན་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱལ་པོ་རྣམས་དང་འཁོར་དག་གིས་མཉན་ཡོད་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་རྫོངས་ཡོངས་
 སུ་གང་ངོ་། །སྟོན་པ་དྲུག་པོས་ཀྱལ་པོ་གསལ་ཀྱལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ། གྱེ་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ།
 དག་སྤྱོད་གོ་ཕྱུ་ཏ་མ་དང་བདག་ཅག་ཆོ་འཕུལ་འགན་པར་དུས་བྱས་པ་ལས་ད་དུས་ལ་བབ་པ་དང་བྱོལ་
 ཞིང་བྱོས་ཏེ་འདིར་མཆིས་པ། ད་ནི་འཁོར་མང་པོ་ཡང་ཀྱལ་པོའི་ཡུལ་དུ་ཆོགས་ཀྱི། ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོས་
 བདག་ཅག་ཆོ་འཕུལ་འགན་དུ་ཆུག་ཅིག་ཅེས་གསོལ་པས། ཀྱལ་པོ་གསལ་ཀྱལ་ཀྱིས་བགད་དེ་འདི་སྐད་
 དུ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བྱིད་ལྷ་བྱ་
 མ་རབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་ཆོ་འཕུལ་འགན་པར་བྱེད་ཅེས་བགོའོ། །འོན་
 ཀྱང་སྟོན་པ་དྲུག་པོ་དག་འགན་མི་བྱབ་སྟེ་ང་ཀྱལ་སྟོམས་པས། ཀྱལ་པོ་གསལ་ཀྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གང་ན་བ་དེར་སོང་ནས་ཐལ་མོ་སྤར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །སྟོན་པ་དྲུག་པོ་དག་གིས་ཆོ་འཕུལ་
 འགན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བྱིར་ཆོ་

འཕྲུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བར་གསེལ། ཅེས་ཞུས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ང་ཉིད་དུས་མཁའ་ན་ཞེས་
 བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་བྱུང་གིས་སྒྲོན་པོ་ནམས་ལ་འདི་སྐད་དོ། །ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་
 གནས་ཡངས་ཤིང་མཉམ་པར་ཕྱག་བཏར་དང་། མེ་ཉོག་དང་། སྒྲིམ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་ཨེས་ཀྱི་བཀོད་
 པ་མང་དུ་བཤམས་ཏེ་སེལླེའི་བྲི་བཅུག་ནས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་མས་བརྒྱན་
 ཏེ་ལྷ་མིའི་འཁོར་ཆོགས་མང་པོ་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་ཆོད་བྱིད་རྩ་ར་བ་ཞེས་པ་དོར་རྩ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་
 ཉིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་བསྐྱུ་གནས་སུ་སྒྲོན་དངས་ཏེ་སེལླེའི་བྲི་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་
 སུ་གསེལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་བྱུང་གིས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དང་ཞལ་ཟས་བཟང་པོ་བཤམས་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རང་གི་ཕྱག་བཏར་ཏེ་ཡུལ་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོམས་ཤིང་གསེལ་ནས་
 ཆོམས་ཤིང་ས་ལ་བཅུགས་སོ། །ས་ལ་བཅུགས་མ་ཐག་དུ་སྒྲེས་ནས་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་རྒྱས་པ་མཐོ་ཆོད་
 དཔག་ཆོད་ལྟ་བུ་པར་གྱུར་ཏེ། ཡལ་ག་དང་ལོ་མས་ཁོར་ཁོར་ཡུག་དུ་དཔག་ཆོད་ལྟ་བུ་ཁེབས་སོ། །
 དེ་མ་ཐག་དུ་མེ་ཉོག་ཤིང་དེའི་འཕང་ལོ་ཅོམ་སྒྲེས་ནས་འབྲས་བུ་བྲེ་ལྟ་གཤིང་བའི་བུས་པ་ཅོམ་དུ་གྱུར་ཏེ།
 ཅ་བ་དང་། ཡལ་ག་དང་། འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་ནས་ཁ་དོག་
 ནས་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་སུ་འཆོར་ཞིང་འབར་ཏེ། ཉི་ལྔའི་འོད་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་བཅོམ་ན་
 བདུད་ཅིའི་རོ་བས་ཀྱང་ལྷག་སྟེ། རྩི་བསྐྱུང་གི་ཀྱན་དུ་དད་པའི་དྲིམ་སོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུག་གསུམ་
 ཞི་ནས་བདེ་ཞིང་ཆོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱུང་བསྐྱུང་ཅན་གྱི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ལ་རེག་ན་ཤིན་དུ་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྱུང་དོ། །མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིང་དེ་ལ་ཤིན་དུ་དད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་
 ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བརྟན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དང་མཐུན་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་།
 ལྷར་སྒྲེ་བ་ཡང་རབ་དུ་མང་ངོ། །དེའི་བྱིས་ཉིན་ཆོས་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏུ་ཡ་ནས་མཆོད་ཨེས་བཟང་
 པོས་སངས་རྒྱས་སྒྲོན་དངས་ནས། དེའི་ཆོད་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་རིན་
 པོ་ཆེའི་རི་གཉིས་ཤིག་སྤྲུལ་ཏེ། ཤིན་དུ་མཐོ་བ་མཛེས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ནས་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྷར་
 འཆོར་བ། ཤིང་ནས་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་སྒྲེས་པ། མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་རབ་དུ་རྒྱས་པ། སྤྱོད་ཤིན་དུ་
 སྒྲོན་པ་འབྱུང་བ། རི་གཅིག་གི་ཕྱོ་མོ་ལ་འབྲས་བུ་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་འཇམ་ཞིང་མངར་བ་བྱུང་སྟེ་མི་
 མང་པོ་དག་ཡིད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཆོམ་པར་ཟེའོ། རི་གཅིག་གི་ཕྱོ་མོ་ལ་རྩ་ཤིན་དུ་འཇམ་པ་དང་མངར་
 བ་སྒྲེས་ཏེ་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་ནམས་དེ་ལ་ཡིད་བཞིན་དུ་ཟ་ཞིང་ཆོམ་པར་སྤྲུལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་སུ་ཆོས་བརྟན་པས་སེམས་ནས་པར་གྲོལ་ཏེ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་

བསྐྱེད་པ་དང་། མཐོང་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་པའི་གྲངས་ཀྱང་རབ་དུ་མང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་གསུམ་
 ལ་ཀྱལ་པོ་ཤུན་ཅིང་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་པ་སྤྱར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་བསལ་ནས།
 ཞལ་བསལ་པའི་ཆུ་སྐར་ས་ལ་དོར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྫིང་བྱར་གྱུར་ནས། ཁོར་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཆད་ཉིས་
 བརྒྱ་ཡིད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲ་བདུན་གྱིས་ནམ་པར་སྤྲས་པ་ཁ་དོག་ནམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་འཆོར་བ། རྫིང་བྱ་
 དེ་ཆུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ། རྫིང་གི་ཞབས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲ་བདུན་གྱི་བྱེ་མས་བཅུ་ལ་བ། བསྐྱེད་
 ཆེ་རྒྱས་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་ནམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། བསྐྱེད་པོ་དང་། སེར་པོ་
 དང་། རྟ་དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ལེ་ཆན་དང་། མཆན་ལ་སོགས་པའོ། །པས་དེའི་ཁྱི་ཡང་
 ཀུན་དུ་དང་ཅིང་སྟོལ། བསྐྱེད་པ་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འོད་ཟེར་འཆོར་ཏེ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གནས་
 ས་ཀྱན་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ། འཁོར་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རྫིང་དེ་ལ་ལྟ་ཞིང་རབ་དུ་དགའ་
 ནས་བསྟོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་མང་པོའི་ལོ་བྱད་སྤྱར་ནས་མཐོང་རིས་ཀྱི་ལྷར་
 སྐྱེས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དཔག་དུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་བཞི་ལ་ཀྱལ་པོ་མེ་རྩ་
 སར་མས་མཆོད་པའི་ལོ་བྱད་བཤམས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་
 ཉིན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་རྫིང་དེའི་ངོས་བཞིར། ཡུར་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡིད་ལ་ཕྱིར་ཡང་འཁོར་ཞིང་
 རྫིང་ཉིད་དུ་འབབ་པ་དང་། ཆུ་འབབ་པའི་སྐྱེ་ལས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལྟ་བུ་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་
 ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་དང་། མདོན་
 པར་ཤེས་པ་བྱུག་དང་། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་།
 ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་སོགས་ཏེ་ཆོས་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྱུང་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་ཆུད་ཅིང་རྟོགས་
 ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་འབྲས་བྱ་དང་། མཐོང་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
 བསྐྱེད་པ་ཡང་རབ་དུ་མང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་ལྷ་ལ་ཀྱལ་པོ་ཆོངས་བྱིན་གྱིས་དད་པས་སྤྱན་དྲངས་
 ཏེ་མཆོད་པའི་ལོ་བྱད་བཤམས་སོ། །དེའི་ཉིན་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྟོན་ནས་གསེར་གྱི་མདོག་
 ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་བཀྲེན་ས། ལྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་དུ་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ། འོད་དེས་
 རེག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུག་གསུམ་དང་སྤྱིབ་པ་ལྟ་དང་བྱལ་ཏེ། ལུས་དང་སེམས་རབ་དུ་བཏོང་
 བའི་ལྷར་དགེ་སྟོང་དག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དང་འབྲེལ། འཁོར་མང་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མོས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ། ཆུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། མཐོང་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་མེད་དོ།

དེའི་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་དྲུག་ལ་ལི་ཅ་བྱི་ན་མས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་ནས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱང་ལྟར་རྟེ། དེའི་ཉིན་
 པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་མང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་གི་བསམ་པ་གཅིག་གིས་མེས་པར་
 བྱས་རྟེ། སོ་སོའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། སོ་སོ་ནས་དགའ་སྡེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟགས་སོ། དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ཁོང་དུ་ཆུང་
 ཅིང་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་སྒྲིན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་རིས་ཀྱི་ལྟར་
 སྒྲེ་བར་སྒྲིན་པ་ཡང་གྲངས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་བདུན་ལ་གྲུག་འཛིན་གས་ན་མས་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱས་སྤྱན་དྲངས་རྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཉིན་པར་འཁོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་འཁོར་
 ལོས་བསྟར་བའི་རྒྱལ་པོར་བསྟར་རྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ན་དང་། བུ་སྟོང་དུ་ལྷན་པར་སྤྱལ་ནས་རྒྱལ་
 སྤན་དང་སྒྲིན་པོ་ན་མས་ཀྱིས་བསྒྲི་སྒྲུངས་བྱས་པར་མཐོང་སྟེ། སོ་སོ་ནས་ངོ་མཆར་སྒྲུང་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲེ་
 བ་སྟེས་ནས། སྒྲོ་བ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ན་མ་པར་སྤེལ་བའི་བསྟན་པས་སོ་སོའི་ཡིད་ཆོས་
 པར་གྱུར་རྟེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྤྲེས་
 པ་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་དོ། །དེའི་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་བདུན་ལ་སྒྲའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 སྤྱན་དྲངས་རྟེ། རྒྱའི་མེ་རྒྱའི་ཁྲི་བ་མམས་པ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བསྟགས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གཡོན་ནས་
 མཆོད་པ་བྱེད། ཆངས་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཡས་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །ཁྱུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་སོགས་
 སོ་སོའི་ཁྲི་དང་གལ་ལ་འཁོད་ཅིང་། ལྷ་དང་མིའི་ཁྲི་མཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་བསྟུས། ལྷ་ན་མས་
 ཀྱིས་ན་མ་མཁའ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བྱེད། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱི་སྒྲའི་གཟི་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱེགས་པ་ན་མས་གཏམ་ལབ་མི་ཤེས། ཟས་ཟ་མི་ཤེས། བྱང་ལོགས་ལ་རི་
 མོ་བྱིས་པ་བཞིན་ལུས་གཡོ་འགལ་མེད་པར་ལུས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱེ་འགྲམ་ལས་འབྱུངས་
 པའི་མེ་དབྱང་ཆེན་པོར་བ་དུ་འབར་བས་སྤྱེགས་པ་ན་མས་མེ་དེ་ལ་ཤིན་དུ་མགུ་སྟེ། འོ། ཆོ་འཕུལ་
 ག་རེ། འདུན་ཁང་དང་བཅས་པ་མེས་ཆེན་གོ་ཞིས་མགོ་བོ་བཞེགས་ནས་ཀྱན་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་སྟོག་པ་
 ན། །འདུན་ཁང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སྤྱངས། མེད་པ་གསུམ་ཡང་འཛིག་དུ་འཆའ་བའི་འཛིགས་སུ་
 རུང་བའི་མེ་སྟེ་ན་མས་པར་སྤྱེ་ལྷུང་འཇམ་པར་མཛད་ནས་ཡང་སྤྱུ་རྒྱའི་རུང་པོར་བསྟར་བ་ལས་བདུད་རྩིའི་
 འོད་ཟེར་རྒྱ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཆོགས་པ་ལས་ལྟག་པ་སྟོས། སྒྲའི་གཟི་བརྒྱུད་ཉི་མ་ལས་རབ་དུ་རྒྱས་ཤིང་། འདུན་
 དྲུག་སེར་གྱི་པར་རྒྱ་རྩི་བསུང་མངར་པོས་རྒྱང་དུ་གན་ན་མས་འདུ་བའི་པད་སྟོང་ཆེན་པོ་འབྱུངས་པའི་ཅེར་སྤྱེ་
 འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་ལམ་སྤྱེ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། སྤྱེ་གསེར་གྱི་རི་པོ་ལ་ཉི་ཟླའི་

འོད་གྲིས་བརྒྱན་པ་ལྟར་འཛིན་རྟེན་བདེ་བར་མཛད་པ་ལ། ཉམ་མཁའ་ནས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། མིག་མི་འཇུག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བཞུ། ལྷ་དང་བྱི་ཟླ་མིའམ་ཅི་དང་ཐུབ་
 དབང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་འི་རྩ་ལྷ་དྲུང་དང་བཅས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་དཔུངས་སྒྲོག་ ཁྱི་རྣམས་ཀྱིང་།
 ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ཤིང་དག་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་ལོགས་འཛོལ་བྱ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ། དེར་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཞལ་གྱི་པར་ཆོས་ཀྱི་གེ་སར་འཇུག་པས་གསུང་གི་སྒྲུང་ཅི་མངར་བས་རང་རང་སྟོད་ང་
 མཆོམས་པའི་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་སེམས་སྤྲིན་པའི་བྱ་བ་ཐུལ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་ཐོབ།
 ཁོན་སེམས་དོར་ལ་ཞི་བདེར་འདུག འཆི་བའི་དུག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅི་འབྲང་། དག་པའི་གྲོགས་
 བརྟེན་༥ ལུས་འདི་རིང་པོར་མི་གནས། དཔལ་འབྱོར་མི་དག་པ། ལང་ཆོ་སྦྱར་དུ་གས། ལུས་འདི་
 ཡང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རྟེན་མགོན་ཁང་ལྷ་བུ། གྲོགས་ནི་མགོན་པོ་འདྲ་བས་ཡུད་ཅམ་ཡིན། དེ་བས་ཆོས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་དག་དུ་འབད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་མཐུས་སྒྱེ་པོའི་
 ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་པའི་རི་བོ་ནི་ཤུའི་ཅི་མོ་དེ་རྩེའི་ཐོག་གིས་བཅོམ་པ་བཞིན་གྱུར་དོ།
 དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སངས་ཁྱིའི་ནང་ནས་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་སྒྲུང་ལྷ་པའི་སྒྲུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་།
 དེ་མ་ཐག་སྤྲིན་པོ་ལྷ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྤྲིན་པ་དུག་གི་བྱི་དྲུངས་ནས་བཤེག་ཅིང་། གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་དོ་
 རེས་ནི་དེ་རྩེའི་ཅི་མོ་ལ་མེ་འབར་བ་ཐོགས་ཏེ་སྤྲེགས་པ་རྣམས་ནི་དག་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ཡིན་ཞེས་སྤྲིན་པ་དུག་གི་མགོ་པོར་འདེགས་སོ། སྤྲིན་པ་དུག་པོ་ཤིན་དུ་སྦྱངས་ཏེ་འཛིན་པས་
 སྤྲུགས་ནས་ཐེར་ཁིང་ཐོས་པར། དེ་མ་ཐག་དུག་པོའི་རྒྱུང་འཁྱབས་ཀྱིས་དཀྱིས་པའི་ཆར་གྱིས་སྤྲེགས་
 པ་རྣམས་འབྱེར། ལ་ལ་ནི་ཆུར་མཆོངས། ལ་ལ་ཤིང་སྟོང་ལ་འདུ། ལ་ལ་ས་ཁྲུང་དུ་ཡིབ་པ་ལ་སོགས་
 ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་སྦྱིང་རྩེས་བཀའ་རྩུལ་པ། རི་དང་
 རྟགས་ཆལ་དང་རྒྱང་ཁྲུང་སོགས་ནི་སྤར་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུབས་སུ་བརྟེན་པ་ནི་ལོག་པས་ནོར། དེ་དག་
 གིས་དག་དུ་འཛིན་སྦྱོབས་མི་ཐུབ་ཀྱི། དེ་བས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
 དང་ཆོས་དང་དག་འདུན་གསུམ་ལ་སྤྲུབས་སུ་སྟོང་ན་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན། དེ་གསུམ་ནི་བཟོད་དགའི་
 རྟོག་གདུང་བདེ་བས་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་མི་འཛིན་པ་སྤྲུམ་གྱི་མཆོག་སྤྲིན་པ་པོའི་ཡིན།
 འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་སྤྲན་པར་ཆོས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན། གཏི་སྤྲུག་གི་གཡང་ས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་པས་
 འཛིན་པ་ཡིན། ལོག་ལྷའི་རབ་རིབ་སེལ་ལ་དད་པའི་མིག་སྤྲེགས། ཅེས་གསུངས་པས་སྤྲེགས་པའི་
 འཁོར་ཆོགས་ལྷག་མ་སྟོང་ཐུག་དུག་ཅུ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤྲུབས་སུ་སྟོང་ཁིང་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་རབ་

ཏུ་མགུ་ཁིང་ཆོས་པར་མཛད་དོ། རྟེན་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་དགུ་ལ་ཆངས་པའི་ཁྱལ་པོས་ལྟའི་མཆོད་པའི་བཞོན་
 པ་དུ་མས་སྟུན་ངངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆངས་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཁིན་ཏུ་མཐོང་བ་ལྟར་
 རེར་ལྟམ་མེར་བཞུགས་པ་སྐུ་ལ་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་གནས་ས་ཀྱན་ཏུ་སྤང་ཁིང་གསལ་པར་མཛད་
 དོ། ། རྩམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དང་གསུང་ཡང་ཐོས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ཅི་རིགས་སུ་ཆོས་ནམ་པ་སྐྱེ་ཆོགས་ཕྱེ་ཁིང་བསྟན་པས། འཁོར་མང་པོ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་
 མེད་དོ། རྟེན་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་བཅུ་ལ་ཁྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཁྱལ་པོས་སྟུན་ངངས་ཏེ། རྟེན་ཆེན་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་འཁོར་མང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ནས་
 སྤྱད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སྐྱས་ཡོངས་སུ་གང་བ་མཐོང་བར་མཛད་ནས། སྐྱེ་དུ་དག་ལས་འོད་
 ཟེར་ཆེན་པོ་འབྱུང་གིང་མཐོང་བར་མཛད་ནས། འཁོར་དེ་དག་ལྷག་པར་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་སུ་ཆོས་བསྟན་པས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་ཙ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་མེད་དོ། རྟེན་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་
 བཅུ་གཅིག་ལ་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཐམ་སྟུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྟུན་ངངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་དེའི་ཉིན་
 པར་སེམས་ཀྱི་བྱིམ་བདག་མགོན་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྤང་བར་མཛད་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་བཞུ་སྟེ། ཁིན་ཏུ་འཇམ་
 པའི་གསུང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ནམ་པར་ཕྱེ་ཁིང་བསྟན་ཏེ་འཁོར་མང་པོ་དེ་དག་གིས་ཐོས་པར་བྱས་ནས།
 ལ་ལ་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས། ལ་ལ་ནི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ། ལ་ལ་ནི་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་བསྟོན་ནམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་མེད་དོ། རྟེན་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་
 བཅུ་གཉིས་ལ་བྱིམ་བདག་ཅི་ཏམ་སངས་རྒྱས་སྟུན་ངངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ཉིན་པར་བྱས་ས་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ནས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་བཞུ་སྟེ། ལྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་འོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱས་ནས་འོད་ཀྱིས་རེག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ག་
 གསུམ་གྱི་སེམས་ཀྱན་ཞི་ནས་སྤོང་རྩེའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་
 བ་ལྟ་བུའམ། མ་ལྟ་བུའམ། སྤུ་ལྟ་བུའམ། ལྷ་ལྟ་བུའམ་མཛའ་ཁིང་སྐྱག་པར་གྱུར་དོ། རྟེན་འོག་
 ཏུ་ཆོས་ནམ་པ་སྐྱེ་ཆོགས་བསྟན་པས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་
 ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་
 མེད་དོ། རྟེན་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་ཁྱལ་པོ་བྱན་ཅིང་ནས་སངས་རྒྱས་སྟུན་ངངས་ཏེ། བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེའི་ཉིན་པར་སེཛེའི་ཁྱིའོ་འདོམ་བདུན་ཙམ་དུ་འཕགས་ནས་དེའི་སྤང་ན་པ་སྤྲ་རེ་རེ་ཡོད་དེ། པར་
 ལས་སྤྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་སྤྱལ་རྟེ། སྤྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྤྲེལ་བ་ནས་ཀྱང་འོད་ཟེར་བྱང་
 རྟེན་ འོད་ཟེར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གྲུས་ནས་འདོམ་བདུན་ཙམ་དུ་འཕགས་ཏེ་པར་ཡང་ཡོད་ལ། པར་འོ་
 སྤང་ན་སྤྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བཞུགས་རྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མཐར་གྱིས་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 བར་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གསུག་སྤྱལ་རྟེ། འཁོར་མང་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་རྩ་བུ་དག་མཐོང་ནས་རོ་མཚར་
 ཏུ་གྱུར་རྟོ། །པཱེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་བསྟན་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱིར་སློལ་ཕྱོག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་
 མིར་སྐྱེ་བ་ཡང་གྲངས་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་བརྩུ་བཞི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་
 ཏངས་རྟེ། པཱེམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ནས་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་དང་། གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་
 རྣམས་དེ་མ་ཐག་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ན་སྤོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྩུས་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ཀྱན་དུ་སྤང་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་པཱེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་
 པར་ནད་པ་ལ་སྤྱན་བཏང་བ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱིར་སློལ་ཕྱོག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ཡང་གྲངས་མེད་དོ། །དེའི་
 ཕྱིས་ཉིན་ཆོས་པཱེམ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ནས་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་དང་། སྤོང་པོས་མཆོད་རྩས་ཀྱི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པས་
 སངས་རྒྱས་སྤྱན་ཏངས་རྟེ། པཱེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡའོ་སྤང་ཅེས་བཀའ་སྤྱལ་རྟོ། །རྒྱལ་
 པོ་ འཁྲལ་ཐས་ཀྱི་སྤོང་སྤྱོར་ཅིག །གདུགས་ཆོད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྤོང་ཀྱན་ཁལ་ཐས་རོ་བརྒྱ་དང་
 ལྷན་པ་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་རང་གང་དུ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་མང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོག་པར་གྱུར་རྟོ།
 དེ་དག་ཆོས་ནས་ལྷས་དང་སེམས་རབ་དུ་བདེ་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་པཱེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་ས་
 ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དཔུལ་ཁམས་པཱེམ་བརྒྱད་དག་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་
 རི་སྟོང་སྤྱག་བསྐྱལ་བཟོད་སྤྱགས་མེད་པ་མྱོང་བ་དང་། དེ་དག་སེ་སེ་ནས་འདི་སྤང་ཅེས་སྤྱུས་རྟེ། བདག་
 ཅག་གིས་སྤོན་སྤྱིག་པ་འདི་རྩ་བུ་ཞིག་བྱས་པས་ད་རྩ་བུ་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་རྩར་མྱོང་དགོས་པར་གྱུར་རྟོ་ཞེས་
 ཏུ་འོད་དག་པོས་སྤྱུས་རྟེ། འཁོར་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་སྟོན་ཤིང་མཐོང་བར་བྱས་ནས།
 ཐམས་ཅད་སྤོང་བཅེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཀྱན་དང་སངས་ནས་ཡུ་རྟོ་ཞེས་བ་སྤྱུ་ཡངས་པ་ཙམ་དུ་འཛིགས་
 ཤིང་སྤྱག་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལ་པཱེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱམས་པའི་བདུན་ཅིས་ཅི་རིགས་སྤྲ་ཆོས་བསྟན་
 ཏེ་དེ་དག་སེམས་ཆོས་པར་གྱུར་རྟེ་སེ་སེའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་རྟེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་པ། རྩ་ལ་ལྟེ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་ས་ལ་གནས་ཏེ་ལྟ་དང་མིར་སྒྲིབ་པའི་དགེ་པའི་ཙུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་
 གངས་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་དབྱེ་བ་པ་དག་གི་སངས་རྒྱལ་མཐོང་ཁིང་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སོ་
 མའི་དུམ་ལས་སྐད་ཅིག་ལ་མཐར་ནས་ཤིན་ཏུ་དང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་དག་ཆེད་དུས་བྱས་ནས་
 ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་མིར་སྒྲིབ་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་བྱས་མོ་གཉིས་ས་ལ་བརྟུགས་
 ཏེ་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་དོ། །བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་དེ་མཚར་ཆེ་བའི་མཚན་སྤྲུམ་
 ཅུ་ཙུ་གཉིས་མངའ་བ་སྒྲིབ་མཚན་གཞན་ནི་བཟླར་ཡང་སྤང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་
 ན་འཁོར་ལོའི་མཚན་མངའ་བ་འཁོར་ནམས་ལ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་པ་དང་། བཙམ་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་ཞབས་བརྒྱངས་ཏེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་འཁོར་ལོའི་མཚན་མངའ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བསྟན་ནོ། །འཁོར་ནམས་ཀྱིས་ཞབས་མཐིལ་འཁོར་ལོའི་མཚན་རི་མོ་བྱིས་པ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བར་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་ཤེས་པར་ལྟ་ཁིང་། དེ་ལ་ལྟག་པར་དགའ་བ་དང་། དད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 དེའི་རྒྱ་ཞུས་པར་སྟོན་དགེ་བ་བརྟུ་བདག་གིས་ཀྱང་བྱས། གཞན་ལ་ཡང་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལས་འདི་
 ལྟ་བུའི་མཚན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་ལྟན་པར་གྱུར་དོ། །ཞེས་སོགས་སྟོན་བྱང་གསུངས་སོ། །ཆོ་འཕྲུལ་
 འདི་ལ་དུས་མཆོད་མཉན་ཡོན་དུ་འཛིན་ཅིང་། རང་ཅག་པོད་ཡུལ་དུ་འང་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཞེས་ཏོར་
 རྒྱ་དང་པོ་རྟེན་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་འདི་ནི་དུམ་ས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དབྱ་
 བརྟུགས་པ་ནས་གངས་ཅན་ལྟ་གཅིག་ཕྱག་ན་པརྟོ་སྒྲུབ་ནས་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་མཆོག་
 དམ་པར་དར་རྒྱས་སུ་བསྐྱངས་པ་ལྟར་མཛད་བརྒྱ་འདིའི་སྐབས་སུ་འདུལ་བ་ཡུང་ལྟར་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་
 མཛད་པ་ཅམ་ལ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་གཞི་
 དང་བཅས་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙུའི་བར་ཆོ་འཕྲུལ་མི་འདྲ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པ་མདོ་སྟེ་གཞན་དང་
 མཛདས་བླུན་སོགས་གོ་བསྟན་གྱི་ཆ་ཆངས་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བརྒྱུད་ཀྱི་པའི་མེ་ལོས་ལོ་སྟེགས་གཅིག་དུ་
 བཀོད་པའོ། །འདི་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཆོ་
 འཕྲུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་བཞི་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བཙུ་ལ། ལྟ་ལས་བབས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༣༡། བཙམ་ལྟན་འདས་སུ་ཙུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ནམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཡུམ་བདེན་པ་ལ་
 བཀོད་པའི་སྐད་དུ་ལྟ་གནས་སུ་ཐེབས་ཏེ། སྒྲིབ་ཆལ་གོ་བོད་རའི་བྱང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་ནས། ལ་བ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་དོ་ལེ་བ་ཀྱི་སྤྱིང་ན་ལྟ་ནམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཅིང་བཞུགས་
 པས་༥ རྩེ་མིའི་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཡོན་བདག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངལ་བའི་སྐབས་
 མ་རྟེན་དེ། མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུ་རྩ་འཕུལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ལྟའི་ཡུལ་དུ་བཞུད་རྒྱས་པར་སེམས་ནས།
 ཀུན་གྱིས་ཞུས་པས་ལྟ་ཡུལ་དུ་ཕྱོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་འཁྱོར་རྟེ། གསོལ་བ་བདེ་བ་
 པས་འཇོམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ཕྱེབས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱས་རིང་དབུས་
 བུ་རྩ་༥ གཡས་གསེར་དང་། གཡོན་དདུལ་ལས་བྱས་པའི་གསུམ་སྐྱས་ཤིག་བཙུགས། དབུས་མར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས། གཡས་སུ་ཆངས་པ། གཡོན་དུ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲུབ་རྟེན་ཅིང་། ཆངས་པས་ར་
 ཡབ་དཀར་པོ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་གདུགས་དཀར། གཞན་ཡང་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་ཆོགས་མཆོད་སྤྱིན་
 དང་བཅས་རྟེ་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྲངས་རྟེ། ས་གཞིར་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་མིའི་འཁོར་ཆོགས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་དང་བཅས་འདུས་པའི་དབུས། སྤྱིང་ཁྱེར་ཤར་ཀྱང་ཤིང་འགམ། ལྟ་དུམ་སྤར་འེན་གས་ཆལ་དུ་
 བབས་ནས་ལྟའི་ཞལ་ཡས་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་བྲི་ལ་བཞུགས། ལྟ་དང་མིའི་འཁོར་གྱིས་རབ་དུ་དགའ་བ་
 དང་བཅས་ཕུག་འཆལ་བར། དག་སྦྱོང་མ་ལྟན་ལའི་མདོག་ཅེས་པས། མི་བྲིམ་གྱི་མཐའ་ནས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱ་མ་མཐོང་། ཕུག་འཆལ་བའི་ས་མ་ཐོབ་པར། བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་
 མཐོང་བ་དང་། ཕུག་འཆལ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྟེན་པ་འདུག་བསམ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བྱལ་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཅོད་པར་དང་ན་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་མངོས་ཤིང་གཟེ་བེད་དང་ལྡན་པར་སྐུལ་ནས་ནོར་དང་གུགས་
 པས་འགྲིངས་ཚུལ་གྱིས་ཕྱིན་པས། སྐྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕུག་དང་ཞེས་ར་བཅས་རྟེ་ལམ་སྤྱོད་ཅིང་། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ལེ་གཡོ་ཞིང་ཕུག་བྱས་པས། སྐབས་དེར་དག་སྦྱོང་འཆར་ཀ་
 ཡོད་པས་ཤེས་ནས་འཇུག་དང་བཅས་རྟེ། སྐྱས་པ། རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཅན་སྐྱོ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཕུག་བྱེད་
 པ་འདི་ནི། དག་སྦྱོང་མ་ལྟན་ལའི་མདོག་ཡིན་པ་འདུག། ལྟན་ལའི་མདོག་དང་། རྩེ་ཡོད་པ་བདག་
 གིས་ཤེས་སོ་ཟེར། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་པ། སྤྱིན་པའི་སྤྱན་སྤར་ཁེངས་རྟེགས་ཀྱིས་
 རྩ་འཕུལ་སྤོན་པ་དེ། དག་སྦྱོང་མས་མི་རིགས། ང་རྒྱལ་རིམས་དང་དུག་འདྲ་བས་སྦྱོངས། ཞི་ཞིང་
 འདུལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ལྟ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་དག་བའི་ཆོས་གསུངས་རྟེ། ལྟ་
 རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་ཐོག་གོ། དེ་ནས་རྟེ་གནས་རྣམས་ཀྱིས་དག་སྦྱོང་མ་ལྟན་ལའི་མདོག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞུས་
 པས་༥ རྩེན་སྤར་རྒྱ་སར་དེད་དཔོན་ནོར་ཆེན་ཞེས་པར། སྤྱོག་དང་འདྲ་བའི་ཆུང་མ་ནོར་ལྡན་མོ་
 ཞེས་ལང་ཆོ་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་མངལ་དུ་ཡང་སྤྱིང་ཆགས་བཞིན་པར། དེད་དཔོན་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ་ཅིས་

ལམ་ རྒྱུང་མས་འབྲལ་བར་མ་བཟོད་དེ། སྤྱི་པ། རྣམ་ལུན་སྤྱི་མཆོག་པ་ནི་ཡིད། ད་དུང་
 རྣམ་མི་འཕེལ་བ་ནི་མི་འདུག ། རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་པའི་སྤྱི་པ་ཕྱིན་ནས་འཆིའམ། དེ་ན་འབྲས་མེད་པར་
 རོག་དགོས་སོགས་ཅི་ཡོང་མི་ཤེས། རྣམ་ཕྱིར་དུ་གཞོན་པ་མང་བས་མ་འགྲོ་ཞེས་སྤྱི་པར། དེད་དཔོན་
 ན་རེ། རྣམ་སྤྱི་པ་པོ་རྒྱས་ཡིན། རྣམ་སྤྱི་པ་མི་རྣམས་པར་བདེ་བར་བསྐྱོད་ན་དེ་རིང་མང་ལ་ཡོངས་སྤྱི་པ་
 ཟད་ན། རྣམ་མེད་ན་ཀུན་གྱིས་སོག་ལེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་ཡིན། རྣམ་ཡིད་ན་ཡུལ་གྲེས་ཀུན་དུ་བྱམས། རྣམ་སྤྱི་པ་
 པ་ཡིན་ནའང་མཁས་པས་ཀྱང་ཕྱག་བྱེད། མས་ཀྱང་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་། མ་ནིང་ཡིན་ཀྱང་
 དཔལ་ཅལ་ཅན་དུ་ཅི། ཡིན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཡིན་དུ་བསྐྱར། དཔལ་པོར་ཡིན་ཏན་ཡིད་ཀྱང་མཐོང་མི་
 འབྱུང་། རྣམ་ནི་ཡིན་ཏན་ཀུན་གྱི་སྒོག་ཡིན། ཞེས་སྒོག་ལས་རྣམ་ལྟག་པའི་གཏམ་མང་པོ་སྤྱི་པ་ནས་
 མ་ཉན་པས། རྒྱུང་མ་ཡི་སྤྱི་པ་མཆོག་གཞོན་བཞིན་གནས་སོ། ། དེད་དཔོན་རྣམ་ཆེན་གྱིས་རྒྱུང་མ་
 རྣམ་ལྟན་མ་ཡང་འབྲིད་དེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གཟིངས་ཞུགས་པས། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་གཟིངས་ཞུགས་
 པས་དེད་དཔོན་གྱི། ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུང་མ་རྣམས་ལྟོན་མ་ཤིང་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཏེ་མ་གྱི་བར་ཀ་མེ་
 རུའི་སྤྱི་པ་སྤྱི་པས། དེར་མགོན་མེད་མུ་ངན་གྱིས་གདུང་བར། རྒྱུང་གི་རིགས་ལས་སྤྱི་པ་པོ་བྱ་སྤྱི་པ་
 རུའི་དཔྱིབས་ཅན་བཞིན་བཟང་ཟེར་བ་དང་འཕྲད་པས། མཛེས་མ་ཁྱོད་འཛིགས་མི་དགོས་ཀྱི། བདག་
 གིས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་སྤྱི་པ་པོ། ཞེས་རིན་པོ་ཆའི་ཁང་པར་འབྲིད། རྣམ་ལྟན་མའི་མངལ་གྱི་རྒྱ་དུས་
 རྣམས་པས་བྱ་མཛེས་པ་ཡིན་ཏན་དང་ལྟན་པ་ཞིག་སྤྱི་པ། དེར་རྣམ་ལྟན་མ་དང་། འདབ་ཆགས་བཞིན་
 བཟང་རོལ་པ་ལས་གཞོན་རྒྱ་མཛེས་པ་པོ་དང་མཆུངས་པ་ཞིག་སྤྱི་པ་པོ་ལ་པར་འདོད་བཞིན་བདགས། དེ་
 ཆེར་འོང་ནས་པ་འདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོ་བཞིན་བཟང་དེ་འཛིག་དེན་གཞན་དུ་སོང་། བྱ་འདབ་ཆགས་
 པར་འདོད་བཞིན་ལ་པོའི་དབང་ཕྱག་དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཐོབ། དེའི་ཆེ་མ་དེས་མི་གཞན་མེད་པའི་
 སར་པར་འདོད་བཞིན་ལ་སྤྱི་པ། ཁྱོད་ནི་ཅལ་ལྟན་མངལ་ཐང་ཐོབ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུ་བོ་དེད་དཔོན་གྱི་བུ་འདི་
 ལ་སྤྱི་པ་བ་གང་ཡང་མེད། ཁྱོད་སྤྱི་པས་དང་ལྟན་པས་སྤྱི་པ་རྒྱ་སེར་བབས་ཏེ། རྒྱལ་བུ་བྱི་ལ་བཞོད་
 ཐུབ་པ་ཞིག་གིས། སྤྱི་པ་པས། པར་འདོད་བཞིན་གྱིས་བྱ་ཕུ་བོ་ཕྱག་པ་ལ་འབྱོར་ནས་གཞོག་རྒྱུ་པས་བསྐྱོད་
 དེ། རྣམ་མཁའ་ནས་སྤྱི་པ་རྒྱ་སེར་བབས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་རྣམས་རྣམས་ལ་འདི་ལ་
 བསད། རྣམ་མཁའ་ནས་སྤྱི་པ་རྒྱ་སེར་བབས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་རྣམས་རྣམས་ལ་འདི་ལ་
 བཀུར་སྤྱི་པ་ཞུས་ན་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་དུ་བྱེད་དོ། ཞེས་སྤྱི་པས་སྤྱི་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་
 ལ་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། གུས་པས་སྤྱི་པ་བྱིས་སོ། ། སྤྱི་པས་གིག་སྤྱི་པ་པོ་སྤྱི་པ་

མ་ཞིག་ལ་ཕུག་སྒྲིམ་པ་ཕྱིན་ཐོན་ཕྱིན་མ་ཐོན་པར། རྒྱལ་པོས། སྒྲོན་འབངས་ན་མས་ལ་ཐབས་དྲིས་
 པས། རྩུང་མེད་རང་གི་བཟའ་མི་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་དྲིས་མ་ཐོག་པ། རྒྱལ་བྲིམས་དག་པ་ཞིག་
 གིས་བདེན་ཆོག་བཞིན་ནས་ལག་པས་རེག་ན་རྒྱང་མོ་དེའི་མངལ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཅིས་པས་བསྟན་
 པས། རྩུང་པོའི་བཅུན་མོ་སོགས་པོ་བྱང་ཉེ་འཁོར་གྱི་བྱང་མེད་ན་མས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞིན་ཅིང་ལག་
 པས་རེག་ཀྱང་མ་གྲོལ་བས། བ་རྒྱང་རྩི་མོ་དག་པ་ཞིག་གིས་བདེན་ཆོག་བཞིན་ནས་ལག་པས་རེག་པས་
 གྲོལ་བར་གྱུར། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མ་བདེ་སྟེ། རང་གི་བཅུན་མོ་སོགས་བྱང་མེད་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་
 བྲིམས་དག་པ་མེད་ལ། བ་རྒྱང་རྩི་མོ་དེ་དག་པར་ཤེས་ནས་མགུ་བས། དེའི་བུ་མོ་སོ་སུ་མ་བུ་ཞེས་པ་
 བཅུན་མོར་རྒྱངས། དེ་ཡང་གཡོ་མཁས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་དྲོགས་པ་ཆེར་སྒྲིམ་ཏེ། གཉིད་ཀྱང་
 མི་ཁྲགས་པར་གྱུར་ནས། འདབ་ཆགས་པ་རྒྱུའི་བཞིན་ཕུ་པོ་ལ་བརྟ་རུ་འོང་བར། ཕན་ཚུན་མཛེས་པས་
 བསྟེན་བཀྱར་བས། དབེན་པར་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད། དེ་བདག་གི་མཛེས་མ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིན་རེ་
 བཞིན་མི་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་བསྐྱལ། མཚན་མོ་བཞིན་བདག་གི་གནས་སུ་བསྐྱལ་ན་བདག་སྒྲོ་བདེའོ། ཞེས་
 བཞིན་པས། ལུ་པོ་འདབ་ཆགས་ན་རེ། དྲོགས་པ་དང་བཅས་ཕྱག་དོག་སེམས་ལ་དགའ་བ་མེད། ཟས་
 ཀྱང་མི་ཞིམ། གཉིད་ཀྱང་མེད། མིའི་རྩི་པོ་བཟོད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཕུག་པོ་ཞི་དུལ་དང་ལྷན་པ་
 གཅེས། རྩུང་མེད་རི་རྩེར་ལེགས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་པ་ནི་མི་རྟེན། མེ་དོག་གི་ཅ་བ་ལ་འདམ་གྱིས་མ་
 གོས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཕུ་པོས་གསུངས་ན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་བྱའོ། །སྒྲིམ་ནས་འདབ་ཆགས་པ་རྒྱུའི་
 བཞིན་གྱིས། སོ་སུ་མ་བུ་ཕྱག་པར་འབྱེར་ཏེ། ཀ་མེ་རུ་པའི་རྒྱང་དུ་བསྐྱལ། མེ་དོག་གི་ཆལ་དང་རུ་
 བར་སྒྲིམ་ནས་བཞག །མཚན་རེ་བཞིན་འདབ་ཆགས་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་འོངས། ཉིན་
 རེ་བཞིན་མེ་དོག་གི་ཆལ་དེར་བསྐྱལ། དེའི་ཆོ་སྒྲུར་རྒྱ་མིར་སྒྲུ་ན་བཞེས་པའི་གཞིན་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་
 པར། རྩུང་གས་ནས་ཡམ་ཤིང་ལེན་དུ་བྱིན་པས་མི་འཕུ་ཅི་མོ་ཞིག་དང་འཕྲད། ཕན་ཚུན་འདོད་པས་
 མནར་ནས་ཕྱག་པ་ཞིག་དུ་རོལ། དེ་ནས་སྒྲུ་ན་བ་ཕྱག་པ་དེར་དོ་ཆེན་པོས་ཕྱག་པའི་སྒྲོ་བསྐྱིབས་ཏེ་བཞག་
 པས། རྩུང་པོ་དུས་སུ་མི་འཕུ་ཅི་མོ་མཛེས་ལྷན་བཞིག་སྒྲིམ། དུའི་མིང་ལ་ཕྱུར་འགྲོ་ཞེས་བཏགས། རྒྱབས་
 ཤིག་པ་སྒྲུ་ན་བས། དུ་ཕྱུར་འགྲོ་ལ་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས། ཕྱུར་འགྲོས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ། ཀྱི་མ་
 ཡབ་ཁྱོད་མཛེས་མར་ཆགས་པས་ལན། ཕྱག་སྒྲོང་དུ་ཡོང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོད་དགོས་པ་རང་ཡུལ་དང་
 བུལ་བ་འདི་འདྲ་ཉིན་རེ་མོངས། ད་བདག་གིས་དོ་ཆེན་པོ་འདི་ན་མས་བསལ་གནས་རང་ཡུལ་སྒྲུར་རྒྱ་
 མིར་བསྐྱལ་གྱི། ཞེས་ཕྱག་པའི་སྒྲོ་བསལ་ཞིང་མགྲོགས་པར་བྱས་པོ། དེ་ནས་མཛེས་ལྷན་མ་སྒྲིབས་

པས། རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་བཟུངས་སྤྱོད་མ་དགའ་སྤྱོད། གྲེ་མ་བདག་ལ་མཛའ་བ་བརྟེན་ནས་འགྲོམ་པར་
 བྱེད་པའི་གཞུངས་ངན་དེ་གར་སོང་། བསམ་བཞིན་གནོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་པ་བྱིད་དེ་སོང་ཡང་། བྱ་
 ལ་མཛའ་སེམས་མ་བདང་བར་ཟས་གོས་འཛོལ་བའི་རྟེན་དུ་གྲོགས་མོ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་མང་བསྐྱར་དེ་བྱ་ལ་
 སྤྱོད་ཅིག་བྱས། དེ་ནས་གྲོགས་མོས་བྱ་ཕྱར་འགྲོ་ལ་རྒྱུད་མང་སྤྱད། རྒྱུད་དང་པོ་འདི་ལ་རེག་ན་གོགས་
 བྱེད་པ་ཡིན་པས་མ་རེག་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ནས་སོང་། དེ་ནས་པ་བྱ་གཉིས་རང་ཡུལ་ཕྱར་རྒྱ་སེར་སྤྱོད་པས།
 བྱ་ཕྱར་འགྲོས་རྒྱུད་མང་བསྐྱར་པས་ཀུན་མཁུ་ནས་བསྟེན་བསྐྱར་དང་མཚོན་པ་བྱེད། མ་ཞིག་རྒྱ་
 མཚོར་འགྲོ་བའི་ཚོང་པ་ན་མས་ཀྱིས། ཕྱར་འགྲོ་ལ། རྒྱུད་མང་བསྐྱར་དུ་འགྲོ་རྟེན་ཞུས་དེ་གཟིངས་
 ལ་ཞུགས། རྒྱུད་མང་ཤིན་དུ་སྟན་པས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་རྒྱབས་མེད་པ་བཞིན་ཕྱིན་པ་མ་ཤེས་ནས་ངང་ནས་
 སྤྱོད་ཅིག་སྤྱོད་ཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་ཚོ། སྐབས་ཤིག་རྒྱུད་དང་པོ་ལ་རེག་པས། དེ་མ་ཐག་གཟིངས་ཆག་
 ནས་ཚོང་པ་ཐམས་ཅད་བརྒྱག་པར་གྱུར། ཕྱར་འགྲོ་ནི་ལས་དབང་གིས་ཤིང་དུ་མ་ཞིག་ལ་འདུས། རྒྱུད་
 གིས་བསྐྱོད་ནས་ཀ་སེ་རུའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པས། མེ་རྟོག་སྤྱོད་ཆ་ལ་དུ་ཞུགས་པས། སོ་སུམ་བུས་དྲི་སར་
 ཞེས་པའི་མེ་རྟོག་གི་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་ཅིང་ཡོད་པ་མཐོང་བས། བན་ཚུན་ཤིན་དུ་ཆགས་པས་ཉིན་པར་དེ་དང་
 འགྲོགས། རྩམ་ཆན་མོ་འདབ་ཆགས་པསྤྱོད་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་གམ་དུ་བསྐྱུལ། དེ་ལྟར་སོ་སུམ་བུ་
 གཡོན་མའི་སྤྱོད་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཕྱར་འགྲོས་བདག་ཀྱང་ཕྱར་རྒྱ་སེར་སྤྱོད། ཞེས་སྒྲུས་དེ། འདབ་
 ཆགས་དེས། འོ་ན་བྱེད་རང་མིག་བཅུ་མས་ཤིག་བྱས་ནས་འཕྱར་བས། ཕྱར་འགྲོས་མིག་ཕྱེ་བས་རྒྱ་
 མཚོའི་རྒྱངས་པས་མིག་གཉིས་སྤལ་དུ་ཡོང་བར་གྱུར་པོ་བྱང་ཉི་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ཆ་ལ་དུ་བཞག་པས། འཛིགས་
 ཤིང་སྒྲག་པར་གྱུར་པས་སྤྱོད་ཆ་ལ་གྱི་ཁྱག་ཅིག་དུ་སྒྲུས་ནས་བཞག། དེར་རྒྱལ་པོས་ཉིན་གཅིག་སོ་སུམ་
 བུ་དང་ཉིན་དུ་མེ་རྟོག་སྤྱོད་ཆ་ལ་དུ་ཅེ་བར་ཕྱིན། ཕྱར་འགྲོ་ཡོང་བས་སོ་སུམ་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་ཅིང་།
 བྱང་བས་སྤྱོད་སྟན་པ་རྒྱུད་མང་དུ་འབྱུལ་བའི་ཚོ། རྒྱལ་པོས་དེའི་བརྟེན་དུ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐོས་ནས་
 སྤྱོད་མོས་ཆ་ལ་དུ་བཅུལ་བས་འབྲི་ཤིང་གི་ཁོག་པའི་ནང་དུ་ཡོང་བ་དེ་མཐོང་བས། རྒྱལ་པོ་དྲོགས་པ་
 སྤྱོད་དེ་དྲིས་པ། སོ་སུམ་བུ་ཞེས་པ་དེའི་ལུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བྱིད་ཀྱིས་ཤེས་སམ་བྱས་པས། ཡོང་བས་
 སྤྱོད་པ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཤེས། དེའི་མཆན་ཉིད་པ་དགར་དམར་ཏུ་བྱུ་ཡོད། བརྒྱ་ནང་ན་རི་མོ་བྱ་
 ཤིས་ཉིགས་བརྒྱད་བྱིས་པ་ཏུ་བྱུ་ཡོད། རུ་མའི་དཀྱིལ་ན་ནོར་བུ་དགའ་འབྲིལ་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་ཡོད།
 ཅེས་སྒྲུས་པས། རྒྱལ་པོ་ནི་ཤིན་དུ་བྱིས་དེ། མ་དགའ་བས་དེར་ཆགས་པའི་མེ་རྟོག་སྤྱོད་ཅིག་དེ་ཉིད་
 ལ་རྟེན་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་དོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཞུགས་འབྲུགས་པས། སོ་སུམ་བུ་དང་། ཕྱར་འགྲོ་ཡོང་

བ་ལྟན་ཅིག་དུ་པོང་བྱར་བསྐྱོན་དེ་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ནགས་གསེབ་དུ་བཞོན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ནགས་གསེབ་དུ་
 ཆོམ་རྒྱན་བྱུང་ནས་སོ་སྤྱུམ་བྱ་ནོར་དང་བཅས་པ་ཇག་པས་འབྱེར། ཇག་འདྲེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོམ་རྒྱན་
 པ་དང་ནོར་དེ་སྤྱུར་འགྲོ་ལོང་བ་ལུས་པ་བསད། དེར་ཆོམ་རྒྱན་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སྤྱུམ་བྱ་དང་ཞག་གཅིག་
 འགྲོགས། རྟོན་དང་རྒྱན་གོས་རྣམས་བསྐྱལ་ཞེས་སོ་སྤྱུམ་བྱ་མགོ་བསྐྱར་དེ་མོས་མ་མཐོང་བར་རྒྱ་
 བཀྲལ་དེ་སོང་། སོ་སྤྱུམ་བྱ་རྒྱུང་ཀ་རན་ད་པའི་འགྲམ་དུ་གོས་དང་བྲལ་ཞིང་། ལུ་མས་མཆེ་མ་ཕྱི་
 ཞིང་གནས་པའི་ཆོ། སྔ་ཞིག་གི་ཁ་ན་ཤ་བྱེར་བྱུང་། རྒྱའི་གཏིང་ནས་ཉ་ཞིག་འཕར་བ། ཉ་འཛིན་དུ་
 ཕྱིན་པས་ཉ་རྒྱ་གཏིང་དུ་རུབ། ཁའི་ཤ་བཞག་པ་དེ་བྱ་ཞིག་གིས་འབྱེར། སྔ་དེས་གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ། ཐོམ་
 ཐོམ་དུ་ལུས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་རྣམས་རང་གི་སྦྱོན་རྣམས་མི་མཐོང་ཞིང་། གཞན་སྦྱོན་མཐོང་ན་
 རང་ཉིད་འཆེ་ཁར་ཡིན་ཀྱང་དགོད་ཤོར་བ་ཡིན་པས། སོ་སྤྱུམ་བྱས་དེ་མཐོང་ནས་འཇུག་ཞིང་དགོད་
 ཤོར་དེ། ཁ་ཤ་བཞག་ནས་ཉ་ཤ་འཆོལ། ཉ་ཤ་རྒྱ་མཆོད་གཏིང་དུ་སོང་། ཁ་ཤ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 སུ་འབྱེར། མིག་ཅེར་ཚུར་ཅེར་སུ་ལ་བཞུ། སྤྱུས་པས། དེ་ལ་སྔ་སྤྱེད་ས་ཤིང་ཁྱོས་པ། གྱི་མ་འཇིག་
 རྟེན་ན་གད་སོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ལ་དགོད་དེ། མི་འཆོམ་པ་སྤྱེད་མ། མི་
 བདག་བདྱང་ནས་ལོང་བར་ཕྱིན། ལོང་བ་བདྱང་ནས་ཆོམ་རྒྱན་བསྟེན། གསུམ་ཆར་ཉ་མས་པ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཀྱང་། གཉིས་ཉ་མས་ང་ལ་འཇུག་ཞིང་དགོད། ཅེས་ཟེར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ངས་ཕན་པ་
 རྒྱབ་པོ། ཟེར་དེ་སོང་ངོ་། དེར་སྔ་དེ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་ནས། མི་རྣམས་ལ་སོ་སྤྱུམ་བྱ་ནི་ནགས་གསེབ་
 རྒྱ་འགྲམ་ན་དཀར་ཐུབ་ལ་གནས་སོ། ཞེས་བཞེད་པས། རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོས་གསན་ནས་གོས་རྒྱན་
 བསྐྱར་དེ་སོ་བྱུང་དུ་སྤྱངས་སོ། དེའི་དུས་ཀྱི་སོ་སྤྱུམ་བྱ་དེ་ནི། ད་ལྟའི་དགེ་སློང་མ་ཡུ་རྒྱལ་མདོག་དང་།
 ལྷུར་འགྲོ་ལོང་བ་དགེ་སློང་འཆར་ཀ་འདི་ཡིན་ནོ། ཁྱོན་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་གཉིས་
 ཀས་དགེ་སློང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཐོབ་ཀྱང་། ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ད་ལྟའང་འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུང་
 བ་རུང་ཟད་བྱུང་བའོ། ཞེས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལུང་བསྟན་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།
 ལྟ་ལས་བབས་པའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདྲེབ་བཙུ་པའོ། །

ཡལ་འདྲེབ་བརྒྱ་དཔག་པ། བྲག་འཕངས་པའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ།

༄། ཀྱུད་སྒོ་བས་པོ་ཆེ་འདུས་པའི་ཀྱ་ཤིའི་གྲོང་དགའ་བ་ཞེས་པར། བཙེམ་ལྡན་འདས་རང་དགར་
 གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་མཛད་པས། ཀྱ་ཤིའི་ཀྱུད་རྣམས་དགའ་སྟེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་མི་འབྱོན་

ཁོང་དུ་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་སྒོན་ཅམ་ནས་ཐེབས་ལམ་བདེ་བར་བཅོས་ཏེ། རྩོམ་དང་། ཆོར་མ་དང་། ལྷ་
 དང་། རྟ་གསེག་མ་དང་། རྩལ་རྣམས་བསལ་ནས་ཅན་གྱི་ཆུས་ལེགས་པར་བློར་ཏེ། ཡུལ་དང་ཉེ་
 བའི་དབུས་བྱག་རྩོམ་པོ་གཏིང་དུ་བྱིང་བཞིག ཁྲོམ་དང་། ཉིག་ཅེ་དང་། བིང་དང་། ཐག་པ་
 སོགས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གསེལ་ཡང་། རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་བྱག་དེའི་སྒོང་ཕྱག་གི་ཆ་ཡང་ཟད་པར་མ་
 བྱུར་། རྟ་གསེག་སྒྱིད་ལུག་ཅིང་ཉམ་ཐག་པའི་ཆེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེར་ཐེབས། ཅིས་ཡིད་
 ཁྱུ་ཞེས་བྱི་བ་མཛད་པར། ལོ་རྒྱུས་ཁྱུས་པས། བཀའ་སྒྲུབ་པ། སྒྱིད་རྣམས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་གདུང་
 བ་དྲག་པོས་ངལ་ཁིང་དུ་བ་བའི་འབད་ཚོལ་འདི་འདྲ་ཚོམ་པ། བརྩམས་ནས་མཐར་མ་ཐྱིན་ན། བེན་
 ཏུ་ཉོན་མོངས་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་གདུངས་ལ། གྲུབ་ཀྱང་ཉེར་མཁོ་མེད་པས་ལས་འདི་ནི་ཅི་བྱེད། ཅིས་
 གསུངས་ཏེ། བྱག་དེ་ཐབས་མཛུབ་ཀྱིས་ཐུང་། ཕྱག་གཡོན་གྱིས་བཞེས་ནས་ཕྱག་གཡས་སུ་
 བཞག རྟ་ལ་གྱིས་སུ་བཏབ་པས་བྱག་དེ་རྩལ་ཕྱན་བཞིན་དུ་འཁོར། དེའི་ཆོ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལངས་པའི་
 འུར་སྒྲས་འཛིག་རྟེན་བྱལ་བ་བྱུང་། སྒྱ་དེར། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཉིད། འདི་ནི་འབྲུལ་པ་
 མེད་པར་བྱེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དང་། ཁྲི་བ་ཐུང་འདས་ཁོ་ན་ཡིད། ཅིས་པའི་
 རྒྱ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་སོ། དེ་ནས་སྒྲར་ཡང་བྱག་རྩལ་སྤུ་རབ་འཁོར་བ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བྱག་
 རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལྷ་བྱར་མཛད་དེ། དེའི་ཁར་ཁྱགས། རྒྱད་རྣམས་བེན་ཏུ་དད་པར་བྱུར་པས་མགྱིན་
 གཅིག་ཏུ། བཅོམ་ལྷན་འདས། རྩོམ་ཆར་ཆེ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཐུ་དང་། སློབས་
 དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་པའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་དོ། འདི་འདྲའི་མཐུ་དང་།
 བཅོམ་ལྷན་དང་། བེས་རབ་དང་། སློབས་སོགས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་ནི་སྤུས་ཀྱང་མི་རྟོགས་སོ། ཞེས་
 ཁྱུས་ཤིང་ཐབས་ལ་ཕྱག་འཆལ། མིག་མི་འཛུམ་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བཞུ་ཁིང་གནས་
 པ་ལ། བཀའ་སྒྲུབ་པ། སྒྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ལྷ་དང་རྒྱ་དང་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སློབས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
 ཀྱང་བདེ་བར་གསེགས་པ་གཅིག་གི་སློབས་དང་མི་མཉམ། འཛིག་རྟེན་གྱི་རྩལ་སྤུ་རབ་རྣམས་བཟང་
 བར་རྟུས་ཀྱི། བདེ་བར་གསེགས་པའི་མཐུ་ནི་བཟང་བར་མི་རྟུས་སོ། རིའི་རྒྱལ་པོ་སྤང་ལ་བཞེག་ན་
 བཟང་བར་རྟུས་ཀྱི། བདེ་གསེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱིད་དང་མི་མཉམ་སོ། གསུངས་ཏེ་སྒྲར་
 ཡང་བྱག་དེ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས་ལྷའི་ཡུལ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འཕངས་སོ། དེར་གྱུད་རྣམས་ལས་
 འགའ་ཞིག་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ལལ་ལ་དག་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། རྒྱན་
 ཁྱགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་འབྲས་

བུ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །རང་རང་སྒོ་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་བས་ཅུ་དང་། ཆོས་བརྟན་ཏེ་དོན་
མཛད་པའོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བྱག་འཕངས་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་
འདབ་བརྒྱ་བྱག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་བདུན་པ། བུ་མས་པ་ཡུང་བརྟན་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། །བཅོམ་ཡུལ་འདས་འཁོར་བཅས་གརྒྱ་ལ་སྒྲུབ་གྱི་ཟམ་པར་ཕྱེས་ཏེ། རྒྱ་པོའི་ཕ་རོལ་དུ་བཞུགས་
ནས། །དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་གསུངས་པ། རྒྱ་པོ་འདིར་སྒོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་མཛེས་པ་བྱུང་པར་
དུ་འཕགས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་བྱིད་རྣམས་བརྟན་ནངས་བརྟན་གྱི་གསུངས་པས། ཀྱན་གྱིས་བརྟན་པར་
འདོད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བྱག་ས་ལ་རེག་པ་དང་། ལྷའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་
རྟེན་དོ་མཆར་ཅན་དེ་སྒྲངས་ནས་བརྟན་པས། དགེ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མིག་མི་འཇུག་ལུས་རི་མོ་བྱིས་
པ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་མེད་པར་དེ་ལ་བརྟེན་ཞིང་ཅི་ཡིན་ཞུས་པ། དག་འཇུག་པ། འདི་ནི་སྒོན་ལྷའི་བུ་
ཞིག་མི་ཡུལ་དུ་འཕྱོས་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཀའ་མའི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཞེས་བྱུང་བྱུར། ཆོས་
ཀྱི་སྤྱོད་པས་ས་སྤྱོད་བརྒྱ་བྱིན་ལས་རིག་པ་བསྐྱབས། དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། བི་གྲ་ཀམ་བཟོ་པོར་བསྐྱོས་
ནས་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་འདི་ཉིད་བཞེངས་ཏེ། རྟེན་སྐལ་དུ་སྦྱིན། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་། འབངས་
མི་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་ལ་ཆགས་ཏེ། མོ་རྣམ་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པས་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་
རྣམས་ཀྱང་ཟད། འབངས་ཀྱི་དབུ་ཁྲལ་རྣམས་ཀྱང་ཆད། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱགས་འབྲུགས་ཏེ་རིན་ཆེན་
མཆོད་རྟེན་འདི་རྒྱལ་འཕངས། ད་ལྟ་ས་ལོག་ལྷའི་ཡུལ་ན་ཉི་མའི་འོད་ལྗར་འབར་ཞིང་བཞུགས་པ་ཡིན།
འདི་ནི་སྒོན་ཡུལ་དབུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ་ཞེས་འཕྱོར་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། བྱང་ཕྱོགས་
སུ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ནོར་གྱིས་བཀྱར་བ་ཞེས་པ་བྱུང་། གཉིས་པོ་འཕྱོར་པ་འགྲན་པའི་ཆགས་སྤང་གིས་འཁོན་
སེམས་དང་བཅས་གཡུལ་འགྲོད་པ་ལ་དག་འཁོར། དེ་ནས་ནོར་གྱིས་བཀྱར་བས་དམག་དྲངས། གརྒྱའི་
འགྲམ་དམག་གིས་གང་བར་བྱས། དེར་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ལ། ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་
སོགས་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་མཐོང་ནས། ནོར་གྱིས་བཀྱར་བའི་བསམ་
པར་། །ཀྱེ་མ་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ་འདི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འདུག །ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་
བྱེད་པའི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་འདིའི་ཡུལ་གྱི་ཁོངས་ན་འདུག་སྐམ་སྟེ་འཁོན་སེམས་ཞི། དེར་ནོར་ལྷའི་
བུས་ཕ་རོལ་དང་བརྒྱམས་བྱས། ཕན་ཚུན་མཛེས་པར་གྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོངས་

སྤྱད་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་པས་མཐུག་ཏུ་ཐུག་འཆམ་ཁིང་། སྤྱན་ལམ་བཏབ། མ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ནོར་
 ལའི་བུ་རྒྱལ་པོ་དུང་དང་། རོར་གྱིས་བཀྱར་བ་བྱམས་པར་སངས་རྒྱས་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། འི་ཞིག་
 ན་མ་འོངས་པར་སྤྱུ་རྒྱུ་ནམས་ཆོ་ལོ་སྤོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་བྱབ་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་དུང་ཞེས་ཆོས་དང་མཐུན་
 པ། རྣམ་ཆོ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། འཕྱོར་པ་ཐུན་སུ་མ་ཆོག་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ། དེས་ནི་རིན་པོ་ཆའི་
 མཆོད་སྤོང་འདི་རང་གི་སྤོན་པོ་བྱམ་ཟེ་རིག་ཤེད་སྤྱོད་པས་བཀྱར་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཆངས་རབ་ཀྱི་བུ་བྱམས་
 པ་ལ་སྤྱིན། དེས་མཆོད་སྤོང་དུས་བྱར་བྱམ་ནས་བྱམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞག་ཤིང་། སྤྱུ་རྒྱུ་ནམས་དཔལ་
 བ་དང་བལ་བ་བྱམ་ཤིང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པར་གྱུར། རྒྱལ་པོ་དུང་མཆོད་སྤོང་དེ་ལྟ་
 བུ་མེ་ཉག་པར་གྱུར་པ་ལ་ཐུགས་འབྱུང་ཁིང་། སངས་རྒྱས་བྱམས་པར་མོས་གས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་
 མོ་འཁོར་སྤོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་རབ་དུ་བྱུང་ཁིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། འཁོན་སེམས་སྤངས་ནས།
 དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དུ་བཀ་བསམ་འབྲི་
 ཤིང་ལས། བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བཙུ་བདུན་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་བཙུ་བརྒྱད་པ། རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གཏོང་གི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། ཀུན་སེམས་རབ་དུ་དད་པ་བྱི་མ་མེད་པས་སྤྱིན་པ་རུང་དུ་ཞིག་བཏང་ཡང་ཕན་ཡོན་ནི་གིན་
 ཏུ་ཆེ་ལ། འཕྱོར་པ་དང་། རང་དབང་དང་ཐུན་པས་རིན་པོ་ཆའི་རྩུན་པོ་དང་། གསེར་རི་དང་། རྒྱ་
 པོ་རོ་ན་ན་དང་། བདུད་ཅིང་གཏོར་སྤྱིན་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཡང་། ཕན་ཡོན་སྤྲུལ་དེ་དང་ཆར་
 འགན་མི་ཤིང་དེ། སྤྱན་བཙོམ་ཐུན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཤེད་ཀྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་ཀྱི་ཀུན་
 དགའ་རྩ་བར་བཞུགས་པའི་དུས། འཁོར་གྱི་ནང་ནས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བའི་ནགས་
 མཐར་སྤོངས་རྒྱ་ཁིང་ག་ཤིག་པས། བུད་མེད་ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་མཛེ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ། ངན་
 འཁོར་འགོ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་ལ་ཟས་སྤོང་པས་འབྲས་ཁུ་ཞིག་འཕྱོར་པའི་ཆོ། འཕགས་པ་འོད་སྤང་མཐོང་
 བས། རྣམ་ཆོ་དང་པ་ཆེན་པོ་སྤྱེས་ནས་འོད་སྤང་ལ་འབྲས་ཁུ་དེ་འབྲལ་བར་འདོད་ཀྱང་། འབྲལ་བའི་
 སྤོང་མ་འཕྱོར་བས་ཅི་དག་གས་སྤྲུལ་ཡོད་པའི་ཆོ། དེའི་དད་པ་ལ་ངོ་མཆར་ཅན་དུ་འོད་སྤང་གིས་
 དགོངས་ཏེ། སྤོང་རྩེས་ཐུག་བརྒྱངས་ནས་རྩུང་བཟེད་བཞེད་པས། མོ་སེམས་དང་བ་དྲག་པོས་འབྲས་
 ཁུ་ཐུལ་བའི་ཆོ། རྩུང་བཟེད་དུ་སྤྲང་མ་ཞིག་གོར་བ་མཐུབ་མོས་བཏོན་པས། མཛེ་མའི་ལག་པ་མ་དག་
 པས་འཐུབ་མོ་ཆད་ནས་རྩུང་བཟེད་དུ་བྱལ་ཡང་། བཙོག་པར་མ་དགོངས་པར་གསོལ་བས་མཛེ་མོ་སེམས་

དགའ་བཞིན་དུ་གི་སྟེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་སྦྱོས་པ་ལ། བཀྱ་བྱིན་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་དགེ་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཤིང་གསུམ་པས་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་ལྟོའི་སྟོང་བཟང་པོ་བདུད་ཅིས་བཀའ་སྟེ་ཡོད་སྲུང་ལ་ཡུལ་པའི་ཆོ། ཐུགས་
 དགའ་བ་མེད་ཅིང་ལྟོང་བཟེད་ཁ་བྱར་དུ་བཞུགས། དམ་པ་ནམས་ནི་མཐུ་དམན་པ་དང་ལྡན་ནམས་ལ་
 མཉམ་ཤིང་། ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པའི་ཁེངས་དྲེགས་ལ་ཐུགས་མགྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ནས་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་མཐུས་མངོ་མོ་དགའ་ལྡན་ལྟོའི་ནང་ན་ཡོད་པ་ཀྱལ་པོ་གསལ་ཀྱལ་གྱིས་བོས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་མཆོད་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱས་པས། ཀྱུན་དགའ་པོས། ཀྱལ་པོ་གསལ་ཀྱལ་དཔལ་འབྱོར་
 འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་སྟོན་བསོད་ནམས་ཅི་བསགས་པའི་མཐུ་ཡིན་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་ལྩུལ་ལ། སྟོན་བྱིས་བདག་ཞིག་གི་བུ་དབུལ་པོ་མའི་གཡོག་བྱེད་པ་ཞིག་ ཞིང་ལས་བྱེད་ཅིང་
 ལྟོགས་ཤིང་རིང་ནས་ངལ་བར་གྱུར་ཆོ། ཡུན་རིང་ཞིག་ནས་དེའི་མ་ཡིས་སྐུ་མ་དང་ཆུ་མེད་པའི་ཟན་
 ཆང་ཞིག་འབྱེར་འོང་བ། བུ་དེས་ལག་པ་བཀྱས་ནས་ཟ་རུ་སོང་བའི་ཆོ། རང་སངས་ཀྱས་ཤིག་འབྱོན་
 པ་མཐོང་བས་དད་པ་རབ་དུ་སྦྱོས་ཏེ། རང་ཉིད་སྟོགས་ཤིང་ངལ་གྱང་ཟན་ཆང་དེ་རང་སངས་ཀྱས་ལ་
 ཡུལ་པའི་བདེན་འབྲས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཀྱལ་པོ་གསལ་ཀྱལ་འདིར་སྦྱོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་
 ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་ཆུང་དུ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེར་བློབ་པ་དོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཅིང་། གསལ་ཀྱལ་གྱིས། མོངས་
 སྟོང་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། ཞལ་ཟས་དང་། འབྲུ་མར་བུམ་པ་
 བྱེ་བ་བཀའ་ནས་མར་མའི་སྤང་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡུལ། དེར་དབུལ་མོ་ཞིག་གིས་མར་མེ་ཆུང་དུ་ཞིག་
 ཡུལ་བ་མར་མེ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མ་ཟད་ཀྱང་། དབུལ་མའི་མར་མེ་དེ་མཐོར་མ་སོང་། དམར་མ་སོང་།
 སེམས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོན་ལས་ཀྱིས་སངས་ཀྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྩུལ་
 ཏོ། རྟེན་ཀྱལ་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མེ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡུལ་ནས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་གསུམ་པས་གསལ་
 པ། རྟེན་མེ་མེ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མ་ཟད་ཀྱང་། བདག་གི་བསོད་ནམས་འདིའི་མཐུས། བདག་ཀྱང་
 རྟེན་མེད་པའི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་རེ་བ་ལགས་པས། ཁྱིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བརྟེན་བས་བདག་ལ་སངས་
 ཀྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། བཀའ་ལྩུལ་པ། ཀྱལ་པོ། རྟེན་མེད་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་རྟེན་པར་དཀའ། བསྐྱེད་སྦྱང་པ་ལས་སྤྱ། རི་བོ་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་། རྩ་མཆོ་
 བས་ཀྱང་ཟབ། བདེ་སྐྱག་དུ་བློབ་པ་མ་ཡིན། ཀྱལ་པོ་བདག་གིས་སྟོན་སྦྱེ་བ་གཞན་མང་པོར་སྦྱིན་པ་
 མང་པོ་བདུང་ཡང་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཐོབ། དེ་ནི་སེམས་རབ་དུ་དང་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་ཡིན། རས་སྟོན་ཀྱལ་པོང་ལས་རྩར་སྦྱོས་དུས་སྤྱིང་བཞིའི་བདག་པོ་བྱས་ཏེ། ཟས་

གོས་ནོར་འབྲུ་སོགས་འདོད་དགའི་སྒྱུན་པ་ཡུན་རིང་བཏང་ཡང་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ། བརྩ་སྤྱུག་དུ་སྒྱེས་
 དུས་སྒྱུན་པའི་འཁོར་ལོ་གིན་དུ་ཆེ་བ་བཏང་ཡང་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ། གཉིས་སྒྱེས་སུ་སྒྱེ་བ་པེ་ལ་མར་སྒྲང་
 པོ་བརྒྱད་སྒྱུན་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ། རྒྱལ་པོའི་བྲག་ཐུགས་ངན་སྒྲུ་གར་
 སྒྱེས་དུས་དཔལ་དང་དཔུང་དང་ལུས་སོག་ལོངས་སྤྱོད་བཏང་ཁིང་། ལྷའི་གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུ་སྒྱུན་ནས་
 དེ་བཏང་བས་གཟུགས་མཛེས་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱོང་ཁྱོར་སྤོང་ཕྱག་དུག་ཅུག་མེར་གྱི་མཆོད་སྤོང་ལྷར་སྒྲུབ།
 དཔལ་འབྱོར་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ཙམ་དུ་གྱུར་པས་སྒྱུན་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་
 ཐོབ་གྱི་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ། ཅེ་གསུམ་རྒྱལ་པོར་སྒྱེས་དུས་བདག་གི་བདེན་མཁུས་ཆར་མེད་ལ་ཆར་མེད།
 ལུག་ཅུ་ནམས་བཙམ་ཡང་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ། ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་པོར་སྒྱེས་དུས་མཆོད་སྒྱུན་ཆེན་པོ་བྱས་པས་
 བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ། མི་ཐི་ལོའི་རྒྱལ་པོ་ལུ་བྱུང་ཅེས་པར་གྱུར་དུས་
 དཀའ་བྲུབ་དང་། མཆོད་སྒྱུན་གྱིས་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ། བྱད་པར་སྤོན་རྒྱལ་པོ་
 དགའ་བོ་ཞེས་བྲུ་བར་བྲུ་སྤྲ་མ་མཁན་བཞི་དང་། བྲུ་ལྷ་པ་གདོང་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བྲུ་ཞིག་བྱང་བ་ལ་མིང་
 མེ་ལོང་བཞིན་ཞེས་གྲགས་པ་ཞིག་བཙས། དེ་ནི། ལེགས་པ་ཞིག་སྒྱེས། མཐར་ཡལ་དགའ་བོ་གཤེགས་
 ཀར་ཐུགས་དགོངས་བཏང་ཁིང་སྒྲོན་པོ་ལ་སྤྲས་པ། བདག་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་འདི་བྲུ་རྒྱུབ་མོ་འདི་བཞི་ལ་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་གྱི། བྲུ་མེ་ལོང་བཞིན་འདི་བཙུན་མོ་དང་། སྒྲོན་འབངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཆོད་པའི་འོས་
 ཡིན་པས། འདི་མེའི་དབང་པོར་བཀྱར་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ནས། རྒྱལ་
 པོ་དགའ་བ་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་སོ། དེ་རྗེས་སྒྲོན་པོ་ནམས་གྱིས། བཙུན་མོའི་ཚོགས་གྱི་ཞེས་དང་།
 དབྲུ་རྒྱན་མི་གཡོ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་མ་རན་པ་དང་། གཏེར་དུག་ཤེས་པ་སོགས་ཡལ་གྱི་བཀའ་
 བཞིན་བཏགས་སུ་བཙུག་སྟེ། མེ་ལོང་བཞིན་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་བས། དེས་རྒྱལ་སྤྱིད་ཆོས་བཞིན་
 བསྐྱངས་ཏེ། བྱེ་ནང་གི་ཀོལ་བ་ནམས་ཀྱང་རང་སར་ཞི། དེའི་ཆེ་རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་
 དུ་སྤྲིག་པའི་ལས་གྱིས་འཁོར་བ། བུམ་ཟེ་དབྲུག་གྱ་ཙན་ཞེས་པ་ཞིག་གིས། བྲིམ་བདག་ཞིག་ལས་ཆོས་
 གྲང་གཡར་ནས་ཁིང་ཆོས་ནས་གྲང་བཤག་པོའི་སར་སྤྱོད་དུ་སྤྱིན་པས། གྲང་བདག་སྟོ་ཟ་བ་དང་ཐུག་
 པས་གྲང་སྟོར་བཞག་ནས། སྟོ་གཞན་ཞིག་དུ་ཐོན། བདག་པོས་བཙལ་བས་མ་རྟེན་པས་དབྲུག་གྱ་
 ཙན་གྱི་སར་སྤྱིན་ནས་ངའི་གྲང་དགོས་ཞེས་འབྲུགས་ནས། གཉིས་ཀ་རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་བཞིན་གྱི་བྱང་དུ་
 ཞུག་དུག་ལ་སྤྱིན། ལྷའི་ཁ་ཞིག་དུ་ཤིང་བཟོ་པ་གཅིག་དང་འཕྲད་པས། དབྲུག་གྱ་ཙན་གྱིས་ལྷ་འདི་
 གཏེར་རིང་གྲང་ཇི་འདྲ་བྲིས་པར། ཤིང་བཟོ་བའི་སྟེ་ལུ་ཁར་བཙུག་སྟེ་འོང་བ་བཞིན་དུ་གཏེར་ཟ་བ་པོ་

ཟེར་པས་སྒྲུ་ཆུར་ཤོར་ནས་གནིས་པོ་འབྱུགས་ཏེ་བྲིམས་ལ་གདུག་ལ་ཕྱིན། ཡང་ལམ་པར་དུ་མི་ཞིག་གིས་ན་ཆོད་མ་ཞིག་ཤོར་བ། འདི་ན་འདི་ཞིག་དང་བྲས་པས། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་ནི་མགོ་ལ་དོ་འཕངས་ཏེ་དེ་གི་བས་གནིས་ཀ་བྲིམས་ལ་གདུག་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་དེ་ནམས་ངལ་ནས་ཆང་ཆོང་མ་ཞིག་གི་བྲིམ་དུ་ཆང་ཉོས་ནས་བདུང་བས། ཆང་ཆོང་མའི་བྲིམ་སྐྱག་ན་ཁྱེད་ཞིག་བསྐྱལ་བ་མ་ཤེས་པ་དེའི་སྤང་དུ་དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་བུ་ཆུང་བསུབས་ནས་ཤི། གནིས་ཀ་བྲིམས་ལ་གདུག་དུ་སོང་། དེ་ནས་ཐགས་མཁན་ཞིག་གི་བྲིམ་འགྲམ་དུ། དབྱུག་གུ་ཅན་རང་ཆོངས་ཀྱིས་ཅིག་པའི་སྤང་དུ་འཛེགས་ཏེ་མཆོངས་པས་ཁང་པའི་འགྲམ་ན་ཐགས་མཁན་ཡོད་པའི་སྤང་དུ་སྤྱང་ནས་ཐགས་མཁན་ཤི། ཆུང་མས་ཅོད་ཅིང་ཁྱལ་པོའི་བྱང་དུ་གདུག་དུ་སོང་། དེ་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱལ་པོའི་བྱང་དུ་གདུགས་གཤེར་བྲས་པས། མོ་སོར་ཉེས་པ་མེད་པར་ཅོད་པ་ནི་བ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་ཞལ་སྟེ་བཅད་པ་ནི། གླང་གི་བདག་པོས་གླང་སྟེབས་པ་མཆོང་བཞིན་དུ་མ་བདགས་པས་ལན་འདུག་པས། བདག་པོའི་མིག་ཕྱང་ཞིག་[དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་གླང་སྟོར་བཅུག་པ་གོ་བར་མ་སྐྱས་པས་ལན་པས་སྟེ་ཆོད་ཅིག་[དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆུ་གཏིང་རིང་གྱང་བྲིས་འདུག་པས་མིག་ཕྱང་ཞིག་ཤིང་མཁན་གྱིས་སྒྲུ་ཆུར་ཤོར་བ་ལག་པས་བཟུང་མི་འདུག་པས་ལག་པ་ཆོད་ཅིག་[དེ་བདག་གིས་ན་ཞིག་ཅེས་སྐྱས་འདུག་པས་སྟེ་ཆོད་ཅིག་[དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་དོ་འཕངས་འདུག་པས་ལག་པ་གཅིག་ཆོད་ཅིག་[ཆང་ཆོང་མས་བུ་ཆུང་གོས་མང་པོས་གཡོག་འདུག་པས་ལག་པ་ཆོད་ཅིག་[དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་མ་བདགས་པར་བསྐྱེད་འདུག་པས་མིག་ཕྱང་ཞིག་[ཐགས་མཁན་གྱི་བྱང་མེད་ལ་དབྱུག་གུ་ཅན་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བྲིམ་ཐབ་དུ་འཁྱེར་ཅིག་[ཅེས་གསུངས་པས། གླང་བདག་ནི་བདག་གི་གླང་མེད་པའི་ཁར་མིག་མེད་པ་མི་བཟོད་པས་གནིས་ཀར་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞུས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་མཁན་གྱིས་སྒྲུ་ཆུར་མེད་པའི་ཁར་ལག་པ་གཅོད་མི་དགོས་པ་དང་། ན་བདག་གིས་ན་མེད་པའི་ཁར་སྟེ་གཅོད་མི་དགོས་པ་དང་། ཐགས་མཁན་མོས་བདག་ཁྱོད་མེད་ཁར་འདི་དང་བྲིམ་ཐབ་ཁྱེད་མི་དགོས་པ་ཐུགས་རྗེས་གཟུང་ཞེས་དེའི་དག་ནམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཉེས་པ་མ་བཟོད་པས། རྟེན་དབྱུག་གུ་ཅན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངོ་ཆེན་ཞུས་པས་ཐམས་ཅད་ཁྱལ་པོས་ཉེས་མེད་བདེ་བར་བདར་ཁིང་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གནན་ཏེ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱངས། ལོ་བཅུ་གནིས་སུ་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ལ་ཟས་སྤྱོན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྟོག་བསྐྱབས། ཁྱལ་པོ་མེ་མོང་བཞིན་དེ། སྟོན་གཞོན་ཏུ་སྐར་གསལ་ཞེས་པར་གྱུར་དུས། ཁྱོང་ཁྱོང་སྟོང་ཕྱག་དུག་ཅུར་གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཏེ་མཆོད་པས་བཟོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་མོད། གླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་མ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་དུས་ཀྱི་ཁྱལ་པོ་

མེ་ལོང་བཞིན་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ལ། རྒྱུན་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུན་པ་དེ་ཡང་འཕྲོར་རྒྱད་
 གྱི་དབང་གིས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཡིན། སྒྲ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་
 རི། ཁྱེད་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲིངས་པའི་རྒྱུན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཇི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་
 རྫོགས་པའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིངས་སེམས་མེད་པའི་རྒྱུན་པ་དང་། ཇི་
 མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྱུག་པའི་དགོས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་གདམས་སོ། །མཛད་བརྒྱད་པག་བསམ་
 འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གཏོང་གི་རྫོགས་པ་བརྫོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་པ། ལྷ་རིའི་བྱུང་བྱུང་བའི་རྫོགས་པ་བརྫོད་པ།

༡༡། གང་ཡང་དགེ་བའི་གྲོགས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དགེ་བ་སྦྱབ་པའི་རྒྱུན་བྱས་པའི་ཕན་བདགས་
 པ་ལྟ་བུ་ནི། ཕ་མ་དང་། ལུན་ཆ་དང་། གཉེན་དང་མཛའ་བ་ཤེས་སོགས་སྤྱད་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འོད་མའི་ཆལ་ཀ་ལན་ཏྲ་ཀའི་གནས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆོ།
 ཀྱན་དུ་རྒྱ་པར་ནས་སྦྱོས་དང་། ཉེ་རྒྱལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་སྒྲོང་གི་དངོས་པོར་བསྐྱབས། དག་བཅོམ་
 པ་ཐོབ། དེར་ཉེ་རྒྱལ་ནི་ལྷ་རིའི་བྱུང་ཞེས་སྒྲོ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ལ། དགེ་སྒྲོང་
 རྣམས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། ལྷ་རིའི་བྱུང་འདི་ཤེས་རབ་མཆོངས་པ་མེད་པ་འདི་
 ལྟ་བུ་བྱུང་བ་རྫོན་རྒྱུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པར། འདི་རྫོན་བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོ་སྤྱར་བེ་གཞིས་བྱ་བར་སྦྱོས་ཆོ། རང་
 གི་མིང་པོ་སྤྱར་བྱ་པ་ཞེས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར། སྤྱར་བེ་གཞིས་བདག་དང་བཅས་
 པས་བསྟོན་བཀའ་རབ་དུ་ཞུས་ཤིང་གྲས་པས་མཉེས་པར་བྱས། དེ་ལ་འབྲལ་རྒྱ་ཆོས་གོས་ཤིག་འཆོམ་
 པའི་ཆོ། གྲི་རྫོན་པོས་གྲུབ་པ་དང་། ཁབ་རྫོན་པོས་ཟབ་ཅིང་སྦྱད་པ་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མགྱ་སྟེ། རྫོན་
 ལམ་བདབ་པ། བདག་གིས་དགེ་བའི་ཅ་བ་འདིས། མ་འོངས་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོ་དང་ཤེས་རབ་རྫོ་
 བ་གྱི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །ཟབ་པ་ཁབ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །ཐལ་ཐོགས་མེད་པ་སྦྱད་པ་ལྟ་བུར་
 གྱུར་ཅིག །ཅིས་བདབ་པས། ལྷ་རིའི་བྱུང་སྒྲོ་དང་ཤེས་རབ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་གསུངས། ཡང་དགེ་
 སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། འོན་ལྷ་རིའི་བྱུང་འདི་རིགས་དང་ལོངས་སྦྱོད་འབྲིང་པོ་ཅོམ་ལ་རིག་བྱེད་སྒྲ་
 བ་གར་མཁན་གྱི་རྒྱད་དུ་འབྲངས་པ་ཅི་ལགས། ཞུས་པས། བཀའ་རྒྱལ་པ། དེ་ནི་རྫོན་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་
 གོས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དུས་དབང་འཕྲོར་དང་ལྡན་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་འདོད་ཁོ་ནར་བསམ་པར།
 རང་གི་ཡབ་ཀྱིས་སྦྱས་པ། དད་པས་དགེ་བ་སྦྱབས་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་ག་ལ་འོད། གཞིན་ན་

དཔལ་འབྱོར་འདི་ཙམ་བཞག་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལོས་པ་མིན་ཞེས་བུ་མས་པའི་ཆོག་གིས་ཐོག་སྟེ་ཀུལ་
 གྲིང་གཏད། མཐ་ཞིག་སྒྲང་ཆེན་ལ་ཞོན་ནས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར། མི་དབུལ་པོ་གད་པོ་ཞིག་དང་འཕྲད་
 པས་སྒྲིང་རྗེ་སྟེས་ཏེ། སྟེས་པ། ང་ལྟ་བུ་སྐལ་མེད་ནོར་ལྡན་གཉེན་གྱི་འཆིངས་པས་བསྐྱམས་ནས་ཆོས་
 བྱེད་དཔང་མེད། ཁྱོད་ལ་འཆིང་བ་མེད་པར་ཆོས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད། གསུངས་པར། ཀུལ་པོ། བདག་
 ཞི་མུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་ལོ་བྱད་སྒྲུབ་པའི་ཉེར་མཁོ་གང་ཡང་མེད།
 ཞུས་པས། ཀུལ་པོའི་སྐས་ཀྱིས་གད་པོར་མཐུན་ཆེན་ནམས་སྦྱིན་ཏེ་དཀའ་བྱུང་གི་ནགས་སུ་འབྲིང་ནས་
 རབ་དུ་འབྱུང་དུ་བཅུག། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་གད་པོས་རང་སངས་རྒྱས་ཐོབ། ཀུལ་པོའི་སྐས་
 དྲིན་ཆེ་བར་བསམས་ནས་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་བསྟོན་དེ། རྩ་འབྲུལ་སྐྱ་ཆོགས་བསྟན་པས་ཀུལ་པོ་དང་
 ནས་པ། རྟེན་མ། རིགས་དང་སྟོབས་འབྱོར་མཐོན་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་མེད་ཅིང་། རིགས་དམན་པ་དབུལ་
 བ་ནམས་ལ་ཡང་ཆོས་སྐལ་མེད་ན། བདག་ཞི་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་བར་པ་དམན་པའི་རིགས་
 ལ་། རྟེན་པ་ཉེར་མཁོ་ཙམ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་རང་སངས་ཀྱི་བྱུང་དུ་སྟོན་
 ལམ་བཟབ་པས། ད་ལྟ་ལྟ་འདི་བྱུང་བ་བར་མ་གར་མཁན་གྱི་རིགས་སུ་སྟེས་པོ། རྟོན་སངས་
 ཀུས་འོད་སྒྲུང་གི་བྱུང་དུ་ལྟ་འདི་རབ་དུ་བྱུང་དུས་མ་འོངས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལའི་
 སྟོབ་མའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཅན་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པོ། སྦྱིན་འབྲས་དང་།
 སྦྱོན་ལམ་མཐའ་བཅན་པའི་གདམས་པའི་སྟོར་རོ། མཇུག་བརྒྱུད་པའི་བསམ་འཁྲིལ་ཤིང་ལས། ལྟ་
 འདི་བྱུང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བཅུ་དགུ་པོ། ॥

ཡལ་འདབ་ཉི་ལྔ་པ། གྲོ་བཞིན་སྟེས་ན་བ་བྱེ་བ་འདི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་ཀུལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་རུ་
 བ་ན་བཞགས་པའི་ཆོ། རོར་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྱིས་བདག་སྟོབས་ཀྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་
 ལྟ་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བ་ཡོད་པར། དེའི་བཅུན་མོ་ཀུལ་སྟེ་ཞེས་པར་བུ་མིག་འབྲུ་བ། ན་བ་རིན་
 པོ་ཆེའི་ན་རྒྱར་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐར་མ་གྲོ་བཞིན་གྱི་ཉིན་སྟེས་པ་དེ། མཆན་མཁན་ལ་བསྟན་
 པས། རྟེན་པོ་འདི་ནི་བཅོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་སྟེས་པ་ཞིག་སྟེ། ན་རྒྱན་རེ་རེ་ལ་གསེར་སྒྲང་བྱེ་བ་རེས་ཀྱང་
 མི་ཁྱེལ་པ་འདུག་ཅེས་མིང་ལའང་གྲོ་བཞིན་སྟེས་ན་བ་བྱེ་བ་རེ་ཞེས་བཟགས། དེ་གཞིན་ལྟ་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཆེར་ཡོང་དུས་པས་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་རྒྱ་མཚོར་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་

འགྲོ་བར་ཆས། མས་མཆི་མ་བཏང་བས། ང་འགྲོ་ཁར་དུ་བརྟེན་འབྲེལ་ངན་པ་མ་འདི་ངན་སོང་དུ་
 འགྲོ་འདོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཆོག་རྟུན་སྒྲིམ་དེ། དོན་མཐུན་འགྲའ་ཞིག་དང་བཅས་ཀྱི་མཆོར་
 གཟིངས་ལ་ཞུགས། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ལོན་དེ་ཀྱི་མཆོའི་མཐའ་བྱེ་མའི་གྲོང་དུ་བསྐྱེད་པས། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཏུ་བས་མི་ངོམས་པ་ནམ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། རི་རབ་རྩུན་
 པོ་དང་། ཀྱི་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ནི་བཏུ་བས་མི་ངོམས་པས། གྲོ་བ་ཞིན་སྒྲིམ་ཀྱང་ཀྱི་མཆོ་ལ་བཏུ་
 བས་ཡེངས་ནས་གཉིད་མ་ཁུགས། སྤྱོད་གཉིད་ལ་ཤོར། ཆོང་པ་གཞན་ནམས་གཉིད་སང་དེ། དེད་
 དཔོན་བྱོན་ཟེན་པར་བསམས་ནས་མགྲོགས་པར་བྱེན། དེ་ནས་གྲོ་བ་ཞིན་སྒྲིམ་ནི་མས་དྲོས་པས་མནལ་
 སང་། རྟོན་མཐུན་ནམས་བསྐྱེགས་པས་བྱེ་མའི་ལམ་རྒྱུད་གིས་བསུབས་པས་ལམ་མ་རྟེན། ལས་དབང་
 གིས་རྩོད་ཕྱགས་སུ་སོང་སོང་བའི་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པ་དང་ཡིད་གདུང་བས་བསམ་པ། རོར་ཡོད་བཞིན་དུ་
 ཆོག་ཤེས་མེད་པར་རོར་སྐྱབ་པའི་བསམ་སྒྲོམ་འདི་རང་གི་རང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱད་པ་དང་། གཞོད་
 པ་བྱེད་པ་ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདི་བདག་རང་གིས་བྱས་སོ། །མི་ཐམས་ཅད་རོར་སྐྱབ་པའི་བག་ཆགས་
 གོམས་པས་སྒྲི་མོངས་པ་ནམས་གསེར་གྱི་རི་ཐོབ་ཀྱང་ཆོག་ཤེས་དང་ཡོངས་སུ་ཆོམས་པ་མེད། ས་གནི་
 འོག་འདི་ནི་འབར་བའི་མེས་བསྐྱེག་པའི་དཔུལ་བ་སོགས་ངན་སོང་གི་གནས་ཡིན་ལ། ས་གནི་འདི་ནི་
 མས་ཆོག་པས་བདག་ནི་རབ་དུ་སྒྲིམ་ཞིང་རི་དྲགས་ལོང་བ་བཞིན་ཅི་བྱ། དག་འ་བ་ཞིག་དུ་འགྲོ་སྒྲིམ་
 རྟེན་དལ་བྱས་སོང་བ་ལས། ལྷགས་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་ཞིག་མཐོང་བའི་སྒོ་དུང་དུ་བྱིན་པས། སྒྲིམ་བྱ་མིག་
 དམར་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་འདུག་པ་ལ། རྒྱུ་ཤིས་པར་ཅི་ཡང་མི་སྒྲིམ་བར་ནང་དུ་ཞུགས་པས། ཡི་
 དྲགས་མང་པོ་ལུས་ཀྱི་གདང་རུས་པ་ཚུ་རྒྱས་ཀྱི་བར་བསྐྱམས་ཤིང་། ཤིང་བསྐྱེག་པའི་དུམ་བུ་ལྟ་བུ་ནམས་
 ཀྱིས་འཇུས་ནས། དེ་རིང་རྒྱུ་མིང་ཐོས་པས་དེད་ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཟེར་བར། གྲོ་བ་ཞིན་སྒྲིམ་རང་གི་སྒོམ་
 པ་ཡང་བརྟེན་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིང་རྟེན་ཅི་དག་དུ་གྱུར་ནས། དེ་དག་ལ་དྲིས་པས། ཁྱེད་
 རྒྱུས་རྒྱུག་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་དག་འཁོར་ཐར་བ་མེད་པ་འདི་འདྲ་ལས་ཅི་བྱས་པ་ལས་བྱུང་དྲིས་པས། བདག་
 རྒྱུས་ཐར་མེད་རང་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོན་རང་གིས་ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལ་སྤྲུག་དོག་གིས་སྒྲོད་ཅིང་སྐྱར་
 པ་བཏབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་བཏུན་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆོག་རྟུན་སྒྲིམ་པ་དང་།
 རྒྱན་པ་མ་རྒྱན་ཞིང་རོར་འཕྲོགས་པ་དག གཞོད་སེམས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་ལ་འབགས་
 པ་སོགས་ལས་ངན་སྒྲོལ་པས་གསུམ་པས་ཡུན་རིང་ལ་ལས་དྲག་པའི་རྒྱུག་བསྐྱེད་འདི་རྩ་བུ་མྱོང་བ་ལགས།
 ཟེར་རོ། གཞན་ཡང་དེ་རྩ་བུའི་ཡི་དྲགས་མང་པོ་མཐོང་བས་སྒྲིང་རྟེན་པོ་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ནས་བྱིན་

པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་སྒྲིབས་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་གྲོང་ཁྱིམ་དེ་ལས་ཐོན་ནས། རྒྱལ་གྱི་ཆལ་གྲིབ་བསིལ་
 ལུན་པ་ལ་ཕྱིན་ཁྱད་། ལམ་རིང་བ་དང་། བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ལོང་བ་བཞིན་སོང་སོང་བའི་མཐར་
 འོད་ཀྱི་ཉི་མ་ཡང་རི་ལ་ལྟུང་བའི་མཆོམས་སུ་མཆོན་མོ་སྒྲིབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བའི་སྒྲིང་བ་ལ་
 རྒྱུན་ཤིང་དང་མེད་ཀྱི་གིས་བརྒྱན་པའི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་གཞུག་ལས་ཁང་ཞིག་རང་གི་མདུན་དུ་མཐོང་། དེར་
 མཛེས་པའི་ལྗོ་མོ་བཞི་ཤུང་ནས་སྒྲེས་བྱ་མཛེས་པ་ཞིག་ལ་འདྲོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པས་བསྟེན་
 བཀྲུར་བའི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞིག་མཐོང་ནས། དེ་དག་གིས། ཁྱོད་བཞིན་
 སྒྲེས་མགོན་དུ་པོས་ཏེ་བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པོས་མཉེས་པར་བྱས། ཐོ་རངས་སྤྱོད་ཤིང་ཤར་བ་དང་མི་རྒྱལ་
 པ་བཞིན་གཞུག་ལས་ཁང་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལྗོ་མོ་ནམས་ལལ་ནས། སྒྲེས་བྱ་མཛེས་པ་དེ་
 མདོག་དང་སྒྲིབས་ཉམས་ཤིང་ཁ་ས་ལ་བྱབ་པས། རྒྱབ་དུ་ཤིན་དུ་འཛིགས་པའི་བྲི་མང་པོ་རྩལ་སྟེ་ཁ་
 དང་མཁྱིན་པ་ནས་བཟུང་ཤ་ནམས་ཐོས་པས་མི་དེ་སྤྱད་ངན་འདོན་ཞིང་གཞུག་ཐམས་ཅད་ཟད་ཀྱི་བར་
 ཟ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཉིན་མོ་འདས། མཆོན་གྱི་ཆེ་བཞིན་པ་དང་གཞུག་ལས་ཁང་དང་། ལྗོ་མོ་བཞི་
 དང་། །མཛེས་ལུན་སྒྲེས་བྱ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མོགས་སུར་བཞིན་བྱུང་སྟེ་རྩལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་དང་ལུན་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་མོ་སྤྱག་བསྐྱེད་མཆོན་བདེ་བ་ལ་ལ་མཆོན་ཏེ་ཁྱོད་བཞིན་སྒྲེས་ཀྱིས། སྒྲེས་བྱ་དེ་ལ་
 དེས་པར། དེས་སྒྲས་པ། ཁྱོགས་པོ་ཁྱོད་ནི་ངས་ངོ་ཤེས། ང་ཡང་ནོར་ལས་བྱུང་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་ནས་
 ཡིན། །བདག་ཕྱགས་སྤོང་བཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་དུ་ཕྱགས་ཀྱི་ག་བཙོངས་ནས་ལོ་བྱད་སྒྲུབ་པ་ལ།
 འཕགས་པ་སྤིང་ཐོའི་གཏེར་ཀླ་བྱ་ལ་ན་བསོད་སྒྲོམས་ལ་ཕེབས་པས། བདག་ལ་བྱགས་བཅེ་བས་ཁྱོད་
 ལས་ངན་འདི་འདྲ་བསགས་ན་སྒྲར་ཁྱོད་རང་གི་ཐོག་དུ་འབབས་པས་སྤྲིག་པ་མ་གསོག་ ཁྱིམ་གསུངས་
 པར། །བདག་གིས་མ་ཉན་པར། སྒྲར་ཡང་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཉིན་མོ་སྤྲིག་པ་ལ་ཁྱིམ་ཀྱང་
 མི་འཛོམས་ན། མཆོན་མོ་དམ་ཆོག་དང་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལོང་། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པར།
 བདག་གིས་རྩལ་པོ་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བསུངས་ཤིང་གྲངས། ཉིན་མོ་སྤྲིག་པ་སྤྱད་པས་ད་ལྟར་མཆོན་
 མོ་བདེ་ཞིང་། ཉིན་མོ་སྤྲིག་བསྐྱེད་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤོང་བ་འདི་ལྟ་བུར་སྒྲེས། ད་ཁྱོད་རང་ལུ་ལུ་
 ཁྱོད་ནས་བདག་གི་བྱ་ལ་རང་རེའི་ཁང་པའི་བྱར་མཐའ་ན་གསེར་གྱི་སྤོང་སྒྲས་ནས་ཡོད། དེ་ལྟར་ལ་
 སྤྲིག་པ་སྤོང་བ་དང་། འཕགས་པ་ཀླ་བྱ་ལ་ན་ལ་བསོད་སྒྲོམས་སུ། བའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ཞུས་ཤིག་
 གསུངས་དང་ཟེར་བར། དེ་བཞིན་བྱོའི་གསུངས་ནས་བྱོན། དེ་ནས་ཡང་གཞུག་ལས་ཁང་ཞིག་གི་
 རང་ན། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པརྒྱའི་བྲི་མཛེས་ཤིང་དགའ་ཆལ་དང་ལུན་པར་སྒྲེས་བྱ་གཅིག་དང་། ལྟ་

མོ་ཞིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕྱགས་པར། གོ་བཞིན་སྐྱེས་མཆོད་ཅིང་། ཉིན་མོ་བདེ་སྐྱིད་
 དང་ལྡན་ལ། མཚན་མོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྡོ་མོ་སྟགས་གར་སོང་མེད་པར་སྐྱེས་བུ་དེའི་ལུས་དྲག་
 རྒྱལ་འཛིགས་པ་ཞིག་གིས་ལན་བདུན་པ་ཀྱིས་ཤིང་བཅིངས་ཏེ་སྤྲད་པ་ནས་བཟུང་བ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡང་
 རྒྱ་རེངས་གར་བ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྡོ་མོ་དང་བཅས་པ་སྤར་བཞིན་བྱུང་། མི་དེ་ཡང་སྤར་བཞིན་
 གསོས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ཡོ་བྱད་སྟགས་དང་ལྡན་པར་ཉིན་མོ་བདེ་སྐྱིད་ལ་སྦྱོད། ཡང་ཉིན་
 བྱེད་ཀྱི་སྤར་མནལ་བ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྡོ་མོ་དང་བཅས་གར་སོང་མེད། རྒྱལ་དེ་བྱུང་ནས་མི་བརྒྱམས་
 ཤིང་སྤྱོད་ནས་བཟུང་ག་ཁྲག་ཐམས་ཅད་ཟད་ཟད་དུ་བ་བ་སྟགས་དེ་སྤར་ཉིད་མཚན་ཉག་དུ་སྦྱོང་བར།
 གོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་བྱེད་ལས་ངན་འདི་ལྟ་བུ་ཅི་ལས་བྱུང་སྐྱས་པས། དེ་ན་རེ། བདག་ནོར་
 ལས་བྱུང་གི་གྲོང་ཁྲིམ་ནས་ཡིན། བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་བརྟུས་པས་ཆད་པ་སྟག་ཅིང་། འཕགས་
 པ་ཀྱུ་ཡ་ནས་ཀྱང་བདག་ལ་སྤྱིང་རྗེས་ཁྱོད་འདིར་སྤྲད་ཅིང་བྱི་མ་ལས་ཁྱི་བ་འདི་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་།
 ད་དུང་མ་ཉན་པར་སྤར་ཡང་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཅི་སྟེ་རྟུབ་མོ་ལས་ངན་འདི་མི་སྤོང་ཡང་། ཉིན་མོ་བྱི་
 མ་ལེབ་མར་མེ་ལ་འབབས་པ་དང་། བྱི་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་འདི་སྤོངས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས། སྤར་
 ཉིན་མོ་ཆུ་ལ་ཁྱིམས་ཡང་དག་ཆངས་ཤིང་བསྐྱངས་པས། ད་ལྟ་ཉིན་མོ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་ཞིང་། མཚན་
 མོ་སྟག་བསྐྱལ་སྦྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པ་ལགས། ད་ཁྱོད་ནོར་ལས་བྱུང་གི་གྲོང་དུ་བྱོན་ནས་བདག་
 གི་བུ་ལ་འདི་སྤྲད་གསུངས། རང་རེའི་མེའི་གནས་ན་གསེར་སྐྱས་ཏེ་བཞག་ཡོད། དེ་སྤྱང་ལ་འཆོ་པའི་
 མཐུན་རྒྱུན་དང་། ཀྱུ་ཏུ་ཡ་ན་ལའང་མཆོད་ནས་བསྟོ་བ་ཞུས་གསུངས་དང་ཟེར་བར། ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 ཏེ་བྱོན་པས། ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞིག་ན་ནོར་བུའི་རྒྱན་དང་ཡོངས་སྦྱོད་ལྡན་པར་ལྡོ་མོ་མཛེས་སྟག་
 བདེ་སྐྱིད་དཔལ་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པ་ཞིག་གིས། གོ་བཞིན་སྐྱེས་ལ་ལྟའི་ཞལ་ཡས་དང་བདུད་ཅིའི་བདུང་
 བ་དངས་པ་བཞེས་པའི་ཆོ། གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ཁྲི་རྒྱང་བཞི་ལ་ཡི་དྲགས་བཞི་བཏགས་ནས་ཉམ་ཐག་
 ཅིང་བལྟ་མི་བཟོད་པ་འདུག་པས། དེ་དག་གི་གོ་བཞིན་སྐྱེས་ལ་བསྐྱང་ཟེར་པའི་བདེ་བུས་ཤིང་ལྟོགས་
 རྒྱུ་ཞིག་མི་བཟོད་པར་འདུག་པར། ཤིན་དུ་སྤྱིང་རྗེ་བས་ཟན་ཆང་རེ་བྱོན་པས། གཅིག་ལ་ཕུབ་མར་
 སོང་། རྟེན་གཅིག་ལ་ལྟགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ། གཅིག་ལ་རང་གི་ཤ། གཅིག་ལ་རྟག་ཁྲག་དུ་སོང་། དེ་དག་
 སྟག་བསྐྱལ་བཟད་མི་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ལ། ལྟ་མོ་དེས་སྐྱས་པ། བདག་གི་སྦྱོན་ནས་འདི་དག་ལ་ཟས་
 མ་སྟེར་ཞིག་ཞུས་པས། དེ་འདི་ལྟ་བུའི་སྟག་བསྐྱལ་ཟས་བྱིན་པས་ལན་ཟེར་བར། དེའི་རྒྱ་མཚན་དེས་
 པས། རྟེན་མོ་ན་རེ། བདག་སྦྱོན་ནོར་ལས་བྱུང་བའི་གྲོང་དུ་བྱིས་འཛིན་པའི་ཆུང་མ་རབ་དགའ་ཞེས་

པར་ཡོད་དུས། རྒྱ་སྐར་མ་མཆོད་པའི་དུས་སྤྱིར་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པའི་ཟས་ཞིས་པོ་བཤམས་པའི་ཆེ།
 འཕགས་པ་ཀུ་ཏུ་ཡ་ན་བསོད་སྒྲིམས་ལ་ཕྱོན་པར་བདག་གིས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། ཐུགས་རྗེས་བཟུང་
 རྟེན་གཤེགས་རྗེས། བདག་གི་ཁྱིམ་བདག་བྱམ་ཟེ་དགའ་བ་ཞེས་པ་བྱས་བྱས་སྟེ་བས་བྱུང་བ། བདག་
 གིས་དད་པ་དང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་མཆོད་པའི་པོ་རྒྱས་བཤད་པས་སྤྲོས་ནས། མཆོད་
 པོས་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་མ་མཆོད་པར་དགེ་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་གཡོ་ཅན་དེ་ལ་གྲ་ཕུབ་སྤྱིན་ན་འོས། ཞེས་འཁམས་པས།
 ད་ལྟ་ཁྱི་རྒྱ་དང་པོ་ལ་བདགས་པའི་ཡི་དུགས་འདི་བདག་གི་ཁྱིམ་ཐབ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཟས་གྲ་ཕུབ་དུ་
 འགྱུར་བ་དག་ལས་དེའི་རྣམ་སྟོན་ཡིན་ལ། ཁྱི་རྒྱ་གཉིས་པར་བདགས་པ་འདི། བདག་གི་བུ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དུས་དགེ་སྤྱོད་དེ་རྩགས་ཀྱི་ཐོ་ལུས་མི་ཟ་བ། ཞེས་སྒྲུས་པས། ད་ལྟ་ཟས་ཐོ་ལུས་དུ་འགྲོ། དེ་
 བཞིན་ཁྱི་རྒྱ་གསུམ་པར་བདགས་པ་འདི། དེའི་དུས་མནའ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་དུའང་ཟས་སྟོན་ལ་ཟ་
 ཡང་བདག་ལ་མནའ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བས། རང་གི་མི་ཟ་རེ་སྒྲན་ཞེས་སྒྲུས་པས། ད་ལྟ་ཟས་
 རང་གར་འགྲོ་བ། ཁྱི་རྒྱ་བཞི་པར་བདགས་པ་འདི། དེ་དུས་བདག་གི་གཡོག་མོ་ཡིན། རྒྱན་དུ་རྒྱ་
 ཞིང་བདག་ལ་བརྟུས་ཏེ་ཟ་བ་བས་རྣལ་ཁྱབ་མི་ཟ་རེ། ཞེས་རྒྱན་སྒྲུས་པས་ད་ལྟ་ཟས་རྣལ་ཁྱབ་དུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན། བདག་ནི་འཕགས་པའི་བཀའ་རྒྱུ་ལྱིས་ད་ལྟ་ལྟའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་རྒྱན་པ་ཡིན། ད་ཀྱི་བཞིན་
 སྒྲུས་རང་ལུལ་དུ་ཕྱོན་ནས་བདག་གི་བུ་མོ་ལ་འདི་སྐད་གསུངས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་པའི་ཁང་པ་ན་གསེར་
 ཀྱི་གཏེར་བཞེ་ཡོད། དེ་དག་ཐོན་ལ་དགེ་བཅི་རིགས་པར་ཐོང་། ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཀུ་ཏུ་ཡ་ན་
 མཆོད་ཅིང་། ས་དང་མིང་པོ་སོགས་ཡི་དུགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོར་བ་ཞུས། ཁྱོ་བཞིན་སྒྲུས་ཁྱོད་
 ཁྱོད་རང་ལུལ་ནས་ཐོན་ནས་ད་བར་པོ་བརྒྱ་གཉིས་མོང་འདུག་པས། དང་ལ་དུབ་མ་མཛད་པར་རང་
 ལུལ་དུ་ཕྱོན་ཅིག་ཅེས། ཁྱི་རྒྱ་ལ་བདགས་པའི་ཡི་དུགས་བཞི་པོ་དེས་བསྟེགས་ནས། མནའ་དུ་མོང་
 བའི་བར་ལ་རང་ལུལ་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ན་སྐད་ཅིག་ལ་སྟེབས་འདུག། དེ་ནས་ལངས་ཏེ་ཕྱིན་པས། དོན་
 མཐུན་ཆོང་པ་རྣམས་སྟེབས་ཤིང་། ས་མ་གཉིས་ཁྱོ་བཞིན་སྒྲུས་ཁྱོད་པར་བསམས་ནས་མང་དུ་དུ་བས།
 གཉིས་ཀ་མིག་ལོང་ཞིང་ཕྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་ཏེ། ལྟ་ཁང་རྣམས་ཀྱི་ལོགས་ལ་མིང་ཡིག་བྲིས། མཆོད་
 པ་ཕུལ། དགེ་སྤྱོད་སོགས་མཁོན་དུ་གཏོར་ཞིང་། བཀྲར་སྟེ་དང་བསྟོར་བ་སྟོན་ལམ་ཞུས། དེ་དག་
 གཟིགས་ནས་པ་མ་རྣམས་བདག་གི་བར་ཐག་བཅད་འདུག་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་
 འདུག་པས་གང་ལ་ཡང་སྟིང་པོ་མེད་ཅིང་། མ་རིག་མོངས་པ་འདི་ནི་གཉིད་དང་འདྲ། འཁོར་བའི་བྱ་
 པ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་འབྲུལ་པ་དང་འདྲ། ལུས་སྟེ་བའི་མ་ནི་ཞིང་ས་འདྲ། ས་པོན་འདེབས་པའི་ས་

རི་འབྲུ་དང་འདྲ། གཉེན་འདུན་མགོན་པོ་ཚོགས་པ་འདྲ་ཞིང་སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག་པས། ད་ནི་
 བདག་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱའོ། །སྐམ་སྐེ་རང་གི་པའི་ཁྱིམ་དུ་བྱོན་པས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་
 རྒྱ་བ་བྱེ་བ་རི་བྱོན་བྱུང་། ཞེས་སྐམ་ན་ཡང་། ཡམ་གཉིས། རེད་ཀྱི་བྱ་དེ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་ཡིད་མ་
 ཆེས་པར། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་ཡིན་གསུངས་པས་སྤྲད་ངོ་ཤེས་ཏེ། ཡལ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་སྐྱུན་བྱེ་
 གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡམ་དང་ནང་མི་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བཀོལ་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཞུ།
 ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་འབྲིན་རྣམས་སོ་སོར་སྤྲད་པས། རང་རང་གི་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་སོགས་བཙལ་
 བས་ཇི་ལྟར་ཟེར་བ་བཞིན་རྒྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་ནས། སོ་སོ་ནས་འཕགས་པ་ཀྱ་ཉུ་ལ་ན་ལ་མཆོད་ཅིང་
 བསྟོ་བ་ཞུས། དེར་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱ་ཉུ་ལ་ན་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། རྒྱུད་ལུག་སྤངས་ནས་ཆོས་ཉམས་སུ་
 སྤངས་པས་དག་བཙོམ་པ་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་སྟེ། གསེར་དང་
 བོང་བ་མཉམ། རྩམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་མཉམ། ཅོལ་དང་སྟེང་མཆུངས་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་ལྡན་
 པར་གྱུར། དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཆ་ལ་སྒྲིག་མའི་ནགས་ན་བཞུགས་པའི་དུང་
 དུ་སོང་ཞེས་ཀྱ་ཉུ་ལ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱོན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་དང་མངལ་ཞིང་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་
 མོས་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཞུས་ཀྱ་ན་དགའ་དུ་བ་དང་མཉམ་པའི་གནས་ཤིག་བསྟེན། དེ་ཐོབ་ནས་དེར་བཙོམ་
 ལྡན་འདས་གཤེགས་ཏེ། ཆོས་གསུངས་པར་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཆོད་ཏེ་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་
 པར། །བཀའ་རྩལ་པ། སྟོན་སངས་རྒྱུས་འོད་སྤང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱི་ཞེས་
 པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བཞེངས་ཏེ་མཆོད་པའི་རྒྱན་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་
 པོ་ཐོབ། སྐར་སྐམ་ཀྱི་དུས་སུ་ནོར་ལ་ཆགས་ཤིང་སྤངས་པས་མཆོད་པའི་རྒྱན་ཆད། དེ་དུས་བྱང་སྟོགས་
 རས་འོངས་པའི་དེད་དཔོན་ནོར་སྐྱེན་ཞེས་པས་ན་བའི་རྒྱན་དང་། གཞན་ཡང་ནོར་མང་པོ་ལུལ་ནས་
 ཞིག་གསོས་བྱས། སྟོན་ལམ་བཟབ་པས་ད་ལྟ་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་སོ། །འདི་རྒྱ་མཆོད་ལམ་དུང་ལ་དུབ་
 ཆེན་པོ་བྱུང་བཞི་འགྲོ་ཁར་མ་ལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཆོག་རྩལ་སྐམ་པ་ལས་བྱུང་
 བའོ། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱུང་དུས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྲིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅེས་བརྟན་ཏོ། །མང་
 བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ན་བ་བྱེ་བ་རི་འདོད་ཉེགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་
 ཉི་བུ་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་ཉིར་གཅིག་པ། ཡམ་སྤྱིང་མའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། །ལུས་འཕགས་ཀྱི་མི་ཐི་ལར་རྒྱལ་པོ་རྒྱུའི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དཔུང་དང་འབྲེར་པ་ཐུན་

ལུས་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ། གློན་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མིང་ལ་དུམ་བུ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པར། རྒྱལ་
 པོས་དེ་ལ་ཏ་ཅང་མཐོང་ཆེ་བར་མཛད་པས། གློན་པོ་དེ་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་ཞིང་ཞལ་ལ་ལྟ་དགོས་པར་
 བྱུང་། རྩམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུག་དོག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱ་མ་ཁོ་ན་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་ཡང་
 ཡིད་དྲོགས་པས། གློན་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་། རྒྱན་དུ་སྒྱུན་མི་བྱམས་པར་བྱུར་པ་ལ། གློན་པོ་དུམ་
 བུ་འཕམས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་འདི་དྲོགས་པར་འོས་པ་ལ་མི་དྲོགས། དྲོགས་པར་མི་འོས་པ་ལ་དྲོགས།
 བདག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནམ་ཡང་མི་མཛད་ན། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། རང་གི་
 བྱ་ས་འཆོ་དང་། སེངྒེ་ཞེས་པར་སྐྱས་པ། རྒྱལ་པོ་དྲོགས་པ་ཅན་བྱ་རོག་ལྟ་བུ་འདི། བདག་གིས་སྒྲིང་
 རྒྱུ་ནས་བཞུགས་ཀྱང་མཛའ་བ་མེད་ཅིང་། གཞི་ཅན་སྟེ་གཉིས་པ་དུག་སྐྱུ་ལྟ་བུ་འདི་ནམས་ཀྱི་ཕྱ་མའི་
 དབང་དུ་སོང་བས། རྣམ་ཐུག་གཟུགས་སུ་བྱས་པའི་དོའི་དུམ་བུ་མོ་མོར་བྱས་པ་སྐར་སྐར་པའི་ཐབས་
 མ་མཆིས་པ་ལྟར། དནི་རང་རེའི་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྲོ། ཞེས་སྐྱས་ནས། སྐྱེད་མོས་ཆལ་དུ་
 འགྲོ་བའི་ཐོལ་གྱིས་ཕ་མ་ཆང་མ་ཕྱིན་ནོ། །རྒྱལ་པོས་གློན་པོ་ལ་བྱ་རྩེས་འབྱང་འཁོར་བཅས་སོང་བ་ཤེས་
 བས། རྩེས་འདེད་པ་བཏང་ཡང་མ་ལྟོག་པར་ཤོར། དེ་ནས་གློན་པོ་དུམ་བུ་ཡོང་བ་ཤེས་ཏེ། ཡངས་
 པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོང་དུ་བཀྱར་ཞིང་གུས་པས་མཆོད། ཁོང་ནམས་ཀྱིས་ཆོང་གི་ལས་བྱས་པས་
 འཁྱོར་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། རྩེས་སུ་གློན་པོའི་བུ་སེངྒེར་བུ་མོ་ཅི་ལ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
 ཞིག་སྟེས། ཡང་དེའི་རྒྱ་མོ་ཉི་པའི་ཅི་ལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྟེས། མཆོན་མཁན་གྱིས་བཞུས་ནས་ཉི་པའི་
 ཅི་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིང་། ཅི་ལ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོར་བྱུར་ནས་ཕ་བསད་
 དེ་རྒྱལ་སར་དབང་བྱེད་པའི་བུ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཞུན། དེ་ནས་གློན་པོའི་བུ་ཅན་པ་ས་འཆོ་
 ཉི་སྟོད་པ་གོང་བས་ཡངས་པ་ཅན་པ་ནམས་སྤང་ཞིང་། ས་དང་བུ་གཞོན་པ་སེངྒེ་གཉིས་ལ་སྐྱ་ལ་ཏ་མ་
 ཆས་རྒྱས་པའི་སྐྱེད་མོས་ཆལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་རེ་རེ་ཕྱིན། སྐར་སྐྱེད་ཆལ་དེར་ལེགས་བྱས་བསོད་
 བས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ས་ཡི་རྒྱན་
 དུ་ཆེ་བའང་གཞན་དེས་བཞེངས་སོ། །མཐར་གློན་པོ་དུམ་བུ་ཁོ་བཞེད་ཅིང་གློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དེ་མཐོ་
 རིས་སུ་གཤེགས། སའི་ཆལ་དུ་བུ་སེངྒེ་བསྐྱོས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གུས་པས་བཀྱར།
 བྱ་ས་འཆོས་སའི་གནས་མཐོབ་པས་གོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཕྱིན་ནོ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྒྲིང་པོ་
 ལ་གུས་པས་བདུད་ཅིང་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བཙུང་བས་བཟུང་། དཔོན་གཡོག་མཛའ་བར་བྱུར། ནམ་
 ཞིག་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་གོངས་པས་རྒྱལ་པོ་ཕུང་ན་གྱིས་གདུངས་པའི་ཆེ། གློན་པོ་ས་འཆོས་བསམས་

ཡུ་རྩུ་པོ་འདི་འཛུལ་མོར་རང་གི་རྩུ་པོ་འདི་བྱ་མོ་ཉི་པའི་ཅི་ལ་འོས་པར་བསམས་ནས། རྩུ་པོ་
 ལ་ཞུས་ཤིང་། གྲོས་བྱས་ཏེ་གསང་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱིན། དེའི་དུས་སུ་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་
 གྱིས་ནང་བྲིམས་བཅས་པར། ཉི་པའི་ཅི་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྐྱོད་མོས་ཆལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་
 བཞག་ནས། ཡུལ་པ་བྱིས་སྐྱོད་པ་ལས། སྒྲེར་དུ་སྐྱས་ཀྱང་དབང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་སྒྲེར་
 བའི་བྲིམས་བཅས་པ་དང་ཐུག་དེར་ས་འཛོམས་སྐྱོད་མོས་ཆལ་དུ་བྱིན་ནས་ཉི་པའི་ཅི་ལ་ལ་གསང་གྲོས་
 བསྐྱབས་ཏེ་བསུ་བའི་དུས་བྱས། རྗེས་སུ་ས་འཛོམས་འཁོར་བཅས་ཉི་པའི་ཅི་ལ་རྒྱ་བར་བྱིན་པས། དེ་ན་
 ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མི་གི་བཞིག་གཞོད་སྐྱོན་དུ་སྐྱེས་ནས། མའི་ཁོག་དུ་བརྒྱུ་མས་པས་ཡུལ་འདིར་ཕྱི་
 དྲུང་དང་རྒྱ་མ་བྱུང་ནངས་བདེ་བའི་ཞེས་རྩུ་པོ་སྒྲིལ་བྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་མེད་པ་བཞིག་བཏགས་
 ཏེ། རྩུ་ནས་དྲུག་རྒྱུན་བྱུང་དུས་འདྲེ་དེས་དྲིལ་བུ་དེ་དྲུག་ལ་བཞིན་པས། ཉི་པའི་ཅི་ལ་རྒྱ་མི་རྣམས་
 རང་དུ་ཞུགས་ཅམ་ལ། འདྲེས་དྲིལ་བུ་དྲུག་ལ་བའི་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་གོང་ཁྱེར་གྱི་ཁོད་ཐམས་ཅད་
 འཛོལ་བས་རྒྱ་མི་རྣམས་སྒྲག་པ་དང་། ཅི་ལས་སྒྲོན་དུ་བྱིན་པས། ཉི་པའི་ཅི་ལ་དང་ནོར་ནས་ཅི་ལ་
 ཤིང་ནར་བསྐྱོན་ཏེ་གྲོས་ནས་བྱིན། ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་གྱིས་དེད་པས་ས་འཛོམས་མདས་བཀག་སྒྲེ་
 རྩུ་པོ་འདི་ཁབ་དུ་འབྱོར། དེ་ནས་ཉི་པའི་ཅི་ལ་ནི་མ་ཐོབ། དེ་མ་བསམས་པར་འདི་གྲངས་ཏེ། ཅི་ལ་
 འདི་རྩུ་པོ་འདི་བཙུན་མོར་གྱུར་ན་པ་གསོད་པའི་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་མཆན་མཁན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་པས།
 འདི་ནི་བཙུན་མོར་མི་རུང་ངོ་། །ཞུས་པས། རྩུ་པོ་འདི་ལ་ཡིད་ཆགས་ནས་གསུངས་པ། བུས་པ་གསོད་
 པ་ག་ལ་སྤྲོད། ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྲོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྩུ་པོ་སར་དབང་བསྐྱར་
 བས་ཆོག་མོད་གསུངས་ཏེ་བཙུན་མོར་བཞེས། དེ་ལ་སྐྱས་ཤིག་འཁྱུངས་པ་མེད་མ་སྐྱེས་དྲུག་ཞེས་བཏགས།
 བྱ་དེ་མཆན་མཁན་ལ་བསྟན་པས། འདི་ནི་པ་གསོད་པ་ཞིག་ཡོད་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རྩུ་པོ་འདི་ལས་དབང་
 གིས་ཡིད་ཆེས་མ་མཛད། སྐབས་དེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས། སྐྱོད་
 མོས་ཆལ་ཨ་ཕ་ཕྱི་ནགས་ལས་ཐུ་ཤིང་གི་སྤྲོད་པོའི་ཁོག་པ་ནས་བྱ་མོ་མཆན་ལྡན་ཞིག་སྐྱེས་པ་མེད་ཨ་ཕ་
 སྐྱོད་དུ་བཏགས། དེ་བསྐྱོད་བསྐྱངས་ནས་བག་མར་གཏོང་ཅིས་བྱེད་ཀྱང་མཛེས་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱུད་བྱ་
 ཞེས་པའི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བས་མི་རུང་ཞེས་ཁང་བཟང་དུ་བཞག་ཅིང་ཡུལ་པ་བྱིས་སྐྱོད་ཅིང་། སྒྲེར་
 དབང་དང་གཞན་དུ་མི་གཏོང་བའི་བྲིམས་བཅས་སོ། །དེ་ནས་ཨ་ཕ་སྐྱོད་གིས་ཀྱང་གཅིག་ཡོད་པའི་
 སྐབས་གཅིག་མི་འཇུག་པ་དང་། ཉིན་རེ་བཞིན་ཀླུ་པ་ན་ལྔ་བརྒྱ་བྱིན་ཞིང་ཞག་བདུན་གྱི་མཆོམས་འཛིན་
 ན་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་མིན་ཞེས་སྐྱས་པས་ཀྱང་གྱིས་དེ་བཞིན་བྱ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་ཏེ། འདོད་པས་གཟེར་

པའི་སྐྱོ་བོ་ནམས་མོང་བྱིན་ནས་དེ་དང་ཅེ་པར་བཅོན་ཀྱང་དེའི་མཛེས་པའི་གཟི་བུ་དེ་མི་བཟོན་ཅིང་འདར་
 བས་བཏུ་བའི་རྒྱས་པ་འང་མེད་ན་རེག་པ་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། དཔེར་ན། ཅན་གྱི་འབྲི་ཤིང་མོངས་སྒྲིད་
 པ་དུག་སྒྲུལ་གྱིས་བགགས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ནི་ལང་ཆོའི་མཛེས་པ་ལུ་ཁྱུར་ཀྱང་གཡང་སར་སྒྲིམ་
 པའི་གསེར་གྱི་འབྲི་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་དགོས་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། ལྷ་བཟོ་མཁན་ཀྱན་
 ཏུ་རྒྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལྟར་མེའི་བསམ་པས་ཡུལ་འབྲམས་པ་མཛོང་བས། ལ་སྤྱོད་གིས་ལྷ་བཟོ་བ་ནམས་
 པོས་ནས་ཡུལ་ཁམས་སོ་སོའི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་རི་མོར་འདྲིར་བཅུག་པས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་
 ཅན་སྟེང་པོའི་སྤང་བརྒན་ལ་ཡིད་ཆགས་ཏེ། འདི་སྤྱ་ཡིན་དྲིས་པར། ལྷ་བཟོ་བ་ནམས་ཀྱིས། འདི་
 རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ས་སྟོང་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོའོ། ཞེས་སྒྲིམ་པས། ལ་སྤྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བསམས་
 པས་བྱ་བ་གཞན་མི་དྲན་པར་གྱུར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོས། ལ་སྤྱོད་ངོ་མཚར་ཆེ་
 བའི་གཏམ་གསན་པས་ཐུགས་སོང་ནས། སྟོན་པོའི་བྱ་ས་འཆོ་ལ་ལྟོག་དུ་པོ་རྒྱས་གསུངས་པར། ས་
 འཆོས་སྒྲིམ་པ། རྒྱལ་པོ། རང་ཆོད་ཆེན་བཟང་། རྒྱལ་པོ་དབུ་ཡངས་པ་མི་རིགས། འདི་ནི་ཡངས་
 པ་ཅན་པས་ནང་ཁྲིམས་བཅས་པས་ཚུར་མི་ཁྲགས། ས་སྟོང་པར་འབྱོན་པ་མི་རིགས། ཞེས་ཞུས་ཀྱང་
 ནན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆས་གཞན་སྤྱས་ཏེ་ས་འཆོ་དང་གཉིས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱོན། ལ་སྤྱོད་
 སྟོང་དང་འཕྲད་པས་རི་མོ་བྱས་པ་སོགས་སོ་སོའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ངོ་ཆ་བར། ས་འཆོས་པན་ཚུན་ལ་དེ་ནི་སོ་
 མེའི་ཐུགས་འདོད་མདོན་སུ་ཏུ་གྱུར་པས་མཚམས་སྒྱར་ནས། ཞག་བདུན་འགྲོགས་ནས། མི་བདག་
 སྒར་གཤེགས་ཀར་གཡ་ཏེ་བྱ་སྒྲིམ་ན་ང་ལ་སྤྲོངས་ཤིག་གསུངས། མོར་གདུབ་ཅིག་བཞག །སྒར་བྱ་
 ཞིག་བཅས་པ་ངོ་མཚར་ཅན་ལ་བ་དང་ཚུལ་མཐུན་པ་ཞིག་བྱང་ནས། མོར་གདུབ་དང་བཅས་ཆོང་པ་
 ལ་བསྐྱར་ནས་ཡབ་ལ་སྤྲད་དོ། དེ་ནི་སྟན་པ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་རྒྱ་ཡིན་པ་འདུལ་བ་ལས་གསུངས། མཚན་
 མཁན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏེ། སྤར་བརྟན་པའི་གཞོན་རྒྱ་མ་སྒྲིམ་དགའི་འབྱོར་པ་དང་
 མཉམ་པ་ལ། མ་སྒྲིམ་དག་ཕྱག་དོག་གིས་བསྟོད་པས་ཡབ་བཀོངས་པར་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ལ་དགེ་སྟོང་
 ནམས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འདི་ནི་སྟོན་གྱིང་
 ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ། རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོའི་སྟོད་ཆལ་བསྐྱང་བའི་འཕྲང་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་
 ཆོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་བྱོན་པ་ལ་རབ་དུ་དད་ནས་ཅུ་ཏའི་མེ་ཏོག་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་འོས་པ་ཞིག་
 ལུ་ཞིང་མཆོད། དེར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ། བདག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་གནས་ལ་མ་བསྟེན་པའི་རྩམ་སྐྱེས་
 རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོར་འོས་པ་ཞིག་དུ་སྐྱེ་བར་ཤིག །ཅེས་བཏབ་པས། ད་ལྟ་ལ་སྤྱོད་དུ་སྐྱེས་པའོ།

མ་སྤྱེས་དག་འདིས་ཡབ་བཀྲངས་པ་ནི། སྤྱོན་དཀའ་བྱུང་གི་ནགས་སུ་བྱུང་པོས་རི་དྲགས་དེད་པ། ནགས་
ན་གནས་པའི་དྲང་སྤྲོང་སྤྱུབ་པ་པོས་བསྐྱར་བ་ལ་བྱུང་པོ་ཁྲིས་ཏེ་དྲང་སྤྲོང་བསད་པས། དྲང་སྤྲོང་གིས་
ང་ཁྲིད་ཀྱི་བྱར་སྤྱེས་ནས་ཁྲིད་གསོད་པར་གྱུ་ཅིག ཅེས་སྤོན་ལམ་བཏབ་པས། མ་སྤྱེས་དགར་སྤྱེས་
ཞེས་གསུངས། ལས་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ནམ་བཞག་གོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་
ལས། །ཨ་མ་སྤྲོང་མའི་རྟོགས་པ་བཛྲོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ཉེར་གཅིག་པོ། ॥

ཡལ་འདབ་ཉེ་གུ་ཅ་གཉིས་པ། བྱུང་པོ་ཁྲིས་པོ་ཁྲིས་སུ་བསྐྱར་བའི་རྟོགས་པ་བཛྲོད་པ།

༡༡། །མཉན་ཡོད་ཁྲིམ་བདག་སྤྱོན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱ་བ་སྤྱོན་ཞེས་བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ཞིག་བྱུང་། བྱ་དེས་བྱིས་པ་ནས་བསྐྱར་རང་གི་བྱ་སྤྱོད་མཉན་མས་ནོར་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཕངས་
པ་མེད་པར་གཞན་ལ་སྟེར་ཞིང་། ཁྱད་པར་མཉོན་མེད་ནམས་ལ་གཉན་ཏུ་བུམས་པ་ཞིག་བྱུང་བས། མིང་
ལ་ཡང་མཉོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་དུ་གྲགས། དེ་ནས་རང་གི་པས་བྱ་ལ་སྤྱོད་པ། ཟས་གོས་སྤྱོད་ཉེར་
ཡང་བྱ་ན་ནམས་ཉག་ཏུ་མ་སྟེར། ཞེས་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར། བུས་སྤྱོད་པ། སྤྱོན་པ་བཏང་ན་དགོས་
འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞེས་ཁྱུ་སྤྱང་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཟད་པའི་གཏེར་མང་པོ་སྤྲངས་ནས་པ་ལ་བསྟན་
པས། །རབ་ཏུ་མགུ་ཞིང་། སྤྱོད་པ་འདས་ནས་མཉོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་ལ་བྱ་སྤྱེས་པར་མཉན་ལ་ལགས་
པ་ཞིག་འཆོལ་བར་བུམ་ཟེ་སྤྱང་ཅིའི་ཡུང་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་བཏང་བས། བུམ་ཟེས་བྱུང་པོ་ཁྲིས་ཀྱི་ཁྲོང་
ཁྲིར་དུ་ཕྱིན་ནས། ཁྲིམ་བདག་ནོར་ཆེན་ཞེས་པ་ལ་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་འདུག་པ་སྤྲངས་ཤིང་། མཉོན་
མེད་ཟས་སྤྱོན་བྱིས་བསྐྱུགས་པ་བཛྲོད་པས་ནོར་ཆེན་མགུ་ནས། དེ་དེ་གི་རིགས་རུས་ལ་འོས་པས་
བུ་མོ་སྟེར། དེ་དེ་གི་བྱུང་གི་བུ་མོ་ནམས་རིན་གཉན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པོ་ཁྲིས་པོ་ཁྲིས་པོ་ཁྲིས་པོ་
སྤྱང་པོ་ཆེ་དང་། ཉ་དང་། གཡོག་མོ་དང་། གསེར་སྤང་བརྒྱ་ཕྱག་བཞི་རེ་དགོས་ཟེར་བར། བུམ་ཟེ་
འཇུག་ཞིང་སྤྱོད་པ། དེ་ནི་མཉོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་གྱི་བྱ་གཡོག་གི་ཡིན་ཡང་སྟེ། ཞེས་དེ་དག་སྤྱོད་
པར་ཁས་སྤྲངས། དེ་ནས་ནོར་ཆེན་གྱིས་བུམ་ཟེ་ལ་མགྲོན་གཉན་ཏུ་ཟབ་པ་དྲངས་པས། བཟའ་བ་དང་
བཟའ་བ་ནམས་ཉ་ཅང་ཟས་དྲགས་མཚན་མོ་མ་ཁྱུ་བའི་ནད་ཀྱིས་བཏབ། ཆོའི་འདོན་ཞིང་ཁང་པ་མི་
གཙང་བར་གྱུར་པས་འབངས་ནམས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཏོན། དེ་དག་བའི་ལས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
རིའི་བྱ་དང་། མོ་ཕུ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་ལམ་དེར་འབྱོན་པས་གཟིགས་ནས་སྤྱོད་ཆེས་དེའི་མི་གཙང་བ་
ནམས་སྤྱག་མའི་ཅེ་མོ་དང་། ས་ཡིས་བཀྱས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། བུམ་ཟེ་ཡང་རབ་ཏུ་དྲངས་བས་སྤོན་

ལམ་བཟུང་སྟེ་ཆོ་འཕྲོ་སོ། །བྲམ་ཟེ་ཀྱལ་ཆེན་བཞི་འཛིན་གྱི་ལྟེ་ནང་དུ་སྟེས་པར་ནམ་ཐོས་སྟེས་
 གྱིས་བཀའ་སྟུལ་པ། མིའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁང་བཟང་དང་། ལྷ་ཁང་ནམས་གྱི་སྟོ་བསྐྱར་དུ་བསྟོས་
 སོ། །དེ་ནས་ནོར་ཆེན་གྱིས་ཡིག་བསྐྱར་བར་བཞེན་མགོན་མེད་ཟས་སྟེན་གྱིས་མནའ་མའི་རིན་ནམས་
 འབྱར་ཏེ་ཀྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཕྱིན། དེའི་ཆོ་ནོར་ཆེན་གྱིས་བྲིམ་ན་ཀྱལ་པོ་ལ་གསོལ་འོས་པའི་ཟས་གྱི་ཡུང་
 པོ་རི་ལྷ་བུ་དང་། གདན་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གསོལ་པ་མཐོང་བས། མགོན་མེད་ཟས་
 སྟེན་ནི་དང་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཀྱང་བྲིམ་པ་ཐ་མལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལུས་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆ་རྒྱས་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། ནོར་ཆེན་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་གྲུབ་བགྱིས་ནས་ཀྱལ་པོ་ལ་བསྟེན་བཀའ་ཞུ་བ་ཡིན་
 ནམ་ཞེས་དྲིས་པར། ནོར་ཆེན་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟེན་
 བཀའ་ཞུའོ། །ཞེས་བཞེད་པས། མགོན་མེད་ཟས་སྟེན་དང་པའི་སྤྱོད་གཡོ་ཁྲིང་ལས་སེམས་སྒྲུབ་པའི་
 ཁུལ་བཀའ་བ་བཞིན་ལྷག་བསམ་དུ་གྱུར་ནས། རབ་དཀར་བཞིན་གྱི་པོ་ལྟོ་འཇུག་ཁྲིང་སྟེས་པ། སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཞེས་པ་སྤྱི་ཡིན་དྲིས་པས། ནོར་ཆེན་གྱིས་འཇུག་
 དང་བཅས་སྟེས་པར། གྱི་མ་ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འཁོར་བའི་འཛིན་སྟོབ་ཀྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
 རོ་མེ་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་དུ་ཐུན་པ་སྟེ་བ་འབྲས་མེད་ཡིན་ནམ་ཅི། གོ་ཏུ་མ་སངས་རྒྱས་ནི་ཤུག་ཏེ་ཀྱལ་རིགས་
 ལས་འབྱུངས། བྲིམ་སྟངས། ཐ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡང་དག་པར་ཚོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སྟོང་
 གི་ཆོགས་ལ་དགེ་འདུན་ཞེས་བཞེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཙོར་བྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་མཆོད་
 པས་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཞེས་སྟེས་པས། མགོན་མེད་ཟས་སྟེན་རབ་དུ་དང་
 ཅིང་མཆོན་མོ་ཉལ་བ་ཐོ་རངས་ལངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོན་ནས། སྟོང་ལྷ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པས། བྲམ་ཟེ་སྐྱར་
 རྩེའི་ཡུང་པོ་ལྷར་སྟེས་པ་དེ་དང་འབྲད། དེས་ལམ་བསྟན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་བྱུང་དུ་སྟེབས་
 ཤིང་ཕྱག་འཆོལ་ནས་རབ་དུ་དངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདུག་གོ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཕྱགས་དགེས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་གྱིས་སྟོབ་བསྟེད་དེ། བདན་པ་བཞིའི་ཆོས་བསྟན་ནས་ནོན་མོངས་པའི་རྒྱད་ཞི་སྟེ་
 མཁུ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གསུམ་པས་འདི་སྟངས་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ནི་ཁྱོད་ལ་
 སྟེབས་སུ་སོང་བས་འཁོར་བ་ལ་མི་དགའ་ཁྲིང་། དད་པ་རབ་དུ་སྟེས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་
 པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་བདག་རང་གི་ཡུལ་དུ་བཞེངས་ནས་ཉག་དུ་མཆོད་ཅིང་
 བསྟེན་བཀའ་ཞུ་བར་འདོད་ན། དེ་ལྷར་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཟུང་བས། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ལྷ་འི་བྱ་དེའི་ཞལ་བཀོད་དུ་གནང་སྟེ། མཉན་ཡོད་དུ་སྒྱིན། དེར་
 རྒྱལ་བྱེད་གཞིན་ནུ་ལ་གསེར་སྒྲེ་མའི་ཁོང་དང་མཉན་པ་སྤྲད་ནས། དེའི་ནགས་ཆེན་པོ་ཉོས་ཏེ། དེར་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐང་ཐིག་ནམས་བཏབ། རྒྱལ་བྱེད་གཞིན་ནུ་ཡང་དད་པས་སྒྲོ་ཁང་བཙུགས་ནས་
 འབུལ་བར་འདོད། དེའི་ཆོ་སྤྱ་སྟེགས་ནམས་ཞེ་སྐང་གིས་སྒོད་ཅིང་ཅོད་པ་བྱས་ནས། བཙུག་དུ་མ་
 བཙུག་པས། ལྷ་འི་བྱས་ཅོད་ལན་བཏབ་པས་རྒྱལ། །སྤྱ་སྟེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མིག་དམར་ཞེས་པས་ཆལ་
 དེ་ས་དྭ་ཀ་རའི་ལྷོན་གིང་ཁོ་ནར་སྤུལ་པས། ལྷ་འི་བྱས་རྒྱུང་ཆེན་པོ་བཏང་བས་རྒྱན་གིང་ནམས་ཅ་
 བ་ནས་ཐོན་ཞིང་དུམ་བུར་ཆག །ཡང་མིག་དམར་གྱི་ཆལ་དེ་མེད་ཏོག་པོ་ཡོད་དུ་འོང་བར་སྤུལ་པར།
 ལྷ་འི་བྱས་སྐང་པོ་ཆེར་སྤུལ་ནས་མེད་ཏོག་ནམས་འདས་ཐབ་དུ་བཞེས། ཡང་མིག་དམར་གྱིས་སྤུལ་
 ཆེན་པོ་མགོ་བདུན་པ་ཞིག་དུ་སྤུལ་ནས་ལས་བྱེད་དུ་མ་བཙུག་པར། ལྷ་འི་བྱས་བྱ་བྱུང་ཆེན་པོ་ཞིག་
 དུ་སྤུལ་ནས། གཤོག་ཅེའི་རྒྱང་གིས་སྤུལ་དེ་ཕྱགས་གཞན་དུ་འཕངས། ཡང་མིག་དམར་གྱིས་རོ་ལངས་
 སྤུ་སྤུལ་པར། ལྷ་འི་བྱས་ཕུར་བྱ་བཏབ་སྟེ་སྤྱགས་ཀྱིས་བསྤུལ་བས་མིག་དམར་རང་ཉིད་གསོད་པར་
 བཙམས་པས་མིག་དམར་ང་རྒྱལ་ཞི་ནས། ལྷ་འི་བྱའི་ཞལས་ལ་གདུགས། རྒྱབས་སུ་ཤོང་བས་རབ་
 དུ་བྱུང་ཞིང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ། སྤྱ་སྟེགས་གཞན་ནམས་འཁྲུམ་ནས་ཀྱང་། བསམ་
 པ་ངན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་བཙུག་པའི་ལས་བྱེད་དུ་གྱས་པའི་རྫོལ་གྱིས་བྱགས་ཏེ། དོན་དུ་གཙུག་ལག་
 ཁང་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་གཞོད་ཅི་འཁོལ་བྱེད་པར། ལྷ་འི་བྱས་མཁྱེན་ནས་བྱམས་པའི་སྤྱན་
 ཟུར་གྱིས་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱད་དུལ། དེ་དག་ལ་སྒོ་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ལམ་དུ་བཀོད། དེ་ཁྱར་གཙུག་ལག་ཁང་ཙིག་པའི་གྲོགས་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པས་གོགས་མེད་དུ་གྱུབ་
 ཅིང་། རྟེན་གཤེད་ལྷན་གྱི་ལྷ་འི་གནས་སུ་འདྲེག་བཏབ་པ་ནས་གསེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཡང་
 མཉན་དུ་གྱུབ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལྷ་འི་བྱས་གསུངས་པས་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱན་ཉིས་འབྱུར་གྱི་དགའ་
 བཞོབ། དེ་ནས་དེར་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་བསྟེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཤམས་ནས། བཙམ་ལྷན་
 འདས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བཞུགས་པའི་ཆེ། དེར་རེ་ཞིག་རྒྱའི་རྒྱན་
 མ་བཤམ་པར་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱ་འཕེབས་པར་བསྤུལ་བའི་གསུང་གི་བདེན་ཆོག་གིས་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱ་རྒྱན་ལེགས་པར་བཤམ་པས་ལ་མཚན་ཏེ། དགེ་སློང་ནམ་གྱིས་བྱས་པར། བཀའ་སྤུལ་པ། སྤྱན་
 ཡང་འདིས་སངས་རྒྱས་ནམ་གཟིགས་ལ་ཀུན་དགའ་དུ་བ་ས་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་ཕྱལ། རྒྱལ་གྱི་སྟེ་
 བ་ལ་སངས་རྒྱས་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་ཕུལ། དེ་ནས་ར་རྒྱའི་སྟེ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་སྒྲོབ་ལ་ཕུལ།

མྱེད་པས་བྱིན་ཞེས་པར་གྱུར་ཆོ། འཁོར་བ་འཇིག་ལ་དེ་བཞིན་ལུལ། ཆེན་པོའི་བདག་ཅེས་པར་གྱུར་
 ཆོག་མེར་བྱལ་ལ་ལུལ། ལྷ་ལྷ་པོའི་སྒྲེ་བ་ལ་འོད་སྤང་ལ་ལུལ། ད་ལྟ་འདིས་ང་ལ་ལུལ། བྱིས་ཀྱང་
 མོར་བཟང་ཞེས་པར་འདི་གྱུར་ཏེ་བྱམས་པ་ལ་འབྱལ་བར་འགྱུར། འདི་སྔོན་བྱིས་བདག་གམེར་སྒྲིན་
 ཞེས་པར་གྱུར་པ་ན། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་འདབ་པའི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་། དེའི་གདུང་རིན་
 པོ་ཆེའི་བྱམས་པར་བརྟུག་ནས་སྔོན་ལམ་བཏབ་པས་ད་ལྟ་སྒྲེ་བ་ཀྱན་དུ་གམེར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྔོན་ལྟར་
 གྱུར་ཏེ། གཏེར་གང་དུ་ཡོད་པའང་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བ་ལྟན་
 པོའོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྟོགས་པ་བཞེད་
 པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པོའོ། ॥

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་པ། ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ།

༡༡། །ཤུ་ཉི་ཤེད་གི་མའི་དབང་པོ་བས་གཙང་ཉིད། རང་གི་སྐུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤིན་དུ་བྱན་
 ཀྱང་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱིས་སྤངས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནས། བྱིས་དུ་བྱིས་ལོག་པར་མ་མཛད་པས།
 ཡབ་རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་གིས་རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་དུ་ཡོན་དང་། ཤུ་ཉི་ཤེད་ཁབ་དུ་སྐྱར་དུ་བྱིན་ཅེས་སྤྱིང་
 ཡིག་ཡང་ཡང་ལུལ་བར། བང་མི་ནམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་བས་དད་པ་མཆོག་དུ་སྒྲེས་ནས་
 རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བཟུང་པས། བཀའ་ལན་གདན་ནས་མ་བྱུང་བས། རྒྱལ་པོ་བྱུགས་སུ་གསྟེ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་གཞན་གྱིང་དང་། གྱིང་དལ་སོགས་ཀྱན་དུ་ལེབས་ཤིང་། མེས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་
 ལ། །རང་གི་པོ་བྱང་ཤུ་ཉི་ཤེད་དུ་མི་འཕྱོན་པ་ཐུགས་རྗེ་རེ་རྒྱུང་ཞེས། ཡང་འཆར་ཀ་ལ་པོ་ཉར་
 མངགས་ཏེ་ཁྱོད་རབ་དུ་མ་བྱུང་བར་བྱིས་སྐྱར་བར་ཤོག །གསུངས། འཆར་ཀས་ཀྱང་བྱིས་ལོག་པར་
 དམ་བཅས་ནས་སོང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་བས་དད་པ་མཆོག་དུ་སྒྲེས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་།
 འཆར་ཀས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡབ་ཐུགས་ཡིད་ལྱུང་བའི་པོ་རྒྱལ་དང་བཅས་ཤུ་ཉི་ཤེད་དུ་ལེབས་
 པར་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པས། ཞག་བདུན་ནས་ལེབས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་རབ་དུ་དགའ་
 སྟེ་ལོག་བྱིན་པ། རྒྱལ་པོས་འཆར་ཀ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་བ་གཞིགས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ཆ་
 ལུགས་འདི་དང་མཚུངས་དམི་བྱོན་པར་དཀོངས་ནས་ཐུགས་བདུན་པ་ཉམས་ནས་བྱན་མེད་དུ་བརྒྱལ།
 རྒྱ་བསིལ་གྱིས་བྱན་པས་འདུ་ཤེས་སྤར་རྟེན་ནས་འདིར་ཅིའི་སྤྱད་དུ་མི་འཕྱོན་གསུངས་པས། འཆར་
 ཀས་། །དད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞག་བདུན་ནས་འཕྱོན་པར་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་རབ་

ཏུ་དགའ་མགུ་སྒྲེས་ཏེ། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཐུག་ཀྱི་རྒྱུ་ཏེ་ཀུན་དགའ་རྩ་བ་བཞེངས་ཤིང་། ཤེབས་
 ལམ་རྣམས་བདེ་བར་བཅས་ཏེ། ཤེབས་བསུའི་སྟུག་གོན་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 ཡབ་སྟོན་གཉེན་དང་། ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁེངས་པ་དང་། རྩེར་འབྲིས་ཀྱི་མཉམ་གྲོགས་འཛོམས་
 པའི་ཁར། འཁོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སྟོན་ནམ་མཁའ་མི་ཤིང་བ་ཅམ་གྱི་ལྷ་
 དང་ལྷ་མོས་མཆོད་པའི་སྒྲིན་ཕུང་དང་བཅས། རྣམ་མཁའི་མཐོངས་ནས་ཐུག་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙུག་ལག་ཁང་
 ཏུ་ཤེབས་པ་ལ། འཆར་ཀམས་ཡ་གི་དག་བཅོམ་འདིའོ། ཞེས་སོ་སོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད། དེ་ནས་
 གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང་། ལུས་པས་མཆོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་། ཡབ་
 ཟས་གཙང་གིས། སྤས་ཀྱི་ཞལ་ལ་མིག་མི་འདྲུམ་པར་བརྟེན་ཞིང་། མགིན་པ་མཆིལ་མས་འགགས་ཤིང་
 ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ་གསོལ་བ། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བཙེ་བ་མེད་པར་གདུང་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཅིའི་
 སྤར་མཛད། མཛའ་བའི་སེམས་དང་། བྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གུས་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་སྲུང་
 ཏུ་བདག་གི་སྒྲོ་མི་ཁྱོད་ཅག་ཏུ་ཏག་ཏུ་རྒྱག་པས། ད་ལྟ་མཛའ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་ལ། གཞི་ནས་བྱིད་
 ཀྱི་པོ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཆགས་བྱལ་བསྟན་པ་འདི། ཅི་ཆུ་ལྟར་གསལ་བའི་གསེར་
 ཀྱི་ཁང་བཟང་བཞག་ནས་ནགས་སྟོང་པར་འབྱམས། ན་རྒྱུད་གི་ལག་པགསེར་གྱི་ཕྱུས་པ་བྱི་བཟང་གི་
 རྒྱས་གང་བཞོགས་ཏེ་སྒྱུ་བྱས་འབུལ་བ་བཞག་སྟེ། བྱང་ན་བང་ལ་ཆ་བའི་རྒྱས་གཅིག་ཕྱར་ཇི་ལྟར་འབྲུ།
 རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་ཆ་དང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དོར་བཅི་ཞིག་རིགས། བདེ་བ་མེད་པ་སྒྲོ་བྱར་ཏུ་འབྱམས་པས་
 བྲི་སྟན་སྒྲེ་མེ་སྟོན་གཟིམ་ཆ་ཁྱད་པ་ཅན་ལ་ཅིས་མི་གཟིམས། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 བཞག་ནས། ལྷན་མེད་ས་ལ་སྤྱོད་པ་ལུས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད། གོས་བཟང་ལྟ་ལ་འོས་པ་བཞག་ནས་
 ཆོས་གོས་གྱོན་པ་ཇི་ལྟར་འོས། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་པར་འདྲེ་འདབ་མ་ཏུ་བ་འདིར་རྒྱུང་བཟེད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཐོགས་
 པ་ལ་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་མཛེས་སྟུག་བཙུན་མོས་འབྱུང་པར་འོས་པ་སྒྲོ་བྱར་མཛའ་
 གཙུགས་རྣམས་ཉམས་པར་བྱས། མདོར་ན་འདོད་ཡོན་པན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་
 མི་བཟད་པའི་ནགས་སྒྲུ་ཆགས་བྱལ་མཛད་པ་འདི་འདྲ་ཅི། ཞེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་
 ཉ་རྒྱས་ཀྱི་ཆུ་བ་བཞིན་འདྲུམ་དང་བཅས་བཀའ་རྩལ་པ། ཡབ་རྒྱལ་པོ། དཔལ་འབྱོར་ནི་འཛད་པའི་
 རང་བཞིན་དང་། སྟོན་ནི་རྒྱ་རྒྱན་ལྟར་གཡོ། གལ་ཏེ་ན་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བས་མི་འཇིགས་
 བཤེན། རྟེན་འདོད་ཡོན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་མི་འདོད་པ་མི་བགྱི་ཡང་། ན་ན་འཆི་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་
 ཏུ། རྟེན་གས་སྟོང་ཞི་བའི་བདུད་ཅི་ཉམས་སྒྲུ་མྱོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ནི་གཞོད་པ་མེད་པ་ཡིན། འབྱོར་

པ་དང་བཅས་ཤིང་ཅི་དགའི་ཁང་བཟང་ཀྱང་མཐར་ནི་རྣམ་པར་ལྷོང་། དྲི་བཟང་བཅས་པའི་རྒྱུ་བཀྲུས་
 ཀྱང་ཆགས་པ་སྟེ་པའི་རྒྱ། ཡིད་དང་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་བཀྲུས་ན་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་
 བར་གྱུར། རང་དུ་སྡིང་ཆེ་སྟེས་ལུས་མཛེས་པ་ནི། གཞན་ཕན་སྒྲུབ་པས་ཡིན་གྱི། ཅུམ་བྱགས་པས་
 མཛེས་པ་མིན། རྩ་བ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པས་ཡིན་གྱི། རྩ་ཆ་མཛེས་པས་མ་ཡིན། ལག་པ་ཞེས་
 པ་སྦྱོན་པ་བདང་བས་མཛེས་ཀྱི། གདུབ་བུའི་རྒྱན་གྱིས་མིན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་རྣམས་ཆེ་ལྟར་ལེགས་
 ཀྱང་མོངས་པའི་ལུས་ལ་མཛེས་ཀྱི། དམ་པ་རྣམས་ལ་འོས་པ་མིན། ཁྱི་སྟན་དང་གཟིགས་ཆ་ལེགས་
 ཀྱང་། །ཡིད་ཆགས་པས་གཟིར་བ་དང་། དགའི་སྤང་སེམས་ཀྱིས་གདུངས་པ་དང་། རྟོར་ལ་བསམ་
 པ་སོགས་བྱ་དགོས་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་རེག་ན་བདེ་བའི་གཟིམས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། གཉིད་ཡོད་པ་མིན།
 ཞི་བའི་ནགས་སུ་ཞི་དུལ་རྣམས་ནི་ཀུན་དུ་བདེ་བར་གཟིམས། རྒྱལ་ཤུན་ལྟ་བུའི་གོས་བཟང་རྣམས་གོས་
 བཟང་པོ་མིན་གྱི། རང་དག་པའི་གོས་ནི་ཆོས་གོས་ཡིན། ལྷོང་བཟེད་ནི་ཟས་རྣམས་གཙང་ཁིང་བདུད་
 ཅིའི་གྲོགས། མདོར་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁེངས་དེགས་ཀྱི་རྒྱ། ཁང་བཟང་དང་། འབྲོར་པ་དང་། མངའ་
 ཐང་དང་། བཅུན་མོ་དང་། འཁོར་འབངས་སོགས་འདྲིའི་ཡོན་ཆེ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མི་དྲག་
 པ་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་ཁིང་སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་
 རི་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་ལ་གནས་པའོ། ཞེས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གསུངས་པས། ཤུག་འཇིགས་
 སུ་འབྲངས་པའི་མཁས་པ་ཁྱི་ཕྱག་བདུན་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་སྤྲང་ཕྱག་བདུན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོད་
 དུ་གྱུར། ལྷག་པར་རྒྱལ་པོ་ཟས་དཀར་དང་། བྲོའི་ཟས་དང་། བདུད་ཅི་ཟས་སོགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་
 རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་མང་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་སོགས་
 ཅི་རིགས་པར་སློ་རྒྱས་དང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་མཛད། དེར་ལྷན་བྱིན་མོངས་པ་སྟེག་པའི་བྱགས་ཀྱིས་
 སངས་རྒྱུས་ལ་དམོད་ཅིང་། འདི་ནི་སྒྲུ་མའོ། ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་ལ། མི་འུ་འགལ་གྱི་བུས་རྩ་
 འཕུལ་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་པ་སོགས་ལ་ཀུན་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཡབ་སོགས་ལལ་ཆེར་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བཞིན་དུ་གཉེན་སྦྲེད་གྱི་ཞེན་པ་དང་། མཉམ་འགྲོགས་ཀྱི་ནང་སྟེམས་
 ལྟ་བུས། མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་མཆར་དུ་མི་སེམས་པའི་ཆོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པར། ཡབ་
 སོགས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་འཛོམས་པའི་སྦྲད་དུ་ལྟ་རྣམས་ཆོས་ཉན་
 དུ་འོང་ནས་དགོངས་མ་ཐག །ལྗེའི་གཞུང་ཡས་ཁང་གསེར་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ། ལྷན་པོའི་
 རྒྱུ་ལྟར་གསལ་ཁིང་མཛེས་པའི་ནང་དུ། རིན་ཆེན་སེའྲེའི་ཁྱི་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་སུ་གསོལ།

ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་ཁྱེད་ལ་སྒྲིགས་པོད་ཟེར་དང་ལྷན་པའི་ལྷའི་འཁོར་མང་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱི་
 ནང་བར་མཚམས་མེད་པར་ཁེངས་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ། དེར་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འདུག་
 པར་བརྩམས་པས་མཐར་། མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུ་རྒྱལ་སུ་ལྷན་ཏེ་གར་སྒྲོར་ཕྱིན་པས། ཡུལ་འཁོར་སྤང་
 གིས་དེ་རིང་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་འདུག་པའི་སྐབས་མེད་དོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོར་
 འཕགས་སྒྲེས་པའོ། རྒྱལ་དུ་མིག་མི་བཟང་། བྱང་དུ་ཀྱེ་བར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཏེ་ནང་དུ་མ་
 རྒྱུད་པས། རྒྱལ་པོ་ནི་བཞིན་གྱི་མདོག་ཉམས། ཆོག་གི་བཞོད་པ་འབྲུལ། གཟི་བཞིན་མེད་པ་མཐའ་
 མལ་དུ་ལུས་པའི་ཆེ། སྒྲོན་པས་དེའི་བསམ་པ་མཆེན་ཏེ། ཁང་པ་ཤེལ་ལྷར་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་དུ་
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་མཐོང་བས་དད་པ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲེས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་རྒྱལ་
 ཆེན་བཞི་ལ་ཡབ་ཐོང་གསུངས། ཁྱིའི་དུང་དུ་སྡོད་ས་ཐོབ་པས་སྒྲོན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་པོས་ཕྱག་འཆལ་
 ཏེ། རྩེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་བདེན་པ་བཞི་སྒྲིགས་ཆོས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་འདི་ག་
 ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་རིའི་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་དག་ཀྱང་བཅོམ་སྟེ་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་པོ་བྱང་དུ་ཕྱོན་
 ཏེ། རྩེས་དཀར་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིད་འདི་གཟུང་གསུངས་པས། བདག་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བས་རྒྱལ་
 སྤྱིད་མི་འདོད་ཟེར། དེ་བཞིན་བྱོལ་ཟས་དང་། བདུད་ཅི་ཟས་སྒྲིགས་ཀྱང་རབ་དུ་བྱུང་བས་རྒྱལ་སྤྱིད་
 མ་འདོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་བཟང་ལྷན་ཞེས་པས་པོག་
 སྟེ། རྩེ་གྲོ་རྒྱའི་ཀྱན་དགའ་རྩ་བར་བསྟེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡུལ།
 དེ་ནས་བྱོལ་ཟས་ཀྱི་བྱ་གཞིན་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག་མ་ཡིས་བསྐྱལ་བས་རབ་དུ་བྱུང་། གཞིན་རྩ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཀག་པས་བྱིས་ན་གནས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྷན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤངས་
 ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་མཛད་པས། ལྷས་ཕྱིན་ལ་རྒྱལ་སྤྱིད་མི་འདོད་དམ་སྒྲུལ། ལྷས་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱིད་
 རབ་དུ་འདོད་ཀྱང་གྲུ་གྱའི་ཆོག་གིས་བདག་ནི་རྒྱལ་སྤྱིད་མི་འདོད། རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱེད། ཅས་བཞོད་
 པས། རྩེ་རྒྱལ་སྤྱིད་མ་ཐོབ། དེ་ནས་བཟང་ལྷན་སྒྲིགས་ཤུ་གཞིན་རྩ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་
 བཏང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། དེའི་ཆེ་བཟང་ལྷན་གྱི་སྤྱི་འབྲེག་མཁན་ཏེ་བར་འཁོར་ལ་རང་གི་རྩན་ཐམས་
 ཅད་སྤྱིན་པས། དེ་ཉིད་མོངས་ཤིང་དམན་ཡང་ཆོས་ལ་མོས་པས་མིག་རྒྱུད་དང་ལྷན་པར། རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་གནང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་མཆོད་འོས་མཆོག་དུ་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ལྷས་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱིད་མི་འདོད་ཅེས་
 རྒྱན་འབྲོག་གིས་ཆོག་བཞོད་པ་ལ་འབྱོད་ཅིང་། ལྷས་ཕྱིན་རང་གི་ཅོད་པར་བརྒྱ་རྩ་གཞེན་པོ་བྲག་གིས་
 ཕྱགས་པ་འདྲ་བའོད་མདངས་དམར་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་འཆར་བཞིག་ཡོད་པ་དེ། ག་རུ་འབྲུལ་ནས་

[illegible]

ཕར་བཏང་ན། དང་པོར་གར་བའི་སྒོ་སེམས་ཅབ་ཅབ་དང་། དཔལ་དང་འབྱོར་པ་འདི་ནི་དུག་ཤིང་
 དང་འབྲ། གང་ལ་རེག་པ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། འབྲལ་པ་སྦྱང་བྱེད་བྱན་པ་བརྒྱལ་བ་དག་དང་མཚུངས།
 རང་ཉིད་ངན་འབྱོར་སྦྱང་བྱེད་མ་རིག་པའི་མུན་པས་ནོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདུག །དེ་ནི་བདག་བྱང་
 རྒྱུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ། རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཕུན་ཚོགས་ཤིས་གྱུར་ཅིག །སྒྲུ་པ་ཤར་ནས། རྒྱ་
 རྒྱལ་པོས་ནན་གྱིས་ལུལ་གྱང་། དེ་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་བས་རྒྱལ་སྤྱིད་མ་བཟུང་བར་ཆོས་བྱས་པས། རྗེས་
 སུ་རང་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་སྟེ་རྒྱ་འབྲལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་མཐོང་བས། དེའི་ཞབས་ལ་རྒྱལ་པོས་ལུག་བྱས་
 ཤིང་འདུད་པ་ལ། དེས་ཆོས་གྱང་བཤད། རྒྱལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་གྱུར། དེའི་དུས་ཀྱི་དབུལ་པོ་གཞོན་
 རྒྱ་སྤྱད་བྱངས་ལེན་པ་དང་། གནུ་སྦྱོང་བ་སྟེ་ད་ལྟ་འབྲེག་མཁན་ཉེ་བར་འཁོར་འདོད། །རྒྱལ་པོ་ཆངས་
 རྒྱན་དེ་ནི་ད་ལྟ་བཟང་ལྡན་འདོད། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་གྱི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱ་སེམས་རབ་དུ་དང་བ་ལ་རག་ལས་འདུག་སྒྲུ་པ་ཤར། གཉེན་གྱི་དོན་མཛད་པས་གང་འདུལ་
 གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་དྲོགས་པ་བཞེད་
 པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་པ། ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་དྲོགས་པ་བཞེད་པ།

༣༡། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཤུག་ཀྱི་ཁྱོད་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ། ལྷས་བྱིན་རྒྱན་དུ་འཆོ་བ་ལ་དགེ་
 སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཁྱུས་པར། བཀའ་རྒྱལ་པ། རྒྱུན་ཡང་སྤྱ་ཚོགས་ཞེས་པའི་ཁྱོད་ཁྱོད་དུ། དཔལ་
 འབྱོར་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་གནས་བསོད་ནམས་སྟེ་བའི་ས་གནི་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་བཀྲ་ཞིང་མུན་
 པ་སེལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་བྱ་སྦྱོང་པོད་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་
 ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། དེས་སྦྱིན་པ་དཔག་མེད་ཀུན་ལ་བཏང་བས། ས་ཀུན་གྲགས་པས་བྱབ་ཅིང་། སྐབས་
 ཤིག་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་གཅེས་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་རྩ་པོ་ཆེས་བརྒྱན་ཅིང་འོད་དང་ལྡན་པ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་
 བར་བྱེད་པ། གཞན་ལ་མི་འབྱོར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྦྱོང་བ་པོ་ཞིག་ལ་སྦྱིན་པས། ཡབ་ཀྱིས་ཐོས་
 རས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་མཐུན་དུ་པོས་ནས་སྒྲུ་པ། གཞོན་རྒྱ་སྦྱིན་པ་གཞན་གཏོང་ཡང་འདི་རང་གི་རྒྱལ་
 སྤྱིད་སྤང་ཞིང་། ས་རོལ་དག་དཔུང་འཛོམས་པར་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ཤིང་རྩ་དང་། སྤང་པོའི་མཆོག་
 ཤིན་དུ་གཅེས་པ་ཡིན་གྱང་། ཤིང་རྩ་ནི་གཞོན་རྒྱས་གཞན་ལ་སྦྱིན་འདུག་པ། ད་ཇི་ལྟར་བྱ་བྲིས་པར།
 སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་བརྟོན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོན། ད་ཤིང་རྩ་ནི་སྦྱོང་བ་པོ་གཞན་

ལ་སྐར་ཅེས་བྱ་བ་པས་བྱལ་བས་ཀྱལ་སྐོན་ཀྱང་སེམས་ལ་བྱལ་རྒྱུ་རྟོག་ཏེ། རྟོག་ནས་ནམ་མཁུན་བྱིད་སོས།
སྐོན་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་ཀྱས་པའི་ཆོ། ཀྱལ་བྱ་གཟིགས་མོར་འཕྱོན་པ་ལ། ཀྱལ་སྤྱང་སྤོལ་པའི་སྐང་པོ་
མཆོག་ལ་ཆེབས་ཏེ་ཕྱོན་པའི་ལམ་དུ། ཀྱལ་པུན་གཞན་ཞིག་གིས་བཏང་པའི་བྲམ་ཟེ་ཞིག་དང་ཡང་། དེས་
ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆོག་སྐོན་དུ་བཏང་ནས་སྐྱུས་པ། ཀྱལ་པོ་ཁྱེད་ནི་འཛིག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོལ་རྟོག་
ཡིད་བཞིན་ཅོར་བྱ་ལྟ་བུ། སྤྱོད་བཔོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་པས་རེ་བ་སྤོང་བ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་
ལྡན་པའི་སྐང་པོ་མཐོ་བཟན་འདི་ལྟ་བུ་འཛིག་ཆེན་འདི་ན་མེད་ཀྱི། སྐང་པོ་འདི་བདག་ཅག་ནམས་ལ་
གནད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། ཀྱལ་བྱ་དག་འ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱོ་བས། སྐང་པོ་དང་། གདུགས་
དང་། རྟོག་པ་མཆོན་དང་། རྟོག་པ་དང་བཅས་སྤྱིན་ཏེ་བྱུགས་ཤིན་དུ་དབྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། རྟོག་པ་
ཀྱིས་གསན་ཏེ། ཀྱལ་སྤྱང་ཉམས་པར་བསམས་བྱུགས་ཁྲིས་ནས་ཀྱལ་བྱ་གཞན་དུ་བསྐྱད་ཏོ། རྟོག་
ཆོ་ཀྱལ་བྱའི་བཅུན་མོ་མ་དྲིས་ལྟ་བུ་ཟེ་མེད་པ་དང་། སྐྱུས་གཞན་ནུ་དྲིས་ལྟ། སྐྱུས་མོ་ཀྱི་ཞེ་ཞེས་པ་
དང་བཅས་བཞིན་པ་ན་དང་སྐང་པོ་སོགས་ཞིན་ཏེ་ཕྱོན། ལམ་དུ་གཞན་སྤྱོད་བཔོ་ཡང་ཆད་ལ་སྐང་པོ་
དང་། རྟོག་དང་། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ནས། ཀྱལ་བྱ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུས་མིང་སྤྱང་གཉིས་
ཀྱལ་ལ་བསྐྱམས་ཏེ་ནགས་གསེབ་དུ་ཕྱོན། དེར་བཅུན་མོ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་སོགས་ཟས་འཛོལ་དུ་ཕྱིན་
པས་། རྟོག་ཀྱལ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་བྱུད་སྟེ། གཤམ་འཁོར་གང་ཡང་མེད་པ་བདག་ལ་བྱ་སྤྱང་སྤྱང་པོ་འདི་
གཉིས་གནད་ཞུས་པས་དེ་འབྲལ་བྱུགས་བཅེ་བཞིན་དུ་སྤྱིན། དེ་ནས་ཡུམ་མ་དྲིས་མ་སྤྱོད་པས་མིང་
སྤྱང་གཉིས་གར་མོང་ཞུས་པར། བྲམ་ཟེ་ལ་སྤྱིན་གསུངས་པས་ཀྱལ་བྱའི་མདུན་དུ་དན་མེད་དུ་བཀྱལ་
བར་གྱུར། དེ་ནས་དན་པ་སོས་ཏེ་ཆོང་འདོན་ཞིང་མིང་སྤྱང་གཉིས་ལ་བྲམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁོང་
དུ་ལྟུག་བསྐྱལ་གྱི་མེ་འབར་ཡང་། ཁྱེད་ལ་མཇུག་པའི་སྤྱན་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པའི་སྐབས། ལྟའི་དབང་
པོས་ཀྱལ་བྱ་འདི་ལ་འཁྱོད་པ་ཡོད་མེད་བཟག་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ཞིག་དུ་སྐྱལ་ཏེ། ཀྱལ་སྐྱུས་ཁྱེད་ཀྱིས་
གཤམ་མོ་མེད་པ་བདག་ལ་བཅུན་མོ་དམ་པ་འདི་གཤམ་མོར་གནད་ཞུས་པས། བཅོམ་མེད་པར་སྤྱིན་
པས་། རྟོག་མོ་ནི་རི་དྲགས་རྣིས་ཟིན་པ་ལྟར་དངངས་སྐྱག་དང་བཅས་བྲམ་ཟེས་བཟུང་སྟེ་འཁྱོད་
པའི་ཆོ། ཀྱལ་བྱས་བཅུན་མོ་ལ་བྱང་ལྟལ་གྱི་བག་ཆགས་འཛིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱུས་པ། དགེ་མཁྱེད་ལྟ་བུ་ན་
མ་བྱེད་ཅིག མཇུག་པ་འདི་ནི་མི་ལམ་དང་འདྲ། སྤྱོད་ལྟུག་འཁྱོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མེད། ཁྱོད་སྟོ་
ཆོས་ལ་དགའ་བར་གྱིས་ལ། བྲམ་ཟེ་འདི་དགེ་བའི་གྲོགས་སྤྱུ་བསམ་སྟེ་འདི་དེ་གཤམ་གྱིས་ཤིག་གསུངས།
བཅུན་མོ་ལ་ཆགས་ཞེན་བཏང་བས། བཀྱ་ཕྱིན་ཀྱལ་བྱ་ལ་འཁྱོད་པ་མེད་པ་དང་། བཅུན་མོ་ཀྱལ་བྱ་

དང་བུལ་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པར་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིས་ནས་སྤྱིས་པ། བུ་མོ་ཁྱོད་སྒྲིག་བསྐྱེད་མ་ཁྱོད་ཅིག
 ང་ནི་ལྷོ་འོ་དབང་པོ་བཀྱ་བྱིན་ཡིན། བྱིན་ཆད་ཁྱོད་གཞན་ལ་མི་སྤྱིར་ཁྱིང་། བྱ་ཆ་མིང་སྤྱིང་གཉིས་དང་
 འབྲུད་པ་ངས་ཁྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཀྱ་བྱིན་རང་གཟུགས་བསྟན་ཅིང་མི་སྤྱིར་བར་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་ནས་བྱམ་ཟེས་སྤྱིས་མིང་སྤྱིང་གཉིས་སྤྱིར་གྱི་ཡུལ་དུ་ཆོལ་དུ་བྱིན་པས་ངོ་མེས་ནས། མོར་
 མང་པོ་སྤྱད་དེ་སྤྱིས་ཤིང་། རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤྱོལ་སྤྱིས་མིང་སྤྱིང་གྲང་སྤྱིར་པོད་པའི་སྤྱིང་སྤྱོལ་ལ་
 ཡུལ་མི་ནམས་ཏ་ལས་ཤིང་མགྲ་སྤྱི། ཐམས་ཅད་སྤྱོལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་པོ་བྱང་དུ་གདན་དྲངས། སྤྱིར་
 ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྤྱོལ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས། བྱིན་པས་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆེས་
 པར་མཛད་པར་། སྤྱོལ་ཐམས་ཅད་འཁྱོར་པ་དང་ལྷན་ཁྱིང་སྤྱོར་བ་པོ་མེད་པ་ཅམ་དུ་གྱུར། དེའི་ཆེ་
 རྒྱལ་པོས་བྱིན་པའི་མོར་གྱི་འཁྱོར་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བྱམ་ཟེ་ཞིག་ཅན་རྩ་རྩུ་གཞིས་པས། ཡུལ་
 རྩོགས་སུ་ན་སྤྱིས་ཆོགས་པ་འདི་ངའི་མཐུ་ཡིན། ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྲན་སེམས་ཁྱོད་ཁྱོད་དོ། །དེའི་
 དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོལ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། །བྱམ་ཟེ་དེ་ལྟས་བྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱིན་
 པའི་ཆོས་སྤྱིར་རོ། །མཛད་བཀྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཐམས་ཅད་སྤྱོལ་གྱི་རྩོགས་པ་བཛོད་
 པ་སྤྱི། ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལ། མཛོད་པར་འབྱུང་བའི་རྩོགས་པ་བཛོད་པ།

༡༡། །ཤུའི་ཁྱོང་ཁྱོང་དུ། །དཔལ་འཁྱོར་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་ལ། ལྷོ་ཡུལ་ནས་
 དཀའ་ཐུབ་དང་ལྷན་པའི་ལྷོ་ཡུལ་ཞིག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུམ་དུ་བདག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྤྱོད་ལམ་བཟུང་
 སྤྱི། །མི་ཡུལ་དུ་འོང་བ་བུ་གཞི་ལྷོ་ཡུལ་ལྷོ་ཡུལ་ལྷོ་ཡུལ་ལྷོ་ཡུལ་ལྷོ་ཡུལ་ལྷོ་ཡུལ་ལྷོ་ཡུལ་ལྷོ་ཡུལ་
 པོའི་བཙུན་མོ་དམ་པར་གྱུར་དོ། །དེའི་དུས་དཀའ་ལྷན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྟོག་དཀར་
 པོས་རང་གི་དབུ་ཆུན་སྤྱིས་བྱམས་པ་ལ་བསྐྱོན་དེ་རྒྱལ་ཆབ་དུ་མང་འགས་ལ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་གཟིགས་
 པ་ལས་སྤྱིང་ཆེན་ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་དུག་ལྷན་དུ་སྤྱིས་ནས་པེབས། ལྷོ་ཡུལ་ལྷོ་ཡུལ་གྱི་མི་ལམ་དུ་རང་གི་
 དཀའ་ནང་དུ་སྤྱིང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་འོད་དང་ལྷན་པའི་གཞི་འདུག་པ་དང་། རང་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་འཁྱོ་བ་
 དང་། །རི་རབ་ལ་གྱེན་དུ་འཛོགས་པ་དང་། སྤྱོལ་ཆེ་དག་མང་པོས་ཐུག་འཆལ་ཁྱིང་འདུད་པ་སྤྱིས་
 མེས། །སྤྱིས་པའི་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཛོག་དེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས། ལྷོ་ཡུལ་
 གྱི་སྤྱིས་སྤྱི་བྱིན་པས། རོ་མཆར་ཆེ་བའི་མཆན་ལྟས་སྤྱི་ཆོགས་བྱང་། དེ་ནས་བཙའ་བའི་དུས་ལ་

བབས་པ་ན། ལྷ་མོ་དེ་ལུ་ཐིམ་ཅིང་ནགས་ཚལ་དུ་བཞུགས་པར། མངལ་གྱི་ཕྱི་མ་མེད་པར་དཀྱུ་བཞེས་
 ཏེ་སྤྲུལ་འབྱུངས་པ། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ལྷ་འོ་གོས་ཀྱིས་བཙེབས་ཏེ་བྱངས་པར། དེ་མ་ཐག་ཕྱོགས་བཞིར་
 གོས་པ་བདུན་བདུན་པོར་ནས་ཤར་ལ་གཟིགས་ཏེ། འདི་ནི་བདག་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཤར་རོ། རྩོ་
 ལ་བདག་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒོ་གྲོས་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་སྒྲེལ། རྒྱལ་ལ་བདག་སྤྱེ་བའི་མཐའ་རྒྱལ་བོ། བྱང་
 ལ་བདག་འཁོར་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱང་ངོ། །གསུངས་པས། ས་རབ་དུ་གཡོས་སོ། དེར་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱིས་བྱས་གསོལ་ཁྲིམ་གསུགས་དང་རྩ་ཡབ་སོགས་མཆོད་རྗེས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོད། དེ་དུས་འཇིག་
 རྟེན་ཁམས། ཡུག་པ་དང་རི་དང་། ས་འོག་སོགས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མུན་པ་མེད་པ། ཉི་མ་བརྒྱ་
 ཤར་བ་ལྷར་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་གྱུར་པ་ལ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རི་ཀོང་དུ་ཞེས་པར། དྲང་སྤྱོད་ནག་
 པོ་ཞེས་མངོན་ཤིང་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ། རང་གི་ཆ་པོ་མི་སྤྱིན་ཞེས་པས། འདི་ལྷ་བྱའི་འོད་ཟེར་ཅི་
 ཡིན་དུས་པར། དྲང་སྤྱོད་གིས་སྤྲུལ་པ། འོད་ཟེར་འདི་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཤུག་འཇིགས་
 སུ་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་སྤྱེ་འབྱུངས་པའི་ལྷས་ཡིན། དེ་ནི་ཡུན་མི་རིང་བར་འུ་ཅག་ལ་གཟིགས་པར་
 འགྱུར་། རྟེན་སྤྲུལ་པས། རི་ཁྲོད་པ་ཀུན་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་
 སྤྲུལ་གྱི་མཆོན་ལ་དོན་ཀུན་གྱུབ་པ། ཞེས་བདགས། གནོད་སྤྱིན་ཤུག་འཇམ་ལེམ་ཞེས་པས་ཡུག་བཙལ་
 ཁྲིམ་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བསྐྱངས། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་ཡབ་ཀྱི་པར་དུ་བྱངས་ནས་མཆོན་མཁན་ལ་བསྟན་
 པས། རྟེན་མཆོན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། འདི་ནི་འབས་གཉིས་མཛེས་ཤིང་དམར་ལ་མཉེན་པ་པར་
 འདྲ། རྟེན་འདབ་རིང་ཁྲིམ་འཁོར་ལོས་མཆོན། ངང་པ་བཞིན་དུ་སོར་སོ་འབྲེལ། བྱིན་པ་ལེན་ལ་
 དང་འདྲ། ཡུས་མའི་བར་དུ་ཡུག་གིས་སྤྱེབས། གསང་བ་སྤྱབས་ནུས། སྤྱུ་ལས་ཐུ་ཁྲིམ་གསུ། མཛོད་
 སྤྱུ་གཡས་འབྲེལ། རྒྱལ་དང་ཕྱི་མའི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་ཀྱང་མགོས། འཇམ་བུ་རྒྱུད་གསེར་ལྷར་ཉི་འོད་འབར་
 བ། རྟེན་སྤྱོད་སྤྱོད་འདྲ་ཁྲིམ་། ཡན་ལག་གསལ་མཛེས། ཆེམས་དཀར་བཞི་བརྒྱ་ཞལ་ལ་བརྒྱན།
 ཤངས་མཛེས། རྒྱགས་རིང་སྤྱབ་ཅིང་། མགུལ་ནི་འབྲུག་དང་རྩི་རྒྱ་ལྷ་བྱ། རྒྱན་མཐིང་རྩི་མ་ལེགས་
 ཤིང་། རྟེན་དུ་ནི་གསུགས་དཔེའམ་གཙུག་ཏོར་ལྷན་པ། ཐུགས་ཀར་བཀྲ་ཤིས་འབར་བ་དང་། ཡུག་
 ལ་དུང་དང་པརྒྱའི་རི་སོགས་ལ་བསོགས་མཆོན་བཟང་པོ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅག་གིས་མ་ལུས་པ་རྩོགས་ཤིང་། འདི་
 བྱིས་དུ་བཞུགས་ན་འཁོར་ལོས་སྤྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་དུ་འགྱུར་ངེས། རབ་དུ་བྱང་ན་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཁྲོ་བའི་སྤྱོད་མཆོན་པོར་འགྱུར། ཞེས་བཞེད་པས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་
 ཟས་གཙང་རབ་དུ་མཉེས་ཤིང་། དེ་ནས་ཞག་བདུན་ནས་ཡུམ་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས། གཞོན་ནུ་དེ་

དགའ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཞི་ཞིང་དུལ་བས་ཤུག་ནམས་ཀྱིས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་མཆན་གསེལ་ལོ། །ལྟ་
 ནམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་བཀུར་སྟེ་ཞུས་པས། ཡབ་ཀྱིས་ལྟེ་ལྟ་ཞེས་མཆན་གསེལ། དེ་ནས་ཐུབ་པ་ནག་
 པོར་ང་གི་ཆ་པོ་མི་སྤྱིན་དང་འབྲེགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟར་འོང་བས་ཞལ་མཐོང་བས་ཤིན་
 ཏུ་དགའ་ཞིང་། འདི་ནི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་དཔལ་འབྱོར་ལུན་ལུས་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་ཞིང་།
 འདི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་ནས་འགྲོ་བ་ནམས་ལ་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་སྐལ་ལྷན་ནམས་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་བས། བདག་ནི་ན་ནས་ཆོའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བའི་དུས་ལ་བབས་པས་བསོད་ནམས་དམན་ཡང་།
 མི་སྤྱིན་བྱོད་ངའི་མན་ངག་ནམས་ཀྱང་ཡོངས་འོགས་སྤྱིན་གྱི། སྤར་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 འདི་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འབྱུང་ཞིག །ཅེས་སྤྲུལ་ནས་ལུས་པོར། མི་སྤྱིན་
 གྱིས་དེའི་གཤེགས་རྗེས་ཀ་བྱ་ཡན། ཞེས་སྤྲུལ་རྒྱུ་མིར་སོང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྐུ་ལུས་
 རྟོབས་རྒྱས་ཏེ་སྤང་པོ་ཆེ་བྱིད་རྟོབས་མཚུངས་ཟེར་བའི་གཤགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཆེ། ཡངས་པ་ཅན་པས་
 དགའ་ནས་སྤང་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་ཞིག་བསྤངས་པ། ལུས་བྱིན་གྱིས་ཕྱག་དོག་གིས་སྤང་ཆེན་གྱི་ལྷ་ནས་བརྒྱུད་།
 འཛིག་བདུང་རྒྱབ་སྟེ་བསད། སྤང་རོ་རྒྱལ་མགོའི་མདུན་དུ་གུལ་བཅུག་པར་སུས་ཀྱང་འགུལ་མ་རུས་
 པར། རྟེན་འཁོར་པོས་གོམ་པ་བདུན་བསྐྱལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱིའུ་ལ་བྱིལ་ཞིག་བརྟོད་པས། ཞབས་
 ཀྱི་མཐེ་བོས་རྒྱང་གཤགས་གཅིག་གི་སར་གཡུགས། གཞན་ཡང་མདའ་གཅིག་གིས་ཤིང་ཏྲ་ལ་བདུན་དང་།
 ལྷགས་ཀྱི་སྤྲང་བདུན་སོགས་ཕྱག་ནས། མདའི་སྟོང་གི་བར་ས་ལ་བེམས་པ་བཏོན་པས། མདའ་ཆུ་
 བྱོན་པ་ཞེས་པའི་ཆུ་མེག་དོལ། གཞན་ཡང་གཅོད་འབེགས་དང་། བང་དང་། མཆོངས་དང་། རྒྱལ་
 དང་། རྟེན་འཛིངས་པ་སོགས་སྦྱུ་ཅལ་ཀུན་ལ་སུས་ཀྱང་འགུན་ཆུ་དང་བུལ་ཞིང་། ཡིག་རིས་དང་། ཅིས་
 དང་། རྟེན་འཛོལ་སོགས་རིག་གནས་ནམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ན་མཚུངས་པ་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་བུ་མོ་གཤགས་འཛིན་མས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་སོར་གདུབ་ཕུལ། ཞབ་ཏུ་བཞེས་པས་བཅུན་
 མོར་སྤངས། སྐབས་དེར་རྒྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་སྟོན་ཤིང་གདུགས་ཆད་བདུན་པ་ཞིག་བསྐྱེལ་བས་རྒྱ་
 ཆེན་རོ་དྲི་ཀ་ཞེས་པའི་རྒྱན་བཀག་སྟེ་མཆོར་འབྱིལ་བ་ལ། སུས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པར། ཤུག་འི་སྤྲུལ་
 ཀྱིས་ཤིང་དེ་དུམ་བུར་བཅག་སྟེ་ཕྱོགས་སུ་འཕངས། དེ་ནས་སྟེང་ཆལ་དུ་ངང་པ་ཞིག་ལྷས་བྱིན་གྱིས་
 མདས་བསད་པ། གཞན་རྒྱས་ཕྱག་གིས་བྱགས་ཤིང་གསོས་པར་མཛད། དེ་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངའི་
 ངང་པ་འབྲེགས་ཟེར་ཅོད་ཅིང་རྒྱན་དུ་འགུན་སེམས་ཁོན་བྱེད། དེ་ནས་གཞན་རྒྱས་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ས་
 འཆོ་མ་ཕུགས་ལ་འོས་པར་ཤེས་ནས། བཅུན་མོར་སྤངས། དེའི་མཆན་མཁན་གྱིས་ཡབ་ལ་སྤྲུལ་པ།

དེ་ནི་སྤྱི་འདི་ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའམ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་རིགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་
 བཤྲོད་པས་ཡབ་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བྱལ་མཛད་དུ་རེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཀག་པའི་ཐབས་བཅོན་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་ནས་གཞིན་ཏུ་སྤྲོད་མོས་ཆལ་དུ་ཤིང་ན་ལ་ཞོན་ཏེ་གཤེགས་པས། ལམ་དུ་མི་ཅད་པོ་
 འཁོགས་ཤིང་མདོག་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲ་ནམས་ཀྱི་བ། སྒྲེམས་ཤིང་རྩལ་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། རང་གི་ལུས་
 ལ་གཟིགས་ཤིང་ཡུན་རིང་དགོངས་པ། གྲེ་མ་ལུས་འདི་སྤོན་པའི་མཁུག་ཏུ་ཆ་བའི་ནམ་འགྱུར་ནི། སྒྲ་
 ནམས་དཀར་ཁིང་བྱ། རུས་པའི་གསེབ་ཏུ་ཁུ་རྒྱས་གྱོང་། འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་མེསྤང་བུད། ཁ་རྒྱ་
 གཟིགས་ཤིང་ཆོག་ནམས་འབྲུལ། སྒྲོབས་ནི་ཁྱུ་ཞིང་མིག་དང་ན་བ་ཉམས། གས་འཁོག་གློ་ཁྲུམས་
 འགྱུར་གྱི། གཞོན་ལུས་འདི་གཡོ་ཞིང་རྟག་པ་མེད་པས། དེ་བས་དཀར་ཐུབ་ནགས་སུ་ཅིས་མི་
 འགྲོ་དགོངས་པ་ཤར། ཡང་གཞན་ཞིག་ན། མི་ནད་པ་རྟག་དང་བཅས་པ་སྒྱུ་པོ་རོ་འདྲ་བ་ཞིག་གཟིགས་
 པས། །ཀྱེ་མ་རང་ལུས་ཤིང་རང་བཞིན་ནད་ཀྱི་ཆོགས་སྤོན་སྤྱི་ལྟར་། གཞོད་པ་དང་བཅས་
 པའི་ལུས་འདི་དམན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། རང་གི་ལུས་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱལ་
 སྤྲོད་དང་ལོངས་སྤྲོད་ལ་ཆགས་པར་དགོས་པ་མེད་པར་དགོངས། དེའི་དུས་མི་རོ་ཞིག་གོས་དང་སྤང་
 བས་གཡོགས། གཉེན་མདུན་ནམས་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་སེམས་འབྲུལ་ཞིང་འབྲུར་བ་གཟིགས་པས། འཁོར་
 བ་སྤྲོད་པོ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་འགྲོགས་ཏེ། ནམ་ཤེས་སྤྲོད་པ་བར་དོའི་གནས་སུ་འགྲོ་ཞིང་།
 ལུས་ནི་ཤིང་དང་རྩྭ་བ་དང་འདྲ་བ། སྤྲོད་མཆོའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཁུ་བུར་དང་འདྲ་བས། ལུས་རྒྱུད་གིས་
 བསྐྱོད་པའི་ཤིང་ཅེའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་མི་བརྟན་གཡོ་བ། འདི་ལ་ཁོངས་གྲགས་དང་
 བཅས་གཞན་པན་མི་སྒྱུ་བ་པ་དག་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན། རྒྱལ་མིན་ལུས་དང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པས་ཅི་
 རྒྱུད་དགོངས་ཏེ་ཐུགས་ཡིད་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ནམས་ཀྱི་སྤྱལ་པ། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་དུར་སྤྲིག་གོན་ཞིང་རྩུང་བཟེད་འཛིན་པ་འཇམ་པོར་རྒྱ་བ་ཞིག་གཟིགས་པས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་
 མོས་ཤིང་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་དགྲེས་པར་གྱུར། དེ་ནམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིང་རྟེན་ཁ་ལོ་པས་ཡབ་ལ་ཞིབ་
 པར་བཤད་པས། རྒྱལ་པོས་སྤྱི་ཀྱི་ཐུགས་འགྱུར་དུ་རེ་ནས་སེབས་ལམ་དུ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་གཟིགས་
 སུ་བཅུག །དེ་བུད་མེད་མཛེས་མས་བཏོན་ནས་སྤུལ་ཀྱང་མ་བཞེས་པར་རྒྱའི་གཏེར་དུ་བཅུག །དེ་ནས་
 ཞིང་པ་ནམས་མདོག་སྒྲ་ཞིང་སྒྲ་ནམས་དུལ་གྱིས་གཡོགས། ཀྱང་ལག་སེར་ཀ་དང་བཅས་བཀྲེས་སྒྲོམ་
 རབ་དུབ་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་། ས་ཀོ་བ་དང་ཐོང་འབྲུད་པའི་རྒྱང་པོ་ནམས་གཉའ་ལ་མ་དང་བཅས་ཉོན་
 མོངས་པ་ནམས་གཟིགས་པས། དེ་དག་ལ་སྤོང་རྩེ་མི་བཟོད་པ་འབྲུངས་ཏེ་བརྟེ་བས་ལས་མི་ནམས་ནོར་

གྱི་སྒྱིན་པས་དབུལ་བ་མེད་པ་དང་། སྒྲུང་བྱ་ནམས་ཉིན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་
 སྐལ་འཁོར་བཅས་ཕྱིར་ལོག །ལམ་བར་དུ་ཉི་མ་ཆ་བས་ཆད་པས་གདུང་བ་ལ། བྱེན་ཕྱོགས་ན་ནགས་
 ཆོལ་སྒྲོན་པོ་གཞི་བསེལ་བ་ལ་ལ་འདབ་ལས་ཟེལ་པ་འབབ་པ་ཉམས་སྒྲོ་བ་ཞིག་གཟིགས་ནས། ཤིང་ན་
 ལས་བབས་ནས་ངལ་གསེའི་སྒྲུང། ཤིང་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པས། ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲིབ་
 མ་ལོལ་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་དེས་སྐྱུ་ལུས་མ་བཏང་བར་འཁོར་ལ་བྱགས་བྱུང་ཞིང་། དཔེན་པ་ལ་
 བྱགས་སྒྲོ་བའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཡུན་རིང་བཞུགས་པའི་ཆོ། ཡབ་ཀྱིས་སྒྲུང་པོ་ཆེར་ཆིབས་ཏེ་སྒྲུང་བྱ་
 བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡབ་དཀྱགས་བཞིན་སྐྱས་བཞུགས་པར་བྱོན་པས། ཤིང་གི་གྲིབ་མ་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་
 གཟིགས་པས་ཡ་མཚན་ཞིང་གྲུས་པས་བཏུད་དེ་ཕྱག་བཅུལ། དེ་ནས་ཡབ་སྐུས་ལྷན་ཅིག་དུ་ལོག་བྱོན་
 པས། །ཤོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་དུར་ཁྱོད་རོ་ཡིས་གང་བ་གཟིགས་ནས། ཤིང་ན་བསྐྱོར་ཏེ་ཁ་ལོ་པར་བཀའ་
 ལྷལ་པ། ལྷོས་ཤིག་སྒྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་པ་མཐོང་
 བཞིན་པར། མྱིད་པ་འདི་ལ་ཆགས་པ་ཅི་སེམས་སམ། བྱ་རོག་དང་། བྱ་ཁྱོད་དང་། ལྷུ་སྐྱུང་ལ་
 སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ལྷུ་དང་། ལྷུ་མ་དང་། ལྷུ་མ་དང་། ལྷུ་མ་དང་། ལྷུ་མ་དང་། ལྷུ་མ་དང་། ལྷུ་མ་དང་།
 ཐོབ་ཟ་བ་འདི་ལ་ལྷོས། མྱིད་པ་འདིགས་སུ་རུང་བ་སྐད་པར་འོས་པ། དགའ་བ་དང་བྲལ་བ། ཉིན་
 མོངས་པའི་གནས་འདི་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་མི་བྱེད་པ་ཅི་དུག་ལྷམ་དུ་དགོངས་བཞིན་ཤོང་ཁྱེར་དུ་ཕེབས་
 པས། །དེ་ན་རི་དྲགས་སྐྱེས་ཞེས་གཞིན་ལྷུ་མ་མཚན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་ནས་
 རྒྱལ་སྐལ་མཐོང་བས། རྒྱལ་སྐལ་གྱི་རོ་མཚར་ལ་ཡིད་ཆགས་པས་རོ་ཆ་མེད་པར་ལྷ་ཞིང་ནམ་འགྲུར་
 ལྷ་ཆོགས་བཞུན་པས། རྒྱལ་སྐལ་སྐྱོན་གྱིས་པད་ཆོལ་བྱེན་དུ་གཟིགས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་དོ་ཤལ་དེ་ལ་འཕངས་
 པས། །དེ་ཡབ་ཀྱིས་ཤེས་ནས་བཅུན་མོར་སྒྲུངས། གཞན་ཡང་བཅུན་མོར་དམ་པ་དུག་ཁྱི་དུག་སྒྲོང་
 གི་དབུས་སུ་བྱགས་སྒྲོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་སུ་བཅུག །རྒྱལ་སྐལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཁི་བ་དཔེན་
 པར་འབྱོན་པའི་བྱགས་དགོངས་ཁོན་བསམ་བཞིན་བཞུགས། དེར་མཚན་མཁན་ནམས་ཀྱིས་ཡབ་ལ།
 སྐལ་འདི་དེ་ནི་ནངས་པར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའོ། རབ་དུ་བྱུང་བ་གང་རིགས་སུ་འགྲུར་རོ། ཞེས་
 སྐལ་པས། རྒྱལ་པོར་བ་དུ་བྱུང་དྲོགས་ཤིན་དུ་དམག་འཛིགས་པས་སྒྲོ་ནམས་ལ་སྒྲོ་སྐྱུང་དམག་དང་བཅས་
 པ་བསྐྱོས། རང་ཉིད་ཤོང་ཁྱེར་དབུས་སུ་དབུང་དང་བཅས་ནང་སྒྲོ་ནམས་ལ་བྱོལ་ཟས་སོགས་སྐྱོན་ཆ་
 ནམས་བསྐྱོས། དེ་ཆེ་ལྷ་མོ་གྲགས་ལྷན་མར་རྒྱལ་སྐལ་གྱི་སྐལ་མངལ་དུ་ཆགས། དེ་ནས་ཞག་ལྷག་
 མའི་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། ཆེ་བ་རབ་དུ་དང་བ་ཤར་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བག་ཕེབས་པའི་ཆོ། བྱགས་འཛིན་

མའི་མི་ལམ་དུ་རང་གི་བྲི་དང་ཀུན་སོགས་ཆག་པ་དང་། དཔལ་རྣམས་ཉམས་ཤིང་ཉི་མཱ་རྒྱུ་པ་ལོགས་
 མེས་༥ རྒྱུ་ཉིད་སྤང་ནས་ཀྱལ་སྤྲུལ་ལ་བདག་ལ་མི་ལམ་ངན་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། འཁོར་བ་
 འདྲིའི་མི་ལམ་འབྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ང་ལ་མི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་བཞིན་བྱུང་། རྩེ་བ་ནས་ཐོན་ཤིང་སྤྲེས་
 ཤིང་སྤྲེས་པས་ནམ་མཁའ་བྲུབ་པ་དང་། རི་རབ་རྩུན་པོ་ལ་སྤྲས་བྱས། ཤར་རྒྱུ་ཀྱི་ཀུ་གཏེར་གཉིས་
 ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཀར་པས་ལྗོངས་ཀྱི་མཆོ་བཟུང་བ་མིས། ང་ཉིད་བདག་
 པོའི་མི་ལམ་བཟང་བས། ཁྱོད་ཉིད་བྱད་མེད་ཀྱི་མི་ལམ་ལ་སྤྲོན་མེད་གསུངས་པས། བྲགས་འཛིན་མ་
 སློབ་དེ་ཞིང་གཉིད་དུ་སོང་། བྱེ་ནང་གི་མེལ་ཆོ་བ་རྣམས་མེལ་ཆོ་དང་ལྡན་ན་དོན་དང་ལྡན་ཡང་། གཉིད་
 དང་གི་བའི་རོ་ལ་དོན་འགྲུབ་པ་ཅི་ཡོད། དེའི་ཆོ་ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་ལྟ་རྣམས་འོངས་
 རྣམས་༥ རྩེ་འོ་བུ་མཁྱོགས་པ་སྤོབས་དང་ལྡན་པ་བཞི་ཀྱལ་སྤྲུལ་ཀྱི་གྲོགས་སུ་བསྐྱོས། མི་རྣམས་གཉིད་
 ཀྱིས་ར་རོ་བར་བྱས། གནོད་སྤྱིན་ལྡས་ཅིན་ཞེས་པར་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་འཇུགས་
 སུ་བརྒྱག་ །ཁང་བཟང་ལོགས་ལ་ཐེམ་སྐྱས་སུ་ཀྱལ་སྤྲུལ་བབས་ནས་བྱེ་རོ་ལ་དུ་བྱོན། འདུན་པ་ཞེས་
 པའི་ཁ་ལོ་པ་བོས་ཏེ་གཉིད་སྤང་ནས། རྩེ་མཆོག་བསྤྲུགས་ལྡན་ཞེས་པ་ལ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཆེབས།
 རྩེས་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་སྟེ། ཡབ་དང་གཉིན་འཁོར་གྱིང་ཁྱེར་བཅས་པ་ལ་གཡམས་བསྐྱོར་མཛད་ནས་
 བཟོད་པར་མཛོད། ཅས་གསུངས་ནས་གཤེགས་པས། བྱུ་མིང་ཆེན་གཉིད་སྤང་དེ་བལྟས་པས་འོད་
 ཀྱི་དྲུག་ལ་འཁོར་མཐོང་བས་རྒྱ་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། གཞིགས་པས། ཀྱལ་སྤྲུལ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དུ་
 ཞིང་སྤྲོད་ཆེར་སྤྲུལ་པ། གཞོན་ནུ་ཁྱེད་ཀྱལ་སྤྲུལ་དང་བཅུན་མོ་གཉིན་འཁོར་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 རྣམ་ཡབ་ཀྱིས་རེ་བ་འདི་ཅམ་མཛད་པ། རེ་ཐག་གཅོད་པ་མི་རིགས། ཞེས་ཞུས་པས། སྤྲུལ་གྱིས་
 གསན་ནས་ལན་གསུངས་པ། གཉིན་དང་མཛོད་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བའི་ལྷགས་སྤྱོད་འདི་མ་བཅད་ན། ལོག་
 པའི་བྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཏེ་དགའ་བའི་ལུས་འདི་འཛིག་པར་རེས། ཡུལ་གྱི་ཞེན་པ་ནི་དུག་གིས་
 བཟིར་བ་དང་འདྲ། འཁོར་བ་འདི་ལ་བག་མེད་པར་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་ནི་དུག་སྤྱུལ་ལག་པས་བཟུང་
 རྣམ་མགོ་ལ་དྲུགས་ནས་རང་ཉིད་གསོད་པ་དང་འདྲ། མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་དུག་ཤིང་བ་ཞིང་སོལ་
 དོང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ངན་འགྱོར་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་བས་བྱང་རྒྱུ་སྤྱུལ་
 པའི་ནགས་ནི་བདུད་རྩིའི་ཁང་པ་དང་འདྲ་གསུངས་ཏེ་གཤེགས་སོ། །དེར་མིང་ཆེན་གྱིས་ཀྱལ་པོ་ལ་
 བགད་པས། ཐམས་ཅད་ཏ་ལས་ཤིང་དུན་པ་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུན་མོ་རྣམས་ཆོ་དེ་ཆེན་པོ་འདོན་
 པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ལྟ་དང་གནོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སར་བྱིན་

ནས་ནགས་ཚལ་དུ་ན་ལས་བབས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་མཉམས་བཞུགས་ཤིང་དགའ་འཇུག་དང་བཅས་འདུན་པ་ལ་སྒྲུབ་
 པ། རྩོད་ན་དང་རྒྱ་རྒྱུ་མཉམས་ཁྲེར་ལ་པོ་བྱང་དུ་ལོགས་ཤིག། རྩོད་བདག་ལ་སྒྲུབ་པའི་འཆིང་བ་འདི་
 དག་གིས་དགོས་པ་མེད། རྒྱུ་མཉམས་ཚལ་འདིར་གཅིག་པུ་ཆོག་ཤིས་ལྡན་པས་གནས་པར་བྱ། དང་པོ་
 སྒྲུབ་ཀྱང་གཅིག་པུར་སྒྲུབ། མཐའ་མ་འཆི་ཡང་གཅིག་པུར་འཆི། འཆིང་བའི་འདོད་ཡོན་བཏང་ཞིང་
 ཅོན་མོངས་ཀྱི་མཆོ་སྒྲུབས། སྤྱིང་པ་འདི་ཉིད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནེ་ཁྱི་བ་ཁོན་བཞེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། རྩོད་ཅེན་རྒྱུ་མཉམས་དག་དུང་དུ་དབུ་སྒྲུབ་རལ་གྱིས་བཅད་དེ་ནས་མཁའ་ལ་འཕངས་པ་བརྒྱ་
 བྱེན་གྱིས་སྒྲུངས་ཏེ་གུས་པས་ལྡེའི་གནས་སུ་འབྱེད་ནས། དབུ་སྒྲུབ་སྒྲུངས་པའི་མཆོད་ཅེན་བཅིགས། དེ་
 རྒྱུ་མཉམས་པས་མཆི་མ་སྤྱིག་གི་དོག་མ་ལྟར་འགྲེལ་ཞིང་། སྒྲུབ་རྒྱུ་མཉམས་ཁྲེར་ན་ཁྲིད་ནས་ཅིན་བདུན་
 གྱིས་བར་ལོག་ཕྱིན། ཁྲོང་ཁྲེར་དང་ཉེ་བར་སྒྲེབས་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམས་ནི་མེད། རྩོད་པ་འདི་འབྱིད་ནས་
 རྒྱལ་པོ་སོགས་ལྟ་བུར་ག་ལ་རྒྱས་བསམ་ནས། རྩོད་བཏང་སྒྲེ་འདུན་པས་དུ་བསྟེན། རྩོད་བསྟེན་ལྡན་ནི་
 ལྟ་བུར་གྱི་རྒྱུ་མཉམས་པ་དང་བཅས་ཁྲོང་ཁྲེར་དུ་ལྷགས་པས། ཀུན་གྱིས་མཐོང་ནས་རྒྱལ་ཁོན་སོགས་སྒྲེ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཆོ་ངེའི་ཀུ་ཆོ་ཆེན་པོ་འདོན་ཞིང་། རྩོད་པ་འཇུག་ནས་དུས་པས་ན་དེ་ཡང་མཆི་མ་ཉིལ་ཞིང་
 ཤི་བར་གྱུར། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤིག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་སྒྲུང་
 དུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་སྒྲུངས་སོ། །རྒྱལ་སྤྱི་མཉམས་ནི་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་ཆོས་གོས་དུར་སྒྲིག་པུལ་ཞིང་རྒྱལ་
 པོའི་ན་བཟའ་རྒྱུ་མཉམས་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་སྒྲུངས་ཏེ་ན་བཟའ་སྒྲུངས་པའི་མཆོད་ཅེན་བྲམ་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིང་
 པར་འཇུག་པ་དང་། སྒྲེ་བ་གྲོལ་བའི་སྒྲུང་དུ་སྒྲེ་པོས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཆོངས་པ་བསྒྲིག་ཅིང་ངོ་མཆར་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཀུན་མཁྱེད་ཆགས་པ། དགེ་བ་འདོད་ཅིང་རང་འདོད་ཀྱི་ཕྱི་མ་མེད་པར་བསྟེན་པར་
 ཁོས་པའི་མཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་ཏོ། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་སྒྲུང་དུ་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཞེན་པ་སྒྲུངས་
 པའི་རྒྱལ་བསྟན་པའོ། །མཇུག་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། མཛོན་པར་འབྱུང་བའི་རྩོགས་པ་
 བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་ཡའོ། །

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་ཡའོ། ། བདུད་བཅོམ་པའི་རྩོགས་པ་བཞེད་པ།

༣༣། དེ་ནས་རྒྱ་སྒྲུང་ནི་རྩོད་ཅེན་དུང་དུ་རྒྱུ་མཉམས་ཚལ་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིན་རེར་འབྲས་
 འབྲུ་བདུན་རེ་གསོལ་ནས་ལོ་གཉིས། འབྲས་རྩོག་རེས་ལོ་གཉིས། ཅི་ཡང་མ་གསོལ་བར་ལོ་གཉིས་ཏེ་
 དགའ་ལྷོ་ལོ་ཤུག་མཇུག་པས། སྒྲུ་ལུས་བསྐྱམས་གིང་རིད་པ་སྤྱིང་གོག་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆང་འཆའ་བ་

ཡམ་ རྩུགས་རྩི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་སྐམ་པོ་འདི་མི་འབྲེལ་བ་ལ་མཆོད། ཞེས་ལྷགས་ནས་མེར་
བསྟེགས་ཏེ་སྒྲན་ལ་པར་ཐལ་ཚུལ་ཐལ་དུ་རྩུག་ཀྱང་གཡོ་འགྲལ་མ་མཛད་པས། ཡུམ་ལྷ་མོ་སྐུ་འཕྱལ་
མ་སྒྲིབ་གནས་སུ་ཡོད་པས་གཟིགས་ནས་མ་བཟོད་པར་འཁོར་བཅས་ནས་མཁའ་ནས་མདུན་དུ་ལྷགས་
ནས་མཆོད་མ་ཆར་དུ་བབས་པ་མཆོར་འབྲེལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡུམ་ལ་སྤྱིང་རྩིས་མ་བཟོད་པར་
གསུངས་བཏང་སྟེ། ངན་མུར་དུ་འཆང་བྱ་བས་མུ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག །གསུངས་པས་དགའ་ནས་ལྷ་
ཡུལ་དུ་སོང་། དེའི་ཆེ་དན་རྟོགས་པ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩིས་འཇུག་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་དགོངས་
ཏེ། རྟེན་ཀའ་ཐུབ་བཏང་ནས་ཞལ་ཟས་གསོལ་བར་བཞེད་པའི་ཆེ། རྩི་གདོང་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ན་
བྱིས་བདག་སྟེ་ཞེས་པར། བྱ་མོ་དགའ་མ་དང་། དགའ་སྟོབས་མ་ཞེས་པ་ཡོད་པས། ཟས་གཙང་གི་
སྤྲུམ་རབ་དུ་བྱང་བནི་མ་གོ། །ང་མཆར་ཆེ་བའི་གདམ་ཞིབ་དུ་ཐོས་པས། དེའི་བརྒྱན་མོར་རེ་བས་རང་
ཉིད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་ལེགས་པ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བསྐབས་ཤིང་། རྟེན་དུ་སྤྱིང་ནས་སྟོན་
ལམ་འདེབས་པ་ལ། གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷས་ཕྱང་བསྟན་པ། བྱིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དེ་འགྲུབ་པར་འདོད་
ན། རྟེན་སྤྱིང་དགའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ལོ་ཐུག་ཕུལ་ལ་སྟོན་ལམ་ཐོབ། ཅེས་ཐོས་ནས། དེ་གཉིས་
ཀྱིས་བ་དམར་སེར་ལྷ་བརྒྱ་བཞེས་པའི་ལོ་མ་ཉིད་སོངས། ཤེལ་སྟོད་དུ་ལོ་ཐུག་བསྟོལ་ནས་སྟོན་ལམ་
བཏབ་སྟེ། རངས་པར་བཞུས་པས་ལོ་ཐུག་ཁ་ལ་འོད་ཟེར་དང་ཅི་བསུང་ལྡན་ཞིང་། རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་
རི་མོ་སོགས་ལ་མཆོད་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་མཛོད་། དེའི་ཆེ་ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་བྲམ་ཟེའི་
གཟུགས་སུ་འོངས་པས། བྱ་མོ་དེ་དག་དགའ་ནས་ལོ་ཐུག་འདྲན་པར་བརྩམས་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
བདག་པས་འདི་ལྷག །ཟས་ཕྱད་ཆངས་པ་ལ་ཕུལ་ཟེར། ཆངས་པས་བདག་ལས་ཀྱང་གཙང་རིགས་
ལྷ་རྣམས་ལ་ཕུལ་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཟེར། གཙང་ལྷ་རྣམས་ནས་མཁའ་ནས་གཟུགས་བསྟན་ནས་སྤྲུམ་
པ། རྩུ་ཁྱུང་ནི་རྩ་ན་ཞེས་པའི་ནང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ཐུབ་ཀྱིས་རིད་པ་འདི་ལ་
ཕུལ་ན་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་བཟོད་པས། བྱ་མོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ཐུག་སྤྱང་ཅི་ཅན་དེ་རིན་
པོ་ཆེའི་སྟོད་དུ་ལྷགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕུལ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོ་ཐུག་སྐངས་
ཏེ་སྟོད་ཕྱིར་ཕུལ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོད་དང་བཅས་སུ་ལ་ཟིན་པས་མ་སྐངས་པར་རྩུ་ལ་ཁོར་བས། རྩུ་
རྣམས་ཀྱིས་སྐངས་པ། ལྷས་བྱ་བྱང་གིས་གཟིགས་ནས་འཕྲོགས་ཏེ་འབྲེར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
འོག་ཐུག་གི་སྟོད་ནི་རྩུ་ལ་ཆེན་བཞིས་དེའི་སྤྱང་བཟེད་ཕུལ་བ་གཅིག་དུ་མཛད་ནས་གསོལ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བཀའ་ཕུལ་བ། བྱིད་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་བརྩེན་པ་འདི་སྟོན་ལམ་ཅི་ཞིག་འདེབས་པར་འདོད།

ཅེས་གསུངས་པས། བདག་ཅག་ནི་ཐམས་གཙང་སྤངས་གཞིན་ནུ་དོན་གྱི་བཅུན་མོར་འདོད་ཁྱེས་པས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ཆུའི་པར་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་ཐུགས་ལ་ཆགས་པས་གཡོ་བ་མེད་
 བཞིན་གསུངས་པ། གཞིན་ནུ་དོན་གྱི་རབ་དུ་བྱང་བ་མ་ཐོས་སམ། གསུངས་པས། དེ་ནམས་ཤུགས་
 རིང་འདོན་ཞིང་། འོན་ཞིན་པ་འདི་གཞིན་ནུ་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པའི་རྒྱར་གྱི་ཅིག་ ཅེས་གསལ་ལོ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤངས་ཡངས་ནགས་སུ་བྱོན་ནས་འོ་ཐུག་གསལ་བའི་རྒྱས་པས་སྤྱུ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 མིང་། ཤུགས་ཀྱི་གཏན་པ་ཐུས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་དཔེན་པའི་ཐུར་ཐོན་མིང་དང་ལྟན་པའི་
 རི་ཅེ་མོ་རབ་དུ་མཐོ་བཞིག་གི་ཅེར་འདྲེགས་ནས་སྤྱོད་ཀྱང་མཉམ་གཞག་དུ་བཞུགས་པས། རི་དེ་ཞིག་
 པར་གྱུར། ཐུགས་མ་བདེ་བ་ཀྱི་མ་བདག་ནི་ལས་ཏུ་བྱི་མ་ཅན་ཅི་ཞིག་ཡིན་དགོངས་པའི་ཐུགས་བསམ་
 མང་དུ་གཏོང་བའི་ཆོ། ནམ་མཁའ་ནས་ལྟས་སྤྱས་པ། དམ་པ་བྱེད་ལ་མ་དག་པའི་ལས་ཅི་ཡང་མེད།
 རྒྱན་ཆད་མེད་པར་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་རི་བརྒྱ་བས་ཏུ་བཡིན་པས་ནགས་རི་ཞིག་པ་ཡིན།
 ད་ཐོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཉེགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ནི་རྒྱ་པོ་འདི་
 བཀལ་བའི་པ་རོལ་ན་རྩི་ཉེ་གདན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེར་གསེགས་ཟེར་ལམ་བསྟན་ཏོ། དེ་བཞིན་ས་
 གཞི་ལ་ཞབས་བཀོད་དེ་གསེགས་པས། གར་ལེབས་སུ་གསེར་གྱི་པར་བྱང་བ་དག །ས་ལ་རྒྱ་རྩོལ་བ་
 དང་། །འཁར་ར་བདུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱ་སྤྱང་ནི་རུ་ནའི་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་ནག་
 པ་ཞེས་མིག་ལོང་བཞིག་ཡོད་པ། རྒྱལ་སྤྱས་དེར་བྱོན་པས་མིག་ཤེ་ཞིང་། སའི་སྤྱུ་ཐོས་པས་ས་སྤྱང་
 དུ་ཐོན་ནས་བལྟས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ནས་རབ་དུ་དང་བ་དང་། ལུས་པས་ཐུག་
 འཆལ་ཞིང་བསྟོད་པ་བྱེད། དེ་ནས་རྒྱ་པོ་བཀལ་ནས་གསེགས་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱལ་བས་རྒྱ་
 ཆོང་བཀྱ་ཤིས་ཀྱིས་ཀྱ་གཙུག་བ། རྩི་ཉེ་གདན་བྱང་ཆུབ་མིང་དུ་དུ་གྱུ་མའི་ཅེ་མོ་གཡས་སུ་བསྟན་ཏེ་
 ལྟན་དུ་བཏོང་བའི་སྤྱང་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་མཛད་དེ། བདག་ནི་འདིར་སྤྱུ་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདུད་ཅི་མ་ཐོབ་བར་དུ་གཡོ་འགལ་ཙམ་མི་བྱ་བར་དམ་བཅས་ནས། གསེར་གྱི་རི་པོ་མཆོག་
 རབ་ལྟར་བཟན་པར་བཞུགས་སོ། །སྤབས་དེར་བདུད་ནམས་རབ་དུ་འབྱུགས་ནས་བར་གཙོད་ཀྱི་ཐབས་
 བྱས་ཏེ། བྱུ་འི་བང་མི་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ཡི་གེ་ཐོགས་ཏེ་འདི་སྤང་སྤྱས། གཉེན་འདུན་ཐམས་
 ཅད་ཐམས་པ་མེད་པར་པོར་རྒྱས་པའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་གཞིན་ནུ་བྱིད་སྤྱོད་ལ་སྤྱུ་འདོད། བྱིད་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་
 རི་ལྟ་བུ་བྱིས་སྤངས། བཅུན་མོའི་ཆོགས་ནམས་བྱིས་དུ་བཀག །ཡལ་ཐམས་གཙང་ནི་བཙོན་དུ་བཙུངས་
 ཞེས་སྤྱས་པས། བྱང་ན་དང་ཁོ་བ་སྤངས་པའི་ཐུགས་ལ་ནམ་འགྱུར་མེད་པར། འདི་ནི་བདག་ལ་བར་

ཆད་ཤེད་པའི་བདུད་རླུང་དགོངས་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞུགས་པས། བདུད་ཀྱི་སྤྱལ་པ་སྤྲོས་ནས་ལོག་
 མོང་། རྟོན་རྩིས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མོ་གོས་དང་རྒྱན་བཟང་པོ་བྱས་པ་གསུམ་བུར་
 རྩོད་ རྟོན་ཤིང་ཞིང་ཡང་ཆོ་རྒྱས་པའི་མིག་ཟུར་གྱིས་བརྟེན་ཞིང་། རུ་མ་དང་བཟ་སྟོན་པ་སོགས་ཆགས་
 པའི་ནམ་འགྱུར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱུགས་རྒྱགས་པ་དང་། ཆགས་
 པ་མེད་པའི་ཟིལ་གྱིས་མཚན་པས། བུ་མོ་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་ན་ཆོད་ཡོལ་བ་ལྟ་བུའི་ནན་མོ་ཁོགས་པ་རྟོ་
 ཆ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་ཏུ་གྱུར་ནི་སྤྲངས་ཤིང་ལོག་མོང་། དེ་ནས་བདུད་ཀྱི་དམགས་ཆོགས་བསྐྱེད་ཏེ་མགོ་
 བརྒྱན་མི་གཅིག་པའི་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་དང་། ཀྱང་རྒྱས་དང་། ལག་པ་མང་པོ་དང་། མཆོན་ཆ་སྒྲ་
 ཆོགས་ཐོགས་པ་འཛིགས་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཤེ་བ་སྤྱག་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་ལྟགས་དེ། མེ་རྒྱུད་འཆུབ་པའི་
 གཤེད་ནས་མི་སྤྱུག་པའི་སྒྲ་སྒྲད་དག་པོ་སྒྲ་ཆོགས་བརྩོད་ཅིང་། རྩ་བའི་བར་དུ་མདའ་བཀའ་རྩོམ་ཤིག་པ་
 དག རྟུག་དང་། རྟོ་དང་། མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་དག་པོ་ཕབས་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་མེ་ཏོག་མན་ད་ར་བ་དང་། པརྩོའི་ཆོགས་ཁོ་ནར་གྱུར་ནི་
 སྤྱལ་མ་རེག །ཡང་བསམ་གཏན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཤེལ་གྱི་ལྟོན་ཤིང་ཡལ་འདབ་ནམས་ལ་བྱིལ་བུ་
 རྒྱ་ཆེ་བ་མང་པོ་བཏགས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྤྱལ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་བདུད་དཔུང་ཤེལ་གྱི་
 ཤིང་དང་བཅས་པ་ཕྱིའི་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕངས། དེ་ལྟར་སྟོད་ལ་བདུད་བཅོམ་སྟེ་ནམ་གུང་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་བཞུགས། མོ་རངས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཏི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ ཀྱན་རིག་པ། ཀྱན་རྟོགས་པ། རྩེ་བ་ཐམས་ཅད་དན་པ། དུས་གསུམ་མངོན་
 པར་མཆེན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་རོ། རྟེན་ལས་ཀྱི་བདུད་སྤྱལ་འབྱུང་པོ་ནམས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། སྤྱུའི་
 ཁྱོང་ཁྱིར་དུ་བདུད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་སྒྲ་བསྐྱགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཀའ་བྱུང་གྱིས་ཤིན་
 ཏུ་ཉོན་མོངས་ནས་གྲོངས་སོ། ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པས། དེ་མ་ཐག་ཡབ་ཟས་གཙང་དང་། བཙུན་
 མོའི་ཆོགས་བཅས་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་ས་ལ་འགྲེལ་ཞིང་དན་པ་མེད་པ་སྟོག་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནི།
 དེའི་ཆེ་བམོད་ནམས་དང་ལྷན་པའི་ལྷས་ནམ་མཁའ་ནས་སྤྱས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་གྲོངས་
 པ་མི་བདེན། བདུད་ཀྱིས་སྒྲ་རན་པ་བསྐྱགས་པ་ཡིན། བདུད་ཅི་གསོལ་ནས་ཡང་དག་པར་རྩོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་ནི། རྟེན་གཞིགས་པ་ནམས་ལ་ཡང་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་མེད་དེ་ཟེར་
 བས། རྟེན་ལ་སྟོན་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་ནམས་བདུད་ཅིས་བྱན་པ་བཞིན་སྟོག་རྟེན་དེ། ཐམས་ཅད་
 དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས། དེར་རྒྱ་བ་སྒྲ་གཙན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆེ་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མར་

མཛེས་པ་ཞིག་འབྲངས་པ་སྒྲ་གཙན་འཛིན་དུ་མིང་བཏགས། དེ་ལྟམས་སུ་ལོ་དུག་གནས་པས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྤུངས་ཡིན་མིན་དོགས་པས་བྲེ་ཆོས་པ། ཡུམ་གྲགས་འཛིན་མས་སྤངས་ཆེ་དཔོན་པ་
 བོར་ནས། སྤུངས་ཀྱི་སྒྲ་ལུས་དོ་དང་མཉམ་དུ་བཅུམས། ཆུ་ལ་འཕངས་པའི་ཆོ། སྤྱོན་མེད་ཆུ་ལ་འཕྲུ་
 ཞིང་སྒྱིལ་ཀྱང་མཛད་ནས་ཆུ་ཁར་བྱོན། བཙོམ་ཡུན་འདས་ལ་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བས།
 རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྒྲེ་འགོ་ཀྱན་ལ་བྱབ་པ་འདི། སྤྱོན་ཆད་མ་གོ་དེ་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ།
 ཞེས་གསུངས། ཆོས་སྤྱོན་པར་བཞེད་ཀྱང་གཞན་ནི་སྤུངས་ཀྱང་མི་གོ། སྤྱོན་དུ་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་
 སྤུངས་ལ་བརྩེ་བའི་ཕྱིར། དཀའ་ཐུབ་སྐབས་ཤེས་རབ་དང་ཡུན་པའི་འཁོར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསམ་གཏན་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕ་ཆད་དུ་ཉི་གནས་སུ་བཏང་བ་ནམས། དཀའ་ཐུབ་བཏང་ནས་འོ་ཐུག་
 གསོལ་བ་ལ་ལོག་ལྷས་བྱིས་ནས་སྤར་རྒྱ་མིར་སོང་། དེའི་ཆོ། ཟབ་ཞི་སྤྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་
 མ་བུས། །བདུད་རྩི་ལྷ་ཕུའི་ཆོས་ཤིག་བདག་གིས་རྟེད། །སྤུ་ལ་བསྐྱན་ཀྱང་གོ་བར་མི་རྒྱས་པས། །མི་
 སྤྱོན་གསུམ་ཀྱི་འདབས་སུ་གནས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། སྤུ་གཡོ་བམེད་ཅིང་རྩི་ལྷ་ཀྱང་བཅིངས་
 ཉི་གསུང་བཙད་ནས་བཞུགས། ཞག་བདུན་འདས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡུན་པའི་ཆོང་པ་ག་གོན་དང་།
 བཟང་པོས་བསོད་སྤོམས་སུ་ཡིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆོས་ཞུས། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་འུ་ནན་ཏན་
 ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར་ག་གོན་དང་བཟང་པོ་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། བསོད་སྤོམས་ཆུ་ལ་
 ཆེན་བཞིས་སུ་ལ་བའི་ལྷ་དང་བཟེད་དུ་བཞེས། སྤར་རྒྱ་མིར་ལྷ་སྤེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞེད་ཆོས་འཁོར་
 བསྐྱར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རྒྱ་རྩིས་སྤྱོན་ཐ་འབྲིང་པོ། ཉོར་ལུགས་སྒྲ་བ་དུག་པའི་ཆོ་བཞི་ལ། ཆོས་
 འཁོར་དང་པོ་ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་།
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཙས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་སྒྲོས་ཏེ། འདུལ་བ་སྤེ་བཞི། གསུང་རབ་སྤེ་སྤྱོད་བཙུ་
 གཉིས་༥ རྩོམ་ཆོག་སྤེ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་རོ། །སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྐྱན་ནས་
 གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བདུད་བཙོམ་པའི་རྟོགས་
 པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅ་དུག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་པ། ཤུ་ཀྱ་བྱང་པའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ།

༣༡། །བཙོམ་ཡུན་འདས་སེར་སྤྱི་གཞིར་རྒྱ་གོ་རྩི་ཀྱན་དགའ་རྩ་བར་བཞུགས་པའི་ཆོ། ཤུ་ཀྱ་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རིགས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞུས་པས། བཙོམ་ཡུན་འདས་ཀྱིས་མི་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་དགོངས་

པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། རྒྱུ་ལོ་རིགས་ཤི་ལྟར་བྱུང་སྟོང་གསུངས་པར། མོ་འགལ་བུས་ལོ་ཤེས་
 ལྷན་གྱིས་གཞིགས་ནས་དེ་དག་ལ་གསུངས་པ། སྟོན་ཐོག་མར་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནས་མཁའ་
 རྟོང་པའི་རྟོང་དུ། རྒྱང་ཆེན་གཡོས་པ་ལས་མེ་འབར། མེ་རྒྱང་གི་ཟེལ་པར་ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་
 པོ་ཆགས། མེ་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་པས་འོ་མ་དཀྱོགས་པའི་མར་བཞིན་ཁ་དོག་དང་། རོ་དང་རེག་
 བྱ་དང་། ཅི་ལ་སོགས་པ་ལྟན་པ་ས་གཞིའི་གཞུགས་སུ་དལ་བུས་ཆགས་ནས་སྤར་བྱུང་། དེ་དང་
 མཉམ་དུ་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཆས་པ་ནམས། བདུད་ཅིའི་ཞག་གི་རོ་རྒྱང་ཅི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་ནས་མཛུབ་
 མོས་སྒྲངས་ཏེ་ཐོས་པས། ལུས་ལྷི་བ་དང་རྩལ་ཅིང་ཁ་དོག་ངན་པར་གྱུར། དེ་ཟད་ནས་སའི་བཙུན་རོ་
 མངར་འདྲ་བ་ཐོས། དེ་ནས་མ་རྩོས་པའི་འབྲས་སྤྱ་ལུ་ནམས་ཐོས་ཤིང་སྤྱན་པར་ལུས་པ་ནམས་ཁང་པ་
 བཅོས་ནས་བཟུང་། དེ་ནས་ཉི་རྩ་བྱུང་ཞིང་། ཞིང་བདེ་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་འབྲུའི་ཆེ་འབྲུག་ཅོད་བྱུང་
 བས། རྟེན་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་གྱིས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་གིས་སོ་སོར་ས་རིས་བཞོས་ཏེ་འབྲུག་ཅོད་མེད་
 པར་བུས། ཀུན་ལ་སྟོམས་པས་ཁོ་རང་ལ་ས་སྐལ་ཆད་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་ས་སྐལ་ནས་
 དུག་ཆ་རེ་སྤལ་བས་ཀུན་ལས་ལྷག་པ་བྱུང་། དེའི་རིགས་རྒྱུད་མང་པཀུར་དུ་གྲགས་པའི་གདུང་རབས་
 མང་པོ་བྱུང་བའི་ཆེས། གདུང་རབས་སྟོང་སྟག་གི་མཆོམས་སུ་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱི་བྱུང་། དེའི་དུས་སངས་
 རྒྱས་པོད་སྟུང་བྱུང་། གྱི་གྱིའི་གདུང་རབས་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་མ་ཤིང་པའི་རྒྱལ་རྒྱུད་དུ་མཆོན་འཕྲོས། དེའི་
 རྒྱལ་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྟེས་པོ། དེས་བྱ་རྩལ་ལ་དགའ་བས་ལུ་པོ་གནས་ནས་བསྐྱད། དེའི་སྤྱན་
 གཞིན་རྩ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་འདུས་ནས་རང་ལུལ་ལ་ཆགས་ཞིན་སྤངས་ཏེ། སེར་སྤྱུ་ཞེས་པའི་གནས་
 བཟུང་བས། སེར་སྤྱུའི་གཞི་ཞེས་གྲགས། མཐར་ཡལ་བུ་ནམས་དེན་པས་སྟོན་པོ་ལ་གཞིན་རྩ་ནམས་
 པོས་ཤིག་གསུངས་པར། སྤས་མིང་སྤང་ནམས་མཉམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། བུ་ཆ་མང་པོ་འཕེལ་ཞིང་
 རྒྱུའི་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས། རྒྱུའི་རྒྱལ་རྒྱུད་སྟོང་སྟག་ལྔ་པ་ལྔ་འདས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་ན་བཙུ་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་བྱུང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་པོ་སེཌེ་འགམ་ཞེས་པ་བྱུང་། མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནས་སེཌེ་
 འགམ་གྱི་བར་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་རབས་མ་ཆད་པ་ཡིན་ཞིང་། སེཌེ་འགམ་གྱི་སྤས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཡིན།
 དེའི་རྩལ་ཟས་དཀར། དེའི་རྩལ་ཟེ་ཟེ་ཟས། རྒྱང་མོས་བདུད་ཅི་ཟས་ཏེ་སྤྱུ་མཆེད་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་
 སྤས་མོ་བཞི་ཡང་བྱུང་། ཟས་གཙང་གི་སྤས་ནི་བཅོམ་ལྟན་འདས་དང་། གཙུང་དགའ་པོ། ཟས་དཀར་
 གྱི་སྤས་དཀར་རྒྱལ་དང་། བཟང་ལྟན། བྱེ་པོ་ཟས་ཀྱི་སྤས་མ་འགགས་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། བདུད་
 ཅི་ཟས་ཀྱི་སྤས་ཀུན་དགའ་པོ་དང་ལྟས་བྱིན་ནོ། །དེ་བཞིན་སྤས་མོ་བཞི་ནི། གཙང་མ་ཞེས་པའི་བྱ་

ལེགས་པར་རབ་རྟོགས། དཀར་མེད་བྱ་བྱེད་བ་ཅན། བྲེ་མོ་མ་ཡི་བྱ་བ་ཟང་པོ། བདུད་རྩི་ཡངས་པ་
 ཅན། །སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤུས་སོ། །རང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་པའོ།
 མཛེད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱ་བྱུང་པའི་རྟོགས་པ་བཛེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་
 བདུན་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པ། གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བའི་རྟོགས་པ་བཛེད་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་པོ་འཛིན་པ་འོད་མའི་ཆ་ལ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག །ཁྱིམ་བདག་
 རྣམ་གྱིས་ཕྱག་པ་ཀྱལ་པོ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱོར་དང་མཉམ་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སྐར་མ་གྲོ་བཞིན་ལ་བྱ་
 ཞིག་སྟེས་པ། བྱ་འཛིན་དགའ་ནས་བཅས་སྟོན་ལ་གསེར་སྤང་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་དབུལ་པོ་འཛིན་ནམས་ལ་བྱིན་
 པས། །དུའི་མིང་ཡང་གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པར་གྲགས། དེ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ས་ནས་བམེད་ནམས་སྟོབས་
 ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། རིག་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བས་པོ་འཛིན་ལུགས་བཟུང་ཞིང་བདེ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། དེ་
 འདུལ་བར་དགོངས་ནས། དེ་རང་ཉིད་ཉི་མ་ལ་མོས་པའི་རིགས་ཡིན་པས། མོ་འགལ་གྱི་བྱ་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་ནས་དེའི་མདུན་དུ་བྱོན་པར། ཡ་མཚན་ཏེ་སྤྲོས་པ། ཕྱོགས་ཀྱན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉི་མ་དང་
 འདྲ་བ་ཁྱོད་ནི་སྤྱི་ཡིན། ཉི་མའི་ལྗང་མ། རྒྱ་བའི་ལྗང་མ། རྣམ་གྱི་ལྗང་མ་ཅི་ཡིན་དེས་པར། བདག་ནི་
 ལྗང་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ལྗང་མས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱེད་པ་དེའི་སྒྲུབ་མ་ཡིན། དེ་
 ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་སྟོབས་དག་ཅིང་དེ་མ་མེད་པའི་བམེད་སྟོབས་ཕུལ་ཞིག་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཚན་ན་བར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དད་པའི་སྤྱོད་ཡོང་གཡོས་ཏེ། ལྗང་ལ་འོས་པའི་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་ཉི་
 ཤུ་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་བཀང་སྟེ་བཀྱར། མོ་འགལ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་བས་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་བཞེས་པར་གྱུར། སྐབས་དེར་ཀྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤོང་པོ་གྲུས་པས་ཀྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་
 སྤྱོད་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་བཀང་བ་ཐོགས་ནས་འདུལ་དུ་བྱུང་བར། བཅོམ་ལྡན་ཀྱི་རྩུང་བཟེད་ཀྱི་བཞེས་
 འཕྲོ་ཀྱལ་པོ་ལ་གནང་བས། ཀྱལ་པོས་སྤངས་ཤིང་དེ་བཟང་ཆོར་བས། འདི་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཕུལ་
 བའི་སྤྲུལ་པར། མིན་གྱི་གྲོ་བཞིན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་གསུངས་པས། ཀྱལ་པོ་ཡ་མཚན་ནས། སྐར་པོ་
 བྱང་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་གྲོ་བཞིན་ཕུན་ཆོགས་རྒྱས་པ་དེ་བཞུ་བར་འདོད་ནས་སྟོན་པོ་དང་བཅས་འབྱོན་པར་
 བཅམས་པའི་ཆོ། གཏམ་ཐོས་པས། བ་བྱ་འཛིན་གྱིས་བུ་ལ་སྟོན་དུ་སྤྲོས་པར། ཀྱལ་པོ་ཀྱན་རྒྱ་ལྟ་བུ་
 ཁྱོད་བཞུ་རུ་འོང་ཞེས་པ་འདི་སྟོན་ཅན་ཡིན། ཀྱལ་པོ་ནི་མཚོན་ཆ་དང་འདྲ། གང་ལ་རིག་པ་ཐོགས་

མེད་འཛོམས། རྒྱུད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མདའ་དང་འདྲ། རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེ་བས་རང་རེའི་འཕྱོར་པ་
 མོས་པས་འགན་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པ་སྤྲོད་ཀྱི། དེ་བས་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྤྲས་པའི་པར་ལ་ཉི་མ་ཡིད་
 ཏུ་འོང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྤང་བ་སྤྲས་ཏེ། མིང་སྤོང་སྤྲས་རེངས་རྒྱུད་གིས་འབྲེལ་མོད། རབ་ཏུ་
 ཏུད་པ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱངས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཅག་འོངས་པ་ལ་དགའ་བ་ཏེད་པ་སྤོངས་པ་ཡིན། དེར་སོང་
 ལ་རིན་ཆེན་རོ་གལ་རྒྱ་སྤྲར་གྱི་ཕུང་པོ་དང་མཚུངས་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡུལ། ཡུག་འཆོལ་གིག་བྱས་པས།
 ཁྱོ་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་མངའ་བའི་སྤྲན་གྱི་གཞིགས་པས། ཀྱང་པ་གསེར་གྱི་བ་སྤྲས་མཚན་པ་ལ་མཚན་
 ཞིང་སྤྲས་པ། འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པུད་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་བཞུད་
 ཅི། རྒྱུ་པོའི་ནང་ན་ཡོན་ཏན་ལས་དབང་ཡུག་གཅི། དབང་ཡུག་ལས་བདེ་བ་གཅི། ནད་མེད་ལས་
 ཁོགས་གཅི། ཁྱོད་ཀྱི་འོད་མའི་ཆལ་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་ངམ། དེའི་ཞབས་པད་བྱང་ལ་རང་
 རེ་བལྟ་བར་འདོད་དམ་ཞེས་གསུངས་པར། ཁྱོ་བཞིན་ཏེ་བཞི་ཤུས་སྤྲས་པ། རྒྱ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་
 མཚུངས་པ་མེད། བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུ་བར་གིན་ཏུ་འདོད་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་
 གཉིས་ཀ་ཀྱང་པས་ཏེ། ཁྱོ་བཞིན་ཏེ་བཞི་ཤུ་སྤྲས་པ་ནས་བཟུང་གང་ཏུ་འགྲོ་ཡང་ཁོར་གཡོག་ནམས་
 ཀྱིས་མི་ཆེན་ལ་འོས་པའི་གོས་ཀྱི་ས་གཞི་གཡོགས་ཏེ། ཀྱང་པ་ས་ལ་རེག་མ་མྱོངས་པས། དེ་དུས་འཁོར་
 གཡོགས་ནམས་ཀྱིས་ས་ལ་གོས་བཀའ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གུས་པས་དུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་
 ལ་འང་མི་འོས་པར་བསམས་ནས་གོས་ནམས་བསལ་བས། བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའི་ཉེར་མཁོ་ནམས་
 འབད་མེད་ཏུ་འབྱུང་བས། ལྷས་ལྷའི་གོས་ཀྱིས་ས་གཞི་གཡོགས། དེ་ཡང་བསལ་ནས་ཀྱང་པ་ས་ལ་
 བཞག་པས། རི་དང་། ཉགས་ཆལ་དང་། རྒྱ་མཚོར་བཅས་པའི་ས་ཐམས་ཅད་གཡོས་སོ། །དེ་ནས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་དུ་སྤེབས་ནས་ཡུག་འཆོལ་ཞིང་། མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། ཆོས་གསུང་པས།
 ཁམས་དང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐོས་པས། འཇིག་ཆོགས་
 ཀྱི་ལྷ་བའི་རི་ཅི་ཉི་ཤུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩི་རྩིས་བཅོམ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་དེར་རབ་ཏུ་
 བྱུང་། རྒྱལ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡུག་འཆོལ་ནས་པོ་བྱང་དུ་འོག། ཁྱོ་བཞིན་ཏེ་བཞི་ཤུ་བག་ཆགས་
 ཀྱི་ལྷག་མས་ཡུལ་དང་གཉེན་འཁོར་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་སེམས་ལ་དྲན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 ཞལ་འཇུག་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་རྩལ་པ། ཁྱོ་བཞིན་ཁྱོད་སེམས་ཞུགས་པས་རྟོག་པ་འདི་ཅི། དེ་བས་
 སེམས་མཉམ་གཞག་བརྟན་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱི་ནང་གི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་
 དེ་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོ་བཞིན་ཏེ་བཞི་ཤུ་སྤྲར་དུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར། དག་

སྒྲིང་ནམས་ཡ་མཚན་ཏེ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ལྷས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུ་ལ་པ། སྒྲིན་སངས་
 རྒྱས་ནམ་གཟིགས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་དུས། འཁོར་བཅས་ཉིན་རེ་བཞིན་གཟིན་ལྡན་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་
 དུ་སྒྲིངས་རྒྱ་ཞིང་ག་ཤེགས་པར། བྱིས་བདག་སོ་སོས་ཉིན་རེ་སོས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྟར་ཞུ་བར། དེར་
 ན་བུམ་ཟེའི་བུ་དབང་པོའི་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་དབུ་ལ་པོ་ཞིག་ལ་རེ་སོས་བབས་པའི་ཆོ། དཔྱེས་པ་ཆེན་པོས་
 ཆོལ་བསྐྱབ་བུས་པའི་ལལ་བས་དང་། གོས་ཀྱིས་ས་གཞི་གཡོགས་ཏེ་བསྟེན་བཀྟར་བུས་པས། ཆེ་རབས་
 སུ་ལོངས་སྤྱོད་ལྷ་ལྷ་བུ། ཀྱང་པ་གསེར་གྱི་སྤྱ་སྟེས་པ། ས་གཞི་རྩེན་པར་ཀྱང་པ་རེག་མ་སྤྱོང་བ། གལ་
 ཏེ་རེག་ན་ས་གཡོ་བ་འདིར་སྟེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་
 རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཁྱོ་བཞིན་ཤེ་བ་ཉི་ཤུའི་རྟོགས་པ་བརྟོན་པ་ཞེ། ལལ་
 འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་པའོ། ॥

ལལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་པ། གྲང་ཆེན་ནོར་སྤྱོད་གི་རྟོགས་པ་བརྟོན་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀ་ལན་ཏ་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཆལ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། རྒྱལ་
 པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོའི་བུམ་སྟེས་དགའ་ཞེས་རྒྱལ་པ་དེ་ལ། སྤྱིང་གི་གྲོགས་པོ་ནི་རྣམས་བྱིན་ཡིན་ཏེ་ཁོ་
 ཏུ་མཛའ་བར་ཤེད། རྣམས་ཤིག་རྣམས་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟེས་པ། བདག་གིས་བྱིད་བསྟེན་པ་ལ་འབྲས་
 བུ་ཡོད་པ་ཞིག་མཛད་དགོས། རྒྱན་མེད་ཅིང་ཕན་ཚུན་ཡིད་ལ་རེ་བ་སྤྱོད་བཞིན་གྲོགས་པོ་ཡིན། འོད་
 མའི་ཆལ་ན་གནས་པའི་ཤུའི་དགེ་སྤྱོད་འདི་བསད་ནས། རྣམས་ཕྱག་ཤེད་པའི་གནས་དེ་བདག་གིས་
 ཁོ་བ་པར་འདོད། དགའ་པོ་མི་ཆོམས། གཤགས་པ་མི་ཐོབ། ཁེངས་པ་མི་འཕེལ་ན། གྲོགས་པོ་ཕུན་སུ་
 ཆོགས་ཀྱང་ཅི་ཤེད་དེས་ན་ནངས་པར་བྱིས་བདག་ནོར་ཆེན་གྱི་མགྲོན་དུ་དགེ་སྤྱོད་འཁོར་བཅས་འཁོད་
 པ་འདུག་པས། དེའི་ལམ་དུ་གྲང་ཆེན་ནོར་སྤྱོད་ཁྱོ་གཏུམ་ཅན་འདི་གཏང་བར་མཛོད། ཅེས་སྟེས་པས།
 རྒྱལ་པོ་གྲོགས་ལ་བརྟེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བསམ་སྟེ་ཅང་མི་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་རྣམས་བྱིན་
 བྱེར་སོང་སྟེ། གྲང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་ལ་དོ་ལལ་རྩན་པར་བྱིན་ནས་དགེ་སྤྱོད་རྒྱལ་འཆོས་ཅན་དེ། ནངས་
 པར་དགེ་སྤྱོད་བརྒྱས་བསྐྱར་ནས་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འོང་གི། དེ་ལ་གྲང་པོ་ནོར་སྤྱོད་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་རྒྱལ་
 པོས་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྟོན་པས། དེ་བཞིན་དུ་ཞུའོ་ཟེར། ནངས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སྤྱོད་
 ལྷ་བརྒྱས་བསྐྱར་ཏེ་བྱོན་པས། གྲང་ཆེན་བདག་པོས་གྲང་པོ་གནད་དུ་བསྟུན་ནས་བཀྱེ་ཞིང་བཏང་བས།
 གྲང་པོ་ཁྱོ་གཏུམ་དྲག་པོས་སྒྲ་དབུག་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་གཡོ་བ་ཅིང་རྒྱགས་པས་ཤིང་ནམས་བསྟེལ། ཁྱོང་

ཁྱིམ་ཆུང་མཉམས་པ་ཅམ་དུ་གྱུར་ནས་ཀུན་དང་ངས་སྐྱབ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། ལྷས་བྱིན་སྒྲུབ་པོ་ཆེས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གསོད་པ་གཏོང་དུ་འེ་ནས་བ་གམ་མཐོན་པོའི་ཅེར་འཛེགས་ནས་བཞུ། དགེ་སློང་རྣམས་
 གྲང་འཛེགས་ཤིང་སྐྱབ་ནས་བྱོས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་བྱང་དུ་ཀུན་དགའ་པོ་གཅིག་པུ་ཉེ་བར་གནས།
 དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱག་སོར་སྒྲིང་པས་སེཛེ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཐོན་ཏེ་རལ་པ་གསེག་ཅིང་སྒྲེར་མོ་བགྲང་
 པས། །དེའི་དྲི་ཆོར་བཅོམ་གྱིས་སྒྲང་ཆེན་ནི་ཆུ་དང་གཅི་བ་ཐག་ཅིང་བྱོས་སོང་བ། མཐའ་ཕྱི་ཐམས་
 ཅད་མེ་འོ་བས་འབར་བས་བསྐོར་ནས། གང་དུ་འང་མ་ཐར་བར་སྒྲང་པོ་དུལ་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱི་ཞབས་ལ་འདུད་པ་དེ་ལ་སྤྱོ་པོར་ཕྱག་བཞག་སྟེ་བཀའ་ལྷུལ་པ། ཁྱིད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་སྟོད་
 གྲང་། །ལུས་ཤིའི་པོ་གཡེ་ཞིང་མི་བཏན་པས་ཐིག་པ་གསུངས་པས། སྒྲང་པོ་གྲུས་པས་གར་ཕེབས་
 ཀྱི་ཞབས་རྗེས་སྟེག། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་ནོར་ཆེན་གྱི་བསྟེན་བཀའ་བཞེས་ནས་ནགས་སུ་འཁོར་བཅས་
 གཤེགས་པར་བཅུམ་པས། ཞབས་ལ་སྒྲང་པོའི་སྒྲ་ལག་རེག་སྟེ་ཤི་བར་གྱུར། སྒྲང་པོ་ཤི་མ་ཐག་རྒལ་
 ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་མཛེས་པ་དྲི་མེད་དུ་སྟེས། དེ་འཕྲལ་ལྷའི་མིག་གིས་སྟོན་གྱི་སྟེ་བ་ཤེས་ཏེ།
 རྣམ་མཁའ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་བྱང་དུ་རྣགས་ཏེ། ནོར་བུའི་རྣ་ཆ་དང་། དཔུང་རྒྱན་རིན་
 ཆེན་འབར་པའི་ཅོད་པར་སོགས་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་ཞིང་ཕྱག་འཆལ། མེ་ཏོག་དཀར་པོས་གཏོར་ཞིང་
 གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ལས་ངན་དབང་གིས་ལུས་ངན་དེ་ལྟར་སྒྲངས་གྲང་། ཁྱིད་
 ཞབས་ལ་རེག་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་བདག་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅེས་བསྐྱགས་བཞེད་ཆེན་པོས་རབ་དུ་གྲུས་
 ཤིང་འདུད་པ་ལ་ཆོས་གསུངས་པས། ཡང་དག་པའི་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་རབ་དུ་དགའ་བས་སོང་ངོ་། །དེ་
 ལ་ཡ་མཆོན་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ཞུས་པས། བཀའ་ལྷུལ་པ། སྟོན་སྟོན་པ་འོད་སྒྲུང་
 གི་བསྟན་པ་ལ། རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགེ་འདུན་བསྟེན་ཅིང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་བསྐྱབ་པའི་གནས་
 ལ་མ་གུས་པ་ཞིག་བྱུང་བ། ལས་དེས་སྒྲང་པོ་འདིར་སྟེས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་བསྟེན་པའི་མཐུས་མཐར་
 ལྷ་ལུས་ཐོབ་ཅིང་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པར་གྱུར། སྟེ་བ་སྒྲ་མར་བསྐྱབས་པའི་ལས་ནི་སྐུས་གྲང་བསྟོག་
 དུ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་སྟོན་རྒྱ་བ་ལྟར་བསེལ་བའི་མཆོད། ངང་པའི་རྒལ་པོ་གང་པའི་བཞིན་ཞེས་
 པ་སྟུན་དང་། ངང་པ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་པ། ལྟར་རྒྱ་མིར་རྒལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱི་ཆངས་པ་
 ལྷན་པ་ཁྱུས་ཀྱི་རྗེང་བུལྟོད་པར་ངང་པ་འཁོར་བཅས་བྱིན་པ། ངང་པའི་རྒལ་པོ་གང་པའི་བཞིན་མཐོང་
 བས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ་རྒལ་པོས་གསན་ནས། བྱ་རྒྱ་མཁས་པ་འཛིན་དུ་བཏང་ནས། ངང་པ་འོད་
 ཟེར་ལྷན་པ་དེ་བསྐྱང་བས། ངང་པ་ལྷ་བརྒྱ་མཁོགས་པར་བྱོས། གཅིག་ངང་པའི་རྒལ་པོ་ལ་གཞུངས་

བཟང་བས་མཛེས་བ་དང་། གདུང་བས་འབྲུལ་མེད་དུ་བསྐྱེད་པས། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོ་འོ་མཚར་དུ་
 གྱུར་ནས་གཉིས་ཀྱི་བཏང་། ཡང་སྒྲུ་ར་རྒྱ་མིར་སྤྲོད་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁ་ཞེས་སྒྲེ་སྤྲུགས་པ་དང་གཡུལ་འབྱེད་
 པའི་ཆོ། སྤྲོད་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པོ་པོར་ནས་བྱོས། སྤྲོད་པོ་ལག་པའི་མཚོན་ཆ་ཞེས་པས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེ་
 མ་པོད་པར་ཉན་དུ་འགྲོགས། ཡང་སྤྲོད་པ་གཅིག་ལ་སྤྲོད་པོར་ཉན་པར་ཉན་པས། སྤྲོད་པོ་པོད་པ་ཐམས་
 ཅད་གྲོས། སྤྲོད་པ་གཅིག་གིས་སྤྲོད་པའི་མཐའ་ཡུན་རིང་སྤྲོད་པོས་བསྐྱོས་པས་སྤྲོད་པར། ཡང་སྤྲོད་ཆོ་
 རི་དུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གཅིག་རྒྱལ་པོ་ཐེབས་པས། རྒྱལ་པོ་དུགས་པ་མི་སྤྲོད་ལྟ་བུ་བསྐྱེབས་པས། རི་
 དུགས་གཞན་ནམས་བྱོས། རི་དུགས་མི་གཅིག་གིས་མ་བཟོད་པར་མཆི་མ་གཏོང་བེད་སྤྲོད་ལ་བདག་
 གསོད་ཅེས་སྤྲོས་པས། རྤོན་པས་ཐོས་ཤིང་སྤྲོད་པོ་སྤྲོད་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཏང་། དེ་ཉན་སྤྲོད་ཆོ་དང་པའི་
 རྒྱལ་པོ་གང་པའི་པའི་པའི་དེ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཁ་ཞེས་པ་དང་། སྤྲོད་པོར་ཉན་པར་ཉན་པ་དང་། རི་དུགས་གཅི་
 པོ་དེ་ནམས་ད་ལྟ་དེ་ཉན་ལྟ་ལ། དང་པ་གཞུགས་བཟང་བ་དེ་དང་། སྤྲོད་པོ་ལག་པའི་མཚོན་ཆ་དང་།
 སྤྲོད་པོ་བསྐྱོ་བ་དང་། རི་དུགས་མི་དེ་ནམས་ཀྱན་དགའ་པོ་སྤྲོད། འདི་སྤྲོད་པོ་སྤྲོད་པོ་ལ་ཉན་
 བཅེ་བའི་བག་ཆགས་གོ་མས་པས། ད་ལྟ་ཡང་གྲང་པོ་འདི་འདི་གས་པ་ལ་མི་བསམ་པ་རང་ཉིད་མ་བཏང་
 བར་རྩེས་སུ་འབྲངས། སྤྲོད་ཀྱི་དང་པ་ལྟ་བུ་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཁ་ཞེས་པོ་སྤྲོད་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དང་། སྤྲོད་པོ་
 འཁོར་གྱི་སྤྲོད་པོ་དང་། རི་དུགས་བྱོས་འགྲོ་བ་ནམས་ནི་ད་ལྟ་འདི་དག་སྤྲོད་པོ་འདི་གས་ཉི་དེ་བཏང་
 ནས་བྱོས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་པོ་ལྟ་། ཞེས་གསུངས་པས་དག་སྤྲོད་ནམས་འོ་ཆ་ཞིང་ཞུས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་།
 ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་འོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་འཛུམ་ཞིང་དང་བས་བསྐྱེད། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པོ།
 མཛེད་བུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལས་འདབ་ཉི་གུ་ཅད་ཀྱི་པོ། ॥

ལས་འདབ་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལ། ཀ་ཤི་མཛེས་པའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། འདི་སྤྲོད་ཀ་ཤི་ཀོ་འདི་རྒྱ་ཆོས་སྤྲོད་ཅིང་འདུག་པའི་གཏམ་གྱི་ཁར་ལ་དག་སྤྲོད་ནམས་ཀྱིས་
 སྤྲོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་ཤིང་། སྤྲོད་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྲོད་སྒྲུ་ར་རྒྱ་མིར། རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱི་བུ་
 ཀ་ཤི་མཛེས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ས་ཞེས་བུ་བ་གཉིས་བུང་བ། ཀ་ཤི་མཛེས་པ་རྒྱལ་སྤྲོད་ལ་དབང་བསྐྱུར་
 བར་འོས་པས། ཀ་ཤིས་ཡུན་རིང་བསམས་པ། རང་ལུས་ལང་ཆོ་ནི་འདི་ག་པའི་རྒྱ། སྤྲོད་པོ་ཆུ་ལྟ་བུ་
 ཆུ་བས་ལྟར་གཤོ། རྒྱལ་སྤྲོད་ནི་སྤྲོད་པས་དུ་བག་མ་ལེན་པ་འདྲ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྤྲོད་པོ་མེད་པ་ལ་
 ཆགས་ན་མིངས་པ་རང་སྤྲོད་པ་ལྱིས་གཅོད་པ་འདྲ། དེ་བས་དཔེན་པའི་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་རིགས་

བསམས་ནས་མཆི་མ་སྤྲིག་གི་དོག་མ་ལྟར་འབབ་ཅིང་། དེ་དོན་ཡབ་ལ་ཞུས་པས། ཡབ་སྤྲུག་ནས་
 སྤྲུག་པ། རིགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་འདི། མད་པོ་བདག་གིས་རེ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ག་
 ལ་རུང་། ཁྱིམ་གྱི་ཡང་ཆོ་འདི་ནགས་ན་མཛེས་པ་མ་ཡིན། ལྷ་སྤྱད་ལེགས་པ། དབང་པོ་དུལ་བ། ཆོས་
 བཞིན་སྤྱང་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཆུའི་པར་འདས་གྲིས་མ་གོས་པ་ལྟར་བྱིས་ན་གནས་ཀྱང་སྤྱོན་གྲིས་མ་གོས།
 རོ་བྱང་ན་གནས་པ་ནི་དབེན་པས་ནགས་དང་འདྲ་ཞིང་། སྤྱང་ན་དང་འཛིགས་པ་མེད། བྱང་མེད་ནམས་
 གྲིས་ཞབས་དོག་བྱེད་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་ཐོགས་པ་མེད། བྱིས་ན་ཆོས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། དུན་
 པ་དང་སྐབས་པ་སོགས་བྱ་རྒྱལ་ཡིད། རགས་སྐམ་པོར་བྱིས་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་ཉོན་མོངས། ཙ་
 མིང་ཁབ་དང་འདྲ་བས་རྒྱང་པ་ཆས། སྤྱོད་ཐ་བ་ནམས་ལ་བཞུ་ཞིང་ལུས་རྒྱུད་པགས་པ་རུས་པའི་གཟུགས།
 ཉག་དུ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་ཙམ་ལས། ཟས་མེད་ཡི་དྲགས་འདྲ། མ་སྤང་དང་། རུག་པ་གནས་པའི་
 རུག་དེ་སྤྲོས་བསད་པའི་སྤང་ཆེན་ཁྲག་སོགས་འཛིགས་རུང་ཡང་འཛིགས། ཀྱན་གྱིས་སྤྱད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། ར་མ་གན་པོར་ནས་ནགས་སྤྱོད་བཞི་དང་ཀྱན་མས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་
 བསམ་སྤྱོད་པོར་ཅིག་ཅེས་ཡབ་གྲིས་སྤྱང་ན་དང་བཅས་ཡང་ཡང་སྤྲུག་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་
 རི་སྤྱོད་བཞན་པ་དེ་མེད་ཅེ་མོ་ལྟར་བསྐྱོག་པར་མ་གྱུར། མ་དང་། སྤྱོན་པོ། གཉེན་འཁོར་དང་། ཁྱོང་
 ཁྱོང་ཆེན་པོ་ཀྱན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མ་གསན་པར་ཞགས་གསུམ་ཟས་མི་གསོལ། གཏམ་མི་
 སྤྱོད་པར་བཞགས་པས། སྤྱོན་པོ་ནམས་གྱིས་ཡབ་ལ་འཛིག་ཉེན་འདི་ན་རང་གི་འདོད་པ་གཙོ་བས། ད་
 ཐབས་མ་རྟེན་ཟེར། རྒྱལ་པོ་མཆི་མ་དང་བཅས་སྤྲུག་ལ་གནང་བ་ཕྱིན། དེ་ནས་སྤྲུག་ཀྱི་མཛེས་པས་
 རགས་དབེན་པར་བྱོན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པས། དེའི་མཐུས་ནགས་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁྱོད་པ་མེད། སྤྲོས་སྤང་ཆེན་མི་གསོད། ཀྱན་སེམས་ཞི་
 བ་དང་དུལ་བར་གྱུར། དེར་ཀྱི་མཛེས་པ་ཀྱན་ལ་བྱམས་ཤིང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས། མཚན་བཟོད་
 པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་གྲགས། དེའི་དུས་མི་ཀྱན་མགྱུ་བར་བྱེད་པའི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པས་བྱིན་མཐོ་རིས་སྤྱོད་
 གཤེགས་། ར་སྤྲུག་དུས་གྱི་ས་རྒྱལ་པོར་བཏོད། རམ་ཞིག་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སྤྱོན་ཤིང་དང་། རགས་ཆལ།
 མེ་དོག་རྒྱས་པ་ལ་རྟེན་མོ་བཞུ་བར་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོའི་ཆོགས་བཅས་ནགས་སྤྱོད། དེར་རྟེན་མོ་དང་
 ཅེདགས་ཡུལ་རིང་ངལ་གསོ་ཕྱིར་ཉལ་བས་རྒྱལ་པོ་དུས་གྱི་ས་གཉིད་དུ་སོང་། བཙུན་མོ་ནམས་མེ་དོག་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུ་ཞིང་ནགས་གསེབ་དུ་བྱིན་པས། དང་སྤྱོད་བཟོད་པ་སྤྱོད་པ་མཐོང་ནས། དེ་ཉིད་གཡོ་
 བ་མེད་པ་ཞི་བར་གནས་ཤིང་། རུག་བྱ་བར་འོས་པ། སྤྱོད་ལུས་རིད་ཀྱང་མཛེས་སྤྲུག་མ་ཉམས་པ། ཆ་

ནི་མཐུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་འདི་ཙམ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལོ་བརྒྱལ་འདི་མཛད་ནས་འབྲས་
བྱུ་ཅི་འདོད། མོངས་པས་ལོང་བ། སྤྱི་ཤི་གཡང་ལ་ལྷུང་བ་བདག་སྤྱིང་མེད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཁྱོད་
ཀྱི་ཐུགས་མེད་ཐུག་གིས་འདོན་དུ་གསོལ། ཞེས་གདུང་ཐུགས་དཀའ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱལ་
པོ། ཁྱེད་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཐུབ་པ་ནི། བྱིངས་པ་ནམས་བསྐྱལ་བ་དང་། བཅིངས་པ་ནམས་དཀྱོལ་བ་
དང་། འཛིགས་པ་ནམས་དཔུགས་དཔྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་མོངས་པ་ནམས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
བདག་སྤྱི་མཛད་ཡང་དག་ཤིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་ཡིན། བདག་གིས་ཤིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པའི་ཆེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་མོངས་པ་གཅད་པར་བྱའོ། རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་སེམས་ལ་
དན་བཞིན་པར་སོང་ངོ་། དེའི་དུས་ཀྱི་ཀ་ཤི་མཛེས་པ་བཟོད་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་རེ། རྒྱལ་པོ་དུས་
ཀྱི་ས་དེ་ནི་ཀོ་འུ་དི་ཅུ་འདེའོ། འདྲ་ལ་ཉིད་ཡང་དག་ཤིགས་བྱང་ཐོབ་ནས་འདི་ཉིད་བསྐྱལ་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། བཟོད་པའི་ཆོས་བསྐྱར་ངོ་། མཛད་
བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཀ་ཤི་མཛེས་པའི་ཤིགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་པའོ།

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཅིག་པ། གསེར་ལྷགས་ཀྱི་ཤིགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། འདྲ་ལ་ཉིད་ནམས་ཀྱིས། ལྷས་བྱིན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁར་ལ་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
སྟོན་བྱུང་བཀའ་ལྟལ་པ། སྟོན་སྤྱོད་རྒྱ་སེར་རྒྱལ་པོ་དབང་པོའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞེས། རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་
ལས་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བཞིག་ལ། བཅུན་མོ་རྒྱ་བའི་འོད་བྱ་བཞིག་ཡོད་པ་དེ། མི་ལམ་གིན་དུ་འཐིངས་
པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཆེ་ནགས་ཀྱི་ཆལ་ན་རི་དུགས་མང་པོའི་ཁྱའི་བདག་པོ་གསེར་ལྷགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
སྤྱི་ཐམས་ཅད་གསེར་ཀྱི་རང་བཞིན། སུ་ཏིག་གི་དོ་གལ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་རིན་ཆེན་མཐིང་གས་སྤྱས་པ། མིག་
གི་རི་མ་སྟེ་ལྷུང་གཡུའི་རང་བཞིན། བྱ་རུའི་རྩ་ཅོད་དང་། རིན་ཆེན་པགས་པས་ནམ་པར་བཀྲ་བ། རྒྱ་
རྒྱུད་གི་འགྲམ་དུ་གནས་ཆེ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བདུད་ཅིར་འགྱུར་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་པ་གཞུགས་
མཛེས་ཤིང་མི་སྤྱད་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་ཤོགས་པོ་བྱ་རྩོག་ཅད་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། རྟོན་པ་སྟོགས་
འཛིགས་པ་ཡོད་མིན་ལྟར་བྱེད། རྣམ་ཞིག་རི་དུགས་ཁྱུ་དང་བཅས་རྒྱ་འབྱུང་བར་བྱིན་པའི་ཆེ། རྒྱ་
རྒྱུང་བ་རྒྱལ་གཡོ་བའི་ནང་ན་དུགས་བཅིངས་ནས་རྒྱུར་བསྐྱར་བའི་མི་ཞིག་འོ་དོད་ཆེན་པོ་འདོན་ཅིང་
འཁྱེར་བ་མཐོང་ནས། རི་དུགས་བྱིངས་ནམས་མགོན་པ་ཤོགས་ཏེ་བྱོས་སོང་། གསེར་ལྷགས་ནི་སྤྱིང་
ཤིས་དེར་བསྐྱད་ནས་མི་དེ་རྒྱ་ནས་འདོན་པར་ཆས་པས། བྱ་རྩོག་གིས་མཐོང་ནས་སྤྱས་པ། ཤོགས་

ཡོད། རྒྱ་བ་མི་རིགས་པ་འདི་ཞོག །བྱས་པ་མི་བསམ་པའི་མི་ངན་ནི། རྒྱ་པའི་དུས་ན་མེ་ཏོག་ལྟར་
 མ་ཉེན་ཡང་། བན་བཏགས་ཤེས་སུ་དྲི་རྩེ་ལྟར་མཁྱེགས། བན་ལན་དུ་གཞོད་སྐྱེལ་དུ་འོང་སྐྱས་ཀྱང་།
 རྩོང་རྩེ་རྒྱས་གིང་དྲང་བ་དེས་མ་བཟོད་པར་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས་མི་དེ་བཏོན། བཅིངས་པ་རྣམས་
 རྩ་ཅས་བཀྲོལ། མི་དེ་ལ། མྱོགས་པོ། འདི་ན་བདག་འདི་ལྟར་འདུག་ཅེས་སུ་ལ་ཡང་མ་སྒྲིག་བཟོད་
 པས། རྩེ་གྲུ་གྲུ་ཅན་དེས་རི་དྲགས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་བསྟོད་པ་དང་བཅས། བདག་ལ་དྲིན་ཆེ་
 བཟོད་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན། སུ་ལ་འང་མི་སྐྱ་བ་དེས་སོ་བེར་སོང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་སྐྱ་
 འོད་མའི་མི་ལམ་དུ་རི་དྲགས་གསེར་ལོགས་མི་སྐྱ་དུ་དམ་ཆོས་སྐྱ་བ་དེ་མཐོང་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་
 གི་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བའི་རི་དྲགས་དེ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འདོད་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་
 ལ་མཇེལ་བས། རྩོན་པ་རྣམས་ལ་ནོར་མང་པོ་སྒྲིན་ཏེ་དེ་འཛིན་པར་བཏང་བས། རྩོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རི་ཅམ་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་པར་ལོག་འོངས་པས། དོན་མ་རྟེན་པར་འོང་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོས་པས། རྩོན་
 པ་རྣམས་འདར་བཞིན་དུ། རི་དང་ནགས་སུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཅའ་བའི་ས་མེད་ཅིང་། གསེར་
 གྱི་རི་དྲགས་དེ་འདྲ་མི་རྟེན་པ་དེས། ཅི་སྟེ་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་འདོད་
 ན། རྩེ་བཟོ་བོ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་གསེར་གྱི་རི་དྲགས་བཟོ་རུ་རྒྱག་ཞུས། དེར་རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོའི་
 མི་ལམ་བདེན་དེས་སྐྱས། ནོར་མང་དུ་བཏང་ནས་ད་དུང་འཆོལ་བར་བཅོན་པས། ཁོང་གི་མི་གྲུ་གྲུ་
 ཅན་གྱིས་ཐོས་ནས། ནོར་ལ་བཀམ་ཆགས་པས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་གསོལ་པ། གསེར་གྱི་རི་
 དྲགས་དེ་བདག་གིས་མཐོང་བས་བསྟན་གྱི། བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་སྦྱོལ་ཅིག་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་
 རབ་དུ་དགའ་ཞིང་དཔུང་དང་བཅས་གྲུ་གྲུ་ཅན་གྱིས་ལམ་སྐྱ་བྱས་ཕྱིན་པས། ན་དང་སྐྱང་པོའི་ཆོགས་
 མཁྱོགས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་ས་གཞི་དུ་ལ་གྱིས་འབྲིགས་པ། བྱ་རོག་གིས་རིག་ནས་མཐོང་བས། གསེར་
 ལོགས་པར་སྐྱས་པ། ཀ་ཡེ་མྱོགས་པོ། བདག་གིས་སྟོན་ནས་པན་པ་སྐྱས་པར་མྱོགས་པོས་མ་ཉན། ད་
 བྱི་རྒྱ་པོའི་དཔུང་གོ་ཆ་གྱོན་ཞིང་མདའ་གཞུ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་སྐྱ་སྟོན་སྟོག་ཕྱིན་པའི་མི་ངན་
 དེས་འབྲིད་ནས་ལྷུར་དུ་སྐྱེབས་པར་འདུག །གང་དུ་འབྱོས་ཀྱང་ཐར་བའི་གནས་མི་འདུག་པས། ཐམས་
 ཅད་མནམ་དུ་འཆིང་མ། བྱས་པ་མི་བཟོད་པའི་མི་ལ་པན་བཏགས་པ་དང་། གྲུ་གྱུའི་བདག་པོ་ལ་ཡིད་
 གཞོད་པ་དང་། མི་ངན་ལ་གདམས་ངག་ཕྱིན་པ་སོགས་རང་བྱེད་པ་པོའི་སྟོན་ཁོ་ནར་ཡོང་། ད་ནི་
 གང་དུག ཅི་བྱེད། གར་འགྲོ་ཞིས་སྐྱ་བའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་དཔུང་བཅས་ཉེ་བར་སྐྱེབས། དེ་ཆེ་གསེར་
 ལོགས་ཀྱིས་བསམས་པ། བདག་མ་གསོད་ན་རི་དྲགས་གང་ཡོད་གསོད་པར་དེས། བསམ་ཞིང་ཀུན་

ལ་པན་ཕྱིར་རང་གི་སྤྱི་གནི་ཙ་ལྟར་པངས་པ་མེད་པས། རྒྱལ་པོ་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་པ། གྲུ་གྲུ་ཅན་གྱིས་
 མཐོང་སྟེ་དགའ་ནས། འོ་འོ་དྲགས་གསེར་ལོགས་འདྲོའོ། ཞེས་ལག་པ་སྐྱོང་ནས་བསྟན་པས། བྱ་
 རོག་གིས་ཤིང་ཅེ་ནས་མཐོང་སྟེ་མི་གྲུ་གྲུ་ཅན་གྱི་དགའ་ལ་བདེན་པའི་དཔོན་པོར་མ་ཐག། གྲུ་གྲུ་ཅན་
 གྱི་ལག་པ་ཆད་ནས་ས་ལ་ལྟང་། དེར་གསེར་ལོགས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་
 པས། རྒྱལ་པོ་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིང་། དུས་པ་མི་བཟོ་བའི་སྤྱོད་ངན་དེ་འདྲ་སྟངས་པར་འོས་ཞེས་གྲུ་
 གྲུ་ཅན་ལ་མུ་ཅོར་སྟེ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་གས་པ་དང་བཅས་འི་དྲགས་གསེར་ལོགས་
 གདན་དྲངས། སྤོ་བྱང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་སྟན་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས། རྒྱལ་པོ། བཙུན་མོ། རྒྱུ་
 པོའི་ཆོགས་དང་བཅས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འི་དྲགས་དེའི་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། དེ་
 དག་ཀྱན་བསྐྱབ་པའི་གནས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། རེ་ལྟར་འི་དྲགས་གསེར་ལོགས་དེ་ད་ལྟར་ཡིན།
 མ་རུང་བ་གྲུ་གྲུ་ཅན་དེ་ད་ལྟར་ཕྱིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོལ་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་མགུ་ཞིང་། དགེ་བའི་སྦྱིང་སྦྱོབས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་མཆོག་དུ་བཙོན་པར་གྱུར་ཏོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིར་རོ། མཛེད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་
 ཤིང་ལས། གསེར་ལོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་སུམ་རུ་ཙ་གཅིག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་སུམ་རུ་ཙ་གཅིག་པ། དགེ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྣམས་ཕྱིན་གནས་གྱི་ཁར་ལ་བཀའ་རྒྱལ་པ། སྤྱོད་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཏ་
 འི་འི་བྱ་ཞེས་པར། རྒྱལ་པོ་ས་ཡི་འཕྱོར་འཛིག་ཅེས་བྱ་བ་བསོད་ནམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ། སྤུས་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དགེ་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། དེའི་སྤྱོད་རྒྱུང་བ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་མི་དགེ་བྱེད་ཅེས་པ་
 བྱང་བས། དགེ་བྱེད་ནི་སྦྱོང་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་པས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་
 རྟེ་ཞེས་པ་དགེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མགུ་ནས། རང་གི་བུ་མོ་ཡིད་དགའ་མ་ཞེས་པ་སྐྱངས་ན་སྟེར་ཞེས་
 བང་མི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེདས་པས། ཡབ་ཀྱང་དགའ་ནས་ལེན་པར་ཉེ་བའི་ཆོ། སྤུས་ཀྱིས་ཡབ་
 ལ་གསོལ་པ། ཡབ་ལགས། ད་ལྟར་བདག་ལ་བག་མ་ལེན་པའི་འོས་མིན། བདག་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོ་བས་
 ཡབ་ཀྱི་བང་མཛོད་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་། གཉེན་སྦྱེབས་ད་ལྟར་ཡག་ཀྱང་ཕྱགས་ཀྱི་ངན། དེ་བས་ཐོག་མར་
 བདག་གྲག་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་བཀའ་ནས་རིན་ཆེན་སྦྱིང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། མཆོག་གི་རིན་ཆེན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
 པར་སྐྱང་བར་བྱ། རོར་མེད་རྒྱུང་མ་སྐྱངས་ཀྱང་རང་གཞན་སྟག་པ་སྐྱེ་བས་བདེ་བ་མེད། ཅས་ཞུས་

པས་དེ རྒྱལ་བཀྲི་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་རྟེ། དོན་མཐུན་འཁོར་བཅས་འཕྱོན་པར་ཆས་
 པ་ལ། སྤྱན་གྱིས་སེམས་ལ་འབྲུའིང་སྤང་སེམས་ལས་མེད་ཀྱང་། ལྷར་སྤང་གཞུངས་བཟང་གཏུང་
 སེམས་མ་མེད་པའི་རྒྱུང་བས་རྗེས་སུ་འབྲངས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དག་གི་བཅེད་ནམས་མཐུས། རྒྱ་
 མཆོར་བ་རྒྱལ་པོ་གནས་ཏེ་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུར་ཡང་འདོད་པའི་རྒྱུང་གིས་ལྷུང་དུ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་དུ་བཤོད། མཆོག་
 གི་རིན་ཆེན་མང་དུ་ལོན། རིན་ཆེན་མཆོག་ནི་སྤྱུ་ལུས་ལ་བཅངས་ནས་ཕྱིར་ལོག་པས། རྒྱུང་དག་པོས་
 བྱ་ཞིག་པས་དག་གི་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་པར་སྤྱན་རྒྱ་སྤྱུ་ལྷར་འབྲེལ་རྟེ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་ཅིང་གལ་བས་རྒྱ་མཆོ་
 ལས་ཐོན། དེ་འབྲལ་དག་གི་བྱེད་ཐང་ཆད་པས་གཉིད་ལ་ཤོར། སྤྱན་གྱིས་ལྷས་པས། དག་གི་བྱེད་ཀྱི་ལུས་
 ལ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ནམས་བཅངས་པ་མཐོང་ནས། དེ་དག་འཕྲོག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཕུ་པོ་གཉིད་དུ་མོང་
 པའི་མིག་གཉིས་ཕྱག་ནས་ནོར་བུ་འཕྱར་རྟེ་ལོག་ཕྱིན། དག་གི་བྱེད་ནི་ཐུང་ན་སྤྱན་པས་བསྐྱབས། ཅི་
 བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། བ་སྐྱང་རྩི་པོའི་བདག་པོ་ཞིག་ཕྱོགས་དེར་བྱུང་བས་མཐོང་ནས་ལོ་རྒྱུས་
 བསྟར་དེ། རང་གི་གནས་སུ་སྐྱངས་ཤིང་བཀྱར་སྤྱིས་བསྐྱངས། དེ་ལོན་ཏན་དང་སྤྱོད་པ་ལེགས་པས་
 བ་སྐྱང་རྩི་མགྲུ་ཞིང་མཛའ་བར་གྱུར་ཅིང་། བཟའ་མི་གཉིས་ཀ་པི་མང་མཁས་ཤིང་སྤྱིའི་མཁན་པོ་ཡིན་
 པས་དེ རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཐུང་ན་མེལ་ཞིང་ཐུགས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། པི་མང་མཁས་པར་བསྐྱབས། དེ་
 ནས་བ་སྐྱང་རྩི་རྒྱུང་མ་དེ། དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་འདོད་པས་གཏུང་སྟེ་ལག་པ་བཅངས་ནས་སྤྱིས་པ།
 བདག་གི་མིག་དང་ཡིད་ནི་བྱེད་ལ་ཆགས། བྱེད་དང་འགྲོགས་ན་བདག་ནི་སྒྲལ་བ་བཟང་། འདོད་
 པས་མནར་བའི་བྱད་མེད་ནམས་ངོ་ཆ་མེད། རིགས་མེད། བྱིས་མེད། ཐེ་ཆོམ་མེད། ཁེངས་པ་
 མེད་དེ བདག་གི་མཛའ་བའི་སེམས་འདི། བྱེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་མཛད་ན། བྱེད་རྩ་བཞིན་
 བཀྱར་བར་བྱ། ཞེས་སྤྱིས་པས། རྒྱལ་བུས་སྤྱག་ཅིང་སྤྱིས་པ། ཡུམ། བྱེད་རྩ་བཞིས་གཏོང་བ་འདི་
 མི་རིགས། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། དཔུལ་བའི་མེ་ལྷེ་ལ་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལྷེ་བ་པ་འདྲ་
 པ་ཡིན། གཞན་ལ་ངན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་། གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་མཛའ་བ་བྲལ་བ་ན་འཆོ་
 བ་མེད་ཅིང་གསོན་པ་ཡིན། དེ་ལྷར་མིན་ན་ཤི་བ་དང་འདྲ། ཞེས་བཛྲོད་པས། མོ་ཡིད་ཆད་ཅིང་རེ་
 བ་བྲལ། ཤི་བ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་ནས་ཁྲོས་རྟེ་རང་གི་བདག་པོར་སྤྱིས་པ། རྩི་པོ། བྱེད་ཀྱི་གྲོགས་
 འདི་མཛའ་བའི་འོས་སུ་མི་འདུག །དཔེན་པའི་དུས་སུ་བདག་ལ་འདིས་བདེ་རུ་མི་འདུག་འདུག མིག་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟ། བདག་ནམ་ཡང་མི་ཐར་བ་འདུག ཅིས་སྤྱ་མ་སྤྱིས་པས། བ་སྐྱང་རྩི་སེམས་
 འབྲུགས་ནས། བྱད་མེད་གཡོན་མའི་ཕྱིར་དུ་པས་བྱ་གཏོང་བ་དང་། གྲོགས་པོ་མཛའ་བས་གྲོགས་པོ་

དང་། རྒྱ་ཉིན་དང་སྐྱུན་ཡང་གསོད་པ་སོགས་ཚུང་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་པས། བ་སྒྲུང་རྒྱུ་ཀྱང་ཀྱུ་
 བུ་ཐག་རིང་པོར་བཏོན། མེམས་ཐྱེང་བས་པི་ཤང་བྱིན། དེ་ནས་ཀྱུ་བུ་དཔ་བུས་ཐྱིན་པས། རང་གི་
 སྐྱུ་མི་དགེ་བྱེད། དོན་མཐུན་དང་བཅས་པ་རང་ཡུལ་དུ་སླེབས། ཡལ་འབྱོར་འཛིག་མཐོ་རིས་སུ་
 ག་གེགས། རྒྱ་མི་དགེ་བྱེད་ཀྱུ་ལ་སར་བསྐྱོས་འདུག་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། དགེ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱུ་ལ་པོ་བསོད་
 ནམས་སྒོ་བས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་སུ་འབྱུངས། དེ་དུས་དགེ་བྱེད་གྲུ་གཟིངས་ཞིག་ནས་ཀྱུ་མཆོར་གོངས་
 པ་ལ་ཐག་བཅད་དེ། ཀྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་སྒྲེས་རང་གི་བུ་མོ་ཡིད་དགའ་མ། བསྐྱང་ཟེར་བའི་ཀྱུ་ལ་
 བུ་ཐམས་ཅད་པོས་ནས་གུལ་བསྐྱེགས། མི་མང་འཛོམས་པའི་བྲིམ་དེར་བུ་མོ་རང་བཏང་ནས་གང་མོས་
 འདམས་སུ་བཅུག་པས། བུ་མོས་མི་ཐམས་ཅད་ལ་བཞུས་ནས། ལོང་བ་པི་ཤང་འབྱུར་བ་དེ་ལ་རང་
 གེ་དོ་གལ་མཁུལ་དུ་སྒྲོན་ནས། སྒྲན་པའི་ངག་གིས་བདག་ནི་བྱོད་ཀྱིས་དབང་ངོ་ཟེར། དེར་ཀྱུ་ལ་པོ་
 བསོད་ནམས་སྒྲེས་བུ་མོ་ལ་བྲིས་ནས། ཀྱུ་ལ་པོ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། སྤོང་བ་པི་ཤང་བ་པི་ཤང་
 ཅན་འདམས་པ་ཞེས་བུ་མོ་ཕྱིར་བཏོན། ལོང་བའི་མདུན་དུ་ཐྱིན་པས། བུ་མོ་ད་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་
 ལ་འཛིགས་ནས་སྐྱས་པ། བུ་མོ་ད་བྱ་བ་གེས་རབ་དམན་པ། བྱ་བ་མི་རིགས་པ། ཀྱུ་ལ་པོ་བུ་བསྐྱེད་
 སྐྱུ་ལ་ཐུན་ནམས་སྤོང་སྐྱུ་གྲོགས་སུ་མི་བསྐྱེད། ལོང་བ་བདག་ལྷ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་འདམས། མིག་ལོང་
 བ་ནི་ཉིན་མོ་ཡང་ཐུན་པར་གནས། བདག་ལ་བུ་མོ་ད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད། བུ་མོ་ད་བྱ་བ་ཐུར་ལ་བཏོད་
 པའི་གྲུ་གཡོ་ཅན་ཡིན་པས་བདག་ནི་ཡིད་ཆེས་མེད། ཅེས་ཆོག་ཅུབ་མང་དུ་སྐྱས་ནས་སྒོ་མ་བསྐྱུན་
 པས། རྒྱ་མོས་སྐྱས་པ། མགོན་པོ། བུ་མོ་ད་འགའ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་པ་མཐོང་བས་བདག་ལ་དོགས་པ་
 ཅི་ལ་མཛད། བདག་གི་ཡིད་བྱོད་ལ་དགའ་ཞིང་གཞན་ལ་རེ་བ་ཅམ་མེད་པ་འདི་བདེན་ན། བདེན་
 པ་དེས་བྱོད་ཀྱི་མིག་ལ་གཅིག་གསལ་བར་ཤོག་ཅིག ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱུ་ལ་བུའི་མིག་གསལ་པ་སྤར་
 བཞིན་གསལ་བར་མཐོང་། དེ་ལ་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ནས། ཀྱུ་ལ་བུའི་བཞིན་པ་སྒྲུ་ལྷར་བསྐྱུན་དེ། འོ་ན་
 བྱོད་འདོད་པ་བཞིན་བུ་ཡི། ང་ནི་སྤོན་ཀྱུ་བུ་དགེ་བྱེད་ཅེས་བུ་བ་བྱོད་རང་སྤོན་དུ་སྐྱུ་མིན་པ་དེ་ཡིན།
 ངའི་མིག་སྐྱུ་གྲིས་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཀྱུ་ལ་བུ་དགེ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་ཁེངས་སེམས་
 མེད་པ་བདེན་ན། མིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བརྗོད་པས། དེ་མ་ཐག་མིག་གཡོན་
 སའང་གསལ་བར་གྱུར་དོ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དགའ་ནས། ཀྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་སྒྲེས་
 སྤོངས་གྲོགས་བྱས་དེ། རང་གི་སྤར་གྱི་ཀྱུ་ལ་སྤོང་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། སྐས་མོ་ཡང་བཅུན་
 མོ་དམ་པར་བསྐྱར་རོ། དེའི་དུས་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་བུ་དགེ་བྱེད་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀྱུ་ལ་བུ་མི་དགེ་

བྱེད་དེ་ད་ལྟ་ལྟས་བྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཟོད་པའི་ཚེས་སྟོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་
འབྲི་ཤིང་ལས། དགེ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པའོ། །

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་མོ་གསུམ་པ། བྱེད་པར་ལོ་མའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། །གཞན་ཡང་ལྟས་བྱིན་གྱི་གདམ་ལ་བཞེན་ནས་བཀའ་ལྟུང་པ། སྟོན་ཀ་མིང་ཀའི་ཡལ་དུ་རྒྱལ་
པོ་མུ་ངན་མེད་ཅེས་པ། དག་ནམས་འཛོམས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་གཞོན་པ་ཞིག་ལ། སྤྲུལ་བཞི་
ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ལ་མཚན་ལོ་མ་ཟེར། དེ་ལོག་ལ་རབ་དུ་ལོ་མ། དེ་ལོག་རྩེས་སུ་ལོ་མ། དེ་ལོག་བྱེད་
པར་ལོ་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞི་ལང་ཆོ་རྒྱས་ཤིང་སོ་སོར་རྒྱུང་མ་དང་བཅས་ཁ་རྩུབ་པས། ཡལ་བྲོས་
ནས་བྱ་བཞི་རྒྱུང་མ་བཅས་པ་ཡལ་ནས་བཏོན། དེ་དག་ནགས་ཚལ་དུ་འབྱམས་པས་ལམ་རྒྱགས་ཟད་
ནས་ཤིན་དུ་བཀྲེས་པས་གཞན་ཐབས་མ་རྟེན་དེ། ཤིན་དུ་བཀྲེས་པའི་གནས་སྐབས་ངན་པ་འདིར། ཟས་
མི་རྟེན་ཅིང་ལོ་མ་ཙམ་མེ་རྟེན་ཀྱང་བྱེད་མེད་འདི་ནམས་ལ་སྐལ་བ་སྟེར་དགོས། ད་ཐམས་ཅད་འཆི་
བ་ལས་བྱེད་མེད་བཞི་པོ་འདི་བསད་ནས་ཟ་ཞེས། བྱ་བཞི་ནང་གོས་བྱས་པར། བྱེད་པར་ལོ་མས་བསམས་
པ། རྟོགས་སྐབས་ངན་པ། རྟོག་པའི་ལས་ཁྲེལ་དང་རྩོམ་མེད་པའི་གཞུངས་ངན་འདི་མི་བཟོད་སྟེ།
རང་གི་རྒྱུང་མ་འབྲིད་དེ་བྲོས་ནས་བྱིན། དེ་ནས་ཡུན་རིང་རྒྱགས་པས་རྒྱུང་མ་སྟོན་ལྟར་མ་བྱ་བ་དེ་ཡིད་
འབྱུག་ཅིང་། ལུས་ངལ་དུ་བཀྲེས་ས་ལ་འབྲེལ། བཀྲེས་སྟོམ་གྱིས་འཆི་ལ་བྱག་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བྱ་བྱེད་
པར་ལོ་མས་རང་གི་བྱི་པོ་ནས་ཁྲག་བཏོན་ཏེ་འཛིབས་སུ་བཅུག་པས་གསོས། དེ་ནས་བཅུན་མོ་བཀྲེས་
པས་མི་བཟོད་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བྱས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་ག་ནམས་བཅད་ནས་བྱིན། སྟོམ་པས་གདུང་
ཆོ་ཅ་ནམས་གདུང་ཏེ་ཁྲག་འབྱུང་དུ་བཅུག་ནས་བཅུན་མོ་གསོས། མཐར་ཐུ་མེད་ཀྱི་ནགས་སྟོང་རི་མ་
པས་བཏོད་པས། རི་པོའི་མདངས་ནགས་ཚལ་མེ་ཏོག་བཀྲ་བ། ཤིང་ཏོག་ཞིས་བཅུད་དང་ལྡན་པ།
ནམས་དགའ་སྟེན་པའི་ནས་ཤིག་དུ་སྟེབས། དེར་རྒྱལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་
བྱ་རྩར་བས་འཕེལ་ཞིང་བདེ་སྟེན་དང་ལྡན་པའི་ཆོ། ནགས་གསེབ་བྲག་གི་འགམ་ཆུ་རྒྱུང་ཆེན་པོར་མེའི་
རྒྱུང་ལག་ཐམས་ཅད་བཅད་པ་ཞིག་འདི་དོད་འཕོད་ཅིང་འབྱོར་བ་མཐོང་ནས་སྟིང་རྩེས་མ་བཟོད་པར་རྒྱལ་
བྱས་རྒྱུར་རྒྱགས་ནས་བཏོན། བྱས་པར་གསོས་མ་ནམས་སྟུར་དུ་དག་ཀྱང་རྒྱུང་ལག་མེད་པས་གར་
ལང་འགྲོ་མ་བྱུག། དེ་ནས་མི་དེ་དབང་པོ་རྒྱས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་པོ་སྟེ་
ལྟར་དུས་དུས་ལས་རྟག་དུ་འབྲིག་པ་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པས། བཅུན་མོ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་

[illegible]

མཚར་ཅན་འདི་ལ་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་སུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས། བྱད་མེད་
བྱ་བ་སྒོང་ན། གཡོ་སྒྱུ་ཆེན། སྒྲིན་མང་། གཙང་རྒྱ་ཅི་ཡོད། བྱད་མེད་ཀྱི་གཡོ་འབྲུལ་ནི་སྒོ་ལྷན་
བརྒྱས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་གསུངས་ནས་གཟིགས་སུ་མ་འདོད་པར། ཡང་སྒྲིན་པོས་གསོལ་པ། བྱད་
མེད་འོ་མཚར་ཅན་འདི་ལ་གཟིགས་ཤིང་བྱམས་སྒྲིང་མཛད་ན་སྒྲེས་པའི་ཆོ་འཕེལ་ཞིང་། བསོད་ནམས་
རྒྱས་པ་ཡིན། ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་འོ་ན་བཏུང་གསུངས། ཤོ་བྱང་གི་ཡང་ཐོག་ནས་
གཟིགས་ཏེ་བཀའ་ལྷུ་ལ་པ། བྱད་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་དེ་རྒྱལ་པོ་ཁྱད་པར་ལོ་མ་ཞེས་སྒྲུན་བཞིས་རང་
གི་བྱ་མེད་ནམས་བསོད་པའི་ནང་བྱིམས་བྱས་དུས་བྱོས་ནས་འགོ་བདེ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་ལམ་གྱིས་དུབ་
ཆོ་རྒྱལ་ལ་འབྲུར་ནས་འགོ་བདེ་ཡིན་ནམ། སྒྲོམ་ཆོ་ཁྱག་འཇིབ་དུ་བརྒྱག་པ་དེ་ཡིན་ནམ། སྒྲོགས་ཆོ་
ཡན་ལག་གི་ག་བཅད་དེ་བྱིན་པ་དེ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་མགོ་ན་ཆོ་དོ་བྱེད་ལེན་ཕྱིར་བྲག་གཡང་ལ་བསྐྱར་
བདེ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པས། མོས་རྒྱལ་བུ་འོ་གེས་ཏེ་གདོང་ལཔ་ནས་བསྐྱད་འདུག སྒྲི་འོ་
ནམས་ཀྱིས་དེའི་ཚུལ་ཐོས་པས། དེ་དག་གིས་རིང་དུ་བསྐྱད་པར་གྱུར་ནོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱད་
པར་ལོ་མ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། །བརྒྱན་མེད་ལྷས་བྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱར་
རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཁྱད་པར་ལོ་མ་འོ་རྟོགས་པ་བཛྲོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་
སྤུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་སྤུམ་ཅུ་སོ་བཞི་པ། དགའ་པོ་ཉེ་དགའི་རྟོགས་པ་བཛྲོད་པ།

༡༡། བཙུམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་ཀུན་དགའ་རུ་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་། དགེ་སློང་ནམས་
འོ་ནགས་དབེན་པ་ནམས་སུ་བསམ་གདན་ལ་བཏང་བ་ལས། དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་འོ་རབ་ལྷན་པོའི་རྟོགས་
སུ་བྱིན་པས། དེ་དག་ལུས་ནད་ཀྱིས་གཟེར། མདོག་སྒྲུ་པོ་རིང་ཅིང་ཉམས་ཐག་པར་གྱུར་ནས། བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་བྱིན་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་པོ་དང་། ཉེ་དགའ་གཉིས་འོ་རབ་
ལྷན་པོ་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། ལན་གསུམ་ལུས་ཀྱིས་དཀྱིས་ནས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཁ་རྒྱངས་ཀྱི་དུག་
ཐོག་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་གཉིས་འདུལ་བ་ལ་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་སོང་གསུངས། དེས་ལྷན་པོའི་ལྷོག་དུ་
བྱིན་ཏེ་ལྷ་གཉིས་གཉིད་མད་པས་མོ་འགལ་བས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལས་ཀྱང་སྒྲོབས་ཆོ་བའི་ལྷ་གཟུགས་
སུ་སྤུམ་ནས་དཀྱིས་ཤིང་བསྐྱམས་པས། ལྷ་གཉིས་གཉིད་མད་ནས་དངངས་སྒྲག་བཛྲོད་ཞུགས་མེད་པར་
གྱུར་པའི་ཆོ། མོ་འགལ་བས་རང་གཟུགས་བསྐྱན་ནས་ཁྱོད་གཉིས་དེ་ཙམ་ཀྱི་དངངས་སྒྲག་དང་འཇིགས་

པར་གྱུར་ན། མི་འཇིགས་པའི་སྐྱབས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ལྷན་གསུངས་པས། འཕགས་པ། བདག་གཉིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་འབྲིང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་ཤིང་། ལྷ་གཉིས་མི་གཟུགས་སུ་སྐྱུ་ལ་ཏེ་མོ་འགལ་བས་འབྲིང་ནས་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་འཁོད་པར། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་གཞིར་བཀོད་པས་དེ་དག་སྟོན་དང་སྒྲུང་བའི་སེམས་དང་བུལ་ཁྱིང་དུལ་བར་མཛད་དོ། །དག་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་སྟོན་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། སྟོན་སྦྱར་རྒྱ་མིར་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱི་ཞེས་པ་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་། སྟོན་པོ་དགའ་བོ་དང་། ཉེ་དགའ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གདང་། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་བདེན་པ་མཐོང་། སྟོན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས། སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོ་བྱང་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ཞུན་པ་ཡུལ། སྟོན་པོ་དེ་གཉིས་ད་ལྟ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་། ཉེ་དགའ་སྟེས། གཙུག་ལག་ཁང་ཡུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྟུན་པོ་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དགའ་བོ་ཉེ་དགའི་རྟོགས་པ་བཛྲོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་མོ་བཞི་པའོ། །

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་མོ་ལྔ་པ། ལེགས་སྦྱིན་གྱི་རྟོགས་པ་བཛྲོད་པ།

༡༡། སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ། དགའ་བོ་དང་། ཉེ་དགའ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་པའི་ཆེ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དེར་བྱོན་པ་ལ། ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་དང་ཕྱག་མ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོས་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་དེ་སྦྱར་ལོག་ནས། ལྷ་དེ་གཉིས་ལ་ཆད་པས་ཆོད་ཅིག །གསུངས་པས། ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་སོང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོན་ཆའི་ཆར་ཕབ། རྒྱལ་པོས་མོ་འགལ་གྱི་བུ་སྦྱར་དུ་བཏང་ནས་མཆོན་ཆ་ནམས་པར་དང་འབྲུལ་གྱི་སྤྱང་བར་བསྐྱར། སྦྱར་ཡང་རྒྱལ་པོ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འོང་ཁྱིང་། ལྷ་གཉིས་དང་ཕན་ཚུན་བཟོད་གསོལ་བས། རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་རང་གནས་སུ་སྦྱར་དངས་ནས་བཤོས་གཙང་བཟང་པོས་མཆོད་པའི་ཆོ། རྩམ་ཆོན་མོ་མེ་ཤོར་བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་ཞི་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གཤེགས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོས་གོང་ཁྱེར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་མོ་མེ་མི་སྦྱར་པའི་བྲིམས་བཅས། དེའི་ཆེ་བྲིམ་བདག་ལེགས་སྦྱིན་གྱི་བུ་རྩ་འབྲུལ་སྟོབས་ཞེས་པ་ལང་ཆོ་ཞུན་པ་ཞིག་རྩན་སྟོན་ལ་བདེན་རྒྱལ་པོས་བསད། ལེགས་སྦྱིན་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱལ་ལས་ཆོས་ཐོས་པས་བསད་པ་ལ་སྦྱག་བསྐལ་མེད་ཅིང་། རྟོར་མང་པོ་དབུལ་

བོངས་ལ་སྒྱིན། ལྷག་མ་པ་ན་གཅིག་ལས་མ་ལུས། དེ་ནས་སྒྱིན་པའི་གྲགས་པས་སྒོར་བའི་བྱང་པར།
 པ་ན་གཅིག་སྟེར་མ་རྩས་པ་ངོ་ཆ་བའི་ཆོ། རྒྱལ་བས་བཀའ་སྤྱལ་པ། བྱིས་བདག་གི་སྒྱིན་པ་རྒྱུང་དུ་ལ་
 ངོ་ཆ་མེད་གོས་ཀྱི། དད་པས་ཆུ་ཐིགས་གཅིག་ཙམ་བྱིན་ན་གསེར་གྱི་རི་པོ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། དད་
 པ་མེད་ན་པན་ཡོན་མི་འཕེལ་རྟེ། སྒྱིན་ཆོ་གཉིས་སྒྲིམ་པེ་ལ་མས་དད་པ་མེད་པས་རང་གཞན་བྱུན་མོང་
 ལ་མང་དུ་སྒྱིན་པས་བསྟོན་ནམས་མ་ཐོབ། དེ་བས་ན་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲུས་པས་
 མཆོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་དད་པས་གསོལ་བ་བསྟོན་ནམས་ལྷག་པར་ཆོ། ཞེས་
 སོགས་ཆོས་བསྟན་པས་བྱིས་བདག་དགའ་ནས་རང་གི་བྱིས་དུ་མཆན་མོ་མར་མེ་གཅིག་སྤར་ནེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུག་པས། རྒྱལ་པོའི་ལས་ཀ་ཤེད་མཁན་གྱིས་མཐོང་ནས་མཆན་མོ་མེ་མི་སྤར་བའི་བྱིས་ས་
 དང་འགལ་བས་བྱིས་བདག་པ་བྱུང་སྟེ་བཙོན་དུ་བཅིངས། བཙོན་ཁང་དེར་མཆན་མོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་།
 ཆངས་པ་སོགས་ལྷ་རྣམས་འོང་སྟེ། བྱིས་བདག་ནོར་ཡོངས་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་མ་སྒྲངས་པས་བྱིས་བདག་
 གི་ཁང་པར་ནོར་མང་དུ་འཕེལ། ཁྱིང་ཁྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་འབར་བ་མཐོང་ནས། བྱིས་བདག་བཙོན་
 རྒྱ་ནས་བཏང་བས་མེ་གང་ན་ཡང་མ་མཐོང་། རྣམ་ཞིག་སྒོན་པའི་དུང་ན་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པ་ལ་བྱིས་
 བདག་གིས་ཕྱག་འཆལ་དུ་བྱིན་པས་བསམ་པར། སྒྱིན་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་འོས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་མ་
 བྱས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་མེ་འོས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་མ་འཆལ་བས་
 ཁྱིང་ཁྱིར་དུ་བྱོན། བྱིས་བདག་གཞན་དུ་སྤྱུགས་ཞེས་བཀའ་བསྐོས་པས་བྱིས་བདག་གི་ལྷས་རྒྱལ་པོ་ལ་
 གནོད་པ་བྱས་རྟེ། སྤྱོད་ཆག་མང་པོའི་སོ་དུག་གིས་རྒྱལ་པོ་འཁྲུགས་ཤིང་མ་བདེ་ནས། རྒྱལ་སྒོན་བཙོན་
 མོར་བཅས་བཙོན་ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་སོང་ཞིང་། ལེགས་སྒྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་དད་
 ཅིང་དད་པར་བྱས་པས་བདེ་བར་གྱུར་རྟེ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། །མཇུག་བརྒྱུད་པ་ག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལེགས་སྒྱིན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟོན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་སྤྱུ་ཅུ་ཅུ་ཡེ་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་སྤྱུ་ཅུ་མོ་དུག་པ། གདངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟོན་པ།

༣༣། །བཙོན་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་ཤེད་ཀྱི་ཆལ་ན། མགོན་མེད་ཟས་སྒྱིན་གྱི་ཀྱན་དགའ་
 རྒྱ་བར་བཞུགས་པའི་ཆོ། ཀློ་གསལ་བར་བ་ད་མའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་ཤེད་ཅེས་གྲགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡལ་
 དུ། །བྱིས་བདག་ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་སྤྱབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། རྣམ་ཞིག་རྒྱལ་
 པོའི་དུང་དུ་དོན་གཉེར་ལ་བྱིན་པས། དེར་གཏམ་གྱི་འཕྲོས་ལས་བྱིས་བདག་ལ་གསེར་མང་པོ་ཡོད་པ་

སྐད་ཀྱི་གདངས་ལས་ཤེས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འདྲུམ་དང་བཅས་ཀྱིས་པས། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུབ་པ། བདག་
 ལ་གསེར་མང་པོ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ཁྱིད་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མཐུས་ཡིན། དེ་མིན་ན་ནོར་ལྷན་
 རྣམས་ནོར་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། རོར་མེད་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྷན་ན་
 རྒྱལ་པོ་རྣམས་དོགས་པ་མེད་པར་ནོར་སྒྱུབ་ཅིང་། འགྱུར་པ་རྣམས་བཞོས་ཤིང་འབྲལ་བས་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་
 རྒྱུད་དང་ལྷན་པར་གྱུར། ཅེས་གསལ་པས། རྒྱལ་པོ་མགུ་ནས། རྒྱུ་གྲོས་སྒྲོབས་ལྷན་ཁྱིད་བདག་གི་
 རྒྱན་པོར་འོས་སོ། ཞེས་ནན་དན་ཆེན་པོས་རྒྱན་པོར་བསྐྱོས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་གཉེར་གཏད་
 ཅིང་ཤིན་དུ་ཆེ་པའི་གནས་ཐོབ། དེར་རྒྱན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ཐུ་མས་བསྐྱལ་དེ་རྒྱལ་
 པོས་རྒྱན་པོ་གདངས་ཅན་ལ་དཔེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ངན་པ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱོས་པས་ཉན་དུ་མ་འདོད།
 དེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱོབ་རྣམས་མི་ཉན་པས་ཁྱིད་གསོད་དོ་གསུངས་པར། རྒྱན་པོས་སྒྲུབ་པ། བདག་སྒྲུབ་
 གཅིག་བདེ་པའི་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་བ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་ཉིས་པའི་ལས་མི་བཞིན་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པས། ཆོས་ལ་རྒྱོ་
 བཟན་པར་ཤེས་ནས་གང་བདེར་བཏང་ཐོ། རྒྱན་པོས་རང་གནས་སུ་སྒྱུན་ཁང་བུས་དེ་སྒྲོང་བ་པོ་རྣམས་
 ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་སྒྱུན་པ་བཏང་། མིང་ལྟར་ནོར་བཟང་ཞེས་པ་ཁྱིམ་རྒྱལ་པོས་བཏགས་པས་གདངས་
 ཅན་དུ་གྲགས། དེའི་དུས་སུ་རྒྱུ་ཕྱགས་ནས་བྱང་སྒྲོང་མང་པོ་དོན་གཉེར་ཞིག་དུ་འོང་བ་ཡུང་སྒྲོང་ཉས་
 ང་བར་ཤིན་དུ་སྒྲིམ་པས་བརྒྱལ་ཁིང་ཉལ་ནས་སྐད་ཆེན་པོས། ཡུལ་འདིའི་རྒྱ་དང་། དྲི་མ་དང་། ལུ་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་བཅེ་བས་ཀུ་བསྐྱང་ཞེས་བཞེད་པས། ཤིང་སྒྲོང་ནས་རིན་ཆེན་དཔུང་རྒྱན་
 དང་། རྣམས་ཀྱི་དྲིལ་ཆུང་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་ལག་པས་གསེར་གྱི་ཆུ་སྒྲོད་བཟུང་སྟེ་བདུད་ཅི་སྒྱུན་པས་བྱང་
 སྒྲོང་རྣམས་མགྱིན་པའི་དོམས་པར་འབྱུང་ཁིང་། ཁྱིད་སུ་ཡིན་ཀྱིས་པར། མཉན་ཡོད་ན་མགོན་མེད་
 ཟས་སྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ལ་སྟེར་བ་ཞིག་ཡོད། སྒྲོང་བ་པོའི་ཆོས་བྱ་དག་དེའི་ཁྱིམ་དང་ཉེ་བར་གནས་
 པས། རྒྱུ་ལྷན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ཁྱིམ་བསྐྱན་ཅིང་སྒྲོང་པའི་དཔུང་གྲོགས་ཉན་དུ་བྱས། ལྟར་སྒྲུབ་
 རྣམས་ཤིང་འདི་ལ་གནས་ཤིང་དཔུང་པ་དང་ལག་པ་མཛེས་པ་འདོད། དེ་ནས་བྱང་སྒྲོང་རྣམས་ནགས་
 སྒྲོངས་སུ་འོང་བ་བཀྲུས་ནས། ཡང་སྒྲོན་ཤིང་གྲིབ་བཅེལ་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་ལྟར་བཞེན་ཟས་བསྐྱང་བས་
 གཟུགས་མེད་པའི་སྐད་ཀྱིས་ཇིང་བུ་འདིའི་འབྲམ་ན་ལྟའི་ཟས་ཡོངས་ཇོགས་ཡོད། གང་འདོད་གསོལ་
 ཞིག རྩེར་བ་ལྟར་ཟས་མཆོག་དེ་དག་ཟས་ནས། ཤིང་དེ་ལ་ཁྱིད་སུ་ཡིན་ཀྱིས་པས། མཉན་ཡོད་ན་
 ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྒྱུན་ཡོད། དེ་དགེ་འདུན་མཆོད་པའི་ཆོ་བདག་བུ་མ་ཟེ་རྩེས་གྲོ་ལ་མཁམ་
 པས། རྣམས་ཀྱི་འདུན་ལ་ཞིའི་བུ་མ་པ་འབྲིམ་པ་ལས། དགེ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཟས་ལྟར་ཞེས་ནང་

བཅས་དྲངས། བདག་ལ་ཟས་ལྷག་ཆུང་དུ་ལས་མ་སྐྱོངས་པས་ཡིད་སྟོབར་གྱུར། མགོན་མེད་ཟས་
 རྒྱན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཟས་འདྲན་པ་ལ་གུས་པའི་བསམ་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གསེ་སྐྱོང་ཡོངས་
 ཟེར་བ་ལྟར་ཐུངས་པས། ཉུས་མ་རྫོགས་པར་བདག་གིས་མཆོན་མོ་ཁ་ཟས་ཟོས་པས་གསེ་སྐྱོང་ཉམས་
 པས་ལྟར་སྐྱེས་ཤིང་འདིར་གནས་ཟེར་རོ། དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་གསེ་སྐྱོང་ལེན་པར་འདོད་ནས་
 ཀོའུ་ཤམ་པེར་ཕྱོགས་ལ་ཕྱིན། བྱིས་བདག་ནོར་བཟང་གིས་མགོན་གྱི་བྱ་བ་བྱས། དེ་ལ་གོང་གི་ལོ་
 རྒྱུ་རྣམས་བཤད་པས། མགོན་མེད་ཟས་རྒྱན་གྱི་སར་སོང་། དེས་དྲང་སྟོང་རྣམས་མཆོད་ཅིང་། དྲང་
 སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་གོང་གི་ལོ་རྒྱུ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་རྣམས་ཁིབ་དུ་བཤད། དེ་ནས་ཟས་རྒྱན་གྱིས་
 ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་པོ་ནོར་བཟང་དང་། དྲང་སྟོང་རྣམས་རྒྱལ་པའི་དྲང་དུ་འཁྲིད་དེ། ཆོས་གསུངས་པར་
 བསྐྱལ་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་
 མཐོང་ཞིང་བདེ་བར་བཀོད་དོ། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བས་ནོར་བཟང་ལ་གཟིགས་ཤིང་ཡང་དག་ལེ་ཤེས་ཀྱི་བདེན་
 པ་མཐོང་བར་མཛད། དེ་ནས་ནོར་བཟང་གིས་ཀོའུ་ཤམ་པེར་གཙུག་ལག་ཁང་འགྲུབ་བར་ཞུས་ནས།
 རྒྱལ་བས་བསྐོས་ཏེ་དེའི་ཕྱོགས་ལ་དགེ་སྟོང་སྐུ་ལ་བྱེད་བཏང་། ལེགས་པར་བྱུང་ནས་སྐུ་ལ་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཞེས་གྲགས། དེ་སྟོང་པའི་འབངས་མོ་མགུ་བྱེད་བཅས་པས་རྒྱལ་བ་ལ་དད་པས་གོས་རྒྱལ་ཕུ་ལ་
 བ་བཅེ་བས་བཞེས་ཏེ་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་གོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ལྟར་ནོར་བཟང་གི་བསྟོད་རྣམས་
 ཀྱི་རྒྱ་དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པས་བཀའ་སྐུ་ལ་པ། སྟོན་སྦྱར་རྒྱ་སེར་བྱིས་བདག་གཟུངས་བྱེད་བྱ་
 བས་ཐུང་པོ་སོགས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་རྒྱན་པ་བཏང་། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཆར་མེད་པས་སུ་གེས་ཉམ་ཐག་
 པའི་དུས། དེས་རྒྱན་ཁང་བྱ་བ་སྟེ་སྟོང་བ་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པས་ཟས་རྒྱན། མཛོད་ཁང་གི་
 བདག་པོ་པཱའི་འཕྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱན་པའི་ཕྱོགས་བྱེད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལ་ཟས་འབྲེམ་
 པའི་དུས་ཆོད་རིག་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཞེས་པར་གྱུར། རམ་ཞིག་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲེལ་ནས་དུས་ལོ་ལ་བར་གྱུར་
 ཆེ་བྱི་ཞིག་གིས་དུས་ཀྱི་བདེ་བས། དེའི་དུས་ཀྱི་གཟུངས་བྱེད་དེ་ད་ལྟར་ཉིད་དོ། །མཛོད་པ་པཱའི་
 འཕྲུང་གནས་དེ་མགོན་མེད་ཟས་རྒྱན་ནོ། །ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དེ་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་དོ། །བྱི་དེ་
 ནོར་བཟང་ངས་གདངས་ཅན་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་གསུངས། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། །མཛོད་
 བརྒྱད་པའི་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གདངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བཛོད་པ་སྟེ། ལ་ལ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་
 པའོ། །

ཡལ་འདབ་སུམ་རུ་སོ་བདུན་པ། གང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། བཅོམ་ཡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོ། གྲོང་
 ཁྲིར་སློབ་མ་ལྟ་བུར་དེད་དཔོན་འཕྲོར་པ་ཞེས་སྒྲོ་ཡན་ཞིག་ཡོད་པར། རྒྱུང་མ་གཏོག་གི་ཞེས་པ་ལ་བྱ་
 གསུམ་བྱུང་སྟེ། ཆེ་བར་འཕྲོར་ལེན། བར་པ་ལ་འཕྲོར་བཟུང་། རྒྱུང་བ་ལ་འཕྲོར་དགའ་ཞེས་གྲགས།
 རམ་ཞིག་པ་འཕྲོར་པ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་སྟེ་འཆི་ལ་བྱག་པའི་ཆོ། ནད་ཀྱིས་སེམས་འབྱུགས་པས་ཞེན་ཆགས་
 བྲལ་བས་རྒྱན་དུ་ཆོག་རྩལ་མོ་སྤྲོས་པས། བྱ་དང་རྒྱུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བོར། དེའི་གཡོག་མོ་སྤྲང་ཡན་
 མ་ཟེར་བས་མ་བཟོད་པར་ནད་གཡོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱས། དེ་ལ་དེད་དཔོན་འཕྲོར་པ་མགུ་ཁིང་
 དྲིན་ཆེ་བར་བསམ་སྟེ་བསྐྱངས་པས་བྱ་ཞིག་སྟེ། དེ་སྟེམ་མ་ཐག་དུ་པའི་བྱིས་ཐམས་ཅད་ནོར་གྱིས་
 གང་བས། བུའི་མིང་ལ་གང་པོ་ཞེས་བཏགས། སྤྱན་ནན་པ་གསུམ་པོས་བྱར་དུ་བྱུང་མེད་སྐངས་ནས་
 བསྐྱད་པ། རྩ་མཚོ་ལ་ནོར་ལེན་དུ་ལན་གསུམ་སྟེ། གསེར་མང་པོ་འཕྲོར། གང་པོ་ནི་གང་ཡང་མ་
 སྟེན་པར་པའི་ཆོང་ཁང་དུ་ནོར་སྤྱབ་པས། རྩ་མཚོར་འགོ་བའི་སྤྱན་གསུམ་ལས་གང་པོ་གསེར་མང་བ་
 བྱུང་། རྟེན་ཀྱི་ཆོགས་མེད་པར་འཕྲོར་པ་ཐོབ་པ་ལ་པ་དང་། དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱན་མགྱ། རམ་ཞིག་
 བ་ནས་ནས་ནད་ཀྱིས་བཏབ། འཆི་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ་སྤྱན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཀྱིས་གང་པོ་ལ་ཤིན་དུ་སྤང་
 བར་བྱས། པ་ཤི་ཁར་བྱ་འཕྲོར་ལེན་ལ། བྱ་རྒྱུང་ཤོས་གང་པོ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རེམས་ཤིག་ཅེས་མངགས་
 མོད། རྟེན་ནས་ནོར་རྣམས་སྤྱན་གསུམ་གྱིས་བགོས་ཏེ་གང་པོ་ལ་འབངས་མོའི་བྱ་ཁྱོད་ལ་མི་ཐོབ་ཅེས་
 སྐལ་བ་བཅད་པས། གང་པོ་ནོར་མེད་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་ཉི་མ་རྩྱ་ཡང་བསེལ་བའི་འདྲ་ཤེས་ལྟར་གྱུར། དེ་
 རམ་གང་པོས་ཤིང་ཆོང་པ་གཅིག་གིས་ཤིང་ཁུར་བ་གཅིག་ཆོང་བ་མཐོང་ནས། ཤིང་དེ་ལྟའི་ཅ་རྒྱན་རིན་
 ཐང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་ཏེ་ཉོས་ནས། རྒྱལ་པོ་སོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བཙོང་པས་ནོར་མང་པོ་ཐོབ་
 ཅིང་ཀྱན་མགྱ་བར་གྱུར། དེ་ནས་གང་པོས་རྩ་མཚོར་ལན་དུག་སྟེན་ཅིང་ནོར་མང་པོ་འཕྲོར། སྤྱན་
 པ་མང་དུ་བཏང་། དེ་ལྟར་ཆོང་པ་རྣམས་ལ་གྱ་བཅས་དང་། ཤོ་གམ་སོགས་གང་པོས་འགན་སྐྱངས་
 པས་བྱིངས་ལ་མ་དྲོགས། སྤྲང་ཡང་གང་པོ་ལ་ཕྱོན་རོགས་ཞུས་ནས་གྱ་གཟིངས་ལ་ཞུགས། བུའི་ནང་
 དུ་ཆོང་པ་རྣམས་ཀྱིས། བཅོམ་ཡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འགའ་རེ་གྱུར་སྐྱངས་པས་གང་
 པོས་ཐོས་ནས། དེ་འདྲ་སུས་གསུངས་དྲིས་པས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ཡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
 པའོ། རྟེན་སྤྲོས་སྤྲོས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་དེ་གང་པོས་ཐོས་ནས་མཇལ་བར་འདོད་པས་རྩ་མཚོ་
 རམ་སྤྱར་བར་འཁོར་ཤིང་། སངས་རྒྱས་བརྟུ་བའི་ཕྱིར་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱན་ལ་གཏད་ནས་མཉན་ཡོད་

དུ་ཕྱིན། དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་མཇུག་པའོ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་འདོད་མེགས་སྒྲིལ་པས་ཟས་སྤྱིན་གྱིས་
 འབྲིད་དེ་སངས་རྒྱུ་མཇུག་པས། གང་པོ་དོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྒྲིལ་པའི་དགའ་སྤྱོད་སྤྱིས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་
 གདུལ་བྱར་དགོངས་ནས། དགེ་སྦྱོང་རྒྱུ་རྩལ་གསུངས་རབ་དུ་བྱུང་ཁིང་ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་
 ལ་བཀོད། དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་གནང་ཁིང་། རྩོམ་གསུངས་ན་སྤྱོད་ཞེས་པའི་ཡོངས་ཀྱི་འགྲམ་
 ན་མཐའ་འཁོབ་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ། རང་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་བཞོས། ཁྱོད་ལ་གཉེན་པོ་བཞེན་
 ཅིང་བྱོན་པས། ཡུལ་དེར་བྱི་ར་བ་མང་པོས་གཞུ་བཀྱང་ནས་མདའ་བཞེག་པར་བཅུ་མས་པས། ཉམ་
 ར་བ་དང་། བག་ཆ་བ་དང་། ཁྱིང་ཁྱོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅམ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་བཅས། མདའ་
 རྒྱུ་ཅིག་གསུངས་པས། རྩོན་པ་རྣམས་ཞི་ཁིང་རབ་དུ་དད་པས་དེ་དག་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 དག་རྗེས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་ཆོས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཡུལ་དེར་རྒྱལ་བ་ལ་མཆོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
 རྩལ་བཀྱ་བཞེངས། དེ་དག་ལྟའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་བར་མཇུག། དེའི་ཆེ་སྤྱིན་གན་པ་འབྱོར་ལེན་
 རོར་རྣམས་ཟད་དེ་དབུལ་བས་ཆོང་པ་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ཏེ། ཅེན་གོ་ཤི་ཤིའི་ནགས་
 ཆལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་པ་མང་པོས་རྩོམ་གྱི་རྩོན་པོ་ཐོགས་ཏེ་གཅོད་པར་བཅུ་མས་པས། དེའི་རྩོམ་གོད་
 སྤྱིན་དབང་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོས་ནས། ཀ་ལིང་ཀ་ཞེས་པའི་རྒྱུང་དུག་པོ་བཏང་བས་ཐམས་ཅད་
 སྤྱི་ལ་ཉེན་ཅིང་། རྩོམ་ཆངས་པ་བཀྱ་བྱིན་ལ་སོགས་སྤྱོད་གསུངས་ཀྱི་མིང་ནས་སྤྱོད་ཏེ་མུ་ཅོར་དུག་པོ་འབྱོད་
 པའི་ཆེ། འབྱོར་ལེན་གྱིས་བསམ་པར། ར་ཡོང་དུས་གང་པོས་རྒྱ་མཚོའི་གནས་ན་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་
 མང་བས་མ་འགྲོ་ཟེར་བར་མ་ཉེན་པར་འོང་། ད་འདི་རྩོམ་ཡོང་བ་དེས་མཁྱེན་པར་འདུག་བསམ་ཁིང་
 སྤྱི་གས་ཀྱན་ལ་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་སྐད་འདོན་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ། ཞི་བ་བདུད་ཅི་
 ཐོབ་པ་གང་པོ་ལ་སྐབས་སུ་མཆོའོ། ཞེས་བཞོད་པས། སྤྱོན་ཅན་གྱི་འགྲམ་དུ་གསུངས་ཏེ་རྩོམ་ཡུལ་གྱིས་
 སྐད་ཅིག་ལ་བྱོན་ཁིང་རྒྱུང་ཆེན་པོ་དེ་ཞི་བར་མཇུག་ནས་ཀྱི་རྩོམ་དེ་དག་ཀྱང་དད་པས་ཅེན་ཅི་དགོས་
 ཡུལ་། རྩོམ་གང་པོ་དང་ཆོང་པ་རྣམས་རྩོན་ཅིག་དུ་ལོག་བྱོན། འབྱོར་ལེན་ལ་གསུངས་ཏེ་གཙུག་
 ལག་ཁང་རྣམས་སུ་ཅེན་གོ་ཤི་ཤིའི་འཕྱང་བ་རྒྱུ་དུ་བཀྱུ་མས། སངས་རྒྱུ་འཁོར་བཅས་སྤྱིན་འབྱོན་
 པའི་འདུན་པ་བཏང་བས། ཁྱིང་བྱིར་སྤོབ་མ་རྩོམ་པས། རྒྱལ་བུ་ཆལ་གྱི་བར་ལ་དཔག་ཆད་བཀྱ་
 ཡོད་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་སྐད་ཅིག་གིས་ནམ་མཁའ་ནས་གཤེགས་ནས་སྤྱོན་ཅམ་
 ལ་སྤྱིའི་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་མདངས་སུ་གསལ་ཁིང་། ཅེན་ཕྱིང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
 དུ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་ལ་བཞུགས། ཡུལ་དེའི་བུད་མེད་རྣམས་མཆོག་དུ་དད་ཅིང་། ཆོས་གསུངས་པས་

གྲོང་པའི་བྱད་མེད་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་བཞེངས་ཤིང་ད་ལྟ་ཕྱག་མཆོད་གྱི་རྟེན་དུ་བཞུགས། གཞན་
 ཡང་སྒྲུབ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་ལ་བརྟེན། བྱད་པར་ནག་པོ་དང་། གོ་ཏམ་སོགས་
 རྩེ་སྤྲོང་མང་པོ་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མཛད། སྤྱིར་ཡང་འཁོར་བཅས་རྩེ་
 འབྲུལ་གྱིས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་གསེགས་སོ། །དེ་ནས་མོ་འགལ་གྱི་ཕུའི་མ་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་
 གསུམ་འདིའི་རི་རབ་གྱི་ཅེ་ནས་སྤྱོད་གསུམ་གཞན་གྱི་རི་རབ་ཅེར་བཞག་སྟེ། མོ་འགལ་བྱ་དང་བཅས་
 འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསུངས། མ་གྲོལ་བར་མཛད་ནས། སྤྱིར་ཡང་རྒྱལ་བྱེད་
 ཆལ་དུ་ཐེབས། དེར་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་གང་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སྤྱོན་བྱང་ཞུས་པས་བཀའ་
 ལྟལ་པ། སྤྱོན་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤྱང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་སྤྱོད་པའི་ཉེ་གནས་སུ་གང་པོ་འདི་
 རྒྱུས་པའི་དུས། ལྷ་བས་ཤིག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་གནི་ཕྱག་བདར་མ་བྱས་པ་མཐོང་ནས། རེ་མོས་
 བབས་པའི་རབ་བྱུང་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་མི་བྱེད་པ་འབངས་མོའི་བྱ་འབྲུག་འདི་འབྲུ་ཞེས་ཁོ་
 བས་ཆོག་རྩལ་སྤྲོས་པས་དཔྱལ་བར་སྒྲེས། དེ་ནས་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུ་འབངས་མོའི་བྱ་ཁོར་རྒྱུས་དགེ་
 འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་གང་པོ་དགྲ་བཅོམ་
 པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གི་ཆོས་སྒྲིར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་སུམ་རུ་ཅ་བདུན་པའོ། །

ཡལ་འདབ་སུམ་རུ་སོ་བརྒྱད་པ། ལྷག་པ་འབྲེ་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གྱི་ཀླན་དགའ་རྩེ་བར་བཞུགས་ཤིང་། སྤྱུ་ཁི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
 རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྱ་བའི་གོས་བཟང་
 པོ་དང་། སྤྱོད་དམ་དང་། དུས་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བསགས་པ་རྒྱལ་བས་གཟིགས་ནས། གྱི་
 མ་འདི་དག་ཁོང་དྲེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ལུས་ལ་མཛེས་པའི་གོས་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་འཛིན་
 པ་འདི། འཆིང་བའི་རྩལ་སྤྲོས་ཀྱིས་བསམས་པ་ཡིན། འདི་དག་བདག་འཛིན་གྲོལ་བའི་ཐབས་བྱ་
 དགོངས། རྩེ་དཔེན་པར་རྒྱ་བ་གསུམ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ངའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སུ་ཡང་གནས་པར་མ་བྱེད་
 ཅིག རྩེ་གསུངས་ནས་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སྤྱོད་ཉེ་བའི་སྤེལ་པ་དཔེན་པར་གནས་པ། ཆོས་
 གོས་ངན་པ། ཡོ་བྱད་མེད་པ་ཞིག་གི་དགོས་དོན་ཞིག་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པ། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་
 བ་རྒྱ་བ་གསུམ་གསུང་བཅད་པས་མ་འགོ་སྤྲོས་ཀྱང་། མཉན་པར་བྱིན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཛའ་

ཞིང་བཀའ་ལྷུ་པ། དགེ་སློང་དཔེན་པར་གནས་པ། ཡོ་བྱད་མེད་པ། འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ། བེང་
 བྱང་ཐུག་དར་འཕྲོད་པ་ནམས་ངས་མཐོང་བ་བཀག་པ་མིན། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་
 ལྷག་མ་བདག་འཛིན་བྱེད་པ་ནམས་འཆིང་བས་བཅིངས་ཤིང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་སྟེ་
 ངས་དེ་དག་དང་ཕྱད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་ཉེ་སྡེས་ཕྱིར་ལོག་པའི་མདུན་དུ་དགེ་སློང་རྣམས་
 འོང་སྟེ་ཀྱལ་བ་མཐོང་ངས་ཞེས་དྲིས་པར། མོང་གི་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་བཤད་པས། དགེ་སློང་དེ་དག་སྦྱངས་
 རྣམ་དེ་གཞན་ལ་གསུངས་པ་མིན། བདག་ཅག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་སྟེ་སྟེ། ད་ལྟོ་ལྟོན་པ་མ་གཏོགས་
 བཀྲ་པའི་གོས་ཡོ་བྱད་རྣམས་པོར་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་པར་མཉམ་ནས་འཛིག་ཆོགས་
 ཀྱི་ལྟ་པའི་རིམ་ལོ་ཤེས་ཀྱི་དེ་རྒྱུས་བཅོམ་སྟེ་རྒྱན་ཁྱགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། དེ་དག་གི་སྟོན་བྱང་ཁྱས་
 པས་བཀའ་ལྷུ་པ། སྟོན་སྒྲར་རྒྱ་སྤར་ཀྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་ཞེས་པར། བཅུན་མོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཆངས་
 ལྡན་མ་ཞེས་བསམ་པ་དག་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྐབས་ཤིག་ཀྱི་ལ་ཅེ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཆེ་ཆུ་ནང་དུ་བྱ་གཅིག་
 སྟེས། རྟེ་མཆན་དང་ལྡན་པ་ཡབ་དང་འབྲ་བ་ཞིག་བྱང་། དེ་སྟེས་པའི་ཉིན་མོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་
 བྱ་གཅིག་མ་མེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེས། ཀྱལ་པོའི་བྱ་དེ་ལ་ཀུ་སྟེས་ཞེས་གྲགས། ཡབ་ཀྱིས་ཀྱལ་ཆ་བྱ་
 པས་མས་ནས་དགའ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར། བྱ་དེ་སྟོན་གྱི་སྟེ་བ་བྱན་ནས། བདག་ཆེ་སྟོན་ཀྱལ་ཆ་བྱས་
 པས་དཔྱལ་བར་སྟེས་ནས་མ་རུང་བའི་རྒྱག་བསྐལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོང་དགོས་བྱང་། ད་ལན་སྟེ་བ་འདི་
 ལ་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཀྱལ་ཆ་བ་མི་བྱེད་དེ་སྟེས་ནས། སྒྲ་རན་ཀྱང་དག་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱས། འཁྲོ་རན་
 ཀྱང་རྒྱང་པ་འབྲེ་པོར་ཚུལ་བྱས། ཡོ་བྱག་ཅམ་སོང་ནས། མོན་པོའི་བྱ་རྣམས་ཅལ་ལྡན་རིག་པ་ཅན་
 ག་སྟག་བྱང་། ཀྱལ་པོའི་བྱ་ནི་གཟུགས་བཟང་ཀྱང་དག་སྒྲ་རྒྱ་མེད། རྒྱང་པ་ལྡང་རྒྱ་མེད་པས་གཉེན་
 རྣམས་ཡི་མུག་ཅིང་མིང་ཡང་ལྷག་པ་འབྲེ་པོ་ཞེས་གྲགས། ཡབ་ཀྱང་ཡི་མུག་ནས་སྟན་པ་མཁས་པ་ལ་
 བཟན་པས། སྟན་པ་ན་རེ། སྟེས་འདི་དབང་པོ་མ་ཆང་བའི་སྟོན་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་འདུག །འདི་ཏ་
 ཆང་གཅེས་དྲགས་མ་ལྡངས། མ་སྟེས་པས་ལང་ཤོར་གོམས་པ་ཡིན་འདུག དེས་ན་འདི་ལ་འཛིགས་
 དང་ངས་དྲག་པོ་འབྱུང་བ་བྱས་ན་ལྷག་ལ་ལྡང་བར་འགྱུར། སྟེ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྟེས་པས། ཡབ་ཀྱིས་
 གཤེད་མ་མང་པོ་ལ་གཏད་དེ་འདི་གསོད་ཅིག་གསུངས་ནས་སྡིག་ར་བྱས། གཤེད་མ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲིང་
 ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་སྟེས་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྒྲ་རྒྱ་སྤར་འདི་ན་གཞན་སྟེས་བྱ་ཡོད་དམ་མེད་གསུངས། དེ་
 ཐོས་པས་ཡབ་ཀྱི་བྱང་དུ་བྲིད་པས་རི་ཅམ་དྲིས་ཀྱང་ཆོག་མ་སྟེས། ཡང་གསོད་པར་འབྲིང་པས་རོ་ཞིག་
 མཐོང་ནས། རོ་འདི་སྒྲར་འཆོ་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ཀྱན་དུ་གི་བ་ཡིན་ཅེས་གསུངས། ཡང་ཡབ་ཀྱི་བྱང་

དུ་ཕྱིན་པས་སྒྲིབ་བཅད། སྒྲར་ཡང་གསོད་པར་འབྱིད་པས་འབྱུང་ཡུང་པོ་འདི་དག་འཛོལ་ལེ་ཕྱིར་ཟས།
 སྒྲར་ཡང་ཟ་བ་ཡིན་ནས་གསུངས། ཡབ་ཀྱི་དུང་དུ་འབྱིད་པས་ཅང་མི་སྒྲ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཁྱོ་བའི་
 རྒྱལ་གྱིས་མང་དུ་འབར་བས། སྒྲས་ཀྱིས་སྒྲས་པ། ཡབ། བདག་གིས་སྒྲས་པ་ལ་དོན་མཆོག་གནང་
 ན། རང་ག་སྒྲས་ཞིང་རྒྱང་པས་འགྲོ་བར་བཀྱའོ། །ཞེས་ཐོས་པས། ཁྱོད་ལ་དོན་མཆོག་ལོས་སྒྲར་
 གསུངས་པས་དགའ་ནས། རྒྱང་པས་ཕྱིན། རང་ག་སྒྲས་ཏེ་ཡབ་ལ་ཞུས་པ། བདག་རྒྱང་པ་འབྱེ་པོ་མ་
 ཡིན། རྒྱ་ལྷག་པ་མ་ཡིན། བསམ་པ་སྒྲན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྒྲེས་བ་སྒྲན་ལོ་དུག་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་
 བས་དཔུལ་བར་སྒྲེས་ནས་སྒྲུག་བཟུལ་ཡུན་རིང་པོ་ལོ་སྒྲིང་ཕྱག་དུག་ཅུ་མྱོང་དགོས་ཡུང། དེ་དཀ་ནས་
 བདག་རྒྱལ་པོ་ལ་འཛིགས་པས་སྒྲུག་པ་འབྱེ་པོ་འདི་བྱེད་དགོས་ཡུང། ད་བདག་རབ་རྟུ་བྱང་ནས་ཆངས་
 པར་སྒྲོད་པ་གནང་བ་ཚུ་ལ། ཞེས་ཞུས་པས། སྒྲུག་པ་དང་འབྱེ་པོ་མིན་པས་རབ་རྟུ་དགའ། རབ་རྟུ་
 ཡུང་ཞེས་པས་སྒྲུག་བཟུལ་བར་གྱུར་ནས་གསུངས་པ། བྱ། ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱལ་སྲིད་འདི་མཆོད་སྒྲིན་
 གཏོང་བ། རྒྱ་རྒྱ་སྒྲོབ་པ། བསོད་ནམས་རྡོགས་པ། རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་སྤངས་
 ནས། རྒྱ་གས་མཐའི་གནས་སུ་མལ་སྒྲན་མེད་པར་རྟུ་ཁྱོད་དུ་ཇི་ལྟར་ཉལ། སྤྱང་ལོ་རྟུ་བྱས་བརྒྱན་
 པའི་ཁང་བཟང་གཞག་ནས། ཡུང་སྒྲིང་འཛིགས་པར་སྒྲུག་དང་། སྒྲུལ་དང་། རྒྱན་པོ་མིགས་ཉམ་ང་
 བདེ་འདྲའི་གནས་སུ་ཅི་ལ་འགྲོ། དེ་བས་ཁང་བཟང་ལོངས་སྒྲོད་དཔུས་སུ་མཛེས་མའི་བཙུན་མོར་རོལ་
 ཞིང་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་སྒྲོང་བ་ལེགས། ཞེས་གསུངས། སྒྲས་ཀྱིས་སྒྲས་པ། རྒྱ་བའི་པོད་ཟེར་ལྟར་
 དྲི་མ་མེད་ཅིང་སྒྲལ་བ་བཟང་པོ་ནགས་ཆོལ་དུ་ཆགས་བུལ་ལ་གནས་པའི་རབ་རྟུ་དགའ་བས། སྤྱང་
 དུ་དགེ་སྤྱིག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲོད་ཅིང་བཙུན་མོ་དང་བཅས་རྒྱལ་པོའི་འཕྱོར་པར་སྒྲོད་པའི། དེས་པར་དཔུལ་
 བར་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་སྒྲེ་ངས། ཡབ། བདག་ནི་ནགས་ཆོལ་དཔེན་པར་ས་གཞི་མེ་རྟོག་རྒྱས་པར་ནི་
 བར་གནས་པ་ལ་རབ་རྟུ་དགའ་བས། ཡབ་མི་དག་པ་ལ་ཆགས་པས་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་མཁྱེན་ལགས་སམ་
 ཞུས་པས། དེ་བདེན་གསུངས། བྱ་ལ་ངོ་མཆར་སྒྲེས་ཏེ། ཁྱོད་བདག་གིས་གསོད་སྤྱིགས་སྒྲས་ནས་
 འབྱིད་དུས་མྱོང་ཁྱེར་ན་སྒྲེ་པོ་ཡོད་མེད་འདྲི་བཅི་ཡིན་གསུངས། དེར་བདག་གསོད་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་
 མི་བསམ་ཡོད་འདྲ་གནས་སམ་ཟེར་བ་ལགས། རོ་འདི་རོ་ཡིན་ནས། གསོན་པོ་ཡིན་འདྲི་བའི། སྤྱིག་
 སྒྲོད་ནམས་གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། དགེ་བྱེད་ནམས་ཤི་ཡང་གསོན་པོ་ལས་སྒྲུག་ཟེར་བ་ཡིན། འབྱུང་
 ཡུང་པོ་ནམས་ཐོས་ཤིང་སྒྲར་ཟེམས་ཞེས་པའི། བསོད་ནམས་སྤྲ་མའི་ཅ་བ་ལ་སྒྲོད་ཅིང་། སྒྲར་ཡང་
 དེ་ལ་སྒྲོད་པའི་འབྱུང་ཡུང་པོ་དང་འདྲ་བསམས་ནས་སྒྲས་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པས། ཡབ་ཀྱིས་

སྐུ་ལ་འདྲུམ་ཤིང་མཆི་མ་བཏང་སྟེ། འུ་ཐུགས་ལ་འདོད་པ་ལྟར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་གནང་། དེར་སྒྲོན་པོའི་བྱ་ལ་བརྒྱ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྟེ་དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཆུ་ལྷང་འབྲས་ཏུ་འཁོར་
 བཅས་རབ་བྱུང་ཐོབ། དེར་སྒྲོན་པོའི་བྱ་དེ་དག་གི་རིལ་བ་དང་། ཤིང་ཤུན་སོགས་བསགས་པ་མཐོང་
 ནས་ཐུགས་བྱུང་། དཔེན་པར་རི་དྲགས་བཞིན་གཅིག་ཤུར་གཞན་དང་མ་ཡང་སྒྲིབ་པ་བཅད་ནས་བཞུགས་
 པས། རྟེན་ཏུ་རྟེན་པོ་དྲགས་ཕྱིན་ན་དགེ་བ་དག་ལེགས་པར་ཕྱོན་ནས། བདག་འཛིན་སྤངས་པ་ལེགས་
 མོ། རྟེན་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཆགས་བྱུང་རི་དྲགས་བཞིན་གནས་པ་ནམས་སྟུ་དྲུང་
 ཏུ་ཕྱིན་པར་གོང་བཞིན་གསུངས་པ་དང་། མཉེས་པར་མཛོད་པ་མཐོང་བས། སྒྲོན་པོའི་བྱ་དྲང་སྤྱོད་
 ལ་བརྒྱ་པོ་སྤྱངས་ཤིང་ལོ་བྱད་བསགས་པ་ཀུན་ཆུ་ལྷང་ལ་དོར་ནི་རི་དྲགས་ལྟར་བྱས་ནས་དྲུང་ཏུ་ཕྱིན་
 པས། རྟེན་མཐུན་ནས་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་བ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་མཛོད། དེའི་
 དུས་ཀྱི་ཀུལ་པོའི་བྱ་དེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲོན་པོའི་བྱ་དེ་དག་ད་ལྟ་བུའི་དགེ་སྤྱོད་ལ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་
 ཡིན་གསུངས་སོ། ཆུ་ལ་བྱིས་པ་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་རོ། མཛོད་བརྒྱ་བདག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྟུག་པ་
 འབྲེ་པོའི་རྟོགས་པ་བཛོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་པའོ། །

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་སྟོད་གྲུ་པ། བཛོད་པ་ལ་དགའ་བའི་རྟོགས་པ་བཛོད་པ།

༡༡། བཅོས་ལྡན་འདས་ནགས་ཆལ་དཔེན་པར་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་སྒྲོན་པའི་ཆོ། རྟེན་པོ་གི་
 ཞལ་འདྲུམ་པ་མཛོད་པས། ལྟེ་དབང་པོས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱ་མེད་པར་འདྲུམ་པར་མི་མཛོད་
 ན། རྟེན་པོ་འདྲུམ་པ་མཛོད་པའི་རྒྱ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ར་སྒྲོན་གྱི་སྟེ་བ་དྲན་ནས་འདྲུམ་པ་ཡིན། དེ་
 ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲོན་ཀུལ་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བཞིག་བྱུང་བའི་ཡལ་ལྟོངས་ནགས་ཆལ་དཔེན་པ་བཞིག་
 ཏུ་དྲང་སྤྱོད་ཅི་ལ་ཡང་ཁྱོད་པ་མཛོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པས། ཀུལ་
 པོ་ཅན་བཅུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཅི་དགའི་ཕྱིར། ནགས་སྤོངས་སུ་མོང་སྟེ་ས་ཕྱོགས་ཉམས་དགའ་
 བཞིག་ཏུ་ངལ་གསོ་ཞིང་བསྟན། བཅུན་མོ་ནམས་ནགས་ཆལ་དྲུ་ཕྱིན་པས་དྲང་སྤྱོད་བཛོད་དགའ་མཐོང་
 ནས་དད་ཅིང་ཕྱག་བཅུལ། མདུན་དུ་གྲུ་པས་གནས་པ་ལ། ཀུལ་པོ་བཅུན་མོ་ནམས་བལྟ་བར་ཕྱིན་
 པས་དྲང་སྤོངས་ཀྱི་མདུན་ན་འདུག་པ་མཐོང་བས། སྤག་དོག་དུག་པོས་ཁྱོས་དེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བཅད་
 གང་། རྟེན་པོ་དྲང་སྤྱོད་ཀུལ་པོ་ལ་མི་དགའ་བའི་ནམ་འགྱུར་ཅམ་མི་མཛོད། ཀུལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལོག་
 མོང་པའི་རྗེས་སུ་ནགས་ནགས་པའི་དྲང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འདུག་དེ་ཀུལ་པོ་ལ་དམོད་པ་པོར་བར་བཅུམས་

ལས་༥ ་༥ བཅོམ་པ་དགའ་བས་སྒྲུབ་པ། ང་ལ་པ་རོལ་པོར་ཁྱི་བའི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དམོན་
 པ་མ་པོར་ཅིག་ ཁྱི་བ་མེད་པ་བདེན་ན་ངའི་ལུས་སྒར་བཞིན་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་བཅོམ་མ་ཐག་ཡན་ལག་
 རྣམས་འབྱར་ཁིང་མ་རྣམས་གསེས་པར་གྱུར་དོ། ་༥ རྒྱལ་པོནི་ལུས་ལ་ཁུ་བྱར་སྒྲ་ཆོགས་འཕྱོན་ཏེ་དབྱལ་
 བར་སྒྲུབ་སོ། ་༥ དེའི་དུས་ཀྱི་དྲང་སྤྱོད་བཅོམ་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། ་༥ རྒྱལ་པོ་ཅེ་ཆུན་དེ་ལྟས་བྱིན་
 རོ། ་༥ ཞེས་གསུངས་པས། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་བཅོམ་པའི་གོ་ཆ་ལ་མཆོག་དུ་དང་
 ཅིང་རང་གནས་སུ་སྤོང་ངོ་། ་༥ བཅོམ་པའི་ཆོས་སྒྲིར་རོ། ་༥ མཛེད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས།
 བཅོམ་པ་ལ་དགའ་བའི་རྟོགས་པ་བཅོམ་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་པའོ། ་༥

ཡལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་པ། མེར་སྒྲུབ་རྟོགས་པ་བཅོམ་པ།

༡༡། ་༥ བཅོམ་པ་ལྟ་འདས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཡལ་ཁུ་པོ་ཡིད་འོང་ལྟ་གྱི་འགྲམ་དུ་གཤེགས་པའི་ཆོ།
 ཡལ་དེའི་ཉ་པ་མང་པོས་ཉ་ཀྱ་བརྒྱགས་ཏེ། ཉ་མང་པོ་བཟུང་སྟེ་ཁུ་པོར་ལས་མི་ཐར་བ་བྱས་ཤིང་། སྒར་
 ཉ་ཀྱ་ལ་ཁུ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་མགོ་པོ་བཅོམ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཞིག་ཁྱུག་སྟེ། མི་སྤོང་ཕྱག་མང་པོས་བཏོན་ནས་ཐམས་
 ཅད་ལ་མཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་གཟིགས་འདོད་པའི་ཁུ་ལ་དུ་གྱུར་
 པའི་ཆོ། ཁྱིང་བྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲེ་པོ་ཀྱན་ནན་འཁོགས་དང་བྱིས་པ་ཁྱོན་མ་ལུས་པར་ལྟ་མོར་འདུས་
 པར་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སྟེ་དང་། སྤང་ཆེན། ལྟག་ ཁྱིང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མགོ་པོ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ།
 ལུས་རི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་པ། མི་ཐམས་ཅད་སྒྲག་ཅིང་ཉ་པ་རྣམས་འགྲོ་མི་རྒྱས། ཁྱིང་མི་རྒྱས།
 ཀྱན་ལ་མཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དང་སྒྲེ་པོ་ཀྱན་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་སེམས་
 ཅན་དེའི་མདུན་དུ་ཕེབས་པས་སྒྲེ་པོ་ཀྱན་ཀྱང་དེར་བྱུང་བར། སེམས་ཅན་ཁྱིན་ན་ཀྱང་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་
 པ་༥ ་༥ མེར་སྒྲུབ་ཁྱིང་སྒྲེ་བ་སྤོན་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བསགས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་དྲན་ནམ། ཁྱིང་ལ་མི་དགེ་བ་
 སྤོན་པའི་གོགས་ཁྱིང་རང་གི་མ་དེ་ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་གསུངས་པས། ཁྱིན་དེས་ལུས་པ། བཅོམ་པ་ལྟ་
 འདས་༥ ་༥ བདག་གིས་སྤོན་ངག་གི་ཉེས་པ་བསགས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་དྲན་ལགས་སོ། ་༥ དེས་ད་ལྟ་བདག་
 ལྟག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་ངོ་། ་༥ བདག་ལ་སྤྲིག་པ་བསྐལ་བའི་མ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཐར་མེད་
 དབྱལ་བར་སོང་ལགས། ཞེས་དུ་འཁོད་དག་པོ་འདོན་ནོ། ་༥ དེ་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་པ། མེར་སྒྲུབ་ ཁྱིང་སྤོན་
 གི་ལས་ལ་འགྱོད་པ་དག་པོ་བསྒྲུད་ལ། ང་ལ་དད་པ་དང་། ཀུས་པར་གྱིས་དང་། ཁྱིང་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་
 གནས་དེ་ལས་ཁྱོལ་ཏེ། ལྟའི་གནས་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། ་༥ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་སྒྲེ་པོ་ཀྱན་ཡོད་

ཆེས་དང་འོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། ཀུན་དགའ་པོས་དེའི་སྒྲིན་གྱི་ལས་
 ལུས་པས། བཀའ་ལྟལ་པ། སྒྲིན་སྒྱེ་གྱུ་རྒྱལ་སྒྲིན་ཆེ་ལོ་ཉི་ཤིང་དུས་སྟེ། མངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བསྟན་
 པ་ལ། སྤར་རྒྱ་མིར་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱི་ཞེས་བྱ་བར། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུན་པས་ཆོམ་པར་མཛད་པས།
 བརྒྱ་བྱིན་ལྟར་འོ་མཚར་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སྤལ་སྤལ་ཞིག་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ནས་བྱམ་ཟེ་
 རིག་བྱེད་མཁན་སྤྱོད་པའི་སྤྲོ་ཞེས་པ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་བྱུང་སྟེ། མཛལ་བ་དང་། ཞེས་པར་བཛྲོད་
 པ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་བསྟགས་སྒྲིག་ཅིང་། མི་དབང་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་མངའ་འབངས་ཀྱི་
 ཁྱོད་ན་རིག་བྱེད་སྤྱོད་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡོད་ལས་ཆེ། བདག་ཀྱང་སྤྱོད་དོན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྤྱོད་
 མ་རིག་བྱེད་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་འགྲན་དགོས་ལུས་པར། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ། རའི་
 མངའ་འབངས་ན་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འདྲ་མེད་ན། ཡུལ་གཞན་གྱི་གཞས་པ་
 རན་པ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་མེད་ན་རྒྱལ་པོ་ཡང་མི་མཛེས་པ་ཡིན་དགོངས་
 ཏེ། རྣམ་ཐབས་པོ་རིག་བྱེད་ཀར་པ་ཏ་ལ་མཁས་པའི་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་འགྲགས་སུ་སྒྲིན་པོ་བཏང་ནས། དེ་
 གཉིས་འགྲན་དུ་བརྟག་པས་དེ་རྒྱལ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་རང་གནས་སུ་སོང་། སྤྱོད་
 པའི་སྤྲོ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོས་བཀའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་སོང་། དེ་ནས་མཁས་པ་དེ་ལ་བྱུ་ལེགས་པ་གཅིག་
 བྱུང་བས། དེ་མེར་སྤར་འདུག་པས་མིང་ཡང་མེར་སྤར་བཏགས། ཆེར་ལོངས་ནས་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་
 པར། རྣམ་ཐབས་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ལ་བས་ལྟག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་ནད་ཀྱི་བཏབ་
 སྟེ་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ་བུལ་སྤྱོད་པ། རས་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པའི་ཞོར་དུ་ཞོར་དང་གཞས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས།
 ཁྱོད་ཁྱེར་ཀར་པ་ཏ་རང་གི་མངའ་རིས་སུ་རྒྱལ་པོས་གནང་། བྱུ་ཁྱོད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་
 སུ་མཚུངས་པ་མེད། དུ་ཁྱོད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྟག་པར་གྱས་པར་བྱས། ཁྱོད་ལ་ཅོད་པའི་ཆ་
 པོ་དང་བྲལ་ཡང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དགེ་འདུན་ལ་ཅོད་པ་ནམ་ཡང་མ་བྱེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དགེ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་དུ་བྱས་ནས་ཆོ་འཕྲིན་སོ། དེ་ནས་མེར་སྤར་ཉི་མངའ་ཐང་རྒྱས་གིང་འགྲན་
 ཆ་བྲལ་པར་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་མ་ཀ་ཅ་ར་ཞེས་པས་སྒྲིག་དུ་སྤྱོད་པ། བྱུ་ཁྱོད་ལས་ཡོན་ཏན་ལྟག་
 པ་སྤྱོད་པ་མེད་པས་ན། དགེ་སྤོང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡོད་པར་རྒྱུ་པ། ཀུན་གྱིས་འདུད་པ། སྤྱོད་
 དང་ཅོད་པ་ལ་དགའ་བ། གཟུ་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆར་བཅད་ན་མཁས་པའི་གཞས་པ་ཐོབ་
 ཅིང་མཆོག་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྤྱོད་པར་མེར་སྤར་མ་ལ་སྤྱོད་པ། བདག་ནི་མཆོད་འོས་ལ་ཞོལ་བ་
 མི་རུང་། པའི་ཞལ་ཆེམས་སུ་འད་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མེམས་ཀྱིས་ཁྱེར་བ་དང་། མཁས་པ་གཞན་ལ་འགྲན་

མེས་པོ་ཉེ་བུ་པ་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྡེ་འཛུགས་པ་དང་། རྩོམ་ཡིན་ཞོར་ལ་ཆགས་པ་དང་། རིག་
 པ་གཞན་ལ་ཚུད་འདོད་དང་། རྩོམ་གསུམ་ལ་མི་གསུམ་སོགས། དེ་དག་ཡིན་ཏན་ཡིན་ཀྱང་ཡིན་ཏན་
 མིན་། རྩོམ་འདུན་ལ་ཚུད་པ་འདྲ་མི་རུང་གསུངས་པ་ཡིན། བདག་ནི་དགེ་འདུན་ལ་མི་ཚུད་དོ་ཞེས་
 གྲུས་པས། མ་དེ་ཁྱོས་ནས། བུ་ཁྱོད་མ་སྤེང་ན་འགྲན་རྒྱ་དང་བུལ་ཞིང་རིག་པ་ལས་ཐོབ་པའི་འབྱོར་
 པ་ནི་ཀྱལ་པོ་ལས་ལྷག་ ཁྱོད་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་རྒྱས་པས། དགེ་སྤྱོད་ངན་པ་དང་རྒྱལ་
 ཅན་འདི་རྣམས་མ་བཅོམ་ན། སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་པའི་ཉི་མ་ལ་འོད་ཟེར་མེད་པ་བཞིན་མཁའ་པ་ལ་དོན་
 མེད་། རྩོད་ཀྱི་པ་ནི་ཡིན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་ལ་གསུམ་པ་ཆེ་བས་དགེ་སྤྱོད་ངན་པའི་ངག་བཞིན་བྱེད་
 པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱེད་ན་མི་རུང་གི། འདི་དག་ཚུད་པས་ཆར་ཆོད་ཅིག་ཟེར། ཡང་བུས་
 གྲུས་པ། བདག་ནི་པའི་གདམས་པ་བཞིན་སྒྲུ་མ་ལ་སྤང་པ་དང་། མཁའ་པ་རྒྱུད་གཏུམ་པོ་རྣམས་ཤིན་
 ཏུ་ངན་པས་སྤང་པའི་འོས་མིན། གང་ཞིག་གཡོ་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་ལྡན་ཡིན། ཆགས་པ་མེད་ན་དཔལ་དང་
 ལྡན་། རྩོམ་པ་མེད་ན་རིག་པ་ཡིན། བཟོད་པ་ཆེ་ན་སྟོབས་དང་ལྡན། གཞན་ལ་སྤང་དང་ཚོད་མི་
 བྱེད་། རྩོམ་མཆོད་འོས་ག་ལ་ཚུད། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉི་གནས་ཆད་མ་ལ་མཁའ་
 པས་། རྩོམ་གསུམ་ཐུབ་པ་འདྲ་དགེ། ཐུབ་ཀྱང་དེ་མི་རུང་ཞེས་ཡང་ཡང་གྲུས་ཀྱང་། རྣམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པས་མ་ལ་བཅེ་བས་ངོ་མ་བསྐྱོག་པར་ལམ་དུ་ཞུགས་ཕྱིན་པར། དགེ་སྤྱོད་གཅིག་དང་སྤྱད་པས་
 དེ་ལ་སྤྱོད་དོན་རྣམས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གི་སྤྱོད་འགའ་གསུངས་པས། མེར་སྐྱུས་
 ཆོགས་བཅད་ཐབ་མེད་དགོངས་དོན་གོ་དགའ་ཞིང་། ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱུས་འོད་སྤྱང་བཞགས་
 པའི་ནགས་སུ་ཕྱིན། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་དགའ་ཐུབ་ལ་གནས་ཤིང་། ཐུགས་ཁི་བ། དུལ་བ། རྩོམ་མེད་
 པ་། རྩོམ་འདོད་དང་བུལ་བ། ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཟོན་པ་དེ་དག་མཐོང་བས་རབ་དུ་དད་ནས། འདི་
 དག་བདག་གིས་ནས་ཡང་ཚུད་པའི་འོས་མ་ཡིན་སྐྱུ་མ་སྟེ། འོག་ནས་མ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱུས་པས།
 མ་དེ་ཁྱོས་ནས། ཁྱོད་མངལ་དུ་ཁྱར་པའི་ངལ་དུབ་བྱས་པ་དོན་མེད། ཆར་བཅད་འོས་རྣམས་མི་གཅོད་
 པའི་བུ་སྐྱེས་ནས་ཅི་བྱེད། ཅེས་མངལ་དུ་འབར་བས། མེར་སྐྱུ་ནས་མཁའ་དུལ་འཕྲུབ་ཀྱིས་གང་བ་ལྟར་
 ཡིད་འབྱུགས་ནས་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོད་དུ་མོང་སྟེ། རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པས་
 མོ་སྟེ་ཁྱི་ལ་འཛོགས་ཏེ། ཆོག་རྩལ་མོས་རྩལ་མ་ཡིན་པའི་ཆེས་སྤྲོ་ཆོགས་བཤད། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་
 ལ་ཁྱོད་རྣམས་མོང་བུ་འདྲོ། ཁྱེུ་འཛོམ་། ལྷག་ ཁ་ཁྱང་། བྱེ་ལ། ཡེན་ན། ཡག་ ཁྱི་སོགས་
 ཀྱི་གཞོང་པ་འདྲོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་དྲག་པོའི་ཆོག་གིས་ཡང་ཡང་སྤྱད་དེ་རྒྱུད་དུ་གསུམ་པས་དགེ་

སྤོང་ནམས་ཀྱིས་ཆོག་གི་ལན་མ་བཟོད་པར་དེ་སྤངས་ནས་ཕྱགས་གཞན་དུ་སྤོང་། སྤར་སེར་སྐྱ་ཡང་
 འཁྱོད་པ་དུག་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱིར་མ་ལོག་པར། རབ་དུ་བྱུང་བ་དེ་མ་བཏང་བར་དཔེན་པར་ཆོས་བཞིན་
 ལྟ་དོ། །མ་དེ་སྤོངས་ངའི་བྱ་དགེ་སྤོང་ནམས་ཀྱིས་འཕྲོགས་སོ་ཟེར་མུ་ཅོར་སྤོག་ཅིང་གི་ནས་དཔུལ་
 བར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་སེར་སྐྱ་ཡང་ཆེ་འཕྲོས་པས་ཆུ་སྐྱེན་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་རག་ནས་
 བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་མགོ་བོ་སྤྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་སོགས་རག་གི་ལས་བསགས་པའི་སྤྱག་བཟུལ་ལ་
 སྤོང་པ་འདི་འོག་སྤངས། བཅོམ་ཡུན་འདས་རང་གནས་སུ་གསལ་སོ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་
 འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སོ་སོར་གྱིས་སོ། །ཆུ་སྐྱེན་དེ་ཡང་ཐམ་མེད་པས་ཆེ་འཕྲོས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་
 རིས་ཀྱི་ལྷའི་ནང་དུ་ལྷ་བྱུང་མ་མེད་ཀྱན་དགའ་རིན་པོ་ཆེའི་ན་རྒྱན་དང་། ཅོད་པ་ཆ་གྱིས་མཛེས་པ་ཞིག་
 དུ་སྐྱེས། དེ་བཅོམ་ཡུན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་ལྷགས་ནས་བཞུ་ཞིང་ཕྱག་འཛལ། མེ་ཏོག་འཕྲོར་ཞིང་དུང་
 དུ་འཁྱོད་པ་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། ཡ་དང་མ་སོགས་
 གཉེན་བཤེས་ཀྱོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འང་སྤིག་པའི་ལས་རན་པ་མི་རུང་བ་དེ་ལྷ་བྱུལ་ཡིན་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་
 བཞུན་པའོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སེར་སྐྱའི་ཏོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་
 བཞི་བརྒྱ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཅིག་པ། ལུ་རྒྱ་ཡ་ནའི་ཏོགས་པ་བཟོད་པ།

༣༣། བཅོམ་ཡུན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀ་ལན་ཏ་ཀའི་གནས་ནགས་ཀྱི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། རྒྱལ་
 པོ་གཞུགས་ཅན་སྤོང་པོ་ཞེས་དཔལ་གྲགས་དང་ཡུན་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སྤོང་
 རྒྱུར་སྐྱ་སྤོག་ཅིས་པར་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལུ་རྒྱ་ཡ་ན་ཞེས་པར་བརྒྱན་མོ་སྐྱ་བའི་འོད་ཅིས་པ།
 སྤུལ་གཙུག་ཕྱད་ཅན་ཞེས་དུག་ཅལ་དང་ཡུན་པ། ཆོན་པོ་ཏེ་རུ་ཀ་དང་། རྟེ་རུ་ཀ་ཞེས་པ་སོགས་བགྲང་
 བར་དཀའ་བ་མང་པོ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་ཉི་མ་དང་། པརྟོ་བཞིན་ཡར་རྒྱར་ཡིག་དང་སྐྱེས་བཟང་
 པོ་ཡང་ཡང་བསྐར་རིས་ཀྱིས་གིན་དུ་མཛད་པའི་ཀྱོགས་པོར་གྱུར། རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ནམས་ནི་ཉི་ཡང་
 རྒྱ་དང་མེ་བཞིན་གཉོད་པ་ཡིན་ལ། དམ་པ་ནམས་ནི་རིང་ན་གནས་ཀྱང་པན་རྒྱན་སྤོང་བ་ཡིན་པས།
 ནམ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལུ་རྒྱ་ཡ་ནས་གོ་ཆ་བཟང་པོ་གསེར་འོད་འབར་བ་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ། དུག་
 མཚོན་དང་མེ་ལ་སོགས་གཉོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བར་རུས་པ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་བསྐར་བས། རྒྱལ་པོ་
 གཞུགས་ཅན་སྤོང་པོ་མགུ་ཞིང་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར། ཡན་ལན་གཉོད་ལན་གང་ཡང་རྒྱར་ན་མི་རུང་པས།

འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་བཟང་པོ་ལ། ལན་བཟང་པོ་བསྐྱར་འོས་ཀྱང་མི་རྟོག་སྒྲིམ་ནས་ཐུགས་མ་བདེ་པའི་ཆོ།
 རྒྱན་པོ་རྒྱ་ལྗན་ནམས་བསགས་ནས་འདི་ལ་ལན་ཅི་འོས་ཁྱེད་ནམས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲིཾངས་གིག་གསུངས།
 དེར་རྒྱན་པོ་ནམས་ཀྱིས་བསམས་ཀྱང་ལན་དུ་འོས་པ་མ་འབྱོར་བས། རྒྱན་པོའི་མཆོག་བྱས་ཟེ་དབྱར་
 གྱི་ནམ་པ་ཞེས་པ་དེས་བསམས་ཤིང་ཀྱལ་པོ་ལ་སྒྲིམ་པ། མི་རྗེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་
 པས། རྟེན་པོ་སྒྲིམ་གཟུགས་རས་ལ་བྲིས་ཏེ་ཐང་ཀ་བཞེངས་ཏེ་བསྐྱར་ན། རོ་མཆར་ཆེ་ཞིང་པ་རོ་ལ་རྟེ་
 བཟ་གིས། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར། ཞེས་སྒྲིམ་པས། ཀྱལ་པོ་དགའ་ནས་དེ་དེ་བཞིན་
 རོ་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། ལོ་རྒྱུས་ནམས་ཞུས་པས་དགེ་ཞིང་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ།
 རི་མོ་མཁན་གྱིས་བྱི་བར་བཅུམས་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་ལ་ཚད་བྱས་པས། ཚད་གཞལ་ཐར་མ་
 རུས་པས། ཐང་ཀ་ལ་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་འོད་འཆར་དུ་བཅུག་ནས་བྲིས་པས་ལེགས་པར་བྱང་བ། བསྟེན་
 བཀྱར་བཟང་པོ་དང་བཅས་སྒྲུང་པོ་ཆེར་བཀལ་ནས་ཆེ་བཞོན་ཀྱི་ཡིག་དང་བཅས་བསྐྱར་བས། ཡིག་
 རྒྱན་དུ་འབྱོར་བ་བཞུགས་པས་ཡུ་ལྷ་ན་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་ཤིང་དང་མཆོད་རྗེས་སྒྲུངས་ཏེ་རྒྱན་པོའི་
 ཆོགས་དང་བཅས་བསྐྱབ་བྱས་ཤིང་། མེད་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐང་ཀ་བཟུམས་ནས། མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 བྱས་པས། སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་དེའི་མཆོན་དཔེ་དང་གཟི་བྱིན་ལ་རོ་མཆར་སྐྱེས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུག་
 འཆལ་ཞེས་རབ་དུ་དད་པས་བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ། ཀྱལ་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ། རྟེན་ནས་སྐར་ཡང་སྐྱེས་ལན་དང་ཡིག་བསྐྱར་ཏེ། བྱོགས་པོ། དགེ་སློང་ཞིག་རྫོངས་དགོས་
 ཟེར་བར། གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པས་ཀ་རྒྱ་ལ་ན་དང་། དགེ་སློང་མ་རི་མ་གཉིས་
 བརྗངས་ནས་ཀ་རྒྱ་ལ་ནས་ཐང་ཀ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཀྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། སྐྱེ་
 པོ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱན་ཞུགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་བར་གྱི་འབྲས་
 བུཅི་རིགས་པ་ཐོབ། ཁྱོད་ཁྱེད་དེར་བྱིམ་བདག་རྒྱལ་དང་། ཀར་རྒྱལ་ཞེས་པ་གཉིས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་
 བྱང་འདས་ཐོབ། རྟེན་པ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་ད་ལྟ་ཡང་ཐུག་འཆལ་མཆོད་རྟེན་
 ཞེས་ཐུག་མཆོད་བྱེད་པ་ཡིད། ཀྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་རྒྱ་འོད་མ་ཞེས་པ་འཁོར་བཅས་ལ་དགེ་སློང་མ་རི་
 མས་ཆོས་བསྟན་ཅིང་ཀྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་རབ་དུ་བྱུང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་ཆོ་འཕྲོས།
 ཀྱལ་ཆེན་བཞིའི་རྩ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འོང་། མེད་ཀྱི་འཕྲོར་ཞིང་ཆོས་ཉན་
 པས་ལྟ་དེས་བདེན་པ་མཐོང་། ལྟ་མོ་དེ་རུབ་མོ་སྐར་གྱི་རང་གི་ཁྱོད་ཁྱེད་དུ་ཕྱིན་ནས། ཐོ་རངས་མ་
 ཉལ་ཞེས་དགེ་བ་བསྐྱལ་བས། ཀྱལ་པོ་ཡུ་ལྷ་ན་རབ་དུ་བྱུང་བར་འདོད་ནས། སྐས་གཙུག་ཕུང་ཅན་

ལ་ཀྱལ་སྤྱི་གཏན་དེ་དབང་བསྐྱར་དང་མངའ་གསོལ་ཆེན་པོ་བྱས། ཀྱལ་པོ་རང་གྲོགས་པོ་གཟུགས་
 ཅན་སྤྱི་པོའི་ཅུར་བྱིན་པས། གྲོགས་པོ་འཕྲད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། གདུགས་དང་རྩ་ཡབ་སྟོན་ཀྱལ་
 པོའི་འཕྱོར་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། གྲོགས་བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་སངས་
 ཀྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་ཐང་ཀ་མཐོང་བས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། ཀྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་ལ་ཡིད་
 མི་དགའ་བས་ཆགས་བྱལ་རབ་དུ་བྱུང་བར་འདྲོད་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་པས། གཟུགས་སྤྱི་མགྱ་
 རས་༥ རྟོགས་པོ་ཁྱོད་ལོན་ཏན་བཀྱ་བྱིན་དང་མཚུངས་ཤིང་། སྐྱེ་བྱ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པོར་ཞབས་འགོད་
 པའི་དམ་པ་ཁྱོད་ཆགས་བྱལ་ནགས་སུ་རབ་དུ་བྱུང་བཞེད་སྤྱི་ལོ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་ཞེས་དོ་མཚར་སྐྱེས་
 རས་༥ རྟོད་མའི་ཆལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འབྱིད་ནས་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞུས་པས། མཉེས་ཤིང་
 རབ་དུ་བྱུང་ནས་དགེ་སྤྱོད་གཏོང་བའི་པོ་ཐོབ། ཆོས་གོས་དང་རྩུང་བཟེད་ཐོགས་ནས་གྲོང་དུ་བསོད་སྤོམས་
 ཀྱི་འཆོ་བ་མཛད་པས་ཀུན་ཏུ་ལས་ཤིང་དོ་མཚར་དུ་གྱུར། སྐས་གཙུག་ཡུང་ཅན་གྱི་ཀྱལ་སྤྱི་ཆོས་བཞིན་
 སྤྱོད་པའི་སྐུར། མངའ་འབངས་རྣམས་གཞོམ་ཞིང་ཀྱལ་པོ་སྤྱོད་ན་དུ་གྱུར་པས། སྤོན་པོ་ཉི་ཤུ་ཀ་དང་།
 ཉི་ཤུ་ཀ་གཉིས་ཀྱལ་ངན་སྤངས་ཏེ་གཞན་དུ་སོང་། དེའི་ཆོ་ཀྱལ་པོས་རང་སྤྱོད་དང་མཚུངས་པའི་དབྱུག་
 པ་ཐོ་བ་ཞེས་པ་སྤོན་པོར་བསྐྱོས། ཀྱལ་སྤྱི་ཀྱལ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱངས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་ཆོ། ལྷ་
 རྒྱལ་ནས། རང་ཡུལ་ནས་འོང་བའི་ཆོང་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དྲིས་པས། སྐས་ཀྱལ་པོ་བདེ་བར་བཞགས་
 ཏེ། རྟོན་གྱི་སྤོན་པོ་དམ་པ་རྣམས་སྤངས། ད་སྤོན་ངན་གྱིས་བསྐྱར་ནས་ཆོས་དང་འགལ་ཞིང་མི་
 དགེ་བའི་ལས་ལ་སྤྱོད། འབངས་རྣམས་མནར་ཞིང་ཉིན་མཆན་བདེ་བ་མེད། ཀྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་དྲན་ཞིང་
 སྐྱེ་བྱ་ཐམས་ཅད་གདུང་བ་དྲག་པོས་གདུངས། ཞེས་སྟོགས། ཡི་སྐྱུག་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བཤད་
 པས་༥ རྟོན་རྒྱལ་ན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས། ཆོང་པ་ཁྱོད་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་
 སོང་ལ། གྲོང་ཁྱེར་བ་ཀུན་སྐྱུག་བསྐལ་མི་དགོས་ཀྱི། ང་ཚུར་དུ་འོང་ནས་གཙུག་ཡུང་ཅན་ལ་ཆོས་བསྟན་
 ཏེ་སྤྱོད་པ་བསྐྱར་རྒྱས་པ་གསུངས། ཆོང་པ་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་སྐྱེའམ་ནས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས། ཀུན་
 དགའ་ནས་ཐུགས་པ་ཆེན་པོས་ཁྱབ། དེའི་ཆོ་སྤོན་པོ་དབྱུག་པ་ཐོ་བ་སྐྱུག་སྟེ། གཙུག་ཡུང་ཅན་ལ་སྐྱེས་
 པ་༥ རྟོད་གཉིས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་གཏམ་ངན་པ་ཐོས། ཡབ་ཀྱལ་པོ་དཀའ་
 ཐུབ་ཀྱིས་ངལ་དུ་བ་སྟེ། ཀྱལ་སྤྱི་ཀྱི་ལོགས་སྤྱོད་དྲན། ཆོས་གོས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞོས་མཆོག་འདྲོད། མགོ་
 རྒྱལ་ལ་རིན་ཆེན་ཅོད་པར་སྤོན་ནས་པོ་བྱང་བཟུང་། རི་དུགས་ཀྱི་ཞིང་ཆོར་མས་རྩལ་པའི་ཐང་ལ་ཉལ་
 བ་ལ་སྤྱོད་ནས་ཁང་བཟང་དུ་མལ་སྟན་འཇམ་པོ་འདྲོད། རགས་ཚུ་དྲན་མོ་ཁ་པའི་ཚུ་ལ་ཡིད་སྐྱུ། མ་

ཟེར་ལྷུང་བཞེལ་ཆར་ལ་མྱེད་ཅིང་དཔལ་འབྱོར་འདོད་པས་མུར་དུ་འོང་ནས་ཀྱལ་པོ་གཞི་བྱིན་ཆེན་པོ་
 ཁྱིལ་ཞི་ཁྱི་ལས་པལ་ཞེ་ཀྱལ་མྱེད་གད་པོས་བསྐྱངས། ཁྱོད་ཁྱེར་མི་ནམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དགའ། ཆོས་
 མིན་ལུགས་དང་དོ་ཆོ་བྱལ་བ་དཔེ་རན་འཛིག་པ་དེ་འདྲ་བས། ད་ལྟ་ལུ་ཏུ་མ་འོང་པའི་གོང་དུ་གསལ་
 པ་དག །ཁྱེ་མ་ལེབ་མ་བབས་གོང་ནས་མ་བསྐྱལས་ན་མར་མེ་འཛོམས། ཁྱིས་སྐྱས་པས། ཀྱལ་པོ་
 མེས་སྤྱོད་ལས་པས་ཡིད་ཀྱི་མ་ཅན་མོག་ལེ་པའི་ན་ཏུ་བ་མོར་ལྷུང་ཏེ་སྐྱས་པ། རང་རེ་གཉིས་ལ་གཞོད་
 པའི་ཀྱལ་དེ་ལེགས་པོ་མ་ལྟར། དེ་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་མཁས་པའི་བསམ་སྒྲིལ་བྱོར་བྱེད་པས། གང་རིག་པའི་
 ལས་ཁྱིལ་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སྐྱས་པས། ཆོན་པོས་ལམ་དུ་འགྲག་མི་བཏང་། ལྷ་རྒྱལ་ནས་བཅོམ་
 རྒན་འདས་ལ་ལུ་ཏུ་འགྲོ་པའི་པོ་ཀྱུས་ཁྱས་པས། གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་ཁྱོད་ཁྱེར་མི་སྐྱོག་ཏུ་ལམ་ལ་ཞོག་
 པ་མེད་པར་འོངས་པས། ལམ་དུ་འགྲགས་པའི་གཤེད་མ་ནམས་ཀྱིས་བསད། དེ་དག་དོ་མོ་འདོད་ནས་
 ལྷ་རྒྱལ་ནས་ཆོས་གོས་དང་། ལྷུང་བ་མེད་འབྱོར་ཏེ་ཆོན་པོ་དཔུག་ཐོ་ལ་སྤྱད། ཆོན་པོས་དོ་མོ་དང་
 བཅས་ཀྱས་བྱ་ལ་བསྐྱན་པས། ཡབ་ཀྱི་ལྷུང་བ་མེད་དང་ཆོས་གོས་བྲག་གིས་སྐྱགས་པ་དེ་མཛོད་པས་
 ཀྱལ་པོ་དེ་མ་ཐག་དྲན་པ་ཉམས། སྐར་བསམ་ཞིང་བདག་པ་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་བསད་པས། ལུགས་
 ཐམས་ཅད་ཉམས། ད་བདག་ལ་བཞེན་མ་དང་སྐྱབས་སུ་ཡང་མེད། མིན་ཏུ་མི་བཞོད་པའི་དཔྱལ་བ་
 ཆེན་པོར་འཇུག་དེས་པའི་ལས་རན་པ་འདི། ཆོན་པོ་རན་པའི་རག་ལ་ཉན་པས་ལན་ལྷམ་སྟེ། དཔུག་
 པ་ཐོ་བ་ཀྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་འོང་བ་བཀག །སྟོན་ཡབ་ཀྱི་ཆོན་པོ་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། ཆེ་རུ་ཀ་གཉིས་རབ་ཏུ་
 དྲངས་བས་པོས། ཀྱལ་པོ་མུ་རན་གྱིས་ལུས་ཤིང་ཅིང་སྐྱེ་པོར་ལྷུང་། དེ་ནས་ཆོན་པོ་དཔུག་ཐོས་ཀྱལ་
 བྲག་ཅུག་ཕྱད་ཅན་གྱི་མ་རྒྱ་ར་ཡི་ཀ་ཁྱིས་པའི་དྲུང་དུ་བྱིན་ནས་གཡེར་སྐྱས་པ། མ་མོ་ཁྱིལ་ཀྱི་ཀྱས་དཔལ་
 དང་རྒྱན་པ། བསམ་པ་དྲང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱལ་མྱེད་བསྐྱངས་མི་ཤེས་པ་འདུག །པར་བ་བྱང་བཏང་
 ནས་ཀྱལ་མྱེད་འཕྲོག་དུ་འོངས་པ་བདག་ཅག་གིས་ཁྱི་བར་བྱས། དཔེ་སྟོང་ཀྱལ་མྱེད་དུ་བབས་པའི་གཏམ་
 རན་བརྒྱུག་པར་བྱས་པའི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བྱས་པས་ཀྱལ་བྱས་ཉེས་པར་གཞིགས་ནས་བདག་ཅག་གནས་
 ནས་དཔྱད། ཀྱལ་མྱེད་འཕྲོག་དུ་འོངས་པ་ནམས་པས་དུ་བཅུག །ཀྱལ་པོ་རང་མི་དགོས་པའི་ཐུགས་
 ཁལ་གྱིས་ཤིང་ཅིང་བསྐྱམས། འདི་ལ་ལྷ་མོ་ཁྱིལ་ཀྱིས་ལེགས་བྱས་ཉེས་བྱས་དོ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་
 ཅེས་སྐྱས་པས། ལུས་གྱིས་སྐྱས་པ། འདི་ནི་པ་བསད་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་བསད་པ་གཉིས་མཚམས་
 མེད་པའི་དཔྱལ་བར་སྟེ་པའི་ལས་གཉིས་བསགས་འདུག །ཁོན་ཀྱང་པ་བསད་པའི་སྐྱག་བཟལ་བདག་
 གིས་སངས་པར་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི། དབྱ་བཅོམ་པ་བསོད་པའི་སྟོག་པ་ཁྱིལ་པ་ཁྱིལ་ཀྱིས་བསངས་རྒྱས་

པ་མཛོད་ཅིག །ཅིས་སྐྱུ་ཏེ། རྒྱལ་བུའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། བུ་ཁྱེད་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་འདྲེས་མའི་
 ཁྱོད་པས་རྒྱལ་ཁྱིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན། བུ་ཁྱོད་པ་བསད་པ་ལ་འགྱོད་མི་དགོས་ཀྱི། ཁྱོད་སྐྱག་བསྐྱལ་
 སངས་ཁྱེད་བདག་གིས་རོ་ཆེ་བཏང་ནས་དྲུང་པོར་སྐྱུ་ཀྱི། བསད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་པ་མིན། ཁྱོད་ཀྱི་པ་
 རི་གཞན་གསང་བ་ཞིག་ཡིན། ཁྱོད་པོས་རྒྱལ་ཁྱིད་ལ་པན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པར་མ་ཁྱོ་ཞིག །ཅིས་བཛོད་
 པས། རྒྱལ་བུ་ཁྱོ་མ་བདེ་ཡང་། པ་བསད་པའི་འགྱོད་པ་སངས་པར་བྱས་སོ། ཁྱིད་པ་གསུམ་ན་
 དྲུང་མེད་གཡོ་སྐྱུ་ཅན་གྱིས་སྐྱབ་ན་གང་ཡང་འགྱུར་དུ་བདུབ་པ་དེ་རྩ་བུའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དག་བཅོམ་
 བསད་པ་ལ་འགྱོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་སངས་པའི་ཁྱེད་དཔྱག་པ་ཐོ་བ་སོགས་ཁྱོད་རན་འགའ་ཞིག་གིས།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོད་པོ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་རྒྱལ་དང་། དཀར་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་བྱི་འདི་ཕྱ་
 ག་གཉིས་བཅུག་སྡེ་གཤིན་ནས་བསྐྱབ་པ། མོ་སྤེའི་མིང་ནས་པོས། ཁྱོད་གཉིས་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་
 རྒྱུ་ཁྱེད་རང་གི་མཚོད་རྟེན་ལ་སྒྲོར་བ་གྱིས་ཞིག་ཅིས་ཁྱོད་ཅེན་པོས་བཛོད་ནས། མེས་མ་ཅན་གསེད་དུ་
 བཅུག བ་ཕྱིན་པས་བྱི་ལ་གཉིས་གོ་མས་ནས་རི་རྩར་བསྐྱབ་པ་བཞིན་བྱེད་པར་གྱུར་ཆོ། རྒྱལ་པོ་ལ་
 དག་བཅོམ་བསད་པའི་འགྱོད་པ་མང་དེ་མི་དགོས་ཀྱི། ལུ་རྒྱ་ལ་ན་དག་བཅོམ་པ་ག་ལ་ཐོབ། དཔེར་
 རན། ཁྱོད་པོ་རྒྱལ་དང་། དཀར་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཐེར་བ་དང་འདྲ། དོན་དུ་དེ་གཉིས་སོ་སྤེའི་
 མཚོད་རྟེན་གྱི་ནང་ན་བྱི་ལར་སྐྱེས་ནས་མེས་མ་ཅན་གྱི་སྒོ་གཙོད་ཅིང་ག་ཆ་བའདུག །དེ་འདྲའི་དག་
 བཅོམ་ག་ལ་འོང་། རྒྱལ་པོ་ཐུགས་ཡིད་མི་ཆེས་ན་མངོན་སུམ་དུ་གཞིགས་པས་ཆོག་པ་འདུག །ཅིས་
 སྐྱུ་པས། རྒྱལ་པོ་གཙོག་ཕྱད་ཅན་ཐོ་ཆོས་དུ་གྱུར་ནས་གཞིགས་སུ་ཕྱིན་པས་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་བོ་ཀྱན་གང་
 འདུས་ཏེ། ཁྱོད་རན་དེ་དག་གིས། རྒྱལ་དང་། དཀར་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནས་པོས་པས་མཚོད་རྟེན་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱི་ལ་རེ་ཉུག་ཉུག་འཐོན་པར། ཁྱེད་གཉིས་དག་བཅོམ་པ་རྒྱལ་དང་། དཀར་རྒྱལ་
 གཉིས་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་གི་མཚོད་རྟེན་ལ་སྒྲོར་བ་གྱིས་ཞིག་ཅིས་བཛོད་པས། བྱི་ལ་གཉིས་པོས་རྒྱགས་
 རས་བསྒྲོར་བ་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་ཐོ་ཆོས་ཁིང་ལོག་རྩར་
 གུར། རེ་འཇིག་རྟེན་ན་མི་གཡོ་སྐྱུ་དུང་འབྲུལ་ཅན་གྱིས་མགོ་བསྒྲོར་ན་སུ་ཡང་འཆོལ་མི་ཁྱིད་ལ། བསྐྱབས་
 པས་ཤེས་པ་བྱོལ་སོང་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་འཕགས་པ་ཀ་རྒྱ་ལ་ན་དང་། དག་སྒོར་
 མ་རི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་བརྟེན་བཀུར་མ་བྱས། ཁྱོད་རན་རྩམས་ཀྱིས་དག་སྒོར་མགོ་རིལ་འོང་ན་རི་རྩར་
 བུ་ཁྱེས་པས། དེ་ལ་ཐལ་བ་ཐོབ་ཅིག་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཐུག་དར་བྱས་པའི་ཐལ་བ་མང་དུ་བསགས་
 རས། རྒྱ་རྒྱ་ལ་ན་ཐལ་བས་གཡོགས། འཕགས་པས་ཁང་བཟང་སྐྱལ་ནས་བཞུགས། ཁྱོད་པོ་ཉི་དུ་

ཀ་དང་། རྩེ་རུ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་རྩིག་སྤྱོད་འདི་བརྟེན་ན་བདག་ཅག་ཀྱང་རྩིག་པས་གོས་པ་འདུག །འཕགས་
 པ་ཤྱོད་ཀྱང་པོ་བརྒྱལ་བས་རྩིག་ཅན་འདི་སྤྱོད་ས་ལ་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་ཞུ་བས་པས། འཕགས་པས་
 གསུངས་པ། དེ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་འདིར་ཉིན་དང་པོ་ལ་རྒྱུང་དམར་ལངས། ཉིན་གཉིས་པ་ལ་མེ་ཏོག་གི་
 ཆར་། རྩིག་སུམ་པ་ལ་གོས་ཀྱི་ཆར། བཞི་པ་ལ་དངུལ་ཡི་ཆར། ལུ་པ་ལ་གསེར་གྱི་ཆར། རྩག་པ་ལ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཆར། ཉིན་བདུན་པ་ལ་རྩལ་གྱི་ཆར་བབས་ནས་རྒྱལ་ཁྲོན་རྩིག་ཅན་གཉིན་ཅ་ལག་བཅས་
 འཕུང་བར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཁྲོན་ཤྱོད་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་པ་ཇི་དགོས་ཡོངས་ལ་བྱོས་ཤིག་
 གསུངས་པ་བཞིན་ཆར་ནམས་རིམ་པས་བབས། ཉིན་རྩག་པར་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་ནས་ཁྲོན་པོ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཅི་འདྲིང་ཐུངས་ཏེ། དེ་རུ་ཀའི་བུ་སྤྱོ་སངས་ཅན་ཞེས་པ་འཕགས་པའི་ཉེ་གནས་སུ་ཕུལ། དེ་
 བཞིན་རྩེ་རུ་ཀའི་བུ་མོ་སྤྱོ་སངས་ཅན་མ་ཞེས་པ་དགེ་སློང་མ་རི་མ་ལ་ཕུལ། ཁྲོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཟུང་སྟེ་
 གསང་སྒྲབས་སུ་སྟོ་ཤྱོགས་ལ་བྱོས་ཕྱིན། མོ་མོས་ཡུལ་རེ་བཟུང་བ་དེ་རུ་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། རྩེ་རུ་
 ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་པ་གཉིས་ཆགས། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཁྲོན་པོའི་བུ་འབྱེར་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་
 ནས་བཅུན་མོ་ཀ་རི་ཏའི་ཡུལ་གའི་འཕྲུལ་སུ་བྱོན་ནས་ཡུལ་དེ་ཆོས་དང་བདེ་བ་ལ་བཀོད། དགེ་སློང་
 མ་རི་མས་ཁྲོན་པོའི་བུ་མོ་འབྲིང་ནས་གདངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀ་ཏྲ་ཡ་ན་པོག་
 ཀ་ན་ཀ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱིན། མ་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་བདེན་པ་ལ་བཀོད། གའི་འཕྲུལ་ནས་དེར་ཁྲོན་
 པོའི་བུ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས། དེར་ཀ་ཏྲ་ཡ་ན་པོ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་བཞེངས། འཕགས་པ་མཉན་ཡོད་དུ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་འཁོད་དེ་ཡིད་དག་འཁོང་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ན་པོའི་བུ་དང་བཅས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 ནམས་ཞུས་པས། དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ཞུས་པས། བཀའ་རྒྱལ་པ། སྟོན་ཀར་པ་ཏེ་དང་ཉེ་
 བའི་ནགས་ཆལ་དུ། རྩེན་པ་རྩག་པོའི་ཞགས་པ་ཞེས་པས་རི་དྲགས་ལ་གལ་དང་། རྒྱ་དང་། ཞགས་
 པ་མང་པོ་བཅུག་ནས་བཞག། དེར་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་བྱོན་པས་དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་རི་དྲགས་ལ་
 གནོད་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཆེ་རྩེན་པ་བྱུང་ནས་ཁྲིམ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་དུག་མདའ་རྒྱབ་ནས་བསད།
 དེ་ཁྲོ་བ་དང་ཟུག་རུ་མེད་པར་གཤེགས་པ་མཐོང་བས་རྩེན་པ་དད་ཅིང་འཁྱོད་པ་རྩག་པོས་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རུས་ནམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཏེ། རྩག་དུ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་ཞིང་
 འཁྱོད་བཀགས་དག་པོ་བྱས། རྩེན་པ་དེའི་སྟེ་བཞི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ན་པོ་ཡིན་ཅིང་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུག་མཆོད་
 དང་། རྩེ་འཁྱོད་བཀགས་བྱས་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། རང་སངས་རྒྱས་བསད་པས་སྟེ་བ་མང་པོར་
 གཞན་གྱི་བསད་ནས་འཆི་བ་ཡིན། བྱིས་བདག་ཀྱང་ཀར་གནས་པ་ནོར་འབྲུ་རྒྱས་པ་དག་འཕོ་ཞེས་པ་

ལ་བུ་མོ་རྒྱལ་པོ་འི་མི་ཞིས་ཡོད་པ་འདོད་པ་གཡོ་བས་བག་མར་འགྲོ་འདོད་ཀྱང་སྤོང་བ་མེད་པ་ལུས་
 པར་དུ་རྒྱལ་ཞིག་བུ་མོ་དེས་འཕྲུག་དར་གྱི་རྩལ་རང་སངས་རྒྱལ་ཤིག་གི་དབུ་ལ་སྒར་མོས་གཏོར་བས།
 དེའི་ཉིན་བུ་མོ་བག་མར་སྤོང་མི་བྱུང་། མོའི་བསམ་པར་རང་སངས་རྒྱལ་ལ་ཐལ་བ་གཏོར་པའི་ཕན་
 ཡོན་ཡིན་པར་བསམ། དེའི་རྒྱ་མཚན་མིང་པོ་གཏམ་སྒྲིགས་ལ་བཤད་པས། དེ་དང་ཁྱིམ་བདག་མཁས་
 པ་དང་། སད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ནི་སྤྱོད་འབྲས་ཐོས་པའི་རྗེས་ལ་ཡིག་གཟུགས་བྱུང་བ་ལྟར་སྟབས་
 འགྲེགས་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱལ་ལ་ཐལ་བ་བཏབ་པ་བྱུང་བ་མིན། དེ་ནི་མི་རུང་ཞེས་ངན་སྦྱོང་བ་སྒྲིག་
 པར་བྱས་པས་ཁྱིམ་བདག་དེ་གཉིས་སྒྲོན་པོ་དེ་རུ་ཀ་དང་། རྟེ་རུ་ཀར་སྒྲེས་ཤིང་། མིང་པོ་དེ་ཀ་ཀྱ་ཡ་
 ན་ཡིན། བུ་མོ་དེ་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལུན་ཅན་དུ་སྒྲེས་པའོ། །དེ་ན་མི་བསྐྱུན་སྒྲེ་པོའི་ཆོག་ལ་ཉོག་དུའོ་
 མེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དག་མེད་པ་དང་། གཏམ་དང་བྱ་བ་ཀྱན་ལ་ཉོག་དུའོ་ཡང་དག་བྱས་པའི་སྒྲ་
 མ་དང་། ལེགས་བྲས་ལས་ལྷག་པའི་གཉེན་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་ལས་འབྲས་སྒྲང་
 ཏོར་གྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལྷ་རྩལ་ནི་ཉོགས་པ་བཟོད་
 པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་ཞིག་ཅིག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་ཞིག་གཉིས་པ། མཁས་པའི་ཉོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གྱི་ཀྱན་དགའ་རྩ་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་། མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་
 བདག་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་ཕུག་པ་ཞིག་ལ། བུ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་ལྷན་པ་ལེགས་
 པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ། ཉན་ཏུ་གྲགས་པ་དང་ལྷན་པ། སྒྲེས་པ་ཅམ་ནས་ནོར་ནམས་རབ་རྩུ་འཕེལ་
 པར་དུ་བྱེས་པ་ནས་ལྷ་འི་བྱ་སྟོན་དགེ་སྤྱོད་ནམས་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པ། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཟས་དང་
 སྟོན་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་སྤྱི་ལོ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་བསྐྱང་བྱ་སྤོང་བྱེད་དབུ་
 པོར་མཉམ་དུ་སོང་། སྒྲེ་པོ་ནམས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྤྱོད་ནམས་འཛོལ་མི་རྟོག་པས། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཁས་པ་པོས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་ཆས་ཤིང་། གསེར་གྱི་འབྲེང་བས་རྒྱན་པའི་རྩ་
 ལ་ཞིན་ནས་ཕྱིན་པར། དགེ་སྤྱོད་གཡོ་ཅན་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས་སྒྲེས་པ། སྤོང་བ་པོའི་དཔག་བསམ་
 གྱི་ཤིང་ལྷ་བྱེད་ལ་བདག་ཅག་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་བསམ་པ་གཏད་ནས་འོང་བ་ཡིན། བྱེད་ཀྱིས་མོད་ན་བདག་
 ཅག་རེ་རེར་གོས་དང་། རྒྱན་རེ་རེ་དུ་ལྷ་ཉིད་དུ་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྒྲེས་པས། མཁས་པ་ནི་
 ཉལ་ས་བབས་ཏེ་དེ་ནམས་ལེགས་པར་མཛོད་ཅིང་བསམ་པ། བདག་འདི་ནས་ལོག་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྱི་ཞལ་མ་མཐོང་ཞིང་གསུང་གི་བདུན་ཅི་འབྱུང་བའི་གོགས་སུ་འབྱུང་བས་དེ་བདག་གིས་མི་བཟོད་ལ།
 སློང་བའི་ནམས་ལ་མ་ཐྱིན་པར་ཐིན་ན་རང་གི་བྲགས་པ་ཉམས་ཤིང་ཚུལ་མ་ཡིན། རི་རྩར་བྱ་རྩམ་
 པའི་ཆོ། ལུང་གྱི་ལྷ་པོ་རྩལ་མ་ས་གཞི་བཟོད་ནས་འཛོན། བྱིད་གྱི་ཐྱིན་པའི་ཐོགས་བདག་གིས་བུ་
 ཞེས་སློང་བའི་ནམས་ལ་གོས་ཀྱིན་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐྱིན། དེ་ནས་མཁས་པ་དང་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པར།
 དེ་བཞིན་གསལ་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་མ་ཡིན་སྟེ། དགེ་སློང་ནམས་
 དང་རྩན་ཅིག་ཏུ་ཐིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་མཇལ་བས། ཞབས་ལ་སྤྱི་པོས་བདུན་ཅིར་ཞབས་
 ཏུང་ཏུ་དོ་གལ་སྒྲོའོད་རབ་འབར་སྤངས་ནས་འཁོད་པ་ལ་རྒྱལ་བས་ཆོས་གསུངས་པས། དེ་དག་འཛིག་
 ཆོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཉི་ཤོ་ཕྱག་ནས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་ཕྱག་བྲས་ཏེ་སོང་། གཞིན་ཏུ་
 མཁས་པ་ལ་རྒྱལ་བས་དབྱེས་ཤིང་གསུངས་པ། བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལེགས་བྲས་དང་དཔལ་
 འབྱོར་བྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་སློང་ནམས་ལ་ཆས་རྒྱར་ནས་སུ་གི་དང་བྲལ་བར་
 མཛོད་གསུངས་པས། མཁས་པ་དག་འཛིང་དུལ་བ། སློབ། དང་བས་དེ་བཞིན་ཞུ་བར་ཁས་སྒྲངས།
 རང་གི་བྱིས་ཏུ་སོང་ནས་དགེ་སློང་བརྒྱ་ཕྱག་ཐུང་དང་བཅུ་གཉིས་མོགས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་རྒྱལ་
 པོ་ལ་པོས་པའི་བསྟེན་བཀུར་མ་ཆག་པར་བུལ། གཞན་ཡང་བསྐྱར་བྱ་སློང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དབུལ་བ་
 དང་བྲལ་བ་ཐྱིན། ཉམ་ཐག་སྤོང་རྩེའི་ཡུལ་ནམས་ལ་བཅུ་བས་ཆས་རྩལ་པར་ཐྱིན། ལྷག་མ་མེས་ས་
 འབྱུངས་པ་ནམས་ཀྱང་སྤོང་རྩེས་བཅུལ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་བྱིན་ནས་དབུལ་བ་དང་བྲལ་བར་བྲས་
 པས། ཁ་མི་དེ་དག་ལ་རིན་ཆེན་ཐམས་ཅད་སོལ་བའི་ཕྱང་པོར་གྱུར་པས་དེ་དག་གིས་སྟེས་པ། མཁས་
 པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱིན་པས་སྐད་ཅིག་ལ་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་ཞིང་མཐོན་པོར་གྱུར་
 ཀྱང་། ཁ་མི་དག་མིན་ནས། ལྷ་མ་རི་རྩར་ཡང་། སྐད་ཅིག་ལ་སོལ་ཕྱང་ཏུ་གྱུར་ན་བདག་ཅག་ཉམ་
 པར་བྲས་སོ་ཆེར་བར། མཁས་པས་ལུས་ཅན་ནམས་ནི་དོའི་རང་བཞིན་མི་ནམས་ཀྱི་ནོར་བུའི་སྐལ་བ་
 ཡིན་ཀྱང་། བྱིད་རང་ནམས་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་སོལ་ཕྱང་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་བདག་གིས་
 ཆས་ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་གྱུ་ཞོམ་པ་ཐྱིན་གྱི། དེ་དག་དང་བ་དང་གྱུས་པས་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་
 པ་ལ་མཆོད་ཅིང་། མཐུག་ཏུ་བདག་ཅག་དབུལ་བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱབས་ནས། ཡོ་
 བྱད་ནམས་ཐྱིན་པས་དེ་དག་གི་ཉིན་གཅིག་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་མཆོད་ཅིང་སྟོན་ལས་བཏབ་པས། དེ་
 དག་གི་མདུན་ན་ཡོད་པའི་སོལ་ཕྱང་ནམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་པོར་གྱུར། མཁས་པའི་བྱིས་ནང་ཐམས་
 ཅད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆས་ནོར་གྱི་གཉེར་མི་ཆད་པས་གང་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཐྱིན་པ་ལྷར་བཞིན་ཆག་

མེད་དུ་བཏང་། རྣམ་པ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཅད་ཀྱི་དུག་ཆ་རེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་
 བས། དེ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱར་པོར་གྱུར། དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ནས་རྣམ་པའི་གཏེར་འདི་དག་གཞིན་
 ཉུ་མཁས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལོ། ཞེས་གྲགས་པ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གསན། དེ་ནས་གཞིན་
 ཉུ་མཁས་པ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ་བདག་གིས་དབུལ་བ་རྣམས་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱངས། པོངས་པ་རྣམས་རྣམ་
 ཀྱིས་བསྐྱངས། ཁ་ཉེན་རྣམས་ལ་སྐབས་དང་ཐོགས་སུ་བྱས་ཀྱང་འདི་དག་ལ་འཕྱོར་པ་དང་ལྷན་པའི་
 དུས་ནི་མི་འདུག རྣམ་པོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། འཁོར་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་པོ་མེད། རང་ལུས་
 འབད་དེ་གསོས་ཀྱང་མི་དག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་སྟེ་མ་ནས། ཁྱིམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མཆོད་སྟེ་
 དུ་བཏང་ནས། རང་ཉིད་ཁང་ཁྱིམ་ཆུང་དུ་དམན་པ་ཞིག་དུ་བཟང་། ས་ལ་བདག་ནི་ཁྱིམ་གྱི་པོངས་
 སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་པོ་མི་འདུག་པས། རྣམས་དཔེན་པར་རབ་དུ་འབྱུང་བས་གནད་བར་མཛོད་ཅིག་
 ཅས་སྟེ་པས། ཁོ་རང་གི་ཡབ་བུ་ལ་ཆགས་ཀྱང་། དེ་སློབ་དཔན་པས་མི་བསྟོན་སྟེ་གནད་བཞུགས།
 དེ་ནས་ལྷ་མོའི་བུའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། ལྷ་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ནས་ལྷ་མོའི་བུའི་
 ཉེ་གནས་བྱས། བསོད་སྟོམས་སུ་རྒྱ་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ་མ་དུ་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣ་སྟེ་ཆོགས་གསུལ་ཏེ་
 ཞིང་ནས་ཞིང་ལ་རྒྱ་འདྲེན་པ་མཛོད་ནས་ལ་མཆོད་ཞིང་འདི་ལྟར་བསམ། ཀྱེ་མ། སེམས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་
 རྣམས་ཀྱང་རྣ་ལ་དངས་ནས་གང་འདོད་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་འདུག །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
 འདི་བཅོས་དཀའ་བ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ཞིང་ཕྱིན་པས། ཡང་ལས་དུ་མདའ་མཁན་ཞིག་མདའ་སྤོང་ནས་དྲང་
 པོར་བསྐྱང་བ་མཛོད། ཡང་བསམ་པ། མདའ་སེམས་མེད་འདི་དག་བསྐྱང་ན་དྲང་པོར་འགྱུར་བ་འདུག
 ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འགྲོག་པོ་འདི་འཁོར་པའི་གདུང་བས་ཀྱང་སྤོང་མི་བྱུང་བ་ཅི་སྟེ་པ་བྱུང་། ཡང་
 ཤིང་མཁན་ཞིག་གིས་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ལོགས་པར་བཅོས་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ལས་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱས་པ་མཛོད་
 བས་འདི་ལྟར་བསམ། སེམས་མེད་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་བཞོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་འདོད་ཀྱི་ལས་
 བྱེད་པ་འདུག །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འདི་བཅོས་སུ་དཀའ་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཅི་སྟེ་ཞིང་།
 ལྷ་མོའི་བུའི་ལུ་ཟས་རྣམས་སྤྱར། རངས་པར་པ་དང་བུ་བཞིན་བག་པོ་བསམ་པར་ལྷས་པ། སློབ་དཔོན།
 དེ་རིང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསོད་སྟོམས་ལ་གསེགས་པར་ལ། བདག་གིས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྟན་པའི་
 ཆོས་ཡིད་ལ་བསམ་པར་བྱ་ལྷས་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་བཞིན་གནད་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁང་
 རྒྱགས་སུ་བཞག་ནས་བྱོན། མཁས་པས་དེ་ལུ་ལུས་གཡོ་མེད་སྤྱི་ཀྱང་དྲང་པོར་བྱས། དན་པ་མཛོད་
 དུ་བྱས་ནས་རང་གི་ཆོས་ལ་བསམ་ཞིང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོ། མ་དང་མི་དང་རྒྱ་མཛོར་

བཅས་པའི་འཛིན་ཏེན་རབ་རྒྱ་གཡོས། དེར་དེས་འབྲས་བུ་མུར་དུ་ཐོབ་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཤེས་ནས་ནི་
 མ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་པར་ཆད་བསྐྱང་བར་བསྐྱོས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ཅ་ཡོངས་སུ་
 སློན་ཅིང་མུར་དུ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་འདུག་ཀྱང་། ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་འཕྲོར་གཏམ་དང་གཡེང་བ་
 བྱང་ན་པར་ཆད་དུ་འགྲོ་བར་མཆིན་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་ཕྱོན་ན་སྒྲོ་བདུངས་པས་ཁོང་གི་བསམ་གཏན་ལ་
 གནོད་དོགས། སངས་རྒྱས་རང་དེ་མ་ཐག་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱོན་ཏེ་ལུས་འགྲུལ་མི་ཤེས་ཤིང་། །དག་
 སྒྲུ་མི་ཐུབ་པར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས། མཁས་པ་ནི་རྒྱུད་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ། དེའི་
 རྒྱུད་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེའི་རྒྱུད་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ། དེ་ནས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་གཏམ་གསུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རང་གནས་སུ་ཕྱོན། ལྷ་
 རིའི་བྱ་དེར་ཕྱོན་པས་རང་གི་སྒྲོབ་མ་ནི་སྤྲེད་པའི་འཆིང་བ་ལས་ཁོ་ལ་ཁྲིང་ཐར་པ་ཐོབ་པ། ཉི་མ་ལྟར་
 འབར་བ་མཐོང་ནས། དུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོད་བཞི་བརྒྱ་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་
 པས་ཀུན་ལ་གྲགས། དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་ལུས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྒྲོན་སྒྲུར་རྒྱ་མིར་སངས་
 རྒྱས་འོད་སྐྱེད་དག་སྒྲོང་སྒྲོང་ལྷག་ནི་བྱ་དང་བཅས་པ། སྒྲོང་ཁྲིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དད་པས་གཙང་མའི་
 ཡོངས་སྒྲིད་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་རི་རྟེན་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཞུགས། བྱིས་བདག་
 དང་འཕྲོར་མཚོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་གི་བྱིས་དུ་ཕེབས་པ། མི་དབུལ་པོ་མིང་ལ་ཡང་དབུལ་པོ་ཟེར་
 བ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། དབུགས་འཚངས་ཤིང་བསམས་པ། ཤིན་ཏུ་དབུལ་བས་དག་བའི་བྱ་བ་གཅིག་
 ཀྱང་བྱེད་རྒྱ་མེད། དག་སྒྲོང་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞུ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་སྒྲུམ་ཞིང་ཡི་
 ལྷག་པའི་ཆོ། དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས། དབུལ་པོ་ལ་དག་བ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུས་པ། དབུལ་
 པོ་བྱེད་དག་སྒྲོང་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱེད་པ། ད་ལྟོ་ནིར་གྱིས་དབུལ་ཀྱང་སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་
 དག་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དག་སྒྲོང་གཅིག་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཅིས་ཀྱང་ཞུ་དགོས་གསུངས་པས། དབུལ་
 པོ་ནི་མདའ་ལྷག་པའི་ལྷག་རུ་ཡོད་པ་སྒྲར་ཡང་ནན་གྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་བདག་ལ་ཞལ་ཟས་
 མ་འཕྲོར་པས་བཀྲེས་པོངས་ཀྱིས་ཉམ་ཐག །ཁ་ཞན། དབང་རྒྱུད། ཆོག་མི་བཙུན། ཀུན་ལས་ཞན་
 པས་ཡི་ལྷག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས། ཡང་སྒྲུས་པ། འབད་པས་སྐྱབ་ན་ཟས་ནོར་རུང་ཟད་ཐོབ་མོད།
 དེས་འཕགས་པ་མཚོད་ན་དོན་དང་ལྡན་གསུངས་པས། དབུལ་པོས་དཀའ་ལས་ལ་མ་བཅིས་པར་ཤིང་
 བཅད་ནས་བཅོངས་པས་རིན་ཆ་ཤས་ཐོབ། དེ་བཞིན་དབུལ་པོས་ཀྱང་གཞན་གྱི་འབྲས་སྐབས་པ་ལ་
 སྒྲ་བརྒན་ཆ་ཤས་ཐོབ། དེ་ལས་ཆ་ཤས་གཅིག་རྗེ་པོ་ལ་ལུལ། དག་སྒྲོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཅི་སྐབ་ཞིག་

འབྲུལ་བར་བརྩམས་པས། བསམ་པ་དག་པ་དེ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་དེའི་གྲོགས་བྱས་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་གཟུགས་
མ་བརྟན་པར། ལྡེའི་བཟའ་བ་ཁ་དོག་དྲི་རོ་དང་ལྡན་པ་བསྐྱབས་པས། དབྱུང་པོས་དག་སྤོང་གཅིག་
ཀྱང་མ་རྟོན་པར་ཕྱག་པོ་རྣམས་བསོད་ནམས་གསོག་དུས་དག་སྤོང་མང་དུ་འབྱོར་ཞིང་། བདག་ལ་གཅིག་
ཅུམ་མགྲོན་དུ་མི་རྟོན་པ་བསམ་འཆི་བར་བརྩམས་པས་སངས་རྒྱུ་འོད་སྤང་གིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཁྱེན་
ཏེ་ཞལ་ཟས་བསྐྱངས་པས། རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞལ་ཟས་བདག་གིས་འབྲུལ་ཞེས་པ་གསོལ་བ་
བཏབ་ཀྱང་དབྱུང་པོས་ད་ལན་བདག་གི་སྒྲོར་ཕེབས་པས་ཞལ་ཟས་བདག་གིས་འབྲུལ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་
ཁས་མ་སྐྱངས་པར་སངས་རྒྱུ་མཆོད་དེ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ། བདག་ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་ཡང་དག་ཇོགས་
ཤིང་དབྱུང་བ་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད། འོད་སྤང་རང་གནས་སྤྱག་ཤེགས་ཤིང་། ལྡན་དབང་
མཐོ་རིས་སྤྱོད་པའི་ཆོ་དབྱུང་པོའི་བྱིས་ལྡེའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གང་། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཕེག་
ཀམ་ལ་བཀའ་བསྒྲོས་ཏེ། དབྱུང་པོའི་བྱིས་དུ་སྤྱོད་ཆལ་མཛེས་པ་རིན་ཆེན་ཀུ་བས་བརྒྱན་པ། དེ་མ་
མེད་པའི་ཁང་བཟང་བྱས། དེར་དབྱུང་པོས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱུ་འོད་སྤང་དག་སྤོང་ཐམས་
ཅད་དང་བཅས་འབྱོར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་རབ་དུ་མཆོད། སྤར་བྱིས་གྱི་ཕུད་མེད་བཀྲེས་སྒྲིམ་གྱིས་
རིད་ཅིང་བུ་ཆ་ལྟོགས་པས་དུ་ལ། སྤོང་བ་རྣམས་གྱིས་སྒྲིམ་པར། ཁྱི་རྣམ་བན་རུལ་ཁྲིད་ནས་སྤྱང་བུ་སྒྲོག་
ཅིང་ཐབ་དུ་བྱི་པའི་ཆར་བཅའ། དུ་འཕྲོད་འདོན། ལས་བྱ་ཐབས་གཞན་ནི་མེད་པ་དེ། རིས་སྤྱད་པལ་
འབྱོར་རྒྱལ་པོའང་སྒྲོན་པའི་གནས་སྤྱ་གྱུར་པ་ནས་སྒྲིན་པའི་མཐུ་བདུད་ཅི་ལྟར་སྤོང་བའི་དབྱུང་པོ་དེ་
ནི་ད་ལྟེ་མཁས་པ་འདིར་སྒྲིམ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་ལས་འབྲས་གྱི་ཆོས་བརྟན་པའོ། མཛད་
བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། མཁས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་
པའོ། །

ཡལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་པ། གསེར་མདོག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་དག་པའི་འཁོར་ཆོགས་རྣམས་ལ་དག་པའི་
ཆོས་སྒྲིན་པའི་ཆོ་སྤྱང་གསུངས་ཏེ། སྒྲོན་སྒྲེ་རྒྱ་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་དུས་སྤྱོད་ཁྲིར་གསེར་
ཞེས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་གནས་ལྟ་བུར། སྤོ་བྱང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅན་འགྲོ་
པའི་འབྲེན་པར་འོས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཛེས་པ། མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་རྒྱ་བདེ་པའི་
བྱ་བ་ཁོ་ན་སྤོང་ལ་བཟུང་བ་ཞིག་བྱུང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་སྤོང་ཁྲིར་དེར་ཆར་མེད་

པས་ས་ཐམས་ཅད་ཚད་པས་གདུངས་ཏེ་མིན་ཏུ་ཉམས་མི་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ནི་ཐུགས་
 མིན་ཏུ་ལ་བདེ་བར་སྒྲོན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་ཚོགས་པར་སྐྱས་པ། བདག་གིས་སྐྱེ་བྱ་ཉམས་འབད་པས་བསྐྱངས་
 གྱང་། རྩེ་མེད་པ་འདི་བཅོས་པའི་ཐབས་གང་གིས་གྱང་མ་འབྱུག། སྐྱེ་བྱ་ཉམས་ལ་ཕན་པ་མེད་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཅི་ཕྱེད། དེ་བས་བདག་གི་མཛོད་དང་བར་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བྱ་ཉམས་ལ་ཕན་པ་བདགས་
 པར་བྱ་རིགས་སོ་གསུངས་ནས། བར་མཛོད་ཐམས་ཅད་སྐྱིན་པར་བཏང་། ལུ་གེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡུན་རིང་
 བས་མ་ཐར། རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་ཐས་མི་གཅིག་ལ་ཐ་ཐེབས་གཅིག་ཡོང་བ་ཙམ་ལས་མ་ལུས། དེའི་
 ཆོ་ནམ་མཁའ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་གཅིག་བབས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐས་བསྐྱངས་པས། རྒྱལ་པོས་བདག་
 སྐྱོག་འཛོལ་པའི་ཐས་ཀྱི་ལྷག་མ་འདི་ལས་མེད་གྱང་། རབ་ཏུ་དང་བས་ཅིས་གྱང་འབུལ་ཞེས་ཐས་ཀྱི་བསྐྱེན་
 བཀྱར་ལྷག་མ་མེད་པར་ལུ། རང་སངས་རྒྱས་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱིང་སྤྱོད་བས་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་
 བསྐྱེད་བསྐྱགས་བཛོད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་གསེགས་པའི་ཆོ། ནམ་མཁའ་ཚུ་རིས་ཅན་གྱི་སྤྱིན་གྱི་འཕྲོ་
 བར་བཏུ་གཡོས་ཏེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པས་ཁ་ཐས་ཀྱི་ཆར་པ་བབས། དེའི་
 འོག་ཏུ་འབྱུང་གས་ལ་སོགས་ཡོངས་སྤྱིད་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་བབས། དེ་ནས་རིས་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཆོགས་
 ཀྱི་ཆར་བབས། རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ནི་རྒྱལ་ཁག་གུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་གྱུར། སྐྱེ་བྱ་
 མཐའ་དབུས་སྐྱོགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོག་བསྐྱང་བའི་གཞན་དོན་འབད་པས་སྐྱབ་པ་ལ་དམ་པའི་སྤྱིད་ཚུ་ལ་མངོས་
 ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ཉམས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། སྤྱིན་པའི་ཆོས་སྐྱོར་
 རོ། རྩེ་མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གསེར་མདོག་གི་དོགས་པ་བཛོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་
 ཞེ་གསུམ་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་པ། གསེར་གྱི་ལག་པའི་དོགས་པ་བཛོད་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་ཕྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ། མནན་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་ལྷའི་སྟེ་
 ཞེས་པར་བྱ་གསེར་གྱི་ལག་པ་བྱ་བ། ལག་པ་གཉིས་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། སྤྱི་རྩི་རེ་བཞིན་ལག་པ་
 རེ་ནས་དདུལ་འབུམ་ཐུག་རེ་སྟེ་ཞིང་། དེ་སྤྱིང་བའི་ཉམས་ལ་ཅི་འདོད་སྟེར་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་
 ལྷ་བྱར་གྱུར། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་སྟེས་ཏེ་རྒྱལ་ཕྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་
 ལ་ཐུག་འཚལ་ཞིང་འཁོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏང་བས། ཀུན་སྤོངས་ཀྱི་རབ་རིབ་སངས་
 ཤིང་། རྩི་མའི་འོད་ཀྱིས་པོ་རྒྱས་པ་ལྷར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤིང་རྩི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བག་ཆགས་

སང་ནས་གསེལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་སྤྲོས་དང་། ལང་ཆོ་གཞན་པ་དང་།
 དཔལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒོལ་ལྟར་གཡོ་བ་ལགས་ན། བདག་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཞི་བ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་དུ་གསེལ། ཁྱས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་མ་ཐག་སྤྲོམ་པ་ཐོབ་
 རས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཤིང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ། དེའི་དོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བར་མཛོང་
 རས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོན་བྱུང་ཁྱས་པས། བཀའ་ལྟལ་པ། སྤྲོན་ལྟར་ཁུ་སིར་སངས་རྒྱས་འོད་
 སྤང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་ལ་རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་རྟེན་ཤིན་ཏུ་
 མཐོ་བ་ནས་མཁར་སྟེག་པ་ལྟ་བུ་བཞེངས་ཏེ། མཆོད་པ་འཛིན་པའི་བཟོ་བོ་ཀན་ཏུ་ལ་ཞེས་པས་བཀོད་
 པའི་རྒྱན་དུ་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་བྱས་པས་ད་ལྟ་གསེར་གྱི་ལག་པ་འདི་སྟེས་སོ། ཞེས་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གསེར་གྱི་ལག་པའི་རྟོགས་
 པ་བཅོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ཞེ་བཞི་པོ། ॥

ཡལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལ། མ་སྟེས་དགས་ལ་བསད་པའི་རྟོགས་པ་བཅོད་པ།
 ༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རི་བོ་བྱ་ཆོད་ལུང་པོའི་དོས་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོ། རྒྱལ་
 པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྲོད་པོ་ཞི་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱམས་པས། བྱ་མ་སྟེས་དགས་ལྟར་མནོ་བ་བཞིན་བྱེད་དུ་འཇུག་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱ་ཞི་གྲགས་པོ་ངན་པ་སྟེག་ཅན་ལྟས་བྱིན་གྱིས་གྲོས་ཤི་ལྟར་བསྐབས་པ་བཞིན་བྱེད་པས།
 ལྟམས་ཤིག་ཡབ་ཀྱི་སྐས་མ་སྟེས་དགས་ལ། ཆོན་འབངས་སོགས་སྟེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་རྩལ་མོ་མ་བྱེད་པར་བྱམས་
 པས་སློངས་གསུངས་པར། བྱ་རབ་ཏུ་ཁྱོས་པ་ལ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྐྱ་མ་བརྒྱག་སྟེ། ཡབ་འདི་མ་བསད་
 ར། །སྐས་དམ་པ་བྱེད་ལ་རྒྱལ་སྲིད་དང་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་ནས་ཡང་མེ་ཡོང་ཟེར་བར་ཉན་ཏེ་བཅོན་
 ཁང་ལུན་པ་ཅན་འཛིགས་སུ་རུང་བཞིག་ཏུ་བརྒྱག། །བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་གསོད་པར་འདོད་ནས་སུ་ཡང་
 རྒྱ་འབྲལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱས་པས། ཡབ་བཀྲེས་སྒྲོམ་ཉམ་ཐག་པར་བརྒྱན་མོས་གསང་ནས་བཅོན་
 ཁང་དུ་ཟས་བསྐྱལ་བ་བྱས་ཤེས་ནས་དེ་ཡང་བསྐྱངས། ཡབ་ཞི་ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་ཤིང་སྤྲོ་ནག་རིད་ཅིང་བྱི་
 མ་ཅན་དུ་གྱུར། དེར་བཅོན་ཁང་གི་བྱི་ནས་བརྒྱན་མོ་དང་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་གིས་སྐད་གདངས་ཞན་
 པས་གདུང་བའི་སྟེ་སྟགས་ཀྱིས། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐབས་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བརྟེན་
 ཅིང་གསེལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱལ་པོའི་འོད་ཟེར་བཅོན་ཁང་གི་བྱག་པ་སྐྱ་མོ་ཞིག་ལ་ཞུགས་ནས་བཅོན་
 ཁང་ལུན་པ་མེད་ཅིང་འོད་མདངས་གསལ་བ་བྱུང་། བྱས་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་འབྲུགས་ནས་མའི་བཅོན་

ཁང་གི་ཕྱག་པ་སྤྱོད་ཡང་བཀག། ཀམ་མེད་མ་ལ་བཀའ་བསྒྲིལ་ཏེ་དཔལ་དུ་བཅེངས། ཀྱང་པ་གཉིས་
 པོ་གྲིས་བཅད། དེའི་དུས་སུ་མེན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཞིང་། ངག་ནས་སངས་
 རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་ཕྱག་འཆོལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ་ཞེས་བཤེད་པས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཛོད་
 སུམ་དུ་བྱོན། བརྒྱ་ཕྱིན་གྲིས་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། རྒྱལ་པོ། སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་
 ཅད་ཆགས་སྤང་གི་དུག་གིས་སྦྱོས་ནས། རང་རང་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག་པོ་སྦྱོང་བ་ནི་
 འཁོར་བ་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། རང་རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རང་ཐོག་
 དུ་སྐྱུད་པས་འཛད་ཀྱི། མ་སྐྱུད་པར་ལས་འཛད་པ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་བ་
 སྒྲོས་ཐོངས། སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་རང་གི་ལས་འཁོར་པའི་སྦྱོད་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག། ཁྱོད་ཀྱི་
 ལས་འདི་ཟད་པའི་མདུག་དུ་ད་ལྟ་ཉིད་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སེམས་གསོ་
 བར་མཛོད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་གནས་སུ་གཤེགས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྦྱིང་པོ་ཆོ་འཕྲོས་
 ཏེ་དེ་མ་ཐག་ནམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་རྒྱལ་པོའི་ཁྱེ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་པ་ཆོ་འཕྲོས་པ་མ་སྐྱེས་
 དཀའས་ཤེས་ནས་འགྲོད་པ་དག་པོ་སྐྱེས་ནས་པའི་ཕུར་སྐྱུངས། རྒྱལ་པ་བྱས་པ་དང་སྦྱོད་ཚུལ་ངན་པ་
 ལ་རང་གིས་རང་ལ་ཁྱེལ་ཞིང་གདུང་བས། ཀྱེ་མ་ཀྱི་དུད་ཚོངས་པ་བདག་རྒྱལ་པའི་གཡང་ལ་ཁ་བྱབ་
 དུ་སྐྱུངས། བརྟེན་ས་མེད་པ་བདག་འདྲ་བ། དཔུལ་བའི་མེས་ཐུར་དུ་བསྐྱེག་པ་བདག་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱལ་
 མཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ། ལུས་འདྲར་ཞིང་འཆི་མའང་བཅས་ཆོ་ངེས་འདོན་ཅིང་།
 རྒྱལ་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཚུགས་ཚུལ་ངན་པ་པ་བསད་པ་བདག་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱབས་དུ་གསོལ། ཞེས་
 སྐྱེ་སྐྱེགས་བཤེད་པས། བཀའ་སྐྱེལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་བསམ་གཞིག་མ་བཅུག་
 པར་རྒྱལ་ཅན་མི་བསྐྱུན་པའི་ངག་ལ་ཉན་ཏེ་རྒྱལ་པའི་ལས་ངན་རང་གིས་བྱས། དགེ་ལེགས་ཀྱི་བདུད་
 ཅི་ཉེ་བར་ཡོད་པ་རང་གི་ལག་པས་ཐུར་འཕངས། ས་སྦྱོང་དེའི་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་རང་གི་ལས་ཡིན། ད་
 ཁྱོད་ལ་ཡང་ལས་འདི་རྩ་བུ་ངེས་པར་སྦྱོང་དགོས། དགེ་རྒྱལ་གི་ལས་ནི་རང་རང་གི་དཔུལ་བར་དོ་ལ་
 རེ་མོ་བཀོད་པ་བཞིན་གནན་གྱིས་གཡོ་བ་མ་ཡིན། ད་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་པའི་ནམ་སྒྲིན་ད་ལྟ་མི་སྒྲིན་
 ཅིང་། རྒྱན་སྐྱབས་སུ་སྐྱུན་ཆོགས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་སྒྲོ་གྲོས་བསྐྱེད་ལ་ཞི་བ་ལ་མོས་པ་དང་། སྐྱེ་
 རྒྱ་བདེ་བས་འཆོ་བ་དང་། གྲོགས་ངན་སྤངས་པ་དང་། གྲོགས་དམ་པ་བརྟེན་པ་དང་། རྩར་བྱས་
 ལས་ལ་འགྲོད་པས་གདུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱེགས་པ་དང་། ཀྱན་ལ་སྐྱིན་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱོང་གི་སྦྱོན་མི་གཅང་བ་དག་པར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་པོ་

རྩོད་པའི་མེམས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཁོ་ན་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུ་འཕྲི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱན་ང་ཡང་ཡིན་པས།
 ཁོང་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོད་ཡུལ་བྱེད། དེ་ཉི་མ་རྩལ་ན་གཞན་ལ་གཟི་བྱན་མི་འབྱུང་བས།
 དེ་འདྲིམས་པ་ལ་འབད་དགོས་སྐྱེས་ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རེག་དུག་སྒྱུར་ཏེ་རང་གི་
 མེན་མོའི་རྩེ་ལ་བཟུང་ནས། བཅོམ་ཡན་འདས་ལ་གུས་གུས་ལྟར་བྱས་ནས་ཞབས་ལ་བྱུགས་ཏེ་སྒྲུ་ལུས་
 མ་ངན་པས་ཕྱག་གོ་སྐྱེས་སྟེ། སྐར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་གཉིན་ནམས་ལ་སྤྲས་པ། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་
 ལ་གདུག་པ་དང་གནོད་པའི་སྤྲིག་སྤྲི་བས། དེ་རིང་ཞབས་ལ་བདུད་དེ་ཕྱག་འཆོལ་བར་རང་རེ་འདོང་
 འི་ཞེས་གཉིན་ནམས་འབྲིད་དེ་རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་དུ་བྱིན་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་དུག་བྱུགས་པས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་བསེལ་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱང་པའི་འོག་ས་ལས་མེ་འབར་ཏེ་རྒྱང་
 པ་དགུག་ཅིང་སྐད་ཆེན་པོ་འདོན་ཁིང་བདག་ཆོག་གི་ཟེར། དེའི་སྤྲིག་པ་སྐད་ཅིག་ལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུས་བཅོམ་
 པའི་ཕྱིར་དཔུལ་བའི་མེ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྒྱུང་ངོ་། །དེར་ཀུན་ལ་མཆོན་པར་གྱུར་པ་
 ལ་བཀའ་སྒྱུ་པ་ལ། སྤྱན་གྲོང་ཁྱེར་དགེ་བའི་དབངས་སུ། རྒྱལ་པོ་ཡིད་བཟང་ལ་བྱ་བྱས་ཤེས་བྱ་བ་དང་།
 བྱས་མི་ཤེས་བྱ་བ་གཉིས་བྱུང་བར། བྱས་ཤེས་ནི་རང་གི་གོས་རྒྱན་སོགས་ཟས་ནོར་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་
 པར་གཏོང་། སྤྱན་གཞོན་པ་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱིས་པ་ནོར་བཞོས་ན་མིན་འགྲིག་ལ་ཕུ་བོ་གཅིག་པོ་ལྟེར་
 པའི་དབང་མེད་ཟེར། སྤྱིན་པ་ནམས་འཕྲོག་པར་བྱེད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤྲོ་གོས་དབངས་ཞེས་པ། བྱས་
 ཤེས་ལ་མགུ་ནས་ཁོང་རང་གི་བུ་མོ་དགེ་མ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེར་བར་བྱས།
 ཡབ་ཡིད་བཟང་ཡང་དགའ་ནས་ལེན་པར་འདོད། བྱས་ཤེས་ནི་དབུལ་འཕྲོངས་ནམས་ལ་གཏོང་ཕྱིར་
 རྒྱ་མཆོར་རིན་ཆེན་ལེན་པར་གྱུ་གཟིངས་སུ་བྱགས། གཞན་ཡང་ཆོང་པ་མང་པོ་དང་། སྤང་ཁིང་འགན་
 མེམས་ངན་ཀྱང་གསུགས་བྱས་པས་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྱུངས། འདོད་པའི་རྒྱུང་གིས་རིན་ཆེན་
 སྤོང་དུ་སྤྲེལས། ཆོང་པ་ནམས་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་འདོད་ཀྱིས་གྲུ་ཁིངས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་ས་གནི་རི་མོའི་རིན་
 པོ་ཆེ་ལྔ་བརྒྱ་བར་འཐུམས་ཏེ་རས་མས་བདུད་པ་བཅིངས་ཏེ་ལོག་ཡོང་བའི་ཆོ། རིན་ཆེན་མང་བའི་
 རྩེད་ཀྱིས་གྲུ་གུམ་པར་རྒྱང་ཆེན་པོས་གྲུ་ཞིག །བྱས་ཤེས་ཀྱིས་ཤིང་དུ་མ་བཟུང་། སྤྱན་རྒྱལ་དུ་འཁྱར་
 ནས་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྤོལ་ཐུབ་སྟེ། ངལ་དུབ་ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཆོ། སྤྱན་ངན་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་
 པའི་མེམས་དང་འཐུ་བར་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྤྲེས་ཏེ། བྱས་ཤེས་ཀྱི་མིག་གཉིས་
 ལ་མཆོན་བཅུགས། ནོར་བུ་ནམས་འཁྱེར་ནས་ཡུལ་དུ་མགྲོགས་པར་བྱིན། བྱས་ཤེས་ནི་ཉི་མ་སྤྲུ་གཅན་
 ཀྱིས་ཟིན་པ་བཞིན་སྤྱག་བསྐལ་ཁིང་། དབུལ་འཕྲོངས་ནམས་ལ་སྤྱིན་པས་རེ་བ་བསྐྱང་བར་འདོད་ཀྱང་

དེ་ན་མ་འགྲུབ། ད་ལོང་བ་བདག་འཛོལ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པས་དགོས་པ་ཅི། དེ་ནི་ནོར་ཟད་སྐྱེ་བོ་སྤང་
 ཁིང་། རྩེ་རུ་ཉིད་ཁིངས་བྲལ་ཞི་བ་སྐྱབ་པར་འོས་སོ་སྐྱམ་དལ་བྱས་ཕྱིན་པས་ཀྱལ་པོ་སྐྱོས་གྲོས་དབྱངས་
 གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བར་སྐྱབས། བ་སྤང་སྤྱོད་པའི་ཁང་པར་ཅུང་ཟད་བསྐྱད། དེར་ཀྱལ་པོའི་བུ་མོ་
 དགེ་མ་དེས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་པས་ལོང་བ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱལ་པོའི་མཚན་བཟང་པོ་དང་། སྐྱེ་
 བ་སྤང་མའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བུ་མོ་དེ་ལ་ཀྱལ་པོ་ནམས་ཀྱི་ནང་
 ནས་ཁྱོད་རང་གང་དགའ་བ་ཞིག་འདམས་ཤིག་གསུངས་པས། ལོང་བ་འབྲམས་པ་དེ་འདམས་ཞེས་
 བཞེད་པས་ཡབ་ཁྱོས་ནས། ཀྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་ལོང་སྤང་འདམས་ཞེས་བུ་མོ་ཕྱིར་བཏོན།
 དེ་ནས་བུ་མོས་ལོང་བ་སྐྱེ་ཚལ་དུ་བཞག་ནས་ཁ་ཐས་བསྐངས་ཤིང་ནག་དུ་གཡོག་ལ་བཅོན། ནམ་ཞིག་
 ཡུན་རིང་ཐས་མ་འབྱོར་བས་ལོང་བ་བཀྱས་སྒོམ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཆེ་ཀྱལ་པོའི་བུ་མོ་སྐྱབས་པས། སྐྱས་
 པར། རྩེ་རུ་ཉིད་བཞག་ཞིབ་སྤྱོད་དུ་མི་བྱེད། ཀྱལ་པོ་ཡངས་པའི་སྐྱན་ལྷན་ནམས་བཏང་ནས་ང་ལོང་བ་
 འདམས་པར། རྩེ་རུ་ཉིད་ཅན་མ་ཁྱོད་དེ་འཁྱོད་ནས་བདག་པོ་མཛེས་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྐྱས་པས།
 བུ་མོས་འདར་ཁིང་སྐྱན་པའི་ངག་གིས་སྐྱས་པ། མགོན་པོ་ཁྱོ་པའི་ཆོག་གི་མདའ་དེ་ལྟར་མ་མཛེད་ཅིག་
 དེ་ནི་ལྟར་ཤེས་ཤིང་ནག་དུ་བསྐྱོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། བདེན་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱན་ལ་གཅིག་གསལ་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཞེད་པས་སྐྱན་གཅིག་བསྐྱོན་ལྟར་རབ་དུ་གསལ་བར་གྱུར། དེ་ལ་བྱས་ཤེས་ལ་མཚན་
 ཉེ་རང་གི་བྱང་ཚུལ་ནམས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱན་རྩེ་བྱས་མི་ཤེས་ལ་འཁོན་སེམས་དང་མི་དགའ་
 པའི་ནམ་འགྱུར་ཅམ་མེད། དེ་བདེན་ན་མིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཞེད་མ་ཐག་
 སྐྱན་གཉིས་ཀ་ཤིན་དུ་གསལ་བར་གྱུར། དགེ་མ་རབ་དུ་དགའ་ནས་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་
 ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་མགྲ་ནས། བྱས་ཤེས་དང་རང་གི་བུ་མོ་རབ་དུ་མཚོད་ཅིང་བྱས་ཤེས་ཀྱིས་ཡབ་ཀྱི་
 པོ་བྱང་དུ་བྱོན་པར། ཞབས་ལ་སྐྱེ་བོས་གདུགས། དགའ་མགུལི་རངས་ཤིང་ཀྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ལ་
 བཀོད་པར། རྩེ་རུ་ཉིད་པའི་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་གཡོ་སྐྱས་རབ་དུ་དང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞབས་ལ་གདུག་ཅིང་
 སེམས་འཁྲུ་བས་གསོད་པའི་བསམ་ངན་ཡིད་ལ་སྐྱེས་པས། ཀྱི་དུད། བདག་བསྐྱེགས། བདག་བསྐྱེགས་
 ཞེས་སྐྱད་ཅིག་ལ་དཔུལ་བར་ལྷུངས། དེ་ནི་དུ་སྐྱས་ཕྱིན་འདི་ཡིན་ནོ། བྱས་ཤེས་དེ་རེ་ནི་དེ་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པས། འཁོར་ནམས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཁིང་སངས་ཀྱས་ལ་ཐེས་སུ་ཡི་
 རང་དོ། །བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྒོར་རོ། །མཛེད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བྱས་ཤེས་ཀྱི་
 ཉོགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ཞེ་དུག་པའོ། །

ཡལ་འདབས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བདུན་པ། སྤྱ་ལའི་སྤྲོང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། འབྲེམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་པོ་ཀོ་ས་ལའི་བདག་པོའི་ཚལ་ན་དགེ་སྤྲོང་གི་ཚོགས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གསུམ་པོ་རབ་དུ་དགེ་ལ་སྦྱར་བ་སྟོན་པའི་ཆོ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མཆོའི་བྱ། རྟོབས་དང་། བེན་དུ་རྟོབས་དང་། དབུགས་དང་། དབུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བཞི་དང་། སྤང་མོ་མངོན་དགའ་སྟགས་ལྷ་པོ་མོ་རྣམས་མའི་གཟུགས་སུ་སྤྱལ་ནས་ཆོས་ཉན་དུ་འདུས་པའི་ཆོ། ཀོ་སྤྱ་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ཀྱང་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་སྟེ། གདུགས་དང་རྩ་ཡལ་སྟགས་ཕྱིར་སྟོག་ནས་གསུམ་པས་རྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བར། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡུང་བ་དང་། དུག་དང་། རྩ་ལ་མོ་སྟགས་ཕྱེད་པ་ལ། ལྷའི་བྱ་བཞི་པོ་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཛིན་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྤང་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉན་པར་སྤང་མོས་བསྐྱལ་ཀྱང་ལྷའི་བདེ་བ་དང་འཕྲོར་པ་ལ་ཆགས་ནས་ཆོས་ཉན་དུ་མ་ཕྱིན། རྟོབས་འདིར་སྤང་མོས་བསྐྱལ་ནས་བྱུ་ཐུབ་པ་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་གསུམ་པས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་དང་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་བུས་པས། གསལ་རྒྱལ་ཁྲིམ་ཀྱང་འགྲམ་དུ་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་ལྟར་བུས། ཐུགས་ལ་དེ་དག་ལ་ཆད་པ་འབེབས་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོ་སྟེ། མཐར་མེས་པོར་འགྲོ་བའི་ཆོ། འབྲེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསལ་རྒྱལ་ལ་ཞལ་འཇུག་མཛད་དེ་བཀའ་ལྷལ་པ། ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཁོང་ཁྲིའི་རྩལ་གྱིས་གང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉན་ཀྱང་དགེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་རྒྱུར་དུ་འོང་འཆར་མི་ཐུབ་གསུངས་པ་དོན་གྱི་ཡང་སེམས་ལ་ཁྲི་བ་མ་སངས་པར། རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་རྟོག་དུ་མངགས་པ། མི་དེ་དག་ལ་མ་དུ་གཟུང་ཞིག་གསུངས། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུགས་པས་ལྷ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱིན་དེ་ཁྲིམ་ནས་ཀོ་སྤྱ་ལའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་གཞོན་པ་ཕྱེད་དུ་ཕྱིན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་དེ་མྱོུ་འགལ་གྱི་བུ་མུར་དུ་བཏང་བས། ཀོ་སྤྱ་ལར་ཕྱིན་ཆེན་པོ་འདུས་དེ་ཐོག་དང་སེར་བ་དྲག་པོ་འབེབས་པའི་ཆོ། མྱོུ་འགལ་བུས་ཐོག་སེར་རྣམས་མེ་རྟོག་གི་ཆར་དུ་བསྐྱར། ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ཆ་དང་རྟོའི་ཆར་བབས་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཁ་བས་ཀྱི་ཆར་དུ་བསྐྱར། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཁྲི་བ་ཉམས་དེ་རང་གནས་སུ་སོང་། གསལ་རྒྱལ་ལ་ལོས་པའི་བརྟན་བཀྱར་དཔག་མེད་འབྱེར་དེ་རྒྱལ་བའི་བྱུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་མཆོད། དེར་དགེ་སྤྲོང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་རྟོབས་དང་དཔལ་འཕྲོར་རབ་དུ་རྒྱས་པ། ཆལ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་ལའི་སྤྲོང་པོ་བྱར་གིང་སྟགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་བ། དུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་གང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་ལྷལ་པ། སྟོན་ཀོ་སྤྱ་ལ་འདིར་བུ་རམ་གིང་གི་ཞིང་ས་ཞིག་བྱང་། དེས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱིས་ལ་འབུལ་བ་སྟགས་

ཞལ་ཟས་གིས་མཆོད་པས། དེའི་རྒྱུ་ནད་སངས་ཤིང་མཉེས་པར་གྱུར། བསོད་ནམས་དེས་གསལ་
 རྒྱལ་དུ་གྱུར་ནས་འཕྲོར་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་རྟོ། །གསུངས། དེར་རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་འཕྲོར་
 པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་རབ་དུ་མཆོད་ནས། རྩོན་དགེ་བ་རྒྱུ་དུས་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་ཐོབ་ན། ད་
 བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པས་ཆོགས་རྩོགས་ཏེ་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་ལུང་སྟོན་པ་ཐོབ་བམ་སྟམ་པ་
 ལན། རྟག་འཁྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ། དགེ་བའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསགས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེར་མེད་ཀྱི།
 འཁོར་བའི་ལམ་ལ་འཁོར་མོར་འདུག་པ་ལ་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་མི་འབྱུང་གི། རྩོན་རྫོངས་འདིར་ནོར་ཆེན་
 ཞེས་པའི་དལ་འཕྲོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་གིས་སྟོན་པ་ལ་འཕངས་མེད་སྟོང་ཅིང་། ལུགས་སྟེ་འགྲོ་
 ཉམ་ཐག་པའི་ཆེ་རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཆོས་པར་ཞུས། བང་མཛོད་ནས་འབྱུང་དང་
 ཁ་ཟས་གིས་དབུལ་ཤིངས་ནམས་ཆོས་པའི་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆད་མེད་པ་བཏང་། རང་སངས་རྒྱས་
 རྫོང་ཕྱག་གཉིས་ཟས་གི་ཕྱིར་ཆོགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་མཉེས་པར་མཆོད། དེའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཆེ་ཞིང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ནི་འཁོར་
 བའི་ལམ་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་ཏིང་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་འཕྲོར་བ་ཡིན་ནོ། ཁོར་ཆེན་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་
 གསུངས་པས། གསལ་རྒྱལ་ལ་མོགས་པའི་འཁོར་ནམས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཁིངས་
 གསལ་ཞི་ནས་དཔེན་པར་རབ་དུ་ཞི་བའི་ཆོས་ལ་སྟོ་བར་གྱུར་རྟོ། །ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་
 པའོ། རྟམ་མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སྤྱ་ལའི་རྫོང་པོའི་རྟོགས་པ་བཛོད་པ་སྟེ། ལལ་
 འདབ་ཞེ་བདུན་པའོ། ॥

ལལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་པ། དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྟོགས་པ་བཛོད་པ།

༡༡། བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཁོར་ཞིག་
 ལན། རྟག་འཁྱུལ་པ། རྩོན་རྒྱལ་པོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་བྱ་བ་བསོད་ནམས་དང་ལྟན་པ་
 གཅིག་ལ། རྒྱ་མཆོའི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པའི་བུ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་བྱང་རྒྱལ་མམས་དཔལ་རྫོང་རྫོངས་
 དང་ལྟན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆེ་འཕྲོས་ནས་མིའི་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བྱར་སྟེས། དེ་སྟེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་
 ཀྱི་འོད་ཀྱིས་གཞི་བྱུང་བ་བྱུང་། ཆེ་བར་ཤིངས་ནས་ལྟ་མིའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གསལ་པས་བྱུང་
 ཅིང་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པ་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་སྟེང་མོས་ཆལ་དུ་ཤིང་ཏ་ལ་ཞོན་ནས་གཞིགས་སུ་བྱོན་པས་
 ལམ་དུ་མི་ཀད་པོ་ནས་ཤིང་འཁོགས་པ་ཞིག་གཞིགས་པས། འཁོར་བའི་ལུས་འདི་ལ་སྟེང་པོ་མེད་པས་

ལྷགས་སྒྲིལ་ཁོང་། སྒྲིལ་ཆོལ་དུ་ལྷ་ཡང་མ་འདོད་པར་དལ་བུས་ལོག་འོངས་པས་ལམ་ན་མི་དབུལ་ཤིང་ས་
 མཛེས་སྤྱག་དང་བུལ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་མཛོང་བས་སྒྲིལ་མེ་དུག་པོས་བསམས་པ། གྲེ་མ་ས་གཞི་
 རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་དགུས་གང་བའི་སྒྲིལ་ནས་གཞན་ལ་བསྐྱང་བས་འཆོ་བ་དབུལ་ཞིང་ཤིང་ས་པས་
 སྤྱག་བསུལ་བ་འདི་དག་སྒྲིལ་པ་བསུམས་ཏེ་མེར་སྐྱ་བུས་པའི་ནམ་སྒྲིན་ཡིན། འདི་དག་ལ་སྒྲོང་བ་མི་
 སྒྲར་བ་ཡང་སྤྱིག་པའི་ལས་སྒྲད་པའི་འོས་མིན། དབུལ་བ་འདི་དག་བསྐྱངས་ཀྱང་ནག་ཏུ་སྒྲོགས་སྒྲོམ་
 དང་མི་འབྲལ་བ་ནི། གྲེ་མ། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ཡིན། འཁྲོ་བ་དབུལ་ཤིང་ས་ཐམས་ཅད་
 སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་རྒྱ་མཚོ་ནས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལེན་དུ་འགྲོའོ་སྤྲུལ། ས་ལ་ཞུས་ཤིང་གནང་བ་
 ཐོབ་སྟེ། རོན་མཐུན་ཆོང་པ་མང་པོ་དང་བཅས་གྲུག་ཟིངས་སུ་ཞུགས་ཕྱིན། དེ་ནས་རིན་ཆེན་སྒྲིལ་དུ་
 སྒྲེབས་པ། བྱེད་ནམས་རིན་པོ་ཆེ་གང་འདོད་ཆོམ་པ་སྤྱས་ཤིག །བདག་ལ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་
 མེད་པ། རྒྱུ་མ་གྱི་མཛོད་ན་རིན་ཆེན་འོད་ལྗན་མང་པོ་ཡོད། བདག་ནི་ས་སྒྲིལ་གི་དབུལ་ཤིང་ས་ནམས་
 གྱི་དོན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལེན་པ་ལ་འབད་བཅོན་བྱ་བ་ཡིན། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོའི་བྱིས་ན་བསམ་
 འཕེལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་སྐྱངས་ནས་འཛེམ་བུ་སྒྲིལ་གི་འགྲོ་བ་དབུལ་ཤིང་ས་ནམས་
 བདེ་སྒྲིལ་ལ་འགོད་པར་འདོད། དེ་བདེན་ན་བྱེད་ནམས་ང་དང་མ་འཕྲད་པར་མི་བདེ་བ་དང་འཛིགས་
 པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་ངོ་གསུངས། སྒྲིལ་སྒྲོབས་ཅན་དེ་རྒྱ་པོལ་རྒྱབ་ཅམ་ལ་ཞག་བདུན། ལོང་བུ་ཅམ་
 ལ་ཞག་བདུན། བུས་རྒྱབ་ཅམ་ལ་ཞག་བདུན། མགུལ་སྒྲེ་ཅམ་ལ་ཞག་བདུན། བུས་རྒྱབ་པར་ཞག་
 བདུན་བཞུལ་ནས་ཕྱིན། དེ་ནས་ཐོན་པས་སོ་དུག་ཅན་དང་། མཛོང་བའི་དུག་ཅན་འཕྲད་པར་བུམས་
 པ་བསྒྲོམ་པས་དུག་ནམས་ཞི། དེ་ནས་གནོད་སྦྱིན་ཁོ་ཞིང་འཁྲུག་པའི་སྒྲིལ་དུ་སྒྲེབས། བུམས་པ་སྒྲོམ་
 པས་དེ་དག་ཞི་དུལ་གྱིས་སྤྲུས་པ། བྱེད་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་མཐར་མངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་བདག་ཅག་
 ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཟེར། དེ་ནས་འཛིགས་རུང་ཉམས་ང་སྒྲིན་པོའི་སྒྲིལ་དུ་སྒྲེབས། དེ་
 དག་ཀྱང་བུམས་པས་རབ་དུ་མཚོད་ཅིང་ཕྱག་པ་ལ་བཀལ་ནས་སྒྲད་ཅིག་ལ་སྤྱིའོ་ཕྱང་དུ་བསྐྱལ། དེར་
 ན་བདེ་སྒྲིལ་དང་དཔལ་འབྱོར་ལྷ་དང་མཉམ་པ་འདུག་ཀྱང་། སྤྱག་བསུལ་གྱི་ཆོ་ངོའི་སྒྲུ་མང་པོ་འདུག་
 པ་ཐོས་ནས་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། མདུན་དུ་སྤྱིའོ་བུང་བ་ནམས་ཅི་ཡིན་ཟེས་པས། དེ་དག་ཀྱང་མུ་ངན་དང་།
 སྤྱགས་རིང་འདོན་ཅིང་ཁོའི་རྒྱ་འདབ་ནག་དུག་གིས་བུས་ནས་སྤྲུས་པ། འདིར་སྤྱིའོ་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཆེ་སོས་
 དོན་ཀྱན་གྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེ་འཕོས་པས་དེའི་སྤྱག་བསུལ་ད་དུང་མ་སངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བས། དོན་
 ཀྱན་གྱུབ་པས་རང་ཡུལ་མཛོང་ཞིང་ངོ་ཤེས་པས་དགའ་བ་དང་བཅས་སྤྱིའོ་ཕྱང་ནང་སྤྱི་རྒྱལ་དུང་དུ་

སྤྱིན་པས། སྤྱི་ཆུལ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ནས། སུ་ཚུར་ཤོག་ཅེས་ཀྱན་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར།
 དེར་མིའི་བྱར་སྤྱེས་པའི་གནས་དང་། རྒྱ་མཚོར་འོངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་བཤད་པས་སྤྱིའི་ཆུལ་པོས་
 སྤྱེས་པ། སུ་བདག་གི་མགོ་པོའི་རྒྱན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི་བྱིད་ཀྱི་ཕྱག་དུ་བསྐྱམས་པ། འབྲས་བུ་
 མེད་པར་མ་ཞོག་པར་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད་ལ་སྤྱར་བདག་ལ་སྤྱིན་ཅིག་ཅེས་གཙུག་གི་ནོར་བུ་
 བཀོལ་ནས་སྤྲུལ། དོན་ཀྱན་གྱུབ་རབ་དུ་དགའ་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་གྲུ་གཞིངས་དང་ནི་པར་སྤྱེབས་པའི་ཆོ་རྒྱ་
 མཚོའི་ལྗས་མཐོང་ནས། བྱིད་ཀྱི་ནོར་བུ་དེ་ཅི་འདྲ་སྟོན་ཟེར་བར། ཆོལ་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་པོས་
 ལག་པ་བརྒྱངས་ནས་བསྟན་པས། ནོར་བུ་ནི་མའི་འོད་ལྗར་འབར་བ་མཐོང་ནས་ལྗ་དེ་ཕྱག་དོག་གིས་
 ལག་པའི་ཐལ་མོ་བསྟར་ནས་ནོར་བུ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་ཤོར། ངས་ཤིག་དུ་དགའ་བས་བསྐྱབས་པའི་
 ནོར་བུ་བྱོད་ལ་མཛའ་བས་བསྟན་པ། གྱེ་མ་བྱོད་ཀྱི་སྤང་བས་སྤྱིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་འདི་མི་རུང་། གཞན་
 ལ་བྱེད་པར་འཕགས་པ་མཐོང་ན་འགྲན་སེམས་དང་། སྤང་སེམས་བྱེད་པ་འདི་བསེལ་བསེལ་འདྲ་ཡང་
 སྤར་བའི་མེས་བསྐྱེགས་པ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྤྱོད་དང་མགྱ་བ་བསྐྱེད་ན་བཤོད་ནས་དང་གཤས་
 པ་ག་བྱར་སྤྱར་དགའ་ཞིང་འཛིག་དེན་གསུམ་ན་བསྐྱགས་འོས་ཡིན། ལ། བདག་གི་ནོར་བུ་བསྐྱང་
 གསུངས། རྟག་ཏེ་མི་སྟེར་ན་བྱོད་ཀྱི་གནས་རྒྱ་མཚོ་འདི་སྐྱམ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཡང་ཡང་སྤྱེས་ཀྱང་
 མ་སྤྱིན་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བུ་ཀ་མས་སྤྲུལ་པའི་སྟོན་རི་བྱའི་ཁྱོར་བ་ལྟ་བུ་གཏད་པ་དེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་
 རྒྱ་ཐངས་ནས་བར་སྤང་ལ་གཏོར་བས་རྒྱ་མཚོའི་གསུམ་གཉིས་བསྐྱམ་གསུམ་ཆ་ལུས་པར་རྒྱ་མཚོའི་ལྗ་
 རྣམས་འཛིགས་ནས་ནོར་བུ་སྤྲུལ། དེ་ནས་དོན་མཐུན་རྣམས་དང་འགྲོགས་ནས་ལོག་འོང་བས་འདོད་
 པའི་རྒྱང་གི་ཕྱར་དུ་བཤོད་དེ། རང་གི་པ་རྒྱལ་པོ་དོན་གྱུབ་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་རབ་དུ་མགྱ། དེ་ནས་ནོར་
 བུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཅེ་ལ་བཏགས། སྤྱགས་ཀྱན་དུ་གཏམ་བསྐྱགས་དེ། བདག་གིས་དགའ་བས་འབད་
 པ་འདི་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལས་རང་དོན་མ་ཡིན། བདེན་པ་དེས་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དཔུལ་
 བ་མེད་ཅིང་བདེ་སྤྱིད་དང་ཐུན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོང་སྟོང་གྱི་གཏོར་ཆེན་པོ་དེས་དེ་སྤྱད་བཅོད་མ་
 ཐག་ས་གཞི་མཐའ་དཔུས་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་བབས་ནས། ཀྱན་བདེ་
 བས་ཆེམ་སྟོང་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡང་སྤྱར་པ་སྤྱི་ཆུལ་གྱི་བཀའ་བཞིན་
 སྤྲུལ་ལོ། རེའི་དུས་ཀྱི་ཆུལ་པོ་དོན་ཀྱན་གྱུབ་པ་དེ་ད་ལྟ་རེ་གསུངས། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་
 རོ། རམཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དོན་ཀྱན་གྱུབ་པའི་དོགས་པ་བཅོད་པ་སྟེ། ཡལ་
 འདབ་ཞེ་བརྒྱད་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བཞི་བཙུ་ཞེ་དགུ་པ། སྒྲུང་པོ་ཅན་གྱི་རྟགས་པ་བཞེད་པ།

༡༡། །བཙུམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུང་ས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆེ། ཁྱིམ་བདག་ལོགས་པར་རབ་སད་ཅེས་པར་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སྒྲུམ་པའི་ཉིན་སྒྲུང་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་སྒྲུམ། མཛོད་རྣམས་ཀྱང་ནོར་གྱིས་གང་། བུའི་མིང་ལ་སྒྲུང་པོ་ཅན་ཞེས་བཏགས། དེ་ཆེར་ཡོངས་ནས་རྒྱ་བ་ལྟར་མཛོད་ཤིང་། དཔལ་ཅུལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་བུ་མོ་ལུས་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྒྲུམ་པ། མཛོད་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་འདུག་པ་མིང་ཡང་ཆོས་གོས་བུ་མོ་ཞེས་གྲགས། སྐབས་ཤིག་གཞིན་ཏུ་སྒྲུང་པོ་ཅན་སྒྲུང་མོས་ཆལ་བཞུ་བུ་ཕྱིན། ཆོས་གོས་བུ་མོས་ཀྱང་སྒྲུང་ཆལ་བུ་ཕྱིན་པས། གཅིག་གིས་གཅིག་མཛོད་བས་སོ་སོའི་མཛོད་སྒྱུག་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་འདོད་པས་ངོ་ཆ་བྲལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སོ་སོར་སྟོན་ཅིང་། རང་རང་གི་གནས་སུ་ཕྱིན་པས། །གཉིས་ཀ་སོ་སོའི་གཞུགས་བྱེད་ཡིད་ལ་བྱན་པས་གཉིད་ཀྱང་མི་ཁྲུག་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྒྲུང་པོ་ཅན་གྱིས་པ་ལ་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་པས་སྒྲུམ་པ། བྱ། འདི་ནི་ཡལ་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུམ་མོ་ཡིན། འདི་ཕྱ་ཅག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འོང་། བྱང་བ་རྣམས་རང་མཉམ་སྒྲུང་ཆལ་ལ་ཆགས་ན་བདེ་བ་ཡིན། སྟོན་ཤིང་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་ན་བྱང་བ་རྣམས་ཆོག་པའི་རྒྱ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བུ་མོ་སྒྲུང་བའི་གཏམ་བཞེད་ཀྱང་མི་རྒྱས། འོན་ཀྱང་པན་ཚུན་སྟོན་གྱི་ལམ་དབང་ཡོད་ན་ངེས་པ་མེད། བུ་ཁྱོད་རང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་བཙུན་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ལ་གུས་པར་མཛོད་ཅེས་ཟེར། དེ་ནས་སྒྲུང་པོ་ཅན་གྱིས་རང་གི་སྒྲུང་ཆེན་མཆོག་ལས་གསེར་གྱི་མཆེ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ས་ཏེ་འབྱེར་ནས་རྒྱལ་པོ་མཇལ་བར་ཞུས་ཏེ་ཕུལ་བས་ཤིན་ཏུ་མཉམ། ང་ལ་གསེར་གྱི་བང་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་གསེར་ལ་དགའ་བ་མེད་མོད། ཁྱོད་ཀྱི་མཛོད་སྒྱུག་དང་སྒྲུ་མཁས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ་མགུ་བ་ཡིན་པས། །འདོད་དོན་ཅི་ཡོད་སྟོས་ཤིག་སྟེར་བ་ཡིན་གསུངས་པས། སྒྲུང་པོ་ཅན་གྱིས་བུ་མོ་སྒྲུང་མ་རྒྱས་པར། །བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ཟུར་གྱིས་བསྐྱར་དུ་གསོལ། རྟོར་སོགས་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་ཞུས་ནས་ལོག་ཕྱིན། ཡང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡིད་ལ་འབྱེད་ཞིང་པན་ཚུན་ནས་ཡང་བཞེད་མེད་དུ་བྱན། །དེ་ནས་སྒྲུང་པོ་ཅན་གྱིས་གསེར་གྱི་མཆེ་བ་གསེར་པ་སྒྲུམ་པའི་ཆེ་སྒྲུང་ས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ཞིང་། །གཏམ་ལ་མཁས་ཤིང་བྱིད་པར་མཁས་པས་མོས་ཤིང་འདྲ་ཆགས་པའི་ཆོག་བཞེད་ན་རྩལ་མོར་སྒྲུམ་ཀྱང་ཀུན་མགུ་ཞིང་། མོངས་པས་ངོ་བོ་སྟོན་དང་ཞོག་སྟོང་སྒྲུམ་ན་འཇམ་པོར་བཞེད་ཀྱང་ན་བཙུན་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེས་གཏམ་འབད་པར་བཞེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མགུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མཇལ་བས་ཁྱོད་ཡང་

ཡང་ཀྱལ་པོ་བཞེན་པ་ལ་དོན་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས། གུས་པས་འདྲད་པ་ལ་བདག་གི་བང་མཛོད་
 རྣམས་སྦྱིན་ཀྱང་འགྲོད་པ་མེད་པས་ཅི་འདོད་སྒྲིམ་ཞིག་གསུངས་པས། དེས་བདག་ལ་ནོར་སྟོན་གསུངས་
 པ་མེད། དམ་པ་ལ་བདྱད་ནས་འདོད་དོན་དེས་པར་གནང་ན་མཆོག་ཡིན་ཞུས་པས། འོ་ན་ཅི་འདོད་
 སྒྲིམ་ཞིག་གསུངས་པར། བདག་ལ་ཀྱལ་པོའི་བྱ་མོ་བསྐྱང་ཞུས་པས། ཀྱལ་པོས་བསམས་པ། མ་སྦྱིན་
 ར་ཁོས་ཉག་ཏུ་དམ་པ་བཞེན་པ་ལ་དོན་མ་ཐོབ་པས་བདག་ངན་པར་འགྲོ། སྦྱིན་ན་འབངས་ལ་བྱ་མོ་སྟེར་
 དུ་མི་རུང་བསམ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ། དོན་པ་ངས་བསམ་མཛོད་གཏོང་བས་རྗེས་སུ་ཤོག་ཅིག་གསུངས།
 དེ་སོང་རྗེས་ཀྱལ་པོས་སྒྲོན་པོའི་གཙོ་བོ་ལ་གྲོས་སྒྲུས་པ། གཞོན་ནུ་སྐང་པོ་ཅན་ལ་བྱ་མོ་བསྐྱང་ཟེར་བར་
 ཟེར་བ་ཁས་སྐྱངས། དེ་སྦྱིན་ན་བྱ་ན་ལ་བྱ་མོ་རྗེ་ལྟར་འོས་ཅི་བྱག་གསུངས་པས། སྒྲོན་པོས་ཞུས་པར།
 ད་ཁྱིད་ལ་གསེར་གྱི་སྐང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཞོན་ལ་ཤོག། བྱ་མོ་སྦྱིན་གྱི་དེ་མིན་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེར་དུ་
 མི་འདུག་གསུངས་པ་དང་། སྐང་ཆེན་མ་དུ་ལ་བས་བཞོན་དུ་ག་ལ་བདུབ། དེའི་ངོ་ཆས་སྐྱོང་དུ་མི་རུས་
 ཞུས་པ། དེ་བཞིན་གྲོས་པས་ནངས་པར་གཞོན་ནུ་གསེར་སྐང་ལ་ཞོན། རང་གི་འཁོར་གཡོག་རྣམས་
 འབྲིད་ནས་བག་མ་ལེན་དུ་འོངས། ཀྱལ་པོས་གཟིགས་ནས་ངོ་མཆར་ཆེ་བར་དགོངས། གསེར་སྐང་
 དེ་ལ་ཀྱལ་པོས་ཆེབས་པས་གཡོ་གུ་ལ་ཅམ་མ་བྱས། ཡང་གཞོན་ནུས་ཞོན་པས་གང་འདོད་དུ་སྦྱིན་པ་
 ལ་ཀྱལ་པོ་ལ་མཆན་ཏེ། གཞོན་ནུའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྐང་པོ་འདི་ལྟས་སྐྱལ་པར་འདུག། འདི་ལ་
 བདག་གི་བྱ་མོ་སྟེར་པ་སྐལ་བ་བཟང་སྟམ་སྟེ་བྱིན། བྱ་མོ་ཡང་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་གཞོན་ནུ་ལ་མཆོག་ཏུ་
 གུས་པས་མཆོད། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཛའ་བས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཡུན་རིང་འཆོ་ཞིང་ཀྱལ་པོ་
 ཡང་དགའ་ནས་གཉིས་ཀ་པོ་བྱང་དུ་ཤོས། འདོད་ཡོན་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱས་ཏེ། ཁྱིད་གཉིས་བསོད་ནམས་
 དང་ལས་དབང་ཅི་ཡིན་ཞུ་བ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་དུ་འགྲོད། ཞེས་བྱ་མོ། མག་
 པར། རྒྱལ་པོ། སྒྲོན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བྱིན། ཀྱལ་བྱེད་ཆལ་མིག་གིས་མཐོང་
 མཆོམས་ནས་ཏེ་སྟོན་པ་ཞབས་ནས་ཞབས་ཀྱིས་བྱོན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སྦྱི་པོས་བདྱད་
 དེ་རྒྱང་དུ་འཁོད་ནས་གསོལ་པ། གཞོན་ནུ་འདི་དཔལ་འབྱོར་དང་ཐུན་ཞིང་། ཅི་འདོད་ཐམས་ཅད་
 གསེར་གྱི་སྐང་པོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གི་བྱ་མོ་འདི་སྟེས་དུས་ནས་ཆོས་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་
 བྱང་། རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཡིད་མཛའ་བ་སྟེང་ལྟར་འབྱལ་མི་འཕོད་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཅི་ཡིན་ཞུས་
 པར། རྒྱལ་པོ་འདི་དག་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་འདོད་དོན་
 འགྲུབ་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བྱ་བ་འོས་པ་དང་། མཛེས་པ་དང་། ལེགས་པ་གང་

བྱང་པ་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན། རྩོན་སངས་རྒྱལ་རྣམ་གཞིགས་དག་སྤོང་དང་བཅས་པ་འཛིག་
 ཉན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཉན་ཡོད་དུ་བྱ་བའི་ཆོ། བྱུང་ཞིག་དང་། བྱ་མོ་ཞིག་གིས་ཤིང་གི་སྒྲང་པོ་ཆོ་
 ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ལམ་ན་ཅིང་མོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པས། སངས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་མཐོང་ནས་
 རྩོད་རྩུ་ན་དེའི་གསེར་འོད་པད་འདབ་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་དང་ཅིང་གུས་པས་བརྟུང་དེ། ཅིང་ཆའི་སྒྲང་
 པོ་དེ་ལྷལ་ནས་ཞབས་བྱང་དུ་འཁོད་པར། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཤིང་གི་སྒྲང་པོ་ལ་ཞབས་
 པད་རེག་ཅིང་དེ་དག་གི་མོས་པ་ཡང་དག་པ་མཆིན་ནས། བྱུང་སྤྱོད་ལ་ཕན་ཚུན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུག་ཏུ་གྱུར་ནས་གསེར་
 ཀྱི་སྒྲང་པོའི་བཞིན་པ་དང་། རིགས་དང་། མཐུ་དང་། འཕྱོར་པ་དང་། ལེགས་པས་སྦྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་
 འཕྲོ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། བྱ་མོས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་གོས་མཛེས་པ་མཐོང་ནས། བདག་
 སྦྱོ་བར་ཆོས་གོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བསམས། དེ་དག་གིས་བསམས་པ་བཞིན་འགྲུབ་
 པར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བརྩོ་བ་མཛད་པས། དེ་གཉིས་གཞིན་ཏུ་སྒྲང་པོ་ཅན་དང་། ཆོས་གོས་བྱ་མོ་འདི་
 གཉིས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོར་བརྟུང་གཤམ་ནས་ཐུག་འཆལ་ཞིང་ཞབས་ལ་གཙུག་
 གིས་བརྟུང་དེ་པོ་བྱང་དུ་ལོག་གོ །གཞིན་ཏུ་དང་། བྱ་མོ་གཉིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་
 པ་ཐོས་ནས་ཆགས་བྲལ་ཡང་དག་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཏེ། གཉིས་ཀ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་
 བརྟལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱུག་སྤངས་པའོ། །མཛད་
 བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སྒྲང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བཞིན་པ་ལྟེ། ཡལ་འདབ་ཞེ་དགུ་པའོ།

ཡལ་འདབ་ལྟ་བུ་པ། ལས་བརྒྱ་དཔུང་པའི་རྟོགས་པ་བཞིན་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་པ་ན། ལོག་ལྟ་ཅན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་སུ་སྦྱེགས་
 ཀྱི་བྱུང་མེད་རྣམས་སྟོན་པའི་གུགས་པ་གཞིས་པ་ལ་བརྩོན་པས། དེ་དག་ལུས་མ་སྤངས་པར་དཔྱལ་བར་
 རྩུངས། རྟོན་ནས་རྩུང་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པ་དེ་བྲལ་གདུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་
 དང་། རྟོགས་ཀྱི་པད་འདབ་རྒྱལ་པའི་གོ་སར་པདྨའི་ཁྲི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཤིང་། འཁོར་
 རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱད་རྩྱུད་རྩྱུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པར། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་པ་དེ་ཉན་དུ་ཐུགས་
 བརྩེ་བས་བྱ་རིའི་བྱ་འཁོད་པར་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་བརྟང་བས། བྱ་རིའི་བྱ་བྱ་གོད་ལུང་པོའི་རི་ལ་ཁབ་
 དང་སྒྱུད་པས་ཆོས་གོས་སྦྱོར་བའི་ཆོ། མོ་འགལ་བུས་བྱ་རིའི་བྱའི་མོར་མོ་རིངས་པར་བྱས་ཏེ་རྩུར་དུ་
 རྩུར་ཞོག་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཤིང་བྱ་གདུང་བ་མེད་པ་ན་དག་སྤོང་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པས་ཉན་

སངས་ཀྱིས་ནས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ལྷན་མ་དེ་ལྷན་སྤྱོད་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་ཀྱི་འཆིང་
 བ་དམ་པོ་ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད། གར་འགྲོ་ཡང་ཕྱི་ནས་འབྲང་། གར་སྡོད་དུ་མཐུན་ན་སྡོད། དཔེན་
 པར་གནས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དུ་འདུག །ས་ཕྱོགས་གང་དུ་དོན་རྒྱུས་སྒྲུབ་ཀྱང་ལས་ནི་དེ་རྒྱུ། རྒྱ་མཚོར་
 ཞུགས་ཀྱང་ལས་ནི་མཉམ་པོར་འདུག །རི་རབ་ཅེ་ལ་འདྲེན་ཀྱང་ལས་ནི་མཉམ་པོར་འདྲེན་ས། བརྒྱ་
 རྩེན་གནས་སུ་ཕྱིན་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ཀྱན་དུ་གཞོན། ས་འོག་མི་མངོན་གནས་སུ་ཡིབ་ཀྱང་ལས་ནི་གསལ་
 ཞིང་འབྲལ་བ་མེད། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལས་ཀྱི་བ་རྒྱལ་གཡོ་ཞིང་གང་གི་འང་འགོག་མི་བྱུབ། སྒྲེ་
 བའི་ལྷན་གིང་གསར་པར་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྩིང་པས་དྲག་དུ་བྱུབ། ལས་ནི་དགེ་ལྷན་གང་ཡང་གིང་
 ལྷར་བཅད་ཀྱང་མི་ཆོད། རྒྱ་ལྷར་གཙུག་ཀྱང་མི་འདྲོངས། ལྷགས་ལྷར་བདར་ཀྱང་མཛད་པ་མེད། དགེ་
 བའི་ལས་ནི་རྒྱ་བ་ལྷར་མཛོལ་ཀྱང་། ལྷན་པའི་ལས་ནི་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་ལྷར་གཞོད། ལྷན་པའི་ལས་ནི་
 དུག་སྒྲུལ་གཙུག་ན་ཞོར་བུ་ལྷར་ཕན་ལས་གཞོད་ཆེ། ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་
 དཀར་ནག་སེ་སེར་བྱིས་པའི་རི་མོ་ལྷར་གསལ་ཞིང་སྒྲིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པར་འཁོར་རྒྱུས་ཀྱིས་
 ལས་བཅུ་པའི་དག་སེ་སེར་རྒྱ་ཞུས་པས། བཀའ་སྒྲུལ་པ། སྔོན་གྱིང་ཁྱེར་ཀར་པ་ཏར་བྱིས་བདག་ཁ་
 བ་ཏ་ཞེས་ནོར་ཕུག་ཅིང་བུ་མང་རྒྱུང་མ་དང་བཅས་འཕྱོར་བ་རྒྱས་པ་ཞིག་ལ། མ་མི་གཅིག་པའི་སྒྲིན་
 རྒྱུས་པ་སྒྲུག་རྩ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། རམ་ཞིག་བྱིས་བདག་གི་རྒྱུང་མ་ནག་པོ་ཞེས་པ་སེམས་མ་
 རུངས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་སྒྲུས་པ། རྗེའི་སྒྲུས་པོ་མ་ཡིན་པའི་མ་མི་གཅིག་པའི་སྒྲིན་འདི་དུག་གི་ལྷན་གིང་
 དང་འདྲ། སྒྲུར་ནོར་རྒྱུས་འདི་ལ་ཕྱེད་བཀོས་ཤོར་འགྲོ། །འདི་ད་ལྷ་བསད་ན་ནད་ལ་སྒྲིན་བཞིན་
 མཚོག་དུ་ཕན། མི་རྒྱུས་གཉེན་སྤོང་བ་མང་། ནོར་སྤོང་བ་ག་ལ་བཟོད། ནོར་ཉམས་ན་སྤང་ཆེན་
 འབྲེལ་པ་དང་འདྲ། ཞེས་སྒྲུས་པས། བྱིས་བདག་གིས་སྒྲུག་པའི་ཆོག་དེ་ཐོས་པས་བསམ་ཞིང་འདར་
 རས་རྒྱུང་མ་ལ་སྒྲུས་པ། བྱིད་ཀྱིས་མཛོལ་བས་ཕན་པར་བཟོད་ཀྱང་། འདི་ནི་ལྷན་པའི་རྒྱ། ཕྱི་རོལ་
 ནོར་གྱི་ཡན་ལག་འདོད་ནས་རང་གི་ཡན་ལག་གཅོད་པ་སུ་ཡོད། ནོར་གྱི་དོན་དུ་ལྷན་གསོག་པ་མི་རུང་།
 ལས་ངན་པ་དེས་སྤང་ཅིག་ལ་བརྒྱག་པར་འགྱུར་ཞིང་། རམ་སྒྲིན་རི་གཟར་གྱི་རྒྱ་པོ་བཞིན་སྒྲུས་བརྒྱུག་
 ནོར་ཉམས་ཀྱང་གསོ་རུ་ཡོད། སྤྱོད་རྒྱུ་ཉམས་ན་གསོ་ཐབས་མེད་ཅེས་སྒྲུས་ནས། སྒྲིན་གསོད་པའི་
 འདུ་ཤེས་མེད་ཀྱང་། རྒྱུང་མ་དེས་ཡང་ཡང་རྒྱན་དུ་ནན་གྱིས་བསྒྲུལ་བས། བྱིས་བདག་དེ་རྒྱུང་མ་དང་
 མཛོལ་བས་ངོ་མ་བརྒྱག་པར་བུད་མེད་དབང་ཆེ་བའི་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲུ་གྱི་ནོན་པོ་ལྷར་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་མ་དུ་མ་གཅོད་པ་ཡིན་པས། བྱིས་བདག་གིས་སྒྲིན་རྒྱ་དེ་མེད་ཀྱི་འབྲུ་རུ་བཏང་། མི་མེད་ནགས་གསལ་

ལྟ་མི་ཐོས་པའི་སར་དོ་རྒྱལ་ནས་བསང་། བྱིས་པདག་དེ་ང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དེའི་ནམ་མཁུ་སྟེ་བ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མྱོང་ཞིང་། ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྟ་མཐེ་པོང་དོས་བསྟན་པ་འདི་ཡིན་གསུངས། ཡང་དེད་དཔོན་
 དོན་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་གྲུག་བྱེད་ས་སུ་ཞུགས། དོན་མཐུན་ཆོང་པ་མང་པོ་དང་བཅས་རིན་ཆེན་གླིང་ནས་
 འདོད་པའི་རྒྱུད་གིས་ལོག་པོང་པའི་ཆོ། དེད་དཔོན་གཞན་རྒྱ་མཚོར་དོན་གཉེར་བཞིག་། དེད་དཔོན་
 དོན་བྱིན་ལ་ཉེན་བཅོལ་ཏེ་བཞག་པ། དེས་སྤང་བའི་ངན་སེམས་ཀྱིས་གྲུག་བྱེད་ས་བྲག་པ་འབྲག་པར་
 བཅུམ་པས། དོན་བྱིན་གྱིས་མཐོང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀག་ཀྱང་། དེས་སྤང་བའི་ངན་སེམས་ཀྱིས་
 བྲག་པ་འབྲག་ཅི་ཐུབ་བྱས་པར། དོན་བྱིན་གྱིས་གྲུ་བྱིངས་དྲིགས་རང་དང་ཆོང་པ་བྱིངས་བསྐྱབ་པའི་
 རྩེར་སྤང་སེམས་ཅན་གྱི་མི་ནག་དེ་ལ་གཞི་རྒྱལ་སྟེ་བསང་། དོན་བྱིན་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན། སྤང་བའི་ངན་
 སེམས་ཅན་དེ་བསང་པའི་ནམ་མཁུ་སྟེ་བ་མང་པོ་མྱོང་ནས་ད་ལྟ་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཆ་གསུམ་ཅམ་ཞིག་ལུས་
 པས་རྒྱང་པར་མེད་མེད་གིས་མ་བྱུང་པའོ། ཡང་ཕྱོན་ཀ་ཤིའི་གོང་དུ་ལུ་པའི་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རང་སངས་
 རྒྱས་ཤིག་བསོད་སྟོམས་མང་ད་པས་འདོད་པའི་རྒྱུད་བཟེད་ཁེངས་པ། འབྲས་མེད་གཡོ་ཐུན་ཞེས་བྱ་
 བས་ལག་པས་རྒྱུད་བཟེད་ད་ཀྱགས་ནས་ས་ལ་འཕྱོ། དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་བཟེད་
 འཕྱོ་བའི་ནམ་མཁུ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་མང་པོར་སྟུང་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ལུས་པས། ལན་འགའ་
 བསོད་སྟོམས་མཐོབ་ནས་རྒྱུད་བཟེད་སྟོང་པར་གྱུར་པའོ། ཡང་ཕྱོན་དག་བཅོམ་པ་བ་ཤིལ་ཞེས་བྱ་
 བ་སེམས་དྲངས་ཤིང་རབ་དུ་ཞི་བཞིག་ཡོད་པ། གྲོང་བ་ནམས་ཀྱིས་སྟེང་ཆ་ལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་
 ཏེ། རྟེན་བཞགས་ནས་ཉག་དུ་བཀྱར་སྟེ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ། དེའི་སྟུན་ཆ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་ཞེས་པའི་རབ་
 དུ་བྱུང་བཞིག་ཡོད་པ། བ་ཤིལ་གཞན་གྱི་གྲུས་པས་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་ལ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་ཕྱོད་ཀྱི་དག་པོས་
 སྤང་སེམས་ཀྱིས་སྟེང་གང་ཐུབ་བྱེད་ཅིང་། ལྷག་ཤིག་བ་ཤིལ་གཞན་ཞིག་གིས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་
 གོས་བཟང་པོ་བྱུང་ཞིག་ཐུལ་པ། སྟུན་ཆ་ལ་ཉེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟུན་ཀྱང་། དུག་དོག་གིས་སེམས་ཞེ་
 སྤང་བཞི་བཞོག་པར་དགའ་བས། རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱང་མ་ནང་དུ་པོས་ནས་གོས་བྱུང་
 དེ་སྟུན་ནས། མི་གཞན་གྱིས་གང་ནས་བྱུང་འདྲིན་བ་ཤིལ་བྱིན་བྱུང་སྟོས་ཤིག་བྱས་པས། མོས་གྱོན་
 ནས་དེ་བཞིན་སྐྱས་པས། གྲོང་ཁྱེར་བ་ནམས་ལོག་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་ཆུ་ལ་ཐིམས་འཆལ་བར་བཀྱར་སྟེ་ཆད་
 པར་གྱུར། རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་སྟང་པའི་ནམ་མཁུ་སྟེ་བ་མང་པོར་མྱོང་ས་
 ཤིང་། རྟེན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཆ་གསུམ་མཐོང་མ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྩན་གྱིས་སྟེང་པའོ། ཡང་ཕྱོན་
 རྩ་རྩ་མིར་དགའ་ཐུབ་ལ་གནས་པའི་དྲང་སྟོང་གློ་ཏ་མ་མངོན་ཤེས་ལྟོས་པ་ཞིག་དཔེན་པར་གནས་

མིང་། རྒྱུ་ཁྲི་དྲུག་མཆོང་མ་བཟང་མེའི་སྐུ་བའི་བྱང་མེད་ཅིག་ཡིད་པར། སྤར་རྒྱུ་མིའི་སྐུ་
 བྱལ་ལོ་ཅན་རྒྱུ་ཅ་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡིད་པས། བཟང་མོ་ལ་མཆོན་མོ་སྤྱད་པའི་དུས་བྱས་ཏེ་གོས་
 དང་རྒྱ་མུན། དེ་ནས་དགོང་དྲིའི་མཆོང་མ་ཆོང་པ་གཞན་ཞིག་གིས་བཟང་མོའི་སྤྱར་རྒྱུ་ཏེ་གཡོག་
 མོ་ཆུ་སྐྱེན་མེའི་སྐུ་བ་ལ་ཀམ་པ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་བསྐྱར་ཏེ་བཟང་མོ་དང་འགྲོགས་པའི་འཕྲིན་བྱས་པར། བཟང་
 མོས་སྐྱས་པ། དོན་བྱ་སྐྱེས་བྱ་པ་རྒྱུ་ཅ་ལག་དང་དུས་བྱས་པས་ནངས་པར་ཤོག་གིས་ཟེར། གཡོག་
 མོས་དེ་བཞིན་བྱས་པས། ཆོང་པ་ན་རེ། དོན་བྱ་པའི་ངས་པ་སྤྱིར་སྤྱོད་ན་ནངས་པའི་ང་མི་ཐུབ་ཟེར་བར།
 གཡོག་མོས་བཟང་མོ་ལ་སྐྱས་པ། སྤྱད་ཆོང་མ་དང་། རྒྱལ་པོའི་མདུན་ས་འདྲ། སྐྱེ་བ་མང་པོ་འདྲ་ས་
 ཡིན། རྒྱུ་ཏེ་གཉིས་སྤོང་པར་ལུས་ན་ཡོན་ཏན་མེད། གཅིག་ཐལ་བའི་རྩེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཅིག་འདྲུག། གཞན་
 དག་འགྲུག་ཅིང་ཐམས་ཅད་འདྲ་ན་སྤྱད་ཆོང་མའི་ས་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཟས་རྩོད་པོངས་སྤྱད་ཆར་བཞིན་
 འབབ། རྒྱུ་ཏེ་བཟང་མོ་བྱིད་མའི་ས་མིང་ཡོན་ཏན་ལྷན་པས་སྤྱོད་པོ་འདྲ་བ་ཀྱང་སྤྱོད་བར་མཛོད། དེའི་ཕྱིར་
 དོན་བྱ་ནས་སྤོང་པ་ཆོང་པ་འདི་བཞེན་ལ་ཀམ་པ་ན་ལྷ་བརྒྱ་བ་འདི་པོང་། དེ་ནས་སྐུ་བ་པ་རྒྱུ་ཅ་ལག་
 བཞེན་ཞེས་སྐྱས་པས། བཟང་མོས་སྐྱས་བྱས་རྒྱུ་དང་མེ་ཏོག་སྤོང་བས་མའི་ས་པར་སྐྱས། ཆོང་པ་
 རྒྱུ་པོས་ཤིང་དག་འཇུག་སྤྱད་པའི་ཆེ། སྐུ་བ་པ་རྒྱུ་ཅ་ལག་སྤོང་བའི་གཡོག་མོས་ལོ་རྒྱུས་སྐྱས་
 པས། རྒྱུ་ཅ་ལག་ཤོས་ཏེ་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བཟང་མོ་བསད། གཡོག་མོས་སྤྱད་བྱང་བས་པ་རྒྱུ་ཅ་
 ལག་ཤོས་ནས་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྤྱོད་པ་དེ། ལོ་ཏ་མ་བསམ་གཏན་པའི་སྤྱི་པོའི་འགྲུ་དུ་པོར། མི་
 རྒྱུས་ཀྱིས་དེ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ལུལ། གསལ་ཤིང་ལ་སྤྱོད། བྱིས་ཀྱིས་ཆད་པ་བཅད།
 སྐུ་བ་པ་རྒྱུ་ཅ་ལག་གིས་དེ་མཆོང་སྤོང་འགྲོད་ནས་ཉེས་པ་འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས་མོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཅ་
 ལག་དེ་ནི་ད་ལྟ་འདི་ཡིན་ནོ། རང་སངས་རྒྱུ་ལ་སྤྱད་པའི་རྒྱུ་སྤོང་གིས་སྤྱོད་བ་འབུམ་ལྷག་དུ་ལུ་
 བར་རྒྱག་བསྐྱལ་དག་པོ་སྤྱད། དེའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་པོའི་རྒྱུ་ཅ་སྤྱོད་
 རྒྱུས་ཏེ་ཆོས་ཞིང་སྤྱད་པ་ཆེན་པོ་བཞུང་པ་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་གོ། ཡང་སྤོང་གྱིང་ཁྲི་གཉིས་ལྷན་དུ་
 སངས་རྒྱུ་ཅ་རྒྱུ་ཅ་ལག་ལྷག་དག་སྤོང་ཆོག་གིས་བསྐྱར་བ་ལ། སྤོང་ཁྲི་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ཅ་ལག་པོ་ལངས་
 སྤྱད་ལུ་ལུ་ཆོག་གས་པས་མཆོད་པའི་ཆོ། བུ་ཟེ་མ་ཐ་ར་ཞེས་པ་ལྷག་དོག་གིས། དག་སྤོང་མགོ་
 རེག་འདི་དག་པོངས་སྤྱད་ཀྱིས་མཆོད་པའི་པོས་མིན། འདི་དག་གི་ཁ་ཟས་ནི་ཤི་ཏ་པའི་ནས་རུལ་པ་
 ཟ་བའི་པོས་ཡིན་ཞེས་བཞུང་པས། སྤྱོད་མང་པོར་དེའི་ལས་སྤོངས་ཤིང་ད་ལྟ་ཤི་ཏ་པའི་ནས་རུལ་པ་
 ཟ་བ་གསུམ་ཟེས་པ་དེ་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའོ། ཡང་ར་སྤོང་བུ་ཟེ་ཐེ་ཁྲི་ལྷན་ཏ་ར་ཞེས་པར་གྱུར་

པའི་ཆོ། མཆོད་ཡུལ་སངས་རྒྱལ་ལ་ལོ་དྲུག་ཁ་བཅས་མ་ཕྱིང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲད་པ་བཟོད་པས་སྒྲེ་བ་མང་པོར་
 ལས་འབྲས་ཕྱིངས་ཤིང་། ད་ལྟ་ལོ་དྲུག་དུ་དཀའ་བྱུང་ཕྱིད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ཚུབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་
 མ་ཕྱིང་ངོ་། །ཡང་སྤྲོན་གྱིང་ཁྱེར་ཀར་པ་ཏར་བྱིས་བདག་ནོར་ལྷན་ཞེས་པ་ལ་བྱུང་པལ་ལྷན་ཞེས་པ་
 རད་ཀྱིས་གདུངས་པར། ལྷན་པ་ཁ་བའི་བཞིན་ཞེས་པར་གྱུར་ཆེ་ནད་པ་དེས་པོས་པས། ལྷན་པས་
 རོར་མང་པོ་སྟེར་དུ་རེ་ནས་ལྷན་བཟང་པོ་སྤྲོན་པས་བྱུང་ནད་ལས་ཕྱོལ། རད་པ་དེའི་པས་ལྷན་པ་ལ་
 ཅི་ཡང་མ་སྤྲོན། དེ་ནས་ནད་གཞི་ཡང་ཡང་ཡངས་པས་ལྷན་པ་ཡང་ཡང་པོས་པས་རོར་ཅི་ཡང་མ་སྤྲོན།
 དེ་ནས་ལྷན་པ་བྱིས་ནས་བདག་གིས་ཏག་དུ་ལྷན་བཟང་པོ་སྤྲོན་ཞིང་ནད་པ་ནད་ལས་ཡང་ཡང་ཕྱོལ་བར་
 བྱས་ཀྱང་། བདག་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྟེར་བ་འདི་ལྟ་ན། ཕྱིན་ཆད་སྒྲེ་པོ་གཞན་གྱིས་ལྷན་པ་ལ་ཅིས་སྤྲོ་ག་
 ལ་འོང་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་ལོག་པ་ཤར་ནས། རྒྱ་མ་ཆད་པའི་ལྷན་སྤྲོན་པས། རད་པ་དེའི་རྒྱ་མ་དུ་མ་
 བྱར་ཆད། རྟོག་པ་དེའི་རྣམ་སྤྲོན་སྒྲེ་བ་བྱི་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་དུ་ཕྱིངས་ནས་ལས་ཀྱི་ལྟག་མས་ད་ལྟ་ཡང་
 རབ་གནོན་གྱི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའོ། །ཡང་སྤྲོན་ཏེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཟུང་སྟེ་ཤ་གཙོད་
 པའི་ཆོ། ང་ཉི་པའི་བྱར་གྱུར་པས་མཐོང་ནས་ཉི་ཤ་གཙོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བྱས། སྒྲེ་བ་གཞན་
 དུ་ཡང་རྣམ་སྤྲོན་མང་པོ་ཕྱིངས་ཤིང་། ད་ལྟ་ཡང་བྱུགས་སྒྲེས་པའི་ཆོ། ལྷན་ཅིག་ལ་མགོ་བོ་ནད་ཀྱིས་
 བཏབ་པའང་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྟག་གོ། ཡང་ང་སྤྲོན་སྤྱོད་ཀྱི་གུད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། སྟོགས་པོ་གུད་སྟོབས་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཡུལ་འགྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅལ་འགན་པས། དེའི་རྒྱབ་རྣམ་པ་གཉིས་སྤྲོ་བཏང་
 བས་སྟོག་པ་ཆེན་པོ་དེའི་རྣམ་སྤྲོན་སྒྲེ་བ་མང་པོ་སྤྲད་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱུད་གི་ནད་ཀྱིས་རྒྱབ་དུ་གཟེར་
 བ་འདི་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྟག་མའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲན་མེད་པའི་བྱུང་ཚུབ་དུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
 མོབ་ཀྱང་། སྤྲོན་གྱི་དགོ་སྟོག་གི་ལས་ཀྱི་ལྟག་མའི་ཆ་ཤས་ངེས་པར་འབྱུང་ན། སྒྲེ་འགྲོ་ཀྱན་ལ་སྒྲེ་བ་
 དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྤྲོན་བསགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྤོང་ལེན་ལ་ཤིན་དུ་བཙོན་པར་
 གྱུར་ཏོ། །འདི་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། །མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལས་
 བཅུ་དབུད་པའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ལྡ་བཅུ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་ལྡ་བཅུ་དཔག་ཅིག་པ། གསེར་ལྷན་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། །བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་པར་ཏ་ད་ར་བཏུ་ལ་ཞེས་པ་ནས། གསང་བས་དབེན་པའི་ནགས་སྤྲོ་

གཤེགས་༥ རྟེན་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྟོགས་འཁོར་ནམས་ཤེས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བས་ཞལ་འཇུག་མཛེད་
 པས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་སངས་རྒྱས་འཇུག་པ་མི་མཛེད་ན། ཉ་ལྟ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཅི་ལགས་
 ཞུས་པས། བཀའ་སྤྲུལ་པ། འདིར་བདག་གི་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་བྱན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན། སྟོན་གྱོང་ཁྱེར་
 ཡུལ་ལྡན་བྱ་བར་གྱོང་ཁྱེར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱད་མེད་སྟོན་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
 བྱམས་པས་བཅེ་བ་གསེར་ལྡན་མ་ཞེས་གྲགས་པ་ཞིག་བྱུང་། ནམ་ཞིག་དེས་དཔེན་པ་ཞིག་དུ། གཞན་
 བྱད་མེད་བྱ་བཅས་ནས་སྟོགས་པས་བཞེད་མེད་དུ་གྱུར་པ་སྟོན་མོ་བཞིན་བྱ་དེ་ཟ་བར་རྩོམ་པ་ཞིག་མཐོང་
 པས་སྟིང་རྩེ་རབ་དུ་རྒྱས་པས། གྱེ་མ། འདི་ལ་སྟེར་བའི་ཟས་བདག་གིས་ལེན་དུ་བྱིན་ན། སྟིག་མོ་
 འདི་བཀྲེས་བྲགས་བྱ་འདི་ཟ་དེས། བདག་གིས་བྱ་འདི་འཁྱེར་ནས་ཟས་ལེན་དུ་བྱིན་ན་དེའི་བར་ལ་འདི་
 འཆི་བར་འདུག །དེ་ཅི་བྲག་བསམ་ཞིང་། སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་བཟུང་བ་
 ནས་སྟུག་བསྐྱེད་འདི་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་སྟུམ་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་མ་གཉིས་བཅད་དེ་བྱད་མེད་དེ་ལ་སྟོན་པས་
 མ་བྱ་གཉིས་ཀའི་སྟོག་འཆོ་བར་གྱུར། དེའི་སྟན་པ་འཛིག་དེན་གསུམ་དུ་གྲགས་ཤིང་། བརྒྱ་བྱིན་བམ་
 ཟེའི་གཞུགས་ཀྱིས་འོངས་ནས་བྱོད་རྒྱ་མ་སྟོན་པས་མི་འགྱོད་དམ་ཟེར་བར། བདག་རྒྱ་མ་སྟོན་པ་ལ་
 མི་བཞེད་པ་དང་། འགྱོད་པའི་ཆ་གས་ཅམ་མེད། དེ་བདེན་ན་བདག་གིས་ལུས་འདི་བྱད་མེད་ཀྱི་མ་
 ཡིན་པར་སྟེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་མཚན་ནིང་ཐམས་ཅད་བྱན་སུམ་སྟོགས་
 པའི་སྟེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར། དེའི་དུས་སུ་གྱོང་ཁྱེར་ཡུལ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་ཞེས་པ་ཆེ་ཆད་རྩོགས་
 ནས་འདས་པས་ཡུལ་དེའི་ཆན་པ་དང་། སྟོན་པོ་དང་། སྟོ་ལྡན་ནམས་སྟོས་བྱམ་དེ། སལ་དུ་བྱད་
 མེད་སྟེས་པར་གྱུར་པ་གསེར་ལྡན་འདི་རྒྱལ་པོའས་སོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར། མངའ་གསོལ།
 དེའི་རྒྱལ་སྟོན་ཆོས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་བསྐྱུངས། མཐར་ཆེ་འཕོས་ནས་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གི་བྱ་སྟིང་སྟོབས་
 མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་སྟེས། སྟོན་པ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དབུལ་པོངས་ཀྱན་སྟོང་ཞིང་། ནམ་
 ཞིག་དེས་དུར་བྱོད་ཀྱི་བྱ་ཤིན་དུ་སྟོགས་པ་ནམས་མཐོང་ནས་སུ་གྱིས་རང་གི་ལུས་གཤགས་དེ་གན་རྒྱལ་
 དུ་ཉལ་ནས་སྟོན་པས། བྱ་ནམས་ཀྱིས་མིག་གཡས་པ་མཆུས་སྟོགས་ཤིང་ཡང་ཡང་འཕྲེན། དེ་ནི་ལུས་
 དང་ཡན་ལག་གཡོ་འགྲལ་ཅམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་ནམས་བག་ཟོན་གྱིས་མིག་འཕྲོག་པ་ལ་སྟིང་རྩེ་མ་སྟུས་
 པ༥ རྟེན་པོར་བའི་ལུས་འདི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ། བནན་པ་མེད་པ། སྟིང་པོ་མེད་པ་ན་ཆ་དང་སྟུག་
 བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་འདི་ལ་ཞིན་ཆགས་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་བཟང་ན་སྟིང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། བག་
 ཟོན་མེད་པར་ཆོ་ཞིག་ཅེས་བཞེད་པས། བྱ་ནམས་ཀྱིས་ཟོས་དེ་རུས་པའི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་གྱུར་དོ། །དེ་

ནས་དེ་བུ་ཐེ་བུ་ལ་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་དེ་ན་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱེས། རིག་པ་དང་སྡིང་རྩེས་
 སེམས་ཞི་བ་སྦྱོའི་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ། རིགས་བཟང་ཁིང་སྒྲོ་བྱོས་དང་ཡིན་ཏན་ལྡན་པ་དེ་ཁྱིམ་སྤངས་
 ཏེ་རབ་རྟུ་བྱུང་བར་འདོད། རིགས་གསེབ་དཔེན་པར་བྱིན་པས་བྱང་སྤྱོད་གཉིས་ལས་འདོད་པ་ཐོབ།
 རིགས་གསེབ་ན་སྒྲག་མོ་བཀུས་པ་ཕྱག་བཙའ་བ་ལ་ཉེ་བཅུམ་ཐག་པ་ཞིག་མཐོང་བས། འདི་ཞག་བདུན་
 རྒྱུན་ལ་ཕྱག་ཕྱིན་མས་བཙས་ནས་ཟ་བར་ཇེས་སྒྲམ་སྡེ་བྱང་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ལོ་རྒྱུས་བཤད། ཞག་བདུན་
 མོང་ནས་སྒྲག་མོ་དཀའ་ལས་དང་བཙས་ཕྱག་སྦྱེས། རྒྲགས་སྒྲོམ་གྱིས་རང་གི་ཁྱག་གི་དྲི་ལ་ཡང་སྦྱོར་
 ཁིང་པ་འདུག་པ་སོགས་ཕྱག་ཕྱིན་མས་ཟ་ལ་ཁད་འདུག་པས། སྡིང་རྩེས་མ་བཟོད་པར་རང་གི་མགུལ་དང་
 སྡིང་གར་མ་གཤགས་ཏེ་སྒྲག་མོའི་མདུན་དུ་འབྱེལ་བས། སྒྲག་མོ་སྡེར་མོ་རྩོན་པོས་སྡིང་གར་བཏབ་
 ཞེ་གཤག་སྒྲག་མ་མེད་པར་ཐོས་སོ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདེན་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེ་ནི་ད་ལྟོ་འོ། ཞེས་
 གསུངས་པས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ནམས་འགྲོ་ལ་བཅེ་བའི་སྡིང་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ།
 འདི་ཡང་བྱིན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འགྲི་ཤིང་ལས། གསེར་ལྡན་གྱི་རྒྱགས་
 པ་བཟོད་པ་སྡེ། ཡལ་འདབ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་པོ། ॥

ཡལ་འདབ་ལྷ་བརྒྱ་དཔག་གཉིས་པ། བཟོད་ནམས་མི་དམན་པའི་རྒྱགས་པ་བཟོད་པ།

༣༡། བཟོས་ལྡན་འདས་དཀའ་བྱུང་གི་རིགས་ཆེན་ན་བཞུགས་ཤིང་ཞལ་འཇུག་པར་མཛད་པར།
 བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཞུས་པས། བཀའ་སྒྲུབ་པ། རས་གནས་འདིར་སྡོན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བྱན་
 རས་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྡོན་མ་རྒྱ་དཀ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེད་ལྷ་ཡུལ་དང་མཚུངས་པར་བྱལ་པོ་བཟོད་
 རམས་མི་དམན་པ་ཞེས་བྱ་བ། སེམས་ཅན་རམས་ལ་བུམས་པ་དང་། སྡིང་རྩེ། དགའ་བ་དང་། བཏང་
 སྒྲོམས་སོགས་ཆད་མེད་པ། མོངས་པ་རམས་བྱིན་པས་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་སྡོན་གྲགས་ཀུན་དུ་
 བྱས་པ་ལ། བྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་མི་བཟོད་པའི་ཕྱག་དོག་གིས་སྤང་པའི་ཆེའི་དཔུང་སོགས་དམག་བཤམས་
 རས་གཡུལ་ཐུད་ཅིང་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་མཐའ་བསྐོར་བས། བྱལ་པོ་བཟོད་རམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ།
 བཟོད་པ་འཇོམས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པས་འཐབ་ལན་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་། སྡོན་པོས་གསང་
 རས་དམག་བྱལ་པས་ཆངས་བྱིན་པས། དེ་བཟོད་རམས་མི་དམན་པས་མཁྱེན་ནས། བཟོད་པ་དང་ཆུང་
 བ་འདི་བྱལ་སྤྱོད་འདི་བཟུང་བས་ལན་པ་ཡིན་དགོངས་ནི། ཀུན་གྱིས་མ་ཤེས་པར་དབྱུག་གྱུ་དང་། ཤིང་
 བྱན་རྒྱགས་ནས། རིགས་ཆེན་དཔེན་པར་བྱང་སྤྱོད་གཉིས་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་ནས་བཞུགས། ཆངས་

རྒྱུན་གྱིས་དམག་ལན་གཉིས་རྒྱགས་ཀྱང་རྫོན་པོས་གཡུལ་སྤྱད་པས་ཚངས་རྒྱུན་ཁོ་ན་པམ། སྐབས་དེར་
 ཀོ་སྤུ་ལར་བུམ་ཟེ་མེར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བར། རྒྱལ་པོ་དབྱིག་གི་གོ་ཆས་ནོར་གྱི་ཆད་པ་མང་པོ་མེག་ཏོར་
 མ་ལུས་པ་ལུལ་ཡང་མ་ཁྱེར་བས། བུམ་ཟེའི་མ་དང་། མ་དང་། སྤང་མོ་དང་། སྤུན་རྒྱ་དང་། བུ་མོ་
 དང་། རྩ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་ཆེན་རྣམས་བཅོན་རྩུ་བ་བཅུག་ནས་བཅིངས་པས། བུམ་ཟེའི་བསམ་
 པར་། རྩ་བུ་པོ་ཆོས་ལ་སྤང་བས་ནོར་མེད་ན་གཉེན་རྣམས་བཅོན་ལས་མི་གྲོལ། ཡང་ན་ཡུལ་འདི་
 སྤངས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་འཇུག་ཡང་ན་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་ཐག་བཏང་ངམ་སྙམ། ཇི་ལྟར་བསམས་
 ཀྱང་གཉེན་རྣམས་རྫོས་མ་ཐོངས་པར་ནོར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཞན་མ་རྟོག་པར། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་
 མི་དམན་པ་ནགས་ཆལ་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས། དེ་བཅའ་ཉེ་ནོར་སྤོང་སྙམ་ནས་ཕྱིན་པས། དེ་ཕྱི་
 རྒྱལ་པོ་ན་བཞུགས་པས་གཟིགས་ནས། ངལ་ཁིང་དུ་བ་པ་ཁྱོད་ཐག་རིང་ནས་འོངས་པ་འདྲ། དེར་ཅི་
 ལ་འོང་གསུངས། རྒྱ་དང་ཁིང་འབྲས་རྒྱུན། དེར་བུམ་ཟེས་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་ཅིང་གཁེར་
 མང་པོ་གནང་དགོས་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོ་ནོར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་གཏམ་མི་སྙམ་པ་དེ་ཐོས་ནས་དེ་ལ་གསུངས་
 པ། རྩ་བུ་གཞི་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་ནས་ནགས་སུ་གནས་པས། དུས་མིན་སྤོང་བ་ཁྱོད་ལ་སྤྱིར་རྒྱ་ཅི་ཡང་
 མེད་གསུང་པས། བུམ་ཟེ་གཉེན་རྣམས་བཅོན་རྩུ་ལས་མི་ཐར་པར་བསམས་ནས་བྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་
 སོང་། རྩ་བུ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། བདག་བསོད་ནམས་རེ་རུང་། ལ་རོལ་སྤོང་དུ་
 འོང་བའི་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་བརྫོགས་ཀྱི་ཙུམ། གཞན་དུ་བསོད་སྙམས་བསྐྱངས་ནས་རྒྱུན་ཀྱང་འདི་ལ་
 འབྲལ་གྱི་ཟས་སྒྲིམ་ཅམ་ལས་ནོར་ནི་མི་འཁྱོར། དེ་ཇི་ལྟར་དགའ་སྙམ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་ཏུ་མི་བདེ་བར་
 བྱུར་། རྩ་བུ་བསམས་པས་ཐབས་ཀྱི་གཞི་དེ། བུམ་ཟེ་བོས་ནས་ཡར་ལོངས་དང་། ཁྱོད་ལ་ནོར་
 འབྱུང་བའི་ཐབས་ངས་བྱའོ་གསུངས། རྒྱལ་པོ་ཆངས་རྒྱུན་ངའི་གྲགས་པ་མ་བཟོད་པར་རྒྱིག་པའི་ལས་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ང་ལ་སྤང་བས། ད་ཁྱོད་རང་ངའི་མགོ་བོ་འདི་བཅད་ནས་འཁྱེར་ཏེ། ཆངས་རྒྱུན་
 ལ་ལུལ་ན་ནོར་མང་པོ་སྤྱིར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། བུམ་ཟེ་ན་རེ། རྒྱེད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་ཕོངས་
 པ་སེལ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཁིང་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་མགུལ་ལ་མཆོན་གྱི་གནོད་པ་སུས་ཀྱས། དེས་བདག་གིས་
 རེ་བའི་དོན་མི་འགྲུབ་ཟེར་ཡི་སྐྱག་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་གསུངས་པ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ང་ཐག་པས་
 བཅིངས་ནས་འཁྱོད་དེ་ཆངས་རྒྱུན་ལ་ལུལ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་དགུ་བདག་གིས་བཅིངས་ཡོད། བདག་བུས་
 པ་ཆེ་བས་ནོར་སྤྱི་ལ་ཅིག་ཅེས་བཟོད་ན། ཁྱོད་ལ་ནོར་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། དེར་བུམ་
 ཟེས་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་བཅིངས་ནས་འཁྱོད་དེ་རྒྱལ་པོ་ཆངས་རྒྱུན་ལ་ལུལ་བས། ནོར་

ཡིད་ལ་འདོད་པ་ལས་ལྷག་པ་སྤྱིན་ཏེ་བྱས་ཟེའི་གཉེན་རྣམས་བཅོན་རྩ་རྣམས་ཐར། བསོད་ནམས་མི་དམན་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བྱས་ཟེས་ཞིབ་པར་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་ཆོངས་སྤྱིན་རབ་རྩ་མགུ་ཁིང་དེའི་སྤྱིང་སྟོབས་
 ལ་ད་ལས་ཏེ། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏུང་ཅིང་། འཁོན་དང་ལྷང་སེམས་
 གཏུག་པའི་དྲུག་ཁིན་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱིང་གི་གོས་མཐོན་པོར་བཀོད་ཅིང་ཁིན་རྩ་མཛའ་བར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་
 དུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་ལོ། །ཞིས་གསུངས་པས་བརྒྱུན་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་འཁོར་རྣམས་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་སྟོབས་ལ་མཆོག་རྩ་དང་ཅིང་། སྤྱོད་སྤྱོད་གཡོ་བར་གྱུར་རྟོ། །སྤྱིན་པའི་
 ཆོས་སྒྲིལ་དུ་གསུངས་པའོ། །མཛའ་བརྒྱུད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་
 རྟོགས་པ་བཅོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ལྷ་བརྒྱུ་ཅ་གཉིས་པའོ། །

ཡལ་འདབ་ལྷ་བརྒྱུ་དང་གསུམ་པ། ལེགས་བཤད་འཛོལ་བའི་རྟོགས་པ་བཅོད་པ།

༡༡། །སྤྱབས་ཤིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་འཇུག་པ་མཛའ་པ། བརྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ཞུས་པས། བཀའ་
 ལྷལ་པ། སྤྱིན་སྤྱིར་རྒྱ་མིར་རྒྱལ་པོ་ལེགས་བཤད་འཛོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱིང་རྩེ་དང་གཏོང་པོ་དང་ཆེ་
 བ། །འགགས་པས་ཀྱན་རྩ་བྱུང་བ། བང་མཛའ་རྣམས་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་མར་མེ་
 ལྷར་གསལ་ཁིང་རྩ་བས་གཞན་སྤྱིང་སྤྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱིན་དང་གས་
 དང་ལེགས་བཤད་ལ་མཁས་ཀྱང་། ད་དུང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་ཁིང་སྤྱིང་པ་ཞིག་
 བྱུང་ཁིང་། དེའི་འགགས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་གི་སྤྱིན་པོ་དང་གྲོང་ཁྱེར་པ་རྣམས་ཀྱང་མཁས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ནི་དེས་ཀྱང་ཐུགས་མ་ཆོམས་ཏེ། སྤྱིན་དང་གས་དང་ལེགས་བཤད་
 ལ་མཁས་པའི་སྤྱལ་དུ་གྱུར་པ་སྤྱིན་ཤེས་པའི་སྤྱིང་དཔོན་ཞིག་བྱུང་ན་མཁས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་
 བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱ་དགོས་དགོངས་ཏེ། སྤྱིན་པོ་སྤྱིན་ལྷན་རྣམས་
 མདུན་དུ་བོས་ནས་བཀའ་ལྷལ་པ། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་གསོན་ཀྱང་རྩེ་དང་འདྲ། རང་རྩེའི་
 སྤྱིང་སྟོབས་ལེགས་བཤད་གསར་པ་ཆོམ་པ་ལ་མཁས་པའི་སྤྱིང་དཔོན་འདྲ་ཡོད་དམ་གསུངས་པས། སྤྱིན་
 པོ་སྤྱིན་ཀྱིས་དང་ལྷན་པ་སྤྱིན་བཟང་ཞེས་པས་ཡིད་ལ་ཕན་པའི་ཆོག་དེ་ཐོས་པས་གསོལ་བ། མི་དབང་ཁྱེད་
 སྤྱིན་དང་གས་དང་ལེགས་བཤད་འགྲན་རྒྱ་དང་བྱལ་བས་ཡུལ་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྷན་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་ཁྱེད་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱིང་དཔོན་ཅི། ཁྱེད་ནི་གས་པ་དང་གཏོང་པོ་དང་མཆོག་
 རྩ་གྱུར། རིག་པ་ལ་དགུས་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་འདྲ་བས་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐའ་དག་གི་སྤྱིང་སྤྱིན་པ་སེལ་ཁིང་།

ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་སྡེ་དང་རི་ཁྱོད་པ་བཞིན་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རང་དེའི་ཆ་གསུ་
 འགྲུར་བས། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་། ཅེད་མོ་ལ་དགའ་ན་ཅེ་འདྲོ་
 མོས་གུས་ལྡན་ན་མོས་གུས། ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་ཡོན་ཏན། མཁས་ན་རིག་པ་ལ་སྤྱོད་། དཔའ་ཙམ་ཆེ་
 ན་གཡུལ་ལ་དཔའ་བ། བརྟལ་ཞུགས་ཆེ་ན་བརྟལ་ཞུགས་འཛིན་པར་འགྲུར། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པོ་
 རྣམས་ཀྱང་མོངས་ཤིང་། གཡོན་ཀྱན་ཀྱང་གཡོན་ལ། གདུག་སེམས་དང་ལྡན་ན་ཐམས་ཅད་མ་རུངས་
 པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད། རྒྱལ་པོ་མཁས་ཤིང་བརྟེ་བཞི་སྤྱོད་པའི་བསྐྱོད་ནམས་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་པ་རྣམས་
 ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པ་མཁས་ཤིང་བདེན་པར་སྤྱོད་པ་སྤོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་དགེ་བ་དང་
 བའི་མཆོད་ཉིད་བཟང་པོ་ཡིན། ད་རྒྱལ་པོ་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་ན་མཐའ་ལོའོ་བྱི་ནགས་སུ་རྒྱ་བའི་
 རྩོན་པ་གདུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཉེར་ཁུ་བྱ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་སྒང་
 བར་མཛོད་ཅེས་སྤྲུལ་པས། རྒྱལ་པོས་བྱགས་ལ་བཅགས་ཏེ་མདུན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་པའི་ཆོ། ཐ་
 མལ་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་གཤམ་རིན་ཐང་བྱལ་བ་ཞིག་བསྐྱམས་ནས་ནགས་གསེབ་དུ་འབད་
 པས་བཅའ་བས་རྩོན་པ་དེ་རྟེན། ལག་གཡོན་དུ་འབྱོག་པའི་གཞུ་ཐོགས། གཡས་དུ་རྩེད་པའི་མདའ་
 བྱེད་སྤྱོད་ལ་མ་བུའི་སྤྱོད་པ་བྱོན། ཉག་དུ་གསོད་པའི་ལས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་འདུག །དེ་ལ་བྱེད་ནི་
 ལེགས་བཤད་རྒྱད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས། བདག་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་སྤྱོད་པ་
 ཞེས་རིན་ཆེན་དོ་གཤམ་བྱལ་བས། དོ་གཤམ་གྱི་འོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་བྱེད་པས་སྒྲངས་ནས་བསམས་
 པ། རྩེད་ཁུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པས་འགྱུར་ནས་སྤྱོད་པ་འཕྲོག་ཉེན་ཡོད། དེ་བས་འདི་སྤོག་དང་ཕྱལ་བ་
 ལེགས་སྤྲུལ་པ། བྱེད་ལེགས་བཤད་འདོད་ན་རི་འདིའི་ཅེ་ནས་མཆོངས་ཤིག་ཟེར་བར། རྒྱལ་
 པོའི་བྱགས་ལ། ཅེ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའི་གཏམ་དུ་བྱུང་། ལེགས་བཤད་བཅའ་བས་སྤོག་དང་ཕྱལ་
 ཆོད་ཤིས་པ་ཅི། འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ན་སྤྱོད་པ་བྱེད་པར་ཕན་པས་དོན་གཉེར་མི་བཞོལ་སྤྲུལ་ནས། བདག་
 ལ་ལེགས་བཤད་སྤོན་དུ་སྤྱོད་ཅིག །དེ་རྩེས་རི་ཅེ་ནས་མཆོང་བར་བྱའོ། །གསུངས་པས། རྩོན་པས་
 སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཉག་དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་རང་བདེ་འདོད་པའི་སྤོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པས་མ་གོས་པར་བྱ། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་དགེ་བའི་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱིས་ཆོགས་མཆོག་དུ་བསྟེན། མི་ཉག་
 གཡོན་པའི་ཆོས་ལ་ཆགས་སེམས་སྤངས་ནས་ཆགས་བྱལ་ཆོག་ཤེས་ཡིད་ནི་ཆོས་པར་བྱ། རབ་དུ་ཞི་བས་
 རྒྱལ་བྱིད་སེའྲེའི་བྱི་ལས་མི་རྣམས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དགེ་བའི་ཆོས། བདེ་གཤེགས་བསྐྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་
 མེ་ལོང་དག་བྱེད་ལེགས་བྱས་ཆོགས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སྤྲུལ་པས། བོད་དུ་རྒྱལ་པོའི་བྱགས་ལ་

རྩོམ་པ་འདི་སྒྲིག་ལྟར་འདོད་པས་བཅིངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག །སྒྲིག་པ་ལ་ག་ཕྱར་ཕྱགས་ཀྱང་སྒྲིག་
 པའི་དྲི་མི་གཏོང་བ་ལྟར། ཞི་བར་སྒྲུབ་ཀྱང་འདིའི་སེམས་མ་རུངས་པ་མི་སྤོང་། འོན་ཀྱང་གདུག་པ་
 རྒྱལ་གྱི་ཁོ་བས་གནོད་པ་བྱེད་ཀྱང་གདེངས་ཀའི་གཙུག་ན་ནོར་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ལེགས་བཤད་ལེན་
 ལྟམ་པར། རྩོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དེ་སྐད་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་མགུ་ནས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་
 རྟེན་རྩེ་ནས་མཆོངས་པ་གནོད་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བས་བཟུང་ནས་སྒྲོན་མེད་པར་ས་ལ་བབས་ཏེ་རང་
 ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་རྩོམ་པས་རིན་ཆེན་དོ་གཤམ་ཆོང་དུ་བྱིན་པས། ཡུལ་གྱིས་སྤང་བས་རྒྱན་པོ་ཡིན་
 པར་འདུག་ལྟམ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་འབྱོར་པས། རྒྱལ་པོས་དོ་གཤམ་གྱི་འོད་ཟེར་རིང་མོ་ནས་
 གཟིགས་པས་འདི་ནི་བདག་གི་ལེགས་བཤད་སྒོ་བ་དཔོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་བཀུར་སྒྲི་ཆེན་
 པོ་མཛད། དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེགས་བཤད་འཆོལ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་
 རྣམས་ཡོན་ཏན་འཆོལ་བ་ལ་སྒྲོ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་ཡང་རབ་དུ་གཤོས་སོ། །འདི་ནི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལེགས་བཤད་འཆོལ་བའི་རྟོགས་
 པར་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་ལྷ་བརྒྱ་ང་བཞི་པ། སེམས་ཅན་སྒྲན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མེ་རྟོག་ཅན་མ་ཞེས་པའི་མཆན་མོ་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་བརྒྱལ་བའི་ནགས་ཆ་ལ་
 དུ་བཞགས་ཤིང་། ཞལ་འདུམ་མཛད་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་ཞུས་པས་བཀའ་རྩལ་པ། རྩོན་སྒྲེ་དག་
 རྣམས་ཆེ་ལོ་སྤོང་ཕྱག་བདུན་རུ་ཅ་གཉིས་བྱུང་པའི་དུས་སུ། སྤོང་བྱིར་དབང་ཆེན་ལྷན་ཞེས་པ་རྣ་ཡུལ་
 དང་མཉམ་པ་ཞིག་དུ། རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྒྲེ་ཞེས་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ། བྱ་སེམས་ཅན་སྒྲན་
 ཞེས་བྱ་བ་བྱགས་བཅེ་བས་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་བསམ་སྒྲོར་ལ་སྒྲོ་བསུན་མེད་ཅིང་། ག་ཕྱར་གྱི་སྤོང་པོའི་
 དྲི་བཞིན་ལྷན་བྱགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་བྱལ་པ། སྒྲེ་འགྲོ་བྱི་དང་རྣག་པར་སེམས་ཅན་ནད་པ་རྣམས་
 ལ་ཡན་པར་མཛད་པ། ཕྱོགས་མཐའ་དག་གི་འགྲོ་བ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་ཞལ་
 མཆོང་བ་དང་། རེག་པ་དང་། དྲི་ཆོར་བ་ཅམ་གྱིས་ནད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་བདེ་བ་ལ་དགོད་
 པ། །ཆན་པ་མེད་པའི་རྒྱུན་གཏོང་གིས་དབུལ་མོངས་རྣམས་བསྐབས་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་ནད་པ་
 དང་། །སྤོང་བ་མེད་པ་ཅམ་དུ་བྱུར། དེ་ནས་རྒྱལ་བྱ་སེམས་ཅན་སྒྲན་བྱ་ངན་ལས་འདས་པས་སྒྲེ་པོ་
 ཐམས་ཅད་རྒྱག་བསུལ་ཞིང་། བྱུང་པར་ནད་པ་རྣམས་མགོན་སྐབས་དང་བྱལ་བའི་ཆེ། རྩོན་པོ་སྒྲོ་

གྲོས་ཅན་ཞིག་གིས་ཀྱལ་པུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པས། རྣམས་ཚལ་གཙང་མར་ཇིང་པུའི་མགོར་
གཞིན་ནུའི་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་རྟེན་བྱས་པས། ཇིང་པུམེ་དོག་པུའི་ཚལ་ཀྱས་ཤིང་བདུད་ཅིའི་ཁུར་
གུར་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁྱས་བྱས་པ་དང་། འཁྱུང་བ་དང་། མཐོང་ཐོས་རིག་པ་ཐམས་ཅད་
ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་ཞིང་། ཀྱལ་པོ་སེམས་ཅན་སྤྲན་གྱི་མཆན་དང་། ཇིང་པུ་དང་། སྤྱིད་ཚུལ་རྣམས་
དན་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་གྱུར་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཀྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་པས།
མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་བྱེད་ཅིང་རབ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྲན་དེ་ནི་ད་ལྟ་
ངའོ། །ཁེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་ཤེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་སྒྲིབ་
རོ། །མཛེད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སེམས་ཅན་སྤྲན་གྱི་དོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་
འདབ་ང་བཞི་པའོ། །

ཡལ་འདབ་ལྔ་བརྒྱ་ང་ལྔ་པ། ཀྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེར་གྱི་དོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། །འཛོམས་ལྔ་ན་འདས་སྤྱི་བྱེད་བདུལ་ནས་སྐྱ་ཅན་གྱི་རྣམས་རྣམ་གཤེགས་རྣམ་རྣམས་ཚལ་གཞན་
དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེར་ཞལ་འདྲུམ་མཛེད་པར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྟོན་
གྲོང་བྱིར་ཐམས་ཅད་ལྔ་ཁེས་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་མཁའ་མཛོད་བཞིན་གང་བཞིག་དུ། ཀྱལ་
པོ་སྐྱ་འོད་ལྟར་དུ་མ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་ཞེས་བྱ་བར་སྟིང་རྩེ་དང་གཏོང་པོད་ཆེ་བ། འོངས་སྤྱིད་
རྣམས་ཆགས་མེད་སྤྱིན་པར་གཏོང་བཞིག་བྱུང་། དེའི་གྲགས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་ཉིན་མཆན་མེད་
པར་སྒྲོགས་པ་ལས། སྐབས་ཤིག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཅེ་བས་དབུལ་པོངས་རྣམས་གཞིགས་པའི་
སྤྱིད་དུས་ཕྱིགས་གཞན་དུ་བྱོན་པས། ཕྱིགས་ཀྱི་ཀྱལ་པུན་ཞིག་གིས་སྟོང་བ་བྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་
རྒྱན་སྤྱིན། དེའི་ཆེ་ལུག་རོན་གཤོག་ཅེ་ཟད་པ། དབུགས་ལྗམ་པ། དངངས་སྐྱག་གིས་གདུངས་པ།
ལུས་ཁུམ་པ་བཞིག་མིག་གཟིར་ཅིང་འཛིགས་སྐྱག་དང་བཅས་སྤྱིན་པར་ཀྱལ་པོ་བྱུང་བས། དེ་ལ་མི་བཟོད་
པའི་སྟིང་རྩེ་དུག་པོ་འཁྱུངས་རྣམས་ཕྱིགས་སུ་གཞིགས་པས། རོན་པ་བཞིག་རྒྱགས་འོང་སྟེ་འདི་བདག་ཅག་
རྣམས་ཀྱི་ཟས་ཡིན། འདི་གཅིག་ཕུ་བསྐྱབས་རྣམས་བདག་ཅག་ཡལ་བར་གཏོང་ངམ་ཞུས་པས། ཁྱིད་
ལ་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པའི་ཟས་ཞོར་ངས་སྟེར། བྱ་འདི་བསད་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་གསུངས་པས།
རོན་པས་སྐྱས་པ། བདག་ཅག་རྣམས་རྣམས་ན་གནས་པས་འབྲུལ་གསུམ་གྱི་ཟས་ནི་གཅིག་ཀྱང་མ་མཁྱེད་པས།
རོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསད་པའི་ག་གསར་པ་ཁོ་ན་ཟ་བ་ཡིན། བྱ་འདི་བདག་གིས་ཡུན་རིང་དུ་བཙལ་

ནས་རྟེན་པ་ཡིན་པས། འདི་ཟ་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་བདག་དང་རྒྱུང་མ་བྱུང་བ་ཅས་པ་འཆི་རེས། རྒྱལ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སྒྲིམས་པ་ལ་བྱ་འདི་ལ་བྱམས་ཤིང་བདག་ཅག་ལ་སྤང་བའི་ཆོས་འདི་ཅི་འདྲ།
 དེ་བས་ན་བྱ་དང་བདག་ཅག་གི་སྒྲིག་མཉམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་ཅིག་ཞུས་
 པས་༥ རྒྱལ་པོ་དག་འ་ནས་བྱ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིག་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་མ་རྟེན་པར་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་བཅིངས་
 པ་ལ། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐབས་བཟང་པོ་དེ་བཟོད་པ་ལེགས་སོ། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གི་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་
 བྱ་འདི་ཐོངས་ཤིག་གསུངས། གསེར་གྱི་གདུ་བྱས་སྤྱོད་པའི་ཕྱག་བྱང་གིས་བྱ་དེ་བསྐྱོར་བ། རྟོན་པས་
 བྱ་དང་རྒྱལ་པོའི་གསྐང་ལ་བཞེགས་ནས་ཉིས་འགྱུར་སྤྱོད་ཅིག་ཟེར། དེར་རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བཅ་
 བྱས་ཏེ་ངའི་ག་བཅད་དེ་སྤང་ལ་འཇལ་བའི་མི་སྤྱོད་ཡང་དེ་ལ་གསེར་མང་པོ་སྤྱོར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 པས་ཐམས་ཅད་ཡི་མཁུག་ཅིང་ཏ་ལས། གདུག་པའི་སྒྲིམས་བྱ་བ་མིག་སེར་སྤྱོད་པ། བྱ་བ་ངན་པ་
 ལ་སྤྱོར་དུ་འདུག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། སྤྱི་གྲོན་པོས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་པ་གཡས་ཀྱི་ག་རྒྱམས་བཅད་ནས་
 ཕྱག་རྟོན་དང་སྤང་ལ་བཞེགས་པས་ཕྱག་རྟོན་གྱི་ཕྱིང་མ་ལོངས། དེ་ནས་ཁྱག་གཟགས་པ་ས་ལ་སེམས་
 པས་ས་ཡང་རབ་དུ་གཡོས། བྱིན་པ་གཡོན་དང་། བཟང་དང་། ཉ་གཉིས། དཔུང་ག་སོགས་མ་གྲིན་
 པའི་བར་གྱི་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ལོངས་པར་ལུས་རིལ་པོ་སྤྱང་དུ་བཅུག་ནས་བཞེགས་པའི་ཆོ། རྟོན་
 པ་དེ་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ལ་མགུ་ཁིང་ཏ་ལས་ནས་སྤྱོད་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་འདི་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་དང་དུ་ལེན་པ་
 འཛིག་རྟེན་འདིའི་ཕྱན་ཆོགས་ཅི་འདོད་པ་ཡིན་ཞུས་པས། ང་ཆོ་འདི་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པ་ནི་
 ཅི་ཡང་མེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ནའོ་གསུངས།
 འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཁྱོད་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་དམ་ཞུས་པས། ང་ལ་འཁྱོད་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད། དེ་བདེན་
 ན་ལུས་འདི་སྤྱར་བ་ཞིན་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས་པས། དེ་མ་ཐག་ལུས་ཀྱི་མ་ཐམས་ཅད་གསོས་
 ནས་སྒྲ་འོད་སྤྱོད་མཛེས་ཤིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ་སྤྱོད་དུ་བྱོན། བྱ་དང་རྟོན་པ་ཡང་སེམས་རང་གནས་
 སྤྱོད་པོ་༥ འདི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་ངའོ། གདུག་པའི་སྒྲིམས་སེར་སྤྱོད་
 ལྟས་བྱིན་ནོ། རྟོན་པ་དེ་ནི་ངས་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་བཏང་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་མེད་བཟག་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དབང་པོས་སྤྱུལ་པ་བྱས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 རོ་༥ རྒྱུན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་
 གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ང་ལྟ་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་ལྔ་བརྒྱ་དང་དྲུག་པ། བ་སྒྲུང་སྒྲིང་བརྒྱལ་བའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གནོད་སྤྱོད་ཁ་གནོད་གྱི་གནས་ནས་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་མ་དུ་ནར་གསེགས་
 ཏེ། །རྒྱལ་པོ་ཆངས་སྤྱོད་གྱིས་གྲུས་པས་མཆོད་དེ། དེར་སྒྲིང་བྱེད་གྱི་མི་རྣམས་སངས་རྒྱལ་ལ་གསོལ་
 པ། །བདག་ཅག་གི་སྒྲིང་བྱེད་གྱི་མཐའ་ན་དྲིའི་རིམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲིང་སྒྲིང་ཞེས་གདུག་རྩལ་
 དང་ལྷན་པ་ཞིག་གནས་པས་མི་ཕྱགས་ལོ་རྟོག་སོགས་ལ་གནོད་པ་ཆེ་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 ཐུགས་བརྟེན་པས་དེ་འདུལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞུས་ནས་ཁོང་རྣམས་སོང་བའི་ཆོ། རྒྱལ་བས་དྲིའི་རི་
 ལ་ཕྱོན་ནས་དེར་སྒྲིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པས། རི་དྲིའི་ནང་ན་སྒྲིའི་ཕོ་བྲང་དུག་མཆོའི་ཁོལ་ཞིང་དུག་རིགས་
 ལྷ་ཆོགས་གྱི་མེ་སྒར་ཞིང་། རྒྱལ་མང་པོས་གང་བ་འདུག། །དེ་ལ་སྤྱོད་གྱི་འོད་ཟེར་ཕོག་པས་སྒྲིའི་ཕོ་
 རྣམ་མིག་ཁྲག་ལྷར་དམར་ཞིང་ནས་མཁར་འཕགས་ནས་སྤྱོད་ནག་དང་། འབྲུག་དང་། སྒྲིག་དང་།
 མེ་ལྷ་དང་། སྒྲིག་དང་། མེར་བ་དང་། རྩ་མཆོན་གྱི་ཆར་དུག་པོ་ལ་སྤྱོད་དེ་དང་། འཕྲང་དང་།
 རགས་ཆལ་དང་། ས་གཞི་རྣམས་ཀྱང་འཁོལ་ཞིང་བྱིས་དང་། ས་ཕྱག་རྣམས་ཀྱང་དྲི་བས་པར་ཆོམ་
 པའི་ཆོ། རྒྱལ་བས་སྤྱོད་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲིའི་དུག་དང་གདུག་རྩལ་ཞི་ཞིང་། རྒྱ་རྣམས་བདུད་ཅི་དང་།
 རྩ་ཆར་རྣམས་མེ་རྟོག་གི་ཆར་དུ་གྱུར་པས་སྒྲིའི་དུལ་གྲུས་པས་འདུད་པར་ཆོས་བཞུན་ནས་བསྐྱབ་པའི་
 གཞིར་བཀོད། དེ་རྗེས་ཞལ་འཇུག་མཛད་པར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཞུས་པས། གནས་འདིར་
 ད་ལྟ་ངས་འོངས་པ་བཞིན་སྤྱོད་གྱི་སངས་རྒྱལ་ལ་ཁོང་བ་འཇིག་དང་། གསར་ཐུབ་དང་། འོད་སྒྲུང་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་འདིར་ཕྱོན་ཞིང་བཞུགས་པར་མཛད་དོ་གསུངས། དེར་གནོད་སྤྱོད་ལག་ན་དེ་རྗེས་
 ཀྱང་བདུད། རྩན་པ་ཞིག་གིས་བདུད་ཅིང་དབྱ་སྒྲ་དང་ཕྱག་ཞབས་གྱི་མེན་ཆ་བསྐྱངས་ནས་མཆོད་རྟེན་
 བསྐྱབས་པས་འཁོར་རྣམས་ཡི་རང་ངོ་། །གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བཞུན་པའི་ཆོས་སྒྲིར་འོ། །མཛད་བརྒྱ་
 དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། རྒྱ་བ་སྒྲུང་སྒྲིང་བརྒྱལ་བའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ལྔ་དྲུག་
 པའོ། །

ཡལ་འདབ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བདུན་པ། མཆོད་རྟེན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༢། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་ཤིང་། སྤྱོད་གྱི་སངས་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་
 དང་། །རྩན་པའི་མཆོད་རྟེན་བཅས་བཞིའི་ཁར་གྲུག་ཐུབ་པ་རང་ཉིད་གྱི་མཆོད་རྟེན་བཅས་དྲིའི་རི་ལ་
 ལྷ་རྣམས་གྱིས་རིན་པོ་ཆའི་འོད་ཟེར་འཕར་བ་ལྔ་བཞེངས། དེ་ནས་བུ་ལོ་ཁྲ་ཞེས་པའི་ཡལ་ལྷ་ཕྱོན། ཆོང་

དཔོན་ལེགས་པར་རབ་སད་ཅེས་བྱ་བས་མཆོད་ཅིང་། འཁོར་བཅས་འདུལ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་སྤངས་
 པའི་གཉིད་རབ་དུ་སད་པ་བཞིན་གྱུར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བཞིན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བྱ་ལོ་གྲུའི་
 མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་བཞེངས། དེ་ནས་ཀ་ཏུ་མ་པ་འཁོར་གྱིར་དུ་བྱོན་ནས་གཙོད་ལྷན་ཏ་མ་པ་ར་ཞེས་
 པ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་གཏུ་མ་པའི་གྱོང་དུ་བྱོན་ཏེ། གཏུ་མ་མོ་མ་ལི་ཀ་ཞེས་བྱ་བདུན་
 དང་བཅས་པ་སེམས་གཏུ་མ་པའི་རིགས་བཅོམ་ནས། ལྷན་མེ་ཏོག་ལྷར་འཇམ་ཞིང་སེམས་དྲངས་པ་
 ལ་བཀོད། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་པ་ཀ་ལའི་གྱོང་དུ་བྱོན། བྱིས་བདག་གྱ་འཛིན་ཞེས་པས་མཆོད་
 ཅིང་ཆོས་བསྟན་ནས་བསྐྱབ་གཞིར་བཀོད། དེས་དབུ་སྐྱ་དང་སེན་ཆ་ཁྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་
 བཞེངས། རྟེན་བལྟ་བར་ལྷ་དབང་འོངས་པར་རྒྱལ་པོ་མི་ལེན་དུ་ཞེས་པས་ཀྱང་མཆོས་རྟེན་གྱིད་པར་
 གསུངས། རྟེན་ལྷར་ས་ཚུགས་དང་གནས་ལུལ་རི་སྟེད་དུ་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བྱང་ཞིང་། སེལ་སེལ་
 འིལ་བུའི་སྐྱ་དང་། ལྷན་གྲགས་དེར་དེར་སྟོག་པའི་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་སའི་རྒྱན་དང་། འགྲོ་བའི་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་པའོ། །འབྲས་བུའི་མཇུག་པས་ཆོས་གསུངས་པའོ། །མཇུག་བརྒྱ་དཔག་བསམ་
 འཁྲི་ཤིང་ལས། མཆོད་རྟེན་གྱི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ང་བདུན་པའོ། །

ཡལ་འདབ་ལྔ་བརྒྱ་ང་བརྒྱད་པ། བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱོང་ཁྱོང་པོ་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷ་བས་ཤིག་ཞལ་འཇུག་པ་མཇུག་
 པས། རྟེན་གྱིན་གྱིས་ཞལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཁྱས་པར། བཀའ་རྒྱལ་པ། རྟེན་གྱོང་ཁྱོང་པོ་བསོད་ནམས་
 ལྷན་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་གྱོང་ཁྱོང་པོ་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་ཅུ་སྟོང་བདཔལ་འབྱོར་
 དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་མོ་བྱང་ཤེལ་གྱི་མཁར་བ་རྒྱ་པའི་འོད་རླེང་ཅན་ནས། ལྷན་མོས་ཆོལ་གསར་
 པ་གཞིགས་སུ་བྱི་རོལ་དུ་ཤིང་ཉར་ཞོན་ནས་བྱོན་པས། ལམ་དུ་མི་ཐད་ཀྱི་གདུང་བས་འཁྲུགས་པའི་
 ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་གཞིགས་པས་སྟིང་རྩེ་དྲག་པོ་འཁྲུངས་ཤིང་། ནད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲ་
 བར་དགོངས་ནས། ཁྱོང་ཁྱོང་མཐའ་དག་གི་ནད་པ་གང་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅད་བཅད་དེ་ནད་
 པ་དྲག་ཞན་མེད་པར་ཐས་དང་། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། ཁྱི་སྟན་དང་། ལྷལ་འཁོལ་དང་། ནད་
 གཡིག་དང་། མཐུན་རྟེན་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བྱིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་རིམ་གྱོ་བ་དང་། ལྷན་
 པ་ནམས་ཀྱང་མཁས་པ། ཞི་བ། དུལ་བ། ལྷན་རྩེ་དང་བཅོམ་འགྲུས་ཆེ་བ། དག་འཇམ་ཞིང་ངང་
 རྒྱན་རིང་བ་དག་ཞབས་ཏོག་དུ་ལུལ། འདོད་པ་མེད་པའི་རིམ་གྱོ་བ་ཞི་འབྱོར་པ་དགའ་བས། དེ་དག་

གི་བརྟེན་བཀུར་དང་། ཡོན་དང་། བྱ་དགའ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་ནས་
ནད་པ་ཀུན་གསོ་བར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་སྒྲེ་པོ་ཀུན་སྦྱིན་པས་ཆོས་པར་
མཛད་པ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་ཁེངས་གྲགས་ཡོད་མེད་སྤོང་སྤོངས་
བརྟག་པའི་ཕྱིར་བྱས་ཟེ་མིག་ཡོང་བ་ཞིག་ཏུ་སྦྱུང་ནས། བདག་དག་ཏུ་སྦྱང་པར་གནས་པ་འདི་ལ་བྱགས་
བཅེ་བས་སྦྱན་གཡས་པ་སྦྱོར་ཞིག་ཁྱུས། དེ་མ་ཐག་སྦྱན་གཡས་པ་མཆོན་གྱིས་བརྟོན་དེ་སྦྱོན་ལམ་དང་
བཅས་སྦྱིན་པས། བྱས་ཟེ་མིག་གཡས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བས། རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་གཡོན་པ་འང་
འབྲུ་བར་བརྟོན་པའི་ཆོ། བརྒྱ་བྱིན་རྒྱལ་པོ་སྤོང་སྤོངས་ལ་མགྲ་ནས་རང་གཟུགས་བརྟན་དེ་རྒྱལ་པོའི་
སྦྱན་སྲར་བཞུགས་པས་ལ་བར་བྱས་སོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྤོངས་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་འཁོར་ནམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྒྲིར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་
འབྲི་ཤིང་ལས། བསོད་ནམས་སྤོངས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟོན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ང་བརྒྱད་པའོ། །

ཡལ་འདབ་ལྔ་བརྒྱ་དང་དགུ་པ། ཀུ་ལུ་ལའི་རྟོགས་པ་བརྟོན་པ།

༡༡། །སྦྱོན་གྲོང་བྱི་མཆོག་པུ་ཏ་ལི་པུ་ཏ་ཞེས་པའི་སའི་སྤོང་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་
ཐུང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཐོག་མར་གདུམ་ཞིང་རྩལ་ལ། སྤུས་སུ་དགེ་བའི་སྤོང་སྤོངས་དང་ལྡན་པ་
ཞིག་དང་། བརྟན་མོ་པར་ལྡན་ཞེས་པ་བྱུང་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ། སྤུས་པུན་
སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱན་གཉིས་གསེར་རིའི་བྱ་ཀུ་ལུ་ལའི་མིག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིང་ལ་རྒྱལ་
པུ་ཀུ་ལུ་ལ་ཞེས་སྤོང་སྤོངས་དང་ལྡན་ཞིང་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནི་སྦྱོར་གྲོང་སྦྱུ་རྩལ་འགན་
ཁྲུང་དང་བྲལ་ཞིང་། མཛེས་སྤྱད་མཚུངས་པ་མེད་པ་སོགས་གྲགས་པ་ཀུན་ཏུ་བྱབ་པ་ལས། སྤྱིགས་ཀྱི་
རྒྱལ་ཁག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་བྱ་མོ་ནམས་དེའི་བརྟན་མོར་འབྲལ་འདོད་པ་ག་སྟག་བྱུང་། བྱུང་པར་
བརྟན་མོའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསེར་གྱི་སྤོང་སྤོང་མ་ཞེས་པ་དང་བདེ་བར་ཅི། རྒྱལ་བུ་སྦྱུ་རྩལ་དང་། མཛེས་
སྤྱད་དང་། འཕྲོར་པས་སྤྱིགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་བའི་ཆོ། གནས་བརྟན་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་
བས་དེ་མཐོང་བས་སྒྲར་འབྲུང་འགྱུར་ཤེས་ནས་རང་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འབྲིང་ཅིང་། མཁན་
པོ་བགྲས་པོ་མངོན་ཤེས་བྱ་གཞུག་ལྟར་ཤེས་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོ་བྲིད་ཀྱི་གདོང་དང་མིག་མཛེས་པ་འདི་རྟག་
པ་མ་ཡིན། སྒྲར་ཉམས་པའི་མཆོན་མར་འདུག་པས་རྩལ་བྲིམས་ལ་གནས་ན་སྒྲར་ཉམས་པ་གསོས་
ཤིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ལ་བཅགས་ཤིང་པོ་བྲང་དུ་ལོག་གོ།

དེ་ནས་ཀྱལ་བྱ་གནས་པ་ནི་ན་གྱི་གསུང་པ་ཞིན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་པ་སྐམས་ཤིང་དཔེན་པར་འདུག་པ་དེས།
 ཡལ་གྱི་བཅུན་མོ་པ་རྩ་ལྟེན་ཞེས་ཀྱལ་བྱ་རང་གི་ཡུམ་དེའི་ཚུན་མ་བཅུན་མོ་སྐར་ཀྱལ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེས་མཐོང་ནས། ཀྱལ་བྱ་ཁྱེད་ནི་བཞིན་དང་ལྷན་པ་རྩ་ལྟེན་མཆོག་དུ་མཛོལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་
 ན་དགོན་པས། བདག་ནི་ཁྱེད་ལ་ཡིད་ཆགས་པས་དྲག་དུ་མཛོལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཟེར། ཆགས་པས་
 གདུང་བས་ངོ་ཚ་པོར་དེ་ཀྱལ་བྱའི་མགལ་ལ་ལག་པས་འབྱུང་དེ་ལྟོན་ཤིང་གི་འདབ་མ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་
 པ་སྐར་འདར་རོ། །དེ་ལ་ཀྱལ་བྱས་ཡལ་གྱི་བཅུན་མོ་ལ་རང་གི་མ་བཞིན་དེའི་རྒྱུད་པར་ལྷག་བཅལ་
 ཞིང་སྐྱས་པ། མ་མ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རན་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་ཉམས་པའི་རྒྱ་སྟེ།
 དེ་བས་འཛིག་རྟེན་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ལ་གནས་ན་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་
 བྱ་ལ་སྤྱོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། བཅུན་མོས་སྟན་པའི་རག་གི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱས་
 ། གྱང་པ། ། ཀྱལ་བྱས་ཚུལ་མིན་རན་སྤྱོད་དེ་མི་རུང་བར་ནན་གྱིས་བཀག་པས་མཐར་མི་བྲིས་ནས་སེམས་
 ལ་འཁོན་ཆེན་པོ་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དོ་འཛིག་གི་ཀྱལ་པོ་སྤྱང་པོའི་ན་བཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཁམས་
 དང་བཅས་པ་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཀྱལ་བྱ་དྲུག་དང་བཅས་པ་ཡལ་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་དོ་འཛིག་དུ་གཡུལ་
 བཀྲེ་རུ་བཏང་བས། དོ་འཛིག་ཀྱལ་པོས་ཁབས་ལ་བཏུད་ཅིང་ན་དང་། སྤང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ནམས་
 ལུལ་ཏེ། པོ་བྱང་དུ་སྤྱན་དྲངས། རང་གི་ཀྱལ་སྤྱོད་ལ་མཉམ་པོར་དབང་བསྐྱར། ཤིན་དུ་མཛོལ་བར་
 གྱུར་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་ཆོ། ཀྱལ་པོ་ཕྱ་རན་མེད་པས་བྱ་དྲན་ནས་བཞུ་བར་འདོད་པའི་ཆོ། ཀྱལ་
 པོ་ལ་ལྟེ་སྟེན་གྱི་ནད་དྲག་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་སྟན་པ་མང་པོས་སྟན་དཔུད་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་ཀྱང་པན་བསྐྱོད་
 མེད་པ་ངོ་ནག་ཅིང་། བཅུན་མོ་ནམས་ཀྱང་བྲིས་པའི་རི་མོ་ལྟར་རྩ་ཡལ་ཐོགས་ཤིང་གཡོ་འགལ་མེད་
 པར་ལྟ་བར་བྱེད། ཀྱལ་པོ་ཆེའི་དུས་བྱེད་པར་བསམས་ནས་སྐྱས་པ། རང་རང་ལས་གྱིས་མནར་བ་
 ལ་སྟན་པ་དང་སྟན་དཔུད་གྱིས་མི་ཕན་ངེས། ངའི་བྱ་དོ་འཛིག་གི་ཀྱལ་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་གྱུར་དུ་པོས་ཤོག་
 ངའི་གཙུག་རྒྱན་དང་གདུགས་དཀར་སོགས་ཀྱལ་སྤྱོད་ནམས་བྱ་ལ་འབུལ་བ་ཡིན་གསུངས་ནས། བཅུན་
 མོའི་བྱང་ལ་དབུ་བཅུགས་པས། བཅུན་མོ་སྐར་ཀྱལ་སྤྱང་བ་བྱེད་ནས་ཀྱལ་པོ་ལ་སྐྱོག་དུ་ཞུས་པ། སྟན་
 པ་རན་པ་ནམས་གྱིས་སྟན་གྱི་གོ་མ་ཆོད། བདག་གིས་རིག་པས་ཀྱལ་པོའི་སྤྱངས་ནད་གྲོལ་བར་བྱ་ཡི།
 ཀྱལ་སྤྱོད་སྐྱས་ལ་མ་གཏོང། རང་གི་དབང་ལྷག་མི་ལ་སྤྱད་ན་ཀྱན་གྱིས་བརྒྱས་པར་བྱེད་ཅེས་སྐྱས་འཁོད་
 དུ་མ་བཅུག་པར་བཅུན་མོ་པོ་བྱང་གི་བྱ་རོལ་དུ་སོང་ནས་ཀྱལ་པོའི་ནད་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་པ་གྲོང་ཁྱེར་
 ཀྱན་དུ་བཅལ་བས་ཇི་ཀྱལ་པོའི་ནད་རི་ལྟ་བུས་གཟིར་བ་ཞིག་རྟེན་པས། དེ་དཔེན་པར་འབྲིད་ནས་གཡོག་

མེ་མིང་རྩེ་མེད་པ་ཞིག་ནད་པ་དེ་གསོད་དུ་བརྟུག་ །དེ་ལྟམ་མོ་ལག་གསལ་ནས་བརྩས་པས་ཀྱང་མེད་ནང་
 བ་མིན་ཕྱག་ལྟུག་པ་ཅན་མང་པོ་འདུག་པ་མཚོགས་པར་བྱེན་དུ་རྒྱ་ལང་སྒྲོམ་མིང་བརྟུག་ མར་རྒྱ་
 བ་མི་བ་འབྱུངས་འགག་པ་འདུག་ །དེ་ལ་སྒྲུན་ཕྱི་ཏར་ཀའི་སྒྲོར་བ་དང་། མིང་ཀྱན་དང་། བེ་མི་མིང་
 དང་། རྩེ་མེད་པ་མོ་གསལ་པའི་སྒྲོར་རྩེ་སྒྲོལ་གསལ་གྲུགས་ཀྱང་མིན་ཕྱག་རྩམས་མི་མི་བར་སྒྲོག་སྒྲུབ་ཅ་
 བ་བརྟུབ་ནས་བརྟུབ་པས་སྐད་ཅིག་ལ་མིན་ཕྱག་རྩམས་མི་བས། བརྟུན་མོས་སྒྲོག་སྒྲུབ་ཅ་བ་བརྟུབ་པ་རྒྱ་ལ་
 སྤོལ་སྒྲིན་པས་རྒྱ་ལ་པོ་རྒྱུད་པ་ལས་འབྲུལ་དུ་སྤོལ་པོ། དེ་ནས་རྒྱ་ལ་པོས་བརྟུན་མོ་ལ་བྱས་ཤིང་བརྩན་གསོའི་
 མིར་དུ་ཅི་འདོད་དེས་པས། བདག་ཞག་བརྟུན་རྒྱ་ལ་མིང་ལ་དབང་བསྐྱར་ཅིག་ཁྱས་པས། མིར་ལང་
 བུད་མེད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་འདུན་མ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་ཅིང་། སྒྲོམ་སྤྱ་རྒྱ་ལ་མིང་བུད་མེད་ལ་གཏོད་
 པ་མིན་དུ་མི་རིགས་ཀྱང་། བརྟུན་མོ་རྒྱ་ནད་མཛའ་བ་དང་། ནད་ལ་བྱས་པ་ཅེ་བས་ཞག་བརྟུན་དབང་
 མ་བསྐྱར་བར་མ་འབྲས་སྐམ་དེ་བཞིན་གནང་བས། བརྟུན་མོས་སྒྲུམ་ལ་འཁོན་བཞག་པའི་བསམ་སྒྲོར་
 རན་པས་རྒྱ་ལ་པོའི་སྤྱིངས་ཡིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་མི་རྩེ་འཛོག་རྒྱ་ལ་པོར་ཡིག་རྩམ་གྱི་བཀའ་རྒྱ་རིན་པོ་ཅེའི་
 རྩེ་ན་དང་བཅས་པ་སྤྱིངས་པ། རྩེ་འཛོག་རྒྱ་ལ་པོས་ཀྱས་པ་དང་བཅས་པས་སྤྱི་པོར་སྐངས་མིང་ཁ་བྱེ་ནས་
 བསྐྱགས་པའི་ཆོག་ལ་འདི་རྩེ་འདུག་ ལ་མེ། མིང་ཁྱེར་པ་ལ་ལྷ་ལྷ་ནས་མཚུངས་མེད་གསལ་ལ་
 དཔའ་བས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་མཆོམས་རྩེན་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་དེ་བྱལ་དུ་ཀྱ་ལ་ལྷའི་རས་དཀར་པོས་
 མ་ཐམས་ཅད་ལ་པོར་སྒྲོད་པ་སྐལ་བཟང་རྩེ་མས་པ་བྱལ་བ་དབྱུ་རྩམས་གཞི་བྱིན་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་།
 ཅི་དགའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་མེད་ནོར་བུའི་རྒྱང་འདེགས་མཐའ་ལས་པའི་རྒྱ་ལ་སྤྱན་རྩམས་གྱིས་རབ་དུ་
 བརྟུད་པའི་ལེགས་བྱས་དགེ་བའི་པོ་རྩོ་རྩམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཉིན་མོའི་དབང་རྩུག་ །དུལ་མོད་དང་
 བརྟུན་འབྲས་དང་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོར་བརྟུ་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་བའི་མེ་རྩེ་དཔལ་རྩུ་རན་མེད་པས། རྩེ་འཛོག་གི་
 དབང་པོ་དཔལ་སྐང་པོ་རྩེ་ལ་ལང་དག་པར་སྤྱིངས་པ་འདི་རྩེ་མེ། བདག་གི་བུའི་བཞིན་དང་འདྲ་བའི་
 དབྱེ་པོ། ཁྱེལ་མེད་ཅིང་རན་རྩེད་ལ་བྱམས་པ། མི་གཅང་ཞིང་བརྩན་བཅོས་ལ་སྤང་བ། མིག་གི་པོ་
 རྩེ་མ་ལ་བྲལ་པ་དུག་གི་སྤོང་རྩེ་ལ། རྩེ་ག་པའི་རྩེ་མ་མཐུན་གསུགས་དང་། ལང་ཆོ་དང་། རྩེ་བ་དང་།
 རྒྱ་ལ་པོ་དང་རྩེན་པའི་སྤྱི་པོ་དེའི་མིག་གི་ནོར་བུ་སྐྱུང་ནས་གོས་དང་བྲལ་བར་གྱིས་ལ་བསྐྱད་པར་མཛོད་
 ཅིག་ཅེས་པ་འདུག་པས། རྒྱ་ལ་བྱ་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བས་གཏོད་པ་མི་རྩམ། པ་ལ་ལྷའི་པ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་པོ་དབང་
 ཅེ་བས་འཛོགས། རྩེ་འཛོག་རྒྱ་ལ་པོ་ཅི་བྱེད་ཅི་དག་དུ་གྱུར་ནས་གཏོད་མ་ལ་མཐུང་མཆོམ་གཏོད་
 ཞིང་འདུག་པ། རྒྱ་ལ་བྱས་གཞིགས་ནས་ཅི་འདུག་དེས་པར། མིང་ཡིག་བརྩན་པས། རྩུགས་ལ་འདི་

ང་ལ་སྒྲུབ་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཡབ་ལ་ཕ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་འདྲག་ །དེ་པོ་འདྲོང་ས་དོན་མ་འགྲུབ་ན་ཐུགས་
 མི་ཚོགས་ཤིང་། དོ་འཛོག་ཀྱལ་པོ་འདི་ཡང་བསྐྱུ་འགྲོ་ །དེ་བས་ཡབ་ཐུགས་དགོངས་ཚོགས་པ་དང་།
 དོ་འཛོག་ལ་བཀའ་བཀོན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བདག་གི་གཐུགས་རྩེ་སྒྲིན་མེ་ལྷར་མི་ཉག་ཅིང་། མིག་
 རྒྱ་བྱར་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། ཀྱན་ལ་ཕན་ཕྱིར་དེ་བཞིན་བྱའོ་སྐམ་སྟེ། དོ་འཛོག་གི་སྒྲེ་པོ་མཆོག་
 དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནན་གྱིས་ཁྱེས་ཀྱང་མ་གསན་པར། སྒྲེ་པོ་ནོར་ལ་ཆགས་པ་ཞིག་ལ་གསེར་མང་
 པོ་སྒྲིན་ཏེ་ཐུན་གཉིས་འདོན་དུ་བཅུག་ །དེར་རང་གི་བཅུན་མོ་གསེར་གྱི་ཕྱང་ལྷན་མ་བྱུང་བས་མཐོང་
 ནས་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་འབྲེལ། རྒྱལ་བུ་ནི་མི་ཉག་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རྒྱན་ཁྱགས་
 ཐོབ་པ། རྩུན་མོ་བརྒྱལ་བ་མངས་ནས་རྒྱལ་བུས་སྐྱུས་པ། སྒྲེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལས་ལ་སྦྱོད་
 པ་ཡིན་པས་སྐྱག་བསྐྱེད་མ་བྱེད་ཅིག་ །ང་ནི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པས་དཀའ་བྱུང་གི་ནགས་སུ་འགྲོ་
 བྱོད་རང་དཀའ་བྱུང་མི་བཟོད་པས་པོ་བྱང་འདིར་སྡོད་ཅིག་གསུངས་པས་བཅུན་མོ་འདར་ཅིང་སྐྱུས་པ།
 རྒྱལ་སྐྱས་པོ་བྱང་དུ་མི་བཞུགས་ཀྱང་། འཁྱོར་ཆེ་མཇུག་ཞིང་རྒྱད་ཆེ་འབྲལ་བ་ནི་ཅི་ལ་བཟོད། ལྷན་
 པར་ལོང་བའི་གྲོགས་ནི་འཁར་བ་མཆོག་ །བཙེ་བའི་གྲོགས་མེད་གདོང་པར་ག་ལ་པོད། གང་དུ་འཁྱོན་
 ཀྱང་བདག་ནི་འཁྱོད་པར་ཁྱེར། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དང་བཅུན་མོ་འཕྲེང་ལྷན་མ་གཉིས་གོང་ཁྱེར་དུ་འབྱུངས་
 ཤིང་། རྩུན་མོ་རྒྱུད་མངས་དང་སྐྱ་གར་ལ་མཁས་པས་སྒྲོང་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་
 རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དང་ནི་བའི་སྡོད་མོས་ཆལ་ཞིག་དུ་ཕྱིན་པས། སྡོད་མོས་ཆལ་སྐྱང་བ་པོས་ངོ་མ་ཤེས་
 པར་ཕྱིར་སྐྱད། དེར་བཅུན་མོ་བརྒྱལ་ཞིང་དྲན་པ་རྟེན་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྐང་པོ་འཇུག་པའི་དུ་བ་བཞིག་
 དུ་སྟེབས་པས། སྐང་པོས་ངོ་ཤེས་ནས་ཞབས་ལ་བརྟུད་ཅིང་སྐད་ཆེན་པོ་འདོན། མ་བྱུ་ནམས་ཀྱིས་
 ཤེས་ནས་སྒྲོ་མདོངས་ངོས་ཞིང་གར་བྱས་པས་བཅུན་མོ་མཆི་མ་ཤོར། རྒྱལ་བུ་སྐྱད་དང་རྒྱད་མངས་ལ་
 མཁས་པས་སྐང་པོ་སྒྲོང་པས་ན་པ་སྐྱན་པས་གནས་ཆང་གཡར། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་ཕྱང་མེད་པའི་
 ཐུགས་ལ་ངའི་བྱས་དོ་འཛོག་ནས་ཡིག་ཅེས་ཡང་ཕྱིས་སུ་མ་བྱུང་། ཡུན་རིང་མོང་ན་མཇུག་པར་བཞེད།
 ཅས་པ་ལྷར་བྱས་པ་གན་བཞེད་པ་ནི་མིན་ལས་ཆེ་སྐམ་ཞིང་ཤིན་དུ་དྲན་པས་སྐྱས་དང་མཇུག་འདོད་ཆེ་
 བའི་ཆོ། སྐང་པོ་སྒྲོང་པས་ནམ་གྱང་ལ་རྒྱད་མངས་དང་བཅས་སྐྱ་ལོང་ཟེར། རྒྱལ་པོ་གཉིད་མ་མངས་
 པས་སྐད་རྒྱུད་དུ་བཅས་སྐངས་པར་མ་མག། ཐུགས་ལ་རྒྱལ་པོའི་འབངས་ནམས་སྐག་དང་འབྲེལ་
 གདུས་པས་སྒྲོང་དང་བརྒྱན་དགོས་དགོངས་ནི། སྐད་ཆེ་ཞིང་སྐད་པའི་སྐྱ་སྐངས་རྒྱད་མངས་བརྒྱར་བས།
 རྒྱལ་པོ་པོ་བྱང་དུ་མནལ་མད་ནས་གསན་པས་རང་གི་སྐྱས་ནར་སྐྱད་དང་རྒྱད་མངས་ལ་མཁས་པ་འདི་སྐྱ་

ཡིན་ནམ། བདག་ལ་ཕྱིས་སུ་མི་ལམ་ངན་ཅིང་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་དཔ་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟོ་མུ་སྟན་པ་འདི་ལ་
 མཚན་ཆེ་སྟམ་སྟེ་རྩལ་བ་བཏང་བས་སྟམ་ཀྱ་ལཱ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་པོ་བྱང་དུ་འོས་པས། དེ་ནི་མིག་
 དང་བྲལ་ཞིང་སྟོང་གཡོག་དུལ་པོ་ཙམ་ལས་མེད་པ་སོགས་ཡབ་ཀྱིས་གཟིགས་པས་ད་ལས་ཤིང་བརྒྱལ་
 བར་གྱུར། དེར་སྟོང་ག་ལ་ཚུ་བམེལ་བྱན་པས་བརྒྱལ་བ་སངས་ཏེ། བྱ། འདི་རྩ་བུ་ཅི་ཉེས་གསུངས་
 པས། རྩལ་བ་ཀྱི་སྒྲིང་ཡིག་བྱང་རྩལ་སོགས་ཞིབ་པར་སྟམ་པས། ཡབ་ཤིན་དུ་ཁྲིམ་ནས་བཅུན་མོ་སྐར་
 རྩལ་སྒྲིང་བགས་ཏེ་ཅེས་བཀའ་དཔག་པོ་བསྟོན་པས། སྟམ་ཀྱིས་བདག་རང་ལས་ལ་སྒྲིང་པ་ལ་བཅུན་མོར་
 བཀའ་བཀྱོན་མི་མཛད་པར་ཁྱེ་ཞུས་པས། བྱ་ཁྲིང་ལ་མི་འཚམས་པའི་གནོད་པ་དེ་རྩ་བུ་བྱས་པའི་དགྲ་
 འདི་མི་གསོད་པ་ཅི་བྱེད། འདི་ངེས་པར་ཆར་གཅོད་འོས་ཞེས་ནན་གྱིས་གསོད་པར་བཅོན་པའི་ཆེ། སྟམ་
 ཀྱིས་ཞུས་པ། ཡབ་བདག་ལ་འདི་རྩར་སྒྲིང་ཆ་རང་གི་ལས་ཡིན་ཕྱིར་བསྟུག་བསྟུལ་དང་། གཞན་ལ་
 མི་དགའ་བའི་སེམས་ཆ་ཙམ་མེད། དེ་བདེན་ན་བདག་གི་མིག་སྟོན་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
 བཛོད་མ་ཐག་སྟུན་གཉིས་སྐར་བཞིན་གསལ་ཞིང་མཛེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་ཡབ་ཀྱང་དགའ་མགུལ་
 རངས་ཏེ་གྲོང་ཁྱིམ་པུ་ཏ་ལི་པུ་བྱ་དང་། རྩ་འཛིག་སོགས་རྩལ་སྟོན་འབངས་བཅས་ཞི་དུལ་དང་བདེ་
 བ་ལ་འཁོད་དོ། དེ་ནས་དེ་དག་སྟོན་གྱི་རྩལ་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་གནས་བཞུན་གྲགས་པ་ལ་ཞུས་ཤིང་གསུངས་
 པ། རྩལ་བུ་ཀྱ་ལཱ་ལ་འདི་སྟོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་རྩོན་པ་ཞིག་དུ་སྟེས་པའི་ཆེ། གངས་ལྷན་ངོས་
 ཀྱི་ཕྱག་པ་ཞིག་དུ་ཞུགས་པའི་རི་དྲགས་ལ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ལ་མིག་སྒྲིངས་ནས་རིམ་གྱིས་བཟུང་ནས་གསུང་།
 ཡང་སྟེ་བ་གཅིག་ལ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་མུག་ད་ཞེས་པ་སྟོན་སྟོན་མོངས་པ་གཅིག་དུ་སྟེས་ནས་མཆོད་རྟེན་ལ་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྟུན་བྱས། སྐར་དེ་ལ་འགྱོད་དེ་ཡི་རྩ་བུ་ལའི་སྟུན་འབྲས་ཡོད་པའི་
 སྟུན་ལེགས་པར་བྲིས་ཤིང་། གཞན་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་ལ་ཉམས་གསོ་བྱས་པས་སྟེ་བ་མང་པོར་མིག་
 དང་བྲལ་ཞིང་ད་ལྟོ་འདི་མིག་ཉམས་པ་ནི་རི་དྲགས་ཀྱི་མིག་བཏོན་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་སྟུན་བྱས་པའི་
 རྩལ་སྟོན་ཡིན་ཅིང་། སྐར་མཆོད་རྟེན་ལ་རིན་པོ་ཆའི་སྟུན་དང་གཞན་ཡང་ཉམས་གསོ་བྱས་པའི་བསོད་
 རྩལ་སྟུན་རྩལ་བུའི་སྟུན་སྐར་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། མཛེས་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིང་རྒྱན་
 ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་ལ། སྐར་མངོན་པར་རྩོགས་པར་
 སངས་རྒྱུས་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་
 འབྲི་ཤིང་ལས། ཀྱ་ལཱ་ལའི་རྩོགས་པ་བཛོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ང་དགྲ་པོ། །

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་པ། ལྷ་གཞིན་ནུའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕྱི་ཚལ་ན་བཞུགས་དུས། ལྷ་མཆོའི་མཐར་ལྷ་མོར་ཞེས་གཏེན་མང་པོ་དང་བཅས་པ་གནས་པ་ལ་དག་དུ་བྱེ་ཆོན་གྱི་ཆར་བབས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་བར་གནས། ལྷའི་བུ་མོར་བཟང་གཞིན་ནུ་ཞེས་གཅེས་པ་ཞིག་གི་ཡ་ལ་སྦྲས་པ། ཡལ། བདག་ཅག་ལྷ་རྣམས་བྱེ་མ་རབ་དུ་ཆ་བས་གཟེར་བ། བདག་ཅག་དང་མཆོངས་པ་དང་། བདག་ཅག་ལས་མཐོ་བ་དང་། དམན་པའི་ལྷ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྱག་བསྐལ་བ་འདི་ཅིས་ལན། འདི་ལ་ཡན་པའི་སྤྱགས་དང་སྦྲས་སོགས་ཅི་ཡོད་དེས་པས། རྒྱ་ཡ་མས་སྦྲས་པ། གཞན་དག་སྤྱག་བསྐལ་མེད་པ་རྣམས་ཆོས་ཐོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ཞིང་བསྐབ་པའི་གཞི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་། འུ་ཅག་ཆོས་མ་ཐོས་ཤིང་བསྐབ་གཞི་མ་བསྐྱུང་བས་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡིན། ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ད་ལྟ་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར། དེར་ལྷ་གཞིན་ནུ་མེ་རྟོག་གི་ཚུན་པོ་ཐོགས་ཏེ་ཀྱི་ཕྱི་ཚལ་དུ་བྱིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རབ་དུ་མོས་པ་ཐོབ་ནས་རང་གནས་སུ་ཕེབས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་བྱགས་རྗེས་དགོངས་ནས་ལྷ་དེ་མཆོར་ཆེབས་ཏེ་ལྷ་ཡལ་དུ་ཕེབས། ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་སྦྱབས་འགྲོ་བོག ལྷ་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་ཞིང་དགའ་བས་གཏན་དུ་བཞུགས་པར་ཁུས་པས། འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་དགོས་པས་འདིར་གཅིག་ཡུལ་མི་སྟོད་གསུངས། དེར་ལྷའི་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་བྱས། ག་བུར་དང་། ཅན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་བྱལ་ཞིང་མེ་རྟོག་གཏོར་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་ཀ་ལན་ཏེ་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཆལ་དུ་ཕེབས། ཀྱི་ཕྱི་ཚལ་ན་བཞུགས་དག་སྟོང་དང་བཅས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལ་ལྷ་རྣམས་བགས་སུ་བསྟེན་བཀྱར་ཁུས་ཤིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་གཞིན་ནུ་འདི་དག་དུ་བདེ་བ་ལ་སྟོད་ཅིང་། རྒྱ་མཐར་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། འབྲས་བུའི་ཆོས་སྟོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལྷ་གཞིན་ནུའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ། ཞིང་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༢། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། བྲམ་ཟེ་བཀྱ་ཤིས་ཞེས་པ་མོར་མེད་ཅིང་ཤིན་དུ་དབྱལ་བས་ཞིང་ལས་ལ་བཅོན་པ། རྟོག་ཅི་དང་ཐོང་པ་འབྱལ་མེད་དུ་འབྱེད་ཞིང་སོ་ནམ་བུས་ཀྱང་ལོ་རྟོག་ཆར་མི་འབྱུང་ཞིང་ཉམས་ཐག་པའི་ཆོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕྱི་ཚལ་དུ་བཞུགས་པ་གསེགས་

པ་མཐོང་ནས། བྱམ་ཟེ་བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་སུ་ཕུ་ཅག་ལ་ནི་སངས་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དོན་ཅིག་
 ལྟ་བུའི་སྐལ་བ་མེད་པ་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་ལན། རང་ཅག་སྣོ་ངན་གོས་རྩལ་ཀུན་ལས་ཁ་
 ཞན། རྟེན་མས་དམའ་བ་འདི་གི་བ་དང་འབྲ་བས་གསོན་ནས་ཅི་ཡོང་། དེ་ཅི་འབྱོར་པའི་བསྟེན་བཀྱར་
 ཞིག་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་ན་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་རྩུང་ཟད་ཐོབ་པ་མིན་ཅེས་བྱས་ཏེ། བྱམ་ཟེ་མོས་ཁྱིམ་དུ་ལོག་
 ནས་ཅི་ཡོད་པའི་ཟས་གཙང་བར་གཡོས་ཏེ་བཤམས་པ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་གི་ཡིད་ནམ་པར་
 དག་པ་དེ་གཟིགས་ནས་སྣོ་རུ་ཤེབས། ཞལ་ཟས་བཞེས་པའི་མཇུག་དུ་བྱམ་ཟེས་བདག་དབུལ་བ་དང་
 འལ་ཞིང་ནོར་ཐོབ་པར་གོག་ཅེས་སྣོན་ལམ་བཏབ། དེ་ནས་བྱམ་ཟེའི་ཞིང་ལ་གསེར་གྱི་ལྗང་བུ་བཟང་
 པོ་སྟེས་པས་བྱམ་ཟེ་གསེར་ལ་ཡོངས་སྟོན་ཅིང་དབང་ཕུག་དང་རྩན་པར་གྱུར་པས། རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་
 ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱབས། ཆོས་ཉན་པས་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས་བསོད་
 ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ནས། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཆེད་དུ་མཆོད། བྱམ་
 ཟེ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རབ་དུ་བྱུང་བས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེའི་རྒྱ་དགོ་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་ལྟས་པས།
 བཀའ་རྩལ་པ། འདི་སྟོན་སངས་རྒྱལ་འོད་སྲུང་གི་བརྟན་པ་ལ་ཆངས་པར་སྟོད་པ་སྟུང་པས། ཉེ་དབང་
 ལ་སོགས་པའི་རྩ་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་ཅིང་། རྒྱུ་ཐུབ་པའི་དུང་དུ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ་ཞིས་ལུང་བརྟན་
 པ་ཡིན་གསུངས་པས་འཁོར་ནམས་ཡི་རང་ངོ་། །འབྲས་བུའི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཇུང་བརྒྱ་དཔག་བསམ་
 འབྲི་ཤིང་ལས། ཞིང་པའི་དོན་གསལ་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་རེ་གཅིག་པོ། །

ཡལ་འདབ་དུག་རུ་རེ་གཉིས་པ། གྲགས་སྒྱིན་གྱི་དོན་གསལ་པ་བཞེད་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅུ་གྲོ་རྒྱའི་ཀུན་དགའ་རྩ་བར་བཞུགས་པའི་ཆེ། སྤར་རྒྱ་སེར་ཁྱིམ་བདག་
 ལེགས་པར་རབ་སད་ཅེས་བྱ་བ་ནོར་ཕུག་པ། གཏོང་ཐོད་པ་དང་འབྱོར་པ་རྒྱས་ཀྱང་། བུ་མེད་པའི་
 རྒྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ། གཉིན་ནམས་འདུས་ནས་གྲོས་བཏབ་པ། ཅུ་གྲོ་རྒྱའི་ཤིང་སྟོང་མཆོད་
 པའི་དེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བུ་དང་ནོར་གང་འདོད་འབྱུང་ཟེར་བར། བྱེད་
 ནམས་སྒྱུན་པོའི་གཏམ་ཡིན། ཤིང་སྟོང་སེམས་མེད་ལ་རང་གི་ཡལ་ག་བསྟོད་པའི་རྩས་པ་ཡང་དཀའ་
 ན། རྟེན་མས་ལ་བུ་ནོར་སྟེར་བའི་རྩས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཟེར་བར། ཡང་གཉིན་ནམས་ཀྱིས་ཤིང་སྟོང་ལ་
 མཆོད་ན་དེའི་རྩས་པ་དོས་བུ་སྟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྐུལ་ནས་དམ་རྗེས་གསང་བ་བྱས། ཤིང་
 ལ་མཆོད་པ་ཞིག་བྱས་རྗེས་སྟེར་ནོན་པོ་འབྱར་ཏེ་སྐྱས་པ། ང་ལ་བུ་སྒྱིན་ན་ཤིང་སྟོང་ལ་སྐྱས་ཀྱང་མ་

བྱས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད། བྱ་མ་ཁྱེན་ན་ཤིང་ཁྱོད་ཅ་བ་ནས་བཅད་དེ་མེ་ལ་བསྒྲགས། ཐལ་བ་
 རྩ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་དེ་ལོག། དེ་ལ་ཤིང་གི་ལྗང་འཛིགས་པས་སྒྲག་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བྱང་དུ་
 བྱིན་ནས་ཞུས་པ། བདག་ལ་བྱ་སྟེར་བའི་རྩས་པ་མེད་ཀྱང་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་བྱ་འབྱུང་བ་དང་འགྲིག་པ་
 བྱིན་བྱའི་ཆོས་རྗེས་ལ་ཡིག་གཟུགས་བྱང་བ་དང་འདྲ། ང་འདི་ལ་བྱ་མ་བྱང་ན་བདག་གི་གནས་ནིན་
 གྱི་ཤིང་གཅོད་དེས་པས་རི་ལྗར་དག་ཅེས་འདར་ཞིང་ཞུས་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་ལ་བྱ་འབྱུང་བའི་
 ཐབས་བསམ་པར། ལྡེའི་བྱ་སྟོབ་བཟང་ཞེས་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་བསང་ནས་འོག་དུ་ལྷུང་བ་ཤེས་ནས། བརྒྱ་
 བྱིན་གྱིས་སྟོབ་བཟང་ལ་སྦྲས་པ། ཁྱོད་མའི་བྱིས་དུ་ལེགས་པར་རབ་སང་གི་བྱ་རུ་སྟེབ་ལོངས་ཤིག་སྦྲས་
 པས། རྟེན་ཞུས་པ། བདག་སྟེབ་དེར་བྱ་ཀྱ་ཐུབ་པའི་བྱང་དུ་རབ་དུ་བྱང་བར་ཤོག་ཅིག་ཞུས་ནས་
 མོང་། རྟེན་ཤིང་གི་ལྗང་དེ་དགའ་ནས་ལེགས་པར་རབ་སང་གི་གམ་དུ་བྱིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བྱ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཞིང་དེ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྦྲས་པས་དེ་དགའ་ནས་བདག་ལ་བྱ་འབྱུང་ན་རབ་
 དུ་འབྱུང་བ་བཀག་པས་ཆོག་སྐྱེས་མོ། །དེ་ནས་དུས་སུ་དེའི་རྒྱང་མ་རོལ་པ་མ་ཞེས་པར་བྱ་གསེར་འོད་
 དང་ལྗན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དང་བཅས་པ་ཞིག་སྟེས། དེ་སྟོན་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་དཔལ་འབྱོར་
 རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྣན་གྲགས་གྱིས་ཀུན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱང་བས་མིང་ཡང་གྲགས་
 བྱིན་དུ་བཏགས། དེ་རབ་དུ་བྱང་དོགས་པས་སྟོང་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་སྦྱང་བ་པོ་བསྟོས། སྐབས་
 ཤིག་རང་གི་སྟེང་མོས་ཆ་ལ་དུ་བྱིན་པས། བཅོམ་ལྗན་འདས་ལེབས་པ་མཐོང་ནས་དད་ཅིང་གུས་པས་
 ཞབས་ལ་གདུགས། རྩལ་བས་དག་སྟོང་ན་ཐུལ་ལ་འདི་རྩལ་མོ་རབ་དུ་བྱང་བའི་ལམ་སྟེ་གྱིས་ཤིག་གསུངས་
 རས་གསེགས། དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྟེང་ཆ་ལ་དུ་བྱང་མེད་གྱི་ལུས་རུལ་ཞིང་ངོ་མཚམ་པ། ཤིག་སྟོ་སོགས་
 བྱིན་བྱས་གཡོགས་པ། གཅིན་དང་བྱིས་འཛིག་པ་སྒྲག་དོ་བཞིག་དུ་སྦྱལ་པ། གྲགས་བྱིན་གྱིས་མཐོང་
 རས། རྟེན་མེད་བྱ་བ་ལང་ཆོ་ལྗན་དུས་བཞིན་མཛེས་སྦྲེ་མཁས་རྩ་འབྱར་རྒྱས་ཤིང་བསྟེན་མཁས་
 ཀྱང་། རྟོན་དུ་མི་གཙང་བའི་རྗེས་པགས་པས་གཡོགས་པ། སྟིང་ལ་མི་སྦྱག་པ་འདི་ལྷ་བྱར་འདུག་
 པས་བྱང་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཞེ་རེ་ལོག་ནས་བདག་ནི་ཆགས་བྲལ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་བྱའོ་སྐྱེས་སྟེ། སྦ་
 རོ་བྱིས་དུ་ལོག། དེའི་ནིན་མོ་སེམས་སྟོ་ཞིང་གནས། རུབ་མོ་དེ་རབ་དུ་བྱང་བ་བསྦྱང་བའི་ཕྱིར་བྱང་
 མེད་མང་པོ་པི་ཤང་དང་། སྟིང་བྱང་དང་། རྩ་རོ་སོགས་སྟུགས་བྱེད་པ་རྣམས་གཉིད་གྱིས་དུབ་སྟེ་པི་ཤང་
 དང་། རྩ་རོ་རྣམས་ལག་ནས་ཤོར། ལ་ལ་གན་རྒྱལ། ལ་ལ་ཁ་བྲུབ། ལ་ལ་སྦྲ་གྲོལ་ཞིང་ཁ་གདངས་
 རས་ཐམས་ཅད་གཉིད་ལ་ཤོར་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། གྲགས་བྱིན་ནི་དེ་དག་མཐོང་བས་

བེན་དུ་སྒྲིམ་ཁེལ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་ཀླུ་མུང་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་བཅུ་བར་བྱོན་ཏེ། བུ་ཚུར་ཤོག་གསུངས་པས། རབ་དུ་དགའ་ནས་
 ལྷམ་དེ་ཀླུ་ཁར་བོར་ནས་ཀླུ་བོར་བཞུག། དེ་ནས་ལྷ་ཏྲོ་གསལ་སྒྱིན་མོང་བ་པས་འཛོལ་དུ་བྱིན་པས་ཀླུ་
 ཁར་རྒྱུ་ཕྱི་ཆེད་ལྷམ་བོར་བ་མཐོང་། ཀླུ་པོ་བཞུག་ནས་བྱིན་པས་ཀླུ་པོའི་ཞབས་རྒྱུ་ཐེན་ཀྱང་མངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་གསལ་སྒྱིན་མ་མཐོང་། བུ་མེ་ཞིག་དུ་མཐོང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་པས་གསལ་
 སྒྱིན་མཐོང་བས་ཕྱིར་ཤོག་དུ་རེ་ནས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཙས་བྱིས་དུ་སྒྱུན་དངས། བསྐྱེན་བཀྲར་གསེལ་
 རྒྱས་ཆོས་བསྐྱན་པས་པ་མ་དང་གཉེན་འདུན་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད། གསལ་སྒྱིན་རབ་དུ་
 བྱུང་བའི་སྒྱིན་གྱིས་དད་ནས་ཤོགས་མཆོག་ཏྲེ་མེད་དང་། ཀང་པོ་དང་། ལག་བཟང་དང་། བ་སྒྲང་
 བདག་བཞི་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་བཞིན་གཞན་མི་ལྟ་དང་གསལ་སྒྱིན་བཙས་དག་སྒོང་བཙུ་ཆོས་འདུལ་
 བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། སྒྲར་ཡང་གསལ་སྒྱིན་གྱི་ཤོགས་པོ་མི་ལྟ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་
 ཞིང་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེའི་གསལ་པ་ལ་བཞེན་ནས་གཞན་མི་ལྟ་བུ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་འགྲམ་བུ་ཐོབ།
 དེ་དག་ལ་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ནས་གསལ་སྒྱིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་དག་སྒོང་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱས་པས། བཀའ་
 ལུལ་པ། སྒྱིན་སངས་རྒྱས་གཙུག་ཏྲེར་ཅན་གྱིང་ཁྱེར་དུ་བསོད་སྒྲིམས་ལ་གསེགས་པ། ལམ་གྱི་འགྲམ་
 པ་ཆར་དུ་བཞུགས་གིང་ཀླུ་པོ་ཆངས་སྒྱིན་ལམ་དེར་འགྲོ་བའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་འོད་བཟང་ཞེས་པས་
 སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་ལྗང་འབར་བ་མཐོང་ནས་རབ་དུ་དང་གསལ་གྱིས་འདུད་ཅིང་། གྲིབ་བཞིལ་གྱི་
 གདུགས་བཟང་ཞིང་ཆངས་པར་སྒྱུད་པའི་དགེ་བ་བཙུན་པའི་བསྐྱན་པ་ལ་བཞུགས། ཁྱུང་མ་འོངས་པའི་
 དུས་ལྷན་གྱུབ་པའི་དུང་དུ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ཆེ་འཕོས་ནས་ལྷའི་བུ་
 སྒོ་བཟང་དུ་སྒྲེལ། དེ་ནས་ཆེ་འཕོས་ནས་གསལ་སྒྱིན་དུ་སྒྲེལ། གཞན་ཡང་ཀླུ་པོ་ཤི་གྱི་ཁྱེས་པས་སངས་
 རྒྱས་འོད་ལུང་གི་སྒྱུ་གདུང་ལ་རྒྱུ་ཕྱི་ཆེད་མཆོད་རྟེན་བྱས། དེའི་བུ་གསུམ་པ་གསལ་ལྡན་དགའ་བས་
 མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་རྒྱུ་ཕྱི་ཆེད་གདུགས་སྟུལ། དེའི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་ལྷ་མ་རྣམས་སྒྲིམ་
 པའི་མཐུས་གསལ་སྒྱིན་རྒྱུ་ཕྱི་ཆེད་གདུགས་ཏྲོག་དང་བཙས་པ་ལྟན་སུ་མཆོགས་པར་གྱུར་ཅིང་དག་བཅོམ་
 ཐོབ་པ་དང་། རང་གི་ཤོགས་པོ་ཤོགས་དགེ་བས་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འགྲམ་བུ་ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་འཁོར་རྣམས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཅིང་རྒྱུ་ཕྱི་ཆེད་སྒྲིམ་པ་རོ། །མཛད་བཀྲ་
 དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། གསལ་སྒྱིན་གྱི་ཏྲོགས་པ་བཞོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་རེ་གཉིས་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ། འོད་སྤང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། །མ་ག་རྒྱའི་ཐར་ཆེན་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་བྱམ་ཟེ་རིགས་ཤིང་སྤུ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ཆུ་གྲོ་རྒྱའི་
 རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྩུང་མ་གཟུགས་བཟང་སྤྱི་མ་ཞེས་པ་ལ་ཤིང་པེས་པ་ལའི་གྲིབ་བསིལ་འོག་དུ་བྱ་
 གསེར་འོད་དང་ལྗན་པ་ཞིག་སྟེས་པས། བུའི་གོས་ཤིང་དེ་ལས་སྒྲིའི་ན་བཟང་བཟང་པོ་བྱུང་བས་བུའི་
 མིང་ལ་ཡང་པེས་པ་ལ་སྟེས་ཞེས་བཏགས། དེ་སྒྲོ་དང་རིག་པ་སྤྱི་ཙམ་སྟེས་པའི་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་དང་ལྗན་པ་ཞིག་བྱུང་། གཞོན་ཅུ་ནས་འཁོར་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡིད་མི་འདུག་ཅིང་། ཆགས་བྲལ་ཁོ་
 ན་དོན་དུ་གཉེར་བར། རིགས་བརྒྱད་ཆད་ཀྱིས་དྲོགས་ནས་པ་མ་ནམས་སྒྲོ་མ་བདེ་བས་བྱ་ལ་བྲིམ་ཐབ་
 ལེན་དགོས་ཡང་བྱས་པར། བདག་ནི་འཁོར་བ་རྩྭ་ག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་དུ་ལེན་
 ན་ཤིན་དུ་སྒྲིངས་པ་ཡིན། ཆགས་བྲལ་རབ་དུ་བྱུང་ན་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་པར་ད་དུང་པས་ནན་
 ཀྱིས་སྟེས་པར། བྱས་བཟོ་བོ་མཁས་པར་གསེར་གྱིས་བུ་མོའི་གཟུགས་ཤིན་དུ་ལེགས་པ་གཅིག་བཟོ་རུ་
 བཅུག་སྟེ། འདི་རྩ་བུ་མི་རྟེན་སྟེས་ནས་པ་མ་ལ་སྟེས་པ། གལ་ཏེ་བདག་བྲིམ་ཐབ་བྱེད་ཆེ་བུ་མོ་མདོག་
 དང་གཟུགས་བྱུང་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བྲིམ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་སྟེས་པས། འདི་རྩ་བུ་མི་འབྱོར་
 སྟེས་པ་མ་ཡི་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ལ། སའི་གྲོགས་པོ་ཅ་རྩ་ཀ་ར་ཞེས་པས་སྟེས་པ། སྒྲོ་ལྗན་བྱེད་དེ་ཅ་མ་
 ཡི་ཐུག་མི་དགོས། གྲོང་ཁྱིམ་ཀུན་དུ་བཅའ་ན་བུ་མོ་འདི་རྩ་བུ་རྟེན་མིན་ཅེས་སྟེས་པ། གྲོགས་པོས་
 གོས་ཆུན་བཟང་པོ་བྱས། གསེར་གྱི་གཟུགས་དེ་བྱེད་ཏེ་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་དུ་འཕྲོལ་དུ་བྱིན་པས་མ་
 རྟེན་། །མཐར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བུ་མོ་གསེར་གྱི་མདོག་དང་མཛེས་རྩྭ་ག་ལྗན་པ་ཞིག་རྟེན་ནས་པ་མ་
 ལ་སྒྲིངས་པས། འདི་ནི་བྲིམ་ལ་མི་དད་ཅིང་ཆགས་བྲལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། བྱུང་པར་
 བྱེད་འོད་སྤང་གི་རིགས་ཡིན་པས་དེད་ནམས་ཀྱི་ཁོར་ཐེགས་པའི་ཁོར་ཆེན་པོ་མེད་ན་བུ་མོ་སྟེར་དུ་མི་
 རུང་ཞེས་སྟེས་པས། བྱམ་ཟེས་དེ་དེ་བཞིན་ནི་ཞེས་བརྟེན་ཅིང་། བུ་མོ་མེར་སྤྱི་བཟང་མི་ཞེས་པ་དེ་ལ་
 པེས་པ་ལའི་སྟེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཟང་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག། །པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ལས་སྟེས་པའི་བུ་མོ་
 རྟེན་བྱས་པས་པ་མགུ་ནས་ཆུན་གོས་སྟོགས་ཁོར་མང་པོ་བསྐྱབས། པེས་པ་ལའི་སྟེས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་
 ཡ་མཚན་ཏེ་སྒྲོང་མོར་རྩེས་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་པས། ཕན་ཚུན་མཐོང་ནས་གཟུགས་དང་ལང་
 ཚོ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཚངས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་མོས་པ་སྟོགས་བསམ་པ་གཅིག་དུ་མཐུན་
 པ་ལ་ཕན་ཚུན་མགུ་ནས་ཚོས་ཀྱི་མཛེས་གྲོགས་བྱེད་པར་གཉིས་ཀས་ཁས་སྐྱོངས། པེས་པ་ལའི་སྟེས་རང་
 ཡུལ་དུ་ལོག་ཅིང་། པས་བསུ་བ་ཆེན་པོ་བཏང་ནས་གསེར་སྤྱི་བཟང་མོ་མནའ་མར་སྐྱོངས། དེ་གཉིས་

རྩོགས་ནས་ཆངས་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཞིང་མིང་སྤྱིང་ལྟར་མཛེས་པར་བྱས། གཅིག་གཉིད་ལ་སོང་དུས་གཅིག་
 གིས་མེལ་ཆེ་བྱས། དེ་ལྟར་བཟང་མོ་གཉིད་ཀྱི་རེ་མོས་སྐབས་པིས་པ་ལའི་སྐྱེས་ཀྱང་གཉིད་དུ་སོང་། བཟང་
 མོའི་འགམ་དུ་སྐྱལ་ནག་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་མཐོང་ནས་བཟང་མོ་ལྟ་མ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་འདར།
 ཁྱོས་རྩ་ཡབ་དང་གོས་ཀྱིས་སྡིབས་ནས་སྐྱལ་དེ་བསྐྱེད་ས། བཟང་མོས་ཁྱིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་
 བཅའ་མ་འགལ་ལམ་ཟེར། བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་བཅེ་བ་བཞེད་པ་མེད་པས་མ་འགལ་ལོ་ཟེར། ཕྱི་ལྟར་
 ཁྱོ་བྱགས་ཀྱི་རྣམ་པས་པའི་རག་བཞིན་སྐྱབ་པའི་རང་ནས་པ་ཅུ་གོ་རྒྱའི་དོག་དེ་རྒྱུང་མ་དང་བཅས་པ་མཐོ་
 རིས་སུ་གསལ་ས། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་པའི་བྱལ་བཟུང་སྟེ་ཁྱིམ་དང་བྱན་གཡོག་རྣམས་སྤར་བཞིན་བསྐྱེད་ས།
 སྐབས་ཁྱིག་བྱན་རྣམས་ཏིལ་བཙོར་དུ་བཅུག་པས་ཁྱེ་མཆོག་གཞོན་དུ་བཅུག་ནས་བཙོར་བའི་མར་ཁྱེ་མང་
 པོ་སྤྱོད་མང་པོར་རྒྱགས་ནས་བཞག། དེ་རྣམས་ལ་སློག་ཆགས་མང་པོ་སྐྱེད་ནས་ཁྱི་བ་པིས་པ་ལའི་
 སྐྱེས་ཀྱིས་མཐོང་བས་བཟང་མོ་ལ་སྐྱས་པ། འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་འོང་བ་འདུག་ཅིང་རང་
 རའི་གཉིས་ཁྱིམ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཀྱང་ནག་རྩ་མི་འདོད་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཞིང་ལས་
 ལ་སོགས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ཟིན་དུས་མེད་ཅིང་སྤྱིང་པོ་མེད། བྱན་གཡོག་བསྐྱེད་ས་ཀྱང་རང་གཞན་འབྲལ་
 བའི་ལས་ཁོ་ནར་འདུག་པས་ཁྱིམ་སྤངས་ནས་རབ་རྩ་བྱུང་ན་ལེགས་སྐྱས་པས། བཟང་མོས་ཀྱང་ལེགས་
 མོ་བཞེད། དེར་ནོར་རྣམས་མ་ལུས་སྤྱིན་པར་བཏང་ནས་རབ་རྩ་བྱུང་བར་ཕྱིན། བཙོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་བཅེ་བས་བསུ་བར་བྱོན་ཏེ་བྱ་མང་མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱུང་དུ་བཞུགས་པས་དེར་མཛེས་ནས་པིས་པ་ལའི་
 སྐྱེས་དེ་འོད་སྤྱང་གི་རིགས་ལས་འབྱུངས་པས་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་ཞིས་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་གི་གནས་
 གུར་༥ ཁྱེར་སྐྱབ་བཟང་མོ་ཡང་རབ་རྩ་བྱུང་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་ལ་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ནས་དགེ་
 སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་སྤོན་བྱུང་ཁྱེས་པས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱལ་པ། སྤོན་ཀ་གིའི་གྲོང་དུ་
 མོར་རྒྱུང་ཞེས་པས་ཏ་གར་གི་ཁྱེ་ཞེས་པར་བས་དང་འབྲུ་སོགས་བསོད་སྟོམས་ཉུང་དུས་རང་གི་བས་ཀྱི་
 མཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་དེའི་བས་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་སུལ་བ་སོགས་
 སྐྱེ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་ལྟ་མཐོང་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདིའོ།
 འབྲས་བུ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཛེད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། འོད་སྤྱང་ཆེན་པོའི་
 རིགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་རེ་གསུམ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དུག་རུ་རེ་བཞི་པ། མོར་བཟང་གི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ།

༡༡། བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡལ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཡང་ཡང་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།

རང་གི་པོ་བྱང་དུ་སྒྱུན་བྱངས་པར་ལེགས་པའི་ཆོ། བཅུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མས་མཐོང་ནས་སྤར་གྱི་བག་
 ཆགས་བྱན་ཞིང་། ད་འགྲོགས་པ་དང་། འབྱུང་པ་དང་། རིག་པའི་རེ་བ་མེད་སྒྲུམ་བག་མ་ཅེ་ནས་
 གཡང་དུ་མཆོངས། སངས་རྒྱུ་གྱི་བྲགས་རྒྱུ་ལུས་ལ་སྒྲིན་མ་བྱུང་། དེ་རྒྱུ་ནགས་ཆལ་དུ་དེའི་ལོ་
 རྒྱུ་ལུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞལ་མཆུ་པ་སྒྲིའི་འདབ་མ་ལྟར་འཛུམ་ཞིང་། ཆོས་སྤྱོད་ཆུ་
 བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་དཀར་བས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་འདི་སྒྲིའི་སྒྲུལ། གྲགས་འཛིན་མ་འདི་ཆགས་པའི་
 དབང་གིས་སྒྲེ་བ་སྒྲིན་དུ་འང་བདག་ལ་སེམས་བཅེ་ཞིང་། བདག་གིས་ཀྱང་སྒྲེ་བ་སྒྲིན་ནས་འདི་ལ་སེམས་
 བཅེ་ཞིང་ཆགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིན། སྒྲིན་དེ་ཉི་མོའི་ཁྱོད་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞིས་ལྟའི་
 ཡུལ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་དུ། རྒྱལ་པོ་ནོར་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ། སྤྱུས་པའི་ངག་དབང་ས་
 ཅན་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་བཅུན་མོ་མཛེས་མ་ལ་བུ་ནོར་བཟང་ཞེས་གཏེར་བཀྲ་དང་
 སྒྲིན་གྲགས་ལྷན་ཅིག་དུ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་རིག་གནས་ཀྱང་ལ་མཁས་ཤིང་སྒྲིའི་སྒྱུ་ལྟར་རྒྱུ་
 པ། རྒྱུ་ཅལ་དང་ལྷན་ཞིང་མཛེས་སྒྱུ་གྱི་མེད་ཆུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་དངས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་
 རྒྱུ་གྱོང་ཁྱེར་དེའི་པོ་ལོགས་ན་ཉེ་བར་སྤང་བར་སེམས་པའི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་ནོར་
 ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པ། འབངས་རྣམས་སུ་དཔྱ་ཁྲལ་གྱིས་མནར་གཅོད་དཀའ་པོ་གཏོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ།
 དེས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱས་པས་ཆར་དཀོན་ཞིང་ལོ་དྲིག་ཉམས་པས་སུ་གེ་དང་། རྒྱལ་
 པོ་ངན་པས་འབངས་རྣམས་བྱད་པར་དུམ་ཁས་གཟེར། དེ་རྣམས་ཆོགས་ཤིང་གྲོས་བྱས་པར། རྒྱལ་པོ་
 ངན་པ་སྤྱན་པ་ལྟ་བུ་འདིས་བདག་ཅག་རྣམས་བདེ་བའི་པོ་ལོ་ཁྲུལ་ཞིང་། དཔྱ་ཁྲལ་གསར་པ་ཆར་བཞིན་
 དུ་འབབས་པ་དང་། སྒྲིན་པོ་ངན་པའི་ངག་ལ་ཉན་ནས་སྒྲིན་པོ་དང་། བྱན་རྣམས་གསོ་ཞིང་ངན་སྒྲིད་
 རྣམས་དགའ་བར་བྱེད། རྒྱལ་ངན་སྤྱིག་ལ་སྒྲིད་པར་ཆར་མེད་སུ་གེས་གདུངས། དེ་ཉི་མོའི་ཁྱོད་ཁྱེར་
 གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱོད་ཁྱེར་འཆོ་ཞིང་འབངས་རྣམས་ལ་བྱ་བཞིན་བཅེ། འུ་ཅག་རྣམས་ཀྱང་
 རྒྱལ་ངན་འདི་སྤངས་ཏེ་དེར་སྤྱིན་ན་པ་བྱིས་དུ་འཛུགས་པ་ལྟར་སྒྲིད་དང་མཇལ་ཞེས་ཡུལ་དེ་སྤངས་ནས་
 དེ་ཉི་མོའི་ཁྱོད་ཁྱེར་དུ་སྤྱིན་པས། རྒྱལ་པོ་ནོར་དང་སྤྱུས་ནོར་བཟང་སོགས་ནི་རང་གི་ལུས་དང་སྒྲིག་
 ལ་ཡང་མི་བལྟ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་བྱམས་པས་འཆོ། དེའི་
 ཆོ་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤྱོད་དེ་དག་སོང་བ་ཤེས་ནས་འགྱོད་ཅིང་རབ་དུ་ཁྱོས་པས་སྒྲིན་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 མདུན་དུ་པོས་ནས་སྤྱོད་པ། དེ་ཉི་མོའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་ཅག་ལས་ལྟག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། མི་རྣམས་
 གསར་པ་ལ་དགའ་བས་རང་རེའི་ཡུལ་ནས་སོང་བ་རྣམས་ལ་དཀྱུ་དུ་བྱམས་པས་གལ་སྒྲིང་། ད་དཔྱའི་

ཡུལ་དུ་རེ་མོས་ལྟར་མུག་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་འབྱོར་པ་དང་གྲགས་པ་ནམས་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་
 དག་དྲིས་པས། རྒྱན་པོས་སྦྱས་པ། རྒྱལ་པོ་དེའི་གྲོང་ཁྱིམ་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པ་
 ལྟ་བུའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་ཆུ་མང་ཅི་ཏྲ་ཞེས་པ་ཡིད། དེའི་མཐུ་ལས་ཆར་དང་ལོ་ཉིག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་
 འབྲུ་མང་པོ་འཕེལ་བ་ཡིན། རྒྱུ་དེ་འཕྲོག་བྱུབ་ན་ཡུལ་དེའི་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རང་རེའི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་
 བས། རིག་ཁྲགས་གྲུབ་པ་པོ་བཅའ་ནས་རྒྱུ་དེ་འགྲུག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་མཛོད། ཅས་སྦྱས་པས།
 རྒྱལ་པོས་བདེན་ནོ་ཞེས་རིག་ཁྲགས་ཤེས་པ་ཡིད་ན་གསེར་མང་པོ་སྟེར་རེ་ཞེས་སྒྲིགས་ཤིང་། རིག་པ་
 འཛིན་པའི་ཁྲགས་པ་སྟེད་དེ་རྒྱ་ཅི་ཏྲ་འགྲུགས་སུ་བཏང་། དེ་ནས་ཁྲགས་པས་དུས་ནི་དེའི་གྲོང་མཐར་ཕྱིན་
 པས་ནགས་ཆལ་སྒུམ་ཞིང་འཇམ་པའི་ས་ན་དྲི་མེད་དྲངས་པའི་མཆོད་དང་། རྩེ་སངས་ནམ་མཁར་དག་
 པའི་རྒྱུ་པོ་བྱང་མཐོང་སྟེ། དེར་ཁྲགས་པས་ཕྱོགས་དང་མཆམས་རྣམས་བཅེངས་ཤིང་། རྒྱ་གཟུང་
 པའི་ཁྲགས་པ་སྦྱས་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་མགོ་པོ་གཟུང་ཞིང་གདེངས་ཀ་དང་ལུས་འདར་ཞིང་གདྲངས་པས་
 ལངས་ནས་བརྟུ་བར་ཕྱིན་པས། ཁྱོའི་སྦྱར་སྦྱོན་མ་མེར་བ། མིག་མེར་སྦྱོར་གྱི་ལྟར་འབྱུག་པ་ཞིག་
 རྒྱས་མཐོང་ནས་འཇིགས་རུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་འདིས་བདག་བཅེངས་པ་སྟེག་སྦྱོབས་པའི་སྦྱབས་ཤིག་
 གང་ནས་འཆོལ། རགས་ཆལ་འདིའི་རིགས་སུ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཤིང་ཤུན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་དེ་དེས་
 ཀྱང་སྟོབ་མི་རུས་པ་འདུག རེའི་ཞབས་ཉིག་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྩོན་པ་པར་ཅན་ཞེས་པ་ཡིད། དེས་
 སྟོབ་པར་རུས་པ་འདུག་སྟེ་མ་ནས་དེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཁྲགས་པས་རྒྱ་རྒྱལ་བ་ཀྱག་སྟེ་ཆུ་སྟོད་
 ཅིག་དུ་བཅུག མཆོད་ཁོལ་ཞིང་ཆུ་སྟེར་དཀྱིལ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་དང་བཅས་འཁོར་རྣམས་འདར་ཞིང་
 ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། དེར་རྩོན་པས་མདའ་གཞུ་ཐོགས་ནས་ཕྱིན་པས་ཁྲགས་པ་མཐོང་།
 དུག་མདའ་རྒྱབ་པ་མིག་ལ་ཤིག རེའལ་གྱི་འཇིགས་སུ་རུང་བས་མགོ་པོ་བཅད་ནས་བསད། རྒྱན་པོ་
 རོར་ལ་ཆགས་པའི་རིག་པ་ནི་རང་ཉིད་འཛོམས་པའི་ཐབས་སུ་བད། དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱལ་དགའ་བོས་རྩོན་
 པ་རྒྱུ་པོ་བྱང་དུ་སོས། བྱས་པ་དེན་དུ་གཞོ་བའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། དེར་རེ་ཞིག་གནས་པའི་ཆོ་
 རྒྱ་རྣམས་རོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དོན་ཡིད་ཞགས་པ་བྱ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་བས། རྩོན་པས་དྲིས་
 པས་ཞགས་པ་དེའི་ཡིན་ཏན་རྣམས་རྒྱས་བཤད་པས་རྩོན་པ་རོར་བྱ་དོན་ཡིད་ཞགས་པ་དེ་ལ་ཆགས་ནས་
 རན་གྱིས་བསྐངས་པས་རྒྱས་ཕྱིན། དེ་ནས་རྒྱུ་པོ་མཐུས་བསྐུལ་ནས་རང་གནས་སུ་སྟེབས། རྒྱ་ལོར་ལ་
 ལོངས་སྟོད་ཅིང་ཡུན་རིང་སོང་རྩེ་རྩོན་པ་ཆོ་ལས་འདའ་ཁར་རང་གི་བུ་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པར་རོར་བྱ་
 དོན་ཡིད་ཞགས་པ་ཕྱིན། རྩོན་པ་གཞོན་རུས་ཀྱང་པའི་ཡུང་བཞིན་དྲང་སྟོང་གི་ཞབས་ཉིག་སྦྱར་གྱིར་

གསུངས་ཤིང་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་རྫོན་པས་ཡིད་འཕྲོག་ཀྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་འབྲིང་ཅིང་ཡིད་འཕྲོག་ལ་སྒྲིམ་
 པ། །རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་ལྷ་དང་། མི་དང་། རྩི་ཟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་མཚུངས་སྒྲུ་མེད་པ་
 ཡིན། །འདི་ལ་བྱེད་མཁུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་གསོལ་བ།
 མིའམ་ཅིའི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་མོ་ངོ་མཚར་ཅན་འདི་རྒྱལ་པོ་བྱིད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་འོས་སུ་བདག་གིས་ཞགས་
 པས་གཟུང་བ་ཡིན། འདིའི་གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འདི་མ་བུལ་བར་གཟུང་ན་ལྷ་མོ་འདི་ནམ་མཁའ་
 ལ་འགྲོ་མི་ཐུབ་ཅིང་འབུལ་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་ཡིད་འཕྲོག་གཙུག་རྒྱན་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོ་
 ལ་ཐུལ་བས། ཡིད་འཕྲོག་ཀྱང་གཞིན་རྒྱ་ལང་ཆོ་རྒྱས་ཤིང་ཆགས་པས་ཡིད་དྲངས་ནས། འདི་ནི་སྤྱིའི་
 གནས་ན་འང་མེད་ལ། མིའི་ཡུལ་ན་གཏམ་ཅམ་གྲགས་མ་ཚུང་། འདིའི་མཛེས་སྤྱུག་ནི་ལྷ་མོ་འདི་ནམ་མཁའ་
 བ་སྒྱུང་པ་ཐུལ་དུ་བྱིན་པས་རི་མོ་བྲིས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དགལ། ལྷའི་ཡུལ་དུ་ལྷ་བྱགས་ར་དུ་འབྱུངས་པ་འམ་
 ཅི་སྒྲུལ་ཞིང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཁྱུ་དང་བུལ་བ་ལྷ་བྱའི་སྤྱུག་བསུལ་དེ་བརྗོད་པར་གྱུར་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཡང་རབ་
 ཏུ་མཉེས་ནས་རྫོན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་མང་དུ་བྱིན། ཡིད་འཕྲོག་ཤིང་རྟེན་སྤྱིའི་དྲུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གྲོང་བྱིར་
 ཏུ་ཞུ་ནའི་པོ་བྱང་དུ་བྱོན། རང་གི་ཡབ་ལ་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པས་ཡབ་ཀྱང་དགའ་ནས་མནའ་མ་སླེབས་
 པའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །དེ་ན་ནོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་ཤིན་ཏུ་མཛང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནམ་
 ཡང་མི་འབུལ་ཞིང་། པལྗོའི་སྤྱན་ཡངས་བལྟ་ཞིང་མེ་ཏོག་འདབ་འདྲའི་མཚུ་འཛིབ་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་
 གདུ་བུ་སེལ་སེལ་སྒྲུ་དང་བཅས་པས་པོ་བྱང་དུ་ཅེ་དགའི་བདེ་ལ་སྦྱོད། དཔལ་གྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ལོངས་
 སྦྱོང་ཅིང་གནས་སོ། །དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་བྲམ་ཟེ་མེར་སྒྲུ་དང་། བུམར་བུ་བ་གཉིས་ཟས་ནོར་འདོད་
 པས་འོངས། ཡང་རྒྱལ་པོ་ནོར་བྱིས་དེ་གཉིས་རིག་པ་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་མེར་སྒྲུ་
 ཡབ་ཀྱི་ནང་སྒྲོན་དང་། བུམར་ཟས་ཀྱི་སྒྲོན་པོར་བཙུག་ །དེ་གཉིས་སེམས་མ་རུངས་པ་ཕྱག་དོག་གིས་
 བརྒྱལ་བ་ཡིན་པས། ཟས་ནོར་བཟང་དང་། བཙུན་མོ་ཡིད་འཕྲོག་གཉིས་ལ་རིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཕྱག་དོག་གིས་སྤང་ཞིང་། ནོར་བཟང་གསོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེ་བའི་བསམ་པ་
 ངན་པ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གྱུར། དེའི་ཆེ་སྤྱོན་ཞེས་པ་ཀར་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཕྱན་སྤྱིའི་གཙུག་རྒྱན་ཏུ་
 ནའི་གྲོང་ལ་རྒྱན་དམག་བྱེད་པར་བཅུམ་པས། ཡབ་ཀྱིས་དམག་དེ་འཛོམས་པར་གྱིས་ཞེས་སྒྲོན་པོ་ལ་
 བཀའ་སྤུལ་པས། སྒྲོན་པོ་ནམས་ཀྱིས། ཟས་དཔའ་བ་བརྟུལ་མོད་པ། སྒྱུ་རྩལ་དང་ལྷན་པ་འདི་དཔུང་
 དང་བཅས་པ་གཡུལ་དུ་བྱོན་ན་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པས། ཡབ་ཀྱིས་ཟས་ལ་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པས་ཡིད་འཕྲོག་ཐུགས་ལ་འབྲེང་ཀྱང་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་ཆོ། ཡིད་འཕྲོག་ནི་མཆི་མའི་

དོག་ལ་མུ་ཏིག་གི་རྟོག་མ་ལྟར་བྱལ་ཞིང་། གདོང་ས་ལ་ཕབས་ཏེ་ལག་པས་ས་ལ་རི་མོ་འབྲི་བར་གྱུར།
 དེར་སྤུལ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཁྱིད་ཀྱི་སྒྱུ་ཅལ་དང་དཔུང་དང་བཅས་པས་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་པོ་དན་
 པའི་དཔུང་ཚོགས་བརྒྱུ་ཅིང་བསད་ན་གྲགས་པས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་ཅིང་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་
 ཞེས་ནན་གྱིས་བསྐུལ་བས། སྤུལ་འབྱོན་དགོས་པའི་ཆོ་ཡིད་འཕྲོག་ལ། ང་ཐག་རིང་པོ་འགྲོ་མི་དགོས་
 བེང་ཡུན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་ཞེས་སེམས་གསོ་ཞིང་། ཡུམ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་གི་གཙུག་རྒྱན་བཙོལ་
 ཏེ། རམ་མ་བདག་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་བསྐུལ་གྱིས་གདུངས་པ་འདི་མ་མས་སྦྱོང་བར་མཛོད། གཙུག་
 རྒྱན་འདི་མོ་རང་གི་སྒྲོག་ལ་འབབ་པ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་མ་སྟོན་པར་བདག་པོ་མཛོད་ཅིག ཅིས་ཡིད་
 འཕྲོག་གཙུག་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཡུམ་ལ་བཙོལ་ནས། གླང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དཔུང་དང་བཅས་གཡུལ་
 དུ་བྱོན་ནོ། །དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་མི་ལམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐར་དགའི་དཔུང་སྐབས་པར། རང་གི་རྩེ་བ་
 བགགས་ནས་རྒྱ་མ་བོད་ན་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་མི་ལམ་བྱུང་བས་ནས་རྟོག་ཐོས་ནས། རྒྱ་
 པོ་སེར་སྐུ་ལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ངེས་པས། རྒྱ་པོས་གུས་གུས་ལྟར་བྱས་ནས་བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་
 ལྟ་བུ་ལས་ཡིད་ལ་གཞན་བསམ་པ་མེད། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོག་ངན་པ་ཐོས་པ་ལས་སེམས་མ་དགའ། འདི་
 ནི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་སྒྲོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་ལྟས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཡིན་ཞེས་མུ་ངན་ཆེ་བའི་ཚུལ་བྱས་
 པས་རྒྱལ་པོས་སྤྲོས་པ། ངན་ལྟས་ནི་བའི་ཐབས་དང་རིམ་གྱོ་བསམ་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། སེར་
 སྐུ་དང་ཕུསྐར་གྲོས་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་ཡིད་འཕྲོག་འདི་མེད་པ་བྱ་བུ། འདི་མེད་ན་ནོར་བཟང་སྒྲོག་ཆད་
 འགྲོ། རྟོགས་དགའ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པ། རྒྱལ་པོ་མི་ལམ་ངན་པ་འདི་ནི་བའི་ཐབས་རྒྱུ་ལ་ཕྱགས་
 མང་པོའི་ཁྲག་རྒྱག །དེ་ལ་བྲམ་ཟེས་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཡུམ་བཀུས་པའི་རྒྱ་ཁྲག་ཅིང་གསེར་དང་རིན་ཆེན་
 མང་པོ་བྱེན། མེའམ་ཅི་མོའི་ཆོལ་བྱས་སྒྲིན་སྒྲེགས་བྱས་ན་མི་ལམ་ངན་པ་ཞི་ཞིང་བསམ་པ་འགྱུ་བ་པར་
 འགྱུར་རོ། །མེའམ་ཅི་མོའི་ཆོལ་གཞན་དུ་དཀོན་ཀྱང་འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དཀོན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡིད་འཕྲོག་བསད་པའི་ཆོལ་གྱིས་བྱས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་སྤྲོས་པས། ཆོག་མ་རུངས་པ་དེ་
 ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོས་སྤྲོས་པ། རང་གི་སྒྲོག་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་བྱའི་རྒྱུང་མ་གསོད་པ་མི་རིགས་ཤིང་། བྱད་
 པར་ཡིད་འཕྲོག་འདི་མེད་ན་བདག་གི་བྱ་སྒྲོག་མི་འཆོ་སྤྲོས་པས། ཡང་རྒྱ་པོས་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་སྒྲོ་
 གོས་ཆེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ལུགས་མི་མཁས་པ་འདུག རྒྱལ་པོའི་སྒྲོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་ལྟས་བྱུང་
 ན་བྱུང་ང་མནའ་མ་ལ་ཆགས་པས་ཅི། སྒྲོག་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུང་མ་ཡུལ་གཞིས་ནོར་ཁང་གཏོང་
 བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་སྐུ་སྒྲོག་འཆོ་ན་བྱུང་རྒྱུང་མ་སྤར་ཡང་འབྱུང་། རྒྱལ་སྲིད་ཡུལ་འཁོར་

བདེ་བར་འཛོལ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་རང་གི་སློག་ལས་གཅེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་སྒྲིན་པོ་སྤྲིག་པའི་
 སེམས་ལ་རྟེན་གཞུག་པ་དེས་དཔེ་དང་རྒྱ་མཚན་མང་པོས་བྱེད་ནས་མོལ་བས། རྒྱལ་པོ་ཡང་
 སྒྲོ་འབྲིག་ཅིང་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བཙུན་མོ་མདུན་དུ་བོས་ནས་སྤྲོས་པ། མི་ལམ་བྱང་ཚུལ་དང་རིམ་
 འགྲོ་དགོས་ལུགས་སོགས་བཤད་པས། བཙུན་མོའི་བསམ་པར། རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲིན་པོ་སྤྲིག་ཅན་གཞུག་
 པོའི་སེམས་ཀྱིས་བག་མེད་དུ་སྤྲིག་གསོག་པ་འདུག བདག་གི་བྱས་མནའ་མ་འདི་བདག་ལ་བཙེལ་བ་
 ཡིན་དེ། རློག་ལ་བབས་ན་གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུ་སྤྲོད་ཅིག་ཟེར་བ་ཡིད། འདི་སྤྲད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་
 འཕུར་ན་སྤར་བུ་དང་ཕྱད་པ་སྤྲད་སྤུངས་ཡིད་འཕྲོག་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་དུ་བཞེད་ནས། ད་ནི་ཁྱོད་
 རང་གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུ་འདི་སྤྲོད་པོར་བཅིངས་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པར་བོས་ཆེ་སོང་ལ་ནམ་མཁའ་འཕུར་
 ཞིག་ཅེས་མངགས་སོ། །དེ་ནས་རྗེ་དེ་བུ་ལུགས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་བཀང་སྦྱིན་གྱི་སར་ཡིད་འཕྲོག་
 བོས་པས། གཙུག་རྒྱན་བདག་མས་ནས་དེར་སྦྱིན། གསོད་ཁར་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་
 པོ་ཁྱོད་ནི་བྱ་ལ་བཅེ་ཡང་མནའ་མ་གསོད་པ་འོས་མ་ཡིན། ཁྱོད་ནི་གིས་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་ནི་
 རང་གནས་སུ་འགྲོ། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་སྤྲོ་བས་ན་ཡབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བུའི་སློག་བསྐྱེད་པར་མཛོད་ཅིག ཅེས་
 བཞེད་ནས་ཁྱ་བཞིན་འབྲུག་ཅིང་སློག་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་སོང་ངོ་། དེར་རྒྱལ་པོ་མཆོད་སྦྱིན་རིམ་གྱི་འོ་
 གོགས་སུ་བསམ་ནས་ཐུགས་མ་བདེ་བར། སྒྲིན་པོ་མེར་སྤྲོས་རྒྱུ་སྤྲོས་པ། འདི་ནི་མཆོད་སྦྱིན་མ་བསྐྱེད་པ་
 པ་མ་ཡིན་པས་གདུག་པ་ཆངས་པའི་སྤྲོན་མོ་ཞིས་པ་སྤྲགས་ཀྱིས་བཀྱག་ནས་ཡིད་འཕྲོག་བསད་པ་ཡིན་
 པས་མཆོད་སྦྱིན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་སྤྲོས་པས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་སོ། །དེ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་རང་ཡུལ་
 དུ་སྤྲོ་བས་ནས་ཡབ་ཏེ་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲིན་པ་རྟེན་མགོ་ཅན་གྱི་དུང་དུ་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། མིའི་
 དྲི་མ་དག་ཕྱིར་ཉིན་རེ་བཞིན་སྦྱོང་སོས་ཆལ་དུ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུས་འབྱུང་དུ་བཙུག་གོ། ཡིད་
 འཕྲོག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ནས་ཉིན་མཚན་ཀྱན་དུ་ནོར་བཟང་དན་པས་ཡིད་གདུངས་སོ། །དེ་
 ནས་འཕུར་དེ་སྤྱི་རྒྱལ་གནས་ཀྱི་མཆོད་འབྲུམ་དུ་སྦྱིན་ནས་དྲང་སྤྲོད་མིང་ཤུན་ཅན་ལ་ཐུག་བསམ་པས་འདུད་
 ཅིང་སྤྲོས་པ། དྲང་སྤྲོད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་བདག་འཆིངས་པའི་རིག་པ་སྤྲོ་བ་པར་མཛོད་པ་ཡིན་པས།
 ད་བདག་གི་ཆོག་འགའ་གསན་དུ་གསོལ་ཞུས་པས། དྲང་སྤྲོད་ཅུང་ཟད་ངོ་ཆ་བའི་རྣམ་པས་སྤྲོས་པ།
 འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཁྱོད་རང་གི་སྤྲོན་གྱི་ལས་དང་། རྟོན་པ་གཡོ་ཅན་གྱི་ནོར་བུ་དོན་
 ཡོད་ཞགས་པ་ཐེབས་པའི་འཕུལ་གྱིས་བཅིངས་པ་ཡིན་གསུངས། ཡིད་འཕྲོག་གིས་ཞུས་པ། བདག་
 ནི་རིགས་ངན་རྟོན་པས་བཟུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འདམ་དུ་ཚུད་ཀྱང་། ནོར་བཟང་ཞེས་པའི་མི་མཆོག་

རྒྱལ་བུའི་བཅུན་མོར་གྱུར་པ་སྐལ་བ་བཟང་ན་ཡང་། ད་ལྟ་དེ་དང་བུལ་བས་གདུངས་ནས་བཞུགས་
 མེད། རྩལ་ལྟེ་ལྟེ་དེ་ཡང་བདག་དང་བུལ་བས་ཐུགས་སྦྱོར་བར་ངེས། དང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱིད་མེས་ས་
 ཅན་ཀྱན་ལ་བཅུ་ཞིང་ལྟག་པར་གདུངས་བས་གཟེར་བ་ལ་ཕན་མཛད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བུ་
 དེ་བདག་འཆོལ་བའི་སྒྲ་དུ་ལམ་འདི་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་སྲིད་པས་འཕྲིན་འདི་ལྟར་གསུང་རོགས་མཛོད།
 བདག་ནི་བྱིད་དང་བུལ་བའི་གདུངས་པའི་མེས་ཆོག་ཅིང་བཞེད་པ་མེད་པར་རང་གི་ཡུལ་ན་ཡོད། བྱིད་
 རྒྱུ་དེར་འབྱོན་ན་ལམ་བཟོད་དཀའ་བའི་འཛིགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པས་མི་རྣམས་བཟོད་པའི་གནས་མ་
 ཡིན། རྩལ་ལྟེ་ལྟེ་བུ་བུ་གསུངས་འདིའི་ཐ་མ་ནགས་ཆ་ལ་ན་བདུད་ཅི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མར་
 ཁྱུར་བཀོལ་ནས་བདུང་ན་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཆེན་པོ་བྱིད་གངས་རི་ལྟར་དཀར་བའི་ལམ་ལ་བདེ་བར་བར་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་པར་མངགས་ནས་བདག་གི་ལག་རྟགས་འདི་ཡང་དེ་
 ལ་སྤྱོད་པར་ལྟ་ཞེས་སོར་གདུབ་བཅོལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་སོང་ངོ་། །དང་སྤྱོད་གིས་ལམ་གྱི་བཟོད་
 ཚུལ་རྣམས་མ་བཞེད་པར་ཐུགས་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་སོར་གདུབ་དང་བཅས་གཅེས་པར་བཟུང་ངོ་།
 དེའི་ཆེ་མོར་བཟང་གིས་སྒྲིན་ཞེས་པ་གདུག་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་དེ་བཅོམས་ནས་བང་མཛོད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱངས།
 ཡིད་འཕྲོག་བརྟུ་བར་འདོད་ནས་ཐུར་དུ་འོངས། ད་སྒྲིལ་བའི་རྒྱལ་སྒྲིན་རྣམས་དག་པོ་རྒྱལ་ཕྱན་རང་གི་
 གདུགས་འོག་མངའ་ཞབས་སུ་འཁོད་པས་དགའ་ཡང་། མནའ་མ་སྒྲིན་རྒྱ་མེད་པས་རི་ལྟར་ཤོད་ཅེས་
 འཆོར་ཞིང་འདར་བར་གྱུར། དེ་ནས་ནོར་བཟང་སོ་བྱང་གི་འཁོར་དང་ཡབ་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་གུས་
 པས་བདུད་ཅིང་། བཞིན་བཟང་མ་འཆོལ་མ་ཞེས་སུ་ལ་ངེས་ཀྱང་ལན་མི་སྒྲིབ་པར་གདོང་ས་ལ་ལབ་ཅིང་
 འདུག རྩལ་གྱིས་སྒྲིབ་པ། བྱིད་ཀྱི་དགའ་མ་སྒྲིན་མེད་འཆོལ་ཡོད་དེ། སྒྲིག་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་
 རས་ངས་གཙུག་རྒྱན་སྤྱད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་སོང་། ཞེས་པས་རྒྱལ་བུ་ནི་མཆི་མ་ཆར་ལྟར་
 འབབ་ཅིང་། ས་ལ་སྒྲེལ་བར་གྱུར་ནོ། །དེ་ནས་ད་རི་ཅེན་གྱི་རྒྱ་སྒྲིང་གར་བཞུགས་སྒྲར་དན་པ་རྒྱེད་
 རས་མཆི་མས་བརྒྱངས་ཤིང་སྐབས་དེར་འདི་སྒྲ་བཞུགས། ཁ་བ་མ་ཡིན་ཆུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས།
 བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དང་འདྲ། །འབད་པ་མ་ཡིན་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཡི། །བདག་གི་ཡིད་འཕྲོག་
 མ་དེ་གང་དུ་སོང་། ཞེས་བཞུགས་ཅིང་སྒྲིབ་མོས་ཆལ་དུ་སོང་ནས་འཆོལ་བར་བྱེད། དེར་འཁོར་རྣམས་
 བྱེད་ཅིང་ཉིན་མོ་འདས་ཏེ་མཆན་ལ་མ་ཆོར་བར་ནགས་གསེབ་དུ་འཆོལ་དུ་སོང་། ད་ནི་སྒྲིན་པ་ལྟར་
 གྱུར་ནས་ཡིད་ཅན་གྱི་མི་དང་། ཐུགས་དང་། བྱ་དང་། རི་དུགས་དང་། མེས་མེད་ཀྱི་དོ་དང་།
 ཤིང་ལ་སོགས་མིག་གིས་མཐོང་ཆད་ལ་ངེས་ཤིང་། སྒྲིགས་པོ་ནི་ཅིའི་ཕུ་གྱུར་བདག་གི་སྒྲིགས་མོ་རྒྱ་བ་

ཉག་དང་པ་ལྷ་བུ་དཀར་ལ་མཛེས་པ། ཡུལ་འདྲེ་འདྲེ་པ་ལྷ་ར་དམར་པའི་མཆོ་ལ་དཀར་པའི་ཆོས་སྒྲིག་གསར་
 པོ་དང་པ་ཅན། རི་དྲགས་མིག་ཅན་ན་རྒྱ་རིན་ཆེན་འགྲམ་པ་མཛེས་པ་ཉིད། སུ་ཉིག་ཕྱིར་བས་རྒྱ་མ་
 རྒྱས་པ་བརྒྱན་བྱས་པའི། བདག་གི་ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་ངམ་ཞེས་ཀྱན་ལ་འདྲི་ཞིང་
 རྒྱག་པ་ལ། དེའི་ལམ་སྐྱོ་འདྲེན་པ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་དལ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐོང་ནས་ནམ་མཁའི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་རྒྱ་ཞལ་མ་དེའི་ཞལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ཅུང་ཟད་བརྒྱན་པ་ནི་མིན་ནམ་བསམ། གཏམ་
 ནི་སྒྲིན་ཅིང་ཅིང་འདྲི་མེད་པ་འདྲི་ཅི་སྐྱམ་སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་དྲི་མར་གྱུར། དེ་ནས་རྒྱ་བའི་ཕྱོགས་
 སུ་འགྲོ་ཞིང་དེས་པ། སྒྲིགས་པ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་སྒྲིགས་སུ་རི་དྲགས་མིག་ཅན་དྲི་མེད་འོད་དཀར་
 ཅན་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཞལ་མ་དེ་མ་མཐོང་ངམ། མཛེས་སྤྱད་སྤྱིན་ལྷན་སྤྱོད་ཆོགས་མདོག་བཀྲ་
 ཞིང་། །རིན་ཆེན་གཙུག་ཕུད་ཞོར་བུའི་མདངས་གསལ་ཞིང་། །སྒྲིགས་མཛུགས་མའི་མདོག་ལྷན་
 གར་བུད་ལ། །བདག་གི་མ་བུ་དེ་ནི་མ་མཐོང་ངམ། ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་བྱབ་ཅིང་།
 བསེལ་ཟེར་བདུད་ཅིས་འགྲོ་བའི་ལྷན་པ་སེལ། །བདག་གི་སྒྲོ་ལི་ལྷན་པ་སེལ་ཕྱིར་དུ། །ཅུང་ཟད་བཅོ་
 བའི་གཏམ་དེ་མི་ཤོད་ཅི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་འདྲི་ཞིང་རྒྱ་བ་གར་འགྲོའི་ཕྱོགས་སུ་མཆོན་
 གང་སྤྱིན་པས་སྤྱིའི་ཕྱིར་གྱི་ནགས་མཐའ་དཀར་བྱབ་གནས་དང་སྤྱིང་ཆེན་པོ་ཤིང་ཤུན་ཅན་གྱི་དྲུང་དུ་
 སྤོབས། དེ་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་དེས་པས། རྒྱལ་བུ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་ཀྱང་གདུང་བས་མི་བཟོད་པར་ཀྱན་དུ་
 འཛོལ་ཞིང་འདྲི་བ་སོགས་སྒྲིན་པ་ལྷར་ཆོ་དེ་བཏོན་པས། དྲང་སྤྱིང་གིས་ཤེས་ནས་སྤྱོད་པ། བྱིན་ནི་
 གདུང་བ་དྲག་པོ་དེ་ཐོངས་ཤིག །མཛེས་མ་དེ་བདག་གིས་མཐོང་ཞིང་ཁྱོད་ལ་འཕྲིན་ཡང་ཡོད། དེ་
 ནི་ཁྱོད་ཉོན་མཆོན་ཀྱན་དུ་དྲན་ཞིང་ཟས་ཀྱང་མི་དྲན། འདྲོད་པས་གདུང་བའི་མེས་ཆོག་པ་དང་མཚུངས་
 པར་འདུག །མིའམ་ཅིའི་གནས་སུ་བཤོད་དཀའི་ལམ་གྱི་བཤོད་ཚུལ་དང་། རྒྱུན་པའི་གནས་ན་ཡོད་
 པས་དེར་སྤྱར་དུ་བྱོན་ཅིག་ཅེས་ས་ཡང་འོད་ཟེར་སེར་པོས་འགྲངས་པ་ལྷ་བུའི་སོར་གདུབ་འདི་ཡང་ཁྱོད་
 ལ་ཐུལ་ཅིག་ཟེར། ཞེས་གསུངས་ནས་སོར་གདུབ་གཏད་ཅིང་ལམ་གྱི་བཤོད་ཚུལ་ནམས་ཞིབ་པར་བཤད་
 པས་དགའ་ཞིང་། རི་ལྷར་མངགས་པ་བཞིན་སྤྱིན་ཆེན་བདུད་ཅི་བདུས་ནས་མར་ཁུར་སྤྱིན་པར་བྱས་
 ཏེ་བདུང་བས་རྩ་འཕྲུལ་དང་ལྷན་པར་གྱུར། མཆོན་ཆ་ཐོགས་ནས་བྱོན་པས་གངས་ཅན་གྱི་རི་རྒྱབ་ནས་
 ཀྱུ་ཀྱུ་ལྷ་ཡི་རི་ལ་སྤོབས་འབྲས་བུའི་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛོ། དེ་ནས་སྤྱི་བུའི་ཁྱོད་བདག་པོ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཞེས་པ་
 ལ་ཞོན་ནས་རི་དེ་བཞུལ། དེ་ནས་ལྷག་གི་རི་ཞེས་པའི་རི་པོ་བཞུལ། དེ་ནས་སྤྱུལ་ཆེན་གདུག་པ་དང་
 འཕྲད་པར་མདའ་རྒྱལ། སྤྱིན་མོ་རྒྱུད་མངས་ཐོགས་པ་བསྐྱེད་བྱེད་པར་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་བྱོན་ནས་

རེ་པོ་སྤྱི་གྲིའི་སྡོན་ལྷ་ཡུལ་སྤྱིང་སྡོན་པས་དང་དཔལ་ཅུལ་ལྡན་པས་འདྲེགས། དེ་ནས་ཡང་དྲི་མེ་ཅན་
 ཞེས་པའི་རི་ཡང་འདྲེགས། དེ་ནས་སྤྱིན་མོ་ལ་ཟན་བྱ་ཤོད་གདོང་གི་གནས་སུ་རི་དྲགས་ཀྱི་པགས་པ་
 རྫོན་པས་ལུས་ལ་གཡོགས་ནས་རིའི་ཕྱོད་མོར་བཞུགས་པས། མཆན་མོའི་དུས་སྤྱིན་མོ་བྱ་ཤོད་གདོང་
 ཟ་བར་འོངས་པ་ལྷགས་རྫོན་པོར་ཉེ་བསད་ནས་བརྟུལ། དེ་ནས་སེང་ལྡེང་གི་ནགས་རི་སྤྱག་པོ་འདྲེགས་
 བེང་བབས་པའི་འགྲམ་ན་ཕྱག་པར་བཞུགས་ནས་དོ་བཤགས་པས་ཆོ་གང་དང་། ལུན་པ་དང་། ལྷུལ་
 དང་། ། །སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་འདྲེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པའི་སྤྱན་རླེད། དེ་ནས་རིའི་འབྲུལ་འཁོར་
 རི་གཉིས་སྤྲེལས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། ལྷག་གི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། རྒྱུས་
 རུའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་འཁོར་འདྲེགས་པ་རྣམས་མདའ་ཅེ་དང་། དུར་བུའི་ཅེས་སྤྱན་
 ཅིང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་རྣམས་བཅོམ་ནས་བྱོན། དེ་བཞིན་འདྲེགས་རུང་ཆུ་སྤྱིན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་།
 སྤྱིན་པོའི་སྤྱིའི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། ལུན་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དང་། ཁྲིན་པ་གཉིས་དང་། ཆུ་པོ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་བཀལ་ནས་བྱོན། ཆུ་དེའི་དོགས་སུ་སྤྱིན་པོ་རྣམས་བསད། མཆོ་བའི་དྲུག་ཅན་གྱི་སྤྱིན་བྱ་གནས་
 པའི་པ་ཏམ་ག་ཞེས་པའི་ཐུར་བཤོད། གངས་འགྲམ་དུ་མིའམ་ཅིའི་འབངས་རྣམས་འདྲུབ་དང་། ཤོད་
 པའི་གནས་སོ་སོར་དུ་ཤོད་གྱི་སྤྱིས་ལམ་དུ་བཤོད་མི་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤོད། དེ་ནས་ལྷ་དྲུག་
 ཅན་དང་། མིའམ་ཅི་མོས་གདུང་བས་ལམ་འགག་པའི་ཐུར་སོགས་བཤོད་དཀའ་ཐམས་ཅད་བཤོད།
 དེ་ནས་ཆུ་བ་རྒྱབས་ཅན་གྱི་ཆུ་ལྷང་ཆེན་པོར་བ་རྒྱབས་དང་རྫོན་གིང་རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤོད། དེ་
 རྣམ་མིའམ་ཅིའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་ལམ་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་འདུག་པའི་གསེབ་དུ་བྱོན་པས་པརྫའི་ཆལ་གྱི་འགྲམ་
 དུ་རྫོན་གིང་གི་ཅེར་འདྲེགས་ནས་ཡལ་གའི་སྤུབ་ལ་བཞུས་པས་སྤྱིད་མོས་ཆལ་གྱི་ནང་ན་བྱས་ཀྱི་ཆུ་གསེར་
 གྱི་མདོག་ལྷ་བྱ་མཐོང་། ཇི་བཟང་བཏབ་པའི་ཆུ་དེ་ནས་མིའམ་ཅི་མོ་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་བུམ་པ་བཀའ་
 རྣམ་ཁྱེར་ཅིང་འདུག །དེར་གཅིག་ངལ་ཞིང་ཆུ་སྤྱིག་གི་ཁར་བུམ་པ་བཞག་ནས་ངལ་གསོ་བར། རྣོར་
 བཟང་གིས་དེའི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས། མ་མ་ཁྱེད་རྣམས་ཆུ་འདི་འབད་པས་སྒངས་ནས་ཅི་བྱེད་ཅེས་ཆོག་
 འཇམ་པོས་དྲིས་པས། ངག་སྤྱན་འཇམ་པོའི་གཏམ་གིས་ཕྱོགས་སུ་ཡིད་ལྷུང་ནས་མཛོལ་བར་སྤྱིས་པ།
 བྱས་ཀྱི་ཆུ་འདི་མིའམ་ཆུལ་པོའི་སྤྱིས་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་མའི་དྲི་ང་འབྲུད་པའི་ཁྱེར་ཡལ་གྱི་བཀའ་བཞིན་
 ལེན་པ་ཡིན། ཞེས་བཤྲོད་པས། རྣོར་བཟང་ནི་བདུད་ཅིས་བྱན་པ་བཞིན་རབ་དུ་དགའ་སྟེ་ཆུ་སྤོད་གྱི་
 གསེར་བུམ་ནང་དུ་ཡིད་འཕྲོག་གི་སོར་གདུབ་བཅུག་ནས་བུམ་པ་སྟེགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུ་ལ་བུས། དེ་
 རྣམ་གཡོག་མོས་ཡིད་འཕྲོག་ལ་བྱས་ཆུ་འབྲུལ་པའི་ཆོ་བུམ་པའི་གཏིང་ནས་སོར་གདུབ་འཛོན་སྟེ་བུམ་

བཟུང་ལ་ཤིག་པས། བདག་པོ་སྒྲེབས་པར་ཤེས་ཏེ་དངོས་སུ་མངལ་བ་ལྟ་བུའི་ཅི་དགའ་ཐོབ། དེ་ནས་
 གཞིག་མོར་དགའ་བའི་འཇུག་གིས་མོར་གདུབ་འདི་ཁྱིད་ལ་གང་ནས་ཐོབ་ཅེས་དལ་བུས་དྲིས་པས། སྒྲུབ་
 པར། རྩེ་མོ། རྩིང་བུའི་ངག་མ་མཛེས་སྟུག་ལང་ཚོ་ལྟན་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཞིག་འདུག །དེས་བཅུག་པ་
 ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་སྒྲུབ་པས། དེ་འཕོད་དུ་བཏང་ནས་སྒྱུད་མོས་ཚལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་སྒྲུབ་ཏེ་བཞག
 ཡན་ཚུན་མཐོང་བས་སྒྲོན་བུལ་བའི་སྟུག་བསུལ་དང་དེ་ཆེ་མངལ་བའི་དགའ་སྒྲོ་སྒྲིམ་ཤིག་པོ་ཐོབ། དེ་
 ནས་ཡིད་འཕྲོག་གིས་ཡབ་ཡུམ་ལ་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས། ཡབ་རབ་དུ་ཁྱིས་ནས་མཚུ་བསྒྱུད་ཅིང་འབར་
 བས། རྩེ་གུ་ཅན་མ་ཁྱིད་རིགས་མཐོ་ཞིང་མཛེས་སྟུག་ལྟའི་གྲོགས་སུ་འོས་པས། སྒར་མིའི་དྲི་མ་དག་
 ཕྱིར་བྱས་ལ་འབད་ཀྱང་ཅི། སེམས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་། ཁྱིད་ནི་མིའི་གནས་སུ་
 འགོ་འདོད་ཐུར་ལ་རྩུང་བ་ཡིན། ཁྱིད་སྒྲོང་བའི་ལྟ་ནམས་ལ་ང་ནི་གདོང་ཡང་སྟོན་མི་རུས། ཁྱིད་ཀྱི་
 གྲོགས་དེ་ང་ཡིས་གསོད་དོ་ཞེས་རབ་དུ་འབྲུགས་པས། ཡིད་འཕྲོག་གིས་སྒྲུབ་པ། ཡབ་གཅིག་བདག་
 ལ་དེ་ལྟར་གསུང་བ་མི་རིགས་ཀྱིས། འདི་ནི་མི་ཡིན་ན་བཟོད་པར་དགའ་བའི་ལམ་རྣམས་ཅི་ལ་བཟོད།
 འུ་ཡང་བཟོད་དགའི་གནས་རྣམས་སྟོབས་ལྟན་འདི་ཡིས་རྩུ་འཕུལ་མཐུ་ཡིས་བཟོད། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་
 མཚུངས་མེད་ལྟན་པས་རྩུ་ལས་རྩུག། ཡོན་ཏན་མེད་ན་རིགས་ནི་མཐོ་ཡང་ཅི་ཞེས་བཟོད་པས། ཡབ་
 ཀྱིས་དེ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཏེ་ཐོག་མར་བདག་དགོས་སྟུམ་ནས། འོ་ན་མག་པ་དེ་འབྲིད་ཤིག་གསུངས།
 ཡབ་ཀྱི་མདུན་དུ་བཀྱག་སྟེ་མི་འོས་པའི་ལས་སྒྲུབ་པར་དགའ་བ་བསྐྱོས་ཏེ། ཁྱིད་རང་གར་རིའི་ནགས་
 ཀྱི་ཐང་ལ་ཏིལ་བྲེ་གང་ལས་མི་ཉུང་བ་བཏབ་ནས། དེའི་ལོ་ཏོག་བརྒྱུས་པའི་འབྲུ་འབྲེར་ཤོག་ཟེར། རྩེར་
 བཟང་ནི་ཡིད་འཕྲོག་ཐོག་དུ་རེ་བས་དགའ་ཡང་ཅི་བསྐྱོས་ཀྱི་ལས་ལ་འདུག་པས་རྩུའི་དབང་པོས་ཤེས་
 ནས་བསམ་པ། བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དོན་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ངལ་བ་འདི་
 ལ་བདག་གིས་སྒྲོང་གྲོགས་བྱ་བ་རིགས་སོ་སྟུམ། གནོད་སྦྱིན་པག་གི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་གར་རིའི་ནགས་
 ཀྱི་ས་རྣམས་སྟོགས་ཤིང་བཏབ། གྲོག་སྒྱུར་མང་པོ་འབྲུ་བརྒྱད་དུ་བཅུག་ནས་འབྲུ་རྣམས་གཅིག་དུ་སྒྱུངས་
 པ་དྲི་ཟེའི་ཡབ་ལ་ཡུལ་བས་ལ་མཚན་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཡང་མདའ་ཅལ་བཞུའོ་ཟེར། གསེར་གྱི་ཀ་ལ་
 བདུན་དང་། ཏ་ལའི་སྒྲོང་པོ་བདུན། ལྷགས་ཀྱི་ཡག་འཁོར་གཅིག་རྣམས་མདའ་ཁིན་དུ་རྩོམ་གཅིག་
 གིས་ཕྱག་པས་ངོ་མཚར་རབ་དུ་ཆེ། ད་དུང་སྟོབས་དང་། སྒྱུ་རྩལ་དང་། བཟོ་དང་། རྩོ་དང་། རིག་
 པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་དག་ལ་མགྲ་ཞིང་ལ་མཚན་ཀྱང་། ད་དུང་གྲ་གྱུའི་གཏམ་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་
 འདྲ་བའི་དྲི་ཟེའི་བྱ་མོ་གཟུགས་དང་། བོངས་ཚོད་དང་། ར་ཚོད་དང་། བྱད་བཞིན་རྣམས་ཁིན་དུ་

འདྲ་པའི་བུ་མོ་ལྟ་བུ་པས་གསུམ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་ངོས་འཛིན་དུ་བརྟུག་པ་སོགས་ཐབས་ཅི་སྟེད་བྱས་ཀྱང་
 ཐོགས་པ་མ་བྱུང་བས། མོར་བཟང་ལ་བྱི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་དུ་དད་ཅིང་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ནས་ཡིད་
 འཕྲོག་ལུས་ཁིང་། མོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་མཉམ་དུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ལྟོ་འཛིན་
 པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་ཡོན་མང་པོ་ལུས་ཁིང་མཆོད་ནས་མོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྐྱབས།
 ཡབ་ཡུམ་འབངས་དང་བཅས་པ་རབ་དུ་དག་འཁིང་། མོར་བཟང་རྒྱལ་སྟོན་དུ་དབང་བསྐྱར་ཅིང་། ཡབ་
 དཔེན་པར་ཞི་བར་གནས་པར་མཛད། མོར་བཟང་རྒྱལ་སྟོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ལྟོ་འཛིན་ཆེན་བདུན་
 སོགས་རྒྱལ་སྟོན་ཆེན་པོའི་འཕྲོར་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་ཁིང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱིས་འཆོ་བར་མཛད་དོ།
 དེའི་དུས་ཀྱི་མོར་བཟང་དེ་ནི་ད་ལྟོ་འདྲེ། ཡིད་འཕྲོག་དེ་ནི་གྲགས་འཛིན་མའོ། །སྟོན་ཡང་ཞེན་ཅིང་
 ཆགས་པའི་ཞགས་པས་འཆིང་བ་དེ་འདྲ་ན། བམས་གསུམ་འདིར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་པ་སྦྲིམ་པོ་འདི་
 ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་
 ཀྱི་ཞེན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཁིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ཧེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་ནི་
 སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། མོར་བཟང་གི་རྟོགས་པ་བཛོད་པ་
 རྟེན། །ཡལ་འདབ་རེ་བཞི་པའོ།།

ཡལ་འདབ་དུག་རུ་རེ་ལྟ་བུ། རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བཛོད་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུའི་གྲོང་རྩ་གྲོ་རྩའི་ཀུན་དགའ་རྩ་བར་བཞུགས་གིང་། དགོ་སྡོང་རྣམས་
 ཀྱིས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ནི་ཞེན་འདོད་དང་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་ཁིང་དཔེན་པར་བཞུགས་
 ནས་ཞི་བར་གནས་ལ། གྲགས་འཛིན་མས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་གཤེགས་པ་མཐོང་ནས་སྟོན་ཀྱི་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེས་ལུས་བརྒྱན་ཅིང་ལ་དུའི་ཞལ་ཟས་ཀྱི་སྟོད་ཐོགས་ནས་འདོད་པ་གཡོ་བའི་
 རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། གྲགས་འཛིན་མ་འདི་སྦྱོ་བ་འདི་
 ཅམ་གཅིག་ཕུམ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོ་བ་གཞན་དུ་ཡང་ང་ལ་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ཡུན་དུ་གོམས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོན་ཀྱི་མིའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་པ་ཞེས་པ་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་བྱ་འབྱུང་བའི་
 ཐབས་དཀའ་བ་མང་པོ་སྦྱང་བྱང་བུ་མ་བྱུང་ཁིང་། བུ་མོ་པརྟ་ལྡན་བྱ་བ་གཅིག་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་རིགས་
 ཆད་པ་ལ་ཡིད་གདུངས་གིང་སྟོན་པོ་རྣམས་མདུན་དུ་པོས་ནས་གསུངས་པ། བདག་ལ་རིགས་འཛིན་
 པའི་བུ་ནི་མེད། བུ་མོ་པརྟ་ལྡན་གཅིག་ཕུ་འདི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་བྱུང་གཡོག་དང་། གྲོང་པ་དང་། རིགས་

མི་མཉམ་པ་ལ་སྒྲེར་པའི་འོས་ཀྱང་མིན། ཐག་རིང་པོའི་ཀྱལ་རིགས་ལ་སྒྲེར་པར་འོས་ཀྱང་བུ་མོ་གཅིག་
 ལུ་འདི་ཐག་རིང་དུ་སོང་ན་གི་བདེ་འདྲ། དེ་བས་བུ་མོ་འདི་ལ་མག་པ་ཀྱལ་རིགས་རང་བྱིས་སྤངས་
 ནས་བདག་གི་ཀྱལ་སྤྱི་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་སྒྲེར་འོས་སུ་ཆེ་བ་འདུག་གས། བདག་གིས་ཐོས་
 པ་ལ་ཆུ་རྒྱུ་གི་དོགས་དཀའ་བྱུང་གི་གནས་ན་ཀྱལ་རིགས་དཀའ་བྱུང་སྤྱོད་པའི་དྲང་སྤྱོད་ཀ་ལྟ་པ་གནས་
 བྱིང་། རྟེན་འཛིན་ཆུ་དང་བསྐྱབས་ནས་ཁྱུ་ཐིགས་པ་ཕྱི་བ་ཞིག་དོད་མའ་པའི་ཁྱུ་དུ་སྤྱངས། དེ་སྤྱི་
 བསྐྱངས་པ་རི་དྲགས་མི་ཞིག་སྒྲིམ་ནས་བདྱང་བས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཙུག་ན་སོར་ཆད་ཅམ་
 གྱི་རྩ་ཚེ་གཅིག་སྒྲིམ་པ་ཞིག་བྱང་ནས། རྩ་གཅིག་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་དག་གི་བྱ་
 མོའི་མག་པ་འོས་སམ་སྒྲིམ། དེ་ནི་འཁོར་བར་མི་ཞེན་དཀའ་བྱུང་སྤྱོད་ཅིང་ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་
 ལ་བཞེན། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ལང་ཆོད་ར་བས་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག། དེ་མག་
 པར་འགྲགས་པའི་ཐབས་བསམ་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། གྲོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་བསམ་ཞིང་
 གྲོས་བྱས་ནས་ཀྱལ་པོར་ཞུས་པ། དྲང་སྤྱོད་གི་སྤྱིས་རྩ་གཅིག་པ་དེ་འགྲག་པ་ལ་པར་ལྡན་རང་བྱོན་ནས་
 དུས་པ་ལེགས་ཞེས་གྲོས་ཏེ། བུ་མོ་པར་ལྡན་གོས་ཀྱན་བཟང་པོས་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ་དཀའ་བྱུང་གི་
 གནས་ཆལ་དུ་ཕྱིན་པ་མེ་ཏོག་འབྱ་བའི་ཆེ། རྩ་གཅིག་པས་མཛོང་ནས་པན་ཚུན་བག་ཆགས་སད་པས་
 ཡིད་ཆགས་བྱིང་། དྲང་སྤྱོད་གི་སྤྱིས་ཡིན་པར་གསུངས། པར་ལྡན་གྱིས་དེ་ལ་ལྷག་འཆལ་ཞིང་ཀ་
 རའི་རོད་དང་། ག་བྱར་གྱི་དྲི་ལྡན་པའི་ལ་དུ་ལུལ་ཞིང་ངོ་ཆ་བཏང་ནས་རུལ་གྱི་ཐིགས་པ་དང་། རྒྱུན་
 བྱིང་གི་ལལ་འདབ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་སྒྲེར་འདར་བའི་ལག་པས་དམ་དུ་འཁྱུད་ནས་རྒྱུར་བྱོག་ཅེས་འདོད་
 ཆོག་སྒྲིམ་བྱིང་། ཁྱེད་ནི་དཀའ་བྱུང་གནས་འདིར་ལུས་པོ་བྱིང་བཞིན་སྒྲིམ་པ་འདྲ་བྱིང་། ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེ་
 གནས་དེ་ནི་གང་ན་ཡོད་ཅེས་སོགས་བཞོད་པར། རྩ་གཅིག་པས་ཀྱང་མཛོང་བའི་ཆོག་གིས་བདག་གི་
 གནས་ནི་གནས་འདིའི་དོགས་ན་ཡོད་ཅེས་སོགས་བཞོད། དེ་ནས་པར་ལྡན་སྒྲེར་ཡང་འོང་བའི་ཕྱིར་
 རྩ་གཅིག་པ་བྱིང་ནིའི་སྤྱོད་དུ་བཞག་པས། བྱིང་ན་དང་དེ་འདྲེན་པའི་ན་བཅས་རི་དྲགས་སུ་འབྱུང་ནས་
 རྩ་གཅིག་པས་བདག་ནི་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་རི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱང་པ་མི་འཛོག་བཅས་ཟེར། དེ་གཉིས་རང་
 གནས་སུ་སོང་ནས་པར་ལྡན་ལལ་ལ་ལོ་རྒྱས་ཞིབ་པར་བཞག། ཕྱི་ཉིན་དེ་ལལ་དང་གྲོན་པོ་བཅས་གྱ་
 གཟིངས་འབྱེར་ནས་གཏུའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན། པར་ལྡན་གཡོག་མོའི་ཆོགས་དང་བཅས་ཀྱན་གོས་གཟབ་
 པར་བྱས་ཏེ་ཕྱིན། རྩ་གཅིག་པས་མཛོང་ནས་པན་ཚུན་བྱིན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་། རྩ་གཅིག་པས་
 ལལ་རྒྱུད་སྤྱོད་ལ་ཞུས་པ། བདག་གི་དཔེན་པའི་གནས་འདིར་ཁྱུ་བྱག་གི་སྤྱོད་ཀྱང་མིན་ལ། བྱང་བའི་

གྲང་མེན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐོས་པར་བསྐྱེད་པས། རབ་མཛེས་བྱ་མོའདི་ལྟར་མཛོང་བར་སེམས་ཆགས་
 བྱིང་བདག་གི་བསམ་པ་དེའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་བྱས་པས། ཡལ་བྱང་སྤྱོད་གིས་བྱ་ལ་དགའ་
 ཐུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་བར་ཆད་བྱུང་བར་བསམས་ནས་སྒྲིབ་པ། བྱ་འདི་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་མེད་
 བྱ་བ་འཁོར་བའི་ཞགས་པས་འཆིངས་བྱིང་སྒྲིབ་བསྐྱེད་ཀྱི་འདམ་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། དགའ་བྱལ་ནགས་
 གི་གདུང་བ་མེད་ཅིང་རང་དབང་ལྡན་པས་སྒྲིབ་ཅིས་སེགས་མང་དུ་སྒྲིབ་ཀྱང་དེ་ཡི་སྒྲོམ་སྒྲོག་དེ་ནས་
 བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱི་དང་ཡམ་གྱིང་འབྱུང་སྤྱོད་པའི་ཆོ། བསྐྱེད་ལྟ་རྟ་གཅིག་པར་བདག་གི་སྒྲིབ་
 ཆལ་གསྐྱེད་འབྲས་ལ་ཡོད། དེ་གཟིགས་སུ་བྱོན་ཞེས་སྒྲིབ་བྱངས་ནས། རྒྱ་པོའི་ནང་དུ་བྱ་གཟིངས་
 ལ་སྒྲིབ་གྱིང་དང་པད་ཆལ་མང་པོས་བརྒྱན། མཐུལ་དང་ལོགས་ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱི་གིས་བརྒྱན་དེ་སྒྲིབ་
 མོས་ཆལ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཆུག་པ་དང་བྱ་གཟིངས་མཐོགས་པར་བསྒྲོན་ནས་རྒྱ་པོ་བཞུལ་
 བྱིང་སྒྲུར་རྒྱ་པོར་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་བྱིན། རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་བས་བག་མའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་པ་རྟ་
 གཅིག་པས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཞན་ཡིན་ནམ་སྒྲིབ། དེ་ནས་བསྐྱེད་ལྟ་རྟ་གཅིག་པར་ཡལ་ནས་མག་པའི་དགའ་
 སྒྲིབ་ཆེན་པོ་བྱས། རྟ་གཅིག་པ་བརྒྱན་མོར་བཅས་པ་རང་གནས་ནགས་སུ་བྱིན་པས། མ་རི་དྲགས་
 མོས་མཛོང་ནས་སྒྲོ་བྱག་ཡིན་པར་གེས་བྱིང་རབ་དུ་དགའ། ཡལ་བྱང་སྤྱོད་ཡང་མཉེས་བཞིན་སྒྲུར་ཡང་
 པོ་བྱང་དུ་བྱིན། རྒྱལ་པོས་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་རྒྱལ་སྤྱིད་དང་བཅས་པ་རྟ་གཅིག་པར་གཏད་ནས། རྒྱལ་
 པོ་དབེན་པར་ཞི་བ་ལ་གནས་པར་མཛོང་དོ། །རྟ་གཅིག་དེ་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱ་མོ་བསྐྱེད་ལྟ་
 དེ་གེགས་འདྲིན་མའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ནམས་ལ་མཆོན་པར་གྱུར་དོ། །འདི་ནི་བསམ་གཏན་
 གྱི་ཆོས་བསྐྱོར་དུ་གསུངས་སོ། །མཛོད་བརྒྱ་དབག་བསམ་བྱིང་ཡས། རྟ་གཅིག་པའི་རྒྱེགས་པ་བཞེད་
 པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་རེ་ལྟ་པོ། །

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་རེ་དུག་པ། གཞིན་རྒྱ་སྒྲིབ་དང་གསལ་མཁན་གྱི་རྒྱེགས་པ་བཞེད་པ།

༣༣། །ནམ་ཞིག་བཅོམ་ལྟོས་འདས་ལ་ལྟོས་སྒྲིབ་གྱིས་དེ་བརྒྱབ་པས་ཞབས་མཐེབ་བསྐྱེད་ནས་མཆལ་
 ཞུག་བྱུང་བར། དགེ་སྤོང་ནམས་གྱིས་རྒྱ་ཞུས་པས། འདི་ནི་སྒྲིབ་གྱི་ལས་ཀྱི་ལྟོག་མ་ཡིན་ཞེས་བཅོམ་
 ལྟོས་འདས་གྱིས་སྒྲིབ་བྱུང་བཀའ་ལྟུལ་པ། སྒྲིབ་ལྟོས་ཀྱི་ཡལ་གྱིང་ཞུར་ཀ་པི་ལར་རྒྱལ་པོ་བཞེད་པར་
 དགའ་ཞེས་པ། བཞེད་པ་དང་ཆོས་གྱིས་སྒྲིབ་རྒྱ་ནམས་སྤྱོད་པ། དེའི་བརྒྱན་མོ་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཞེས་པ་
 མཆོད་སྒྲིབ་ལ་བཅོན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་གཉིས་ལ་བྱ་མེད་པར་བརྒྱན་མོས་རྒྱལ་པོར་རྒྱན་མ་ལེན་པའི་

གསེལ་པ་བདེ་ནས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཚོས་བཟང་མ་བུ་བརྒྱན་མར་སྒངས། དེའི་ཆེ་བཅུན་མོ་
 མཚན་ཉིད་ཅན་མར་བུ་ཞིག་བཅས་པས་རྒྱན་མ་སྒངས་པར་འགྱུར། བུ་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་པོ་དག་འཁོར་
 བུའི་མིང་ལ་མ་དུད་ཅེས་གྲགས། དེ་ནས་ཚོས་བཟང་མ་སྐྱེས་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱལ་པོ་འདས། མཚན་
 ཉིད་ཅན་མའི་བུ་དེ་སྐྱོ་ལྡན་མཁས་ཤིང་སྐུ་ཅུལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཤུང་བས་སྐོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིད་
 དུད་བང་བསྐྱར་བས་མ་དུད་པ་ལྱ་གྱུའི་སྤྱིད་པ་ཅན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཚོས་བཟང་མར་བུ་སྐྱེས་ནས་མཚན་
 མཁན་གྱིས་འདི་ལོངས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིད་བརྒྱལ་པར་འགྱུར་ཞེས་སྐྱེས་པས། རྒྱལ་པོ་མ་དུད་པས་གཤེད་
 མར་བསྐྱོས་ནས་མཚན་ཆ་འཛོལ་ཤིང་ཚོས་བཟང་མའི་བུ་གསེད་པར་བརྩམ་པས། མས་མ་བཟོད་
 པར་སྐོན་པོ་བསྐྱར་རྟ་ཞེས་པར་སྐྱབས་བཅོལ་བས། སྐོན་པོས་བུ་དེ་ཉི་པའི་གྲོང་དུ་བསྐྱལ། ཉི་པའི་
 ཁང་པར་གནས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་པས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་དང་། སྐུ་ཅུལ་དང་། ཅིང་འཛོ་
 སྐྱ་གར་ལ་སོགས་མཁས་པར་གྱུར་པས་གཞིན་རྒྱ་སྒྲན་དངགས་མཁན་དུ་གྲགས། དེ་གཞན་གཞིན་རྒྱའི་
 དཔུང་ཚོགས་མང་པོ་དང་བཅས་ཅེ་བ་སྐོན་པོ་མཚན་མཁན་གྱིས་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁྱུས་པ། བདག་
 གིས་སྤོན་དུ་ཁྱུས་པའི་གཞིན་རྒྱ་སྤོན་དང་རྒྱལ་སྤྱིད་བརྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཉི་ལ་གནས་དང་། སྐུ་
 ཅུལ་ཕུན་སྐུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཉི་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་གཞིན་རྒྱ་དཔུང་དང་བཅས་པ་འདུག་ཅེས་སྐྱེས་
 པས། རྒྱལ་པོ་སྐྱོས་ནས་ཚོས་བཟང་མར་འབར་ཞིང་། སྐོན་པོ་བསྐྱར་རྟ་བཀྲུག་ནས་སྐྱེས་པ། བདག་
 གི་སྤོན་དང་རྒྱལ་སྤྱིད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་གཤེད་མས་ཚོད་དུས་ཁྱོད་གྱིས་ཉི་པའི་གྲོང་དུ་སྐྱེས། ད་
 ཉི་སྐུ་རེས་མི་ཚོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སོང་འདུག་པས། འདི་ཁྱོད་རང་གི་གསེད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་
 ཞེས་ཟེར་བས། སྐོན་པོ་སྐྱུག་ནས་དཔུང་དང་རྒྱལ་པོའི་གཤེད་མ་དང་བཅས་གཞིན་རྒྱ་གསེད་པར་བརྩམ་
 པ་ན། མ་ཚོས་བཟང་གིས་གཞིན་རྒྱ་སྤོན་དུ་པོས་ནས་རང་གི་གཙུག་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པ། བུས་སྤྱི་
 བོར་བདགས་ཤིང་མགྲོགས་པར་བྱོས་པས། གཤེད་མས་མཐོང་ནས་དེད་པས་རྒྱལ་པོ་མ་ཚོངས་པ་སྐྱེས་
 བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་པོས་པའི་བསྐྱན་བཀྲུར་ཁྱུས། དེ་ནས་སྐོན་པོ་ཆེན་པོས་པ་ཏ་ཀ་ཞེས་པ་གསུང་བས་
 ཉུལ་དུ་བཏང་བ་སྤྱིའི་གནས་ན་ཡོད་པ་ཤེས། གཤེད་མའི་ཚོགས་ནམས་དེར་བྱིན་ཏེ་སྐོན་པོས་སྐྱེས་པ།
 སྤྱི་ཁྱོད་གྱིས་མི་པན་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་བུ་དེ་བཟུང་བ་མི་པོས་པས་དེ་ཐོངས་ཤིག་མི་གོང་ན་སྤྱིའི་གནས་
 རེན་ནམས་དུ་ལ་ཕྱན་བཞིན་དུ་འཛོར་བ་དང་། རྒྱ་ནམས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་སྐམ་ནས་སྐུ་ལ་ནམས་
 ཤི་ཞིང་སྤྱ་གནས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཛྲོད་པས་སྤྱ་སྐྱུག་ནས་དེའི་རྒྱབ་མོ་གཞིན་རྒྱ་བཏང་། དེ་
 མོང་བ་ཤེས་ནས་གཤེད་མ་ནམས་ཀྱིས་རྩེས་སྤྱེགས་པས་ཁྱུས་མཁན་གྱི་བྱིས་དུ་ཁྱུགས་ཤིང་། གོས་ལ་

དེལ་ནས་རེ་སྐྱེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དུར་ཁྱོད་དུ་བསྐྱེལ། ཡང་པ་ཏ་ཀས་རིག་ནས་རྗེས་ཅད་ཅིང་ཕྱིན་པས།
 གཞོན་ནུ་རྩ་མཐའ་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཚུད། གཤེད་མས་ལ་མ་བཀག་ཅིང་བསྐྱོར་བས་གཞོན་ནུ་གོས་གྱིས་གཡོགས་
 ཤིང་མེ་དོག་གི་ཤིང་བ་བཏགས་ནས་རེ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས། གནས་ཚང་དེའི་ནད་གྱིས་མི་གི་ཞེས་མི་གི་
 བ་ལྟར་དུ་འཕོད། ལུ་མོ་བྱོས་སུ་བརྩུག། དེ་ནས་གཞོན་ནུས་མཁྱོགས་པར་བྱོས་པ་གཤེད་མས་རིག་
 ནས་དེད་པས་མི་ཐར་བར་ཉེ་བའི་ཆེ། ངལ་དུབ་དང་འཛིགས་སྒྲག་གིས་གདུངས་ཏེ་གཡང་ས་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ལ་མཆོངས། གཙུག་རྒྱན་རིན་ཆེན་ཤིང་གི་ཡལ་གར་ཐོགས་པ་གཤེད་མ་རྣམས་གྱིས་སྤངས་ཏེ་
 འཁྱར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཤུལ། མ་ཆོས་བཟང་མས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་པས་བྱ་གཡང་ལ་ལྟངས་ནས་གི་བའི་
 སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་རང་ཉིད་མཆོངས་ནས་འཆི་བར་བརྩམས་པའི་ཆེ། ལུ་མོ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཁྱོད་
 གྱི་བྱ་ལ་ཉེས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེས་དབུགས་དབྱུང་། གཞོན་ནུ་ནི་གཞོད་སྤྱིན་ཨ་རྩ་ལེ་ཞེས་པས་བཟུང་ནས་
 སྦྱོན་མེད་སྤར་བཞིན་ཡོད་པ་ས་ལ་བབས་ནས་ཕྱིན་པས། སྐྱག་གི་སྤར་མོ་རྣོན་པོས་དེའི་ཐང་ཡང་སྦྱོག་
 པར་གྱུར་ཅིང་སྤང་ཆེན་བསད་པའི་བྲག་གིས་སྐྱགས་པའི་ནགས་གསེབ་དུ་སྦྱེཔས། དེ་ན་རྣོན་པོ་མིག་
 མེར་ཅན་ཞེས་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཤིག་མཐོང་། དེ་ལ་ཉིང་རྩེ་སྦྱེས་ཤིང་དྲིས་པས། སྦྱས་
 པ། རྣམས་འདི་ན་གདུམ་པོ་ཕུ་རེངས་ཞེས་པ་གདུག་པ་ཅན་དང་། དུང་གི་ཁ་ཞེས་པའི་ཁྱི་ཆེན་གསེབ་
 པ་དང་བཅས་པ་ཡོད། གདུམ་པོ་ཉིན་གུང་ངལ་བའི་ཆེ་བྱི་དུང་གི་ཁས་མཐོང་ཆོད་བསད་ནས་གདུམ་
 པོ་བྲག་གིས་འཆོ་བར་བྱེད། དེས་བདག་གི་ལུས་བསྐྱེད་ཅིང་གདུང་བ་འདི་བྱུང་བ་ལགས་ཞེས་བཤད་
 པའི་ཆེ་གདུམ་པོ་བྱི་དང་བཅས་པ་བྱུང་བས། གཞོན་ནུ་བྱོས་ཤིང་སྦྱུ་རུ་རའི་ཤིང་ཅེར་འཛིགས་པས།
 གདུམ་པོས་མཐོང་ནས་གཞུ་ན་པའི་བར་དུ་བཀང་ནས་མདའ་བརྒྱབ་པར། གཞོན་ནུས་བདག་ལྟ་བུ་
 གང་དུ་བྱོས་ཀྱང་འཛིགས་པ་རྣམས་ལས་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྱུངས། འཐབ་པ་ལ་ནི་མཆོན་ཆ་མེད། ད་
 ནི་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་སྦྱོན་བསགས་ལས་ལ་ཤུག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་བསམ་ཞིང་གནས་པའོ། དུང་སྤྱོད་
 མ་དར་ཞེས་པའི་རྩ་མིག་གིས་གཟིགས་ནས་ཉིང་རྩེས་ནམ་མཁར་འོང་ཞིང་། རྒྱབ་མེད་པའི་རལ་གྱི་
 ཐོགས་ནས་བྱོས་པའི་སྤང་མིག་གིས་གཟིར་ཞིང་གདུམ་པོ་བྱི་དང་བཅས་པ་བསད། གཞོན་ནུ་དབུགས་
 སྤངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་འབྱིད། དེར་ཤིན་དུ་མཛའ་བས་དུང་སྤྱོད་གིས་སྦྱུ་མའི་རིག་པ་བསྐྱབས། མཐར་
 གཞོན་ནུས་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་འདོད་པ་དང་། སྤར་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཁྱིས་པས་དུང་སྤྱོད་གིས་རང་གནས་
 སུ་བཏང་། དེ་ནས་གཞོན་ནུས་ཀམ་པོ་ལར་ཕྱིན་ཏེ་བྱུང་མེད་ལུས་སུ་སྦྱུལ་ནས་གོས་དང་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་
 པར་བྱས་ནས་གར་གྱི་རེ་ལ་ཅེད་སྦྱོར་གསེབ་བསྐྱེད་བསྐྱོང་བྱིང་པ་རྣམས་ལས་མོས་ཆོས་མེས་ཤིང་རི་མཆོང་

རབ་དུ་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་མོ་བྱང་གི་སྒྲོར་གར་མཁན་མོ་པོས་ནས་ཅེ་རུ་བཅུག །ལྟ་མོའི་ཁར་
 པ་ནས་གཟིགས་པས། གར་མཁན་མོ་མཁས་ཤིང་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་ལྟ་བུས་མི་ངོམས་པར་གྱུར་ནས་
 དཀོན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་སྒྲིན། རྒྱལ་མོ་པོ་བྱང་དུ་པོས་ནས་གར་ཅེ་རུ་བཅུག་ཅིང་ཆགས་པས་གདུངས་
 ནས་གར་མཁན་མོ་མ་གཏོགས་སྒྲོན་པོ་སྟགས་འཁོར་མེད་པ་བྱས། མཐར་མཆན་མོ་དེའི་མགུལ་ལ་འབྱུང་
 པས་གཞོན་ནུས་གར་མཁན་མའི་སྐུལ་པ་བཞིག་ནས་རང་གཟུགས་བསྟན་ཏེ་དེད་གཉིས་རྒྱལ་སྲིད་མཉམ་
 པོར་འོས་པ་ལ་ཁྱོད་གཅིག་ཤུས་རྒྱལ་སྲིད་དབང་། ར་བམོད་པའི་ལས་མང་པོ་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཆོག་དུག་པོ་བཞེད་ཅིང་རྒྱལ་མོ་དེ་དམ་པར་བཅིངས་ནས་ནངས་པར་དོ་བརྒྱབ་ནས་བསད། སྒྲོན་འབངས་
 ནམས་ལ་དུལ་བར་སྐྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས། མཐར་གཞོན་ནུ་ཆེའི་དུས་བྱས་ནས་དབྱལ་བར་ལྷུངས།
 ལོ་སྟོང་གི་བར་རྒྱག་བཟུལ་སྟོངས་ཤིང་ལས་ཟད་ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་རྒྱང་པ་བསྟད་པ་ཡིན། དེའི་
 དུས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་སྟན་དངགས་མཁན་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་གསུངས་པས་འཁོར་ནམས་ལས་འབྲས་ལ་ཤིན་
 དུ་ཅིས་ཆེ་བས་སྟོང་ལེན་ཤིན་དུ་ཞིབ་པར་གྱུར་ནོ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མངའ་བརྒྱ་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གཞོན་ནུ་སྟན་དངགས་མཁན་གྱི་ཆོགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་
 རེ་དུག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དུག་རེ་བདུན་པ། དགེ་འདུན་སྐུང་གི་ཆོགས་པ་བཞེད་པ།

༡༡། །མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་སངས་རྒྱས་སྐུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སྟོང་ཆེ་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་
 ལ་དད་པ། ཡོངས་པ་ནམས་སྒྲིན་པས་དག་དུ་སྟོང་བ་དེས་ལྷ་ཡོའི་བྱལ་མཆོག་དུ་མོས་པས་བསྟེན་བཀྱར་
 ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཁྱོད་ལ་བྱ་དད་པ་དང་མོས་གུས་སྟོང་ཆེ་བཅོན་འབྲས་ལྷན་པ་ཞིག་བྱང་ན་རབ་དུ་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆེ་ལྷ་ཡོའི་སྤྱི་ཉི་ཤེས་ཀྱིས་ལྷ་འབྲལ་བར་ཞུས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་
 ལྷན་པའི་བུ་ཞིག་བཅས་པས་མིང་དགེ་འདུན་སྐུང་ཞེས་པར་གྲགས། དེ་ལྷ་ཡོའི་བྱར་སྐུལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་
 སྒྲོ་བློས་རྒྱས་པས་ཆངས་བཞི་སྟགས་ཆོས་སྟོད་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཁ་འདོན་རྒྱས་པ་སྟགས་ལྷན་སྐུལ་ཆོགས་
 པར་གྱུར་པ་དེ་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བཀྱར། དེ་ནས་དོན་མཐུན་ལྷ་བརྒྱ་རྒྱ་མཆོ་ལ་འགྲོ་བའི་ཆོ། འཛིགས་
 པ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་སྐུང་ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་གྲག་ཆིངས་སྐུ་ཞུགས་ནས་རྒྱ་མཆོའི་དཀྱིལ་
 དུ་གྲུ་གཟིངས་བ་རྒྱབས་ཀྱིས་དཀྱུགས་ནས་ཆོང་པ་ནམས་དངགས་སྐུག་གིས་སྐད་ཆེན་པོ་ཤོར་བའི་ཆོ།
 བ་རྒྱབས་ཀྱི་སྐུ་པས་དགེ་འདུན་སྐུང་རྒྱལ་སྲིད་ཞེས་བྱ་བྱང་བར། ཆོང་པ་ནམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ནམས་

གྲོག་གིས་འཇིགས་ཀྱང་གྲོགས་པོ་ཚུ་ལ་སྐྱར་བ་སུ་ཡིས་པོད་ཅེས་བཞོད་པའི་ཆོ་དགོ་འདུན་སྤྱང་ཆོང་པ་
 རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཚུ་ལ་མཆོངས་སོ། །དེ་ནས་དགོ་འདུན་སྤྱང་སྤྱི་པོ་བྱང་དུ་གདན་དྲངས་
 བསྟན་བཀུར་ཞུས། ཆོས་གསུངས་པས་སྤྱ་རྒྱུ་མས་མོས་གིང་དགོ་པ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སྤྱ་དགོ་འདུན་
 སྤྱང་ཆོང་པའི་གྲག་ཟེངས་སུ་བསྐྱལ་ནས་ཀུན་དགའ་ཞིང་དོན་འབྱུང་ཅིང་ཕྱིར་ལོག་ནས་ཀྱ་མཆོའི་མཐའ་
 གྱེ་མའི་ཐང་དུ་དགོ་འདུན་སྤྱང་ངལ་ཞིང་གཉིད་དུ་སོང་བ། ཆོང་པ་རྒྱུ་མས་མི་མང་བས་བཞེད་ནས་ཕྱིན།
 དེ་རྗེས་གཉིད་སང་ནས་སྤྱི་ཆོན་དེས་བསམ་པ། གྱེ་མ་འདུས་པའི་གཉིན་གྲོགས་སོགས་ཕུན་ཚོགས་རྒྱུ་མས་
 དྲི་ཟེའི་གོང་ཁྱེར་ལྷར་འདི་དང་མཚུངས་པས། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་བསམ་
 ཞིང་ཕྱིན་ནས། གྱེ་ཐང་དེ་བཀོད་པའི་མཐར་ཉག་སྤྱི་སྤྱང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ལེགས་པའི་ནང་དུ་དགོ་
 སྤྱང་ཆོས་གོས་དང་ལྷན་ཞིང་ཡོ་བྱད་འཛོམས་པ། ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་མང་པོ་འདུག །དེ་ནས་སྤྱི་ལྷན་
 བཤམས་པ་ལ་བོས་ཏེ་མཁོན་བཟང་པོ་བྱས། དེ་ནས་དགོ་སྤྱང་རྒྱུ་མས་ཆོས་སྤྱན་གྱི་འཆོ་བ་རན་པའི་དུས་
 སུ་སོ་སོའི་མདུན་དུ་ལྷང་བཟེད་བཤམས་ནས་ཟས་གསོལ་བར་བརྩམ་པ་ན། ལྷང་བཟེད་རྒྱུ་མས་ལྷགས་
 གྱི་ཐོ་བར་སོང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་གར་སོང་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལག་རྒྱ་ཐོ་བཞོགས་གིང་གཅིག་
 གི་མགོ་ལ་གཅིག་གིས་ཐོ་བ་བྱལ་སྟེ་དགོ་སྤྱང་ཐམས་ཅད་མགོ་བོ་ཐོ་བས་བཅོམ་པའི་ཁྲག་གིས་ས་འཁོ་
 དམར་པོ་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་སྤྱན་གྱི་ཉི་ཆོད་ཡོལ་བ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སྤར་བཞིན་དུ་བྱུང་། དགོ་
 སྤྱང་རྒྱུ་མས་ཞི་དུ་ལ་ཆོས་གོས་དང་ལྷན་པ་སྤར་བཞིན་བདེ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་དགོ་འདུན་སྤྱང་གིས་ཅི་ཡིན་
 དྲིས་པར། བདག་ཅག་རྒྱུ་མས་སྤྱན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལ་ཟས་གྱི་དུས་སུ་འབྱུག་ཅོང་
 བྱུང་བའི་རྒྱུ་སྤྱན་འདི་བཞིན་ཉིན་རེ་བཞིན་འཆོ་བའི་དུས་ཆོད་ལ་རྟག་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་
 ཕྱིན་པས་ཡང་གཉིས་པར་གཙུག་ལག་ཁང་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྤྱེབ་ཅིང་། དགོ་སྤྱང་རྒྱུ་མས་ཟས་
 གྱི་དུས་ཆོད་ལ་བབས་པའི་ཆོ་མདུན་དུ་ཁ་ཟས་ལ་ལྷགས་ཁུ་དམར་པོར་གྱུར་པ་མཐོང་། དེ་ཅི་ཡིན་དྲིས་
 པས། །བདག་ཅག་རྒྱུ་མས་སྤྱན་ཁ་ཟས་གྱི་དུས་སུ་སེམས་ངན་པས་དགོ་སྤྱང་ཟས་སུ་འོང་བ་རྒྱུ་མས་ལ་
 ཟས་མེད་པར་བྱས་པས། དེའི་རྒྱུ་སྤྱན་ད་ལྟའི་བར་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིན་རེ་བཞིན་རྟག་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཟེར། །དེ་ནས་ཕྱིན་པས་ཡང་གསུམ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱས་པ་མདུན་དུ་གསེར་གྱི་ཞིང་འབྲུ་ལེགས་
 པ་དགོ་སྤྱང་མང་པོ་དང་བཅས་པ་འདུག །དེར་ཡང་གོང་བཞིན་གྱི་མཐར་དགོ་སྤྱང་རྒྱུ་མས་ཟས་གྱི་ཆ་
 ས་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བས་ཀུན་བསྟེག་པ་མཐོང་བས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པར། བདག་ཅག་གིས་སྤྱན་གཞན་
 གྱི་ལེགས་པ་མཐོང་ནས་སེམས་ངན་པས་དེ་དག་མེས་བསྟེགས་པའི་རྒྱུ་སྤྱན་འདི་རྟག་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་

ཟེར་། རྟེན་སྒྲིལ་པས་སེམས་ཅན་ལུས་ཀྱི་འདྲ་བ་དབང་པོའི་བྱ་གསོགས་མེད་པ་གཡོ་འགྲུལ་
 མེད་པར་ཀ་བའི་ཕྱིན་ཀྱིས་སྒྲུག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་ཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཅིག་པས་མནན་
 པ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲི་ལྟ་བུ་དང་། གདན་
 ལྟ་བུ་དང་། དྲིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐགས་ཀྱི་སྒྲུལ་མའི་ལྟ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་དང་། ཉལ་
 རྒྱུ་སེམས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཞིང་ལུས་འགྲུལ་མི་རྒྱས་པ་སོགས་མཐོང་། དེ་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཆལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པས་དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་ཐག་རིང་སོ་ནས་མཐོང་བས། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་དགེ་སྟོང་རྒྱམས་ལ་གནས་
 མི་གཡར་ཞིང་གཏམ་མི་སྒྲུབ་པའི་གྲོས་བྱས། དེ་ནས་དྲང་སྟོང་ཀྱན་གྱིས་གཏམ་མི་སྒྲུབ་ཞིང་གནས་མ་གཡར་
 བས་ངལ་ཏུབ་པར། ཏུབ་མོ་དྲང་སྟོང་གཅིག་གིས་སྒྲུལ་པོ་སྟོང་པ་ཞིག་གཡར་བར་གནས་པའི་ཆོ། དེའི་
 ལྟ་མོ་ཞིག་གིས་གསྒྲགས་བསྟན་ནས་གྲུས་པས་མཆོད་ཅིང་། ཐོག་མར་བདག་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིག་ རྟེན་
 རྒྱུ་དྲང་སྟོང་རྒྱམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིག་ཟེར་བར། དྲང་སྟོང་རྒྱམས་བདག་ལ་གཏམ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཆོད་སྟོན་
 བྱས་འདུག་སྒྲུས་པས། རྒྱུ་མཁའི་བྱ་དང་། ཅིབས་ཀྱི་རི་དྲགས་དང་། ཤིང་ཁའི་ནེ་ཙོ། སའི་བྱི་བ་
 བཅས་སྟོག་ཆགས་ཀྱན་ལ་གོ་བ་ཡོད་པས་ན་དྲང་སྟོང་རྒྱམས་ལ་གོ་བ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་ལྟ་བུ་སྟོན་ལ་
 ཆོས་བསྟན་པས་དྲང་སྟོང་རྒྱམས་ངོ་མཆར་ཏུ་གྱུར་ནས་ཆོས་ཞུས་པར། མ་རིག་པ་ནས་ག་ཤིའི་བར་
 རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འབྱུང་དང་། ག་ཤི་ནས་མ་རིག་པའི་བར་ལྷགས་སྟོག་ཏུ་འགོག་པའི་ཆོས་
 སྟོན་ཅིང་དེ་ཞིག་ཤིང་དྲུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དགེ་འདུན་སྣུང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་དྲང་
 སྟོང་ལྟ་བུ་སྒྲུས་བདག་ཅག་སྤྱུ་ཐུབ་པའི་དྲུ་དྲུ་འབྱིད་ཅེས་ཆོས་གོས་ཀྱི་སྟེ་ལ་འདུས། རྒྱུ་མཁའ་ཕྱར་
 རྒྱས་ཀྱི་ལ་བའི་དྲུ་དྲུ་སྟེབས། རབ་ཏུ་གྲུས་པར་ཆོས་བསྟན་པས་དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་སྒྲུས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།
 དེ་དག་སྟོང་པའི་ཆེས་སུ་དགེ་འདུན་སྣུང་གི་ཀྱ་མཆོད་ལམ་དགེ་སྟོང་གི་སྟེ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཀའ་ལྟ་བུ་དང་། ཅིག་པ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་དང་། ཐུགས་མ་དང་། ཁྲི་དང་།
 གདན་དང་། དྲིག་པ་དང་། རྒྱལ་མ་དང་། རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། ཉལ་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ལས་ཞུས་
 པས། རྟེན་ཅིང་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་ལ། དེ་དག་ནི་སྟོན་སངས་ཀྱིས་འོད་སྣང་གི་བསྟན་པ་ལ་
 ཞུགས་པའི་དགེ་སྟོང་ཡིན་ཅིང་། ལས་དེ་དང་དེ་བསགས་པས་རྒྱུ་སྟོན་དེ་དང་དེ་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། ཀ་
 བ་ལྟ་བུ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་བ་ལ་མཆིལ་སྒྲུབས་དོར་བའི་རྒྱུ་སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་ཅིག་པ་ལ་སྒྲུབས་
 ལུད་དོར་བ། དགེ་འདུན་གཞན་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལེན་པ་ལ་གཤགས་བྱས་པ་དང་། ཤིང་འབྲུ་བའི་
 ཐག་པ་དང་། གཙུག་ལག་གི་ཐུགས་མ་བརྒྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱིད་དང་། གདན་སྟོང་སོགས་

གང་མཐོང་པའི་ནམ་པ་དེ་དང་དེའི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་དེ་དག་སྤྱོད་ས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་དགེ་འདུན་
 སྤྱང་དང་སྤྱོད་ལྟ་བུ་དང་བཅས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དགེ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་ཁུས་པར། བཀའ་ལྷུ་ལ་
 པད་པ་ཐོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་གི་བརྒྱན་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུགས་ལག་ཁང་གི་ཞལ་ཏེ་བ་བསམ་
 སྤྱོད་དག་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེའི་གྲོགས་ཕྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྤྱོད་ཅིང་། མཐུག་ཏུ་སྤོན་ལམ་ནམ་དག་བཏབ་པས་ཞལ་ཏེ་བ་དེ་དགེ་འདུན་སྤྱང་དུ་སྒྲེས་གིང་།
 དེའི་གྲོགས་ལྟ་བུ་པོ་དང་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཀླན་ལྷག་བསམ་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་མཐུས་ད་ལྟ་ཐམས་
 ཅད་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ་གསུངས་པས། འཁོར་ནམས་རྒྱ་འབྱས་ཀྱི་ལས་ཡིད་ཆེས་གིང་སྤྱོད་ལེན་གྱི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་གོ་བ་ཆེ་བར་གྱུར་རྟོ། །འདི་ཡང་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྒྲིལ་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་
 འབྲི་གིང་ལས། དགེ་འདུན་སྤྱང་གི་དོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་རེ་བདུན་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་པ། བརྒྱ་ཅན་གྱི་དོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགེ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་ཁུས་པ། བཅོམ་ལྷན་ཁྱེད་རང་གི་ཤོ་བྱང་ནས་
 ག་ཤེགས་དུས། གཤགས་འཛིན་མས་མངལ་བཟུང་ཞིང་། རྒྱལ་བས་ལོ་དུག་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ཅིང་དོ་རྩེ་
 གདན་དུ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡོ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཤགས་
 འཛིན་མར་སྤྱས་ཁྱེད་རང་དང་མཚུངས་པ་འཁྱུངས་ནས་ཡབ་ཟས་གཙང་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བྱིས་སྤངས་ནས་ལོ་དུག་སོང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་འདི་སྤྱི་བྱ་ཡིན་ཞེས་གསོད་པར་འབྲིད་པའི་
 ཆོད་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤོང་རྩེ་རྩེ་འཕུལ་གྱིས་འབྲིན་བྱུང་ནས་མ་བསད་ཅིང་། སྤྱས་དག་ཅན་འཛིན་
 རོ་བ་ལ་བརྒྱམས་ནས་དམོད་པ་ཐོར་ཞིང་རྒྱལ་བ་སྤྱུར་བས་མ་བྱིངས་པར་དོའི་རྩེ་དུ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་
 གྱང་ཡབ་ཁྱོས་པ་མ་ཞི་བས་འབར་བར། གཤགས་འཛིན་མ་ཡིད་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱག་བསལ་དག་པོ་སྤྱོད་བ་དེ་
 ལས་ཅི་ཡིན་ཁུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུ་ལ་པ། སྤོན་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་པར་རྒྱལ་
 པོ་ཆངས་ཕྱིན་བྱ་བ་བྱུང་། དེར་ལ་གྱིད་སྤྱོད་ཅུ་དང་ལྷན་ཞིང་དཔུང་དང་བཅས་དག་ནམས་སྤོན་པར་
 བཏང་། རྒྱལ་བས་ཤིག་ཏེ་ལ་ཞོན་ནས་ནགས་སྤོངས་སུ་སྤྱིན་པ་ན། ཉི་མས་ཆ་བས་འགམ་པར་རྩལ་
 གྱི་ཐེགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆར་ཆགས་པའི་ཆོ། རེ་དུགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱ་ནམས་གཡོ་མེད་དུ་ལྟ་བར་བྱེད། ནགས་
 དེའི་འདབས་སུ་དང་སྤྱོད་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གི་ཏི་རྒྱ་རེ་དུགས་མོ་སྤོམས་པས་བཏུང་བར་བརྟེན།
 རེ་དུགས་མོ་དེར་བྱ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་རྒྱང་པ་བཞག་སར་པར་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་པར་ཅན་དུ་གཤགས།

དེ་ཕྱིན་དུ་ཕྱིན་པས་ཀྱལ་པོས་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་ཡིད་ཆགས་པར་གྱུར། སྐྱོ་ཅན་
 ཡང་ཀྱལ་པོ་ལ་མེས་མཆགས་གིང་། ཀྱལ་པོས་ཁྱིད་ངའི་བཅུན་མོ་འོས་སུ་འདུག་པས་ཤོག་ཟེར་པར་
 སྐྱོ་ཅན་ཡང་ཁྱིད་སུ་ཡིན་གང་དུ་གནས་མོགས་པར་ཚུན་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་དུ་བྱིས་གིང་བཤད་དེ་ཀྱལ་པོ་ཕྱི་
 གྱུང་ངོས་སུ་བཞུགས། སྐྱོ་ཅན་རང་གི་ཡལ་བྱང་སྤོང་གི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཞུས་པས།
 ཁྱིད་ནི་བའི་གནས་སུ་མི་ཚུགས་པར་འཁོར་བའི་བྱིས་ཐབ་ལ་འདུག་པ་ནི་སྟག་བཟལ་གྱི་ཀྱལ་ཐུམ་པ་
 ཡིན། རྟོན་གྱང་ཀྱལ་པོ་དང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་སྐྱོ་ཅན་འཁྱིད་ནས་ཕྱིན་པས། ཀྱལ་པོ་དང་འཕྲད་
 རས་མོགས་སུ་འོས་པར་མཐོང་ནས་ཕྱིན། བུ་མོ་འདི་ནགས་དཔེན་པར་གནས་གིང་སྤར་མི་དང་མ་འགྲོགས་
 པས་འདི་ལ་ཆོག་ཅུབ་པ་དང་། ཁྱོ་བ་ནམ་ཡང་མ་མཛད་ཅིག་ཅེས་པར། ཀྱལ་པོས་གྱང་བཅུན་མོ་ཆོ་
 རྣམ་འཆོའི་བར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་ཁས་ཁྱངས། ཀྱལ་པོ་དང་སྐྱོ་ཅན་ན་ལ་ཞིན་ཏེ་མོ་བྱང་དུ་སྡེབས། བཅུན་
 མོ་འདི་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཞིང་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས། དེ་ནས་རྩེ་སུ་སྐྱུམ་དང་ཐུན་པར་བཅུན་
 མོ་གཞན་རྣམས་སྟག་དོག་སྐྱེས་ནས་ངན་པའི་གྲོས་བཅས་པ། སྐྱོ་ཅན་ཁྱིད་ནས་བཅའ་བའི་ཆོ་མའི་
 མིག་རས་ཀྱིས་བཅིང་དགོས་ཞེས་སྐྱུམ་ཏེ་མིག་རས་ཀྱིས་བཅིངས། གང་བཅས་པ་དེ་གསོད་པའི་གྲོས་
 བྱས། རྟོན་ནས་བཅའ་དུས་མ་མིག་རས་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ་གདོང་ལ་བྱག་བྱགས། སྐྱོ་ཅན་རི་དྲགས་
 ཀྱི་བུ་མོ་མི་དང་མ་འགྲོགས་པར་དཔེན་པར་གནས་པས་བཅུན་མོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་སྐྱུས་བདེན་པར་
 བཟུང་ནས་གང་འདོད་བྱེད་དུ་བཅུག། ཁྱིད་གསེར་བཅོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུ་གཉིས་བཅས་པར། གཞན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁྱིད་མེད་པར་གདུམ་གཉིས་བཅས་སེ་ཞིས་སྒྲིམ་དུ་བཅུག་ནས་ཀྱལ་བསྐྱར། དེ་ནས་ཀྱལ་
 པོས་བཅུན་མོ་གཞིགས་སུ་བྱོན་ནས་ཅི་སྐྱེས་བྱིས་པས། བཅུན་མོ་གཞན་རྣམས་དང་མོ་བྱང་འཁོར་གྱི་
 སྐྱོ་བོ་རྣམས་ཁ་མཐུན་པས་ཞུས་པ། འདི་ལ་ཁྱེད་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉིས་བཅས་པ། མ་འདི་ག་ཟ་མོ་ཡིན་
 འདུག་པས་གཉིས་ཀ་མོ་རང་གིས་ཐོས་མོང་ཞུས་པས། ཀྱལ་པོས་བསྐྱས་པས་བཅུན་མོ་གདོང་དང་
 ཁ་ལ་བྱག་འདུག་པ་མཐོང་ནས་ད་ལས་ཏེ་བཅུན་མོ་གསོད་པར་བསམ། ཕྱི་རོལ་གསོད་དུ་བདང་། ཆོན་
 པོ་སྒྲིལ་རིང་པོ་ཞེས་པས་འདི་ནི་བཅུན་མོ་ཚུན་མ་རྣམས་ཀྱི་གཡོ་འཕུལ་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་སྐྱུམ་བཅུན་
 མོ་མ་བསད་པར་རང་གི་བྱིས་དུ་སྐྱས། དེ་ནས་སྐྱོ་ཅན་གྱི་སྟོན་གྱི་གནས་བྱང་སྤོང་གི་བཞི་གནས་བུན་
 ཏའི་ལའི་ལྟ་མོས་ནམ་མཁའ་ལ་འོངས་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་པོས་ཐོས་པར་ཀྱལ་པོ་ལ་སྐྱུས་པ།
 ཁྱིད་ནི་བཅག་དབྱེད་མ་བྱས་པར་བཅུན་མོ་གཉིས་མེད་གསོད་པའི་ལས་བྱེད། སྐྱོ་ཅན་འདི་རི་དྲགས་
 ཀྱི་བུ་མོ་མོངས་གིང་གཞན་ལ་སྒྲོ་བཀལ་བས་ལན། འདི་ནི་བཅུན་མོ་ཚུན་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟག་དོག་གིས་

གཡོ་འཕུལ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤེད་པས། རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་པས་བློ་མེད་དུ་ས་ལ་འགྲེལ། སྤར་
 བློ་པ་རྒྱུད་ནས་བཅུན་མོ་ཆུན་མ་རྣམས་ལ་ལྷ་མོའི་ཆོག་ཐོས་པ་བཤེད་ནས་བྱོང་རང་རྣམས་ཀྱང་གསོད་
 ཅེས་དག་ཏུ་འབར་བས་སྤྲུག་ནས་ཆུན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་རྣམས་བཤེད། དེའི་ཆོ་གརྒྱུད་ཆུ་ནས་ཉ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྒྲོམ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་གས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བས། ཁ་ཕྱེ་ནས་གཞིགས་
 པས་ཁྱེའུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉིས་འདུག རྒྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེའུ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་བྱང་འདྲ་བ་
 འདུག་ཅེས་གྲགས་པས། རྒྱལ་པོས་ཁྱེའུ་གཉིས་པར་དུ་སྒྲངས་ཏེ་མ་ཆེ་མ་བཏང་། ད་དེ་ལྟ་བུའི་བཅུན་
 མོ་དང་བྲལ་བས་ང་ནི་འགྲོགས་པའི་སྤྲུལ་བ་མེད་ཅེས་རྒྱུག་བསལ་གྱིས་ནོན་པའི་ཆོ། རྒྱན་པོ་ཆེན་པོ་
 རྒྱའི་སྤྲུལ་རིང་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཅུན་མོ་མ་བསད་པར་ཡོད་ཅེས་སྤྲུལ་པས། རྒྱལ་པོ་སྤྲུག་རྒྱུད་པ་རྩེར་དགའ་
 རས་ལངས་ཏེ་དེ་ང་ལ་རྒྱན་ཅེས་རྒྱན་པོའི་བྱིམ་དུ་མོང་། བཅུན་མོ་མ་བྱོང་སྤྱི་བྱོང་ལ་མེ་འོས་པ་འདི་བྱེད་
 པའི་ཆུན་མ་རྣམས་གསོད་པས་རྒྱུས་ཤིག་སྤྲུལ་པས། པར་ཅན་ན་རེ། མི་དབང་བྱིད་དེ་སྤང་མ་གསུངས།
 ཁྱོ་པའི་ལན་ལ་ཁྱོ་ན་སྤར་ཡང་ཁྱོ་བ་འཕེལ། སྤར་བའི་ལན་ལ་སྤར་ན་དག་རྣམས་ཟད་པ་མེད། མེ་
 འབར་བ་གསོད་ཕྱིར་ཤིང་བ་སྤྲུན་ན་སྤར་ཡང་མེ་འབར་བ་བྱེད། རྒྱེ་འགྲོ་ཀྱང་གྱི་བདེ་རྒྱུག་སྤོན་གྱི་ལས་
 དབང་ཡོན། སྤར་ལ་བཤེད་པ་བསྒྲོམ་ན་ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་འགྱུར། བདག་ནི་རེ་ཞིག་དཀའ་ཐུབ་
 རགས་སུ་ཡབ་གྱི་བྱུང་དུ་འགྱོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པོས་གསུམ་པས་ནན་གྱིས་བཤོལ་ཀྱང་མ་ཉན་སྤོན་
 གྱི་གནས་སུ་མོང་བ་རེ་དུགས་ཆོགས་ཀྱིས་བསུ་ཞིང་བསྒྲོར། ཡབ་གྱི་བྱུང་དུ་ཕྱིན་པས་དེ་ནི་གཤེགས་
 རས་བསྐྱེ་གནས་སྤོང་བར་མོང་བ་མཐོང་། ཁམས་གསུམ་འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་འཁོར་བའི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། རྒྱུ་ནས་ཆགས་བྲལ་ཚུལ་གྱིས་དཔེན་པར་རྒྱ་ཞིང་སྤར་རྒྱ་མིར་ཕྱིན། རྒྱལ་
 པོ་གྱི་ཀྱིས་མཐོང་ནས་ཆགས་ཤིང་མོས་ནས་གསུམ་པས་བཟུང་། དེ་དུས་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་བཅུན་མོར་
 བཅས་པས་པར་ཅན་གར་ཡོད་པ་ཉན་གྱི་ན་བ་བཏང་བས་སྤར་རྒྱ་མིར་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་ཆངས་བྱིན་གྱིས་
 བུམ་ཆེའི་གཟུགས་སུ་བརྟུག་ནས་ཕྱིན་པས་པར་ཅན་དང་འཕྲད་པ་རང་གི་སྤོ་བྱུང་དུ་འགྱུར་ཕྱིན། པར་
 ཅན་རྒྱལ་པོ་དང་བྲལ་བ་ནས་རྒྱང་པའི་པར་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ནས་རྒྱང་པ་
 བཞག་སར་པར་སྤར་བཞིན་བྱུང་། དེ་ནི་རྒྱེ་བ་གཅིག་ལ་རང་སངས་རྒྱས་དང་མཇུག་ནས་པར་ཕྱི་ཆུན་
 པོ་ཕུལ། ཆགས་མེམས་སྤྲེལ་ནས་པར་ཚུར་སྤངས། དད་ནས་ཡང་པར་ཕུལ། དེ་རྩེར་རང་སངས་
 རྒྱས་ལ་མེ་ཏིག་ཕུལ་བས་རྒྱང་རྒྱུ་པར་དང་། ཚུར་སྤངས་པས་བར་སྤྲུལ་པར་མེད་ཅིང་གསོད་
 པའི་ཉེན་ལ་བབས། སྤར་ཡང་མེ་ཏིག་ཕུལ་བས་བདེན་པའི་སྤོ་བས་ཀྱིས་བདེ་བར་འཆོ་ཞིང་སྤར་ཡང་

པོ་འབྱུངས། དེ་ཕྱིར་པར་ཅན་དེ་གྲགས་འཛིན་མ་འདི་ཡིན། རང་གི་ལས་ཀྱིས་བར་སྐབས་ཡབ་
 ཀྱི་བཀའ་བཀྲོན་སྤྲུག་བསྟུན་མྱོང་བ་ཕྱོད་གྱི་ལས་ཀྱིས་ལྷན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ནམས་
 ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ན། འདི་ཡང་འབྲས་བུ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྒྲིབ་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་
 འབྲི་ཤིང་ལས། པར་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་ལྷོ་བརྒྱད་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་རེ་དགུ་པ། ཆོས་རྒྱལ་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། ལ་ཏ་ཡི་པུ་ཏ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་ན་མེད་ཅེས་པ་ཞིག་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱང་ན་
 ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་བྱུར་གྱི་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་བྱུངས་སྤྱུབ་ཅིང་གསེར་གྱི་ཆར་པས་
 སྤྱི་འབྲེལ་ཆོས་ཞིང་། ཆོས་གོས་གསུམ་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་དགེ་འདུན་མཆོད་པ། བྱུང་པར་གནས་བཟན་
 གྲགས་པ་མཆོད་བྱའི་ཡལ་དམ་པར་བཀུར་ཞིང་། འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུག་དྲུང་ཡིང་བསྟེན་འབྲོར་
 ཆོད་བསྟོན་ཅིང་། རིན་ཐང་བྱལ་འདི་རིན་པོ་ཆེ་ནམས་ཀྱང་བསྟུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རྒྱ་བྱས་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཡིང་བསྟེན་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། རྒྱ་ཡུལ་དུ་འང་བྱོན་ནས་རྒྱ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིང་
 བསྟེན་ཡལ་བ་ཐོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡིང་བསྟེན་པ་ཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལུ་ཏིག་གི་བྱ་
 བ་ཅན། མཆོད་རྟེན་ཆོས་རྒྱལ་ལྷགས་ཞེས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་གནས་དང་གནས་སུ་དུས་གཅིག་ལ་སྤྱུལ་
 པས་མཆོད་རྟེན་སྟོང་སྤྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་བཞེངས། དེ་ལ་གནས་བཟན་གྱིས་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་
 ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་དེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲིབ་མས་ས་གཞི་བྱུང་པར་མཛད། དེའི་དུས་
 སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་བཟན་གཞན་ནམས་ཀྱང་དགུ་ཏུ་མཆོད་རྟེན་འདུག་པ་ལ་དགའ་ཡང་ལུས་ཁྱིམ་ནས་
 ལུས་ཤིང་། དེ་ནམས་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཐས་བཟང་པོ་ལྟུང་པས་ཀུན་བདུད་ཅི་སྟོང་བ་སྒྲུར་གསོལ།
 གཙོ་བོར་དགེ་སྟོང་ཀན་པོ་འཁོག་པ་དེ་ལ་དེར་གནས་པའི་དགེ་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ། བྱུང་རྒྱལ་པོའི་
 བསྟེན་བཀུར་འདི་བཞེས་ནས་དོན་ཅི་འདོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ནི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བས་རང་ལ་འོས་
 པའི་ཐས་ཀྱིས་བྱུང་མཆོད་པ་ནི། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འོང་བའི་དགེ་སྟོང་ཀན་པོ་བྱུང་ལ་གཞན་ལས་སྤྲུག་
 པའི་ཆོས་གསུང་དུ་རེ་ནས་མཆོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་པས། དགེ་སྟོང་ཀན་པོ་དེ་སྟོང་ས་ཤིང་རོ་ཆ་ནས་
 བདག་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཅེས་ཡང་མེད། ཡིག་ཡང་མི་ཤེས། ར་རྒྱལ་པོ་མི་
 མང་མར་ཆོས་རྒྱལ་ན་གང་ཤོད་སྤྱོད། ཐམས་ཤིན་ཏུ་ནས་མ་བདེ་ཞིང་ཅི་དག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། མངས་
 རྒྱལ་ལ་སྤྱུབས་སུ་འཛིན་པའི་རྩ་མོ་དང་ཅན་ཞིག་གིས་དེ་ཤེས་ནས་དགེ་སྟོང་ལ་སྤྱོད་པ། བྱུང་ལ་རྒྱལ་

ཤེས་ཀྱིས་པའི་ཆེད་སྐད་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་ཆོག་བསྟན་པ། ཆོས་ནི་མིན་དུ་ཆེ་མའོར་བརྟུས་ཀྱིས་པོག་སོན།
 རོར་ནི་མཁོ་ཅམ་ཕན་ཐོགས་བྱ་བ་ཉུང་ལ་སྒྱིད། །འཆོ་བའི་ཟས་ནི་ཆུང་ཁིང་ལུས་བདེ་གཉིད་ཀྱང་
 གྲུག། །ཟས་ནོར་ལྷག་ནམས་བཏང་ན་ལོངས་སྟོན་ཀྱིས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དགེ་སྦྱོང་ནན་པོ་ཆོག་
 རེ་འཛིན་དུ་བཅུག། །དེ་ནས་ཀྱིས་པའི་དུང་དུ་དེ་སྐད་བཞིན་པས་ཀྱིས་པོ་དགའ་ནས་དད་པས་གྲུས་པར་
 གྱུར་ནས། ཆོག་ཉུང་དོན་ཆེ་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ནི་བསོད་ནམས་རེ་བསགས་སྐྱམ་ཁིང་དོན་
 ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དགེ་སྦྱོང་ལ་ཆོས་གོས་འོད་ལྡན་གསེར་གྱིས་སྒྲུས་པ་ལུལ། དེ་ནས་དགེ་སྦྱོང་ལ་ལྷ་མོས་
 བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་བསྟན་ཅིང་། ལམ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་བསྒྲུམས་པས་དགའ་བཅོམ་ཐོབ། སྟོན་པའི་
 ཡལ་ག་ཡས་ཏྲི་བཟང་འཐུལ་པའི་ཆོས་གོས་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་བྱུང་། སྒྲུར་ཀྱིས་པོས་དགེ་འདུན་
 མཆོད་པའི་དུས་སྟོན་ཞིག་ལ་དགེ་སྦྱོང་དེ་ཡང་ཕྱོན་པས་ཀྱིས་པོས་ཁུང་ལ་ཆོས་གོས་ཏྲི་བསྟུང་ལྡན་པ་
 འདི་གང་ནས་བྱུང་དུས་པས། ལྷའི་སྟོན་ཤིང་གི་ཅ་བར་བསམ་གཏན་སྦྱོང་དུས་ལྷས་ལུལ་ཞེས་བཞིན་
 པས། །ཀྱིས་པོ་ངོ་མཆར་མཆོག་དུ་གྱུར་པས་གྲུས་སྒྲུག་འཆལ་ཁིང་སངས་ཀྱིས་དང་། ཆོས་དང་།
 དགེ་འདུན་ལ་མེ་ཕྱེད་པའི་དད་པས་མཆོད་ཅིང་འདུད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་དད་ན་སྟོག་ཡོད་
 གསེན་པོ་ཡིན། བདེན་ཆོག་དང་པོར་བཞིན་ན་སྒྲུབ་ཡིན། ཇེས་ཡོང་སྟོན་དུ་བསམ་གཞིགས་བཏང་
 ན་སྟོ་གྲོས་ཡིན། སྟོན་ཤེས་མཆོད་སྟེན་བཏང་ན་ལོངས་སྟོན་ཡོད་པའི་དགེ་བ་ཡིན། ཅེས་སོ། །འདི་
 ཡང་འབྲས་བུ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཆོས་ཀྱིས་རབ་
 གནས་གྱི་རྟོགས་པ་བཞིན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་རེ་དགུ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་པ། ཉི་མ་གྱུང་པའི་རྟོགས་པ་བཞིན་པ།

༡༡། །དགེ་སྦྱོང་དགའ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གྱུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་དགའ་བོས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་
 དུ་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་བརྟན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་ཉི་མ་གྱུང་པས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་པས།
 ཡུལ་དེའི་སྐྱུ་མི་སྟན་པ་ནམས་གྱིས་མ་བཟོད་པར་ས་གཡོ་ཁིང་། ཐོག་སེར་དང་། མེའི་ཆར་ཕབས་
 པ། །དགེ་སྦྱོང་གི་དབྱེ་ལ་མེ་ཏོག་གི་གདུགས་སུ་གྱུར་པས། ལྷ་ནམས་དད་ནས་ཅི་འདོད་ཞུས་པས།
 ང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་ང་རང་གི་སྦྱིལ་གྱུང་གིས་ཁུབ་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས། དེ་བཞིན་
 ལུལ་བས་སྦྱིལ་གྱུང་ཆེར་བཞུགས་པའི་སར་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ་ཤིང་བའི་གནས་བཏབ་
 རྟེ་ཆོས་གསུངས་པས། དགེ་འདུན་མིན་དུ་མང་བ་འདུས་ནས་ཆོས་ལ་སྟོན་པར་གྱུར། ཉི་མ་གྱུང་པས་

སྒྲིམ་ངད་ལྔ་པའི་རི་ནས་གུར་གུམ་གྱི་ས་བོན་སྒྲུང་ས་ནས་བཏབ་པས། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཀུན་གུར་གུམ་
གྱིས་ཁྲབ་པར་གུར་དོ། །འདི་ཡང་འབྲས་ཕུའི་ཆོས་སྒྲིར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས།
ནི་མ་གུང་པའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་པ། ལྷ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༄༅། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་ལྷ་ནའི་གོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གོས་ངན་རྩལ་པོ་ལ་མཉམ་པ། ཞི་བའི་དྲིང་
ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཀུན་དགའ་པོས་རྩལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཕྱིར་གྱིང་ཁྱེར་བཅོམ་བརྒྱག་
ཅན་དུ་སྒྲིམ་དུ་བཏང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་རིགས་ཀྱི་དགེ་སློང་གཉིས་དང་འཕྲད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིམ་
པར། །ཁྱེད་ན་བཟང་འདྲིའི་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་ལྷ་ནའི་གོས་ཅན་ཡིན་ངེས། ཁྱེད་ནི་ལྷ་ལ་འོས་
པའི་གོས་ལས་ལྷ་ནའི་གོས་ལ་དགའ། བཟོད་པ་དང་། རྩལ་བྲིམས་དང་། ཡོན་ཏན་མཆོག་དུ་གྱུར་
ཀྱང་ཁེངས་རྟོགས་མེད་ཅིང་ཞི་བ་དུལ་བ་གྲགས་པས་ཀུན་དུ་ཁྲབ། ཁྱེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཆོས་ཆོག་
ནམས་དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་ཁ་འདོན་དུ་བྱེད་པ་མོགས་ངོ་མཆར་ཆེ་ཟེར་བར། དེས་སྒྲིམ་པ། བདག་
སྟེ་བ་སྟོན་སྟན་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་དུས། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ནད་ཀྱིས་གཟེར་པ་སྟན་གྱིས་གསོས་
གིང་། །དེ་ལྷ་ནའི་གོས་རྩལ་པོ་འདུག་པ་ལ། བདག་གིས་ལྷ་ལ་འོས་པའི་དར་གོས་བཟང་པོ་ལུལ་བས་
རང་སངས་རྒྱལ་དེས་བདག་ལ་གསུངས་པ། ཐོགས་པོ་ངན་གོས་བཟང་པོ་མི་འདོད། ལྷ་ནའི་གོས་
རྩལ་གྱི་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་ལ་དགའ་གསུངས་པས། བདག་ཀྱང་རབ་དུ་དད་ཅིང་དེ་ལ་མཆོད་
པ་བཟང་པོ་ལུལ་ནས་བདག་ཀྱང་ལྷ་ནའི་གོས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པར་གྱེག་ཅེས་སྟོན་ལམ་
བཏབ་པས། དེའི་མཐུས་ད་ལྷ་ལྷ་ནའི་གོས་ཅན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པར་གུར་དོ་
གསུངས་། །དེ་ནས་གྱིང་ཁྱེར་བཅོམ་བརྒྱག་གི་རི་བོ་མགོ་ཆེན་ཞེས་པར་འཛེགས་པའི་ཅི་མོར་སྟེལ་ཀྱང་
གོས་བཟུགས་པས་རི་དེ་འདར་ཞིང་། ལྷ་གདུག་པས་གོགས་བྱེད་པ་བདུལ་ནས་བཟུགས་གིང་། དེར་
གྱིང་དེའི་ཆོང་དཔོན་གྱི་ཕུན་ཏྲ་མྱ་ལྟེན་པ་གྲགས་སུ་བཟུང་ནས་གནས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རི་མཆོན་
འབར་བ་དང་། ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་བ་གས་རྩན་པ། ཁྱི་དང་ཁྱིའུ་མ་ལ་རྩན་ལ་མོགས་པ་བཞེད་མཛེས་
ལྗེའི་ཁང་བཟང་རྩ་བུ་ཞིག་བཞེངས་དེ་འགྲོ་བའི་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཅིང་། དགེ་སློང་ལྷ་ནའི་གོས་
ཅན་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཅིང་མཐར་དེའི་གདུང་ལ་ཆོང་དཔོན་གྱི་ཕུས་མཆོད་རྟེན་གྲས་གིང་ན་ཏྲ་མྱ་ལྟེན་གཙུག་
ལག་ཁང་ཞེས་གྲགས་སོ། །འདི་ཡང་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྒྲིར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་

ཤིང་ལས། ལྷ་ནིའི་གོས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་དོན་གཅིག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་པ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། རྩོན་གྱིང་ཁྱེར་བཅོམ་བཞག་དུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་འཛོང་ཞིག་ལ། བུ་ཉེར་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་མ་སྤྱོད་གོང་ནས་པའི་ངག་ནས་འདི་བྱ་སྤྱོད་ན་དག་སྤོང་བུ་ནིའི་གོས་ཅན་གྱི་སྤོང་མར་འབུལ་ཞེས་དེ་ལ་མོས་གུས་ལྡན་ཅིང་བྱ་དེ་ན་ཆོད་ལོངས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་དང་པ་ན། བགཟམས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཀྱིས་མ་ཚུགས་པས་བདུན་རྒྱམས་ཡིད་ཆད་པར་གྱུར། ནམ་ཞིག་པའི་ངག་བཞིན་དེ་ཅི་ཅི་ཆད་དང་། གཏུ་ཅི་དང་། ཡ་ཀ་རུ་དང་། ག་བུར་ལ་མོགས་པའི་སྤོང་སྤྱོད་ཉེ་ཆོད་དང་སྤོང་ཐབས་རྒྱམས་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྤྱད་འཛོང་མ་ནོར་སྤྱོད་བྱེད་ཞེས་བྱ་བས་གཡོག་མ་སྤོང་ཉེ་རུ་བཏང་བས། མོས་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱད་འཛོང་མར་བཤད་པས། དེ་མགུ་ནས་ཉེར་སྤྱོད་འགྲུགས་སུ་བཏང་ནས་འདོད་པ་བཞིན་སྤྱོད་པས། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བསམ་ནས་འཇུག་དང་ལྡན་པས་སྤྱོད་པ། དེ་དང་བདག་ར་ལྟ་འཕྲད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ཞེས་མ་ཐུན་པས། སྤྱད་འཛོང་མ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ཆེ། ཆོད་དཔོན་གྱི་བུ་ལང་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དེའི་བྱིས་དུ་གནས་པ་ལ། གཞན་བྱང་སྤྱོད་ནས་འོངས་པའི་ཆོད་པ་ནོར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། དེས་མཚན་མོ་ལོངས་སྤྱད་ཅིང་གོས་དང་གསེར་སོགས་སྤྱོད་པས། སྤྱད་འཛོང་མ་དང་རང་གི་མ་གྲོས་བྱས་ཏེ། བདག་པོ་སྤྱོད་པ་འདི་ལང་ཆོད་ལྡན་ཀྱང་ནོར་མེད། ཟས་མེད་པས་བསྐྱད་ཀྱང་འགྲོ་བ་དཀའ། གསར་པ་འདི་ནོར་དང་ལྡན་ཞིང་རང་ཅག་ཆོས་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཆགས་ཕྱིར་མ་ཡིན། ནོར་ཕྱིར་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཆོད་པ་གསར་པ་ནོར་ལྡན་འདི་བསྤེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱེད་པ་འདི་གསོད་པར་འོས་ཞེས་ཆང་ལ་དུག་བཏབ་ནས་སྤྱོད་ཏེ་བསད། དེ་ནས་ཡལ་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་ཆོད་དཔོན་གྱི་བྱ་དེ་སྤྱད་འཛོང་མའི་ཁང་པར་ཞུགས་པས་འཕྱོན་མ་བྱུང་ཞེས་སྤོང་ནས་ཉེ་དུ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྤྱད་འཛོང་མའི་ནང་གཡོངས་པས། དུག་དར་གྱི་ཐལ་ཕུང་འོག་ནས་རྩི་རྩི་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས། སྤྱད་འཛོང་མ་རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་བཀྲལ་ནས་ཕྱི་བྱས་པས་བསད་པར་ངོས་སྤངས་ནས། སྤྱད་འཛོང་མ་གསོད་པར་འབྲིད་དེ་རྒྱང་ལག་བཞིན་དང་། སྤྱད་དང་། ར་བ་རྒྱམས་བཅད། བྲག་གི་འདམ་རྩལ་དཀྱིལ་དུ་འབྲེ་ཞོག་ཅིང་རྒྱག་བསྐལ་པའི་ཆེ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་རྒྱེད་རྩེས་མ་བཟོད་པར་དེར་སྤྱོད་པས། སྤྱད་འཛོང་མ་སྤྱོད་པ་གོས་བཟུས་ཡན་ལག་རྒྱམས་བཅད་ཅིང་གཡོག་མོའི་ཤོས་འདོམ་ལ་བཀག། ལག་པ་རྒྱ་མ་

ལ་བཀའ། རྩོད་དུ་ཉེར་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཆགས་པས་འདོད་པའི་བཀའ་ཆགས་ཀྱིས་གདོང་དམངས་སྤྱོད་
 པ། །སྤྱོད་བྱ་བྱེད་སྤོན་ང་ལང་ཚོ་དང་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བདེ་བར་གནས་དུས་འབྱོར་དུ་བཏང་
 ཡང་འོང་བའི་དུས་མིན་གསུངས། ད་བདག་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་དུས་འབྱོན་པའི་དུས་ག་
 ལ་ཡིན་ཞུས་པས། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར། ད་ཁྱིད་ལྟ་དང་གནོད་སྤྱོན་སོགས་གང་ལ་སྐྱབས་ཀྱང་
 མི་ཆངས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས། ལུས་མངོས་སྤྱག་པར་དང་མཚུངས་ཀྱང་
 ཀའ་རུས་དང་། རྒྱ་མ་དང་། རྒྱ་ཁྲག་སོགས་བསྐྱེད་སྐྱེ་མའི་ཕུང་པོ་ལ་དགའ་བ་མེད། བདག་
 གིས་དགེ་བའི་གྲོགས་ཀྱིས་སྤོན་ལམ་བཏབ། ཁྱིད་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བཞིན་པར་
 ཀྱིས་ཤིག་བཞིན་པས། སྤྱད་འཆོང་མས་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་གུས་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་
 བྱེད་བཞུགས་ཤིང་མས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟར་སྤྱོད་པ་གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརྒྱག་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་དེའི་
 ལུས་ལ་སྐྱབ་བ་བྱས། དེའི་ཆོ་དགེ་སྤོང་གྲ་ནིའི་གོས་ཅན་གྱིས་ཉེར་སྤྱོད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་བབས་
 པར་དགོངས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་དག་བཅོམ་པ་བྱོབ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་
 པས། །བདུད་རྣམས་ཀྱི་གོགས་བྱས་ཏེ་ཡུལ་དེར་གསེར་དང་ལུ་ཏིག་གི་ཆར་བབས། གར་མཁན་
 མངོས་སྤྱག་འདྲོ་སྤྱག་ལྷན་པས་གར་སྤྱོད་ཆོགས་བྱས་པས། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་གཡེངས་ཤིང་རྒྱད་ལ་
 ཆགས་པ་སྤྱོད་བར་གྱུར་པ་ལ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་བདུད་དེ་རྣམས་འདུལ་ཕྱིར་ཞི་དུལ་གྱིས་གར་མཁན་མ་
 རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱང་གར་མཁས་པ་འདི་དག་གི་ལྟང་མོས་བདག་ཆོས་མེ་ཞེས་མེ་ཏོག་གི་སྤང་
 བ་བཏགས་པས་གར་མཁན་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ལ་སྐྱལ་གྱི་རོ་དང་། མཁྱན་པར་མི་དང་ཁྱིའི་རོར་སོང་སྟེ།
 རོ་གསུམ་པོ་དེས་བདུད་རྣམས་བཅིངས་པ་འགྲོལ་མ་ཐུབ་པར་དབང་པོ་ཉིད་བང་དང་ཆངས་པ་སོགས་
 ལྟ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་མ་གྲོལ་བས། བདུད་རྣམས་ཁེངས་དེགས་ཉམས་ནས་ཉེར་སྤྱོད་ལ་དུལ་
 བས་ཐུག་འཆོལ་ཞིང་ཞབས་ལ་གདུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་གསོལ་པ། བདག་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་
 བྱས་པ་ལ་ཁྱིད་ཀྱིས་རོ་གསུམ་གྱིས་བདག་ཅག་བཅིངས་པར་མཛད་ཀྱི། ད་ཁྱིད་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བུ་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེ་ནི་དོ་རྩེ་གདན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སྤིང་པོ་བརྟེན་པའི་ཆོ། བདག་
 ཅག་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་བར་གཅོད་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་པོ་མེད་ཅིང་སྤྱན་ཐུར་ཅམ་མི་གཡོ་ཞིང་། བྲམས་པའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལགས། ཁྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་ཁྱོད་པོ་མཛད་པར་སྤིང་རྩེས་རོ་
 གསུམ་པོ་དྲོལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞི་དུལ་གུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུན་ཆད་དགེ་སྤོང་རྣམས་ལ་
 གནོད་འཆོ་མི་བྱེད་ན་འགྲོལ་ལོ་གསུངས། རོ་གསུམ་དྲོལ་བས་མེ་ཏོག་གི་རྒྱུན་པོར་སོང་། དེ་ནས་

སྤྲུལ་སྤྲིང་ཡིག་བཏང་བས་ཆོག་ལུས། རྒྱལ་པོས་སྤྲིངས་ཡིག་ཀྱི་ལ་བསྐྱར་ཞིང་
 མནལ་མེད་ཅིང་མཆན་རིང་བར་གྱུར་པས་ཐོ་རངས་ནས་མཁའ་ནས་སྒྲོ་མོས་ལུང་བསྐྱན་པ། དཀོན་
 མཆོག་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་གྱི་མཆོད་པ་ལུ། གསོལ་བ་བཏབ་ན་དོན་འགྲུབ་ཟེར་བར། རྒྱལ་པོས་བྱས་
 དང་གཙང་སྒྲུ་བྱས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཤམས། གསོལ་བ་དྲག་དུ་བཏབ། སྤྱོགས་སྤྱོགས་ནས་དགེ་
 སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྱག་དུག་ཅུ་སྟུན་དངས། དགེ་སྤྲོད་དབང་པོའི་སྤྱེས་གསེར་ལས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་གཅིག་
 དང་། རྟེན་དང་མཉམ་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་གཅིག་བཅས་ཏེ་མཉམ་དུ་བཞག། དཀོན་མཆོག་མཆོད་
 པས་དང་པོ་རྒྱ་གཟུགས་མཐོ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་དམའ་བ་བྱུང་། མཆོད་པ་རྒྱན་བསྐྱངས་པས་མཐར་
 རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་མཐོ་ཞིང་རྒྱ་གཟུགས་དམའ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཟངས་ཀྱི་སྤྱོགས་བྱུར་བྱོང་གིས་བཞོས་
 ཏེ་རྒྱ་མཆོར་བསྐྱར་ནས་སྤྲིང་ཡིག་བཏང་བ་རྒྱས་མཐོང་ནས་ཆོང་པའི་རྟོར་རྒྱམས་རྒྱས་ལྷག་པར་འཁྱུར་
 ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱལ་བ་རྒྱལ་པོས་ཆོང་པ་རྒྱམས་ལ་གནང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་
 པས་མཐོང་བར་འདོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་མེད་པས་ཉེར་སྤྱས་སངས་རྒྱས་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་གཉིས་དུ་གྱུར་པས་རྒྱལ་པོས་གསུམ་པའི་སྤྱོད་རྒྱ་ཀུན་ལ་སྤྲིང་ཡིག་བཏང་བ་ཅམ་
 བྱས་ཀུན་བྱས་སྤྱོད་པོས་བཀུར་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་སྤྲིང་ཡིག་བཏང་བའི་རྟོགས་པ་བཞིན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་དོན་
 གསུམ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་པ། ས་གཞི་ཕུལ་བའི་རྟོགས་པ་བཞིན་པ།

༣༡། རྟོན་ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་མེད། དེ་སྤྱིན་པ་ལ་རྟག་དུ་གོམས་པས་སྤྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་སྤྲོད་བ་
 སྤྱེས་སྤྱེས་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྟེར་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཟས་
 དང་གོས་རྒྱན་གྱིས་དགེ་སྤྲོད་འབྲུམ་སྤྱག་གསུམ་རྒྱན་དུ་མཆོད་པ་དང་། གསེར་གྱི་བ་དགུ་བཅུ་ཅ་དུག་
 ལུ། རྟེན་ནས་དུས་ལ་བཀུས་པས་ན་རྒྱལ་པོ་ནད་གྱིས་སྤྱོད་པས་མི་རྟག་པར་ངེས་ནས་རྟོར་གང་ཡོད་
 འུགས་གྱི་ཀུན་དགའ་རྩ་བར་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་བར་བཅུམས་པས། རྒྱལ་པོའི་ཆོ་བ་ཕུན་ཆོགས་ཅན་
 ཟེར་བས་རྟོར་ལ་ཆགས་པས་མཛོད་བསྐྱང་བ་བསྐྱོས་ནས་སྤྱིན་པ་བཀག་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་རང་སྐྱལ་སྤྱོད་
 རའི་ཕྱིང་མ་ལས་མཐོབ་པ་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ལ་ལུ། དེ་ནས་སྤྱིན་པ་སྤྱོད་གྱིས་དང་ལྷན་པ་མགུ་བྱིང་
 སྤྱོད་པ་ཞེས་པས་གྲོས་བསྐྱབ་ནས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དགེ་འདུན་རྒྱམས་ལ་ཕུལ་བས། བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཆད་གཞལ་དང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་མཐོ་རིས་སུ་གསེགས། དེ་ནས་ཆ་བོ་ལ་སྒྲོན་པོས་
གྲོས་བསྐྱེད་སྒྲེ་གསེར་གྱི་རྒྱག་མ་བྱེ་བ་ཕྱག་བཞི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་ཡུལ་ནས་ས་གཞི་ཉིས་པར་གྱུར། འདི་
ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ས་གཞི་ཡུལ་བའི་རྟོགས་
པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་དོན་བཞི་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བདུན་རུ་དོན་ལྔ་པ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། །རྟོན་མཉན་ཡིད་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་བཞུགས་པའི་དུས་
དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་བཀའ་རྩལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་
དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་རིམ་བཞིན་བཤད་གྱི། ཀུན་ལ་དགེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཕྱིར་
ཉོན་ཅིག་གསུངས། ཐོག་མར་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་འདི་འཁོར་བ་དུག་གི་རྩོན་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཅ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྟོན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནི་འཆིང་བ་འགྲུབ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་འདུ་བྱས། དེའི་རྟོན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས། དེ་བཞིན་རྣ་བ་དང་། སྤང་དང་། རྩེ་
དང་། རྟོགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་དབང་པོ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན། དེའི་རྟོན་གྱིས་མིང་
དང་གཟུགས། མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་སུ་འཛིན་ཅིང་མིང་སྟེ་ཆོགས་སུ་བདགས་པའོ། །དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གནས་པས་སྒྲི་མཆེད་དུག །དེ་ལས་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཡིད་སྦྱོང་
ཅིང་སྦྱོར་བ་ནི་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་དག་གི་རོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་ཆོར་བ་ཞེས་གྲགས། དེ་ལས་
ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྟེད་པ་སྟེད་པ་ན་སྟེད་པ་ཞེས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེན་པ་
ནི་འདོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། དེ་ལས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཐམས་ལ་འཇུག་
པས་སྟིད་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལས་སྟེས་གནས་སྟེ་ཆོགས་སུ་སྟེ་བས་སྟེ་བའོ། །དེ་ལས་ཀ་ཤི་དང་མྱ་ངན་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བས་འཁོར་བ་འཁོར་མོར་བརྒྱད་པ་ཡིན། དེ་ལ་
མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་དེ་བཞིན་རིམ་གྱིས་འགག་པས་ནི་བར་འགྱུར། དེའི་
ཕྱིར་མ་རིག་པས་བྱངས་པའི་ལུས་མང་པོ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་གནས་འདི་དབེན་པའི་གནས་
སུ་བརྟེན་ནས་ནི་བའི་དོན་ལ་ཡང་དག་བསམ་པར་བྱ། ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་རིམ་བཞིན་ཕྱ་བར་གྱུར་ནས་
འཁོར་བ་བརྗོད་ཅིང་ནི་བ་ཡང་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྒྲོར་
རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་

འདབ་དོན་ལྟ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་དོན་དུག་པ། བེ་དུ་རའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུང་བྱམས་ལྷན་ཞེས་པར་བྱོན་པའི་ཆེ། མ་དེ་ལྟ་བུའི་
 མེམས་ཅན་ལུས་ཆེ་བ། མགོ་མཐུག་ཐམས་ཅད་མས་གང་བ། མ་ནམས་ལ་སྤྱོད་འབྲུ་མང་པོ་སྤྲེས་ཏེ་
 ཟ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ང་རོ་འདོན་པ་ཞིག་གྱོང་བྱིར་གྱི་མི་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བསྐྱོ་བ་ལ། རྒྱལ་བས་
 དེ་ལ་སྤོང་རྩེས་བཀའ་སྤུལ་པ། བེ་དུ་ར་བྱོད་སྤོན་ལས་ངན་སྤྱད་པའི་ནམ་སྤོན་གྱི་སྤྱོ་བ་དན་ནམ་གསུངས།
 སྤྱོ་བ་དན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གྱོང་བྱིར་པས་སྤོན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས། མེམས་ཅན་དེས་
 སྤྱོ་བ་དན་ནས་གསེལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་མི་དགེ་བའི་ལས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་དཔུལ་བ་
 ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་འདི་འབྲུང་ཞེས་ཆོ་ངེ་དུག་པོ་འདོན་ནོ། དེར་མི་ནམས་འདི་ཅི་ཡིན་
 ཟེར་བར། ཀུན་དགའ་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པས་བཀའ་སྤུལ་པ། སྤོན་འཕགས་རྒྱལ་དུ་རྒྱལ་
 པོ་བེ་དུ་ར་ཞེས་པ་བཅུན་མོ་ནམས་ལ་གིན་དུ་ཆགས་པ་ཞིག་བྱུང་། ནམ་ཞིག་དཔྱིད་མོས་དུས་སུ་ནགས་
 ཆལ་མེ་དོག་གི་སྤོང་དུ་ཕྱིན་པས། བཅུན་མོ་ནམས་མེ་དོག་འབྲུ་ཞིང་ཕྱིན་པས། ནགས་གསེབ་ན་རང་
 སངས་རྒྱས་ཤིག་འཁོར་དགུ་བཅོམ་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ནས་རབ་དུ་དད་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ཞིང་མགོ་བདུད་དེ་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། བདུད་ཅི་ལྟ་བུར་མེམས་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆེ།
 རྒྱལ་པོ་བྱུང་ནས་བཅུན་མོ་ནམས་གས་པས་འདུད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཕྱག་དོག་སྤྲེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་
 འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནམས་བདུབ་དུ་བཅུག དེའི་ལས་ཀྱིས་དཔུལ་བ་མི་བཟད་པ་དཔག་མེད་
 མྱོང་ཞིང་ད་ལྟའང་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་ཞིང་། ང་དུང་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་སྤྱག་བསྐལ་ཡུན་རིང་
 པོར་སྤྱད་ནས་མཐར་གཏུམ་པོ་ཞེས་པ་རྫོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་སྤྲེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་གསོད་པར་
 འགྱུར། འདིའི་ནམ་སྤོན་དཔུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མྱོང་བར་འགྱུར། གངས་ལས་འདས་པའི་
 སྤྱག་བསྐལ་བརྗོད་མེད་མྱོང་རྩེས་ལས་ནམས་ཟད་ནས་མི་ལུས་ཐོབ། ལས་ལ་འགྱོད་པས་ཡིད་འབྲུང་
 དུག་པོས་སངས་རྒྱས་ལུང་དེ་ར་ཞེས་པའི་བསྐྱན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། ཀ་ཤིའི་རྒྱལ་པོས་སྤྱོད་མོས་ཆལ་
 དུ་བཅུན་མོ་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕྱག་དོག་སྤྲེས་པས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ལུས་ལ་ཆད་
 པ་དུག་པོ་བཅད། དེ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པའི་མེ་ཆེན་པོ་མྱོངས་ཏེ་ཆོས་ལམ་ཞུགས་ནས་ཞི་བ་
 ཐོབ་པོ་གསུངས་པས། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཆགས་བྱལ་རྒྱུད་ལ་སྤྲེས་པར་གྱུར་དོ། །འདི་ཡང་འབྲས་

ཤུའི་ཆོས་སྒྲིབ་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བེ་དུ་རའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་
འདབ་དོན་དུག་པོ། །

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་པ། ཀེ་ཞེ་ཡ་ཀའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ།

༡༡། བཅོམ་ཡན་འདས་ཡུ་ཏུ་མའི་ནགས་མཐའ་འབྱུང་པོའི་ཡུག་པ་ན་དྲིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་
པའི་དུས། ཞིང་པ་བྱ་མཆོག་བཅས་ལ་ནམ་མཁའི་ཐོག་དྲག་པོ་བབས་ཀྱང་། བཅོམ་ཡན་འདས་མཉམ་
བཞག་ལ་དགོངས་པ་གཡེངས་ནས་འབྱུག་གི་སྒྲུ་མ་གསན། དེ་ཆེས་ཆུ་པོའི་འགྲམ་དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་
སྟོན་པའི་དུང་དུ་ལྷགས་ནས་ཆོས་ཁུམ་ དེ་ཡང་ཡུལ་འཁོར་སྤང་དང་འཕགས་སྦྱེས་པོ་འཕགས་པའི་
རིགས་ཡིན་ལ། མིག་མི་བཟང་དང་ཚོར་བདག་ནམ་སྤུ་ནི་གདུག་པའི་རིགས་ཡིན་གསུངས། དེ་
དག་སེམས་རང་རང་གི་སྒྲིབ་དུ་ཆོས་བརྟན་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གུས་ཤིང་སྐབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་
པའི་གནས་ལ་བཀོད། རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་རྟོག་གིས་གདོར་དེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་སོང་། དེ་ལ་དགེ་
སྦྱོང་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་རྒྱུས་པར། སྟོན་སྤྱད་བུགས་ཆུང་དང་དཔུགས་ཆེན་ཞེས་པ་གཉིས་དག་ལ་
ལྷུང་གཙུག་ཡན་དང་མི་ཤིའི་དཔུངས་ཞེས་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིགས་པར། ལྷུང་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་
འོད་སྤང་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐབས་སུ་སོང་བས་འདབ་བཟང་གིས་བཞེ་བར་མ་རྒྱས། དེར་འདབ་བཟང་
གཉིས་ཡིད་མ་རང་སྟེ། འགན་སེམས་ཀྱིས་འོད་སྤང་ལ་སྐབས་སུ་སོང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྷུ་
གཉིས་ཡུལ་འཁོར་སྤང་དང་འཕགས་སྦྱེས་པོ། འདབ་བཟང་གཉིས་སྤྱན་མི་བཟང་དང་ནམ་ཐོས་སྤུས་
སེམས་གསུངས་པས། ནགས་དེའི་དྲང་སྤྱང་ཀེ་ཞེ་ཡ་ཀའི་ཐོས་པས་སྐབས་འགྲོ་ལ་མཆོག་དུ་དད་ནས་
ཀེ་ཞེ་ཡ་ཀ་དང་། དེའི་ཆ་པོ་ཤི་ལ་གཉིས་རྒྱལ་པའི་བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་གཞི་
བཟུང་། རྟུམ་མི་འོང་བའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་ཅིང་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་གཉིས་འཁོར་བཅས་རབ་དུ་བྱུང་
ཞིང་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཞི་བ་བརྟེས། དེའི་ལྷག་མ་ནམས་རྒྱལ་བས་ཀའི་ནར་གྱི་རིམ་པ་དང་མི་འགལ་
བུས་བསྐྱངས་པར་མཛད། དེའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་དགེ་སྦྱོང་ནམས་ཀྱིས་ཁུམ་པས་བཀའ་རྒྱལ་པ། སྟོན་སྤྱ་
ར་རྒྱ་མིར་ཁྱིམ་བདག་ཨང་སར་དང་ཨ་ག་ཞེས་པ་གཉིས་གྲོགས་པོ་མཛའ་ཞིང་ཆོས་ལ་དད་པ་གཉིས་
བྱུང་བས་ཁོང་གཉིས་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་གི་དྲང་དུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་ལེགས་པར་བཏབ་
པས་ད་ལྟ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏི་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ནམས་ཆེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་
ཡང་འབྲས་ཤུའི་ཆོས་སྒྲིབ་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཀེ་ཞེ་ཡ་ཀའི་རྟོགས་པ་བཞེད་

པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་དོན་བདུན་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་པ། བརྒྱ་བྱིན་ལྷུང་བའི་དོན་གས་པ་བཞི་དཔ།

༡༡། །ནམ་ཞིག་ལྷའི་མདུན་སར། བརྒྱ་བྱིན་གནས་པ་ལྷུང་བའི་ལྷས་ནམས་བྱང་ཞིང་། མགོ་ལ་
མེ་དོག་མན་དྲ་ར་གསེར་གྱི་འོད་ཆགས་པ་ཡང་མདོག་ཉམས། ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རྩལ་
ལྷ་ལྷར་འཇག་། མེ་རྒྱའི་ཁྲི་ལས་ཉམས་པས་ལྷུང་དུ་ཉེ་བའི་ཆོ། རང་གི་སྒྲོབས་དང་འཁོར་ནམས་བྱིས་
པ་བཞིན་སོང་། དེའི་ཆོ་ལྷ་མོ་འཇིག་པའི་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། ལྷའི་དབང་ཕྱག་བྱེད་ལ་ཡང་ལྷུང་
བའི་འཇིགས་པ་བྱང་ན། འདི་ལས་སྒྲུབས་པའི་ཐབས་འཆོལ་བ་མཛོད། འཇམ་བྱ་སྒྲིང་དུ་དགོ་འདུན་
ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་ན་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་ཐོས་སོ་ཟེར། དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་དུ་འོང་
ནས་དགོ་འདུན་ནམས་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱིན་པས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟི་བཞིན་མ་བཟོད་པར་དགོ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་
ཕྱག་འཆོལ་བརྟན་པས་བརྒྱ་བྱིས་བསམ་པར། འདི་དག་བདག་ལ་འདུད་ན་སྒྲུབས་ག་ལ་འོང་སྒྲམ་ནས་
རང་གནས་སུ་ལོག། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་དབང་པོའི་ཕྱག་ན་བཞུགས་པ་དེས་འཇིགས་པ་སྒྲོབས་
ནས་པར་ཤེས་ནས་དེར་བྱིན། ལྷལ་བ་མེ་ཁམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་བཞུགས་པས་སྒྲུབས་མ་རྟེན་པར་
སྒྲོམས་པར་འཇོག་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ནང་དུ་འདུག་པ་དང་། འཆོ་བ་དང་འཁོད་པ་སོགས་མི་རིགས་པར་
བསམ་ནས། དྲི་ཟེའི་བུ་ཟུར་ཕྱད་ལྷ་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གུས་པས་སྒྲུབ་པ། བཱེ་ཕུའི་དབྱག་ཐོ་ཅན་
ཁྱོད་གྱིས་རྒྱད་མང་གི་སྒྲ་སྟན་པོས་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་བཞིན་པས། ཟུར་ཕྱད་ལྷ་པས་སངས་རྒྱས་
ལ་བཞིན་བཞུགས་དང་བཙས་རྒྱད་མང་གི་སྒྲ་དབངས་སྟན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སངས་རྒྱས་
མེ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམས་པར་འཇོག་པ་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྒྲུབས་ཕྱེ་བས། བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་བཙས་ཕྱག་ནང་
དུ་ཞུགས་ནས་ཞབས་ལ་བརྟན་པས་ཞབས་སེན་སྤྱི་བོར་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་མགོའི་མན་དྲ་ར་མེ་འོང་བྱིས་
པ་བཞིན་གསར་དུ་གསོས་ཤིང་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་པས་ཆོས་གསུངས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྷན་བཞིན་
བདེན་པ་མཐོང་། དེའི་མཐུས་བརྒྱ་བྱིན་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་ནས་ལྷར་བཞིན་རང་གནས་སུ་སྟན་ལ་འཁོད་
ཅིང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་ཤིང་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད། དམ་པ་ནམས་ནི་པན་བཏགས་
པ་ལ་བུ་ལོན་བཞིན་ལན་འཇལ་བ་ལོན་པས། ཟུར་ཕྱད་ལྷ་པ་ལ་དྲིན་བཟོའི་ཕྱིར་གཏུམ་བུ་རའི་བུ་མོ་
མཇོས་མ་བྱིན་པར་གྱུར། དགོ་སྒྲོང་ནམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་ཞུས་པས། སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་མཇོས་ལྷན་དུ་རྒྱལ་
པོ་སྒྲལ་བཟང་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ལོག་པར་དད་སེལ་གྱི་སྒྲུག་དུང་ལ་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཤིང་སྟོན་ལ་མ་

བདེ་པོ་པམ་བུ་བྱིན་འདིར་སྒྲིམ་པའི་གསུངས་པམ་འཁོར་ནམས་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་
ཆོས་སྒོར་རོ། མཛད་བུ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། བུ་བྱིན་ལྷུང་བའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ།
ཡལ་འདབ་དོན་བུ་དཔོ། །

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་པ། དབང་ཆེན་སྡེའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། །མཉན་ཡོད་དུ་བྲམ་ཟེ་འཆོ་བ་བདེ་ཞེས་པ་གཞིན་དུ་ས་ཆེ་ཕྱེད་ཅམ་འིག་ནས་སོགས་ཡིན་ཏན་
ལ་སྤྱད་ཅིང་། གས་གིང་ཁ་སྤྱ་ཁྲོམ་གྱི་ཆེ་མཛད་པའི་གཉེན་ནམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བདེ་སྟེ། བྱད་
མེད་གཡོ་ལྷན་མ་ཞེས་ན་སོ་དར་ལ་བབས་གིན་དུ་མཛེས་པ་ཞིག་ཆུང་མར་སྒྲངས། དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་གད་
པོ་ལ་ཡིད་ནམ་ཡང་མ་ཆགས་གིང་། བདག་པོ་ཁྱོད་ནོར་མེད། གཡོག་མེད། ཁྱི་སྟན་དང་མལ་ཆ་
མེད། རྟོད་ཁྱོད་སྒྲིམས་ལས་སུ་མ་སྡོད་ནོར་འབྲུག་པའི་ཐབས་མཛོད་ཟེར། མོ་རང་རྒྱན་པོ་དང་འགྲོགས་
གིང་ཡོངས་སྤྱོད་དོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེས་དཔེན་པ་བོར་ནས་གྲོང་ཡུལ་དུ་ནོར་འཆོལ་བར་ཕྱིར། མཐར་
ས་མཐའ་ཆུ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་གསེར་དང་གོས་སོགས་ནོར་མང་པོ་ཐོབ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཡོག་ཡོང་བས།
ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་ནགས་སུ་ཆོས་རྒྱན་དང་འབྲད་ནས་ནོར་གང་ཡོད་འཕྲོགས། བྲམ་ཟེས་བསམ་པ། དུ་ཀའ་
ལས་ཆེན་པོས་ནོར་དེ་ཅམ་སྟེད་ཀྱང་བདག་ནི་སྒྲུལ་བ་དམན་པས་མི་ལམ་ལྟར་དེ་ནི་ཅི་ཡང་མེད། ལག་
སྟོང་དུ་བྱིན་ཀྱང་བྱད་མེད་དེས་ཞེ་སྟངས་དང་ཆོག་ལུབ་ཀྱི་འབར་བས་བཟོད་ཐུགས་མེད། དེ་བས་འདིར་
གིན་ལེགས་སྒྲམ་གིང་སྟངས་གི་ཤུན་པས་སྟེ་བསྐྱམས་ཏེ་འཆོ་བར་བརྩམས་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ་དེར་བྱིན་ནས་ཐག་པ་དཀྲོལ་ཞིང་བྱིན་པའི་གཏེར་སྒྲངས་ནས་བྲམ་ཟེ་ལ་གནང་
བས་དག་འཁོར་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་ནོར་སྤྱག་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆུང་མ་དེ་བྲམ་ཟེ་ལ་ནམ་ཡང་མགུ་བར་མི་
བྱེད། རྟོག་ཞན་ཁོང་དུ་ཞུགས་པའི་བྱད་མེད་ནི་ནོར་གྱིས་ཆོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེས་བསམ་
པ། རྟོག་ཞན་པ་འདི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིང་། བྱད་པར་དབུལ་པོངས་སྤྱག་བསྐྱེད། དེ་བས་ཀྱང་ནོར་འཆོལ་
བ་སྤྱག་བསྐྱེད། འཕྲོར་ཀྱང་མི་སེམས་འཛིན་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་སྟེ་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་ལ་མོས་གིང་
རྒྱལ་བ་ལ་དད་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བྱིན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་
ཉལ་བ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་ཏེ། སྤང་པས་གདུང་བའི་ནད་ཀྱིས་ཟེན་པ་དེ་ལ་བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་
རྒྱལ་བས། བྲམ་ཟེས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལ་ཡ་མཆན་
ནས་དག་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་རྒྱུས་པས་བག་འཕྱུལ་པ། སྟོན་སྤྱོད་རྒྱ་སེར་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་

རྩེ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་བུམས་པས་སྦྱོང་བ། སྤྱགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ནམས་སྦྱིན་པས་ཆོས་པར་མཛད་པ་ཞིག་
 བྱང་། རྩེ་སྐབས་ཞིག་ཀྱིས་ཕྱན་གཞན་གྱི་དམག་བྱང་བར་ཆོས་ན་གསོད་པའི་ལས་སུ་གྱུར་དྲོགས་མ་
 འཐབ་པར་ཀྱལ་སྤྲིད་གྲོས་བྱང་། གཅིག་ཕྱར་གསང་ནས་ནགས་གསེབ་དུ་བྱིན། ཆོན་པོ་ནམས་ལ་
 ཀྱལ་ཕྱན་དེས་ནོར་བྱིན་པས་སྦྱོན་པོར་ན་པ་ནམས་ཨ་གསར་གྱིས་ཀྱལ་པོ་གསར་པ་དེའི་གཡོག་བྱེད།
 དབང་ཆེན་སྤེལ་དག་སྦྱར་བྱང་། དེ་ནས་སྦྱོན་རན་ནམས་ཀྱལ་པོ་གསར་པ་དེས་ནང་དུ་མ་བཟང་
 བར་པོ་བྱང་གི་སྦྱོར་བ་སྦྱངས་པས་དེ་དག་སྦྱོན་ནས། གསར་པ་མེད་ཆ་བས་གདུང་བའི་ཆོ། དབང་
 ཆེན་ཆུ་བའི་བསེལ་འོད་དུ་ན་ནས་བྱང་། ཞེས་སོགས་སྦྱེལ་ནས་ནོ། དེ་ཆོ་བམ་ཟེ་ཀོ་ཏུ་གི་ཀ་ཞེས་དཔུ་
 པོ་ཞིག་ཀྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤེལ་ནོར་སྦྱོང་དུ་འགྲོ་བ་ནགས་གསེབ་དུ་མཛེས་ནས་དེ་ལ་སྤོའི་ཕ་བའི་བས་
 ཞེས་པོས་མགོན་བས་དེ་ཞི་དུ་ཀྱིས་གདམ་དྲིས་པས། ཀྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤེལ་ནོར་སྦྱོང་དུ་པོ་བྱང་
 སྦྱོར་འགྲོ་བཅུ་། དེ་ནི་ང་ཡིན། མངའ་ཐང་ཐམས་ཅད་དང་བུམ་ཚུལ་གསུངས་པས། བུམ་ཟེ་དེ་རང་
 གི་མགོ་ལ་དེ་དྲིག་ཅིང་དུ་ན་མེད་དུ་བརྒྱལ། སངས་ནས་ཀྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱང་ལ་ཅི་འོད་པའི་ནོར་སྤེར་བ་
 ལ་བདག་བསོད་ནམས་དམའ་པས་སྐལ་བ་མ་ཐོབ་ཤིང་བྱུག་ཟེར། སྤེལ་ཕ་ཐག་བདགས་པས། ཀྱལ་
 པོས་བྱེད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག ཁྱེད་ལུས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཤིང་སྐམ་ལྟ་བུ་འདྲིས་ཅི་བྱེད། ཁྱོད་ལ་
 ནོར་འབྱུང་བའི་ཐབས་བྱའོ། ཁང་ཐག་པས་བཅིངས་ལ་དགའི་སར་འབྲིད་ནས་ཆོང་ཞིག ཁང་གསོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉོས་ནས་ཁྱོད་ལ་ནོར་འོང་གསུངས། དེར་བུམ་ཟེས་ཀྱལ་པོ་བཀྱིགས་དེ་འབྲིད་པས། ཀྱལ་
 པོ་གསར་པ་དེས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་དུ་ཐོས་པས། ཀྱལ་ཕྱན་དེ་ཆོས་ཀྱལ་དབང་ཆེན་སྤེལ་སྦྱོང་སྟོབས་ལ་རབ་
 དུ་མགྱ་ཁིང་མཆོག་དུ་དད་པར་གྱུར་དེ་བུམ་ཟེལ་ནོར་མང་པོ་སྦྱིན། ཆོས་ཀྱལ་དབང་ཆེན་སྤེལ་རང་
 གི་ཀྱལ་སྤྲིད་ཕྱིར་ཕུལ། མངའ་གསེལ་ཁིང་སྦྱི་པོས་བཀྱར་རོ། དབང་ཆེན་སྤེལ་ནོར་ལྟ་ང་ཡིན་ཅིང་
 དུས་ཀྱང་དུ་མེས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབས་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ནམས་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་རོ། འདི་ནི་སྦྱོན་པའི་ཆོས་སྦྱོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་
 ཤིང་ལས། དབང་ཆེན་སྤེལ་ནོར་གསུང་པ་བཞིན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་དོན་དགུ་པའོ། ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དུ་པ། རབ་བཟང་གི་དྲོགས་པ་བཞིན་པ།

༣༡། སྦྱོན་སྤོའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དྲི་བའི་ཀྱལ་པོར་རབ་དགའ་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་
 བྱང་དུ་སྦྱིན་པར། རབ་དགས་མཆོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་། དབང་པོས་སྦྱས་པ། རབ་དགའ་

རང་རིག་མའི་སྤྱི་ཤུ་ལྟར་ཤིག །ཟས་གཙང་ཟས་སྤོན་པ་སངས་རྒྱུ་གིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་རབ་བཞིའི་
 ཆོས་སྤོན་པས་འུ་ཅག་གྲང་ཉན་དུ་འགྲོ་བུས་པར། རབ་དགས་བདག་ནི་རྒྱུ་མང་གི་སྒྲ་སྒྲ་པོ་ལ་ཆགས་
 པས་ཆོས་ཉན་པའི་སྒྲ་ལ་བཤེད་མི་རྒྱུ་ཞེས་ཆོས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་བརྟུ་བྱན་ཡིད་ལྟར་ཞིང་རང་གནས་
 ལུ་སོང་། དེའི་ཆོ་རབ་བཟང་ཀྱ་ཤེད་དུང་གི་མཆོ་འབྲམ་ཡུ་དུམ་ཙ་རའི་མེ་དོག་གི་ཆལ་དུ་སྤྲོམ་བཅོམ་
 གིས་གནས་ཤིང་། ཡང་བརྟུ་བྱན་གིས་རབ་དགའ་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་གྲང་གོང་བཞིན་རྒྱུ་མང་ལ་ཆགས་
 པས་ཉན་དུ་མ་འདོད། དེའི་ཆོ་རབ་བཟང་གིས་ཡུ་དུམ་ཙ་རའི་མེ་དོག་རབ་དུ་རྒྱས་པ་མཐོང་ནས་འདི་
 རི་སངས་རྒྱུ་འཛིག་ཅིན་དུ་བྱིན་ནས་ཆོས་སྤོན་པའམ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་བྱིན་པ་ལ་འབྱུང་
 གི །ཡང་ན་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའོ་སྒྲམ་ཞིང་སྤྱོ་བ་དང་བཅས་དེ་གནས། དེ་ནས་བཅོམ་
 རྩན་འདས་སྐྱུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་སྤོན་དུ་ཉེས་ན། བདག་གི་གདུལ་བུའི་ལྷག་མ་རྩི་ཟ་རབ་
 དགའ་དང་། དག་སྤོང་རབ་བཟང་ཅམ་མོ་དགོངས་ནས་རབ་དགའི་གནས་སུ་བྱོན། རྩི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་
 རྒྱང་པར་ཅན་ཞིག་དུ་སྐྱལ་ནས་བེ་རྩུའི་དབྱག་པ་ཅན་རྒྱུ་མང་ལྷག་པར་འབྱུར་བས་རབ་དགའ་རྒྱུ་
 མང་ཡོངས་སུ་ཆད་ནས་དཔའ་ཞུམ་ཞིང་ཁོངས་དྲགས་འཛོམས་པར་ཆོས་བརྟན་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་
 པུ་ཐོབ། དེ་ནས་ཀྱ་ཤེད་གོང་དུ་ཐ་མའི་གཟིམས་མལ་དུ་གཟིམ་པས། ཡུ་དུམ་ཙ་རའི་མེ་དོག་ནམས་
 རྩིང་ཞིང་ནས་པ་མཐོང་ནས། རབ་བཟང་སྤོ་མ་བདེ་བར་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཉམས་སམ་སྒྲམ་པར།
 ཆལ་གྱི་སྤྲོ་མོས་སྒྲམ་པ། རབ་བཟང་ཁྱོད་སྤྱག་བསྐྱལ་མ་བཤེད། ཡུ་དུམ་ཙ་རའི་མེ་དོག་འདི་ནི་ཁྱོད་
 ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་མ་ཡིན། འདི་རྒྱལ་བ་སྐྱབས་ལྷམས་པའི་དུས་སུ་འབྱུངས། བྱང་ཆུབ་བརྟེས་
 ནས་ད་ལྟའི་བར་བརྟན་པ་རྒྱས་པས་མེ་དོག་རབ་དུ་རྒྱས། ད་མེ་དོག་རྩིང་ཞིང་ནས་ནས་ཉམས་པ་འདི་
 རྒྱལ་བ་ཐ་མའི་གཟིམས་མལ་དུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ལྷས་ཡིན་ནི་ཟེར། དེ་ནས་རབ་བཟང་བཅོམ་
 རྩན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་བཞུ་བར་འདོད་ནས་བྱིན་པས། ཀུན་དགའ་པོས་རབ་བཟང་ལ་སྦྱས་པ། ད་ལྟ་
 བཅོམ་རྩན་འདས་སྐྱུ་ཤེན་དུ་བརྟེལ་བས་སུ་ལའང་མཛལ་བའི་སྐབས་མེད་ཞེས་བཀག་གྲང་། རབ་བཟང་
 གིས་སྦྱས་པ། ཀུན་དགའ་པོར་རྒྱལ་བའི་ཞལ་བཞུ་བར་འདོད་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྩུབ་མོ་འདི་མ་མཛད་
 མཛལ་བའི་གྲོགས་མཛོད་ཟེར། ཀུན་དགའ་པོས། རྒྱལ་བ་སྐྱབས་ནས་མཛལ་བའི་སྐབས་མེད་པ་
 ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་གོ་བ་རང་འདོད་འདི་སྦྱབ་མི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་གྲང་རབ་བཟང་གིས་ཡང་ཡང་མ་ཉན་
 པར་ནན་གིས་ཞུས། ཀུན་དགའ་པོས་ཡང་ཡང་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ནས་རྒྱལ་བའི་དུང་དུ་འགྲོ་བ་བཀག་པས།
 ཀུན་དགའ་པོ་ལ་རྒྱལ་བས་གསུང་ཆེན་པོས་རབ་བཟང་ནང་དུ་ཐོངས་ཤིག་གསུངས། རབ་བཟང་གིས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་མུ་ཅན་ལས་འདའ་བར་དགོངས་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་མུན་པར་མཛད་པ་ཅི་ལགས་ཞུས་
 པས། ་རབ་བཟང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞུས་གསུངས། ཆོས་བསྟན་པས་
 རབ་བཟང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེ། སངས་རྒྱས་མུ་ཅན་འདས་པའི་གོང་དུ་བདག་འཆི་
 བར་འཐད་དོ་སྐམ་ནས་སྐུ་ལ་བྱན་བཞེ་བ་བཞིན་ལུས་བཏང་ནས་མུ་ཅན་ལས་འདས་སོ། །དེར་ཕྱི་པ་
 དང་ནང་པ་གཉིས་རབ་བཟང་གི་ཕུར་ལ་ཅོད་པས་སྤྲེགས་པ་རྣམས་སྤྲེགས་འབྱེར་ཏེ་ལོག་སོང་། ནང་
 པའི་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བཟང་གི་ཕུར་མེ་ལ་བཞུས་ནས་མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཞུས་པས། སྤོན་སྒྲར་རྒྱ་མིར་བྲམ་ཟེ་མུ་ཅན་མེད་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་སྟོག་སྒྲར་བསྟན་པ་ཞིག་
 བྱང་། ་སངས་རྒྱས་མུ་ཅན་ལས་འདའ་བའི་གོང་འཆི་བར་སྤོན་ལམ་བཏབ། དེ་བཞིན་ལྷས་སྤོན་
 ལམ་བསྐྱབ་པའི་ལས་ཀྱི་བདེན་ཆིག་དེ་སྒྲར་ཡིན་ཞིང་། སྤོན་ང་རི་དྲགས་སུ་སྤྲེགས་ནས་ཁྱུ་དང་བཅས་
 རྟོན་པས་གཟུར་བ་ན། ངས་རི་དྲགས་བྱངས་རྣམས་རྒྱབ་ལ་འབྱེར་ནས་རྒྱ་པོ་བསྐྱལ། བདག་ཉིད་ང་ལ་
 ཆད་ནས་འཆི་ལ་ཐུག་པ་ནི་རི་དྲགས་གཅིག་བདག་གི་སྤོན་དུ་རྒྱ་པོ་བཞུལ། དེ་ཡང་རབ་བཟང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས། ་ཡང་དྲི་ཟ་རབ་དགའི་རྒྱ་ཞུས་པས། སྤོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་སྤོབ་མ་དགེ་བསྟན་
 རྒྱ་བཟང་ཞེས་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་བྱང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཐོབ། དེས་དྲི་ཟ་རྣམས་བདེ་དགའ་དང་
 སྤང་བྱངས་སྟན་པར་ཡིད་ཆགས་པས་རྒྱ་བཟང་དེ་དྲི་ཟ་རབ་དགར་སྤྲེལ། སྤོན་ལམ་མཐའ་བཅན་པས་
 ད་ལྟ་རབ་བཟང་དང་རབ་དགའ་བདག་གིས་ཞི་བ་ལ་བཀོད། སྤོན་གྲོང་ཁྱེར་མཆོད་འོས་ཞེས་པ་ལྟའི་
 གྲོང་རྒྱ་བཞིག་དུ་རྒྱ་པོ་རྣམ་པར་རྒྱ་ལ་བཞེས་དཔལ་ལྷན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གཤུག་པ་བཀྲེས་
 པ་ཞིག་དུ་སྐུ་ལ་ནས་གསྟོག་བསྐྱང་པས་རྒྱ་པོ་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་འགྱོད་པ་ཡོད་མེད་དྲིས་པས། བདག་
 ལ་འགྱོད་པ་སྟགས་སེམས་ལ་འཁྱུ་འཕྲིག་མེད་པ་བདེན་ན་ལུས་ཀྱི་མ་རྣམས་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ཐག་ལྷར་བཞིན་གསོས་ནས་དགར་མདངས་འོད་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དོ། །རྒྱ་པོ་དེ་ནི་ད་
 རྒྱ་ངོའོ་གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྒྲིབ་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁོའི་གིང་ལས། རབ་
 བཟང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་པ། རྒྱའི་མཆོག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༣༡ །བཅོམ་ལྷན་འདས་མུན་པོད་རྒྱ་པོ་ཐོད་ཆའ་དུ་བཞུགས་གིང་། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་གནམ་
 ཀྱི་ཞོར་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དགེ་སྤྱོད་དག་འཇིག་རྟེན་ནི་རང་གིས་གང་སྤྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་འབྲས་

བྱ་མེད་ཅིང་། དག་བཙམ་པ་སོགས་མཆོད་ཡུལ་གང་ལ་ཕུལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 ཁྱེད་པ་ཏ་ལེ་བུ་བྱ་དོན་མཐུན་གྱི་ཆོང་པ་འགའ་ཀྱ་མཆོར་ཕྱིན་ནས་ཅེ་ཆུ་ས་མཆོག་སོགས་མང་པོ་བྲངས་
 ནས་ཆུར་འོང་བས་མི་འདོད་པའི་ཆུང་དྲག་པོས་གཟིངས་ཞིག་པ་ལ་ཐུག་པས་ཆོང་པ་ནམས་སྟོག་དང་
 བྲལ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ། དེད་དཔོན་བསོད་ནམས་སྡེ་ཞེས་པ་འདར་བཞིན་དུ་བསམ་པ། བདག་གི་བྱིས་
 དང་ཉེ་བའི་གནས་ན་དགེ་བསྟེན་ཆོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བྱ་བ་ཡོད། དེ་དག་དུ་རྒྱུའི་མཆོག་སྟོན་པ་སངས་
 རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན། བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལེགས་སྐྱམ་འདར་བའི་དག་
 རྒྱལ་ལྟེན་གྱིས་སྐྱས་པ། ཉམ་ཐག་འཛིགས་པས་གདུང་བའི་འགྲོ་ལ་སྟོབ་པའི་དཔག་བསམ་སངས་རྒྱལ་
 རྒྱུའི་མཆོག་དག་བཙམ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོའེ་ཞེས་བཞོད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱན་པས། རྒྱ་མཆོའེ་ལྟ་
 དེ་དག་མཆོའེ་དོགས་སུ་བསྐྱལ་ནས་འཛིགས་པ་ལས་གྲོ་ལ་བར་གྱུར་ཏོ། །འཛིགས་ཆེན་དེ་ལས་གྲོ་ལ་
 བ་ནས་བཟུང་དེ་དག་རྒྱུའི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟླ་
 བ་སྤང་ཞེས་པས་ཅེ་ཆུ་ས་མཆོག་ཀྱན་དུ་འཆོལ་བཞིན་དེད་དཔོན་ལ་དོང་ཅེ་འབུམ་ཕྱག་བཞི་སྤྱད་ནས་
 ཅེ་ཆུ་ས་མཆོག་ཉོ་བར། དེད་དཔོན་གྱིས་ཅེ་ཆུ་ཆལ་པ་ཅམ་ཡང་མ་བཙོང་། རྒྱུའི་མཆོག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ཅེ་ཆུ་ས་མཆོག་གི་བྱུག་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དོ་གལ་དང་ཕྱིང་བས་བརྒྱན་
 པ་སུལ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དེད་དཔོན་བསོད་ནམས་སྡེ་ལུས་དང་ཡན་ལག་ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་བསེལ་
 འོད་དང་ལྗན་པར་གྱུར། རྒྱ་མཆོར་གཟིངས་ཞིག་པའི་ཅེ་ཆུ་ཆུར་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་བྱིས་དང་
 ཉེ་བར་བྱོན་པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་འཛོན་པ་ཆོང་པ་ནམས་ལ་བྱིན་ཞིང་ཅི་འདོད་སྤངས་ནས་དགེ་འདུན་ནམས་
 ལ་ཕུལ་ཞིང་བསྟེན་བཀྱར་ཆེན་པོ་བྱས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་ཆུང་དུ་བཏབ་པས་དགེ་བའི་ལོ་འདབ་
 དཔག་མེད་རྒྱས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་དུ་སྟོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེད་དཔོན་འདི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་
 པ་མཐོང་ནས་མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅེ་ཆུ་དཔལ་ཞེས་པར་གྱུར་ཏོ་གསུངས་པས། འཁོར་ནམས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱུར་ཏོ། །འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཛད་
 བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྒྱུའི་མཆོག་གི་རྟོགས་པ་བཞོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གྲག་ཅིག་པའོ།

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་རྩ་གྲག་ཅིས་པ། དཔུལ་བ་སྟོན་ལྟན་གྱི་རྟོགས་པ་བཞོད་པ།

༣༡། རྟོན་གྲོང་ཁྱེད་མཉན་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་ཐོས་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། ཡ་མ་རིགས་
 མཐོ་བས་རིགས་བརྒྱད་ལ་ཕན་དུ་རེ་ནས་གཅེས་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་པ་འདས་ཆེས་མས་སྟེད་བསྐྱངས།

ཁྲིམ་མཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་མཛེས་པ་ཞིག་དང་ཅི་ཞིང་ལང་ཆོ་རྒྱས་པས་སྒྲུང་ཆེན་ལྷགས་ཀྱས་མ་འཆུན་པ་
 བཞིན་སྤྱོད་ལམ་མ་བསྐྱམས་པ་ཀུན་དུ་འབྱམས་ཤིང་གྲོང་དུ་རྒྱ་བས། ཁང་བཟང་ཞིག་གི་ཅེ་ནས་བུ་མོ་
 མཛེས་མ་ཞིག་གིས་བརྟུ་བ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཡིད་ཆགས་ཤིང་མཛེས་པའི་རྒྱུ་འབྱུར་གྱིས་བད་སྤྲོ་ཆོགས་
 དང་། རྩུ་མོ་དེས་མེ་ཏོག་འཕངས་པ་སྤྱིད་པའི་གོ་ཆའི་མགོ་ལ་ཕྱིག་པ་སོགས་གྲོགས་པོས་མཐོང་བས་
 བསམ་པར། འདི་ནི་མཆན་མོ་སྤྱུལ་ལྟར་འབྱམས་ཆེ་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་སྤྱོ་བོ་གཡོ་ཅན་གཞུ་ལྟ་བུས་གནོད་
 པའི་དུག་མདའ་ཕྱིག་ཅེན་འདུག་བསམ་སྟེ་མ་ཐོང་པར་དེའི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་མ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་
 དུ་བཤད། ཅེན་དེ་ལྟ་བུ་འདུག་པས་ཅེན་མོ་བདག་གིས་བསྐྱུངས་ཀྱིས། མཆན་མོ་མ་རང་གིས་སྤྱངས་
 ཞིག་སྤྱས་སོ། །དེ་ནས་མཆན་མོ་བུ་དེ་ཁྲིམ་གྱི་སྤྱག་དུ་ཉལ། མས་སྒྲོ་འགག་དུ་ཉལ་བས་མཆན་ལ་བུ་
 དེ་ཐོན་བྱང་བས། མས་མ་བདང་བར་བསྐྱུངས་པས་བུའི་བསམ་པར། བུ་མོ་མཛེས་མ་དེ་དང་དུས་
 བདེ་བཤ། རྩུ་བདག་གིས་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་ན་མ་འདིས་སྤྱད་བདང་ནས་ཁྲིམ་མཆོས་ཀྱིས་ཤེས་ཐོང་། དེས་
 མ་བདག་མཛེས་མོ་དང་འགྲོགས་པའི་གོགས་མ་འདིས་བྱེད་པ་འདུག་སྟེ་ནས་རལ་གྱི་ཁྲིམ་ཏེ་མའི་མགོ་
 བོ་བྲིགས་ནས་བསད། བུ་མོ་དེའི་ཁྲིམ་དུ་ག་ལེར་ཞུགས་པས་མོས་ཀྱང་བསྐྱུས་ནས་འདོད་ཡོན་གྱིས་
 མགྲ་བར་བྱས། དེ་ཆོ་མོ་ལ་དུས་བདང་པ་ཞིང་བྲགས་འཕྲད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བདག་གིས་མ་བསད་པའི་
 གཏམ་བཤད་པས་མོ་འདར་ནས། སྤྱིག་ཅན་མ་གཤོད་པའི་ལག་ངམར་བ་འདི་དང་བདག་འགྲོགས་
 མི་རུང་སྟེ་ནས་ཁང་པའི་བགམ་གྱི་ཅེར་འཛེགས་ཏེ་སྤྱད་ཆེན་པོའི་ཆོམ་རྒྱན་པ་འདུག་ཅེས་བསྐྱགས་
 པས། རྩུ་མོ་ཁྲིམ་གྱི་སྤྱོ་བོ་རྒྱམས་ཀྱིས་དེད་པས་བྲོས་པ་ཐར་ཅམ་བྱང་། རྒྱངས་པར་བདག་གི་མ་ཆོམ་
 རྒྱན་གྱིས་བསད་དོ་ཞེས་ཕྱང་པོ་རྒྱམས་སྤངས། དེ་ནས་འཁྲོང་དེ་བདག་དཔུལ་བ་ལས་འཁྲོ་ས་མེད་བསམ་
 ཅི་དུག་དུ་གྱུར། དགེ་འདུན་རྒྱམས་སྤྱིག་པ་བཤགས་པའི་ཁ་ཏོན་མཛེས་པ་ཐོས་ནས་བདག་ཀྱང་འདིར་
 འདུག་གོ་སྟེ་མ་གསོལ་བ་བདེ་བས་དགེ་འདུན་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་རབ་དུ་བྱང་། འཁྲོང་པ་དུག་པོས་ཁ་ཏོན་
 ལ་བཙོན་པར་གྱུར། དེ་ནས་བཙོམ་ལྟར་འདས་ངམ་སྤོང་ཆོགས་ཀྱི་དཔུས་སུ་བཞུགས་དུས། དགེ་སྤོང་
 སྤྱིད་པའི་གོ་ཆ་ཆོས་སྤྱས་བ་ལ་མཁས་ཤིང་སྟེ་སྤོང་གསུམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཀྱང་། མ་བསད་པའི་སྤྱིག་ཅན་
 འདི་སྤྱས་རབ་དུ་བྱང་། འདི་ནི་མནར་མེད་ཀྱི་དཔུལ་བ་ཆ་བར་སྤྱོ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུངས། མཐར་
 དེ་ཆོའི་དུས་བྱས་ནས་མནར་མེད་དུ་སྤྱོས་ཤིང་། རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་ལུས་ཆོད་ཅིང་དཔུལ་སྤྱང་འཛིག་པ་
 རྒྱམས་ཀྱིས་ཐོ་བས་བདུང་ཞིང་ཞིབ་མོར་གདུབས་པ་སོགས་སྤྱག་བསུལ་ལ་དོས་དུག་ཡུན་རིང་བ་མྱོང་
 སྟེ། རམཐར་རབ་དུ་བྱང་བའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་རྩེ་སྤྱོས་ནས་དར་དང་རིན་

ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་པོ་དང་མཉམ་པོར་རྒྱལ་བྱེད་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱུ་མཆོན་
 དང་དཔེ་བྱེད་ལྷན་པ་གསེར་གྱི་རྩལ་ལྷ་བུ་རྒྱུ་མཆོར་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་མཐོང་ནས་ཕྱག་འཆམ་ལ་ཞིང་ཞབས་
 མེན་སྒྱུ་པོར་སྦངས། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་གི་པའི་བྱིས་ཏུ་སྤྱན་དྲངས། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། དེ་དག་གསལ་ཆེས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྤྱོན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས། སྤྱོད་དེ་དག་གི་བྱིས་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོས་ནས་རྒྱལ་བ་པའི་ཕུང་པོར་
 བྱར་། རྟོད་ཐོས་པས་སྦྱང་ཅིའི་དབྱངས་མ་དགའ་ནས་དེ་དག་ལ་སྦྱས་པ། བྱེད་རྒྱམས་སྤྱོན་ཡང་བསོད་
 རྒྱམས་མ་བསགས། ད་ལྟ་ཡང་དད་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱུ་མཆོན་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་མ་མཆོད་པས་
 ལན་། རྟོད་བདག་གིས་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་མཆོད་ཅིག་ཟེར། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྲེ་
 བོ་རྒྱམས་གྱིས་དེ་བཞིན་གསལ་བ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་མཆོད་པས་སོ་སོའི་བྱིས་རྒྱམས་རིན་པོ་ཆེས་
 གང་། རྟོད་ནས་སྦྱང་ཅིའི་དབྱངས་རྒྱལ་བའི་བྱང་དུ་རབ་དུ་བྱང་། ཆོས་གྱིས་ཆོས་པར་མཛད་ནས་
 དཔེན་པའི་གནས་རི་བྱག་མཆོམས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱས་པར་བཞུགས། དེར་འཁོར་མང་པོ་འདུས་
 ཉི་ཆོས་བསྟན་པས་ཀུན་ཞི་དུ་ལ་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ། དེའི་ཆེ་ནགས་མཐར་ཆོམ་རྒྱན་མང་པོ་གནས་པ་དུར་
 གྱི་ལྷ་གསོལ་བའི་ཕྱིར་དམར་མཆོད་བྱེད་པའི་ལས་སྤྲོས་ལ་ཁས་སྦྱངས་པའི་མི་འཆོལ་དུ་ཡོང་ནས་རི་
 བྱག་གི་དགེ་འདུན་རྒྱམས་བཅེངས་ཉེ་ཁས་ལངས་བྱིས་པར། དགེ་འདུན་ཀན་རིམ་གྱིས་བདག་འཁྲིད་
 ལ་དགེ་སྦྱོང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཟེར། ལྷག་པར་སྤྱིང་སྤྱོད་ལྷན་པ་སྦྱང་ཅིའི་དབྱངས་གྱིས་
 གཞན་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཁོ་ན་འཁྲིད་ཅིག་གསུང་བ་བཞིན་འཁྲིད་སྟེ། དུར་སའི་གནས་དེ་
 འཛིགས་སུ་རུང་བ་མ་དེ་དང་། རུ་རུའི་གཞུག་གིས་གང་ཞིང་མི་མགོ་མང་པོའི་སྤྱང་བས་བར་འབྲམས་
 རྒྱམས་བརྒྱན་ཅིང་མི་ཁྲག་མང་པོས་སྤྱོགས་མཆོམས་བྱེད་པ། བྱེད་མེད་མང་པོ་རང་གི་བུའི་སྤྱིང་ཁྲག་
 གིས་འཁོར་ཡུག་བྱན་པ། དེར་སྦྱང་ཅིའི་དབྱངས་ལ་གསོད་ནགས་གྱི་མེ་ཉིག་བཏགས་ནས་སྤྱོད་གསེར་
 གྱི་གཏན་པ་བྱིས་པ་ལྷ་བུ་ལས་གོས་རྒྱམས་བལྟས་པས། གོས་ཡང་ཡང་བྱང་བ་མདུན་དུ་སྤྱངས། སྦྱང་
 ཅིའི་དབྱངས་ཞུས་པ་དང་། སྤྱག་དངངས་དང་། དགའ་དང་མི་དགའི་སྤྱང་བ་མེད་པ་དབྱ་བཅོམ་མཆོག་
 དུ་བྱུར་པ་གཡོ་མེད་དུ་བཞུགས་པར། དུར་གྱི་ལྷ་མོ་འབྱུང་པོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་ཆོམ་རྒྱན་ལྷ་བརྒྱ་
 པོ་རེངས་པར་བྱས་པས་མཆོན་ཆ་རྒྱམས་ལག་ནས་བྱལ་ཞིང་གཡོ་འགྲལ་མ་བྱུབ་པར་ལུས་སོ། །དེ་ནས་
 སྦྱང་ཅིའི་དབྱངས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཤིང་མེ་ཉིག་གི་ཆར་བབས། དེ་དག་མཐོང་ནས་ཆོམ་རྒྱན་
 རྒྱམས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཕྱག་འཆམ་སྤྱོད་སུ་སོང་བས་སྦྱར་ཡང་སྤྱོད་ལ་བཞུགས་ནས་མི་དགེ་སྦྱོང་

ཞིང་དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་དག་བཅོམ་དེ་
 དག་དང་རི་བྱག་གི་དག་བཅོམ་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱང་ཅིའི་དབངས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བྱེད་ཆལ་
 དུ་བྱོན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བཞུ་ཞིང་ལྷའི་འཕྲོར་པ་ཆེན་པོས་བདེ་གཤེགས་རབ་ཏུ་མཆོད།
 དེ་དག་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་བསྟན་ཅིང་སྤྱང་ཅིའི་དབངས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོས་
 ནས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དགའ་ཞིང་དད་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པར་ལ་སྦྱོར་བའི་བདུད་དེ་
 ཞུས་པས། དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ན་རྒྱུང་པ་གང་བཀོད་པའི་སར་གསེར་གྱི་པར་འབྲུངས་
 པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པར་སྦྱོར་མཆོག་ཅེས་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཁྱུ་
 བར་གྱུར་དོ། །འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཛད་བཀུ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། སྤྱང་
 ཅིའི་དབངས་ཀྱི་ཉོགས་པ་བཞིན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གྲ་བཞི་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བཀུད་ཅུ་གྲ་ལ། བན་པ་འཆོལ་གྱི་ཉོགས་པ་བཞིན་པ།

༣༡། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གདམ་གསུངས་ཤེས་ནགས་མཐར་བཞུགས་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་
 ནམས་ཀྱིས་ཞུས་པར། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ། སྤྱང་
 པ་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ནད་ལ་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་སྟོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛད་པ། ཁྱད་པར་འགྲོ་
 བ་ནང་པ་ནམས་ལ་བྱགས་བཅེ་བས་མཆོག་ཏུ་བྱམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ངོ་མཆར་ཆེ་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་
 སྩལ་པ། དེ་བདེན། ང་ད་ལྟ་མ་ཟད་སྟོན་ཡང་ནད་ཀྱིས་གདུང་བ་ལ་ལྷག་པར་བཅེ་བས་ཕན་པ་ཁོ་ན་
 འཆོལ་བ་ཡིན། སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིའི་དབངས་ཞེས་པར། རྒྱལ་པོ་གྱི་བྱ་བ་སྦྱོང་བ་ནམས་ལ་པ་མ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་། དེས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནད་པ་ནམས་གསོ་བར་བཅོན་ཅིང་། ནམ་ཞིག་ནད་པ་ཤིན་ཏུ་
 གསོ་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་བར། རྒྱལ་པོས་སྟོན་པ་བཀུ་སྐྱག་བསམས་ནས་གསོ་བུ་བཅུག་པས། སྟོན་
 པ་ནམས་ཀྱིས་འདི་མི་ཤིན་ཏུ་གསོ་དགའོ། །འདི་ལ་གསོ་བའི་སྟོན་ཀྱང་མི་འཕྲོར་རོ་ཟེར། སྟོན་ཅི་དགོས་
 དེས་པས། སྟོན་ནས་ཁྱོད་པ་མ་ཁྱོང་བའི་མིའི་ཁྱག་དགོས་ཟེར། དེར་རྒྱལ་པོས་འོ་ན་ཁྱོད་པ་མེད་པའི་མི་
 མེད་ཀྱི། ངས་སྟོན་པ་ནས་ནམ་ཡང་ཁྱོད་པ་མ་ཟད། མ་སྟོན་གོང་མངལ་ན་ཡོད་དུས་ཀྱང་ཁྱོད་
 པ་མ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ངའི་ཁྱག་གིས་གསོས་ཤིག་གསུངས། ཀུན་གྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་གསན་པར་
 དབུ་ལས་ཁྱག་བཏོན་ནས་ནད་པ་དེ་ལ་ཟུབ་བྱུག་གི་བར་ནག་ཏུ་ཁྱག་སྦྱིན་པས་ནད་པ་ནད་ལས་གྲོལ།
 རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་རིད་པར་གྱུར་ཀྱང་དགའ་བས་བསམ་པ་ཆོགས་པར་གྱུར། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཕན་

པ་འཛོལ། ལས་དབང་གིས་གཞིགས་སྐྱམ་ནད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གཟེར་བ། སྐྱེན་པ་སྤོང་གིས་མར་གྱི་སྤོང་
 ཤི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་། བྱ་ཤང་ཤང་གི་ཁྱུས་ཀྱང་རྒྱར་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལུ་བསྐྱུབས་པའི་སྐྱེན་
 མར་གྱིས་ཕན་པར་གྲེས་ནས། དེ་རི་བཞིན་པར་སྐྱུབ་པའི་ཁྱེན་མར་དེ་རྒྱལ་བྱས་གསོལ་བར་བཅུམ་པའི་
 ཆོ། ར་གཞན་ཞིག་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ནད་དེ་ལྟ་བུས་ཟིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ནས་རྒྱལ་བྱ་པ་བྱ་ལ་སྐྱེན་མར་བསྐྱེད་ས་
 པས། ར་གཞན་ནམས་ཀྱིས་སྐྱེན་འདི་འབྱོར་བ་དགོན་ཞིང་། ལུན་དེ་ཙམ་དུ་བསྐྱུབས་པ་རྒྱལ་བྱས་
 གསོལ་བ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱེན་པའི་སྐབས་མེད་ཙམ་ནན་གྱིས་ཁྱུས་ཀྱང་རྒྱལ་བྱས་མ་གསན་པར་གཞན་
 ལ་ཕན་པ་བཤོལ་ནས་བདག་དོན་སྐྱུབ་པ་མི་རིགས་གསུངས། སྐྱེན་མར་དེ་སྐྱེན་པས་རང་སངས་རྒྱས་
 ནད་ལས་གྲོལ། རང་སངས་རྒྱས་དེའི་བདེན་ཆོག་སྐྱོན་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་བྱ་ཡང་ནད་ལས་གྲོལ་ལོ་གསུངས།
 ཕན་པ་འཛོལ་དེ་ནི་ང་འོ་གསུངས། དགེ་སྤོང་ནམས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་བྱ་དེ་གཉིས་ནད་
 ཀྱང་མཚུངས་ལ། སྐབས་ཀྱང་འགྲིག་པ་སྐྱེན་གྱི་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྐྱོན་སྦྱར་རྒྱ་སྤོང་རྒྱལ་བྱ་
 ཆངས་སྐྱེན་ལ་བྱ་དགའ་པོ་དང་། ཉེར་དགའ་བྱ་བ་གཉིས་བྱང་། དགའ་པོ་གྲགས་པར་དགའ་ཞིང་
 ཉེར་དགའ་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དགའ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིད་ལུ་བོ་དགའ་པོས་ཐོབ། ཉེར་དགའ་རྒྱལ་སྤྱིད་མ་ཐོབ་པས་
 ཡི་མུག་སྟེ། འོགས་པོ་སྐྱོན་པོའི་བྱ། ཁ་བསག་ཅན་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྐྱས་པ། བདག་གི་ལུ་བོ་ནི་
 གྲགས་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱར། སྐྱོན་འབངས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པོས་འདུད། བདག་ནི་ཀུན་གྱིས་
 སྤངས་ཤིང་རྒྱལ་སྤྱིད་མེད། འདི་ལས་དབེན་པར་གྱི་བ་དགའ། ཁྱོད་ཀྱང་འདྲ་བས་ང་གཉིས་དབེན་
 པར་འགྲོ་ཞིས་སྐྱས་པ། སྐྱོན་པོའི་བྱས་ཁྱོད་ལ་བདག་གིས་ཕན་པ་བསྐྱུབ་པོ་ཞིས་བརྗོད་ནས་རྩལ་གྱི་སྦྱོར་
 བ་བྱས་པས་ལུ་བོ་ལག་པ་ཉམས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིད་མ་འཁྱོངས་པས་ལུ་བོ་ཉེར་དགའ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིད་གདད། དེར་
 ཉེར་དགས་གྲོགས་པོ་སྐྱོན་པོའི་བྱ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གོ་སར་བཀོད། དེ་ནས་ལུ་བོ་ལག་པ་ཉམས་པ་འཁར་
 བ་ལ་བཞེན་པ་མཐོང་ནས་ཉེར་དགའ་ཤིན་ཏུ་འཁྱོད་དེ་སྐྱོན་པོའི་བྱ་ལ་སྐྱས་པ། བདག་གི་ལུ་བོ་ལ་མི་
 འཚམས་པ་སྤིག་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པ་རབ་དུ་འཁྱོད་དོ་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ། བདག་ཀྱང་རབ་
 ཏུ་འཁྱོད་དོ་ཟེར། དེས་ཕན་པའི་རྩལ་སྦྱོར་བྱས་པས་ལུ་བོ་ཡན་ལག་སྤར་བཞིན་གསོས། ཁྱོད་དཔོན་
 གཡོག་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱང་ལུ་བོ་ལ་ལུ། འོགས་པོ་གཉིས་པོས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས།
 རྒྱལ་བོའི་བྱ་ཉེར་དགའ་ཕན་པ་འཛོལ་དུ་སྐྱེས། སྐྱོན་པོའི་བྱ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱེས། ཐོག་མར་གཞན་
 ལ་འཆོ་བས་ནད་ཀྱང་མཚུངས་ལ་རྩལ་སུ་འཁྱོད་ཅིང་བགགས་པས་སྐབས་དང་འགྲིག་ལ་མཉམ་དུ་གསོས་
 པར་གྱུར་དོ་གསུངས་པས་འཁོར་ནམས་དགེ་དང་མི་དགའི་བསམ་སྦྱོར་ལ་སྤང་སྤང་མཁས་པར་གྱུར་

དོ། རྟེན་ཅི་ཞིག་པའི་ཆོས་རྒྱུ་རྟེན་ཅི། མཛད་བརྒྱུད་པ་གསལ་པོ་འབྲི་བའི་ལམ། བཅས་པ་འཆོལ་གི་
རྟེན་གསལ་བ་ཆོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གྲུ་ལ་པོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱུད་རྩ་གྲུ་རྩལ་པ། བྱ་སྟེག་པའི་རྟེན་གསལ་བ་ཆོད་པ།

༡༡། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གསལ་བྱུག་དང་ཞེས་བཀྲར་བ་སྟེ་བྱ་བ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞིན་རིམ་གསལ་ཀྱི་རིམ་ལ་དེ་ལྟ་བུའོ། །སྟེན་སྦྱར་རྒྱ་སྒྲིབ་
རྒྱལ་པོ་ཆངས་སྟེན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བའི་དུང་ཁྲིར་རྣམས་བདེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོར་པ་རྒྱས་པར་གྱུར་
པ་ནི། རྣམས་མཐའ་ཞིག་ན་སྟེག་ཆགས་མཛད་བ་བཞི་གནས་ཏེ། བྱ་སྟེག་པ་དང་། རི་བོང་དང་།
སྟེན་ཕྱུ་དང་། སྒྲང་ཆེན་ཏེ་བཞིའོ། །དེ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ལུ་ཅག་ཀྱི་རིམ་གསལ་བྱུག་པ་ལ་
ཀན་གཞིན་རིམ་ལྟར་ཤེས་ཞེས་སྟོབས་ལྡན་པས། རྩ་གྲུ་དེའི་སྒྲོང་པོ་ཆེ་བ་འདབ་མ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་ཆོད་བྱས་
པས། རྟེན་ཆེན་ན་རེ། རིང་འདྲིའི་འདབ་མ་གསལ་པའི་དུས་ངའི་ལུས་དབང་མཉམ་ཟེར། སྟེན་ཕྱུ་
བདག་ཀྱང་དན་དུས་ཤིང་འདྲི་རྒྱུད་བ་བདག་ལུས་དང་མཉམ་ཟེར། རི་བོང་གིས་འདྲི་བདག་དན་དུས་
འདབ་མ་གཉིས་པ་སོར་ལྷ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེལ་པ་མངར་པོ་ཆགས་པ་བདག་གིས་སྦྱོངས་ཟེར། བྱ་སྟེག་
པ་ན་རེ། རིང་འདྲི་འབྲས་བྱ་སྒྲོང་པོ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་བདག་གིས་གཅི་བ་དོར་བ་ལ་བཞེན་ནས་སྟེན་སྟེ་
ཟེར། རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀན་གཞིན་གོ་རིམ་ཤེས་ནས་ཀན་རིམ་ལ་གཞིན་རིམ་གསལ་ཞེས་དང་བཞེན་
བྱུག་གསལ་འདྲད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། བྱ་སྟེག་པས་བསྟོན་པས། སྟེན་གཅོད་པ་དང་། རྩ་བ་དང་། བསྟོན་
བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། རིང་འབྲས་སྒྱུར་པོ་ཟེ་བ་རྣམས་སྒྲུངས་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་བསྐྱངས། དེའི་
མཐུས་སྟེན་ལས་དུས་སྒྱུ་ཆར་བབས། ས་ལ་ལོ་དྲིག་འབྲས་བྱ་བུན་སྒྱུ་ཆོགས་པ་བྱུང་བས་ལུ་ལྟོགས་
བདེ་སྟེན་དཔལ་འཕྲོར་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཆངས་སྟེན་གྱི་བསམ་པར་འདྲི་དག་ངའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའི་སྒྲིབ་ནས་ཁོང་དེགས་སྟེན་པར། དང་སྟོང་མངོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་གིས་འདྲི་ནི་
རྒྱལ་པོའི་མཐུ་མ་ཡིན། རྣམས་ཆལ་ན་སྟེན་སྟེ། སྒྲང་ཆེན། རི་བོང་། བྱ་སྟེག་པ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་མཆོད་
ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་སྦྱོང་བ་འདུག དེའི་མཐུའི་ཞེས་ཐོས་ནས་ལ་མཆོན་པས། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་
སྟོན་འབངས་དང་བཅས་པ་བཞུ་རུ་སྟེན་པས། རི་བཞིན་མཛོད་ནས་མཆོག་དུ་དད་ཅིང་མི་རྣམས་ཀྱང་
ཀན་རིམ་ལ་ཞེས་དང་གསལ་པའི་བྱུར་སྟེ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྟེག་པ་དེ་ནི་ངའོ། །རི་བོང་གྱ་
རིའི་བྱ། རྟེན་ཕྱུ་མོ་འགལ་བུ། སྒྲང་ཆེན་ཀྱང་དགའ་པོ་ཡིན་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རིམ་

ལ་བཀུར་བསྟོ་སྟགས་བསྟུང་པའི་གནས་ལ་བཅོན་པར་གྱུར་དོ། །འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རོ།
མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བྱ་སྟག་པའི་རྟོགས་པ་བཅོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གྲུ་དུག་
པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་བདུན་པ། པརྟོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བཅོད་པ།

༡༡། །སྟོན་མཉན་ཡོད་ཁྲིམ་བདག་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་པརྟོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་པརྟོ་ཅན་མཛད་པ་དང་
ལྟན་པ། ཞི་བ། དུལ་བ། ཆོས་དང་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་
ནས་ལང་ཆོ་རྒྱས་པ་དང་ཆགས་བྱལ་ལ་མོས་པས་དགེ་སྦྱོང་ཉེ་སྤྲོད་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། འདུལ་བ་ལ་
བཅོན་ཞིང་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལྟན་པས་སྐབས་ཤིག་བསོད་སྟོམས་ལ་སྦྱིན་ཆོ། ལྷུང་ས་དང་སྦྱེད་
ཆལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སྟགས་སུ་རྒྱ་ཞིང་གཅིག་ཕུ་བཅོམ་བརྒྱག་གི་གྲོང་དུ་སོང་བས། དགེ་སྦྱོང་གསར་
པར་སོང་ལམ་མི་མཁས་པས་སྤྲོད་ཆོང་མ་རྒྱ་བའི་རི་མོ་ཞེས་པའི་ཁང་པའི་བར་འབྲུམས་སུ་བཞུགས་པས།
སྤྲོད་ཆོང་མས་མཛོང་ནས་དགེ་སྦྱོང་དེ་ཤིན་དུ་མཛེས་པ། ལང་ཆོ་དར་བ། པརྟོ་ཁ་སྤྱེ་བ་ལྟ་བུ་མཛོང་
ནས་ཡིད་རབ་དུ་ཆགས་པས་སྦྱས་པ། བྱེད་ནི་ན་སོ་དང་ལང་ཆོ་རྒྱས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལག་དུ་ལྷུང་བཟེད་
འཛིན་པ་མི་རིགས་ཆགས་བྱལ་དེ་ནི་ཤིང་པོའི་འོས། བདག་ནི་ལང་ཆོ་དང་རྒྱ་མའི་ཁྲར་གྱིས་ཤོན། ཆགས་
པས་རབ་དུ་གདུངས་པས་བྱ་བྱ་གཉིས་འགྲོགས་པའི་འོས་སུ་འདུག །ཅེས་མཛེས་པའི་ཟུར་མིག་དང་
པད་འདབ་ལྟ་བུའི་མཆྐ་སྦྱོར་དང་། ལྱར་གྲུ་བྱགས་འདྲ་དམར་སེར་རྒྱ་འབྱར་བསྟན་ནས་བསྐྱུ་བ་ལ།
མ་གཅིག །བདག་ནི་བསྟན་པ་སྤྲོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པས་བཅོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསོད་སྟོམས་
ཀྱི་རེ་བ་མེད་པར་ཕྱིར་བྱོན། དེར་སྤྲོད་ཆོང་མས་སྤྲོད་ཆོང་མ་གཏུམ་མོ་འོད་ལྟན་མ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་
ལྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་པོས་ནས་ཟས་ནོར་གྱིས་མགྱ་བར་བྱས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་དུ་བཤད་
པས་གཏུམ་མོས་ལྟགས་དང་། རྟེན་དང་། འབྲུལ་འཁོར་དང་བཅས་པས་འགྲུགས་པའི་དབང་བསྐྱེད་
བྱས་པས། པརྟོ་ཅན་རང་དབང་མེད་པར་སྤྲོད་ཆོང་མའི་མདུན་དུ་བྱུང་ནས་བདག་ཅི་བྱེད་ཟེར། གཏུམ་
མོས་སྦྱས་པ། བྱེད་ལང་ན་སྤྲོད་ཆོང་མ་རྒྱ་བའི་བཞིན་རས་འདྲ་བ་འདི་དང་འགྲོགས་ཤིང་། ཡང་ན་
མེད་དཔུང་འདི་ལ་མཆོངས་ཤིག་ཅེས་བཅོད་པས། པརྟོ་ཅན་གྱིས་བདག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལྟག་པའི་
རྒྱན་མེད། ཆགས་པའི་མེ་ལ་མཆོངས་ན་སྦྱེ་བ་འདི་ཅམ་སྟེ། ཞེས་བཅོད་ནས་གོས་ལྷུང་དེ་མེ་དཔུང་
ཆེན་པོ་འདུག་པ་དེ་ལ་མཆོངས་པར་བཅུམ་པས། གཏུམ་མོ་དང་སྤྲོད་ཆོང་མ་གཉིས་ཀ་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་

ཅིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་དེ་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་
 རྟོན་པའི་བྱུང་དུ་སྤང་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་རང་གི་གཏམ་བཤད་པས་ཀུན་ལ་
 མཆོན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱ་ཞུས་པས། རྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བསྐྱན་པ་ལ་བྲིམ་བདག་
 བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་རབ་དུ་བྱུང་། དེའི་ཚུང་མ་དགའ་མོ་དང་རབ་དགའ་མོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་རབ་
 དུ་བྱུང་། དེ་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བརྟལ་ཞུགས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་
 པས་དགེ་སྦྱོང་མ་གཞན་ལ་ཆོག་རྩལ་བཞེད་དེ། གཅིག་གི་གཏམ་མོ་འདྲ་བཞེད་པས་ད་ལྟ་གཏམ་མོར་
 སྦྱེས། །གཅིག་གིས་སྤང་ཆོང་མ་འདྲ་ཞེས་བཞེད་པས་ད་ལྟ་སྤང་ཆོང་མར་སྦྱེས། དེ་ཉིས་ཀ་རྟོན་རབ་
 དུ་བྱུང་བས་ད་ལྟ་གཉིས་ཀས་དག་བཅོམ་ཐོབ། བྲིམ་བདག་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བརྟལ་ཞུགས་
 ལྡན་པས་ད་ལྟ་འདྲ་རྣམ་དག་གཅིང་ཞིང་དག་བཅོམ་ཐོབ། པརྫོ་ཅན་འདི་སྦྱེ་བ་གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་སྡེ་
 ཞེས་པར་གྱུར་དུས་མེ་ཏོག་གི་ཆོགས་སྦྱིན་པས་སྦྱེ་པོ་ཀུན་མགྱུ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་པརྫོ་དང་།
 ལྷ་ལྷལ་དང་། ཀ་ཏར་སོགས་མེ་ཏོག་གིས་གདོར་ཞིང་། གོས་ཀྱིས་གཡོགས་ཤིང་མཆོད། དེའི་མཐུས་
 ད་ལྟ་པརྫོ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་ཚུལ་བྲིམས་གཅིང་བ། ལྷའི་དྲི་བཟང་འབྲལ་བ། ངའི་བསྐྱན་པ་ལ་འོས་པ་
 འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་དགའ་མགྱུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་
 ཀྱི་ཆོས་སྦྱར་ངོ་། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། །པརྫོ་ཅན་གྱི་ཏོགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་
 འདབ་གྲ་བདུན་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དུ་གྲ་བརྒྱ་དུ་པ། རྟག་པ་སྤང་པོའི་བརྟན་གྱི་ཏོགས་པ་བཞེད་པ།

༣༡ ། རྟོན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤང་པོའི་སྤང་པོའི་སྡེ་སྦྱོང་བ། སྤང་ཆེན་བརྟན་
 ཞེས་པའི་བུ་རྟག་པ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་འཁྱོར་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱང་མ་སྤངས་ཤིང་འདོད་ཡོན་
 ཆེ་ཡང་། རྟག་པ་དེ་གཞོན་རྒྱ་ནས་ཆགས་བྲལ་ལ་མོས་པས་ཡོ་བྱད་རྣམས་པོར་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བས།
 རྒྱང་མ་དེ་དཔལ་འཁྱོར་ཡོངས་སྦྱོང་ལྡན་ཡང་བདག་པོས་པོར་བས་ཡུན་རིང་དུ་བསམ་པ་འབྲུགས་པར་
 གྱུར་ལ། རྟོན་སྤྱན་པ་སྤང་པོའི་བརྟན་གྱི་བྱ་རང་གི་བྲིམ་དུ་འོངས་པས། རྒྱང་མ་དེས་མཆོད་པ་བཟང་
 པོའི་མཁྱོན་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས། མཛའ་བའི་གཏམ་གྱིས་སྦོ་བྱིད་པས། དེས་བསམ་པ། གཞོན་རྒྱ་
 མ་འདི་ཤིན་དུ་མཛེས་ཤིང་ལང་ཆོད་དང་ལྡན་ལ་འོངས་སྦྱོང་གིས་སྤྲུག་པ། བདག་ཀྱང་ན་སོ་དར་ཅིང་
 ཆགས་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་། བརྟན་པས་རྟགས་སུ་དུབ་ན་བྲིམ་གྱི་བདེ་བ་དུན་ལ་འདི་ཡང་བསྐྱེམ་ཅིགས་

བསམ་ཏེ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ལ། རྒྱུ་མཉམ་པ་གསུམ་གྱི་ཅེ་ནས་ཟས་སྟོད་ཀྱི་ཟངས་པོར་བས་སྒྲ་དེས་
 ཉག་པ་ཡུད་ཀྱི་དངངས་སྒྲག་པས་ཚོད་ཡོངས་ཏེ། རྒྱ་འདི་ཙམ་ལ་སྒྲག་ན་བདག་གི་ཡིན་ལྷགས་ཀྱི་གདམ་
 བཅོད་ན་འདི་ཡིད་ཆེས་མི་འགྱུར་སྙམ་ནས་སྒྲས་པ། བདག་ནི་ཡོངས་སྟོད་ལྷན་ཡང་བདག་པོས་པོར་
 བའི་རྒྱུང་མ་ལ་སྟོ་བྱི་ཡང་སྤང་། རང་གི་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱས་པ་ཆེ་ཞིང་མགོ་བའི་སྒྲ་
 རས་འབྲུལ་ཁད། རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གཟིགས་ཤིག་ཟེར་བས། དེ་གཡོག་འཁོར་རྣམས་ལ་བྲིས་ནས་
 ཆགས་པ་དང་། གཏི་མུག་༡༨་ཀྱལ། སྤག་དོག་༡༨་བྲིས་ཤིགས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་
 པོར་ཏེ་རལ་གྱི་ཐོགས་ནས་འཁོར་གཡོག་རྣམས་གསོད་དུ་ཆས་པས། རྒྱུང་མས་ཟིན་ནས་སྤིག་པ་དེ་
 བསྐྱུངས་༥ རྟེན་རྒྱས་རྒྱལ་པོས་རྒྱང་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྤར་བཞིན་གདད་པས་འཕྱོར་པ་རྒྱས་ཤིང་ཡོད་པ་ལ།
 དགོ་སྟོང་རྣམས་ཁྱོང་ཁྱོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བྱོན་པས་རྒྱང་པོའི་བརྟན་གྱི་བྱ་ཉག་པོའི་སྟོད་རྒྱལ་ངན་
 པ་མཐོང་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ནགས་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་དུ་ལོ་རྒྱས་ཞུས་པས། དེ་ནི་དགོ་བའི་འབྲས་
 བྱ་མ་སྟེན་པས་དཔེན་པར་ཞུགས་ལ། སྤར་ཡང་བྲིས་དུ་འབྲུག་ཅིང་འདོད་དོན་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་
 བག་ཆགས་བྱན་པས་ལན། ད་ཡང་བདེན་པས་བྱངས་ཆེ་དགོ་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་ངེས་གསུངས་
 ཤིང་༥ རྟེན་པའི་བྲིས་དུ་ཕེབས་ནས་སྤྱིའི་འོད་ཀྱིས་བྲིས་གི་མུན་པའི་རབ་རིབ་གསལ་ཞིང་ཆོས་བརྟན་
 པས་༥ རྟེན་པ་ཆགས་བྲལ་ཡང་དག་པ་རྒྱད་ལ་སྟེ། དེ་རང་གི་གནས་སུ་བྱིད་ཕེབས་ཤིང་ཆོས་བརྟན་
 པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་དག་བཙོམ་པ་ཐོབ་པོ། རྟེན་གཤི་རྒྱ་དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། ཉག་པ་འདི་སྟེ་བ་སྟོན་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཉག་དུ་མཆོད་ཅིང་མཇུག་དུ་མཆོད་ཏེན་ཆེན་པོ་
 བྱས་པས་ངའི་བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དག་བཙོམ་ཐོབ། སྟེ་བ་སྟོན་སྤར་རྒྱ་སེར་རྒྱལ་པོ་ཆངས་སྟེན་
 ལ་སྟོན་པོ་འཕྲོག་ཤིང་ཀྱིས་བྱིན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་འཕྲོག་ཤིང་བྱ་དང་། འཕྲོག་ཤིང་ཞེས་པ་རིག་པ་དང་
 འབྲུལ་བ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་ཀ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཙོམ་པ་མངོན་ཤིང་ལྷ་ལྷ་དུ་
 གྱུར་༥ རྒྱལ་སྟོན་འབངས་དང་བྱང་སྟོང་འཕྲོག་ཤིང་རྣམ་མཁའ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁང་པར་སོང་། དེ་
 ལ་རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་དད་ཅིང་ཡུན་དུ་མཆོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཞན་དུ་དོན་གཉེར་ལ་འགྲོ་དུས་རང་གི་
 བུ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངའི་མཆོད་འོས་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིག་ཅེས་བཞུགས་བྱ་བས།
 དེ་ནས་བུ་མོས་འདོད་ཡོན་ཀུན་གྱིས་རབ་དུ་མཆོད་ཅིང་སེམས་ཤིན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར། དེ་གཉིས་མཛེས་
 བས་འཆེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟོད་ལམ་མི་མཛེས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཡང་བཅོད་མ་རྒྱས་པར་འབྲུག་
 པའི་ཆོ། རྒྱལ་པོ་པོ་བྱང་དུ་འཁོར་ནས་དག་འཕྲོན་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། དེ་

གཉིས་ཐོན་དུ་སྤྱོད་པ་ངན་པ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ནི། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོས་དང་སྤྱོད་ལ་ལག་པས་
 འཁྱུད་ཅིང་མཆུ་ཡིས་འོ་བྱེད། དང་སྤྱོད་གི་ཀྱང་བུ་མོའི་རྒྱ་མ་མཉེད་པ་སྟགས་ལང་ཤོར་གྱིས་བུ་མོས་
 གསེར་གྱི་བུམ་པའི་རྒྱས་དང་སྤྱོད་གི་ལག་པ་བརྒྱན་པ་ན། དང་སྤྱོད་གིས་ལག་པ་བརྒྱངས་ནས་ཚུར་ཤོག་
 ཅས་དེའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་བ་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་འཕྲལ་ལ་སྤྱོད་ཏེ་དད་པའི་གུས་པ་བརྟེན་པའི་མཆོད་
 པ་འདི་ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་ཆད་པ་གཅོད་དགོས་བསམ་པ། བུ་མོས་ཡབ་ཀྱི་བཞིན་འགྱུར་བ་མཐོང་
 རས་འཕྲལ་དུ་བརྟུན་སྒྲིམ་པ། འདི་མཁྱིན་པ་ཟས་ཀྱིས་འགགས་པ་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་མགུལ་ལ་ཆུ་བརྒྱ་
 པས། ༥རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ནས་ལོག་ལྷ་ཞི་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་ནས་མཁར་འགྲོ་བར་
 བཅུམ་པས་བརྟུལ་ཞུགས་ཉམས་ནས་འགྲོ་མ་ཐུབ། དེའི་ཆེ་ཕུ་པོ་དང་སྤྱོད་འཕྲོག་བྱེད་བུས་མངོན་ཤེས་
 ཀྱིས་རང་གི་རྩ་བོ་ལྷག་གཤམ་བ་མཐོང་ནས་དེར་བྱོན་ཏེ་རང་གནས་སུ་བྱིད་ནས་འོང་། དེ་བསམ་གཏན་
 བཞིའི་ཏིང་འཛིན་སྟགས་བསྐྱེམས་པས་དག་བཅོམ་མངོན་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པར་གྱུར། དེའི་དུས་ཀྱི་
 འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་དེ་ད་ལྷ་མཁར་པོའི་བརྟན་གྱི་བུ་ནག་པ་འདི་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དེ་ནག་པའི་རྒྱང་མ་འདི་
 ཡིན། ༥ཕུ་པོ་འཕྲོག་བྱེད་བུ་དེ་ད་ལྷ་ང་ཡིན། དེ་དུས་ཀྱང་མངོས་མས་བསྐྱུས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 ད་ལྷ་འང་ནག་པ་དཀའ་ཐུབ་ལས་ཐྱིར་སྟོགས། ཁྱིམ་དུ་ཉམས་སུ་འཆའ་བ་ལ་ངས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་བདེ་
 བ་ལ་བཀོད་ཅིང་ཞི་བའི་བདུད་ཅི་ཐོབ་པ་འདི་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལ་གཟབ་དགོས་པར་གོ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། ནག་པ་མཁར་པོའི་བརྟན་གྱི་རྟོགས་པ་བཞོད་
 པ་རྟེ། ཡལ་འདབ་གྲ་བརྒྱད་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་རྩ་གྲ་དགུ་པ། ཆོས་སྟེང་གི་རྟོགས་པ་བཞོད་པ།

༣༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གྱི་ཀྱན་དགའ་དུ་བ་ན་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཕན་
 པའི་དོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ན། ཁྱོད་ཁྱེར་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཐུན་ཆོང་པ་མང་
 པོ་རྒྱ་མཚོར་གཟིངས་ལ་ཆས་པས། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཆོང་པ་ད་ཅང་མང་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་གཟིངས་གཏིང་
 དུ་བྱིངས་དོགས་ནས་དེད་དཔོན་ན་བ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིམ་པ། རིན་ཆེན་མི་འདོད་སུ་ཡང་མེད། གཟིངས་
 འདི་ཁྱིམ་དང་ས་གཞི་མ་ཡིན། རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིང་ན་བ་རྒྱབས་དང་རྒྱང་དམར་དཀ་པོས་མི་འདོད་པའི་སར་
 འཁྱེར་བ་དང་། རྒྱའི་གཏིང་ནས་རི་ཅེར་ཐུག་པས་གཟིངས་འཐོར་བ་དང་། ན་གདོང་གི་མེ་དང་། རྒྱ་

སྤྱིན་ཉ་མིད་ཅན་དང་། གཞན་ཡང་འདྲིམས་པའི་ཉན་མང་པོ་ཡོད། ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་མི་རྣམས་མ་
 གོད་གས་ཡིད་གཉིས་ཅན་རྣམས་འཕྲོ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པས། མི་འགའ་ཞིག་སྤྱིར་འཛོན། དེ་ནས་
 འོན་མཐུན་རྣམས་རིན་ཆེན་གྲངས་ནས་སྤྱིར་ལོག་པའི་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་རི་རབ་ལྡར་མཐོ་བསྐྱེ་བོར་
 ཉི་མ་བརྒྱ་གཉིས་བརྟེན་པ་ལྡར་འབར་བ། མིག་གཉིས་ཉི་མ་འདྲ་བ། ཁ་སྤྱབ་ལྟ་བུ་ཐ་མ་རི་ཅེ་སྤྱིན་
 དཀར་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལྡར་སའི་སྤང་བ་གཅིགས་པ། དེས་ཀྱང་ལ་རྟུབ་དངས་པས་ཉ་དང་རུས་སྤུལ་དང་
 སྤྱིག་ཆགས་སྒྲ་ཚོགས་ཁའི་ཁར་གཡང་ལ་ལྡར་བ་ལྡར་འདུག་ཅིང་། ཚོང་པ་རྣམས་གཟིངས་དང་བཅས་
 པ་ཡང་འདུག་ལ་ཁད་དུ་གྱུར་པས་ཤིན་དུ་སྒྲག་ནས་དྲིས་པར། རྩ་བ་འདོན་གྱིས་སྤྱིས་པ། འདི་ནི་ཀྱང་
 སྤྱིན་ཆེན་པོ་ཉ་མིད་ཅན་བྱ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་འདྲིམས་པ་འདི་ལས་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད། སངས་
 རྒྱུ་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་བ་དག་ཅེས་ཀུན་གྱིས་ཆོ་ངེ་དག་པོ་བརྗོད་ཅིང་། སངས་རྒྱུ་ལ་སྤྱག་འཆལ་ལོ་
 ཞེས་ཡང་ཡང་བརྗོད་པས་ཀྱང་སྤྱིན་དེ་ཁ་ག་ལེར་བྱམ་ཞིང་མིག་ཀྱང་བྱམ་པར་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ན་བཞུགས་པས་རྩའི་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པས་གསན་ནས་དེ་དག་འདྲིམས་པ་ལས་བསྐྱབས་
 པས་དེ་དག་ཀྱང་མཆོའི་འགྲམ་དུ་སྤྱིན་ཅིང་། དེ་དག་རང་གནས་སུ་སྤྱེབས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་དུང་དུ་གྱུས་པས་
 སྤྱག་འཆལ་བ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དད་ཅིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་
 རྣམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འདི་དག་སྤོན་སྤོན་པ་འོད་སྤུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 ཡིན་པས་ད་ལྟའི་བྱུང་བ་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་མཆོའི་ཀྱང་སྤྱིན་ཉ་མིད་དེ་སྤྱིག་ཆགས་མང་པོ་ཐོས་པས་མ་ཆོམ་
 པར་ཆོའི་དུས་བྱས། དེའི་རོ་དེ་དྲི་དང་མི་གཙང་བས་སྒྲ་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་པས་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་ལུང་
 བས་རུས་པའི་ཕྱང་པོ་ཁ་བའི་རི་ལྡར་དུ་གྱུར། རྣམ་ཤེས་ནི་བྱམ་ཟེ་སོ་སྤྱན་དུ་ཞེས་པའི་བྱ་རུ་བྱུང་། མངལ་
 ར་ཡོད་དུས་མ་དེ་ཤིན་དུ་བཀྲེས་པས་ཟས་གྱིས་མི་འགྲངས་པ་བྱུང་། སྤྱིས་ནས་བྱད་མེད་བརྒྱའི་འོ་མས་
 གསེས་ཀྱང་མི་ངོམས་ཤིང་། ཆེར་ལོངས་ནས་ཟས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཟ་དགོས་ཤིང་ཡོད་བྱུང་ནས་དགེ་
 སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་དུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། དེར་བསོད་སྟོམས་གྱིས་མི་འགྲང་ཞིང་དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་སྟོན་
 རི་ཅམ་བྱང་ཡང་དེ་ནི་མི་ཆོམ་པ་བྱུང་། སྤྱབས་ཤིག་བྱིམ་བདག་སྤྱིན་པས་བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་པས་དགེ་
 འདུན་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀའ་བཤམས་ཏེ་རང་གི་བྱིམ་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པས་སྤྱིན་པས། དགེ་སྦྱོང་ཐམས་
 ཅད་གཞན་དུ་ཐེགས་གྱུབ། དགེ་སྦྱོང་ཟས་མང་དེ་གཅིག་པོ་ཐོབ་ནས་གནད་དྲངས། དེ་ལ་ཆོས་སྟོན་
 དྲངས་པས་རང་སྤུལ་གྱིས་མ་འགྲངས་པར་དགེ་སྦྱོང་གཞན་ཀུན་གྱི་སྤུལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དྲངས་པས་
 ཀུན་ཐོས་ཤིང་། བྱིམ་བདག་རབ་དུ་འདྲིམས་ནས་འདི་དགེ་སྦྱོང་ག་ལ་ཡིན། གནོད་སྤྱིན་ག་ཟ་ཞིག་

ཡིན་པར་འདུག །བདག་གི་དང་མཉམ་ཆེ་བས་མ་ཡིན་མུར་དུ་ཕུལ་ནས་ཕྱི་མིག་བརྒྱ་བཞིན་ཤོས་ཏེ། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་ཤིང་འདི་གཞིན་སྤྱིན་གྱི་མཉམ་སྤྱོད་པོ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་
 ག་ཟེ་དང་སྤྱིན་པོ་སོགས་མིན། དགེ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་
 བཅོམ་ཅུན་འདས་ཀྱིས་རྩ་འཁུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱིད་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་དུ་ཕྱོན་ཏེ་རྒྱ་སྤྱིན་གྱི་རུས་
 པ་བརྟུན་པས། སོ་དང་གིང་རུས་འཛིགས་པ་སྤྱིན་བྱས་ཕུགས་སྐལ་ཆོགས་འབྱར་དུ་བར་འབྲེལ་བ། རུས་
 པའི་ཕྱང་པོ་མི་ཕུག་པ་དེ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་ནི་ཆོས་སྤྱོད་ཁྱོད་རང་གི་རུས་པའི་ཁེས་
 ཉ་མེད་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུངས་པས་ཆོས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་བར་གྱུར། དེ་ནས་རང་གནས་སུ་ཕྱོན་ཏེ་ཆོས་
 སྤྱོད་ལ་གདམས་པ་གསུངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། བྱིར་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་སོགས་བདུད་
 ཅི་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་དང་སྤྱོད་བཅམས་ཅད་དན་པར་གྱུར་ཏོ། བཅོམ་ཅུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་ཁྱོད་
 སྤྱོད་པ་མང་བ། ཡུན་རིང་བ་ཡང་རིང་བ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཆེས་རིང་བ་འཁོར་བར་དུབ་པ་ཤེས་སམ་གསུངས་
 པས། རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་དན་པས་འཇུག་བཞིན་གསོལ་བ། བཅོམ་ཅུན་འདས། བདག་འཁོར་བའི་སྤྱོད་
 པ་མང་བ། ཆོས་མང་བ། ཡུན་རིང་བ་ཆེས་ཡུན་རིང་བར་ཕུག་བསུལ་བར་སྟོན་པ་བྱིད་ཀྱི་ཕུགས་
 རེས་ད་ལྟ་ཞི་བ་རབ་དུ་ཐོབ་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེས་ཆེ་བར་གྱུར་ལགས་ཞེས་ཞུས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བའི་གཏུས་
 འཕྲོས་མཛད་པ་ཐོས་པས་དགེ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཞུས་པས། བཀའ་སྐུལ་པ། སྤྱོན་བསྐལ་པ་
 དགེ་བ་ཞེས་པར་སངས་རྒྱལ་དགེ་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་། དེའི་དུས་ཀྱིས་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་ཞེས་
 པ་བྱུང་། དེ་རྒྱ་མཚོར་བཞུད་ནས་རིན་ཆེན་མང་པོ་ལོན་ཅིང་འཕྱོར་པ་ནམ་ཐོས་ཤིང་ལ་འགུན་པ་ཅམ་
 བྱུང་། རྟེན་ནས་ནམ་ཞིག་སངས་རྒྱལ་དགེ་བ་གཟི་བཞིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ལས་འདས་པའི་
 ཀྱིས་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་དེ་ཕུག་བསུལ་དུག་པོས་ཟིན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་དེའི་མཆོད་རྟེན་གསེར་
 དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་པར་བཅུམ་པ་ན། རྒྱལ་བའི་བརྟུན་པ་ལ་ཅུང་པའི་བྲམ་ཟེ་
 རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་སུ་མ་བཅུག་པས་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་ཤིང་། རྒྱལ་པོས་དཔའ་བོ་སྤོང་བྱབ་ཅེས་
 བྱ་བ་གནང་ནས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཆད་པས་གཟིར་བས་ཀྱིས་བདག་གིས་མཆོད་རྟེན་གསེར་དང་། ནོར་
 བུ་དང་། སུ་ཉིག་གི་རྣམ་པར་སྤྲས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞེངས་ཏེ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་འཁོར་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེའོད་རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་། སྤོང་
 བྱབ་ཀྱིས་བདག་གི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་སྤྱོད་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་པས། ཀྱིས་བདག་ཆོས་ཀྱི་
 ངང་རྒྱལ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཕུན་དང་ཅུན་པ་ཐོབ་པས་དེ་ལ་སྤྲས་པ། སྤོང་བྱབ་ཁྱོད་རྟིག་པ་མང་བས་ཆོགས་

ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་མཆན་ཐོས་པས་དགེ་བཅོམ། ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་དེ་ནི་
 ད་ལྟ་ང་ཡིན་ལ། རྣམ་ཐུབ་དེ་ཆོས་སྟེང་འདི་ཡིན་ཅིང་། འདི་སྟེ་བ་གཞན་ལ་བསྐྱལ་བ་གནིས་པར་
 ཁྱོད་ཀྱིས་མར་མེ་ཅན་དུ་རྒྱལ་པོ་མར་མེ་ཞེས་པས་སྟོན་པ་ལ་མར་མེ་མཛད་པ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱུ་
 དེ་ནགས་རབ་དུ་རྒྱུ་པའི་ཆལ་ལ་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་རྒྱལ་པོས་ཕྱིན་ནས་གནང་བ་ཞུས་ནི་བཀོད་པ་
 ཆེན་པོས་མཆོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཀྱི་ཤིང་ཁྱོད་ན་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྟེ་བྱ་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལ་པོ་ཉ་བཏང་ནས།
 ཁྱོད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ལ་སྟོན་གིག་ཅེས་སྤྱིངས། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྟེ་བྱ་ལོ་བཅུ་གནིས་མཆོད་
 སྟེ་གི་ཆེ་ག་ཇོགས་ནས་ཡོན་ལྟེ་བཏག་པ་བྱས་པས་ལྟས་སྐྱས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་དུང་དུ་བྱམ་ཟེ་སྟོན་པ་བཟང་
 པོ་ངང་། སྟོན་པ་ཞེས་པ་གནིས་འོང་། དེ་གནིས་མཆོད་ཅིང་ཐོག་མར་སྟོན་པ་བཟང་པོ་མཆོད་ཟེར།
 དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྟེ་བྱ་ཅན་དུ་བྱམ་ཟེ་གནིས་བྱུང་སྟེ་བཞེན་པ་ཀྱུར་ཟབ་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་སྟན་དང་།
 གཤེར་གྱི་དབྱིག་པ་དང་རིལ་བ་སོགས་གསེར་གྱི་ལོངས་སྟེང་ཆེན་པོ་ཕྱལ། མཇུག་དུ་གསེར་གྱི་སྟོང་
 དུ་གསེར་ལྷ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཡོན་མང་དུ་ཕྱལ། རང་གི་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ཞེས་པ་ཡང་རིན་པོ་
 ཆོས་བརྒྱན་པ་ཕྱལ་བས། བྱམ་ཟེ་སྟོན་པ་བཟང་པོ་ཆངས་སྟེང་ལ་གནས་པས་བྱ་མོ་མ་གྲངས། བྱ་མོ་
 བྱམ་ཟེ་གསེར་གྱི་འོད་ཅན་དེ་མཛོང་ནས་ངོ་ཆ་པོར་བས་བདག་བཞེས་པར་ཞུས་ཀྱང་མ་གནང་བར་རང་
 གི་ཆལ་དུ་སོང་། དེ་ནས་བྱ་མོས་ཁྱོད་ཀྱིས་མར་མེ་ཅན་དུ་ཕྱིན་ནས་རང་གི་རྒྱན་རྣམས་རིམ་པས་བཅོང་
 རས་དེའི་རིམ་རིམ་པོ་ཆེ་དང་མེ་ཏོག་ཉོས་ནི་ལྟ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད། བྱམ་ཟེ་སྟོན་པ་བཟང་པོས་རང་
 གི་ལོངས་སྟེང་རྣམས་སྐྱ་མ་ལ་ཕྱལ་ཞིང་རྒྱང་མ་འགྲོགས་པར་ཞུས། གསེར་ལྟག་མ་རྣམས་རང་གིས་
 ཉར་། འདི་ལྟ་བུ་ལྷེ་ལམ་བཅུ་མཛོང་སྟེ། བདུད་ཅིང་རྒྱ་མཚོ་འབྱུང་བ་དང་། ཉམ་མཁར་འགྲོ་བ་
 དང་། འཁོར་མ་མཛོང་བ་དང་། རྩ་བ་མཛོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་མཛོང་བ་དང་། དྲང་སྟོང་མཛོང་བ་
 དང་། ཤིང་ན་ཞོན་པ་དང་། སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་ཞོན་པ་དང་། རང་པ་ཞོན་པ་དང་། སེང་གེའི་རི་
 ལ་འཛེགས་པ་དང་བཅུ་མཛོང་ངོ་། དེ་གནིང་སད་ནས་རང་གི་སྐྱ་མ་མཛོན་ཤེས་ལྷ་ལྟན་པོ་མའི་ཆལ་
 ན་བཞུགས་པའི་མར་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལམ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་པ་དེ་མར་མེའི་ཁྱོད་གི་ཆལ་
 ན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས། དེ་ལ་ཞུས་གིག་གསུངས་པས་མཆོད་གྲོགས་སྟོན་པ་དང་
 བསྐྱེད་པས་ནས་ཕྱིན། ལྷ་བས་དེར་རྒྱལ་པོ་མར་མེས་སངས་རྒྱུ་པ་རང་གི་བྱིམ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གོས་
 དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱལ་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་ལ་འཛོར་བའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་
 རྣམས་རྒྱལ་པོས་བསྐྱེད་པས་གཞན་ལ་མེ་ཏོག་ཉོ་ཆོང་མ་རྟེན་པས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ཡང་

མཆོད་པའི་མེ་ཏོག་མ་འབྱོར་བར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིང་སྤེང་བ་མཁན་ལ་གཉེར་གཏད་བྱས། དེའི་ཆོ་སྒྲོན་སྤྱི་
 བཟང་པོར་ཡང་མེ་ཏོག་མ་འབྱོར་བར་ཉུང་བས་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འདམ་སྒྲེས་མེད་པའི་རྒྱུ་བྱས་
 མེ་ཏོག་བྱུང་འཕགས་བདུན་འབྲུངས་པ་སྤེང་བ་མཁན་གྱིས་ཀྱལ་པོ་སྤྲེགས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བར་ཀྱལ་
 པོའི་བྱ་མོར་སྒྱིན། དེས་བུམ་པའི་ནང་དུ་ཆུ་དང་བཅས་སྤྲས་ནས་འབྱེར་བས། སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ་དང་
 འཕྲད་པར་མེ་ཏོག་ཡོད་པ་རིག་ནས། ང་ལ་བླངས་སྤྲས་པས་མཛེས་མས་ངོ་ཤེས་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་བདག་
 རྗེས་སུ་མ་བཟུང་བས་ད་བདག་ལ་མེ་ཏོག་བླངས་ན་བྱིད་ཀྱི་ཆངས་སྤྱོད་དང་མི་འགལ་ལམ། འོན་ཀྱང་
 མེ་ཏོག་འདི་ཕུལ་བས་བདག་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་བྱིད་ཀྱི་ཆུང་མར་སྒྲེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་མེ་ཏོག་ལྷ་ཕུལ། དེ་
 སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏོར་བས་བཀོད་པས་མཛེས་པའི་ཕུང་པོར་གྱུར། དེར་
 ཀྱལ་པོ་མར་མེས་གསེར་གྱི་ཅིབས་མ་ཅན་གྱི་གདུགས་དང་། ཀྱལ་པོ་ནོར་ལྗེའི་བུས་སྒྲ་བ་ལྟར་དཀར་
 པའི་རྩ་ཡལ་ཐོགས་ཤིང་མཆོད་པར་བྱེད། སྒྲོ་བཟང་གིས་ཕུག་འཆའ་ཞིང་རལ་པ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་སྟོན་
 པའི་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་མཁའ་ལས་མེ་ཏོག་བབས། རལ་པ་ཆད་པ་ན་མས་མཛེས་མས་རང་གི་བུམ་
 པར་བཟུང་བའི་མེ་ཏོག་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱུས་ལ་གཏོར་བས་སྟན་གྱི་ཀླན་དུ་གྱུར། སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་ཕུག་
 འཆའ་ཞིང་རལ་པ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་སྟོན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་མེམས་འབྲུགས་པར་གྱུར། དེའི་
 ཆོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ་བྱིད་ཕུག་ཕུབ་པ་ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་འགྱུར་རོགས་ལུངས།
 ནམ་མཁར་འགྲོ་ཞིང་མཁར་དགའ་ལྡན་དུ་སོང་སྟེ་དེ་ད་ལྟར་ལོ། །སྤྲེགས་མཆོད་སྒྲོ་གྲོས་ནི་དཔུལ་བར་
 སོང་། རྟེན་དུ་ལྟོས་སྟེ་དོ། །ཀྱལ་པོའི་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ནི་ད་ལྟར་གྲགས་འཛིན་མའོ། །ཡང་བསྐྱེད་
 བ་གསུམ་པར་སངས་རྒྱུས་འཁོར་བ་འཛིན་གི་དུས་ཤིང་བྱིད་འཕགས་ཀྱལ་དུ་ཆོང་པ་ཅ་ཆན་བྱིན་ཞེས་
 པ་ནོར་ཆེ་བ་ཆོང་གིས་ཕུག་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་ཆུང་མ་འོད་པའི་སྟོབས་ཞེས་པར་བྱ་ནོར་ལྟར་མཛེས་
 ཤིང་ཡང་ཆོ་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། མིང་ནས་བྱིན་ཞེས་པར་གྲགས། ཡ་ཤུལ་འཛིན་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་
 བསྐྱེད་བསྐྱེངས། རོར་ལྡན་ནམས་ནི་ལན་ཆའི་ཆུ་ལྟར་རོར་མང་ཞིང་སྟེད་པ་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་པ་ཆོང་
 པ་དེ་ཆུ་མཆོར་རོར་བསྐྱབ་དུ་སོང་། དེའི་དུས་མ་དེ་ཡང་ཆོ་རྒྱས་ཤིང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཟིར་བས་
 རང་གི་བྱ་ཁང་བཟང་སྤྱག་དུ་སྤྲས་ནས་གཞན་དང་འཕྲད་དུ་མི་འདུག །མཛེས་ཞིང་གདུང་བས་འཕུལ་
 མེད་འཛོལ་བར་བསྐྱངས། བུས་བདག་ནི་རོར་མང་ཡང་རང་ཉིད་སྤྱག་དུ་བཅུག་པ་འདི་སྒྲོ་བས་ཕྱོགས་
 གཞན་དུ་འགྲོ་ཞེས་བཛྲོད་པར་མས་སྤྲས་པ། བྱིད་ནི་བྱིམ་དང་རོར་མང་འདོད་ཡོན་འདི་ཀྱན་བཞག་
 ནས་ག་ལ་འགྲོ་བྱིད་ནི་ཡང་ཆོ་རྒྱས་ཤིང་སྟོབས་དང་ལྡན། བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཉམ་པས་པ་དང་

བྱ་གཉིས་སྟོད་གཅིག་ཡིན། དེ་ཕྱིར་རང་གཉིས་དགའ་མཁུར་སྟོད་ཅིག་ཟེར། དེར་བུས་མི་རིགས་
 པར་བསམ་ཀྱང་ཡང་ཆོ་དར་བས་ཆགས་པས་གཟེར། དེ་ནས་ཡུན་རིང་བག་ཤེབས། དེ་གཉིས་དགའ་
 མཁུར་སྟུང། མཐར་ཕུང་ཆུ་མཆོ་ནས་སྟེབས་པར་དེས་ཤེས་ན་འབར་གྱིས་དྲོགས་པ་ལ་དྲུག་ཕྱིན་ཏེ་
 བསད། རྟེན་ནས་མ་དེ་ཆགས་པ་རྒྱས་པས་འཁོར་གཡོག་དང་ཡུལ་མིས་མ་བྱ་སྟོངས་པ་ཤེས་དྲོགས་
 ཀྱེད་ཀྱི་པར་གྱུར་ནས་རང་གཉིས་ནོར་གྱི་སྟོང་པོ་རྣམས་འབྱེར་ནས། རོ་མི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ཞིས་
 བརྟེན་པར། བུ་དེ་སྤྲིག་པ་འཕེལ་བས་གདུམ་མོ་ལྟར་སྤྲིག་པ་བརྒྱུ་པས་དེ་བཞིན་བྱས།
 དེ་གཉིས་ཡུལ་སྤྲིགས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པས་ཐ་མི་ཡིན་གཤགས་འཇམ་མེད་དུ་ཁྱོ་བྱས་བྱས། ལྷབས་ཤིག་
 རོ་ཤེས་པའི་དགེ་སྟོང་དག་པོ་ཅོམ་པ་ཞིག་བསེད་སྟོམས་སུ་སྤྲིགས་དེར་བྱོན་པས་རོ་ཤེས་ནས་འདི་གཉིས་
 མ་བྱ་ཡིན་གསུངས་པས། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བྲིམ་དུ་མགྲོན་ལ་བོས། བྲིམ་སྟུག་དུ་གསང་ནས་དགེ་སྟོང་
 དེ་བསད། དེ་ནས་གཉིས་བག་མེད་ཀྱི་སྟུང་པ་སྟོད་བཞིན་པར་སྤྲིག་པའི་ལས་འདི་བྱས་ཤིང་མང་དུ་འཕེལ་
 བ་སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷབས་ཤིག་ཆོང་པའི་བྱ་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་དེ་རང་གི་བུས་ཆགས་
 པས་ཆོམ་ཡང་། ནོར་ལ་སྟེད་པས་ཆོང་པའི་བྱ་མཛེས་པ་དང་གསང་ནས་འགྲོགས་པས་ནོར་མང་པོ་
 ཐོབ། རྟེན་ནས་ཏུས་ཕྱིན་གྱིས་ཤེས་ནས་ཁྲིས་ཏེ་མ་ལ་རལ་གྱི་རྒྱབ་ནས་བསད། དེ་ནས་ཡུལ་མི་རྣམས་
 ཀྱིས་མཆོམས་ལས་ཕྱིར་བསྐྱོད། ཏུས་ཕྱིན་འགྲོད་པ་དྲུག་པོ་སྟེས་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་
 ནས་རབ་དུ་བྱང་བར་གསོལ་བས། སྤྲིག་ཅན་ཁྱོད་ལ་རབ་དུ་འབྱུང་མི་རྣམས་གསུང་བས། ཁོ་ཞི་སྟང་
 ཡངས་ཏེ་མཆོན་མོ་དགེ་སྟོང་རྣམས་མེས་བསྟེན་པར་བསམ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་སྟོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཞིག་གིས་རབ་དུ་བྱང་། བསྐྱབ་པའི་གནས་མ་ཕྱིན་པས་ཡང་ཡང་ཞུས་པར། སྤྲིག་ཅན་ཁྱོད་
 ཀྱིས་མཆོམས་མེད་གསུམ་གྱི་ལས་བྱས་པས་བསྐྱབ་གནས་མི་ཐོབ། དེ་བས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ་ཞིས་ཡང་ཡང་རྒྱན་དུ་བརྟེན་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་ཐོས་པས་མཐར་ཁྱོད་ཀྱིས་བར་འགྱུར་
 རོ་བརྟེན། རྗེས་སུ་ཆོའི་དུས་བྱས་ནས་དཔྱལ་བར་སོང་སྟེ་ཆ་གང་སྟོ་ཆོགས་པའི་སྟུག་བཟུལ་དཔག་
 མེད་སྟོང་ཞིང་ཡུན་རིང་བ་ལས་ཀྱང་ཆོས་རིང་བ་སྟོང་སྟེ་མཐར་ཆོས་སྟེད་འདིར་སྟེས་པའོ། །གསུངས།
 འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཛེད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཆོས་སྟེད་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གྲ་དག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དག་བརྒྱ་པ། ནོར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༣༡། །བཅོམ་ཞུན་འདས་སྤྱི་འོ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྟེབ་ཆོང་ཞིས་པའི་འགྲུམ་ཁང་བཟང་ན་བཞུགས་

པའི་དུས། བྱིས་བདག་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་དཔལ་གྱི་འཕྲོར་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་ཆུང་མ་
 ཆོས་གྱི་གྲོགས་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་པ་དང་། བྱ་གཏོང་མོད་ཅན་བྱ་བ་དང་། མནའ་མ་བདེ་ལྷན་མ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་བཅས་ཡོད་པ་ལས། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཆོགས་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞབས་དོག་ཞུ་བར་བྱས། མི་རྒྱ་ཤིང་ཅན་གཅིག་གིས། རང་རེ་རྒྱལ་བ་
 མཆོད་དུས་གཞན་གྱིས་གོགས་བྱས་ན་དེ་ཡུལ་ནས་འདོན་ནི་ཟེར་ཁ་འཆམ་མོ། །དེ་ནོར་ཅན་གྱིས་མ་
 ཤེས་པར་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་འཁོར་བཅས་བདག་གི་བྱིས་དུ་གཤེགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས། རང་བྱིས་དུ་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱི་སྟན་དང་། ཞལ་ཟས་སོགས་ལྟ་ལ་
 འོས་པའི་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཤམས། དེ་ཆེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་
 དྲུང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ང་འཁོར་བཅས་ཐོག་མ་ནོར་ཅན་གྱི་བྱིས་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་གསུངས། དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཅན་གྱི་མཆོད་པ་ལ་མིག་དོག་ཅིང་རང་གནས་སུ་སོང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱལ་འཁོར་
 བཅས་ནོར་ཅན་གྱི་བྱིས་དུ་ཕྱེབས་ནས་མཆོད་སྟོན་སྟོན་མེད་པ་ཞུས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནོར་ཅན་ཆུང་མས་
 ཞུས། །དེ་རྗེས་མནའ་མས་བསྟེན་བཀྱར་ཞུས་ཏེ་དེ་དག་སོ་སོས་འཕྲོར་པ་ཕུན་ཆོགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པས་མཆོད་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་སྐབས་མ་རྟོག་པས་ནོར་ཅན་གནས་ནས་དྲུང་
 བར་ཁ་འཆམ་པར་རྒྱལ་བས་ནོར་ཅན་གྱིས་མ་ཤེས་པ་སོགས་བཀའ་དགྲོལ་བས་ཅོད་པ་ཞི། དེར་དགེ་
 སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཅན་འཕྲོར་པ་ཕུན་ཆོགས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞུས་པས་སྟོན་བྱུང་གསུངས་པ། སྟོན་སྟོན་
 ར་རྒྱ་སེར་སྟེང་རྒྱད་མཁན་པར་ཞེས་པ་དང་། ཆུང་མ་ཡལ་འདབ་ཅན། བྱ་ལྷན། མནའ་མ་པ་ལ་
 ཞེས་པ་རྣམས་བྱུང་། ལུ་གཤེས་ཉིན་པའི་དུས་དེ་དག་གིན་ཏུ་དབུལ་བར་གྱུར། ཉེ་འདབས་ན་མེ་དོག་
 གི་ཆལ་ཡོད་པ་ནས་རྒྱལ་བའི་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་དོག་འབུལ་དུ་འགྲོ་བར། མི་བཞི་པོ་དེར་གོས་གཅིག་
 ལས་མེད་པས་སུ་འགྲོ་ཡང་གོས་དེ་རེ་མོས་ཀྱིས་གྲོན་འགྲོ་བ་ལ། སྐབས་གིག་སྟེང་ཆལ་ན་རང་སངས་
 རྒྱལ་བེག་འོད་ཟེར་ལྷམ་མེར་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་ཁོང་བཞི་རབ་དུ་དད་ནས། གཤོག་པ་ཆད་པའི་
 བྱ་བཞིན་ནོར་མེད་པས་བསྟེན་བཀྱར་ཞུ་རྒྱ་མ་འཕྲོར་བར་གྲོས་མཐུན་པས། རྒྱལ་བའི་ལ་མེ་དོག་འབུལ་
 བར་གཅེར་བྱར་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ཡང་། གོས་གཅིག་བྱ་འདི་སངས་རྒྱལ་ལ་འབུལ་ཞེས་དད་པས་ལུལ་
 རས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་སྟེང་རྒྱད་དེ་ད་ལྟ་ནོར་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དུས་ཀྱི་ཆུང་མ་བྱུང་ང་
 མནའ་མར་བཅས་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་ནོར་ཅན་གྱི་བཟའ་ཆང་འདི་རྣམས་ཡིན། སྟོན་བསྟོན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
 འདིས་ད་ལྟ་འདི་དག་འཕྲོར་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་གསུངས་

པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར། དགེ་སློང་ནམས་ཀྱང་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པས་ཅ་ཅིའི་ཟེལ་པ་
 ཅམ་ཡང་མཆོད་པར་འགྱུར། དེ་རྗེས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་བུམ་ཟེ་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལྷན་སྐྱུ་ཆོག་གས་
 པས་མཆོད་ཅིང་བསོད་ནམས་བསགས་པར་གྱུར་རྟེ། །འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱར་རོ། །མཛད་
 བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྣམ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བཞི་དཔ་སྟེ། ཡལ་འདབ་དགུ་བརྒྱ་
 པའོ། །

ཡལ་འདབ་དགུ་བརྒྱ་གོ་གཅིག་པ། ཤེ་པའི་ལེགས་བཤད་གྱི་རྟོགས་པ་བཞི་དཔ་

༣༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུད་སྟེ་པའི་གནས་ཀྱི་ཤིའི་གྲོང་དུ་དགེ་སློང་ནམས་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་སྟེན་
 པར་མཛད་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཁྱེས་པ། རྒྱལ་པོ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོག་ལ་མཆོག་དུ་མཉམ། བདག་
 ཅག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་སྟེ་བར་མི་སྟོབས་ཞེས་ཁྱེས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། ང་སྟོན་ཡང་
 ལེགས་བཤད་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཁྱེར་ཞི་ལྷན་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་ཤེ་པའི་སྟེས་དུས། སྟེ་
 བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་ཞིང་། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོག་གིས་མི་ནམས་
 སྟོང་བ་ལ། བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་དེའི་སྟོང་སྟོབས་བཅག་པའི་ཕྱིར་འཇིགས་རུང་ག་ཟ་སྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་སྟུལ་
 ནས་ཁང་བཟང་གི་ཅེར་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་བྱེན་ནས། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་གི་ནུ་གཡོ་བས་སྟོག་རབ་མཛེས་
 པ་བདག་དང་མཚུངས། །རབ་དུ་སྟེས་ཤིང་འཇིག་པའི་མི་རྟག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཆགས། ཞེས་
 སྟེས། །རྒྱལ་པོ་ལེགས་བཤད་དེ་ལ་མགུ་ནས་སྟེན་པའི་ལ་ཕྱག་དང་ཞེས་རབ་ཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྟུར་
 ཏེ་མཁས་པ་ཉིད་ལེགས་བཤད་དེའི་སྟོས་གསུངས་དུ་གསོལ། བདག་ཉན་པར་འདོད་ཁྱེས་པས། སྟེན་
 པས་སྟེས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་ནམས་ཟས་དང་འབྱུང་དང་ཤིང་རྟོག་ལ་སོགས་ཟ་ཡང་། བདག་ནི་གསར་
 དུ་བྱེགས་པའི་གདང་ཁྱག་གིས་འཛོལ་བ་ཡིན་བདག་བཀྱེས་ཤིན་སྟོམ་པས་ལེགས་བཤད་ལྷག་མ་བཞི་དཔ་
 མི་ཐུབ་ག་ཁྱག་འཛོལ་དུ་འགྲོ་འདོད་ཁྱེས་པས། རྒྱལ་པོ་ལེགས་བཤད་ཉན་འདོད་ནས་རང་གི་ག་ནམས་
 བཅད་ནས་ག་ཁྱག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སྟེན་པས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པས་བརྒྱ་བྱེན་རང་ག་ཐུགས་བསྟན་ཅིང་
 ལེགས་བཤད་སྟེས་ནས་སྟོང་སྟོབས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མི་འགྲོད་དམ་ཁྱེས་པས། བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལེགས་བཤད་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་དགའ་བ་སྟུང་པ་འདོད་དགེ་བས་སངས་རྒྱལ་པོ་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལས་འདེབས་པ་ལས་འགྲོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། དེ་བདེན་ན་བདག་གི་ལུས་སྟེ་མ་བཞིན་
 དུ་གྱུར་ཅིག་གསུངས་མ་ཐག་མ་ནམས་སོས་ནས་གཟི་བཞི་དཔ་རྒྱལ་པོ་པར་གྱུར། རྒྱལ་བཞི་ལེགས་པར་

བཤད་པ་ལ་ཐུགས་དགུས་ཤིང་། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་ལས་ལྷག་པའི་མག་བ་སྐྱེད་ཕྱིན་གང་ཡང་མེད། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིབ་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཤི་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གོ་གཅིག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དག་བརྒྱ་གོ་གཉིས་པ། མཛད་པའི་བུ་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། །བཅོམ་ཐོན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ལ་ཕྱེད་ཆལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་འཁོར་རྣམས་ལ་ཟབ་པ་དང་ཀྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་གསུངས་པའི་མཐར་མཛོད་བརྒྱས་འདི་གསུངས། གང་ཡང་སྟོན་སྐྱེད་པའི་མ་བས་ལྷག་པའི་སྒྲ་མ་ཡང་མེད་ལ། མས་མངལ་དུ་འཁྱར་བས་མ་བས་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡང་མེད། དེ་ཕྱིར་པ་མ་གཉིས་ནི་སྒྲ་མ་ལྷར་མཆོད་པ་དང་བཀྱར་བའི་ཡལ་དམ་པ་ཡིན། པ་མ་མཆོད་ན་དམ་པའི་ལུགས་ཏེ་ཀྱན་རྒྱ་བསྟོན་ནམས་འཕེལ། པ་མ་ཡིད་བསད་སྤྱོད་པར་གནས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་འབབས་དང་མཚུངས་པའི་གདུང་བ་ཐོབ། ངས་ཀྱང་སྟོན་སྐྱར་རྒྱ་སེར་བྱིས་བདག་མཛད་པའི་ཞེས་པ་ལ་ཆུང་མ་ནོར་འཛིན་མ་ཞེས་བྱ་འགའ་བྱུང་ཡང་བཅས་འཕྲལ་གི་བར་གྱུར། ར་སོ་མཐོ་ཅམ་སྟེབས་དུས་བྱ་ལེགས་པ་གཅིག་བྱུང་། དེ་ཡང་གི་ཡིས་རྟོགས་ནས་བུ་མོའི་མིང་བཏགས་པས། མཛད་པའི་བུ་མོ་ཞེས་པར་གྲགས། དེ་ནས་པ་དེ་ཀྱ་མཆོར་ཕྱིན་པས་གི་ནས་ལོག་ཀྱི་མ་བྱུང་། བྱ་དེ་མས་གི་རྒྱ་གཅིས་པར་གཏེར་བཞིན་བསུངས་ཤིང་བསྐྱེད་བསྐངས། ཆེར་ཡོངས་ནས་རིགས་ནི་ཀྱ་མཆོའི་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། མས་གཏོང་མ་པོད་པར་རང་ཡལ་དུ་ཆོང་ཆུང་དུ་བསྐབས་པས་ཉིན་དང་པོ་ཀྱན་པ་ན་བཞི་ཐོབ། གཉིས་པར་བཞི་འགྱུར། རྟེན་ཆེས་དུག་འགྱུར་བརྒྱད་འགྱུར་སོགས་ཁེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཀྱན་མ་ལ་ཕུལ་བས་མ་དགའ་སྟོ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཐོབ། དེ་ནས་མཛད་པའི་བུ་མོས་ཀྱ་མཆོར་འགྲོ་བའི་བསམ་པ་སྟེལ། མས་ནན་ཏན་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་འགྲོ་བར་བརྩམ་པ་ན། མ་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་བརྒྱལ་ཞིང་འབྲེལ་ཡང་མ་ཉན་པར་ཀྱང་པ་དོག་ཤུགས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན། ཀྱ་མཆོར་གཞིངས་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱིང་དུ་གྱུ་གཞིངས་ཞིག་སྟེ་ཤིང་གི་ཆལ་པ་གཅིག་ལ་འཇུས་ནས་ག་ལེར་འཐོན་ཐུབ། དེས་བསམ་པ། པ་ནི་དང་པོ་བུ་སྟེས་ནས་རབ་རྒྱུད་གའ་བ་དང་བཅས་བརྟོད་བསྟུགས་ཀྱི་ཆར་འབབས། བར་དུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་རེ་བ་ཆེན་པོས་བུ་མས་པས་སྟོང་། མཐར་ལང་ཆོ་རྒྱས་ནས་རང་གེས་ཀྱི་དཔལ་ཅུལ་ངོ་མས་ནས་པ་མའི་བཀའ་བཅག་ཅིང་ཡིད་བསད། རྟེན་ཆེས་ཀྱང་མ་ཉན་ཅིང་ཐུགས་དགུགས་པའི་ལ་ལོགས་ཡིན་པར་ངེས་བསམས་ནས་ནགས་ཆལ་ཞིག་རྒྱ་ཡུན་རིང་ཕྱིན་པས། ཁྱོང་ཁྱོང་ཅེ་དགའ་ཅན་ཞེས་པ་ནོར་བུའི་རྒྱན་དང་ཁང་བཟང་། རྗེང་

བྱ་སྐྱོད་ཆ་ལ་ཁྲི་སྟོན་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པར། ལྷ་མོ་རྒྱ་པོའི་འོད་ཀླར་མཛེས་པ་བཞིས་མགྲོན་དྲུ་གཉིས་
 ཞིང་དགའ་བས་ཆགས་ནས་དེ་རྣམས་དང་འགྲོགས་ཤིང་བདེ་བར་གནས། ལྷ་མོ་དེ་དག་གིས་གྲོང་ཁྱིམ་
 འདིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནམ་ཡང་འགྲོ་བར་མ་མཛད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུབ་ཀྱང་། འགྲོ་བར་འདོད་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་
 སུ་ཕྱིན་པས་ལྷོའི་གྲོང་ཁྱིམ་དག་ཏུ་ཕྱོས་བྱ་བར་མཛེས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྤར་བས་ལྷག་པ་ཡུན་རིང་
 མཆོད་པ། དེ་དག་གིས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མ་འགྲོ་བཞིན་ཀྱང་། ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པས། གྲོང་ཁྱིམ་
 ཆངས་པའི་མཆོག་ཅེས་པར་ལྷ་མོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་བས་ལྷག་པར་མཆོད་པ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། གྲོང་ཁྱིམ་ལྷགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩལ་པ་ལྷགས་ཁང་མང་
 པོའི་ཁྲོད་དུ་སྤོངས་པས། སྤོངས་ལྷགས་པ་བཞིན་གར་ཡང་འགྲོས་མེད་པར་རྒྱག་ རྟེན་ནས་ས་གཞི་བྲག་ཏུ་འབྱེལ་
 ཞིང་སྤྱོད་བྱ་གཅིག་འདུག་པ་མགོ་ལ་གནམ་རྩལ་གྱི་འཁོར་ལོ་དུག་ཏུ་འཁོར་བས་མགོ་ནས་རྟག་འབྲེན་པ་རྣམས་
 རང་གི་ཟས་སུ་ཟ་བ་གཅིག་འདུག་ རྟེན་ལ་སྤྱིང་ཇེས་སྒྲུབ་པ། ཁྲོད་ལ་མི་བཟོད་པའི་རྩལ་བསྐལ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་
 བ་ལས་ཅི་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ཀྱིས་པས། དེ་ན་རེ། བདག་ནི་མ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ཟེར།
 དེ་ཐོས་པས་མཛེས་པོའི་བྱ་མོ་སྤྲུག་སྟེ་མ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་རྩལ་ཅན་བདག་ཀྱང་ཡིན། ལྷོའི་གྲོང་དུ་ལྷ་མོ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་རྟོར་བྱ་དང་འདོད་དུ་ཁྲིའི་མཆོད་པ་བཞག་ནས་འདིར་སྤྲུགས། དེ་ཡང་མ་ལ་གཞོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་
 པས་བདག་བྱངས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་བས་མ་པའི་ཆེ། རྣམ་མཁའ་ལས་སྤྱ་བྱུང་སྟེ་དེ་ནི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་གྱིས།
 བཅོངས་པ་སྤྲུམ་ཁྲོལ་ལ་གསར་པ་འཆིངས་ཤིག་ཅེས་གྲགས་མ་ཐག་སྤྱོད་བྱས་མཛེས་པའི་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པའི་
 འཁོར་ལོ་ཡང་གྲོལ། མཛེས་པོའི་བྱ་མོ་ལྷན་དམ་དུ་བཅོངས་ཤིང་མགོ་ལ་རྩལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བབས་ནས་གཟིར་
 བས་ཤིན་ཏུ་མ་བཟོད་པའི་རྩལ་བསྐལ་གྱིས་ཉན་པ་དང་། སྤྱོད་བྱ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ། བདག་གིས་མའི་ཡིད་བསད་
 པའི་རྩལ་པའི་ལས་རང་ཉིས་ཡིན། གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བདག་འོང་ངམ་བྱས་པས། དེས་སྒྲུབ་པ། འདིར་
 སྤྱོད་ནས་ལོ་རྒྱུང་ཕྱག་དུག་ཅུ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་དུག་ཅུ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་མི་
 མང་པོ་འདིར་འོང་ངེས་ཟེར་བར། མཛེས་པོའི་བྱ་མོ་སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་རྣམས་དུས་
 པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྩལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་ཤིའི་ཐོག་དུ་སྤྲིན་ནས་ཀུན་གྱི་རྩལ་བསྐལ་གྱི་སྤྲུལ་
 བ་རྣམས་བདག་གིས་སྤྱོད་བདག་པ། གཞན་ལ་ལས་ཀྱི་རྩལ་བསྐལ་མེད་པར་ཤིག་ཅིག་ཅེས་སྤྱིང་ནས་ཞི་ཐག་པའི་
 སྤྲིན་ལམ་བདག་གི། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་མཐུས་སྤྱོད་པོའི་འཁོར་ལོ་
 རྣམ་མཁའ་སོང་། དེ་ཉིད་སྤྱིད་གནས་སུ་ཆེ་འཕྲོས་སོ། །མའི་ངག་བཅག་པས་དཔྱལ་གནས་རྩལ་བསྐལ་དེ་ལྟ་
 བུ་སྤྱོད་ཞིང་མ་ལ་ཀུན་པ་ནས་མཆོད་པས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་བསྟོད་རྣམས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ། དེ་ནས་ཕ་

དང་མ་ལ་གུས་པས་བཀུར་ཞིང་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་འདུད་པ་ནི་དམ་པའི་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་དུས་ཀྱི་མཛའ་
བོའི་བྱ་མོ་དེ་ནི་ངའོ་གསུངས། དེར་འཁོར་ན་མས་མ་ལ་ལུས་དྲིན་འཇལ་བའི་བརྟེ་སེམས་དང་། ས་མ་ལ་གུས་
པས་བཀུར་སྤྱད་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟེན་པར་གྱུར་རོ། །འདི་ནི་བཟོད་པའི་ཆོས་སྐྱོར་རོ། །མཛའ་བརྒྱ་དཔག་བསམ་
འབྲི་ཤིང་ལས། མཛའ་བོའི་བྱ་མོའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གོ་གཉིས་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དགུ་བརྒྱ་གོ་གསུམ་པ། མ་ག་རྣ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བཞུགས་པའི་དུང་དུ། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་
སྤྱོན་གྱིས་གསོལ་པ། བདག་གི་བྱ་མོ་མ་ག་རྣ་བཟང་མོ་འདི་ན་མོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་། བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་
གྱི་ཁྱིམ་བདག་མགོན་པོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཁྱུ་མཆོག་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་འཛིན་དུ་བསྐང་ཟེར་བ། བདག་གི་སྤྱོག་
དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལགས་ན། བཀའ་བྲོལ་ན་བྱ་མོ་སྟེར་རམ་
སྟམ་ངེ་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་སྟེར་བར་ཁས་སྐྱེད་། དེ་ནས་
མ་ག་རྣ་བཟང་མོ་དར་ཟབ་མང་པོས་བརྒྱན་ཅིང་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་མནའ་མར་བཟངས་པས་ཐག་
རིང་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་མ་མཇལ་བས་སྟོན་ས་དུ་བཞིན་དུ་བྱིན་དེ་ནས་ཁྱོ་བོའི་ཁྱིམ་དུ་གྱོས་པོ་
གྱོས་མོ་ཁྱིམ་བདག་བཅས་ཞབས་ཏོག་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཡང་སྐབས་ཤིག་ཁྱིམ་དེར་བྱི་པའི་མཆོད་གནས་
ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་སྐྱེ་འབལ་བ་སོགས་མ་བཟུམས་པ་མང་པོ་བོས་ནས་བསྟེན་བཀུར་
མང་པོ་བྱེད་པ་ལ་བཟང་མོ་ཡིད་མ་མག་སྟེ་སྤྱོད་མོ་ལ་སྤྱོས་པ། ཁྱེད་ན་མས་བ་སྐང་ཕྱགས་དང་འདྲ་བའི་
མཆོད་ཡུལ་འདི་ན་མས་མཆོད་པར་ཞེ་རེ་ཁྱེད་སྤྱོས་པས། སྤྱོད་མོ་ན་རེ། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་མཆོད་
འོས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཟེར་བར། བཟང་མོས་སྤྱོས་པ། བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་མཆོད་འོས་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བྱ་བ་མཛེས་ཤིང་ལྟ་བུས་མེ་འོམས་པ་མཆོན་བཟང་པོ་སྤྱོད་ཅུ་ཙམ་གྱིས་པོ་རེ་རེ་ནས་བཤད་དེ། དེ་
ལྟར་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ལྷན་པ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་མངོན་ཤེས་དང་རྩུ་འཕྱལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འགྲོ་བ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་པ་མ་ལྟར་ཐུགས་ལྟག་པར་བརྟེན་བ་སོགས་ངོ་མཚར་དཔག་དུ་
མེད་པ་ཡོད་ཚུལ་ན་མས་རྒྱས་པར་བཤད་པས། དེ་དག་དད་པར་གྱུར་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་མཆོད་ཡུལ་དེ་བདག་
ཅག་གིས་མཐོང་བའི་སྐབས་ཡོད་དམ་མེད། འདིར་སྤྱོད་འདྲེན་པར་བྱིར་ན་གདན་འདྲོང་ངམ་མི་འདྲོང་
དེས་པས། ངའི་སྟོན་པ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་ཐུགས་རྩེ་ལ་བྱི་ནང་མེད། གསོལ་བ་བཏབ་ན་སྤྱོད་འདྲོང་
ཞིང་ཞལ་ལྟ་རུ་ཡོད་ཟེར། དེར་ཁང་ཁྱིམ་བྱི་དོར་དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཁྱད་འཕགས་བཤམས་ཉེ་

བཟང་མོས་སྤྲོས་དང་མེད་ཀྱི་ཁྱེར་ཏེ་ཁང་བཟང་གི་ཕྱིར་འཛེགས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་
 པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བརྩས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་མཆི་མ་གདོང་ཁིང་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིད་
 གྱི་ཞབས་པར་འཛེགས་པའང་ས་མོ་བདག་རི་དྲུགས་དེད་པ་བཞིན་ཐག་རིང་འདྲིའི་སྤྲོ་བས། འོན་ཀྱང་
 ཁྱིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པས་ནངས་པར་བདག་གི་མགྲོན་དུ་གཉེར་བར་བཅེ་བས་བཟུང་འཆལ་
 ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ལག་པའི་སྤྲོ་བ་པས་མེད་ཀྱི་གདོང་བས། མེད་ཀྱི་དཀར་སེར་དམར་སྤྲོ་ནམས་
 བདུག་སྤྲོས་ཀྱི་དུད་སྤྲོ་ནང་དྲི་བཟང་འབྱུལ་ཁིང་ནམ་མཁའ་ལ་དལ་བུས་སོང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་ཞབས་པར་ལ་མེད་ཀྱི་ནམས་སྤྲོས་དུད་དང་བཅས་གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བབ་ཅིང་། ལྷ་བའི་ཆོག་དཔུངས་
 བཅས་བྱང་བས་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རངས་པར་མ་ག་རྒྱ་བཟང་མའི་བསྐྱེད་བཀའ་ཀྱི་མགྲོན་
 དུ་འགྲོ་བས། ཐག་རིང་བ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིན་ཕྱེད་ལ་སྤྲོ་བས་པར་བྱ་དགོས་
 པས། རྟེན་གྱི་སྤྲོ་བ་རྒྱ་འབྱུལ་དང་ལྷན་པ་གང་ཡོད་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་ཤིག་གསུངས། ཀུན་དགའ་པོས་
 སྤྲོད་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་པས། གང་པོ་བཞེས་པོ་བུས་པ་ལ་ལྷས་བྱས་པས་ལག་པ་བརྒྱངས་པས་ཀུན་
 དགའ་པོས་འཇུག་མཛད་ནས། གང་པོ་ནངས་པར་མགོན་མེད་ཟས་སྤྲོ་གྱི་ཁྱིམ་དུ་རྒྱང་པས་འགྲོ་བ་
 མ་ཡིན། མ་ག་རྒྱ་བཟང་མོ་གནས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ཉིན་ཕྱེད་ལ་བཞུད་ནས་བྱ་རབ་
 ཤིང་འཕེལ་དུ་འབྱོན་དགོས་པས་རྒྱ་འབྱུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་གསེགས་པ་ཡིན་བཞིན་པས། གང་པོ་
 དེའི་མཐུ་མེད་ནས་སྤྲོངས་ཏེ་གདོང་སྤྲོད་ནས་བསམ་པ། ཐོག་མེད་ནས་བྱས་བསགས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་པ་པོ་སྤྲོ་
 བདག་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱ་འབྱུལ་མ་ཐོབ་པ་འདི་དགེ་སྤྲོ་རང་མའི་མདུན་དུ་ཉམས་པེ་དམར་སྤྲོ་
 རྟེན་བསྐྱེད་པས། དེའི་རྒྱབ་སྒྲིག་ཅིག་ལ་རྒྱ་འབྱུལ་ཐོབ། རངས་པ་ལྷ་པར་དག་བཅོམ་རྒྱ་འབྱུལ་ཐོབ་
 པ་ནམས་གོས་བཟང་པོའི་ཆས་གྲོན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཛོམས་ནས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་བྱོན།
 དེའི་ཆེ་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་མ་ག་རྒྱ་བཟང་མོ་གྲོས་སྦྱག་གྲོ་དང་བཅས་པ་གོས་རྒྱན་གཟབ་སྤྲོ་ཁང་ཕྱིར་
 མེད་ཀྱི་དང་བདུག་སྤྲོས་མང་པོ་ཐོགས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟུ་ཁིང་གསོལ་བ་འདེབས་པར། རམ་མཁའ་
 རས་ཤིང་ན་ལ་ཆེབས་པའི་དགེ་སྤྲོ་བ་ཞི་བཞིན་ཉི་མ་ལྟར་འོད་འབར་ཁིང་བྱོན་པ་གྲོས་སྦྱག་སོགས་ཀུན་
 གྱིས་མཐོང་ནས་ཏ་ལས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གི་ཡིན་ནམ་ཟེར། བཟང་མོས་འདི་དགེ་སྤྲོ་བ་ཀུན་གསེས་
 ཀློན་ཅུ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། ཡང་རིའི་ཕྱི་མོ་ལ་ཆེབས་པའི་དགེ་སྤྲོ་བ་ཞིག་བྱོན་པས། ད་སྤྲོ་བ་པ་ལ་གི་འམ་
 ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་དཀའ་བྱུང་ལ་ཁི་བར་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོག་གསེར་གྱི་སྦྱར་པོ་ལྟར་འོད་
 འཕྲོ་བ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར། ཡང་སྤྲོ་བ་དང་འབྲུག་སྤྲོ་བ་མེད་ཆེབས་པ་གཅིག་བྱོན། འདི་འམ་

ཟེར་། མིན་ཏེ་འདི་ནི་ས་སྒྲིབ་གྲགས་པས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་སྒྲིབ་ཆེན་གངས་རི་
 ལྟར་དཀར་བ་མཆོ་བ་བཞི་ལྟར་ལ་ཆེབས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱོན། ད་འདི་ལམ་ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་བསོད་
 ནམས་ལྟ་བུ་གྱུར་པ་མོ་འགལ་གྱི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་བྱ་བྱུང་ལ་ཆེབས་ཏེ་གཤོགས་ཅུལ་དང་ལྟར་
 པས་སྒྲིན་ནམས་འཁོར་ཁྲིའི་མགྲོགས་པར་འབྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་། ད་འདི་ལམ་ཟེར་མིན་ཏེ་འདི་ནི་བམས་
 པའི་བྱ་གང་པོ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ཚུའི་རྒྱུ་བྱ་ཆེབས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཁྲི་ཁྲིར་དུལ་བའི་དགོ་སྒྲོང་གཅིག་ཏུ་བྱོན།
 འདི་ལམ་ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་དུལ་བའི་མཆོག་ན་ལུལ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། ཡང་གསེར་གྱི་དྲུ་ལའི་འཁྲི་
 ཤིང་ཆུ་སྒྲེས་གཡོ་བ་ལ་ཆེབས་པ་གཅིག་བྱུང་། འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་གསལ་ཁྲིའི་རྒྱུ་
 པ་ཉི་ཤེས་འཁོར་ཡིན། ཡང་བྱ་བྱུང་ཁྲིའི་ཁང་བཟང་གསེར་དང་ནོར་བུའི་པ་དྲུ་རིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་འོད་
 ཀྱིས་བྱགས་པ་ལ་ཆེབས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱོན། འདི་ནི་དགོ་སྒྲོང་ཀྱང་ལ་ན་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་བྱ་བྱུང་མཆོག་མ་
 ཉི་ལ་ཆེབས་ནས་ཤིན་ཏུ་བདན་པས་སྒྲིབ་ཁྲིའི་ཏུན་ཏུན་ཏུ་བྱོན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱོན། འདི་ནི་སྒྲོ་རབ་དུ་བདན་པ་དགོ་སྒྲོང་
 ཀྱི་ཤི་ལ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་དང་པ་རྒྱབས་ཀྱིས་འཕུར་ཡང་འོད་ཟེར་འགྲེང་པ་ཞིག་ཏུ་བྱོན། འདི་བཀའ་
 ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དགོ་སྒྲོང་སི་ལེན་ད་པ་དུ་ལྟེན་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་རྒྱན་ཤིང་དང་གསེར་གྱི་པ་ད་
 ཆལ་རྒྱས་པ་ལ་ཆེབས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱོན། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ན་བ་བྱེ་
 བར་གྲགས་པ་ཡིན། ཡང་མཐའ་བྱེ་ནམས་གསེར་འོད་ཀྱིས་འགྲངས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱར་
 ཁྲིའི་འབྱོན་པ་གཅིག་བྱུང་། འདི་ནི་སྒྲོན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཅིན་འཛིན་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ས་གནི་རི་བྱག་
 ནམ་མཁའ་མོགས་འོད་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་གང་ཁྲིའི་དགོ་སྒྲོང་གྲངས་མེད་ཆོགས་བཅས་ཏུ་བྱོན་པའི་མཐའ་
 སངས་རྒྱས་ཞི་ཉི་མ་བརྒྱ་སྒྲོང་གི་གཟེ་འོད་ལས་འབར་ཁྲིའི་། ཟླ་བ་བརྒྱ་ལྟ་ཆོགས་པས་དཀར་བའི་
 བསིལ་འོད་ཅན། གསེར་གྱི་འོད་ཟེར་ཉི་ཟླ་བྱེ་བ་སྒྲེངས་པར་བྱེད་པ་ཅན། འཁོར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་
 མོགས་ནོར་ལྟེན་ཆོགས་དང་། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱོན་ལྟ་ལྟས་བསྐྱར་ནས་མཆོད་རྟེན་དུ་མར་བཅས་
 ལྟ་མོ་ནམ་མཁའ་གང་བས་མེད་ཀྱི་གཏོར་ཁྲིའི་མཆོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ནམ་མཁའ་
 ལ་བྱོན་ཏེ། ཁྲིའི་ཁྲིའི་དེ་ལ་སྒྲོ་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྒྲུལ་པ་བཀྲེན་སྒྲོ་རེ་རེ་ནས་སྒྲུ་རེ་རེ་བྱོན། རིན་
 པོ་ཆེ་ཟླ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་བཟང་སྒྲུལ་ནས་འཁོར་བཅས་བཞུགས་པ་ལ། མ་གཏོ་བཟང་མོ་གཉིན་
 ཅུལ་གྲང་བཅས་པས་དཔག་དུ་མེད་པས་འདོད་ཡོན་ཆེན་པོས་རབ་དུ་མཆོད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་ཁྲིའི་ཁྲིའི་
 ལ་འདུད་པར། ཁྲིའི་ཁྲིའི་གྱི་སྒྲེ་པོ་ནང་དུ་མ་ཆུད་པ་ནམས་ཀྱང་བྱེ་ནས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། པོ་
 བྱང་བྱེ་གསལ་ནང་གསལ་ཅིག་པར་རི་མོ་བྱས་པ་བཞིན་མཐོང་ཁྲིའི་། དེ་དག་གི་མཆོད་པ་ནམས་ཀྱང་

སངས་ཀྱིས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བཞེས་ནས། མ་ག་རྩ་བཟང་མོ་གཉེན་བཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 དང་། རྩོད་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་རྒྱུ་ཆེར་བཞུགས་པས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་
 བར་གྱུར་ཅིང་། ཡུལ་ཁམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པའི་བཞུགས་པའི་འདུལ་བའི་ཁོང་དུ་གྱུར་རྟོ། །དེར་
 མ་ག་རྩ་བཟང་མོའི་བསོད་ནམས་ལ་དོ་མཆར་དུ་གྱུར་པས་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་རྩོན་བྱུང་ཞུས་པས། ཞལ་
 འཇུག་ཆོས་ཐུང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཁོང་བཀའ་ལྟུང་པ། རྩོན་ལྷོ་རྩེ་མིར་ཀྱིས་པའི་གྲི་གྲི་ལ་བུ་མོ་གསེར་
 ཐུང་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོ་གསེར་གྱི་ཐུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སངས་ཀྱིས་འོད་སྤྲུང་ལ་མཆོག་དུ་
 དད་པས་རང་གི་ཁྱོགས་མོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་རྟུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད། དེའི་ཆོ་ནམ་
 ཞིག་ཀྱིས་པའི་གྲི་གྲི་ལ་མི་ལམ་འདི་དག་མིས་ཏེ། རྒྱ་སྐར་ཞིག་ནས་སྤྲང་པོ་ཆེ་འཕྱོན་པ་རྩ་མོགས་པ་
 དང་། རྩོམ་པའི་རྩེ་སྤྱོད་པ་རྒྱགས་པ་དང་། ཐུའི་གང་དང་ཐུའི་གང་ཐུའི་གང་ཆོང་བྱེད་པ་དང་།
 བེང་རན་པ་རྣམས་དང་ཅུ་རྩ་སྤྲང་མཉམ་པ་བྱེད་པ་དང་། གཡུལ་དུ་སྤྲང་ཐུག་གིས་སྤྲང་པོ་ཆེ་འཕྱོད་
 པ་དང་། སྤྱུ་ཆོགས་ལུས་ལ་མི་གཙང་བ་བྱགས་པས་གར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་བྱགས། སྤྱུ་རན་
 པ་ཞིག་ལ་ཀྱུ་ལ་སྤྲང་གཏད་ནད་ཀྱུ་ལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། སྤྱུ་བྱ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རས་ལུག་
 གཅིག་གངས་ཀྱང་མ་ཉམས་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་དགའ་ཆོལ་ཞིག་ཆོམ་རྒྱན་གྱིས་དཀྱུགས་
 པ་དང་སྤྱུ་པོ་མང་པོ་ཞི་སྤྲང་བཞད་གད་ཀྱིས་བརྩོན་པ་བྱེད་པ་མོགས་མིས་པས། ཀྱུ་ལ་པོ་དྲུག་པ་ཆེན་
 པོ་སྤྱུ་ནས་མཆོན་མཁན་མཁན་པ་ལ་དྲིས་པས། བུ་མོ་གསེར་ཐུང་མ་ལ་སྤྲང་བ་དེ་རྣམས་ན་རེ། མི་
 ལམ་རན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བསྐྱོག་པ་ལ་ཀྱུ་ལ་པོ་རང་གི་བྱགས་མིན་དུ་བརྩོན་པ་ཞིག་གི་སྤྲང་མེ་ལ་བསྤྲེགས་
 ན་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཀྱུ་ལ་པོས་བདེན་པར་མ་བཟུང་བས་སངས་ཀྱིས་འོད་སྤྲུང་གི་དུང་དུ་ཐིན་ནས་ཞུས་
 པས་བཀའ་ལྟུང་པ། ཀྱུ་ལ་པོའི་མི་ལམ་དེ་ནི་སྤྱུ་པོ་རྣམས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སངས་ཀྱིས་སྤྱུ་བྱུ་བྱུ་པ་
 ཞེས་བདུད་ཅིང་གཏོར་ཆེན་པོ་གཅིག་འབྱུང་བ་དེ་སྤྲང་ཆེན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། རྩ་མོགས་པ་དེ་དེའི་
 བཞུགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་རང་གི་བཞུགས་པ་ལ་རབ་དུ་བཞུགས་པར་འཛིན་ཅིང་ཆོད་པ་དང་། འཆལ་
 བས་བསྐྱད་པ་ཚུལ་བྱིས་མ་བསྐྱམས་པ་དག་བཞུགས་པའི་མཇུག་དུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་དག་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡང་ཁྱོད་པ་ནས་སྤྲང་པའི་ཀྱུ་ལ་སྤྲེགས་པ་དང་། མཐར་བཞུགས་པའི་སྤྲང་པོ་བྱུང་བྱུ་བྱུ་
 ཐུའི་གང་དང་ཆགས་པའི་དངོས་པོ་ཐུའི་གང་བཞེ་བ་དང་། ཐུ་སྤྲེགས་ཀྱི་ལོག་ཆོས་ཤིང་རན་ལྟ་
 བྱུང་། སངས་ཀྱིས་ཀྱི་གསུང་ཡང་དག་པ་ཅུ་རྩ་ལྔ་བྱུ་དེའི་མི་ཤེས་པ་མཉམ་པོར་ཅི་བ་དང་། ཚུལ་
 འཆལ་གྱི་དགེ་སྦྱོང་སྤྲང་ཐུག་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་དུ་ཡང་དག་པའི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་འགྲན་སེམས་

གྱིས་འཁོད་པ་དང་། གཡེང་བ་དང་ཚུལ་འཆལ་གྱི་མི་གཙང་བས་དག་སྤྱོད་སྤྱུ་འདྲ་བ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་།
 རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་མི་གཙང་བ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་བྱག་པར་བྱེད། གཡོ་བཀ་མི་བརྟན་པ། རན་པ། སྤྱུ་
 རྩ་བུ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཁྱར་འབྱེར་ནས་བསྟན་འཛིན་དུ་ཚྲིམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་རས་ཡུག་
 རྟེན་གངས་ཀྱང་ནམས་པར་མི་འགྱུར། དེའི་དུས་དག་འདུན་གྱི་ཨེས་དང་ཡོ་བྱད་གྱི་འབྲས་བུ་དག་འཆལ་
 དང་བཅས་པ་ཡང་རྒྱ་བར་བྱེད། ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་པན་ཚུན་འགྲན་སེམས་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། འཐབ་
 པ་སོགས་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་གྱི་ཡ་མཚན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་
 བཅུན་མོ་འབངས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། གསེར་གྱི་ཕྱེང་ལྡན་མ་སོགས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། དེ་
 དག་གིས་གུས་པས་མཆོད་པར་གྱུར། གཞན་ཡང་སྤྱེ་བ་གཅིག་དུ་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་ཏོག་མན་དུ་ར་ཕྱེང་
 བས་མཆོད་པས་གསེར་གྱི་ཕྱེང་ལྡན་མར་གྱུར་ཅིག །དེ་མ་གཏོག་པ་བཟང་མོ་འདིར་སྤྱེས་ནས་རྒྱལ་བ་འཁོར་
 བཅས་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་བྱ་བ་ལྟག་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་དང་བྱ་རམ་
 བྱིང་འཕེལ་གྱི་སྤྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་རིམ་འགྲོ་ཆེ་བར་གྱུར་དོ། །རྟོན་
 པ་འཁོར་བཅས་འཇའ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པས་སྤྱོགས་ཀྱན་འགྲངས་བྱིང་ནས་མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་
 རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བྱོན་ནོ། །འདི་ནི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་རོ། །མཇུག་བརྒྱུད་པ་ལ་བསམ་
 འབྲི་བྱིང་ལས། མ་གཏོག་པ་བཟང་མོ་འདི་ཏོགས་པ་བཞེད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གོ་གསུམ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་གོ་བཞི་པ། གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ།

ལྟ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ན་བཞུགས་བྱིང་། མཉན་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་བསོད་ནམས་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་གྲགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་མ་སྤྱེས་
 ཅ་ན་ཆུ་དཀོན་པའི་གདུང་བ་དག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱེས་ཆེ་ཆར་གྱི་རྒྱན་བབས་པས་གདུང་བ་ཞི་བར་གྱུར།
 ཆེར་ཡོངས་ནས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ན་བཞུགས་སྐབས།
 རྒྱལ་བས་ཆོས་གསུངས་པ་སོས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། རང་གི་མཆེ་བ་ནས་རྒྱ་རོ་
 བཅུད་དང་ལྷན་པ་ཤེལ་གྱི་ཁུ་བ་སྒྱར་བབས་ནས་དེས་འཛོ་བ་བྱུང་། གསེར་དང་རྟོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་
 བདག་འཛིན་གྱོལ། དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པར་གྱོལ། དེ་ལ་
 དག་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཚན་ནས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་རང་གི་མཆེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱས་འཛོ་བ་བསོད་
 རྣམས་གྱི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྤྱོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མཛེས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་

སངས་ཀྱི་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་སྒོམ་པས་གདུང་ནས་སོས་ཀའི་ཚུ་སྒྲུར་སྒྲུལ་པོ་སྒྲུར་
 རྒྱ་དང་། རྒྱ་སྒྲིབ་དང་། ཁྱོན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་སྒྲུབ་། བེན་དུ་སྒོམ་པས་ཆོང་འདོན་ཅིང་འཆི་
 བ་ལ་ཐུག་པས་རང་གི་མཁན་པོས་ཀུ་སྒྲིན་ཀྱང་མ་འབྱུང་། དེའི་ཆོང་སངས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་དགོངས་
 རྒྱུ་ཀུ་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱམ་པ་ཐུག་གི་པོ་སྒྲིན་ཀྱན་ལ་བྱེམས་པས་ཀུ་མི་ཟད་པར་འབབ་ཅིང་ཀྱན་གྱི་གདུང་བ་ཞི་
 བར་གྱུར། དེ་ལྟར་སངས་ཀྱིས་ལ་བསྐྱེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་རང་གི་མཆོ་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་བདུན་ཅིས་ཆོམ་པ་འདི་ལྟར་གྱུར་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ནམས་དགའ་མགྱ་
 ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་རོ། །འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་
 ལས། ༥གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གོ་བཞི་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དགྲ་བརྒྱ་གོ་ལྔ་པ། ལྷག་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལོ་ཁབ་བྱ་ཀ་ལན་དྲ་ཀའི་གནས་འདོམ་འཆལ་ན་བཞུགས་ཤིང་།
 ཁྱོང་ཁྱེར་དེར་དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་ཞེས་པའི་རྒྱུང་མ་རྣམས་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་གཉིས་མཆོ་མར་སྒྲིལ། དེ་
 རྗེས་པ་དེ་གི་ནས་མ་དེས་ཆོགས་ཆེན་པོས་གསོས་པས་བསྐྱེད་བསྐྱངས། རྟོར་ནམས་ཟད་ནས་མས་ཡལ་
 དེའི་ཆོས་ཀྱན་ནམས་ལ་གཉེར་ཞིང་། ཤང་ཀྱ་དང་མཆོམས་བྱིན་ཞེས་བྱ་གཉིས་པོས་ཀྱན་མོ་རྒྱུང་
 དུ་བྱས་ནས་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྟོར་རྒྱུང་དུ་དང་སྒྲིབ་ནམས་རིམ་གྱིས་བརྒྱལ། དེ་ནས་ཆོར་ལོངས་ཏེ་གཞན་
 གྱི་བྱིམ་ལ་འཛོག་པ་དང་། ཁང་པ་འབྲག་པ་སོགས་ཀྱན་པའི་བྱ་བ་ལ་ཅལ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་ཁྱོང་
 ཁྱེར་གྱི་རྟོར་ནམས་མང་དུ་བརྒྱལ། དེ་རྒྱལ་པའི་སོ་ཉལ་ཉན་ན་བས་ཤེས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་
 པོ་མ་སྒྲིལ་དགུས་བཀའ་བསྒྲོ་བ། མ་བྱ་གསུམ་བཅིངས་ལ་ཀང་ལག་གཙོད་ཅིང་གསལ་ཤིང་ལ་བསྒྲིན་
 པ་སོགས་བྱིམས་གཙོད་དང་བཅས་གསོད་ཅེས་གསུངས། དེ་གསུམ་གསོད་སར་འབྲིད། གོས་བཀའ་
 པའི་མཐའ་ཕྱི་གྱོང་ཁྱེར་གྱི་མིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུ་བའི་ཆོ། བཅོམ་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་བཙུ་
 བས་དེར་བྱོན་ཏེ་བསྐྱབས་པས་དེ་དག་སྟོག་ཐར་བར་གྱུར། རྒྱལ་པོས་བཅིངས་པ་ལས་དྲེལ་ནས་བཏང་
 བས། ༥རྒྱལ་བའི་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། མ་དང་བཅས་པའི་
 གསུམ་ཀ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འབྲོར་པ་ཐོབ་པ་མཐོང་བས་ཡ་མཆོན་ནས་དགེ་སྦྱོར་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཞུས་པས། བཀའ་
 ལྷལ་པ། འདི་དག་སྟོན་ཡང་ངས་བསྐྱབས་ཏེ། མ་འདི་ནགས་གསེབ་དུ་སྒྲག་མོ་འཛོགས་སུ་རུང་བ་
 གཅིག་དུ་ཡོད་དུས་བཀྲེས་ནས་སྒྲག་ཐུག་གཉིས་ཟ་ལ་ཁད་འདུག་པར། ང་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བར་རྒྱལ་

སེམས་དཔའ་སྤྱིང་ཤིང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བས་སྤྱིང་ཤིས་མ་བཟོད་པར་སྒྲག་མོ་མ་བྱ་ལ་ལུས་སྤྱིན་ཏེ་སྒྲག་སྤྱབས།
 དེའི་ལས་ཀྱི་སྒྲག་མས་སྒྲག་མོ་མ་བྱ་ཆོས་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེའི་ལུས་སྤྱིན་པས་མཐར་བཅུན་པ་མཐོང་
 བའི་གསུངས་པས། འཁོར་ནམས་རྒྱལ་བ་སྤྱིང་ཤིང་གཏེར་ལ་མཆོག་དུ་དད་པར་གྱུར་ནི། །འདི་ནི་
 སྤྱིན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སྒྲག་མོའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ།
 ཡལ་འདབ་གོ་ལ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དག་བརྒྱ་གོ་དུག་པ། སྒྲང་པོའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། རྟོན་འཕགས་རྒྱལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆར་བྱེད་ཅིས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཅིད་དགའ་ཅན་གྱི་བརྒྱན་མོ་
 རྣམས་མེ་ཏོག་འབྲུ་རུ་ཕྱིན་པས། དང་སྟོང་དགའ་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་འབྲེན་པ་མཐོང་ནས་བརྒྱན་མོ་རྣམས་
 དད་ཅིང་གུས་པས་མེ་ཏོག་འཛོམ་ཞིང་འདུད། དེ་དག་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་ཕྱག་དོག་གི་དང་སྟོང་རྣམས་
 ཀྱང་ལག་བཅད་པའི་བྲག་གིས་འདམ་ཆེ་བ་དུ་གྱུར་ཅིང་སྟེ་སྒྲགས་འདོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 ཐུགས་ཤིང་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པས། སྤྱན་གྱི་འོད་ཟེར་བདུད་ཅི་སྟེ་ལུས་རིག་པས་དང་སྟོང་རྣམས་སྟོག་
 འཛོལ་ཞིང་ཀྱང་ལག་རྣམས་སྤར་བཞིན་སྤར་ནས་བདེ་བར་གསོས། དེ་དག་ཆོས་གསུངས་པས་ཕྱིར་མི་
 འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། འཁོར་ནམས་དོ་མཆར་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱན་གྱི་རྒྱ་ལུས་པས། འདི་དག་སྤྱན་
 ཡང་ངས་བསྐྱབས་པ་ནི། སྤར་རྒྱ་སེར་རྒྱལ་པོ་ཆངས་སྤྱན་གྱིས་གདུག་པའི་སྟོན་པོ་སྤྱི་ཅན་ལྟ་བུ་
 ཡལ་ནས་བསྐྱད། དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པས་ཐག་རིང་སོང་སྟེ་སེས་ཀ་ཆད་པས་གདུང་ཞིང་རྒྱ་དང་
 གྲེབ་མ་མ་རྟེན་པར་སྟོམ་པས་ཆོ་ངོའི་མདས་སྤྱིང་ཕྱག་པ་སྤར་འཆི་ལ་ཐུག། དེར་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་
 སྒྲང་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དག་མཐོང་ནས་སྤྱིང་ཤིས་མ་བཟོད་པར་སྒྲགས་ཀྱི་ལག་པ་བརྒྱངས་
 རས་ཐག་རིང་པོ་ནས་རྒྱ་སྒྲངས་ཏེ་སྤྱིན་པས་སྟོན་པོ་རྣམས་སྟོག་འཛོལ་ཞིང་གདུང་བ་ནི། མཐར་དེ་དག་
 འཛོལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲང་པོས་རང་གི་ལུས་བཏང་བའི་གས་དེ་དག་ཆོས་པར་བྱས། སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲང་
 པོ་ལ་དྲིན་བཟོ་བས་སྒྲང་པོའི་ལུས་སྤྱངས་ཤིང་ལྟ་ལ་འོས་པའི་མཆོད་པ་བྱས་པོ། སྟོན་པོ་རྣམས་ད་ལྟ་
 དང་སྟོང་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། སྒྲང་པོ་ནི་ང་ཡིན་ཏེ་དེ་དུས་ཀྱང་ངས་ཕན་བཏགས་སོ་གསུངས་པས། འཁོར་
 རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་འགྲོ་བ་ཀྱང་གྱི་གཉེན་གཉེན་ཕྱར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པར་གྱུར་ནི། །འདི་ཡང་
 སྤྱིན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སྒྲང་པོའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ།
 ཡལ་འདབ་གོ་དུག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དགུ་བརྒྱ་གོ་བདུན་པ། རུས་སྒལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལ་པའི་ཁབ་དང་ཉེ་བའོད་མའི་ཆལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་
 ལྷང་པའི་སྒོས་དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་བརྟན་པ་བྱིན་ཅིང་མཆོན་ཆ་སྤྲད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གསོད་པར་
 བསྐྱལ། རྟེན་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱགས་ནས་མཆོན་ཆ་ཐམས་ཅད་བརྒྱབས་པས། རུས་པའི་སྒལ་པ་སྒྲ་
 དང་། རྟེན་སྟོང་ལ་སྟོགས་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་གྱུར་ཅིང་། རུས་པའི་སྒལ་སྒྱིབ་པར་བྱེད་པའི་ནོར་བུའི་
 ཁབ་བརྟེན་ནས་མཁའ་འོད་འཕྲོག་པ་བྱུང་བས་གསོད་པར་མ་རྒྱས། རུས་པའི་མཆོན་ཆ་ཡང་འཇམ་
 པའི་པོར། ཁྱོད་པའི་གདུག་སེམས་ཀྱང་བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཞི་བར་མཛད། དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་སྒྲིངས་
 ཤིང་རོ་ཆ་སེམས་ཁུམ་དད་ཅིང་གུས་པར་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆལ་འདུད། རུས་པས་ཁྱོད་པའི་བྱམས་
 པས་བྱ་བཞིན་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པས་དེ་དག་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཟག་པ་ཟད་ཅིང་དགུ་བཅོམ་
 ཐོབ། རྟེན་པའི་མཆོར་དུ་གྱུར་པས་དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཁུམ་པས། བཀའ་སྒལ་པ། རྟོན་ཀ་
 བའི་གྲོང་གི་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཆོར་བྱིན་པས་གྲག་ཟེངས་ཞིག་ནས་འཆི་བར་ངེས་པའི་ཆོ། བདག་
 ཉིད་རུས་སྒལ་དུ་སྒྲེས་པས་སྤྱིང་རྩེས་མ་བཟོད་པར་དེ་དག་རུས་པ་འབྱར་ཏེ་རྒྱ་མཆོན་ལས་བསྐྱལ། དེར་
 རུས་སྒལ་དེ་ཐང་ཆད་ནས་གཉིད་ལ་ཤོར་བས་ཆོང་པ་རྣམས་སྟོགས་པས་རུས་སྒལ་གྱི་ག་ཟ་བར་འདོད་
 རས་ཀྱན་གྱིས་རྟོ་མང་དུ་རྒྱབ་པར་ཁོག་མཐུག་པས་མ་ཤི། ཡང་སྤྱིང་རྩེས་མ་བཟོད་པར་རུས་སྒལ་གྱིས་
 རང་གི་སྟོག་བདེང་ནས་ལུས་ཀྱི་ཁོག་གས་ཆོང་པ་རྣམས་ཆོམ་པར་བྱས། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་འོད་
 སྤང་གི་དྲུང་དུ་དགུ་བཅོམ་ཐོབ་སྟེ། དེའི་རུས་པས་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཞེས་གསུངས་པས།
 འཁོར་རྣམས་རུས་པ་སྤྱིང་རྩེའི་གཏེར་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ས་གཞི་ལྟར་བརྟན་པ་ལ་དད་ཅིང་ཡི་རང་བར་
 གྱུར་ཏོ། །འདི་ཡང་རྒྱན་པའི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རུས་སྒལ་གྱི་
 རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གོ་བདུན་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དགུ་བརྒྱ་གོ་བརྒྱད་པ། དཀའ་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༢། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་མའི་ཆལ་ན་ཞུགས་ཤིང་། ལྷབས་ཤིག་སྒྲ་གས་ཉམ་ཐག་པའི་ཆོ།
 ཀྱང་རྣམས་སྟོགས་པས་ཉེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སྟོང་པས་དེ་དག་ལ་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱངས་
 ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དགུ་བཅོམ་ཐོབ་པས་འགོ་བའི་མཆོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར། དེའི་
 ཆོ་གྲང་ཁྲེར་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་དེ་དག་དང་རྒྱན་དུ་མི་མཐུན་པས་ཐུག་དོག་བྱེད་ཅིང་རིགས་ཤིན་ཏུ་ངན་

བ་ཆུ་མོའི་གུད་ནམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པ་འདི་འདྲ་མི་རིགས་ཞེས་ཁ་གཏོང་བར་བྱེད།
 ལུགས་མཆོད་ཡུལ་ལ་ཡོན་ཆུང་དུ་ལས་མེད་པས་གསར་པ་རིགས་ངན་ལ་འབུལ་སྟེ་མི་འདུག་ཅེས་པར།
 རྒྱལ་བས་སྟེ་པོའི་ངོ་མཆར་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་བཀའ་བསྟོས་གུད་ནམས་སྟེ་མི་སྟན་དུ་ནམས་མཁའ་ལས་འགྲོ་
 བོང་བས་པས་ཀུན་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་གྲོང་ཁྱེར་བ་ནམས་ཀྱིས་ཕུག་དང་མཆོད་པའི་གནས་
 གྱི་དག་སྟོང་མཆོག་དུ་གྱུར་པར་ཡ་མཆན་ཏེ་རྒྱ་ཁྱིམ་པས། སྟོན་ཀ་པོའི་གྲོང་དཀར་བྱལ་གྱི་ཆལ་དུང་
 ཉིད་དང་སྟོང་དག་པའི་ངང་ཆུལ་ཞེས་པར་གྱུར་ཆོ། གུད་འདི་ནམས་དང་སྟོང་དཀར་བྱལ་པ་ཡིན་པ་
 ལ། རྣམ་ཆོས་བཤད་པས་ཁོང་ནམས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྲུང་གི་དུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་དུང་
 དུ་གནས་པས་ད་ལྟ་གུད་དུ་སྟེས་ཤིང་། རས་ཆོས་བསྟན་པས་དང་སྟོང་མངོན་ཤེས་ལྟ་སྟན་དུ་གྱུར་པའི་
 སྟེ་བ་འོད་སྤྲུང་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་བཅས་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པས། རིགས་རི་
 པོ་ལྟར་མཐོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དམའ་བ་ཕུག་དར་ཁྲོད་པ་སོགས་གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྟོད་དུ་རུང་ཞིང་རྒྱལ་
 པའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་དད་ཅིང་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་སྟོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དཀར་བྱལ་པའི་རྟོགས་པ་བརྟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གོ་བརྒྱད་པའོ། །

ཡལ་འདབ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་པ། བསྟན་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟོད་པ།

༣༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཁྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་དང་དགེ་སྟོང་གི་ཆོགས་
 ལ་སོགས་པ་གསོ་དཀར་ནད་ཀྱིས་གཟེར་བ་ནམས་རྒྱལ་པའི་ཐུགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛད་པས་
 ཀུན་དཀར་མགུ་ཡི་རང་བ་ཐོབ་ཆོ། བཀའ་རྩལ་པ། ད་ལྟ་མ་ཟད་སྟོན་ཡང་ཁྲོད་ནམས་ངས་ནད་ལས་
 ཁྲོལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་སྒྲུ་ར་རྒྱ་སིར་རྒྱལ་པོ་བསྟན་ཅན་ཞེས་བྲ་བ། སྟེ་འགྲོ་ནམས་བདེ་པའི་
 ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བརྟོན་པ་སྟེ་དགའི་པ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་། ཁྲོང་ཁྱེར་དེར་གནམ་གྱི་ནད་དག་པོ་གཟེར་
 ཞིང་། རྒྱལ་པོས་སྟོན་པ་ནམས་གསོ་དུ་བརྒྱག་ཅིང་ཡོ་བྱད་སྒྲུར་ཡང་མ་པན་པར་སྟེ་པོ་མང་པོ་འཆི་
 ཞིང་སྐྱག་བསྐུལ་བར། སྟོན་པ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནད་འདི་ལ་ཉ་ཆེན་རོ་ནི་ཏེ་ཞེས་པའི་ག་བྱུང་ན་
 བན་ཟེར་བར། ཉ་པ་ནམས་ཀྱིས་གང་དུ་བཅལ་ཡང་ཉ་དེ་མ་འཕྱོར་བས། རྒྱལ་པོས་ནད་པ་ནམས་
 བཅེ་བས་མ་བཟོད་པར་པོ་བྱང་བ་གསུམ་ཅེར་ཕྱིན་ཏེ། བདག་སྟེ་པོ་ནམས་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཁྱེར་ཆེན་
 པོ་འདིའི་ནད་དུ་ཉ་ཆེན་རོ་ནི་ཏར་སྟེ་བ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་མཆོངས་པས། འབྲལ་དུ་ཉ་
 ཆེན་རོ་ནི་ཏར་སྟེས་ནས་ནད་པ་ནམས་ཀྱིས་ག་གང་འདོད་བཅད་ནས་ལོངས་སྤྲད་པས་ནད་ལས་ཁྲོལ།

དེའི་དུས་ཀྱིས་ནད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་པས་སྤྱོད་བར་ནད་དཀོན་པ་ཡིན་གསུངས། འཁོར་ནམས་འགྲོ་བའི་
སྤྱན་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པར་གྱུར་ནི། །འདི་ནི་སྤྱན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མཛད་
བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། པདྨ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་གོ་དགུ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཐམ་པ། བསོད་ནམས་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ།

༡༡། །བཅོམ་ཡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བཞུགས་པའི་བྱང་དུ། ཀོ་སྤྱ་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་
གྱིས་གསུངས་པ་དང་དང་བས་གསལ་པ། བཅོམ་ཡན་འདས་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་དང་པོ་སྤྱི་
སྤྱོད་བཀའ་འདུན་གྱི་ལ་བསྐྱེད་པ་ལགས་ཞུས་པས། འཇུག་པའི་ཆོས་སྤྱོད་འོད་ཟེར་འབར་བཞིན་དུ་
བཀའ་རྒྱལ་པ། རྟོན་གྲོང་གྲོང་འོད་ཡན་ཞེས་བྱ་བར་ང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་རབ་གསལ་ཞེས་པར་གྱུར་དུས་
ཆ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོས་སྤྱོད་ཤིང་ཀུན་དུ་བསྐྱེད་དང་བཅས་
སྤང་པོ་ཆེ་ལ་ཞེན་ནེ་རྟོངས་རྒྱལ་པ་ལས། སྤང་པོས་ནགས་སུ་སྤང་མོའི་དྲི་ཆོར་ནེ་འདོད་པས་བྱངས་ནེ་
ནགས་དང་གཡང་ས་གར་ཡང་རྒྱགས་པའི་ཆོ། རྒྱལ་པོ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་གིང་གི་ཡལ་ག་ལ་འཇུག་
གིང་བབས་ནས་པོ་བྱང་དུ་ལོག། སྤང་པོ་ཡང་འདོད་པས་ཆོས་ནས་རྩེས་སུ་ལོག། དེ་ཆོ་ཀུན་བསྐྱེད་
གྱིས་སྤྱས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། བདག་གིས་སྤང་པོའི་ལུས་དུལ་བར་བདུལ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་འདུལ་
བར་མི་ལུས། སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་གདུངས་ཆོ་མེ་དང་ཉི་མས་ཀྱང་མི་ཆུགས། དཔུལ་བ་དང་
འདྲ། །མིག་པོང་བ་དང་མཆན་མོ་མིན་ཀྱང་རབ་རིབ་ལུན་པ་དང་འདྲ། རྒྱལ་མིན་པའི་དུག་ལས་
ལོད། །ཆང་མིན་པའི་ལྷོས་བྱེད། དམའ་བ་མིན་པར་རྩུང་བའི་གཡང་ས། གནོད་འདྲེ་མེད་པའི་སྤྱོ་
འདྲེ་མེ་དེ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ནི་འདུལ་དཀའ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་
སེམས་དུལ་བའི་ཆགས་བྲལ་བ། ཞི་བ། དུལ་བ། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྟེན་བ། ལུན་པ་སེལ་བའི་སྤྱོན་མེ་
ལྟ་བུ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལགས་པོ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་འབྲལ་སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
པར་གྱུར་ནི། །དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་རྩོན་རྩེ་མཁན་ཀྱིས་བདག་ཅེས་པར་གྱུར་དུས། ལུ་གེས་
དཔུལ་ཆོ་བུ་རམ་དང་ཐན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་མཆོད་ནས་སྤྱོན་ལམ་བདུབ་པས་རབ་གསལ་དུ་སྤྱོད་ནེ་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་བྱ་བརྒྱལ་པའི་སྤྱོན་ལམ་གྱིས་ད་རྟོང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པའི་གསུངས་པས། རྒྱལ་
པོ་གསལ་རྒྱལ་དང་བས་བྱགས་བསྐྱེད་པ་ལ་རབ་དུ་དགའ་ནས་རང་གི་པོ་བྱང་དུ་སོང་། འདི་ནི་མེ་བྱ་
དང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་

ལས། རྩམ་མཁས་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟུན་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཐམ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་གཅིག རྩམ་མཁས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟུན་པ།

༡། རྩམ་ཞིག་གྲུ་ཀྱི་རྩལ་པོ་ཟས་གཙང་སྒྲིལ་ཆེ་འདས་པས། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུ་གདུང་
ལ་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་མཛད་པས། དགེ་སྲོང་ཐེ་ཆོས་དུ་གྱུར་ནས་རྩལ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་
བ་སྤངས་ནས། འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་མཛད་པ་འདི་འདྲ་ཡ་མཆོན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། མཆོད་
པོས་སྒྲུ་གྱུར་པ་པ་མ་ནི་རྩམ་མཁས་ཀྱང་མཆོད་པར་པོས་ཤིང་། བ་མ་མི་མཆོད་པའི་ཆོས་ཀྱང་ལོག་ཆོས་
ཡིན། རྩམ་མཁས་ཡང་པ་མར་བཀུར་སྟེ་བྱས་པ་ཡིན་ནེ། ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་བྱམ་ཟེ་གཞན་དང་བཅས་
པར་རུང་མ་གྱི་ཉ་མི་བྱ་བར་བྱ་རིགས་དང་རྩོད་པ་གཙང་བ་རྩམ་མཁས་ཅན་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། མཐར་
པ་མ་གཉིས་ནས་ཤིང་མིག་ལོང་ནས་བྱ་ལ་བྱིས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐྱོས་ནེ་པ་མ་ནགས་སུ་ཕྱིན་ནས་རྩམ་མཁས་
མེ་རྟོག་འབྲས་བྱར་བཅས་པས་པ་མ་མཆོད་ཅིང་དཔེན་པར་བཟུང་། རྩམ་མཁས་ཤིག་རི་དྲགས་ཤིབ་པའི་ཐུགས་
པ་ཕྱོན་ནས་རྩམ་མཁས་སུ་རྩམ་པེན་དུ་ཕྱིན་པས། རྩལ་པོ་ཆངས་ཕྱིན་ནགས་སུ་རི་དྲགས་འདྲེད་དུ་
ཕྱིན་པས་མཐོང་ནས་རི་དྲགས་སུ་འབྲལ་ནེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་གཞུང་ན་བའི་བར་དུ་བཀའ་སྟེ་མདའ་འཕངས་
ནེ་རྩམ་མཁས་ཅན་ལ་ཕོག། རྩལ་པོ་དེར་ཕྱིན་པས་རྩམ་མཁས་ཅན་གྱིས་བདག་གིས་མ་ཉེས་པར་རྩལ་
པོས་མདའ་བརྒྱབ་ནས་བསད། ད་བདག་གི་པ་མ་གཉིས་སུས་གཤོ། བདག་བསད་པས་པ་མ་གཉིས་
བསད་པ་དང་འདྲ། དེས་ན་རྩལ་པོས་མི་གསུམ་བསད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། མདའི་ཐུག་གཟེར་དང་སྟེ་
སྒྲུགས་འདྲེ་ཐོག་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་རྩལ་པོ་ཐུགས་མི་བཟོད་པ་རང་གི་མདའ་དེ་རང་གི་སྒྲིང་ལ་ཕོག་པ་
སྟེ་བྱེད་ཐུགས་ཁྲལ་བྱུང་སྟེ་སྒྲུས་པ། ཐུབ་པ་བྱེད་སྟོད་ལ་རི་དྲགས་སྒྲུགས་པ་ཕྱོན་པས་བདག་མོངས་
ནས་རི་དྲགས་སུ་འབྲལ་ནེ་མདའ་འཕངས་པ་ཕོག། འཕྱོད་ཀྱང་བྱ་ཐབས་བྲལ་ནས་ཉམ་རེ་ང་། ད་
ནི་བྱེད་དཀའ་བྱུང་པ་ནམས་ཀྱི་དམོད་པ་འང་ཐུག་པར་དྲིགས་ཞེས་རྩལ་པོ་ཡི་ཐུག་པར་བྱེད། རྩམ་མཁས་
ཅན་ཁྱོད་བཟེད་པ་དེ་རལ་པ་ས་ལ་བཀུམ་ཞིང་རྩལ་པོ་སྒྲིལ་འགྲོ་ཀྱན་རང་རང་ལས་ལ་རྩོད་པས་བདེ་ཐུག་
དང་པན་གནོད་ནམ་འགྱུར་གང་ཡང་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ལ་དམོད་པ་ཅི་ལ་བྱེད། ཐུགས་མི་བདེ་
བ་མ་མཛད་ཅིག ཁབདག་གི་པ་མ་གཉིས་སྒྲོམ་པས་གདུང་བ་ཡོད། རྩམ་མཁས་འདི་རྩལ་པོས་སྒྲེལ་བར་
ཁྱེ་ཞེས་ཐུག་ཐུས་དཔུགས་འཆང་ཞིང་སྐད་རྒྱུད་དུ་ཅིག་ཅིང་སྒྲུས་པས། རྩལ་པོས་ཁུས་ཤིང་རྩམ་
འཕྱེར་ནས་པ་མའི་ཐུགས་སུ་ཕྱིན། ད་ཅང་ཉེ་བར་འགྲོ་མ་ཉུས་པར། པ་མ་ལོང་བ་གཉིས་པོས་རྟོག་

སྐད་ཐོས་ནས་བུ་བུ་ཞེས་པོས་པར། རྒྱལ་པོས་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས། ཁྱེད་ཀྱི་བུ་མིན་པ་དག་རྒྱལ་པོ་སྤྲིག་
 ཅན་གྱི་མདུན་ཕྱག་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་པས་དེ་གཉིས་བྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ། རྒྱལ་པོ་ཆུ་གུང་གཏོར་
 བས་དལ་བུས་བྲན་པ་གསོས་ཏེ་བདག་ཉིད་བུའི་ཅར་འབྲིད་པར་ཁྱེས་པས་ག་ལེ་འབྲིད་ནས་བུའི་ཅར་
 སྤྲེལ་ས། རྟེན་མེད་ཤིང་དམ་དུ་འབྱུང་ནས་མདའ་དེ་ལག་པས་མཉེད་པ། བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་པ་
 མ་གཉིས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཞིང་གསུམ་པས་དག་དུ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད། དེའི་བདེན་
 པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲིག་འཆོ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བདེན་ཆོག་བརྗོད་ནས་མདའ་བཏོན་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 བེས་ནས་སྤྱི་བདུད་ཅི་བྲན་པས་མ་རྣམས་སོས་ཤིང་བདེ་བར་གྱུར། དེ་ལྟར་ངས་སྤྱི་བསངས་ཅན་དུ་
 གྱུར་དུས་གྲང་པ་མར་གསུམ་མཆོད་བྱས། ད་ལྟ་བུ་ཀྱའི་རིགས་ཀྱི་པ་མར་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ལས་
 རྣམས་པ་མེད་པར་བསམ་ཞིང་དད་པར་གྱུར་ནོ། །འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིབ་རྟེན། །མཛད་བརྒྱ་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་ཤིང་། རྟེན་བསངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་གཅིག་
 པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་གཉིས། སེཌེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡༡། །བཅོམ་ཡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། རྒྱལ་པོ་
 གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་དང་། དག་སྤྱོད་ཀྱན་མེས་ཀྱི་རྩ་རྩ་སྤྲིགས་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་
 ཅིང་། རྟེན་མེད་ལ་སྤྱི་བདུད་ཕྱག་གཉིས་དང་ཁྱོའི་བཞི་བདེན་པ་ལ་བཀོད། དེ་དག་སྤྱོད་ནམས་འོ་
 མཆར་དུ་གྱུར་ནས་བཅོམ་ཡན་འདས་ལ་གང་ཟག་གྲངས་མང་བ་འདི་ཅུ་ཡང་སྤྲིད་ཅིག་ལ་གྲོལ་བར་
 མཛད་པ་ད་ལྟའི་ཁྱེད་ནམ། རྣམ་སྤྲེལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅི་ལགས་ཁྱེས་པས། ངས་ད་ལྟ་གཅིག་པུ་ཅུ་
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདགས་པ་མ་ཡིན། གཅིག་དུ་སྤྱི་བ་ཀྱན་དུ་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་འབྲུབ་པའི་རྣམ་སྤྲེལ་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཡིན་ཏེ། སེཌེ་གྲང་པོ་སྤྲིགས་སུ་སྤྲེལ་པའི་ཆོ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
 བདགས་པ་ནི། སྤྲིན་དེད་དཔོན་སྤྱི་བུ་སྤྲིགས་སུ་འགྲོ་བ་དཔག་པོ་ཞེས་པ་བུད་མེད་དོན་མཐུན་འབྲུམ་ཕྱག་
 གཉིས་རྩེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ་བ་ལ། རྒྱ་མཆོར་འབྲས་དུ་དུག་སྤྲེལ་ཆེན་པོ་ཕམ་པ་
 ཞེས་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོང་པ་དེ་དག་ཟ་བར་འདོད་ནས་ལམ་གྱི་མཐའ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་དེའི་ལུས་ཀྱིས་
 བསྐྱོར་ཞིང་དཀྱིས་པས། ཆོང་པ་རྣམས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་དུ་འཕོད་ཐོག་ཐོག་བྱེད་པའི་ཆོ་
 རི་ཕྱག་ན་གནས་པའི་སེཌེ་གྲགས་པའི་རལ་པ་ཅན་ཞེས་པ་དང་། དེའི་གྲོགས་པོ་གྲང་ཆེན་མན་རྩ་རྩ་

ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་སྒྲིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར། གྲང་ཆེན་ལ་སེལ་ཞོན་ཏེ་དེ་དག་སྟོག་སྟོབ་པའི་
 སྤྱིར་རྒྱགས་ཤིང་། སེལ་དུག་སྟུལ་གྱི་སྤྱི་པོར་སྤར་མོ་རྒྱལ་ནས་སྟུལ་དེ་བསད། སྟུལ་དེ་དབུག་འགྲོ་
 ཁར་ཁ་རྒྱངས་ཀྱི་དུག་དག་པོ་སེལ་དང་གྲང་པོ་ལ་པོག་ནས་གཉིས་ཀ་ཤི། ཆོང་པ་རྣམས་ཀྱི་སེལ་གྲང་
 ཆེན་གཉིས་ལ་དང་ཅིང་གདུང་བ་དག་པོ་སྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལ་སྤྱང་བ་བྱས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་
 ཤིང་རབ་དུ་མཆོད། དེ་དུས་ཀྱི་དུག་སྟུལ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ལ། ཆོང་པ་རྣམས་ལ་སྟོག་སྟེར་པའི་སེལ་
 ངཉིད། གྲང་པོ་ནི་གུ་རིའི་བུའོ་གསུངས། འཁོར་རྣམས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྟོབས་ལྡན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིལ་རོ། །མཛད་
 བཟུངས་པ་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སེལ་འོག་གསུངས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བཟུངས་དང་གཉིས་པའོ།

ཡལ་འདབ་བཟུངས་དང་གསུམ། དགའ་བའི་གོང་བུའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་རྒྱས་པའི་ངོ་མཆར་ལ་འཁོར་རྣམས་ལ་མཚན་པར། ང་
 སྟོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བྱང་
 རྟོགས་ཀྱི་གྲང་ཁྲིར་དེ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པར། རྒྱལ་པོ་དེ་རྗེ་གདུམ་པོ་ཞེས་པའི་ཞུག་ན་དེ་རྗེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་
 བྱང་། །དེས་གྲང་ཁྲིར་གསྐུའི་བདག་པོ་ལྷན་པོ་ཞེས་བཀུ་ནས་དེའི་བུ་མོ་སྤར་མ་ཞེས་པ་བཙུན་མོར་
 གྲངས། །དེའི་བྱང་ཁྲིར་གདུགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སོགས་རང་གྲུབ་དུ་བྱང་བ་ཞིག་བཙས། རྟེན་པ་
 ཅམ་གྱིས་གྲང་ཁྲིར་བ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷན་གྲུབ་དུ་བྱང་
 བས་ཀྱན་དགའ་ནས་སྤས་ཀྱི་མིང་ཡང་དགའ་བའི་གོང་བུ་ཞེས་བཀའས། དེ་ནས་ཡལ་གྱི་རྗེས་སུ་དགའ་
 བའི་གོང་བུ་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ། དེ་ཆེ་དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྟོང་ན་པ་སྟོང་ན་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད། དེས་
 རྒྱལ་པོ་ལ་མི་དགའ་བར་ངན་སེམས་ཁོ་ན་བྱེད། ལྷག་པར་ལྷན་པོའི་གྲང་གི་རྒྱལ་སྟོན་ལ་ཐུ་མ་བྱས།
 ལྷན་པོ་པ་རྣམས་ཞེ་སྤང་གིས་འབྲུགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མ་མ་ལ་སྤྱང་ཡིག་བསྟར་བ། ཁྱིད་ཀྱི་བུ་དེ་དགའི་
 བུ་ཡིན། རེད་ལྷན་པོའི་རྒྱལ་འབངས་རྣམས་ཉམས་པ་ནི་ཁྱིད་ཀྱི་པས་ལན། ད་རེད་རང་གི་མངའ་རིས་
 གང་ཁྱིད་ཀྱི་བཟུང་བ་བྱིར་སྟོག་དགོས། མི་འཕྱོད་ན་དམག་བཙུག་སྟེ་ཁྱིད་རྣམས་གསོད་དེ་ཟེར། གདུམ་
 པོ་པ་རྣམས་ཀྱང་གཡུལ་གཤོམས། དེ་མ་མས་རྒྱལ་བུ་ལ་བཤད་ཅིང་ལྷན་པོ་པའི་སྤྱང་ཡིག་བསྟར་པས།
 རྒྱལ་བུ་དགའ་བའི་གོང་བུས་བསམ་པ་འདི་ནི་ཉིས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་ལས་ཡིན་
 པ་འདུག །དེ་བས་ལྷན་པོ་པར་གྱུས་པས་བསྟར་དགོས་སྟུང་ནས་བྱིན། མ་མས་ཀྱང་སྟོན་དུ་བྱིན་ནས་

འདུམ་པའི་མཚམས་སྒྲིམ་བྱེད་ཅིང་། དགའ་བའི་གོང་བུ་དཔུང་བཅས་གསྐྱའི་འགུམ་དུ་བསྡད། མ་
མས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྒྲིམ་འབངས་ཀྱིས་རབ་དུ་མཆོད། ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཕན་ཚུན་གྱི་
ལྷོ་ཁེས། མ་མས་རྒྱལ་པོའི་མགྱིན་པར་འབྱུང་དེ་མཆི་མ་བཏང་ནས་འདུམ་པར་སྒྲིམ། དགའ་བའི་
གོང་བུས་འཇམ་གླིང་ན་དཀོན་པའི་ཚོར་རྩལ་སྒྲིམ། ལྷན་པོ་པ་དགའ་ཞིང་དད་པར་གྱུར། དེ་དག་གི་
རྒྱ་ལྷས་པས། རྩོན་སྒྲར་རྒྱ་སེར་བྲམ་ཟེ་ཅ་བ་ཅན་ཞེས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ཞིག་
ལ་སྒྲིམ་བཟང་པོ་ལྷུན་ནས་གསོས་ཤིང་གདུགས་མཆོག་ལྷུལ་བས། བྲམ་ཟེ་དེ་དགའ་བའི་གོང་བུ་གདུགས་
དང་ལྷན་པར་སྒྲིམ་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་ཡིན། རྩོན་པོ་སྒྲོ་བཞུག་དེ་ནི་ལྷས་བྱེན་ནོ། ཞེས་གསུངས་འཁོར་
ནམས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་ནི་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་སྒྲིམ་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་
ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་གསུམ་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བཞི། རི་བོང་གི་རྟོགས་པ་བཟླ་དཔ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། བྱིས་བདག་པས་ཞེས་པའི་བྱ་རང་པ་ཞེས་
བྱ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནན་ཏན་གྱིས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟུག་ །དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་ནམས་ཀྱིས་འདི་
ནན་ཏན་གྱིས་རབ་བྱུང་ལ་ཤོག་པ་ལྟོན་གྱི་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། འདི་སྒྲོན་ཡང་ངས་དགེ་བ་ལ་ཤོག་
དེ་དགའ་བྱུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་དྲང་སྤྱོད་དགའ་བྱུབ་པ་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་བྱ་བ་གཅིག་བྱུང་། དེའི་ཉེ་
ལོགས་སུ་རི་བོང་ངག་གསལ་བར་སྒྲོ་བ་ཏན་དུ་འདྲིས་ཤིང་མཛད་པར་གྱུར། སྐབས་ཤིག་ཆར་མེད་
པས་ཅ་བ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྐམས་ནས། དྲང་སྤྱོད་དེ་ནགས་སུ་ཡིད་སྦྱོར་ཞིང་སྤྱོད་མཐར་
འགྲོ་བར་བརྩམ་པ་ན། རི་བོང་གིས་སྒྲིམ་པ། ལུབ་པ་ཁྱེད་དཔེན་པར་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པ་པོ་སྤྱོད་མཐར་
ག་ལ་འགྲོ། སྤྱོད་ཁྱེད་ནི་མི་གཙང་བ། གཡེང་བ། མི་ནམས་འདོད་པས་གདུང་བ་དལ་བ་མེད་ལས་
ཀྱིས་བྲལ་ཐིང་ཆེ་བ། པོ་མོ་ཀུན་ཆོག་མི་ཤེས་པ། བུ་ཆ་དང་བུན་གཡོག་ངན་པས་གང་བ། འཁོར་བ་
འགྲུབ་པའི་གནས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་མེས་ཆོག་པ་ཅི་བྱས་མི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཤིང་མི་བདེ་བ་མང་བ། དེ་
འདྲའི་སྤྱོད་མཐར་འབྲམས་ན་རྩྭ་པ་དང་རྩྭ་བ་ཁོ་ན་འབབས་པ། མེས་གཡེང་ཞིང་འཆལ་བ། འདོད་
པ་ལ་ཆགས་པས་འཇིག་རྟེན་ངན་པའི་སྤྱོད་ལས་དུ་འགྲོ་བ། ངན་འགྲོའི་ལམ་དོད་པ། མཚོ་རིས་ཀྱི་
སྒོ་འགགས་པས་ཀུན་གྱིས་སྤྲད་པའི་ས་དེར་འབྲམས་པའི་གང་ཟག་ནི་ནགས་སུ་གནས་ན་སྤྱོད་མཐར་
གདུང་། །སྤྱོད་དུ་འབྲམས་ན་ནགས་ཆལ་དན། རྩོ་མང་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱ། དེས་ན་ཁྱེད་ལ་

ཐར་པའི་གོགས་ཆེན་འབྱུང་ལ་ཉེ། དེ་བས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་གཙང་ཁིང་དངས་སྤྱོད་གེ་བ་འཕེལ།
 ཐུབ་པ་དཔེན་པར་གནས་ན་ཐམས་ཅད་གྲས། དེ་ཕྱིར་གནས་འདིར་བཞུགས་ལ་བདག་གི་ག་འདིས་
 ཁྱིད་ཀྱི་སྤྱོད་འཆོ་བར་མཛོད་ཅེས་རི་བོང་གིས་གིང་ཕུང་ལ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་མཆོངས་པས། དྲང་
 སྤྱོང་གིས་རི་བོང་ག་ཟུ་ལུམ་དྲག་པོའི་ཐོ་ཚི་འདི་འདྲ་མ་བྱེད། བདག་གྱོང་མཐར་མི་འགྲོ་ཡི། ཁྱིད་ལས་
 ཉེ་བའི་གྲོགས་གང་ནས་འབྱོར་ཞེས་སྒྲུས། རི་བོང་གིས་མེ་ནང་ནས་ནམ་མཁའ་མིག་བརྒྱས་པས་དེ་
 འཕུལ་ཆར་དྲག་པོ་བབས་ནས་ནགས་ཆལ་ཅ་བ་མེ་དོག་འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་གྱུར་དོ། །དྲང་སྤྱོང་གིས་
 རི་བོང་དེ་ལ་དྲིས་པ། ཁྱིད་སྤྱོང་སྤྱོད་པས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནས་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད་དྲིས་པས།
 བདག་མེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་ཐུ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཟེར། འོ་ན་ཁྱིད་ནི་ཡང་
 དག་རྫོད་པ་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དེས། དེ་ཆེ་བདག་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུང་ཁིང་འཁོར་དུ་སྤྱོད་པར་གྲོག་
 ཟེར་བར། རི་བོང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་ཁས་སྐྱོངས་སོ། །རི་བོང་དེ་ནི་ད་ལྟར་འོ། །དྲང་སྤྱོང་
 བརྒྱལ་ཞུགས་བཟང་པོ་དེ་དྲ་ལྟ་བུ་བདག་གི་བྱང་ང་པ་འདི་ཡིན་དེ། འདི་འཁོར་བ་ལས་སྤྱོད་ཅིང་ནན་
 ཏན་གྱིས་བདེན་པ་ལ་བཞུགས་པོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ནམས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོང་སྤྱོད་པས་
 ལ་གུས་པས་ཡི་རང་བར་གྱུར་དོ། །འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་
 གིང་ལས། རི་བོང་གི་རྫོགས་པ་བཛོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བཞི་པོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་ལ། རི་བོང་ཉེ་རྫོགས་པ་བཛོད་པ།

༣༡། སྤྱིན་ཁ་ཆེའི་ཡལ་གྱི་རི་ལ་དགེ་སྤྱོང་རི་བོང་ཞེས་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་གཙང་བ་ཆོས་དང་མཐུན་
 པ་ཞིག་བྱང་། སྐབས་ཤིག་གོང་གི་འབྲིའི་ཐེའུ་སྤྱོང་བའི་རྗེ་པོ་བུམ་ཟེ་ཕྱ་མ་ཅན་ཞེས་པས་ཐེའུ་ཆོལ་དུ་
 ཕྱིན་པས། དགེ་སྤྱོང་རི་བོང་ཆོས་གོས་ལ་ཆོད་བྱེད་པ་རིང་མོ་ནས་མཐོང་བས། ཁྱབ་དམར་པོ་བཅས་
 ར་མར་འཆོད་པ་མཐོང་བས་ཐེའུ་བསད་པའི་ག་འཆོད་པ་ཡིན་ནམ་བསམ། མི་ག་ཞན་འབྲིད་ནས་བརྒྱ་
 རུ་ཕྱིན་པས། དགེ་སྤྱོང་ལ་ཞི་བའི་སྒྲུས་པ། དགེ་སྤྱོང་། བུམ་པར་ཅི་འཆོད་ཞུས་པས། བདག་ཆོས་
 གོས་ལ་ཆོད་བྱེད་སྒྲུས་པས། དེ་དག་གིས་བརྒྱས་པས་བསྐྱང་གི་ག་ཁྲག་དུ་འདུག །དེ་ལ་ག་ནས་བྱང་
 དྲིས་པས། དགེ་སྤྱོང་གི་བསམ་པར་བདག་ལ་འདི་འདྲ་ལྟ་འདྲའི་འཕུལ་ལམ་ལམ་ཆེར་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཤིག་
 ཡིན་པ་འདྲ། བདེ་བ་ལ་སྤྱག་བརྒྱལ་བྱང་། དཀར་པོ་ལ་ནག་པོ་བྱང་། ཆོས་ལ་ཆོས་མིན་བྱང་། འདི་
 དག་ལས་ཀྱི་ནམ་སྤྱིན་སྤྱོང་བྱ་ལས་འོས་མེད། དངོས་སུ་གསལ་བ་འདི་ལ་བདག་གིས་བྱང་པོར་སྒྲུས་

།ཀྱང་བདེན་པར་སུ་ཡིས་འདྲིན་སྒྲུལ་སྟེ་གང་ཡང་བཟོད་མ་ཤེས་ཁོ་གོ་བཟུང་པས་བྱམ་ཟེ་སྤྱོད་ནས་དཔེན་
 པར་གནས་པའི་ཆོས་བྱེད་ཞིག་སྒྲུབ་ཆོའི་མི་རན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་ཞེས་དབྱུག་པ་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགེ་
 སྤྱོད་གི་མགོ་ལ་རྒྱལ་པས་ཁྲག་ཟག་ཅིང་བཅིངས་ནས་འབྲིད་དེ་རྒྱལ་པའི་དྲུང་དུ་བསྐྱལ། དེས་བཙོན་
 ཁང་དུ་བཅུག། དེ་ནས་ཤེས་སུ་ཤི་བོས་བཅུ་སྟོར་བ་རྣམས་རྟེན་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་དགེ་སྤྱོད་བཙོན་དུ་བཅུག་
 པ་བཟོད་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལུས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དྲན་ཏེ་བཙོན་ཁང་ནས་བཏོན་པས་གིན་དུ་རིད་
 ཅིང་སྐྱ་ཡང་གྲུན་དུ་བྱིངས། རྒྱལ་པོ་གིན་དུ་འགྲོད་དེ་བསྟོན་བཀའ་ཞུས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ་ལུལ།
 འབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཞུས་པ། བྲིད་ལ་ཉེས་མེད་བྱམ་ཟེ་ཤི་བོའི་བཅུ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་མེད་རྟེན། བདག་
 ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཅན་དྲན་པ་མོངས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཟོད་པ་འདི་བདག་ནི་བསོད་ནམས་དམན་
 པས་ལན། བཙེ་ལྟ་བྱེད་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་བྲིད་ཀྱིས་མ་ལན། བདག་གི་
 སྤྱོན་ལས་ཡིན། ལས་ནི་དོ་ལ་རི་མོ་བསྐོས་པ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་མེད། ཟོལ་ཐབས་མེད་པའི་ལས་འདི་མངོན་
 ཤེས་ལོད་ཀྱང་ཟོལ་མི་ལྱས། བདུད་ཅི་འང་དུག་དུ་འགྱུར་ཞིང་བདེན་པ་འང་རྟུན་དུ་འགྱུར། རང་ལས་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བདག་གི་ལས་ལས་གཞན་ལ་ཁྱོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་ཅེས་བཟོད་པས། རྒྱལ་པོ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོན་ལས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞུས་པས་སྤྱོན་ལྟར་རྟེན་པར་ཀུ་ཐ་
 ཞེས་པའི་མི་གདུག་པ་ཅན་བྲིས་མཆོས་ཀྱི་བ་སྒྲུང་བརྒྱུས་ནས་བསད་པའི་ག་ཟ་བ་ཞིག་བྱུང་། ལྷམས་
 ཤིག་གཞན་གྱིས་རིག་དོགས་གཞན་པ་འབྲེར་ཏེ་བྱོས་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་དེད། དཔེན་པར་རང་སངས་
 རྒྱས་ཤིག་བཞགས་པའི་འབྲམ་དུ་ག་རྣམས་བསྐྱལ་ཏེ་འདིས་བརྒྱས་སོ་སྤྱོད་པས། དེ་དག་གིས་རང་སངས་
 རྒྱས་དེ་གསོད་དོ་ཟེར་བཅིངས་ནས་བཙོན་དུ་བཅུག། འཇག་བཅུ་གཉིས་ནས་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་སྤྱོད་ནས་
 འདི་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྤྱོད་པས། རང་སངས་རྒྱས་བཙོན་ལས་བཏང་། དེའི་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་སྤྱོན་དཔུལ་བར་མང་དུ་བྱུངས། ཀུ་ཐ་དེ་བདག་ཡིན་ཏེ་ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟུག་བསྐྱལ་
 སྤྱོད་ཞེས་དགེ་སྤྱོད་རི་བ་ཏས་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་མི་རྣམས་ལས་འབྲས་ལ་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་
 བ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དགེ་སྤྱོད་རྟེན་ལ་བཙོན་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྟོར་
 རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རི་བ་ཏའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་
 དང་ལྟ་པོ། ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་དུག གསེར་གྱི་གོ་ཆའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།

༡༡། བཙོན་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གྲོང་བྲིར་ལྟ་བུའི་མདོ་གསུངས་པའི་ཆོ། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་

མིང་གསུངས་པ། ཁྱོང་ཁྱེར་གསེར་ཅན་ཞེས་སྒྲིབ་འོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དུ་རྒྱལ་པོ་གསེར་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་བྱ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། བུ་མོ་གསེར་འོད་བྱ་བ་བྱུང་། དེ་གཉིས་ལང་ཆོ་རྒྱལ་ནས་སོ་གཉི་ལྷན་
 མིང་གཞིན་ཅུ་ལྷར་མཛེས་མིང་མཛད་པ་དང་ལྷན་པས། རྒྱན་པོའི་བྱ་འོད་དང་ལྷན་པ་འདོད་པའི་སྒྲིང་
 པོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་གྱུར། དེ་དག་མཛེས་བས་འགྲོགས་པ་ལ་ཡབ་ཁྱིམ་ཏེ་ཐུགས་མེད་ཆ་བས་
 གདུངས་པ་ལྷར་གྱུར་ནས། བུ་མོས་སྤྱོད་ཚུལ་ཉམས་པར་བྱས་པས་སྤྱགས་མིང་། རྒྱན་པོའི་བྱ་གསོད་
 ཅིག་གསུངས། རྒྱལ་པོའི་སྤྱལ་དང་རྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསད་པར་སྤྱགས་གཞན་དུ་སྤྱགས་པས་སྤར་
 ཡང་ཡབ་ཁྱིམ་ནས་སྤྱལ་གྱི་སྤྱགས། དེ་ནས་ཁྱོང་ཁྱེར་གཞན་གྱི་མཐའ་ཁོབ་ནགས་ཀྱི་ཆལ་དུ་ཐིམ།
 དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྤྱལ་སྒྲིང་རྒྱོབས་ཅན་དེ་མི་མེད་ནགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆལ་སྒྲིབ་ཁྱོང་ཁྱེར་ལྷ་བྱར་
 སྤྱབས་ར་ན། སྤོང་མོ་དེ་ནགས་ཀྱི་སྤྱོ་མོ་ལྷར་གཅིག་ཕུར་རྒྱ་བ་དང་འཕྲད་པས་སྤོང་མོས་རང་གི་མིང་
 པོ་ཡིན་པར་ངོ་མེས་ནས་མཆི་མ་གཏོང་ཞིང་དགའ་བར་གྱུར། ཁྱོང་ཁྱེར་བཟང་པོ་འདི་སྤོང་དགོས་པ་
 ཅི་ཡིན་དེས་པས། འདི་ནི་གཞོད་སྤྱིན་གདུག་པས་བཅོམ་ནས་སྤོངས་པ་ཡིན། འདི་ནི་ལྷག་མ་ནི་བདག་
 དང་རྒྱན་པོའི་བྱ་ལས་མེད། ད་བདག་གཉིས་མིང་པོས་གཞོད་སྤྱིན་གྱི་དཔུང་ལས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་
 ཟེར། རྟེན་རྒྱལ་བུས་མདའ་བསྟན་ཏེ་གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་བདུལ་ཞིང་། གཞོད་སྤྱིན་གྱི་ལྷག་མ་གོ་ཏེ་
 ལ་ཞེས་པ་གཅིག་ལུས་པས། དེས་རྒྱལ་བུ་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ཞིང་འབངས་སུ་གྱུར། དེར་གཞོད་པ་མེད་
 པས་ཁྱོང་ཁྱེར་གསར་དུ་ཆགས་པས་བདེ་སྤྱོད་ལྷན་པར་རྒྱན་པོའི་བྱ་དེ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས། དེ་ནས་ཡབ་
 རྒྱལ་པོའི་སོ་རུལ་ཉན་ན་བས་ལོ་རྒྱལ་ཡབ་ལ་ཁྱུས་པས། ཡབ་མགུ་ནས་སྤོང་ཡིག་ཡང་ཡང་བདང་སྤེ་
 སྤལ་པོ་བྱུང་དུ་པོས་ནས་ཡབ་ཀྱི་དཔུ་རྒྱན་བསྐྱོན་ཅིང་རྒྱལ་ཆབ་དུ་མངའ་གསོལ། དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་བདུན་
 གྱི་མཐུ་ལྷན་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་གོ་ཆས་དག་སྤེ་སྤེ་ལུང་འཁོར་བ་བཅོམ་ཞིང་། གཞོད་སྤྱིན་ལྷ་
 བུའི་ཉོན་མོངས་བདུལ་ནས་སྤོང་བཞིའི་ས་ལ་དབང་བསྐྱར་རོ། དེ་ནི་ད་ལྷ་ངོ་གསུངས་པས་འཁོར་
 རྣམས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་རོ། འདི་ནི་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་
 མིང་ལས། གསེར་གྱི་གོ་ཆའི་རྟོགས་པ་བཞིད་པ་སྟེ། ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་དུག་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བདུན། ཟས་གཙང་གི་རྟོགས་པ་བཞིད་པ།

༣༣། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་དཔག་
 དུ་མེད་པ་ལྷོན་དུ་བསྐྱབས་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་ཞེས་ཁྱུས་པས། དགའ་སྤུལ་པ། གཞན་ཡང་ངས་ལྷོན་

ལྟར་རྒྱ་མིར་རྒྱལ་པོ་ཆངས་ཕྱིན་གྱི་དུས་སུ། བྱིས་པདག་ཟས་གཙང་མ་ཞེས་བྲ་བ། གནོད་ཕྱིན་
 རྟོར་ལྟེའི་བྲ་ལྟར་འབྱོར་པ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་རྒྱ་མཚོར་ཡང་ཡང་ཕྱིན་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལུ་
 ཏིག་སྟགས་མང་དུ་སྒྲུངས་ནས་བྱིས་གང་ཞིང་། སྒྲོང་བ་ནམས་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་ཕྱིན་པས་
 ཆོམ་པར་བྲས། ལྟམས་ཤིག་དེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་འཁོར་ནས། རྒྱལ་པོ་མཇལ་དུ་
 མོང་ནས་ལྟ་ཏིག་དོ་གལ་དཀར་ཆེན་སྐྱད་པར་བརྒྱས་པ་ལྟར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་སྐྱལ་བས་རྒྱལ་པོ་བྲགས་
 ར་བ་དུ་མཉེས། དེ་དུས་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཞེས་བྲ་བ་བ་གམ་གྱི་ཁང་བཟང་ན་ལེགས་བཤད་
 ལྷ་ལེན་པ་ཐོས་ནས། བྱིས་པདག་ཟས་གཙང་དགའ་མགུ་སྐྱེ་ཡོང་གཡོ་བ་ཞིན་རང་གི་བྱིས་དུ་ཕྱིན་པས།
 ཟས་དང་ཅེད་འཛོམ་བྲན། གཉིད་མི་ཁྱགས། ལེགས་བཤད་ཁོ་ནས་ཡིད་འཕྲོགས་ཤིང་བསམ་པ། གྲེ་
 མན་། བདག་གིས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཕྱིན་ནས་འབད་པས་བསགས་པའི་རྟོར་དང་། རྗེ་རྗེ་དང་
 རིན་ཆེན་སྟགས་མང་ཡང་ལེགས་བཤད་ཆ་ཅམ་མ་ཐོབ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟན་དངགས་མེད་
 ར་རིན་ཆེན་མང་པོས་ཅི་བྱེད་སྒྲུམ། རྟངས་པར་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་སྐྱས་མོ་ལ་ལེགས་བཤད་སྒྲོང་བའི་
 མི་བཏང་བས། དུ་མོས་འཇུམ་དང་བཅས་སྐྱས་པ། ལེགས་བཤད་རིན་གྱིས་བསྐྱུ་པར་བྲ། རྒྱ་མཚོ་
 རས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་སྒྲུངས་པའི་རྟོར་བྲ་ནམས་ང་ལ་སྟེར་ན་ངས་ལེགས་བཤད་ཕྱིན་གྱིས་ཟེར། ཟས་གཙང་
 གིས་རིན་ཆེན་གང་ཡོད་འབྱེར་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྐྱས་མོ་ལ་ལུལ་བས་ལེགས་བཤད་ཐོབ་
 རས་ར་བ་དུ་དགའ་སྟེ་ལེགས་བཤད་ཡང་ཡང་བཞིན། རྒྱལ་པོ་ཐོས་ནས་བྱིས་པདག་ལ་སྐྱས་པ། ཁྱིད་
 རྟོར་གང་ཡོད་བཏང་ནས་ལེགས་བཤད་གྱིས་ཅི་བྱེད། བདག་གི་བུ་མོའི་ལེགས་བཤད་ལ་ཁྱིད་ནི་ཡིད་
 ཆོམ་ཡང་། ལེགས་བཤད་ནི་ས་གར་ཡོད་སྐྱོད་རྟོར་ནི་བསྐྱུ་བ་པ་དཀའ་ཆོགས་ཆེ། གལ་ཏེ་ཟས་རྟོར་
 མེད་ན་ལེགས་བཤད་ཟས་རུང་ངམ་ཞེས་མཛེས་པའི་གཏམ་གྱིས་སྐྱས་པས། བདག་རྟོར་ཞེས་བྲ་བ་སྐྱུལ་
 ལྟར་སྐྱག་དོག་དང་། དུག་ལྟར་ཆགས་སྒྲུང་འཕེལ་ལ་དག་འདྲེ་གཡལ་པའི་གཞི་བསྐྱུང་བ་དཀའ་ཞིང་
 ཟད་པ་སྟ། ལེགས་བཤད་ནི་དམ་པའི་སྒྲོ་གྲོས་མཛོད་ཆེན་འགའ་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱུ་བ་པའི་ལམ་
 སྐྱེ་པོ་ཀུན་ལ་ཕན་བྱེད་སྒྲོ་དང་རིག་པ་གསལ་བའི་སྒྲོ་ནི་སྟན་དངགས་འོད་སྒྲོང་འབར། ཡོན་ཏན་སྒྲོ་
 མཛོད་འཛད་མེད་གཏེར་གྱི་མཆོག་རབ་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྱུས། དེའི་ཆེ་བྱིས་པདག་ཟས་གཙང་དེ་ནི་
 ད་ལྟར་ཉིད་ཡིན། ལེགས་བཤད་སྟེར་བ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དེ་ནི་བྱ་རིའི་བྲ་འདིའོ། བྱིས་པདག་སྒྲོ་ལྟན་
 དེ་ཡིས་གསེར་གྱི་སྟེགས་བུར་ལེགས་བཤད་བྲིས་ནས་སྟོགས་ནམས་ཀུན་དུ་སྐྱིང་། ཞེས་གསུངས་པས་
 འཁོར་ནམས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་པ་ལ་བརྟན་ཅིང་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆོས་

སྒྲོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས། ཟས་གཙང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡལ་
འདབ་བརྒྱ་དང་བདུན་པའོ། །

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། རྒྱལ་པོ་སྤྲོན་ཞོན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

༡། །དེ་ཡང་ཁྲ་མ་དམ་པ་ཡབ་རྗེ་དགེ་བའི་དབང་པོའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་བར་ཐོབ་པ། དེ་ནི་དེ་གྱི་ལྷགས་
གྱི་པརྟོ་ལས་གསུངས་གི་བདུན་ཅི་འབྲུང་བའི་བྱང་བ་གཞིན་ཅུ་སྤྲོན་དང་གསུམ་མཁན་རྒྱ་བའི་དབང་པོས་
ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་པ་འདི་ནི་དེ་བྱས་པ་ནི། སྤྲོན་གྲོང་ཁྱེར་གསེར་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་སྤྲོན་གྱི་རྟོག་
ཅེས་བྱ་བ་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་རྒྱས་པ། སྤྲོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ལ་བྱ་བྱིག་བྱུང་། རྒྱལ་
པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་གསེར་གྱི་ཐོན་གིང་ལས་འདོད་དགྲ་འབྲུང་བ་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་སྤྲུལ་
སྤྲོ་གྲོས་དང་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་མངའ་ཐང་གིས་ཕྱག་པ། སྤྲོན་ཞོན་ཞེས་པ་
གཅིག་བྱུང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྲིད་གཏད་དེ་ཡབ་མ་ལ་ཡའི་དཔེན་གནས་སུ་ཞི་བའོན་
གཉེར་ཆེད་བྱོན། དེ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་དཔེན་པར་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
བར་གྱུར་ཀྱང་། བདག་ནི་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཀྱང་ཡོང་བ་ལ་རི་མོ་བསྐྱན་པ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་མ་བཞུགས་
པའི་འབྱོར་པས་ཅི་བྱེད་སྤྲུལ་ནས་རྒྱལ་བྱས་རྒྱལ་སྤྲིད་བཏང་སྟེ་མ་ལ་ཡར་བྱིན། ས་མ་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་
དགའ་སྟོན་ཉན་དུ་མེད་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་མངའ་ཐང་གིས་ཅི། འཛིག་རྟོན་གསུམ་གྱི་དབང་
ཕྱག་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཕན་སྤྲུལ་ས་གཞི་གསེར་གྱིས་གང་བ་བཏང་། དེ་ནི་དེ་རྣམས་མཁན་བྱོན་ཏེ་མ་
ལ་ཡའི་རི་བོ་དཔལ་གྱི་དུས་བྱས་བརྒྱན་པར་འབྱོར། ཡབ་ཡུམ་མཛེས་བསྐྱབ་བྱལ་བའི་གདུང་བ་སེམས་
ནས་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནི་དེ་གྱུབ་པའི་བསྐྱེད་གནས་སྒྲ་ཡི་དཔལ་དང་ལྷན་པར། རྒྱལ་བྱ་རིག་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་བདེ་བའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ལང་ཚོ་དར་བས་འདོད་པ་རྒྱས་བཞིན་མེ་རྟོག་ཆལ་དུ་རྒྱ་བ་ན། གྱུབ་
པའི་སྤྲུལ་མོ་སྒྲ་མོ་མ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ཡང་ལང་ཚོ་དར་བས་འདོད་པ་རྒྱས་བཞིན་མེ་རྟོག་ཆལ་དུ་གསེར་གྱི་
ཁང་པར་གློ་རི་མཚོད་པའི་སྤྱད་བྱངས་རྒྱུད་མང་བསྐྱར་ཅིང་སྤྲོགས་པའི་ཆོ། སྤྲོན་ཞོན་མཐོང་བས་རབ་
དུ་སེམས་ཆགས་རྒྱུད་མང་ལག་ནས་ཤོར། མ་ལ་ཡ་ཙན་མཐོང་བས་སྤྲོན་ཞོན་ཀྱང་ཆགས་པ་གཤམ་ཞིང་
ཕན་ཚུན་མིག་གི་རྩར་མདའ་འཕེན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་པོ་ཉ་བཏང་ནས་མཛེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཅི་ཡང་སྟོན།
སྤྲོན་ཞོན་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཁྱོད་ནི་ཡིད་འོང་མཛེས་གིང་འཛེལ་དང་མེ་རྟོག་འདྲ། རྒྱ་ལྟར་དགར་བའི་རྩ་
མོ་ཁྱོད་འདྲ་མཐོང་བས་བདག་ནི་ལུས་སེམས་གཤོ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་དང་མིང་ལ་ཅི་ཟེར། རིག་འཛིན་

བདག་གི་གྲོགས་སྤྱོད་སྐྱེས་སྤྱུང་། ཞེས་བཤྲོད་པས་བྱ་མེད་ཆས་བཅེངས་ནས་ཅི་ཡང་མི་སྤྲོ་བ་ལ། གྲོགས་
 མོ་མ་ཉ་མི་གས་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་བུ་བྱེད་ནི་རྒྱལ་རིགས་དོ་མཆར་ཅན་གྱི་བའི་བདག་པོ་རིག་འཛིན་དཔལ་
 དང་ལྡན། སྤྲོས་མོ་འདི་ནི་གྲུབ་རིག་ལྡོ་མོ་ཡིན། མ་ལ་ཡའི་གནས་སྤྱོད་འབྲུངས་པས་མ་ལ་ཡ་ཅན་ཟེར།
 འདི་ལ་ལྡོ་དང་ལྡོ་མིན་ནམས་ཀྱིས་འདོད་པ་མང། འདིའི་ཐུགས་ནི་བྱེད་ལ་ཆགས་པ་གྱུར་ཟེར། དེའི་
 ཆོ་རྒྱལ་བུ་སྤྲིན་ཞོན་གྱི་ཡབ་ཡུམ་བཀའ་བཀོས་ཏེ་མ་ལ་ཡ་ཅན་མནའ་མར་སྦྲོང་བའི་འཕྲིན་བཀྲང་བས་
 རྟེན་བར་ཁས་སྦྲངས། དེར་མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱི་ཡབ་ཀྱི་བྱ་མོ་འཕོད་པར་ཉུག་རུམ་གད་པ་བཀྲང་ནས་དེས་
 འཕྲིན་པ་ན། བྱ་མོ་ནི་སྤྲིན་ཞོན་ལ་ཡིད་ཆགས་པས་མགྲོགས་པར་མི་འགྲོ། གཤེག་མོ་རྩེས་ནམས་ལ་
 བྱི་མིག་བཏུ་ཞིང་གཏམ་ཟེར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་ལ་སྤྲིན་ཞོན་ཁོ་ན་ལ་ཐུར་མིག་ལ། དེ་དེའི་ཚུལ་ཉུག་
 རུམ་གད་པོས་རིག་ནས། བྱེད་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཡབ་ཀྱིས་བག་མར་རྫོང་བའི་གྲབ་མཇུང་གྱི་འདུག་
 ཟེར། རྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤྲིན་གྱི་ཏོག་བག་མ་ལེན་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་སྤྲོ་གོན་བྱེད། རྒྱལ་བུ་སྤྲིན་ཞོན་
 བྱ་མོ་དེས་གོས་པ་ལམ་དུ་འགྲོ་ཡང་སེམས་ཡིད་བདག་ལ་ལུས། དེ་ནི་འབྲལ་བར་མི་ཤིང་ཀྱང་རང་གི་
 གནས་སྤྱོད་མོང་། བདག་ནི་མེ་ཏོག་སྦྲང་ན་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱན་སྤྲོས་ནས་རྟོ་ལེབ་ལ་དེའི་གཟུགས་
 བྲེས་པས་གྲོགས་པོས་ཚུལ་དེ་རིག་ནས་བྱེད་དེ་ལྟར་མཇུང་མི་དགོས། ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མནའ་མ་ལེན་
 པའི་གྲབ་མཇུང་གྱི་འདུག་ཟེར། དེ་ནས་གྲུབ་རིག་མིང་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྫོངས་པ་ཟབ་པའི་གྲ་བསྐྱེགས།
 སྤྲེལ་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲིན་ཞོན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་འབྱོར། དེར་དགའ་སྤྲོན་ཆེན་པོ་གིན་དུ་རྒྱས་པ་བྱས།
 ཐམས་ཅད་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པ་གྱུར། དེ་ནས་སྤྲོར་ཡང་མནའ་མའི་དགའ་སྤྲོན་སྒྲུགར་སོགས་
 ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་བཞིན་པར། ཞག་དུག་སོང་བདུན་གྱི་ཉིན་རྒྱལ་བུ་སྤྲིན་ཞོན་རི་
 རོགས་སྤྲོ་སྤྲོས་པས་ལ་བྱོན་པས། ལྷོ་མོ་མཛེས་མ་བྱུང་བུ་བཟུང་ཞིང་བྱའི་གདོང་ལ་མིག་ཡུར་པ་གཙུགས་
 པ་ལྟར་བརྟེས་ནས་དུ་དུ་བཞིག་འདུག་པས་བྱོད་འདི་ལྟར་ཉུག་བསྐྱེད་བཅི་ཡིན་དྲིས་པས། བདག་
 གི་བྱ་འདི་དུང་སྦྲོང་གི་རིགས་ཡིན། མཁའ་ལྗང་གི་ཟས་སྐལ་རྒྱ་ནམས་རེ་མོས་བྱེད་པས་དེའི་རེ་མོས་
 བྱ་འདི་ལ་བབས་པ་ཡིན་པས་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མེད་ཟེར། དེ་ལ་སྦྲིང་རྩེ་དག་པོས་མ་བཟོད་པར་འོ་
 ར་བྱོད་གྱི་བྱ་འདིའི་ཆབ་དུ་ངའི་ལུས་འདི་གདོང་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་བྱེད་ཅིག་གསུངས། རེད་རྒྱ་ནམས་
 རོལ་ཐབས་མེད་པའི་ལས་ཡིན་རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱེད་ལ་དེ་འདྲ་མི་རིགས་ཟེར་ཀྱང་ནན་
 གྱིས་གསུངས་པར། འོ་ན་རྒྱ་ནམས་གསོད་རེས་བབས་པའི་རྟགས་སྤྲོ་གོས་དམར་བཀའ་བ་ཡིན་ཟེར།
 གོས་དམར་སྦྲངས་ནས་ཐུལ་བ་རྒྱལ་པོ་ལུས་ལ་བཀའ་ནས་བྱ་བྱང་འབབས་པའི་རྟོ་བཆེན་པོ་དེའི་རྟེན་

ཏུ་བཞགས། དེ་ནས་ཁྱུང་ནས་མཁར་ཕྱུང་སྟེ་གོས་དམར་མཐོང་ནས་ལྷ་ཡིན་པར་བསམ་སྟེ་མོ་ཀྱལ་
 རྟེ་འཁྱེར་ག་ཐོས་པས། ད་གཟོད་མི་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བདག་གཞིགས་བྱས་པས་ཀྱལ་བུ་ཕྱིན་ཞོན་
 ཡིན་པ་རིགས་ཏེ་རུས་ཕུང་དོ་ལེབ་སྟེང་ཏུ་བཞག་ཅིང་འགྱོད་པའི་ཆོ། ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཕྱིན་ཞོན་འཆོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པས་མ་རྟེན་པར་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་བྱ་ཁྱུང་འབབས་སར་ཕྱིན་པས་ཀྱལ་བུའི་གཙུག་ཀྱན་གྱི་ནོར་
 བྱ་ཁྱུག་གིས་གོས་པ་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་ཏུ་ས་ལ་འབྱེལ། དེ་ནས་བཀྱལ་བ་སངས་ནས་ལྷ་རྣམས་ཡོང་
 བེང་འགྱོད་པས་བདག་ཅག་ཐོས་ཐབས་མེད་པའི་ལས་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་ཀྱལ་བུས་ཐུབ་ཆོད་འདི་འདྲ་མཛད་
 ཅས་གདུང་བས་མེ་ཏོག་འཐོར། མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་གོ་རི་མཆོད་ཅིང་མེ་ཏོག་གཏོར། བྱ་ཁྱུང་འགྱོད་
 ཏེ་གོ་རི་ནས་བདུད་ཅི་སྒངས་ནས་རུས་ཕུང་ལ་བྱན་པས་ཀྱལ་བུ་བསྟན་པ་གསོས་ནས་སྤར་བཞིན་གྱུར་
 པས་ཐམས་ཅད་དགའ་བེང་ཀྱལ་བུས་གསུང་བ། བདག་གཞན་སྟོག་བསུང་བྱིར་རང་ལུས་ཡངས་མེད་
 ཕྱིན་པ་འདི་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྣལ་བསྟན་ལ་སེལ་བྱིར་ཀྱན་མཁྱེན་སངས་ཀྱས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་གསུངས།
 མཁའ་ལྗོངས་གིས་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་མེ་ཐ་བར་ཁས་སྒྲངས། ཆངས་པ་དང་བཀྱ་བྱིན་ལ་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
 མེ་ཏོག་གཏོར་བས་ཀྱལ་བུའི་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་ཆར་གྱི་ཀྱན་ཏུ་འཁྱེགས་ཤིང་བསྟོད་དབྱངས་སྟོག །དེ་
 ཆོ་ཕྱིན་གྱི་ཞོན་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ཀྱལ་པོར་གྱུར། བཀྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ལྷན་ལ་མཉམ་
 པོར་བཀོད་ནས་མཆོད་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་བར་ཏུ་འཁོར་ལོས་མངའ་དབང་བསྐྱར། ཞེས་
 པ་འདི་མཆོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དག་སྦྱང་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཞོན་ཏུ་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་སྟོན་བྱང་ལྷལ་བ་སྟེ། ཆོས་
 ཀྱལ་དག་པའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་ཁ་སྦྱངས་སུ་སྤྲས་རྒྱ་བའི་དབང་པོས་མཛད་ནས། འདི་བྱས་དག་
 བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས། འདི་ནི་ཕྱིན་པའི་ཆོས་
 སྟོར་རོ། །མཛད་བཀྱ་དཔག་བསམ་འཁྱེད་ཤིང་ལས། ཀྱལ་པོ་ཕྱིན་ཞོན་གྱི་རྟོགས་པ་བཞོད་པ་སྟེ། ཡལ་
 བདབ་བཀྱ་དང་བཀྱ་དཔོ། ॥

སྟོན་ལམ་མཆོམས་སྤྱར།

༣༡ །དེ་ལྟར་མཛད་བཀྱ་འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ་ནི་དཔལ་ལྷན་གྱུ་འདི་རིགས་ཀྱི་ཀྱལ་པོའི་སྟོན་པོ་ཆོས་
 ཀྱི་ཀྱལ་པོ་མེས་པོ་ཀྱལ་མཆོ་ཞེས་པའི་སྤྲས་རབ་གསལ་དུ་གྲགས་པ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་དེའི་སྤྲས་ཆོས་ཀྱལ་དག་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞུན་བཅོས་འདི་ཉིད་མཛད་པའི་རྟེན་
 ནི་བྱས་ཟེ་དགའ་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་པས་བསྐྱལ་མ་མཛད། བར་ཏུ་གྲོགས་པོ་ཡོན་ཏན་ན་ཀ་ཞེས་པས་

རྒྱལ་པོའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་ལས་བདུས་ཤིང་རབ་དུ་རྒྱས་པ་ལྟོ་ཕྱགས་པོའི་ལས་གཅིག་པོ་ལས་བྱངས་
 པོའི་ཆོག་པ་བཅད་སྟན་དང་གས་དང་སྒྱར་བར་ཚུམ་པར་བསྐྱལ་མ་ཞུས། དེ་ལ་ལེའུ་གསུམ་ཙམ་བརྩམས་
 པ་ད་ཅང་རྒྱས་པས་རེ་ཞིག་དོར། མཐར་མཉམ་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་གཟིགས་ནས་
 ཚུམས་ཤིག་གསུངས། བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པོ་འདི་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་འབྲེལ་བར་དོགས་སྒྲ། རྗོད་བྱེད་རྒྱན་
 དང་འབྲེལ་བས་ན་བར་སྟན། ཆོག་ལྷེབས་སྒྱུར་དང་འབྲེལ་བས་གཅོད་མཆོམས་ལྟེད། མིང་མངོན་
 བརྗོད་དང་འབྲེལ་བས་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་པའི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པོའི་བརྟན་
 བཅོམ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དཔག་དུ་མེད་པས་སྒྲས་པོའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་དང་། མིའི་དབང་པོ་དཔོན་ཆེན་གྱ་གྱ་བཟང་པོའི་བཀའ་ལུང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྟན་དང་གས་
 མཁན་ཆེན་པོ་ལྟོ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྰ་བ་དག་སྟོང་ཤིང་རྟོན་དེ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མང་ཡུལ་འཕགས་
 པོའི་བྱང་དེ་གོ་འདུན་བཞི་ལྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། སྐར་དཔལ་
 ས་སྒྱུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱ་དཔེ་དང་གཏུགས་ནས་ཁྱས་དག་མཛད། དེ་རྗེས་ཞ་ལུ་ལོ་ཙྰ་བ་ཆོས་སྟོང་
 བཟང་པོས་སྐད་གཉིས་ཤན་སྐར་དག་པར་མཛད་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་ཕྱག་དུག་པོའི་ཐོག་
 དུ་རྒྱལ་པོའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྟོབ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་རྒྱ་སྐད་
 བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རིན་སྒྱུངས་ས་སྟོད་དབང་པོའི་ཕྱག་དཔེ་ཁྱད་པར་དག་ལ་བསྟན། འདར་པ་ལོ་ཙྰ་
 བ་དག་དབང་ཕུན་ཆོགས་ཀྱིས་འབྲུ་ཁྱས་སྒྲ་བསྐྱར་ཞབས་འགྱུར་ཁྱས་ཏེ་ཁྱད་པར་ཤིན་དུ་དག་པར་མཛད་
 ཅིང་། རྗོད་ཡང་དག་པོའི་དབང་པོས་མཛད་བརྒྱའི་ཆོག་དོན་མདོར་བསྟན་དུ། དམ་པོའི་གྲིབ་བཞིལ་
 དང་ལྡན་བསྟན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཙ་བས་བསྐྱར་ཅིང་བསྟོན་ནམས་རྟ་བར་གནས། སྟོང་དང་རིག་པ་སྟོང་
 རྗེ་ལ་སོགས་ཚུ་ཡི་ནམ་པར་རྒྱས་པོའི་ཡལ་ག་ཅན། ཆོག་ཤེས་བྱི་མེད་ཡལ་འདབ་གཤགས་སྟན་དཀར་
 པོའི་མེ་དོག་ནག་དུ་དམ་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་ཀྱན་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་མཛད་པ་དཔལ་ལྡན་སངས་
 རྒྱས་རྗོན་པ་ནམས་པར་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ཁེས་གསུངས་པོའི་དོན་བཞིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་
 པོར་བྱང་ཚུབ་མཆོག་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། ཐ་
 མར་བདུད་བཞི་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སྟོན་པ་ཐུབ་པོའི་དབང་པོའི་ནམ་པར་ཐར་པོའི་ཙ་བ་ཡིན་
 པས་། རྗོད་པོའི་གྲིབ་བཞིལ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་པར་བཤད་ན། དང་པོར་ཐོག་པ་
 ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པོའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོའི་ཆོས་ནི། སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཙ་
 བས་རབ་དུ་བསྐྱར་ཅིང་འཕེལ་བཞི་ཡལ་འདབ་དང་པོར་བཤགས་པ་དང་། བརྒྱ་པ་བསྟོན་ནམས་རབ་

གསལ་གྱི་རྟོགས་བརྟུན་གཉིས་ཀྱིས་བརྟུན། བར་དུ་བསྟོན་ནམས་དང་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རྟུ་བར་གནས་པ་ལ།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲོང་རིག་པ་ཤེས་རབ་དང་། བརྟེ་བ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་བརྟུན་ལ། སོགས་
 ཁོངས་ནས་སྦྱོན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྟེན་འབྲུས་དང་། བསམ་གཏན་ལྟ་
 རྟགས་ཀྱིས་བརྟུན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་ཚུ་ཡིས་ནམས་པར་མཛེས་པར་བྱས་
 ནས་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་རྟོགས་བརྟུན་
 འདིར་རྒྱས་པར་སྤེལ་བའི་སྐབས་ལ་འོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཆོས་སྒྲོར་ནམས་རང་རང་གི་ལེའུར་གསལ་ཞིང་།
 མཐར་མའོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཏག་དུ་དམ་པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཀྱི་རང་རང་གི་རེ་བ་དང་མཐུན་པར་བསམ་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་པའི་སངས་
 རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་སོགས་རྒྱལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་རྩེ་ས་
 སུ་སྒྲོབ་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཚུལ་སོགས་ཡལ་འདབ་མེ་དོག་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་
 རྟོགས་བརྟུན་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་གྱི་སྤྱོད་པོ་འདི་ལ་ལེའུའི་རྟེན་གངས་དཀར་ཆག་ལྟ་བུར་བཞོད་ན།
 དང་པོ་རྒྱལ་པོ་རབ་གསལ་གཉིས་པ་དཔལ་སྤེ། གསུམ་པ་གཙུག་ནི། བཞི་པ་ང་ལས་རྟ། ལྟ་པ་
 རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མོད། དུག་པ་ཤིན་དུ་བཟོད་དཀར་བ་བད་རར་བཟོད་པ། བདུན་པ་ལུ་ཏིག་འཁྲི་ཤིང་། བརྟུན་
 པ་དཔལ་སྤེ། དགུ་པ་མེ་སྦྱེ། བརྟུ་པ་མངལ་ནས་བྱང་བ་བརྟུན་པ། བརྟུ་གཅིག་པ་དགའ་པོ། བརྟུ་
 གཉིས་པ་འཕགས་སྦྱེ། བརྟུ་གསུམ་པ་འཕྲོག་མ། བརྟུ་བཞི་པ་ཆོ་འཕྲུལ་བརྟུན་པ། བརྟུ་ལྔ་པ་ལྟ་
 བཟའ་། བརྟུ་དུག་པ་བྲག་འཕངས་པ། བརྟུ་བདུན་པ་བུམས་པ་ལུང་བརྟུན་པ། བརྟུ་བརྟུན་པ་མེ་
 ལོང་བཞིན། བརྟུ་དགུ་པ་ལྷ་རིའི་བྲ། ཉི་ལྷ་པ་ལྷོ་བཞིན་བྲེ་བ་ན། ཉེར་གཅིག་ཨ་མ་སྒྲོང་མ། ཉེར་
 གཉིས་རྒྱལ་བྲེད་ཆོལ་བཟུང་བ། ཉེར་གསུམ་ཡབ་སྲས་མཛལ་བ། ཉེར་བཞི་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ། ཉེར་
 ལྔ་མའོན་པར་བྱང་བ། ཉེར་དུག་བདུད་བདུལ་བ། ཉེར་བདུན་ལྷ་བྱང་བ། ཉེར་བརྟུན་ལྷོ་བཞིན་
 བྲེ་བ་ཉི་ལྷ། ཉེར་དགུ་སྒྲུང་ཆེན་ནོར་སྒྲོང་། སུམ་རུ་པ་ཀ་ཤི་མཛེས་པ། སོ་གཅིག་པ་གསེར་ལོགས།
 སོ་གཉིས་དགེ་བྲེད། སོ་གསུམ་ཁྱད་པར་ལོ་མ། སོ་བཞི་དགའ་བོ་ཉེར་དགའ། སོ་ལྔ་ལོགས་བྲིན།
 སོ་དུག་གདངས་ཅན། སོ་བདུན་གང་པོ། སོ་བརྟུན་སྐྱགས་པ་འཕྲེའོ། སོ་དགུ་བཟོད་པ་དགའ་བ།
 བཞི་བརྟུ་པ་སེར་སྒྲ། ཞེ་གཅིག་ལྷ་བྲ་ཡ་ན། ཞེ་གཉིས་མཁས་པ། ཞེ་གསུམ་གསེར་མདོག་ ཞེ་བཞི་
 གསེར་ལོག་ ཞེ་ལྔ་མ་སྦྱེས་དག། ཞེ་དུག་བུས་ཤེས། ཞེ་བདུན་སྤྲ་ལའི་སྤྱོད་བྲ། ཞེ་བརྟུན་དོན་བྲུབ།
 ཞེ་དགུ་སྒྲུང་པོ་ཅན། ལྔ་བརྟུ་པ་ལས་བརྟུ་སྦྱད་པ། ང་གཅིག་གསེར་ལྟོ། ང་གཉིས་བསྟོན་ནམས་མེ་

དམན་པ། ང་གསུམ་ལེགས་བཤད་འཛོལ། ང་བདུན་མཆོད་རྟེན། ང་བརྒྱུད་བསྟོན་ནམས་སྟོབས།
 ང་དགུ་ཀུ་ལུ་ལ། རྩལ་ཏུ་པ་ལྷ་གཞིན་ཏུ། རེ་གཅིག་ཞིང་པ། རེ་གཉིས་གྲགས་སྦྱིན། རེ་གསུམ་འོད་
 སྤང་ཆེན་པོ། རེ་བཞི་ནོར་བཟང་། རེ་ལྔ་རྩ་གཅིག་པ། རེ་དྲུག་སྟན་དངགས་མཐན། རེ་བདུན་དག་
 འདུན་སྤང་། རེ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ། རེ་དགུ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་གནས། བདུན་ཏུ་ཉི་མ་གྲང་པ། རོན་
 གཅིག་ལྷ་ནེ་ལོ་མ་ཅན། རོན་གཉིས་ཉེར་སྦས། རོན་གསུམ་ལྷ་ལ་སྤྱངས་པ། རོན་བཞི་ས་གཞི་ལུ་
 བ། རོན་ལྔ་རྟེན་འབྲེལ་བཏུ་གཉིས། རོན་དྲུག་བི་དུ་ར། རོན་བདུན་ཀེ་ན་ཡ་ཀ། རོན་བརྒྱུད་བརྒྱ་
 ཉིན་སྤང་པ། རོན་དགུ་དབང་ཆེན་ལྷ། བརྒྱུད་ཏུ་རབ་བཟང་། བྱ་གཅིག་རྒྱུ་ལོ་མཆོག་ །བྱ་གཉིས་
 དམུལ་བ་མངོན་ལྷ། བྱ་གསུམ་སྦྲ་གཅན་འཛིན། བྱ་བཞི་སྤང་ཚིའི་དབང་ལ། བྱ་ལྔ་པན་པ་འཛོལ།
 བྱ་དྲུག་སྟེག་པ། བྱ་བདུན་པ་སྟོ་ཅན། བྱ་བརྒྱུད་ནག་པ་སྤང་པོའི་བནན། བྱ་དགུ་ཆོས་སྟེང་། དགུ་ཏུ་
 རོར་ཅན། གོ་གཅིག་ཤི་བེ་ལེགས་བཤད། གོ་གཉིས་མཛའ་པོའི་བུ་མོ། གོ་གསུམ་མ་ག་རྣ་བཟང་མོ།
 གོ་བཞི་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན། གོ་ལྔ་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན། གོ་དྲུག་སྤང་པོ། གོ་བདུན་རུས་སྦས།
 གོ་བརྒྱུད་དགའ་ཐུབ་པ། གོ་དགུ་པ་རྣམས་ཅན། བརྒྱ་ཐམ་པ་བསྟོན་ནམས་རབ་གསལ། བརྒྱ་དང་གཅིག་
 རྩེ་བསངས་ཅན། བརྒྱ་དང་གཉིས་སེང་གེ། བརྒྱ་དང་གསུམ་དགའ་བའི་གོང་བྱ། བརྒྱ་དང་བཞི་རི་
 བོང་། བརྒྱ་དང་ལྔ་རི་བ་དྲ། བརྒྱ་དང་དྲུག་གསེར་གྱི་གོ་ཆ། བརྒྱ་དང་བདུན་ཐམ་གཅོང་། བརྒྱ་
 དང་བརྒྱུད་སྦྱིན་གྱི་ཞོན་པ་ནམས་ཆོས་རྒྱལ་དགའ་དབང་ལ་བསྦས་ཀྱི་བྱགས་བསྟེན་ལས་གྲུབ་པ་དང་། བརྟན་
 འགྱུར་མདོ་རྒྱལ་པར་གསུངས་པའི་མཛད་བརྒྱའི་འབྲུངས་རབས། རྩལ་ན་པ་སྟོ་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པ་ཆེན་
 པོ་ཆོས་ཡིན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལྷག་རིས་སུ་མཛད་པ་སྤྱད་གཉིས་ཀན་སྤྱར་བཅས་བཛོད་བྱོལ་ཆོག་དང་།
 མངོན་བཛོད་བཅས་སྟན་དངགས་སུ་གསུངས་པས་ངོ་མཆར་ལུ་དུ་གྱུར་པ་མཐའ་མང་མགུ་བ་བསྟེན་
 པའི་བརྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ཤེས་རབ་བྱུན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་
 བརྒྱ་ཁྱད་འཕགས་འདི་དག་གི་དོན་མི་གོ་བཞི་བྱིས་པས་རྩ་ཁང་མཐོང་བའོ། དམུས་ལོང་ལ་ལྷས་བརྟན་
 པ་དང་། རྩལ་གཞིག་གི་མདུན་དུ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་རྩར་དོན་མེད་ཡིད་སྦྱོར་རང་འདྲའི་སྟོང་མན་
 རྣམས་ལ་སྟན་ཕྱིར་གོ་བདེ་ཆོགས་རྩལ་པར་བཀྲོལ་བ་འདི་ཉིད་སྟོན་མེད་གསར་སྦྱབ་བྱ་དགོས་བྱུང་བར་
 རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྣམས་ཡོངས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་དྲིན་རྩེས་སུ་བྱན་ཅིང་། ཀུན་ཀྱང་
 བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དད་ཕྱིར་དང་། སེམས་མཆོག་དཔའ་བོའི་ལོ་འབྲས་འཕེལ་སྤྱད་དུ། །རྩལ་བསམ་
 བཟང་པོའི་ཆོས་སྦྱིན་འཛད་མེད་འདིས། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ནས། །པར་བསྟུན་དག་

